DOMINI GVILIELMI DE PERNO: VIRI PA/ TRITII SYRACVSANI .V.I. VERISSIMI INTERPETRIS XXIIII. CONSILIA PHEV DALIA. ET IN MEDIO DE PRINCI PE: DE REGE: DEQVE REGINA TRACTATVS. ATQVE PHEV/ DORVM NON NVLLA NOTABILIA: NEC NON

ſuper duobus huius regni ſiciliæ capitulis: quorum alterum incipit Si Aliquem: Alterum vero Volentes. Ac ſuper aliquibus etiam pragmaticis: & Priuilegijs Interpetratio.

ITEM SVPER CAPITVLO VOLENTES EXCEL/ lentiſſimi. V. I. doctoris Domini Bernardi de Medico: cognomento ſaccuraſa: interpetratio.

QVÆ omnia nunquã niſi modo fuerunt Impreſſa.

IOAN: Franciſcus virdura patritius: & canonicus Meſſanenſis lectori .S.D.

VILIELMVS Pernus ſyracuſis antiquo: ac nobili genere ortus: magna vi ingenii: animoq; optimo: vbi aliquot annos ſe ſtudiis dedit: iurium omnium clariſſimus fuit interpres. Auctorem doctrinæ eius (vt fama vulgat) raphaelem fulgoſium edunt. Hic trium (vt recentiores aiunt) pheudorum dominus: ex q bus duo: quæ in valle mazarea ſita: Ragaxacca: & flumen tortum hodie dicuntur: Tertium vero Melinuenter in nemorum valle: filios duos genuit: Ioan: Nicolaum: & Rogerium. Rogerius natu minor: melinuentrem pheudum habuit: quod eius ꝓnepos etiam nunc tenet: Maior autem illa duo. Cui Ioan: Mattheus filius fuit: filiæ vero Beatrix: & nouella: Abſq; liberis deniq; Ioan: mattheo vita functo: franciſcus garganus ſucceſſit: qui baro targiæ dictus fuit: ipſius beatricis iamabinde mortuæ ſororis filius. Scripſit igiť vilielmus librū hunc: & item: quem iuris repertorium vocant: alterum. Ac plura alia conſilia: Patria demum ſtatuta interpetratus. Hæc ſcripſi: qui librum imprimendum curaui. Vale.

DOMINI GVILIELMI DE PERNO VIRI PATRITII SYRACVSANI .V.I. VERISSIMI INTERPETRIS XXIIII. CONSILIA PHEVDALIA PHEVDORVMQ; NOTABILIA: AC DE PRINCIPE DE REGE DEQVE REGINA TRACTATVS.

CONSILIVM PRIMVM

AGGREDIAMVR modo: ac feliciter ingrediamur pheudorum materiam: atq; conſilia, & conabor ſequi tempora conſiliorum primitiua, principio exordiens, Scriptum eſt ad illum de criſafi. Honorabilis, ac mi dilectiſſime frater, ſuper illa dubitatiõe pheudi fluminis frigidi, ad quã ſcilicet debeat pertinere, an ad Vxorem veſtram, vt filiam filiæ zaccariæ: an ad margaritam filiam ioannis. Ego quidem ſtudui, & conſideraui, & de inde poſtq̃ terminaueram ſuperuenerunt mihi illa duo conſilia, quorum alterum tantum videndi, & examinandi tempus habui videlicet illud domini petri ſardellæ, aliud autem nõ potui videre, ſpero aliquibus arduis pro curia cauſis expeditis operam dare, & poſatim videre. Et in effectu, ac concluſiue mihi videtur quod vxor veſtra admittatur ad dicti pheudi integram, & pro indiuiſo medietatẽ alterã vero medietatẽ ad dictã margaritã pertinere, & ſtatim oſtendã quomõ Verũtñ primũ admiror quomõ conſideratis per dominum petrum iuribus libri vſuum pheudorum ſucceſſionem permiſerit fœminis, cũ tam fœmina, quam proles fœminei ſexus, vel ex fœmina deſcendens ad huiuſmodi ſucceſſionem expirare nõ poſſit. vt probatur ibi in p̃ma Rubri. . §. hoc autem notandum & in titu. de gra. ſucc. in pheu. c. i. & de ſucc. pheu. §. filia, & ibi no. glo. Ruſum cum & illa conceſſio ſibi, & hæredibus ſuis de ſolis maſculis intelligatur vt probatur. in ti, de .I. cor. C. I. p. §. ſi. & probatur. etiam in titu. de nã. ſucc. pheu. ca. p°. in princi. maxime cũ fuerint maritatæ vt habetur inconſtitutione regni. in titu. de. ſucc. nob. in pheu. c. p°. §. coniugatæ. Illæ tamen. §. loquitur in tranſuerſali linea, ideoq; melius hoc probatur in. c. i. §. filiæ autem. Quo etiam iure filia, & ſoror in capillo deficiente tum prole maſculina vocantur. vt. d. I. i. §. ex collatorali, & de ſucc. filij, comit, & baro. I. in aliquibus, vnde ommiſſis iuribus vſuum pheudorum. Nam in veritate multiplex, & variã ius habemus in ſucceſſione pheudorum. Si ergo nouitatem in huius dubij conſultatione dilexero duo nouella iura conſiderabo, ex quibus fundatur iuditio meo præſentis quæſtiõis terminatio. Primum ſcilicet. cap. volentes, & ſecundum cap. ſi aliquem. Ac certe ſecundum illorum opinionem, quod dictum cap. volentes, & in pheudis antiquis obtineat, & loqui intelligatur. quam modo puto veram. Etiam idem teneo in alio conſilio ſuper piſcaria fluminis licatæ, licet plerunque alias incurrentibus mihi cauſarum diſputationibus hactenus defenderim contrarium. Expeditiſſimum erit dicere omnino tenſtantis pheudatarij diſpoſitionem eſſe ſpectandum. Inuenio autem dictum petrum inſtituiſſe girardum filium ſuum in hoc ipſo phedo fluminis frigidi, atq; voluiſſe quod ſi dictus girardus ſine liberis maſculis de ſuo corpore & cæt. deceſſerit, dictum pheudum pertineat ad omnes fratres minores ſuos. i. ipſius teſtatoris gnatos, & ad eorũ filios & cæt. Quæ quidem diſpoſitio attento iure vſuum pheudorum in dubitato coſiſtere non potuiſſet. Succedunt enim liberi ad pheudum æqualiter nulla ordinatione defuncti in contrarium valente. ſecundum illa iura, vt tex. exprimit. in titu. de ſucc. pheu. c. i. Et tamen ſecundum præall. c. volentes ampliata eſt poteſtas pheudatariorum, vt etiam in extraneam perſonam fieri poſſit diſpoſitio, ſi modo in vnam, & æquedignam perſonam fiat. vt ibi, Et ſic dicta diſpoſitio teſtatoris eſt lex hoc caſu. Et ideo cum aduenerit caſus quia. d. girardus ſuis liberis obijt ſuperſtitibus ſibi, & ſuccedentib⁹ ad pheudũ zaccaria, & adario ex duplici capite, tam iuris diſpoſitione, quam teſtamentaria. Ergo pheudũ pertinuit ad eoſdẽ, ad quemlibet pro integra, & indiuiſa medietate. Nã in pheudorum ſucceſſione, in hoc regno ſicilie. in quo viuim⁹ iure longobar-

dorum vt in conſtitutione regni. puritatem. in titu. de ſacra. ab ani. prun, omnes in eodem gradu æqualiter ſuccedunt. d. c. i. de ſucc. pheu. in princ, niſi ſpecialiter cautum ſit iure Francorum. vt not. d. andre. de iſer. in. c. conſtitutionem in princ. in titu. de reuo. pheu. lib. 3. vt probat̃ in. d. c. i. circa princ. in titu. de ſucc. nob. in pheu. Et ſic nimirum ſi tum iure primæuo volente, tum diſpoſitiõe teſtatoris hoc pheu. inter fratres communiter habeatur pro indiuiſo pro integra medietate. Maxime cum non inueniã ſpecialiter iure francorum eidem domino petro fuiſſe conceſſum, ſed ſimpliciter ſibi, & hæredibus ſuis. vnde his mortuis ſine hæredibus maſculis, non venit caſus ſucceſſionis filiæ dicti teſtatoris ſecundum eius diſpoſitionem Et ſic vtemur diſpoſitiõe in ſucceſſiõe ad fratres iuris cõmunis. Ipſi aũt fratres zaccaria, & adarius cum conditionaliter habuerint hoc pheu. ac certo modo. Sed vt ad eos æqualiter ptinent ſecundũ diſpoſitionem teſtatoris, nõ potuerunt ſuis portionibus: & concordijs ſibi ſuccedentibus poſt eorꝝ mortẽ præiudicare. ar. ex. d. c. in princi, de ſucc. pheu, & de alie, pheu, pat. c. i. & optime facit. c. p. in. § fi, de. l. cor. vbi ꝓbatur ꝙ nõ poteſt aliter alia lege dare, quam ipſe habeat. & per conſequens eoruz concordia quantum ad ſuccedentium habita pro nulla, ius remanebit integrum ſucceſſoribꝰ. vnde cum ad zaccariam duplici, vt modo dixi, ptinuerint iure, integra, & indiuiſa medietas pheudi, ad illam ſuccedat filia filiæ tanq̃ deſcendens. Et quia iure conſtitutionum regni admittitur filia, & filia filiæ vſq; ad trinepotem, ac ẽt maritata in aliaꝝ defectu, vt vult capitulum regis Iacobi, ſi aliquem. quod eſt in viridi obſeruantia. Altera vero pheudi medietas pro indiuiſo, vt dixi, cũ pertinuiſſet ad adarium tantum, & nõ totum pheudum, ipſo adario ſine liberis, & deſcendentibꝰ mortuo ſuccedat ad eam medietatẽ tanq̃ illi ꝓximior ſola margarita eius neptis ex fratre, q̃a alijs deficientibus proximior admittit̃ ad pheudum, etiã ex linea trãſuerſali, & deprehendit̃ ex. c. i. ad finem in titu. de na. ſucc. pheu. & . c. i. in titu. de gra. ſucc. in pheu. Determinatio aũt. d. petri bene ꝓcederet ſi pheudũ in totũ pertinuiſſet ad ipſum zaccariã, & ſi vxor veſtra nõ deſcenderet ex fœmina. Nam deſcendentes ſemper intelliguntur ex maſculis. de alie. pheu. §. & ſi clientulus, & no. dñs ãdre. de iſer. in titu. de gra. ſucc. pheu. in princi. ſecundum illa iura. Sed cum ipſemet conſentiat ꝙ conuentio inter eos facta ſucceſſoribus non præiudicauit, & bñ. Non potuit ex cõuentione pheudum in totum ad adarium pertinere, repugnante tum iuris communis, tum teſtatoris diſpoſitione, vt dixi, quæ vult vt pro medietate pro in diuiſo ad quenq; ptineat, & ita ipſoꝝ ſucceſſores ad eoꝝ iura, & portiones veniunt. Dixi aũt pro indiuiſo: pp diſpoſitionem. capitoli volentes. in fi. Ita mihi pro nũc videt̃, ſi habebo tempus abundantius videbo, & vobis inferam, dum, vt ſpero, cito me deferam ad ipſas partes, cum domino vicerege. Audiui tñ iudices magnæ curiæ in cauſaꝝ etiam arduaꝝ deciſionibꝰ intelligere. d. c. volentes, procedere etiam cũ abinteſtato ſuccedant. Et ꝙ pheudũ ad vnũ tantum pertineat pp illa verba in. d. C. in fi. indiuiſo, & integro perdurãte. Quo ipſo dat̃ intelligi ꝙ pheudũ habeat ad vnum pertinere. Ad hoc etiam faciunt verba præcedẽtia. d. c. ibi in vnam eandemq; perſonam, & ſic ad ꝓmogenitum: tanq̃ ad digniorem. ar. l. ſi quæ ſunt cautiones. ff. fami. her. & l. fi. ff. de fide inſtru. Et ſic inferunt, quod licet in hoc regno ſiciliæ viuatur iure longobardoꝝ, tñ in pheudis eſt ius medium ius ſiculoꝝ per. d. c. volentes, vt pertineat ad vnum dum vult eſſe integrum, & per cõſequens iuris interpretatione ad primogenitum tanq̃ ad digniorem. ar. prædictarum legum, quod dicit procedere cum abinteſtato ſuccedunt, non puto verũ, puto enim quod tantum loquatur de actibus expreſſis ſiue diſpoſitionibus inter viuos, ſiue in vltima voluntate, expreſſis, qñ ſcilicet pheudatarius expreſſe vellet de pheudo diſponere pro ſuis neceſſitatibus. Si autem abinteſtato moritur, & nihil viuens de pheudo diſpoſuit. conſtitutiones diſponunt ad quem pheudum ipſum debeat peruenire. quia ſcilicet ad proximiores vſq; ad trinepotem, & ſic vſq; ad ſextum gradũ. vt in prætalle. capit. regis iacobi ſi aliquem. & . c. conſtitutionem quod eſt regis frederici tertij. Et ſic quod dicitur de vna eademq; perſona videtur loqui de diſpoſitione inter viuos, & in extraneam perſonam. Et in fi, dicitur de integro, non obſtat, poteſt enim fieri pheudo integro, indiuiſo manente. Quo tamẽ ad vtilitatem pro medietate duorum fieri, vel eſſe. Et hoc poteſt fieri per quotas, quod oſtendit expraſſe. d. c. volẽtes, dum ibi dicit rerum pheudalium, vel quotæ: & circa princ. ibi ſeu quotam partem. Vetat igitur in ſui fine corporalem, & realem fieri pheudorum diuiſionem, non autem per quotas, vel partes indiuiſas, ſed circũſcripta ordinatiõe defuncti, & opinione prædict. circa. c. volentes, certe pheudum iure cõmuni ad omnes liberos æqualiter pertinebat. d. c. i. in princ. de ſucc. pheu. cur ergo peruenerit ad ipſos fratres. ergo æqualiter peruenire debuit, Nam æqualiter fratres patri, vel fratri ſuccedunt, vt in titu. de gra. ſucc. in pheu. c. pº. §. his vero. Verumtamen ſecundum aliã opinionem quod non loquatur dictum. c. volentes in pheu. antiquis, & quod pater non potuerit diſponere de pheu. ſed ſuccedat ad id ſecundum iuris diſpoſitionem. Profecto ad pheudum fratris bene venient, & admictentur fratres, ſed non æqualiter, quia maſculus præfertur ſorori, & major minori, iuxta prealle. cap. ſi aliquem. Nam in ſucceſſione ad fratrẽ primogenitum etiam inter fratres ſuccedentes conſideratur, vt ibi etiam cum viuitur iure francorum non aliter vt ibi exprimitur. Immo abinteſtato ita debet viui, & intelligi ius ſemper ineſſe francorum, vt ſcripſi circa dictam. c. ſi aliquem, & probatur expræſſius in conſti. conſtitutionem, quæ eſt facta a rege frederico tertio ad declarationem dicti. c. ſi aliquem. ſecundũ quam itaq; conſiderationem promptum erit dicere dicto girardo ſolũmodo zaccariam ad totum pheudum ſucceſſiſſe tanq̃ fratrem maiorem, ſi iure francorum facta fuiſſet pheudi conceſſio. Et ſic cum ad eum totaliter pertinuerit, illi ſuccedat neptis in totum, vxor ſcilicet veſtra. Sed extat dubitatio, an pater ſcilicet dñs petrus teſtari potuerit, & pheudũ girardo relinquere dũtaxat. Nã ſi hoc potuit huic fratri ſuccedet mortuo frater maior dumtaxat, ꝓſuppoſita cõceſſione, vt. ſ.

cuius conuẽtio cum fratre minore, vt dictum eſt, non potuit ſuis ſucceſſoribus, & deſcendentibus præiudicare. vbi aũt non potuiſſet illi ſoli relinquere, ſed omnibus æqualiter, quia viuitur, indubio, iure longobardorum pheudum mortuo girardo venit ad fratres nõ tñ ratione ſucceſſionis ad fratrem, ſed etiã ꝓncipaliter ad patrem, cui omnes æqualiter ſuccedere debebãt, & tũc ſuccedentib⁹ fratrib⁹, veniunt ad medietatem, qa pro medietate pheudũ ꝑuenit ad eoſdem fratres, & hoc ſi viuit iure cõmuni longobardoꝝ, ſi aũt iure francoꝝ, tũc pheudum ad ꝓmogenitũ ꝑuenisset, & ſic ad nicolaum, & in ei⁹ defectu ad fratrem ſuperſtitem maiorẽ, & ad ei⁹ deſcendentes, qbus deficiẽtibus ad ꝓximiores ex linea tranſuerſali, quæ eſt ꝓuiligiatior aſcendẽti, vt in titu. de ná. ſucc. pheu. c. i. i ꝓnc. & ꝓbatur in conſti. vt de ſucceſſionib⁹ .§. i. excluſo cõmuni patre. licet andre. de iſer. dicat qd pater ſuccedit filio in pheudo antiquo, non aũt nouo in titu. a pre. quem, vel quos controuer. dir, dꝫ. in verb. item pater ſuccedit. in .5. colu. & ſequenti. Cõcludo igiẽ quod cũ ambigua, & dubia ſit interpretatio .c. volẽtes, dubiam poſui huius quæſtionis ſentẽtiã. nihilomin⁹ tñ qa nõ inuenio quod ſit cõceſſio pheudi facta dicto dño petro ſpecialiteꝛ iure francoꝝ ſed ſimpliciter, ſto terminationi primæ, ꝙ æqualiter margarita, & vxor vſa ſuccedãt ad pheudũ. Nam ad medietatem zaccariæ venit vxor veſtra. tanq̃ eius deſcendens. Ad medietatem vero adarij tanq̃ illi abinteſtato ꝓximior, venit eius neptis dña margarita. Eſſet dubitatio an ex ꝑſona matris quæ etiã fuit adarij neptis admittatur ad aliquam partem ſucceſſionis vxor vſa, quod tñ nõ puto. valete. Scripta catinæ viij° nouembris.

Conſilium Secundum

SOlum eſt videndum an ſucceſſor in pheudum teneatur ad pacta, & cõtractus ſui prædeceſſoris? Andre. de iſer. tradit in titu. an agna. c. i. & in titu. qui ſucc. tene. & maxime circa finẽ. Et huius quæſtionis determinatio dependet ex ſciẽtia quomõ pheudum ꝑuenerit ad eum, & qualiter fuerit conceſſum ab initio. Verumtñ nõ apparẽte aliqua forma, præſumiẽ conceſſum in forma ſolita, & cõmuni. ar. ff. de edi, edic. l. quod ſi nolit. §. quia aſſidua. quæ forma communis eſt in hoc regno ſiciliæ. pro te, & hæredib⁹ de legitimo corpore deſcendentib⁹, vt ſcribit andre. de iſer. in titu. de alie. pheu. pat. c. i. circa. fin. licet aliter ſentiat quod ſolet cõmuniter in priuilegijs apponi tibi, & liberis tuis de tuo corpore legitime deſcendẽtibus, & tunc ſit ex pacto, & ꝓuidentia, vt in multis locis dicit, ſpecialiter in titu. in qbus .ca. pheu. ami. §. huius aũt generis. ver. ſimiliter. Alibi aũt ſcribit qd forma extrinſecus nõ præſumiẽ. in titu de ꝓhi. pheu. alie. per fre. §. præterea ducat⁹ circa fi, c. parum poſt prin. ibi dicit, cũ apparet aliqua forma per priuilegiũ, vel per teſtes, & nõ apparebit datum iure francorum, quia id nõ ꝓſumitur, ſed cõmunis forma præſumiẽ, quæ eſt in ꝓuilegijs ſolita apponi. ſi nõ apparet aliud ꝑ priuilegium, vel per teſtes, hõ debet præſumi. i. tũc peruenitur ad ꝓſumptam formam. ꝑ prealle. §. quia aſſidua, & hoc expreſſe, & notabiliter tenuit. in ꝓalle. c. p° ad fi, de alie, pheu, pat. quia ſolita præſumitur vt tradit. in eo. titu. in qb. ca. pheu. ami. §. huius circa 4. col. Illa aũt iure francoꝝ non præſumiẽ. vt expſſe dixit in conſtitu. vt de ſucceſſionib⁹ circa prin. 3. col. vbi aũt eſſet cõceſſum pro ſe, & hæredib⁹ imperpetuũ, non addito de legitimo corpore, aliud eſſet, & i vtroq; caſu recurrendum eſſet ad .c. volentes. quod duplicem recipit intellectum. Secundum antiquũ intellectũ iudicum magnæ curiæ, & diu obſeruatum non haberet neceſſe ſucceſſor ſtare pactis prædeceſſoris ſui. qa is iure proprio venit ad pheudum antiquum. c. i. de ſucc. pheu. quia nõ poteſt paciſci in præiudiciũ agnatoꝝ .d. c. i. de alie. pheu. pa. Non obſtat ꝙ de fructibus poſſet. vt idem ãdre. tradit. in titu. de feuo. pheu. conſtitu. prima circa finem. Quia verũ eſt ꝙ valeat pactum de conceſſione fructuum, ſed infra temp⁹ iure concedentis, vt ibi declarat. Secundum aũt alium intellectum nouum omnino eſſet videnda forma conceſſionis, quia in forma cõmuni nihil faceret .c. volentes. quia loquitur qñ non eſſet adiecta clauſula de ſuo corpore legitime deſcendentibus, ſed vbi nõ eẽt conceſſum cum hac clauſula, tunc hæres ſtare teneretur. Et ſpecialiter qñ non eſt filius. ſed alius agnat⁹, forte frater, qui poteſt venire præter ius, & nomẽ hæredis. vt in ꝓall. c. p° in titu. an agna. Sed non puto in caſu, qñ eſt hæreditariũ pheu. Et ideo terminatio ẽ dubia, ꝓp duo. Primũ ꝓp dubiã formã cõceſſiõis phe. Secundum propter duplicem intellectum. c. volentes. Sed ſi fuit pheudum hæreditarium, vt dixi, & ipſe acceptauit ſimpliciter hæreditatem. vꝫ. ſine beneficio inuentarij, vtiq; tenebitur vt defunctus, ideoq; videtur quod creditores cogere poſſit hæredes ad pacta defuncti, pro quo vide andre. de iſer. in di. c. i. in titu. an agna. & facit egregie quod ſcribit. bar. in .l. vt iuris iurandi .§. ſi liberi .ff. de oper. liber. & ꝑ eundem andre. de ſucc. phen. §. hoc quoq;. Hoc conſilium in illo tempore feci pro bartholomeo ſgarcha placenſi. contra philippum de vigintimilijs, & bene apparet quam modicum habebam de ſcientia pheudoꝝ, tunc enim aperiebam oculos ad videndũ. Nunc addo ꝙ iſta verba pheudum hæreditarium & ex pacto, & ꝓuidentia ſunt verba magiſtralia vt proſequitur egregie d. andre. in d. c. p°. an agna. & ibi exponit quãdo eſt hæreditariũ, & quando eſt ex prouidentia ꝓncipis. & vide latius in notabilibus pheudorum in verbo ſed dubium facit. Verumtñ inueni tex. qui facit egregie ad hoc. in. l. p°. C. de religio, & ſump. fu. ſed hic iuuat inquirere, ꝙ ſi Rex. dat pheu. alicui ſimpliciter non expreſſo ſibi, & liberis, an intelligatur dictum de liberis. Andre. de iſer. determinat, ꝙ ſic. in titu, in quibus. ca. pheu. ami .§. huius aũt generis ver. ſimilem. Alibi aũt dicit hæredibus, ſcilicet an extendatur conceſſio ad hæredes vt ſcripſit in titu. ſi de pheu. con. fa. c. naturales. ibi, ſed quid ſi conceditur pheudum vt in .c. i. de alie. pheu. pa. ad. fi. & vide tex. & andre. de iſer. in titu. qui pheu. dare po. §. cũ vero corradus, circa ꝓnc. Intelligiẽ enim dictũ ſimpliciter ꝑ ſe, & hæredib⁹ ꝑ tex. in. l. ſi pactũ in fi, ff. d pro. & ꝑ ãdre. de iſer. in ꝓal. titu. an agna. circa ꝓnc, ibi &

qđ cõcedit̃ tirio intelligit̃ & cæt. & idem, & expſſim
in ti. đ ſucc. pheu. circa pnc. ver. moderni ſubtilius.
Et ſic in mater. a pheudorũ hæredes pro filiis accipe, &
ſolis maſculis. vt eſt tex. in titu. de le. cor. l. ſi inter.
§. fi. & alie. pheu. §. & ſi clientulus. & in titu. quæ ſit
p^a. cã. be. a. §. nec eſt alia in 4. col. ibi nec eſt cõtra.
hoc, & cæt. Sed cõtra videt̃ notaſſe. in titu. qb. mo.
pheu. con. po. in princ. vbi ſi concedit̃ tibi aliqua res
in pheu. hæres nõ ſuccedit, ibi vide. prædicta aũt de
hæredibus tradidit ẽt andre. de iſer. in pallí. titu. qui.
mo. phu. con. pot. circa princ. ibi & eſt mirũ. Alibi
ſcripſit ꝙ hoc intelligit̃ pro ſe. & filiis ſuis maſculis,
& deſcẽdẽtib⁹ ex eis, ẽt ſi nõ dicat̃, in titu. đ lege. cor. l. ſi
inter. §. pfecto circa princ. & in titu an agna. dixit ꝙ
intelligit̃ de hæredib⁹ etiã cõceſſio facta ſimpliciter ti
bi. facit ꝙ ẽt ſcribit in titu. de na. ſucc. pheu. c. i. in
princ. i. co. Alibi dicit ꝙ pro filiis etiam intelligitur.
in ti. in pf. loth. circa 3. col. ibi itẽ loquitur. vide bal.
in l. i. C. p q. per. no. acq. & in aute. ſi quas ruinas. C.
de ſacro. ſã. eccl. Quod tñ limita ſecundũ eũdẽ ãdre.
de iſer. in titu. de alie. pheu. pa. in ver. Sed ſi nõ ex-
primit̃ de filio & cæt. circa princ. 5. colu. Et ad hoc
ꝙ cõceſſio pheudi ſimpliciter facta intelligat̃ p filiis,
pbat̃. in p^a rubrica. pheu. §. ſed cum hoc. in titu. de
ſucc. pheu. in princ. & ẽ tex. in titu. de duob⁹ fratri.
acq. inue. c. i. circa finẽ, & tex. in l. vt de ſucceſſionib⁹
in titu. de ſucc. nob. in pheu. in cõſtitutiõe iſtius re-
gni. Et aliquid poſui ad tex. in aute. ſed ſi quis C. de.
ſecu. nup. & voluit etiam ãdre. de iſer. in titu. de alie.
pheu. pat. circa 4. colu. ibi ſed nunqđ pheudũ nouũ.
Non obſtat quod ſcribit bar. in l. i. ff. de cõſt. princ.
ꝙ cõceſſio facta vni nõ egredit̃ perſonã illius, & rubri.
iuris bñficiũ, qa intelligit̃ in puilegiis, nõ in bñficiis: &
gratiis. vt ſentit eo. titu. l. fi. & ibi p dñum meũ Ra-
phaelẽ fulgoſiũ, quanuis andre. de iſer. in d. titu. in
qbus. ca. pheu. ami. circa 4. col. circa princ. ibi quæ
nõ ſunt extra contractũ, aliter dicere videat̃. quod tñ
vide, qa poſtea reducit ad idẽ. In dubio vt apparet in
ver. ſi ergo nõ probat̃ & cæt. vide ad hoc. ſupra in p^o
volu. cõſiliũ meũ, quod incipit, exiguo iudicio meo.
quod eſt numero 145. Et rationẽ aſſignat alibi andre.
de iſer. Quia cõmune votũ patris ẽ filiis: & deſcendẽ-
tib⁹ ſuis pſpicere in titu. qb. mo. pheu. eq. circa pn. i x.
col. Ad quod. l. ſcript. ff. vnde liberi. facit etiã quod
notat bal. quod in pheudis largior: & benignior ẽ in-
terpetratio facienda, quia intuit̃ gratia, quam in em-
phitheotib⁹. ad quod allẽ. iacob. de bel. in titu. de his.
qui pheu. dat̃. poſ. quæ ẽ p^a rubric. li. pheu. c. i. cir-
ca 3. col. ibi. quæro vtrum plat⁹. & cæt. Et habes ali-
quãtulũ de ſupradicta dubitatione. p cy. in l. liberti,
libertæq. C. de ope. liber. vide etiam quod ſcribo in
tractatu de principe. in ver. an ſucceſſor.

Conſilium Tertium

PRincipalis dubitatio inter vitalem:
& nicolaũ de ſerrauira fratres, & hære-
des vltimos inſtituto a franciſco eorũ pa
tre, eſt an iarrecta remaneat inter eos cõ-
munis, vel ſit præcipua vitalis primoge-
niti. Et facit dubitationẽ, quia cõfirmatio ipſius facta
a vicerege cantat in forma, & figura pheudi ſub ſerui
tio militari, & iure francorũ. vnde videbatur ſolũmõ
ad pmogenitum ſpectare, ſed puto contra, ꝙ ſpectet
cõmuniter ad vtrunq; fratrẽ. Et hoc ex puilegio regis
frederici idulto ſup cõſtitutiõe dictæ iarrectæ quondã
calcerano atauo dictorũ fratrũ. vbi rex gratioſe con-
cedit eidẽ calcerano, & ſuis hæredibus de ſuo corpore
legi. deſcenden. in ppetuũ dictã iarrectam, libere ſine
aliquo onore, & præſtatiõe ſeruitii, vel alia clauſula,
p vt in dicto priuilegio hæc, & alia continentur, ibiq;
ſunt nulla verba ſapientia inpheudationẽ. Et p cõſeqns
libere dando, idẽ cenſendũ de illa re ſic donata, ſicut
de qualibet re burgẽſatica, p ea, quæ eleganter notat
ãdre. de iſer. in vſi. pheu. in titu. in qb. ca. pheu. ami.
circa vlt. colu. ver. vnde, & ſi cõcedit rex. Nam ad-
iectio in pheudum, & iure francorũ, & alia huiuſmodi
facti ſunt quæ minime pſumunt̃, niſi pbent̃. l. quũq;
§. p^o. ff. de publi. ſed libertas pſumenda eſt ſemper,
qa ẽ de iure pmæuo naturali. l. mãu miſſiões ff. de inſt.
& iure, & de ſtatu hoc l. libertas. Et ſicut in pſonis, idẽ
dicendũ de reb⁹. Quælibet res eſt libera, niſi pbetur
cõtrariũ, & præſumi debet allodium. ar. ff. de ſer. vr
pdio. l. ſi quis ædes, in princ. Et id eſt quod voluit
ãdre. de iſer. in titu. de cõtrouer. inter ma. & fœ. deb.
c. i. circa. princ. & ibi ſcripſi. Cõcordat glo. in l. altius
C. de ſer. & aqua, & quod voluit ſaly. in l. ſi in ædib⁹
eo titu. dicens, ꝙ qui dicit ſeruitutẽ ſibi deberi, debet
illud pbare, quia pſumptio contraria transfert onus
pbandi in aduerſarium, maxime qa tpe dicti puilegii
regis frederici nũq̃ fuit præſtitũ aliquod ſuitiũ Atq;
ideo cũ ſtatutũ ſit lõgo, imo lõgiſſimo tpe, qđ nõ fui-
uit, pſumit̃ ẽt ꝙ nõ ſit pheudũ. Secũdũ ea, quæ tradit
ipſe andre. in titu. ſi de pheu. cõtro. fue. c. ſi vaſſal-
lus pheu. & eo titu. c. ſi vaſſallus de ſuo, in princ. Di-
cit quod petens pheudũ debet pbare duo & cæt. Præ
ſumit̃ enim res talis eſſe quali in ſtatu reperit̃. ar. ex. l.
item apud labeonẽ. §. ſi quis virginem. ff. de iniuri.
Modo nõ obſtat cõfirmatio viceregis. ſic clauſulata in
figura pheudali, qa præſumptio fraudis eſt in pſona
pmogeniti, qui videt̃ ſibi hoc pcuraſſe in pudicium
fratris. Deinde nõ habuit mandatũ ad hoc. Item qa
cõfirmatio actus validi, vel nõ, ipſo iure. nullius exi-
ſtentis nõ ẽ de nouo dare, ſed pmum actũ in ſua vali-
ditate conſuare, & ita firmare, vel pfectionẽ facere, p-
ſertim cũ cõfirmare volens nõ habuit animũ aliqd de
nouo cõferre. facit ad hoc. in ar. l. quũq; §. i. adfi.
ff. de publ. & magis ad ſpeciẽ, quod ſingulariter bar.
tradit in. l. more maiorum. per. l. & qa. & ibi glo. ff. de
iure om. iu. Quod aũt in d. cõfirmatiõe nõ voluerit
vicerex aliqd noui inducere videt̃ ex clauſula in fine
appoſita, iurib⁹ alterius ſemp ſaluis. Ex qua conſtat
viceregem nõ fuiſſe intentionis præiudicandi ſecũdo
genito, vel alteri ius habenti, ſed ſaluũ conſuare. Nec
aliter eẽt valitura confirmatio, vel etiã noua conceſſio
hæc, ſecundũ capſum in parlamento ſyracuſano, vbi
cauet̃ quod quæcũq; clauſulæ ſint cõtra forma iuris in
puilegiis regũ, & ſub quacũq; forma intelligat̃ cũ clau
ſula, iurib⁹ alterius ſemp ſaluis. ad quod optime fa-
cit. c. quãuis extra. de reſcriptis ad fi. lib. vi. & quod
ſcribit andre. de iſer. in titu. qui ſucc. te. in 6. col. in

ver. & hoc dūmodo. Et qa ꝑncipis reſcriptum ſemper debet intelligi, ſine alterius iniuria. l. ij. §. merito, & §. ſi quis a principe. ff. ne qd in loco, publ. & l. nec au⁹. C. de ema. libero. facit extra de officio delega. ſuper eo, & de officio ordi. c. licet, cū multis ſimilib⁹. Et ꝙ ſemꝑ in cōceſſionib⁹ iſtis intelligaẗ exceptū ius alteri⁹ tertij ꝑ expſſum, tradit andre. de iſer. in titu. de pheuda. in iu. l. con. c. ſi qs inueſtiuerit poſt ꝑncipiū, & de ꝑdicta clauſula tradit etiā lati⁹ ādre. de iſer. in titu. q̄ ſunt regal. ſuꝑ verbo, & bona cōmitentiū crimē maie. in princ. 7. col. ibi hodie videmus. Et ſic cū ius ſecūdi geniti ſit ſaluū, Remanebit ergo ꝑuilegiū primū, ſe do quod ille pariter admittiẗ cū fratre. Maxime qa in hac cōfirmatione fuit aſſertū hoc ꝑuilegiū nō ꝑuenit ad manus ſupplicātis æſtuantib⁹ guerraꝝ ꝓcellis in ꝛgno hoc, vnde eo apparēte ſtandū ē ei ꝑ prædicta. Et hoc intelligitur voluiſſe patrē. qui eos vltimos, & æquales hæredes inſtituit. Nam & hæc iura veniūt in hæreditatis petitiōe l. item vidēdū. §. fi. ff. de pe. hær. vel ſi mendaciū dixit, cū iam haberet notitiā, & ſcientiā ꝑuilegij vel ipſum ꝑuilegiū, quod præſumo, cum nec appareat ap̄. cū mēdax, & ex cauſa fraudoloſa impetrator debet carere cōmodo ſuæ interpetratiōis. l. ij. C. ſi cōtra ius. vel vti. pu, cū ſimi. Nō obſtat ſi dicaẗ quod ſubſcriptio principis ideſt regis frederici deficit in dicto priuilegio, in quo fraudatur ius ſecūdogeniti, qa hoc primo nō video obſeruari in priuilegiis ātiqs, maxime regis frederici, qui ſe nunq̄ ſubſcripſit. vnde nō debet hoc in ſolitū regni, qa ſecundū andre. de iſer. in titu. de ꝑhi. pheu. alie. ꝑ lotho in l. qm̄ inter, circa princ. debet in litteris regis attendi, quod conſueuit princips facere, qa ab illa cōſueta forma recedi nō debet. Itē ſecūdo qa nō videẗ eē de ſubſtātiali forma. Nā cū numerenẗ ſubſtantialia in priuilegiis ab andre. de iſer. hoc nō numerat. in præall'. titu. circa 4. col. in ver. ſubſtātialia. litteræ ſunt ſigillū & cæt. Quin immo de hac ſubſcriptiōe videẗ ſentire, ꝙ cū ſit de leuibus ōmiſſis, nō viciat ꝑ ea quæ tradūt doc. ꝑ l. i. §. fi. ff. de ven. inſpi, in mā, inuentarij circa ōmiſſionem ſigni venerabilis ſanctæ crucis. Cum idē dicat de māu cācellarij, quæ tn̄ reqriẗ, & apparet in dicto priuilegio appoſita. Ad idē eſt iacob⁹ de butri. qui colligens ſex reqri in litteris regijs, eius ſubſcriptionē nō appoſuit, nec numerauit. in l. ꝑſcriptiōe C. ſi cōtra ius, vel vti, pu, circa fi, Idē ſentit dn̄s meus. raphael fulgoſius in l. ſancimus. C. de diuer. reſcri. dicens. hæc iſta ſubſcriptio māu impatoris ꝯceſſit ab aula. ſcilicet a curia. idē ſcripſit eo, titu. l. p. ꝙ ſcilicet hodie corrigiẗ hoc, qa nō ſubſcribūt ſe impatoꝛs. Et ex his cōcludo ꝙ ad ius iantectæ æqualiter fratres ipſi ſuccedūt, & cōſeqter eoꝝ filii ſtante ꝑuilegio primo. Secūda dubitatio fuit de promiſſione dotis facta margaritellæ eoꝝ ſorori, quæ licet ſit facta pariter in quātitate. nō tn̄ i q̄litate qa vere ꝙ ꝓmiſerūt vncias c l v. put teſtamento paterno diſponebaẗ, verūtn̄ nō ꝓmiſerūt vnc. lx. i pecūia put ibi cōtinebaẗ, ſed qnq̄ginta in pecunia tātum, & decē in iugalib⁹. An poſſit hæc ſoror, vel vir eius dicere illas vncias decē da mihi in pecunia, & nō in iugalibus. Et facit dubitationē qa in ꝓmiſſione facta ſorori, ſoror iurauit, vnde videẗ ſibi ꝑiudicaſſe. Sed certe cum nō fuerint viſa, & recognita verba teſtamenti, nec ꝓbeẗ ſuꝑ certo ex certa ſcientia iuraſſe, & acceptaſſe dotē in illa forma, Et in dubio ingnorantia ꝑſumiẗ, maxime in puella, & in his, quæ teſtamēto depēdēt. ar. ex. l. verius. ff. de ꝓba. & l. de his. ff. de trāſ. & quæ tradūẗ a bar. in l. q roma. §. duo fratres. ꝑſertim. in 5. q. ff. de ver. obli. & l. qui cū tutorib⁹. ff. de trans. Quod recte hoc dicere queat cū etiā dos ſemꝑ ſit fauoribilis, & ſemꝑ ꝑcipua. l. p⁹. ff. ſolu, mat, & in dubiis ꝑ dote iudicandū. l. in ambiguis. ff. de iure dot. Quanuis ſi ex certa ſcientia feciſſet, & iuraſſet certificata de continentia, & tenore, & verbis teſtamenti, ſic agens potuiſſet ſibi præiudicare. ꝑ aute. ſacramēta puberū, & c. quanuis de pac. lib. vi. Tertiū aūt dubium ſoluiẗ, ꝙ cū hi fuerint fratres vtiliter, & æqualiter inſtituti. in omnibus, & ꝑ oīa ſuccedendo, ſecūdum ea, quæ in principali dubio dixi, quod ſorori hæc dos ex cōmuni ſubſtantia extrahaẗ, præſertim cū hoc onus dotis ſit in teſtamēto diſpoſitū, approbatū, & iniunctum hæredibus, vnde cum æqualiter ſuccedant, ita & æqualiter ad onus veniāt, & in omnib⁹ participabūt, præſertim cū vtiliter ſs geſta, & ordinata ſit a patre qa ex hoc ſoror facta eſt cōtenta, portiōe ſua, & ſucceſſiōe patris, & matris, & fratrū quæ cedit his fratribus ꝑ datione dotis. Et ita iſta ſoror recipiens dotem his iuribus renunciauit cū iuramēto. quod hoc valet ꝑ d. c. quanuis de pac. Reſtat mō quartū, & vltimū dubiū, de donatiōe facta a patre filio ꝑmogenito ꝓꝑ ei⁹ nuptias. an debeat in hæreditatē cōferre, & ſi cum fratre minore æquare. Et certe ſic. l. vt liber. & aute. ex teſtamēto C. de coll'. l. ad qd, & eo titu. l. illud. Nō obſtat ſi cōfirmat in teſtamēto, qa nihil noui diſponit, cum iam de ſe ab initio illa dōatio valuerit in cauſam nuptiaꝝ, ꝑ l. pomponius philadelphus. ff. fa. hær. & voluit glo. l. ii⁹. C. de inoff. dona. vnde non poteſt in vim relicti valere vt cōferri nō debeat, ꝑ l. a patre. C. de colla. & l. filiā eo, titu. Eſſet poſtremo omniū. vidēdū quid de matre, & in qb⁹ participet, cū ſuppoſita cōſuetudine generali, & cōfuſione bonoꝝ veniat ad tertiā, & certe ꝙ in cōceſſionib⁹ regiis obſtāte forma tibi & hæredib⁹ de tuo corpore, nullā partē in illis habeat. Item in dote filiæ participat pro ſua quota, quæ interuenit in promiſſione dotis, & potius ſua ſponte, quam obligatione iuris, nec obſtet. l. mater, C. de iure dot. ſed in aliis rebus ſibi videẗ ꝑiudicaſſe acceptādo uſufructū relictū ſibi a viro in teſtamēto. Quod nō puto verū, niſi id expſſe teſtator dixiſſet. ar. ex. l. p⁹ §. ſciendū itaq; C. de re. vxo. acci. Verumtn̄ tertium dubiū nō ē attendendū, nec attentādum cum pro iure matris nemo interſit: nec illa hæc credo cogitat hoc velim dixiſſe, & potius diſcurriſſe, q̄ ordinate ꝓceſſiſſe cū partes ſint fratres, & cōcorditer ꝓcedāt, volētes ſemper ſcire declarationē de iure, quæ tn̄ oīa ſūmitto iudicio, & correctioni meoꝝ maioꝝ, & ſpecialiter in xp̄o patris dn̄i, & præceptoris mei ſingulariſſimi dn̄i Vbertini đ marinis archiepiſcopi panhormitani, quæ ſi ab eo cōfirmabūẗ nō dubito fore vera. ❡ Subſcriptio dn̄i Vbertini de marinis archiep̄i panhormitani fuit hæc. Allegationū elegantia ad mei inſtantiā cōſulentis fratrib⁹ ſupradictis amicis meis exigit vt me collaudādo ſubſcribā. Et nihilominus ad cautelā pro parte illa, quæ tāgit mutationē formæ, non potuiſſe

fieri, facit in arg. quod notat andre. de iſer. in c. in honorem in princ. in 3° lib. conſtitu. in titu. de ma: ſuo ſi. cur nõ contra hæc addo. & meminit andre. de iſer. in cõſtitu. vt de ſucceſſionib⁹. §. ex collaterali. circa fi. illius princ. in titu. de ſucc. nob. in pheu. lib. 3° pſcriptor. Item, & facit quod poſſeſſio antiquiſſima ſigillati ꝑuilegij allegat, de qua p bal. in c. i. de contra: in. di. & fu. & p Cy. in. l. ſi ſolenib⁹ .C. de fide inſt. & xii. q. ij. c. cũ redemptor. p archi. Et qa ſtilus de ſubſcriptione in præſenti viget, & inductus eſt, reſpice ꝑuilegia fienda, nõ iam facta. ar. in c. fi. extra. de cõs. & .l. vigens .C. de fi. inſtr. Et forte huiuſmodi ſubſcriptio magis requiritur ad ꝓbationem, q̃ ad eſſentiam gratiæ collatæ iuxta no archi. & Io. and. in ꝓhemio, vi. in nouo. ſup aliqs fruſtratoriũ videretur aliqd addicere quaſi rei demoſtratæ. quod .l. prohibet .ff. de do. ꝑle. l. p°. in fin. quare & cæt. Archiepiſcopus panhormitanus manu propia, & gratis.

Conſilium Quartum

QVondam ſereniſſimus Rex fredericus, dum dñs calcerandus de ſerroida miles teneret a regia curia, & ex regia conceſſione cabellam piſcationis fluminis terræ licatæ, & eius redditus, & ꝑuentus in tota vita ſua, ſub certis modis, & forma, ad ſupplicationẽ vitalis filii dicti dñi calcerandi tunc viuentis, volens amplificare bñficium paternũ in filiũ, conceſſit dictã cabellam, & redditus dicto vitali, & ſuis hæredib⁹ de ſuo corpore legitime deſcendentibus in ꝑpetuum, & poſt obitum dicti calcerandi eius patris, ſub eiſdẽ conditionib⁹, modis, & formis, qbus tenebat pater. Adiiciens hoc facere de ſpeciali gratia, & ex certa ſcientia, & cæt. deinde morit̃ dictus calcerãdus, & cabella ꝑuenit ad dictum vitalẽ. Moritur vitalis, & ſuccedit franciſcus filius. Morit̃ poſtremo franciſcus ſupſtitibus ſibi tribus filiis, vitali, & nicolao marib⁹, & margaritella filia, quos mares æqualiter inſtituit, & adiecit, in qua hæreditate intelligat̃, & intelligi debeat piſcaria fluminis terræ licatæ, filiã aũt particulariter in certa quantitate dotis ſcripſit hæredẽ, & q ẽẽt contenta dote prædicta. ¶ Super hoc themate plura poſſent oriri dubia. Sed ego faciam tria tantummodo Primũ an vitalis cõceſſio valeat, & facit dubitatiõem, qa facta extitit in vita patris tenẽtis bñficiũ. Secundũ an filii dicti franciſci æqualiter omnes ad dictam cabellã ſuccedãt, an ꝑmogenitus ſolus. Tertiũ dato qđ omnes, an ẽt concurrat fœmina margaritella. Et intendo breuiſſime, & p ſaltũ terminare. Ad ꝑmum iura oia, & tractata p doct. videnẽ ſapere dictã conceſſionẽ nõ tenere, cũ ſit cõceſſio, certi hominis, & in vita eius, & eo minime conſentiẽte, q° caſu militat ratio captãdæ, & inſidiandi mortis alterius. vt no. in .l. fi. C. de pac. & in c. ij° extra de cõceſſ. præbe. vbi etiam glo, plus dicit, nec fieri poſſe cõſenſu viuentis, & hoc tenent oẽs doctores. verumtñ ego puto, ſubtñ dubio fore. Nihilominus in caſu nřo conceſſionem tenere, tum qa facta eſt filio, & p cõſequens ceſſare videt̃ votum captandæ mortis, pp ſtrictiſſimã ſanguinis coniunctionẽ, quæ, tota maligna ſuſpicione ſublata, omnem affectionem includit. Et ſic ceſſante ratione legis ceſſare debet & legis prohibens diſpoſitio .l. ad igen. §. quamuis. ff. de iurepatro .l. quod dictũ de pactis. ad quod no. bar. in p° cõſtitutiõe. ff. in vlt°. colu. Quinimmo paternus cõſenſus interuenit ipſo iure. quo caſu: ſecundũ dñum meũ raphaelem. in d. l. fi. cũ votũ ſit patris naturaliter, quæ ſui ſunt, ad filios ꝑuenire, vt elegãter ſcribit̃ in .l. fi. in princ. ff. de bo. dap. & .l. ſcripto in fi. vnde lib. & de inoffic. teſta. l. nam. & ſi parentib⁹, & de bo. liber. , nihil, poſt princ. ad quod etiã .l. cũ acutiſſimi ad. fi. C. de fideius. Et procul dubio conſentiente patre, immo & optante facta videtur. Tum & ſuata, ac vehemẽtiori ſcilicet ratiõe, qa licet de iure nõ valeat, tñ ꝑnceps de poteſtate abſoluta. qui eſt ſupra legem, & legibus ſolutus, poteſt facere talem conceſſionem, nõ aũt inferior. vt voluit ſingulariter dñs meus ſaly. in d. l. fi. p no. in .l. fi. C. ſi quæ ius. veluti plublicam. Et in hoc nemo qui ſapit dubitat, & hoc videt̃ ſentire. Inn. i. papa. in d. c. ij°. & iure pheudoꝝ videt̃ expreſſum vti. qui ſucc. te. & ibi plene de hoc ſcripſi ad lec. andre. de iſer. quod valeat. verumtñ eſſet omnino videndũ qa potuerit, an hoc voluerit. Et certe hoc videt̃ princeps voluiſſe, dũ ex certa ſcientia concedere ſe dicat in reſcripto, quæ certa ſcientia ſufficere videt̃, ſecundũ glo. in .l. quoties .C. de præci. impera. offici. & eſt cõſimilis. in .l. idem vlpianus .§. iſti, & aũt alii .ff. de excu. tu. facit .l. qdam conſulebat. in fi. .ff. de re. iudi. Nec obſtant notata in d. l. fi. ſi contra ius. veluti pu. q ſic neceſſe dicere nõ obſtanti tali .l. & cæt. quia ſecũdum bar. & doct. meum rapha, illud verũ eſt in ꝑuilegijs, ſecus in bñficio, & reſcripto cõtinente meram grãm, vel bñficium, quod alterum non lædit, & ita intelligit glo. in d. l. quoties in .§. ſunt & aũt. ſic eſt in ꝓpoſito, qa eſt bñficiũ quod minime lædit patrẽ poſſidentẽ: immo cõfirmat ipſum votũ paternũ vt dixi. Ad quod optime facit. conſt° p°. ad fin. & ibi glo. in titu, de iure ſuo. cur ob. in cõſtitu. regni. Quinimmo dicit alibi notabiliter bar. quod cũ princeps aliqd ſtatuit ex certa ſcientia credendũ eſt hoc eſſe verũ. nec debet in dubiũ reuocari, ad quod allegat tria iura, hoc ſcribit in. l. cõficiũt .§. codicilli in q. ij. ff. d iure co. Et ad hãc maxime ſententiam vocer. qa dictũ ꝑuilegium fuit, & ẽ a nřo vicerege, & principe confirmatũ. Et poteſt adduci tertia ratio. qa per ius vſuũ pheudoꝝ, vt dixi, poteſt fieri talis cõceſſio, vt vtiq valet. vt præall. ti. qui ſucc. te. & ibi plene de iure communi ſcripſi ad margines ad cõmentũ .d. andre. de iſer, & hoc quantũ ad ꝑmum. Secundũ dubiũ fuit. an æqualiter omnes ſuccedãt, an ſolus ꝑmogenitus, & ſi appareret forma cõceſſionis ab initio, facilis eſſet reſpõſio. ſi enim fuiſſet facta cõceſſio, vt iure francoꝝ viueret: ſolus ꝑmogenitus obtineret, ſed nõ apparente forma, inſurgit ſecunda dubitatio. An huius bñficij cõceſſio ſit pheudum, ſeu pheudi naturã ſortiat̃. Nã ſi eſſet in pheudata hæc cabella ſecundũ cõſuetudinem generẽm regni, & diſpoſitionẽ .c. volentes. quod vult pheu. eſſe integrũ, & indiuiſum, & per conſequẽs innuit ad vnũ pertinere, & ſucceſſione ſi ad vnum, ille erit primogenit⁹ tanq̃ dignior. ar. ex .l. ſi quæ ſunt cauſiões .ff. fa. her. & .l.

her. & .l. ſi. ff. de fide inſtr. ad fin. quãuis iure vſuſi
pheudorũ ad oẽs æqualiter maſculos pertineret, vt in
titu. de ſucc. pheu. in princ. & hoc ẽt iure lõgobardorũ.
Verũm in regno iſto cõſuetudine videt̃ obtentũ vt ad
p̃mogenitũ pheuda abinteſtato ptineãt, & in cõmuni
forma cõceſſa, & ſic quodã mõ viuimus iure francorũ,
in his, & ad hoc facit caplm regis iacobi ſi aliquem,
& expſſius pragmatica, regis frederici tertij, quæ illud
cõfirmat incipiens, cõſtitutioné, quæ, & in linea tranſ-
uerſali, ac ẽt in noniter quæſitis ordine ſuccedẽdi, &
ætatis, & ſexus prærogatiuam conſeruat, multo itaq;
magis in deſcẽdentib⁹. Et licet alias cõſuluiſſem ſup
in p° conſi. oẽs æqualiter in pheu. ſuccedere, tñ p̃mo-
genitũ ſolũ tenere pheudũ, fructus aũt pheudi a qua-
liter diuidi, & ſpecialiter ſup pheudo fluminis frigidi
in territorio meſſanæ. Attñ modo placet, vt ſolum ad
p̃mogenitum ptineat, tum cõſuetudine, quæ ita a lon-
giſſimo tẽpore ſtatuit in regno, tũ etiã pp ar. præallẽ.
capitulorũ, quæ cõſiderant ſexũ, & p̃mogenituram, &
ſic ius francorũ. Ex quo nũc ſequeret̃ terminatio ſeqn-
tis, & tertiæ dubitationis, vt garitella nihil habeat cũ
hoc bñficio, & gratia facere, ſed ſui ſit dote contenti.
Quod dictũ eſt, ꝙ in hoc regno quodã mõ viuimus
iure francorũ, poſſet ſubſtineri abinteſtato, q̃a .c. vo-
lentes loquit̃ in expreſſa diſpoſitiõe, quã pheudatarius
facit pp ſui neceſſitatẽ, vt in ſui præambulo dicit̃. Ibi
ſed ſi ſub taciturnitate, & abinteſtato decederit, & ſic
nullã facit in pheu. nouitatẽ, ſeu diſpoſitionẽ, cõſen-
tio ſtari iure francorũ in ordine ſuccedẽdi. Niſi forſitã
forma p̃uilegij, & cõceſſionis pheudi aliud induceret,
p .c. ipſũ volẽtes in .ſi. & .c. ſi aliquẽ, & .c. cõſtitutionẽ,
q̃ ſunt iura nouiſſima in pheudis. Quod aũt hæc cõ-
ceſſio redẽti ad ppoſitũ, & hæc gr̃a ſit pheu. pbari vi-
detur quia pheudũ bñficium, bñficium aũt eſt beni-
uola actio tribuens gaudiũ capientib⁹ & cæt. vt dicit
tex. in .c. i. in titu. in qb. ca. pheu. ami. quæ diffinitio,
ſeu deſcriptio pheudi in huiuſmodi gr̃a adaptatur. Et
ſecundũ illa iura, & quantũcunq; fuiſſet in cõceſſione
nominata fœmina extantib⁹ maſculis, nõ ſuccedit vt
in .c. i. §. cũq; in titu. qui ſibi, & hſ .ſ. inue. acc. in titu.
ep̃s, vl' ab .c. i. §. quin ẽt, & de ſucc. pheu. c. i. in p̃nc.
cæterum ſi hãc cõceſſionem nõ ſortiri naturã pheudi
ſtatuiremus, tunc iure ẽt cõmuni nulla ſup eſt dubi-
tatio ad oẽs, & ſi ẽt ad fœminã æqualiter ptinere, quã-
tũcunq; dixerit dote ſe eſſe contentã. ſecũdũ ſingulari
ter tradita p bar. in .l. vt iuris iurãdi. §. ſi liber. ff. d ope.
lib. Nã ſicut iure cõmuni pariter ſuccederet fœmina
cũ mare vt .l. max. viciũ. .C. de lib. præte. ita quoq;
ad hoc bñficium pariter venient in ſexus diſcretione.
ſecũdum ipſum bar. in .d. §. ſi lib. in .3. q. faciũt no.
p eundẽ in .l. ſi non ſortẽ .§. libertus. in .x. col. ff. de
cõ. in. Sed in .d. §. ſi liber. tractat. q. qñ eſt facta cõ-
ceſſio p marib⁹, & fœminis ſed vbi conceditur tibi, &
hæredib⁹ tuis de legitimo corpore deſcen. nõ nomina
tis marib⁹, vl' fœminis p̃ſuppoſito qd nõ ſit pheudum
an fœmina ſʒ. ſoror cõcurrat cũ marib⁹. Et quantũ, ad
tñ emphiteoſim ſic cõceſſã tractat ãdre. de iſer. in titu.
de inue. de re alie. fac. in ſi. & certe puto qd ſic, eadem
ratione, q̃a ſeruam⁹ in his ius comune, qd ius vult, vti
mõ dixi, pariter ſuccedere oẽs ſexus p̃rogatiua ſmota.
p .d .l. max. viciũ. Verũm attẽdendũ eſſet in hac gr̃a,

q̃s modus ſeruatus ſit, an p̃mogenitus ſemp habuerit, q̃a
minime eſſet mutanda, & cæt. l. minime. ff. de legi.
& ſi ſoluitur aliquod ius releuij, vel aliquod ſeruitium
præſtaret̃ pro hac gr̃a, vt ſic ex his cõſiderare poſſu-
mus pheudũ eſſe, vel naturã pheudi tenere, vel nõ. Et
ex his ẽt deſcẽdit terminatio tertij dubij, vt ſi eſt pheu-
dũ nõ concurrat fœmina, aliter ſic p p̃dicta, ſane du-
bitatio mihi reſtat de. c. volentes, q̃a dato ꝙ hæc cõ-
ceſſio ſit pheudum, & vim pheudi habeat, & p cõſue
tudinem gnal'em regni ad p̃mogenitum ſpectet, tñ q̃a
pater teſtatus eſt filijs maſculis, pariter, & ẽt in hac hæ
reditate voluit itelligi, & includi hãc cabellã, & ſic eos
in hoc bñficio pariter ſucceſſuros q̃madmodũ, & alijs
rebus hæreditarijs, & .c. volentes pmictat ad votum
diſpõere ẽt i extraneã pſonam. Quod nõ obſtante ꝙ
ſit pheudũ. pp tñ voluntatem teſtatoris expſſam, & .c.
volentes acceptans, & habilitans eius voluntatẽ æqua
liter ad mares ptinere, & hoc ſecundũ intellectũ illorũ
intelligentiũ. d. c. ꝙ etiã de pheudis loquatur antiquis.
quæ tandẽ reperta eſt veriſſima p p̃uilegium de nouo
repertũ eiuſdẽ regis frederici tertij de pheudo de graſ-
ſuliato, qui declarat in antiq̃s, & ita obſeruat, & iudi-
cat mõ magna regia curia in talibus cauſis. Cæterum
ſi de nouis pheudis tñ loq̃retur, teſtandis diſpoſitio
ceſſaret, & p̃mogenitus iure proprio vocaretur, quæ
dubitatio an in antiq̃s, vel nouis tñ loquat̃, an vtro-
biq; magno tẽpore durauit, & ſcio me nũc in vnã par-
tem, nũc in alteram diſputaſſe, dum erã aduocatus in
magna regia curia huius regni, immo contraria con-
ſilia fecisse, & nũc in ea opiniõe ſum, vt etiã in pheu-
dis antiq̃s optineat, verũ, quod ſupradixi, quod etiã in
extraneam pſonam poſſit diſponi. Nõ obtinet in caſu
nr̃o pp formã conceſſionis, fuit enim hæc conceſſio
facta tibi, & hæredibus de legitimo corpore deſcen-
dẽtib⁹, quæ verba pſonam extraneã excludũt, ſecus ſi
eſſet cõceſſa pro ſe, & hæredibus in ppetuũ, nihil alio
addito, q̃a tunc formaliter, & in totum obtineret. d. c.
volentes. Secundũ alterum intellectũ, & verum, quod
.ſ. loquatur etiã in antiq̃s, & tunc etiã in extraneã poſ-
ſit diſponi pſonam, niſi etiã tũc eſſet appoſitum, ita ꝙ
viuatur iure francorũ, q̃a tũc videtur cõcedi ex pacto,
& puidentia, & a forma non eſſet recedendũ, & hanc
partẽ infra videbitis a me fundatã in alijs conſilijs. Nã
vera cõcluſio eſt. quod .c. volentes obtinet in expreſ-
ſa diſpoſitione pheudatarij, & illa ſeruatur, niſi forma
conceſſionis pheudi repugnet, & catenus obtinebit
diſpoſitio, quatenus forma cõſentiat. Ideo ad viden-
dum, qñ, & quatenus locũ habeat .d. c. volentes. eſt
in p̃mis attendẽda forma, & tenor cõceſſionis, q regu-
lãt oẽm tractatũ pheudorũ, vt infra diffuſius aperio in
cõſilijs magnis, & pro aliquali declaratiõe formas ali
quas diſcurramus, pſuppoſito, vt dixi, p vero, quod.
c. volentes loquat̃ tam in pheudis nouis, q̃ in antiq̃s,
& nouis multo magis, vbi eſt largior diſponendi licẽ-
tia. Item ſecũdo quod loquatur diſpoſitione expreſſa,
vnde ſi pheudũ cõcedit̃, pro te, & hæredibus tuis ſim-
pliciter, certe p̃mo loco pheu. hoc dicit̃ hæreditariũ,
& oportet eſſe hæredem, qui capiat. Item ipſe pheu-
datarius ſiue fuerit nouũ, & in hoc nõ erat magnum
dubium, ſiue etiã antiquum, q̃a tranſit ad alios, & ſic
effectum eſt antiquũ, poterit pro libito alienari, etiam

etiam

in extraneā pſonā, dum mō ſit æquedigna, & ſeruata fuerint, quæ in .d.c. cōtinenꝰ, & hoc hodie clarū. Nā p dictum .c. verbū hæres eſt ampliatū, & intellectū, p oī hærede, vt oſtēdā clarius ī infra dicendis cōſilijs. Si vero (& ecce alia forma) adijciat tibi, & hæredibus de tuo corpore legitime deſcēdib⁹, & tunc etiā habet locū, & optinet .c. volētes. ſcilicet quatenꝰ forma non repugnat, & ſic poſſit pheudatari⁹ alienare in quem ve lit filiorꝫ, & pter mittere pmogenitum, & etiā ī ſecūdo genitū, & in vltimū filium cōferre, qa ſatisfactū ē formæ, cū iam hæredi de ſuo corpore concedat, non aūt hoc caſu poſſet in extraneā pſonā alienare, vel transferre, qm̄ repugnat ōnino forma, quæ fuit, vt ad hæredes de ſuo corpore pueniret. Nec intelligēdum eſt, qd princeps voluit indiſtincte p .c. volētes tollere, & anihilare oēs formas cōceſſionum pheudaliū, Immo fatuū eſſet ita intelligere, ex quo quælibet pheuda ex ſua forma naturam nouā acceperūt, & iuxta qualitatē formæ regulātur, ſicut dicim⁹ de pacto in continenti cōtractibus appoſito, qa in eſt, & ē vna ſuſtantia facta cum ipſa cōceſſione vt ſubtiliter dicit tex. in .l. lecta. ver. dicebā .ff. ſi cet. pe. & ita cōſideraūit bar, in ſimili. in.l. cū q ita .§. ita .ff de ver. obli. Sıqdem & tertio loco appoſitū fuiſset in initio cōceſſiōis pheudi & qd tibi, & hæredib⁹ tuis d tuo corpore legiti. deſcēd, & ēt qd viuaꝰ iure francoꝝ, & hic ſentio, ꝙ nullo mō habeat locū .c. volētes ex quo pheudū eſt in ſtrictiſſima forma cōceſſū, adeo quod nō poteſt pater in ſecūdo genitū diſponere in pīudicium filij pmogeniti, ex quo in cōceſſione ſit cautum, ꝙ viuaꝰ iure francoꝝ, qd ius pmogeītum pncipaliter, & dumtaxat vocat ad pheudi ſucceſſionem. Et qd videbiꝰ mirum amplius ſentio quod nec hoc poterit etiā ſi ſit pheudū nouum, quod nouiter ſit apatre, & pncipaliter acqſitū, vt pſequar in fra in alijs cōſilijs, vbi etiam eſt ppria materia in hoc articulo. Ideo enim ſunt appoſitæ formæ vt ſeruētur, & nō vt fruſtra, & fatue intelligātur, adiectæ cū ex forma res nomineꝰ, & habeat eē, & hinc eſt qd dicit tex. Igitur cōmodiſſime illa forma in mādatis ſeruāda eſt vi quoqꝫ certū mandatū ſit recedi a forma nō debeat in .l. ſiqꝫ p eo .ff. man. & inde ē quod alibi bal. ſcripſit, vnū ſcias, ꝙ ille, q eſt certa forma aſtrict⁹ facto ſuo vel facto .l. nō poteſt variare .ff. d appe. l. ſcio ita ſcripſit .C. de appe .l. eos .§. apoſtolos. & eo titu .l. qui ad ciuilia. cōſiderat quod aūt lex dat formā, actui fiēdo, & debet eē illam talē formam, quæ cōtinet ſolenitatē actus, & tūc nō ſeruata forma actus ē ſtatim cōtrarius qa forma dat eē rei, & vbi deficit forma, deficit eſſentia rei, Aut lex dat formā actui facto, quæ forma habet cōſeruare rem in eſſe, & tunc aut lex pcedit vltra ānullādo actum & efficiꝰ nullus ipſo iure aut nō pcedit vltra ānullādo, tunc niſi petaꝰ caſſari, vel ānullari bene valet, & pſta eſt theorica d. andre. de iſer. Secū dum cum ibi idem bal. ad ppoſitū ſic ſcribit in .l. 2.ª qm̄ puoca. nō eſt neceſſe ꝙ executor ad nullā formā arſtatur, niſi ad formā mādati vt no. in .c. p° de offic. deleg. in clemē. & p in .no. d cap. ex ratione, Et ſcias ꝙ illa ē forma, quæ tēdit ad eſſe rei exiſtens in poten tia, & dat pmum, & principale eē rei Accidentales aūt formæ, ſeu quedam obſeruantiæ ſupueniunt poſt, & lex interdū appellat eas monitiones vt .ff. in tu. l. muto §. q. Quædam enim ſolenitates requirunꝰ aū factū, vel in ipſo facto, & iſta ē de forma & ſi nō interueniat ipſo iure nō valet, dum mō ipſa ſolenitas ſit ſubſtatialis, ſecus ſi momētanea. Et ideo magna differentia ē inter formas ſubſtātiales, & momētaneas, ſed qdam eſt forma, quæ reqriꝰ poſt factū, & iſta nō dat ſubſtātiā, qa iam ē, ſed reqriꝰ circa executiua vt .C. de. pci. impa .ſ. l. vniuerſā. De potentia formæ licet ad ſit eo iure, ſit mutata forma ꝙ dſ res deſiſſe, habes tex. in .l. multas .§. l. ff. de ver. ſi. Idem dico & qñ cōcedereꝰ tibi, & liberis, vł filijs, qa tūc ſi ſimpliciter poteſt adquē velit filioꝝ trāſferre quocūqꝫ titulo, qa forma nō repugnat, ſecus ſi vellet, in extraneos, qa repugnaret, & idem ſi diceret iure francoꝝ, qa ad primogenitum omnino pueniret p pdicta. Sed differt, qa pp verbum hæredis, eſſet hæreditariū, hic vbi nomine cōfeꝛꝰ hæredis, ex pacto, & pUidentia diceꝛꝰ, vt hic inſtruit d. andre. de iſer. in .c. i. in titu an agna & ſic videtis quod p oīa, & in omnib⁹ ſunt verba notanda, tū circa notitiam ſciendi, an ſit pheu. hæreditariū, an ex pacto, & pUidentia. Item an, & qñ, & in quos poſſit alienari, vel transferri, nā verba ſunt poſita vt exprenꝰ .l. ſi qñ. C. de inoffic. teſtā. & de le. p. l. ſi qñ. Et ex his puenit ad pfectā notiam, an teſtator poſſit teſtari in pheudis in præiudicium agnatoꝝ, vel pheudatarius, vt largius loquar, de pheudo diſponere ? & qñ, quomō, & in quantū. Sed dato ꝙ aliquando poſſit, & aliqñ nō, fieri præiuditiū agnatis, iuuat hic quærere eo caſu quo ſit pīudiciū agnatis, quia poſſit, an poſſit .i. an fiet fiſco, & maxime ſi agnati nō ſup ſunt, vel nō poſſint, vł refutēt. Et .c. volētes in fine, videꝰ dicere qd nō quia dicit iuribus nſæ curiæ ſemp ſaluis. Et illud intelligūt, ſi nō habet agnatos, ſecus ſi habet, vt terminat d. bernard⁹ de medico. dictus ſaccurafa, qui gloſauit dictum cap. Sed ipſe intelligit qñ non poteſt fieri in pīudicium agnatoꝝ, ſed illa verba pp alia iura vident ibi poſita, ſed poſito qd poſſit diſponere in pīudicium, an poterit pheudo onus addicere ſoluendaꝝ vntiaꝝ tot, ſup pheudo naturalib⁹ filijs dandaꝝ. Videretur ꝙ nō, quia ſicut nō poſſūt ipſi naturales in pheu do ſuccedere directo, ſic nec p indirectum, ſi fructus pheudi ad eos pueniret. ar. ff. de ſpon. l. oīo. & ratio iuris cum qd phibetur in cōtrarium facere. Et id qdā putant verius, qa actio ad penſionē eſt pſonalis, nihil habēs commune cū re .ff. de cōtrac. emptio. l. ſi. de rei vend. eſt cōmertium poſſū pcium petere, & fructus pceptos dictum pſonali actione ſecundum no. ff. de le. p°. l. apud iulian ſi. §. ſi. & l. ſe. facit. qd no. C. de ſacro ſanct. eccle. l. p°. p bal. vbi dicit, qd licet pheudū nō poſſit reling, poteſt reling pcium eius. Hic ergo legatarius habet pheudū p c. volentes ex diſpoſitione defūcti, vnde ſicut ſuæ rei. ita huius pcium, ſeu fruct⁹, ſeu penſio, vſqꝫ ad certū qd legari poterit. ar. ff. de lega. ij°. l. vnū ex familia .§. rem. & ar .C. de fide ius ab eo de rei ven. l. cū a matre, cū ſimilib⁹. pdicta tū intelligevera, ſecūdum ea, quæ antea ppoſui eo caſu, quo poſſit in extraneū, & de toto pheudo diſponeꝛ. ſi aūt eſſet cōceſſum in ſtrictiſſima forma vꝫ. quod viuatur iure frācoꝝ, tunc cū primogenitus iure ſuo veniat ad illud. etiā ſi ſit hæreditariū, qa poteſt eſſe hæreditarium ſimul, & ex pacto, & pUidentia. Hæreditarium

ſcilicet.

ſcilicet ꝗa ſit ſub nomine hæredis collatum. Itemq́ ex ꝓuidẽtia, & pacto ꝗa ſit, iure francoꝝ, appoſitũ, ꝙ viuat, ſic cũ veniat ad pheudum hic p̄mogenitus non bñficio defuncti, ſed p̄ncipis ꝓuidentia, nõ tenebitur. ad illud onus. licet aliqñ ad aliqua onera iniuncta ex honeſtate tenet. ꝑut trad. andre. de iſer. in .d. titu. an agnatus .c. p°. Nõ obſtat .d. c. volentes, ꝙ ẽt loqui videt in his. quæ iure francoꝝ loquant, in quantũ loqtur de comitatu, ꝗa ẽt pheudoꝝ iure p̄mæuo erat indiuiſibilis, cũ iure francoꝝ viuat ꝗa poſſet. vt infra ꝙ licet in p̄ncipio loquat de comitatu, tñ in deciſiõe videtur dicere, & reſtringere in ſimplici pheudo, & tñ de comitatu loq̃ poteſt non ratione ſuæ totalitatis, & vniuerſalitatis, ſed ratiõe partis ipſius .i. alicui⁹ pheudi ſub comitatu: vt ſi ſit cõceſſus in forma larga poſſit diſponi, vt de ſimplici pheudo, nõ tñ ꝓpterea poterit diuidi ẽt ꝑ .c. volentes, quod ꝓhibet in fine. Sed ſtabit apud p̄mogenitũ vt digniorẽ, & poſſeſſio, & nomẽ comitis, & cæteri æqualiter reditus conſequentur. Q ſi collatus tibi, & hæredib⁹, vel liberis de tuo corpore deſcen. Nõ tñ addito iure francoꝝ: vel loqtur de comitatu in p̄mo acqſitore, & nõ addito in cõceſſione, cõceſſio iure francoꝝ. Collige ergo, & cõclude id quod poſui ad .c. volentes pro vt ibi ſenſi ſuꝑ eo, ibi teneo generaliter, & ne illuc te remittã, verba formalia ibi poſita, hic transfero, licet magnã ꝑtem ſupra poſuiſſem. Teneo generaliter .c. volentes locũ habere ſiue ſit pheudũ nouũ, ſiue ſit antiquũ indiferẽter in vtroq́, & loq̃ dũtaxat in exp̄ſſa diſpoſitione, tam inter viuos, quã in vltima volũtate: vt . s. poſſit regulariter qlibet pheudatarius vti, & diſponet de pheudo vt vult. Hoc tñ fallit dupliciter. Primo niſi obſtet forma cõceſſiõis pheudi, vt ꝗa ſit cõceſſum illi, heredib⁹, ſeu filijs de legiti, corpo. deſcend. ꝗa nõ poſſit in extraneã pſonã, ꝗa recederet a ꝓuidentia, & forma conceſſionis. Tunc enim alienãdo in extraneã ſit duplex error, vel duplex cauſat iniuria, p̄ma cõcedenti, ꝗa viuit cõtra eius formã, ꝗa nõ extantib⁹ filijs reuocat fiſcus Secũdo ipſis filijs, qui præferent ad reuocandũ ſi extãt. Sed dubiũ ẽ, an in vita alienatis, vel poſt ei⁹ mortẽ (non inculcamus ſimul oẽs materias, hoc expediam infra in alijs cõſilijs, & regulis, quas ponam de pheudis) ſed tunc bñ poſſe diſponere inter liberos vt vult, & ſic ẽt diuidere, ꝑ quotas, tñ vt in ſi, c, volẽtes. Quinimmo vni dare filioꝝ, alteri nõ, niſi (& hæc eſt ſecũda fallentia) eſſet additũ ẽt in conceſſiõe, ita tñ quod viuat iure francoꝝ, ꝗa tũc ad p̄mogenitũ omnino ꝑuenire oportet. Itaq́ cõcludẽdo, habes quod ſemꝑ habet locũ .c. volentes, niſi forma, ab initio cõceſſionis appoſita repugnet, Et ſic apparet qñ eſſet cõceſſum tibi, & hæredibus inꝑpetuũ, vel tibi. & ſucceſſorib⁹ tuis, quia plene habet locum diſpoſitio dicti capituli, ꝗa poterit diſponere, & relinq̃re cui velit, & filiũ ẽt præterire in eo, & tũc poteſt addicere pheudo quodcũq́ onus, & grauare ſucceſſorẽ, vel hæredẽ extraneũ ſicut in burgenſaticis, poſſet ẽt in re hæredis ꝑ pall. l. cũ a matre in princ. cũ ſimili. Et idẽ ſi cõcederet tibi, & hæredib⁹ ſimpliciter, & nõ addito imꝑpetuũ. Sed hic facio dubitationẽ, dictũ eſt ſupra, ꝙ qñ addit hæredib⁹ de ſuo corpore deſcen. nõ poteſt in extraneũ transferre. Sed inter filios oportet vt diſpoſitio deuoluat. ſed in materia pheudali hæredes pro filijs intelligunt, tã ſecundum nſos docto. iuris ciuilis, q̃ pheudales, vt tradit. bar. in .l. gallus .§. ẽt .ff. de libe. & poſtu. & in . l . ex facto .§. ſi. ad tre. & in tota materia pheudali, ꝗa intelligit deſcendentib⁹ ſanguinis. Ergo idẽ erit in cõceſſiõe pheudi dicere tibi, & hæredib⁹ ſimpliciter, ſicut tibi, & hæredib⁹ de tuo corpo. legiti. deſcẽd. Nã illa verba de legitimo corpore vt dicit andre. de iſer. in cõſtitu. vt de ſucceſſionib⁹ pure ad excluſionẽ naturalium, & adoptiuoꝝ, nõ aũt ꝗa intelligat de extraneis, ſed de ſanguine tãtum. Iſtud qdem a p̄ncipio motiuũ eſt ꝓcipuũ, & inſigne, & facit me ſæpius dubitare, vnde cõſiderabã tũc ꝙ eſſet verum, ſed vim faciebã, & drãm, an dicat, tibi, & hæredib⁹ ſimpliciter, & tunc idẽ eſſet, ac ſi dixiſſet de tuo corpo, legiti, deſcen. in materia, & cõceſſione pheudali, ꝑ p̄dicta, aut vltra ꝓcedebat in cõceſſiõe. vz. tibi, & hæredibus in ꝑpetuũ. Et hoc verbũ in ꝑpetuũ, quod eſt extenſiuum in infinitũ comprehendat ẽt extraneũ, ꝗa hæredẽ ſuũ nõ poteſt habere imꝑpetuũ. Idẽ & ſi additũ conceſſiõi fuiſſet, & ſucceſſorib⁹ tuis, ꝗa verbũ ſucceſſor comprehẽdit hæredẽ extraneũ. Secundũ .d. meũ raphaelẽ, in .l. antiqtas .C. de vſufru. vbi no. differẽtiam inter hæredẽ, & ſucceſſorẽ. Et .d. c. volentes plene locũ haberet vbi eſſet facta cõceſſio tibi, & hæredib⁹ imꝑpetuũ, vel tibi, & heredib⁹, & ſucceſſorib⁹, vel ſucceſſoribus ſimpliciter, Sed tandẽ poſt multa apparuit mihi, quod nulla inter hæc ſit conſtituenda differentia. Quinimmo ſentio ꝙ ſi ſic ſimpliciter fiat conceſſio, pro te, & heredib⁹ nihil addito, ꝙ in totũ habet locũ diſpoſitio .d. c. volentes. Et hoc ſit ꝙ ne nouiter introducat dictũ .c. volentes quod cũ ante dictũ .c. verbũ hæres in materia, & ſucceſſione pheudali ſimpliciter ꝑ hærede ſanguinis intelligeretur, hodie omnẽ cõprehendat hæredẽ, & eſt in ꝓmptu ratio, Quia ideo ante verbũ hæres intelligebat ꝑ filio, & hærede ſanguinis, ꝗa natura pheudi erat tũc ita ſtricta, & limitata, quod tantũ ad filios & hæredẽ ſanguinis, & nõ ad extraneos pheudũ tranſibat, vel tranſire poterat. At cũ hodie ſit innouatũ ꝑ .d, c. volentes. ꝙ poſſit tranſire ad extraneos, ex quo dicit, ꝙ in vnã, eãdemq́ ꝑſonam. & cęt. & diſtincte, & tantũ excipit eccleſias. ibi præter in eccleſias, & ſic omnib⁹ alijs ęquedignis ꝑmittat, & ſic ſit tranſibile ad extraneos, & ꝑ cõſequens natura eius nõ repugnet, neq́ excludat extraneos. Ergo verbũ hæres erit capax cõprehendere extraneũ, ſicut ẽt res burgenſatica. ꝗa hęc ſubiecta materia, licet pheudalis patitur intelligi, & poſſe cõprehendere extraneũ. Et ideo cũ dicit tibi, & hęredibus ſimpliciter oẽs indiſtinte comprehendit, & ſic plane in tali cõceſſione obtinebit diſpoſitio .c. volentes. Quod ẽt doct. & bar. in .d. .§. ẽt non diſſentirent. Quare enim dicit ibi bar. quod in pheudis verbũ hæres ꝑ filio intelligit tantũ. Reſpõdit ipſe. Quia de ſui natura non tranſeunt pheuda, niſi ad filios. Et ideo dicit ibi. ꝙ debet intelligi ſuos hæredes .i. filios, Sed cũ hodie, vt dixi, ꝑ .d. c. tranſeat ad extraneos, & poſſit ad extraneos tranſire, ergo cõprehendit eos, ad quos pheudum tranſire poteſt, & ſic ẽt extraneos. Et videt mihi iſta vera ſententia. Audio tñ ꝙ bal. in .l . i .C. ſi. a. nõ compe, iu. dicit. ꝙ ſi pheudũ eſſet hodie tranſmiſſibile, & ad quemlibet ex-

traneum.nō eſſet pheudū,& vide . e . quę in eccleſiarū exſtra, de conſti. vnde trahit̃ capi . volentes verū eſſe iuditio nſo. Sed ꝙ de extraneo dicit̃ ē qñ ſcilicet forma nō repugnat .i.ꝰ ga in volūtate ṗncipis ē quo mō dat, & ſic poteſt dare, vt ętiā ad extraneū qñ trāſeat, ga pacta, vt dixi, alternant, naturā pheudorū. Immo amplius,ꝙ ſit nulla appareat pheudi cōceſſio interpretabor ꝙ ſit pheudū ſimpliciter hereditariū .s. cōceſſū ꝑ ſe, & heredibꝰ, & ſic ſit in larga forma,& cōprehēdatur in diſpoſitione .c. volētes, ꝑ prędicta,& ſic poſſit ad extraneos trāſire. Et hoc iure vtimur in magna curia huiꝰ regni, Et ad hoc prœmaxime adducti fuimus ex viſione cuiuſdam ṗuilegij graſſuliani, in quo idē fredericus tertius auctor . d . c . volentes, declarat ṗdicta eē vera,& ita dictū cplſum intelligi oportere, Poſtremo dico circa .c. volentes, vnū mō,ꝙ licet ꝑ .d.c. in alienatiōe pheudorū nō regrat̃,neq; videatur neceſſaria cōfirmatio ṗncipis, ſiue eius licentia, vel cōſenſus, Tamē qͦ ad videt̃ eſſe neceſſe, vt.s. videat̃ ṗnceps habilitare ꝑſonā, in quā ſit alienatio, vel diſpoſitio, & ſic videt̃ ęquedigna, vt ibi dicitur. Item vt ēt accipiat̃ iuramētū fidelitatis ab emptore, vł ſucceſſore pheudi. Quia ad hęc oīs ſucceſſor tenet̃. ſecundū andre. de iſer. in titu. ꝑ quos fiat inue. circa ṗncipiū .ſ. co. vbi dicit ēt, ꝙ ſucceſſor dicit̃ ēt,q ex cōtractu ſꝫ. rē pheudalē, & dicit qñ pater alienaret in filiū in fraudē iuris releuij. Et vt ṗnceps videat̃ ſciuiſſe alienationē,& noluiſſe ſibi ꝑ decima parte minus accipere. Item vt habeat̃ ius decimę,& releuij in caſu ſuo,& ſic ſit neceſſaria ſcientia,& cognitio alienationis in ṗncipe, ꝑꝑ prędicta, quæ oīa in dicti .c. diſpoſitione regrunt̃, & cōtinentur. Et hęc ſufficiant circa .d. c. cætera vide quæ appoſui ꝑ gloſas circa .d. c. & alia ad materiā ptinētia. Et maxime qñ pheudū alienat̃: & male, & qñ bñ, & ſi male quo mō, & qñ cōpetat, & cui reuocatio diſtribuat̃ infra in ſuis locis, Et ṗdicta nouiſſime addidi ad ṗcedens conſilium, ex quo nude, & ſicce pertranſiueram ibi intellectum . d . c . volentes.

Conſilium Quintum

CIrca diſceptatiōem iuriſditionis inter regium fiſcum, & Reuerend. archiepiſcopū ciuitatis mōtis regalis. Non fuit dubium de poteſtate diui regis guilielmi ſecundi ædificatoris, & dotatoris eccliæ, & ciuitatis prædictę. Et ſolū quod agit̃ videndū an.s. ṗmo conceſſa fuerit iurſditio cauſarū omniū criminaliū, & ſpecialiter cōſtituendi capitaneū, Et ſi qs vellet verba ṗuilegij regis prædicti ꝑſpicaciter, & ſingulariter notare, multa notāda reperiet & in hanc ptem, Sed in ſiſtā ſolummō ſubſtantialibꝰ,Et pro euidentia pręmitto ꝙ ṗnceps res ſuas cōcedēdo impōit initio, quas leges, & pacta velit, ipſis rebꝰ ſuis, ꝑ regulas generales iuris.C. man. l. iure mandata, & .l . i. circa princi. .ff. de ſolutio &.l.ſtatuas ad .fi.C.de religi,cū alijs cōcor. Hinc eſt quod dixit alibi .d. and. de iſer. ꝙ dñs directus pheu. poteſt quā velit legē imponere.in titu. gb.mo pheu.am.§.ṗterea.Immo & dari poteſt pheu. vt nullū inde ſuitiū pręſtaret̃ vt not. idē andre.in titu. in qui,cā, pheu. am. circa . l . co . in ver. gd ſi detur pheu. expſſe & cęt. Quin ēt,ꝙ eſt mirandū,dari poteſt ita ꝙ fidelitas nō ſit præſtāda. vt ꝑbat̃ in titu,que fuit pͣ cā. be. am. §. eſt & alia, ad , fi. & ꝑbatur in .c. nulla ad .fi, in titu. ꝑ quos fiat inueſti. Quod totum gdem efficit potētia,& virtꝰ pacti, Cōtractus enim ex cōuentione leges accipiūt . l . i . §. ſi conuenit̃ . ff . de po.& idem voluit andre. de iſer. in mā. pheu. in titu. quæ ſit pͣ cā. be.am. §. ſed nec circa princ. ver. ſi vero contrahat̃,& eſt tex. in .c. p. ſi de pheu. con .fu. licet quo ad eccleſiā. qñ datur pheu. ſimpliciter & an teneat̃ ad fidelitatē tradit bal. circa fin. in vltima.col. pręābulorū ſuorū, & and. de iſer. in .§. & inter in titu. de capre. cor. Ex his ego cōcludo,quod rex guilielmꝰ potuit quam velit legē,& pactū apponere rei ſuæ,nec, de hoc eſt quoquo mō dubitandū, Sigdē id eſt de iure cōmūi,inter ṗuatos,quāto magis in ṗncipe. Atq; ideo notāda ſunt verba,& forma cōceſſiōis ṗncipis. Immo ꝙ ē notandū, ſi rex cōcedat alicui ſimpliciter nō exprimēdo in pheudū libere intelligit̃ donare, quia, vt dictū ē, quod ſuū eſt poteſt ꝑ pheudationem, vel aliā ſpeciē, ſeu formā cōtractꝰ dare, vt ſcribit idē andre.de iſer. in titu. qua vas. iure, de .fi. in .iij. co. Quod ergo is donat ſimpliciter intelligit̃ libere,& pure donare,& ſic ad aligd nō tenebitur donatariꝰ,ga adiectio in pheudū facti eſt,quod nō ṗſumit̃,niſi ꝑbet̃ .ar.l. quęcūq; .§. fi.ff. de publi. Libertas vero ē ṗſumenda ſemꝑ ga ineſt iure naturali. primęuo.ff. de ſer. vt prędio .l. ſi qs ędes,& .C. de ſerui, & aqua .l. altius,& ibi no,& vide Saly, in .l. ſi,ædibꝰ,eo titu. Et ita determinat in. ipſa materia pheudali andre.de iſer. in titu.de contrͦ. inter ma.& fœm.de bñ, circa prin . Ex præmiſſis mō infert̃ ad rem,ꝙ cū rex ſimpliciter cōceſſiſſet, & nihil vel pauciſſima reſeruaſſet, quod oīa tranſictūr in donatariū ſpecialiter cōcedendo eccleſię. Pro cōceſſiōe adduci poſſunt oīa argumēta, quę cōcludūt ꝑ donatiōe facta papæ ſilueſtro ab imperatore conſtantino, quæ vulgaris ē, de qua tradidit bar. i rubri. ffͦ. in ver. itē. ꝙ dicit̃ auguſtus in .p. co. Quinimmo reſeruatio aliquorū i priuilegijs magis firmat generalitatem eorū in aute. de nō alie . §. aut aūt col. ij . & hoc eſt ꝙ voluit glo. in .l. in his , ff. de legi. ¶ Videamus ſubſeqnter gd eccleſiæ dedit rex iſte ſacratiſſimus,Et qualiter, & breuiter repio,ꝙ cōceſſit caſtella terrarū nominatarū in ipſo priuilegio cū omnibꝰ tenimentis, & pertinentijs eorū, tam in demanio, quā in ſuitio, Demaniū gdem libere abſq; omni exceptione ſeruitij, concedendo caſtrum, & terrā, quæ,habent iuriſditionē, & territoria, illa cōcedere videt̃. Et donatariꝰ erit iudex vaſſallorū ſuorū,dūmodo nō ſit ꝑhibitū. Sed ſimpliciter ſic facta cōceſſio certe oīa tranſeunt, & ſic de omnibꝰ cauſis, niſi ꝑhibitis, ad hoc.ff. de proba. l. abea parte.ff. de fideius. l. ſi quis pro eo .§. ſi nūmos, inſti. de tuto. §. datus .a. ff. de tute. l. qui habet .§. fi.C. de execu, tu. .l.ijͣ. Et ita terminat ādre.de iſer in titu. de ꝑhi.pheu. alie. ꝑ fre, in pͣ. col. ver. & tenemus hodiē,& in titu. gd ſit inue. Quamuis ſi generaliter fieret donatio alicuius caſtri, vel loci, quā faceret princeps alicui ipſo iure merū impium nō transfert̃. vt videt̃ tenere bal . ad fi. recitās oldr . qui format quæſtionem in titu. de cap. qui cur. ue. in c. i. circa .4. col. ibi item ſcias,ꝙ .d. oldr.

Ad. oldra. ponendo pro, & cõtra optimas, & egregias rationes. Dy. tñ tenuit omne ius transferri. in .l. ſeia. §. tyrranni. ff. de fund. inſtru. & inſti. le. Et ego poſui ad tex. in .l. eccleſiam. ff. de iure dot. bar. tetigit in .l. i. C. de ex. cōmu. l° x°. & ādre. de iſer. in titu. de pace. te. §. ſi aliquem. ver. & attende. Fortius tñ hic debet tranſire vbi eſt facta conceſſio a pncipe cum omnib⁹ tenimentis, & ptinentijs, dicit omnibus nihil excludēs, qa ſignum vnle eſt. Item dicit tam in demanio, & ſic dat ea, quæ ſunt in demanio, i. quæ erant appropriata ipſi pncipi vt principi. Demania enim ſunt illa, quæ reſuata, & retenta ſunt p principes ātiquos in poteſtate, & ſuo dominio, nō donata ſeu cōceſſa alijs. vt inſtruit andre. de iſer. in titu. de prohi. pheu. alie. p fre. §. pterea ducatus. circa. x. co. in ver. ſi quæ ſunt demania. Criminalia aūt in regno ſiciliæ exceptuant in puilegijs, vt pote ad pncipis ptinentia. vt trad. andre. de iſer. in d. titu. de proh. pheu. alie. p fre. iu penult. col. At hic nō ſunt acceptuata, ſed data oia, tam in demanio, q̄ in ſeruitio, ſed demania continēt, & criminalia, quæ ſibi pnceps ſolet in puilegijs acceptuare. Ergo dādo demania, & alia cōcedit, q̄ ſub appellanōe demanij cōtinent, & ſic merum impium, qđ eſt demanij, i. ptinens, & reſuatum principi Nec obſtat qđ demania nō poſſint donari, qa illud verum de his, quæ ptinent, & ſunt ordinata ad victum pncipis, vel ēēt tale, quo eius alienatio eſſet in graue pīudicium regni. & terminat andre. de iſer. in titu. de proh. pheu. alie. p fre. §. pterea ducatus. circa. p. co. ver. ex his oritur quæſtio. quod nemo dixerit, nec conſenſerit in hac donatione, niſi vel hoſtis fidei orthodoxæ, vel homo conſcientiæ reprobæ. Dat etiam, & omnia, quę conſtant in ſeruitio, quod intelligi poteſt, vt nullum pręſtare ſeruititium curiæ teneatur pro hac donatione, quod fieri, & in pactum deduci poſſe permiſit. Et id eſt quod ſequitur in priuilegio. Sed demanium quidem libere, Demanium .i. ea quæ ſunt iuris regij libere. Et ſequitur, & abſqꝫ, & pro, i. abſqꝫ exactione ſeruitij. Poteſt intelligi actiue, & paſſiue, Exactione ſcilicet vt non poſſit ab eccleſia ſeruitium aliquod exigi. Vel actiue vt non exigat eccleſia a baronibus, & hoc ibi: de baronibus autem & cæt. Vult tamen infra qđ decedente barone ſine hærede, & taliter quod pheudum apertum eſſet curię, quod cedat libere eccleſiæ, & in eius demanium, & poteſtatem. Et ponitur. Et pro. i. poteſtatem q̄ ſollicitudine de demāio regis, pro rege. Ita ſit in demanio eccleſię, i. poteſtate. vt ſicut ſunt demania regis pro rege ſeruata. Et ita illa in demanio eccleſię, pro eccleſia. Sed quid expedit per mendicata ſuffragia incedere? Iam conſtat infra in priuilegijs expreſſe, quod princeps vult, vt abbas, quicunqꝫ fuerit, ſit iuſtitiarius omnium terrarum, & tenementorum, etiam in futurum cōcedendorum. Nomen iuſtitiarij a iuſtitia deriuatur, ſicqꝫ ſignificat vt ſit iudex, & iuſtitiam faciat, vt verbum ſonat. Et facit in ſimili iure contractus. in .l. ij. §. appellata. ff. ſi cer. pe. Et iuſtitia ſe vltra habet ad omnes cauſas tam criminales. quam ciuiles .l. ff. de iuſti. & iure. Quinimmo ſpecialiter ordinatur iuſtitiarius ad cognitionem omnium criminalium noſtro ſpeciali iure, quod tñ eſt nobis ius commune conſtitutionū regni, vt habetur in titu. de officio iuſtitiariatus .l. i. Et ibi no. quod etiam alia ratione monſtratur, nam in priuilegio expreſſe prohibetur ne aliquis Iuſtitiarius de cauſis inter homines dicti mōnaſterij ſe aliquo modo intromittat. Si ergo iuſtitiarius aliquis non poteſt ſe intromittere, & tu dicis quod abbas ſeu hodie archiepiſcopus cognoſcere nequit de criminalibus, Eueniet ſi hoc verū eſſet, quod maleficia talium hominū ēēnt impunita, quod eſt abſurdū, & omnino incōueniens dicendū. Ergo neceſſario quod ſi ad alios iuſtitiarios non pertinet, quia ſupra hoc princeps expreſſe prohibet, quod dumtaxat abbas ipſe cognoſcat. Et ſic erit iuſticiarius ipſe ad omnes cauſas criminales; & hoc arg. vtitur glo. ij. ad ſi. in ſimili. in .d. conſti. prima. in titu. de offic. iuſti. Immo hic nec reſeruat ſibi aliqd princeps, Sed quicqd curiæ debetur. vel ratione pœnę, vel publicationis bonorū, vel alio modo, vult illud ad eccleſiam pertinere, Et ſic iuriſditionem, & iuriſditionis effectū, ſeu fructum donat, nihil ſibi reſeruans. Preterea non ne dicit, quod de cauſis nullus iuſtitiarius ſe intromittat, Sed ipſe abbas determinet, & decidat? vtiqꝫ, ſic alijs prohibet, huic concedit eiuſas terminari. Nota verbum cauſas quod magis ad criminalia, & proprie q̄ ad ciuilia adaptatur, ſecundum glo. in .l. cauſas .C. de tran. fac. d. conſtituti. prima in princ. Stante etiam dubio quis non pro religione ſentiret? ar. ex .l. ſunt perſonę verſus fin. ff. de relig. & ſump. fu. Animaduertendum præterea quāto ardore, & deuotionis zelo princeps ille ad donata mouetur, cum etiam in dubijs, quando ius tertij nō tangitur, contra ipſum conceſſorem priuilegij ampliſſime pro cōceſſionario ſit interpetrandū, ſecundum ea, quę traduntur, & notantur, ac probantur. in .l. fi. ff. de conſti. prin. Preterea hoc idem qđ ſit iuſtitiarius, & nullus alius iuſtitiarius ſe de cauſis intromectat, ſed ſolūmodo ipſe cognoſcat, repetitur de verbo, ad verbum in alio priuilegio eiuſdem pncipis guilielmi, quo ipſo ſatis cōprehendi poteſt quanta fuit firma, fortis, & ampla ſua voluntas, & continuata in cōceſſione iuriſditiōis prædictę. Nam fortius agit quod iterato dicitur, ſeu cōfirmatur. Arg. ex .l. ſi mulier, & no. C. ad vell. facit p°. rubri. C. vnde. vi. repetitę prælectionis, & quod ibi no. d. meus. Quinimmo cum rectiſſime dici poſſit ſecunda iuſſio principis, quæ ſecundum bal. eſt par proprio motui principis in .l. reſcripta .C. de præ. imp. off. ar. ex auten. vt nulli iudic. §. & hic nota iubemus, & glo. dixit .C. eo titu. l. nec damnoſa. perinde erit, ac ſi motu proprio feciſſet, & fauore eccleſiæ concendendum eſſet in dubio priuilegium emanaſſe, quo caſu etiam ſi conceſſum .i. quod concederet tali priuilegio etiam ſpecialiter a iure prohibitū imperrari, propter motum propium valeret. ſecundum docto. in præallē. reſcripta, ar. ex .l. prima. §. C. de pen. bo. ſubla. Et tale priuilegium dicitur annotatio ſecundum glo. in .l. fina. C. de diuer. reſcri. Et ſubſtinetur ex tali clauſula priuilegiū vbi alias defecturum eſſet. Et ſic habebunt omnia locum, quæ habēt, qñ ſit pprio motu, vt habet in .c. ſi motu extra

de ꝑçben. lib. vi. et fit tunc interpretatio pleniſſima. .d. c. ſi motu. Cum ſi, ꝙ incipit ſi pluribus ſimili, & dicitur tunc factum ex mera liberalitate principis, & ideo valet .d.c. ſi motum, licet, & hoc expreſſe notatum ſit in dictis priuilegijs ꝙ proprio motu confert. Sũt & alia ꝑuilegia regis frederici vbi etiam concedit, & archiepiſcopo inperpetuum habere curias ſuas tam panhormi, quã in toto noſtro regno de omnibus hominibus ſuis, nec quod aliqs ſit auſus illos a foro eccleſię montis regalis trahere, vel eius curiam quomodolibet impedire, quę omnia ſignificant tranſlationem iuriſditionis. Quę quidem priuilegia ſunt etiã apoſtolica auctoritate cõfirmata, & a pluribus ꝑncipibus ampliata, & cõfirmata Itemqꝫ p teſtes etiam ꝓbatur ꝙ archiepiſcopi antiquiores, & hic quoqꝫ archiepiſcopus de viginti milijs toto tempore ſuo iã ſunt anni .17. & vltra fuerunt in hac quaſi poſſeſſione ponendi, & conſtituendi capitaneos, & officiales alios. Et ſic ius ſemel fuit precedente titu, etiã ꝑ poſſeſſionẽ quęſitum etiam vſqꝫ ad vltimum ſupplicium, & mortem, vt teſtes deponunt de preſenti. Iuriſditionẽ aũt tribuit ꝑuilegiũ, & etiã eſt conſuetudo vt glo. no. in. l. more .ff. de iur. .o. in & .l. ꝑma. ff. de emanci. libero. & .c. noui extra de iudicijs. Et quanuis cõſuetudo debeat eẽ preſcripta vt in .c. fi. extra. de conſuet, & .ff. de legi. l. de quibus Attñ illud verum vbi de eſt titulus, & ſola cõſuetudine nititur hic aũt eſt ꝑuilegium, & poſſeſſio, & exercitiũ iuriſditionis, quæ etiã ꝑ ſingulos teſtes, & ſingulares actus probatur, ſecundũ andre. de iſer. allegantem inno. in conſti. ſtatuimus in titu. de vſuris ad finem. Si aũt aliqñ fuit poſſeſſio iuriſditionis eccleſię interrupta, hoc euenit ex potentia dominoꝝ, vel temporibus turbinẽ guerraꝝ, & ſpeciali odio ipſoꝝ preſulũ. Quæ tñ omnia nõ potuerunt in preiudiciũ eccleſiæ fieri, ſecundum ea quæ tradunt canoniſtæ, & ſpecialiter. d. antoni, de butri. in .c. i. extr. de dolo, & contuma. & .c. verum extr. de condi. appo. et ꝑ andre. de iſer. in .§. item ſi clericus de cap. cor. & bal. meminit, quem ſupra allegaui, in viii, col. preludioꝝ ſuoꝝ in libro pheu. Hec ſunt quæ currendo diſcurri ex nimia feſtinatione conſultoris, qa cauſa in iuditio pendebat terminãda. Quicquid tñ ſatis animaduertẽ debet fiſcalis dico eſſe eã quæ retro principes tanto deuotionis feruore in hac eccleſia magnifica, & fere in toto orbe vnica contulerunt, cõfirmauerunt, atqꝫ cõfirmando etiã ampliarunt, ne nitatur retractrare, vel in dubiũ rouocare in ęternam ſuę animę, & aliorum pœnitentiam. ℭ Sed modo huic conſilio addendum ꝑmo videtur dubium. quod abbas nõ poteſt. eẽ iuſtitiarius, licet hoc rex illi cõcedere voluerit, & puto verum. Attñ quia ꝑuilegium ipſum regis guilielmi fuit cõfirmatum ad litteram ſicut iacet ꝑ multos põtifices vt ſupra feci mentionem pp dictam confirmationem papę poterit exercere gladium criminalem ſanguinis. Quia omnia noſtra facimus, quibus noſtram auctoritatem inpartimur. vt dicit tex. .l. i. §. omnia .C. de ue. iu. e. Papa enim poteſt cauſas criminales cõmittere pręter periculum irregularitatis, cum irregularitas ſit introducta de iure canonico vt .c. niſi cum pridem extr. de. renun. In glo. ſicut gregorius, & in .c. ad audientiam de homicid. & in .c. ſi celebrat. de cleri. exco. & .c. miniſtro cum ſimili. Et quia papa introduxit, poteſt illam irregularitatem committere, & tollere cui vult, vt in .c. licet de conſtitu. lib. ſexto. quia auctoritas papę illum excuſat. ar. ex. c. propoſuit de conceſ. preben. Et licet abbas, vel quiuis, cui papa committit habeat talem poteſtatem, auctoritatem, & iuriſditionem. tamen poteſt, & debet committere alicui ſeculari generaliter, ꝙ ſcilicet de malefactoribus iuſtitiæ debitũ exequatur. Specialiter autem non debet committere, vt puta, ſi eſſet aliquis ſuſpendẽdus ad mortem, vt diceret vade, & ſuſpende, vt legitur, & notatur in .c. ex literis. de exceſſ. prała. Generaliter aũt debet vt ſupra, vt no. herricus bonon. in .c. clerici arma portantes extr. de vit. & hone. cleri. Nam pręlati ſunt capaces iuriſditionis temporalis, etiam ſi in ea qualitercunqꝫ verſetur pœna ſanguinis. Nam qñ aliquid prelato concedit temporale, intelligitur quod ſi per ſe non poſſit explicare, per alium faciat, nec ppterea incurrit in regularitatem, poſito ꝙ per eius officialem pœna ſanguinis imponeretẜ, vt eſt tex. nouus ad litteras in .c. fi. cleri, vel mon. libr. ſexto, & no. in .c. clericus, eo titu. in antiquis. & no. extr. de exc. pral. c. ex litteris ſecundum vicen. & no. plene in .c. conqueſtus de foro compe. & in .c. in archiepiſcopatu, de rectorib. & habetur per ſpe. in dicto titu. in ver. & non epiſcopus poſt princ. Prætereã epiſcopus ſuæ ciuitatis eſt preſes, & communiter dicitur preſul, & habet merum imperium, ſecundum bal. in .l. ſiue præſes de dila. & no. in aute. cauſa quę ſit cum ino. C. de epiſcop. & cleric. & etiam habet iuriſditionem ciuilem in aute. de queſtoribus .§. p°, & de pace tenenda .§. ſi miniſtraleſ, & no. bal. qua vas iur. de fi. c. p°. & no. in conſtitu. regni in pecunjarijs ſaluo & cæt.

Conſilium Sextum

Viſo caſu: & eius intellectis dubitationibus procedam poti⁹ ꝑ modum cõcluſionum firmando, vel determinando, ꝙ per modum diſputationis. Et circa illã primam diſputationem an filius primogenitus heres inſtitutus in pheudo paterno ſimpliciter acceptans pheudum intelligatur heres, an iure ꝓprio accepiſſe, Et licet hęc dubitatio non multum faciat ad rem, tñ potius mihi videtur, ꝙ tanqꝫ heres pp titulũ ꝓcedentẽ inſtitutionis. ar. ex .l. ij. cũ ſimilib. C. de acqui. poſſe. Si enim aliter ſuccedere voluiſſet preſtari debebat. ar. ex. l. ꝓ herede. ff. de acquire. heredit. huj⁹ effectus ẽ, quod ſtabit, & ſtarẽ debebit diſpoſitioni paternæ. ar. l. cũ a matre .C. de rei. ven. Veruntñ ꝑcipuũ ius repitur in filio in pheudo, quod pter ius, & nomẽ heredis pheudũ nõ poſſit habere ꝑ .c. i. an agnatus. Secus in emphiteoſi, & alijs cõceſſum, vt apit bar. in .l. vt iuris iur. §. ſi liberi, circa ꝑnc. ff. de oper. liber. Vide ꝙ ſcribo infra in no. pheu in ꝑnc. in ver. pheudũ id ſolũ dicitẜ. Sed ingrendũ eẽt ꝑus an eẽt pheudũ paternũ, hoc eſt pheudũ hereditariũ, aut ex pacto, & ꝓuidentia proueniẽs, datũ .s. alicui, & deſcendẽtib⁹ ex eo nõ ſuis heredibus vt .ſeqtur ex eo, qa nõ dixit heredib⁹, qa eo caſu, q° datũ ẽ tibi, & heredib⁹, oportet ꝙ

ſit hæres, qui vult habere pheudum. Nam pheuda etiam veniunt in petitione hæreditatis .ff. de pet. hær. .l. item videndũ in fi. in glo. fi. Secũdo caſu quando pheudum ex pacto, & prouidentia tunc habent pheudum agnati, & ſi nõ ſunt hæredes nõ tñ filius, quia in hoc vt dixi eſt deterioris conditionis, q̃ agnatus, vt in preallegato titu. an agnatus, niſi inuentarium feciſſet, vt ibi no. per andre. de iſer. in titu. de ſucce. pheu. c. i. §. .i. ibi quid ſi hic ſecundus agnatus. ver. ſi non ſit datum & cęt. Sed quantum ad conditiones, & grauamẽ teſtamenti, ſi pheudum eſt antiquũ videtur ꝙ nõ potuerit pater teſtamento, & inſtitutioni grauamen addicere. vt probatur in .d. c. i. de ſucc. pheu. in princ. ibi nulla ordinatione defuncti in pheudo manẽte. Et eſt ratio ſecũdum .d. andre. ibi ꝙ tale pheudum dat liberis lex, & ipſa legis prouidentia, vt in p°. rubric. vſuum. pheu. §. cum vero de .l. ij. cum patronatus, de ad op. l. ſi arrogator. §. ſed an in puberi, ver. cęterorum. & in .d. titu. an agnatus. c. i. in princ. in glo. p°. ibi hoc ideo contingit. Et ſic quod lex tribuit, priuat⁹, vel alius, niſi tantum lex, non aufert. Vt in auten. de nup. §. ſin aũt in dote. Verum cum hic nõ appareat qua forma fuerit pheudum conceſſum intelligemus, ſeu præſumemus conceſſum ſicut ius commune intelligit .s. ꝓ ſe, & hęredib⁹ ſuis, vt in .x. coll. de duob. fra. aca. muc. c. duo fratres in fi. Et dixit etiã andre. de iſer. in titu. in quib. cau. pheu. amit. ibi dum dicit, ſi ergo non probatur. & cæt. Alibi dixit ꝙ forma priuilegiorum eſt hodie tibi, & hæredibus tuis ex tuo corpore legitime deſcendentibus. in titu. ſi de pheu. cont. f. c. naturales, ibi ſed quid ſi cõcedatur pheu. c. .i. de conc. pheu. pat. ad finem. Alio loco dixit ꝙ eſt tibi, & liberis, vl' hæredib⁹ tuis in titu. de prohi. pheu. alie. per fre. §. præterea ducatus circa finem .4. col. in ver, ſed ſi dicat pheu. cõceſſum & cæt. De forma pręſumenda in dubio dic. etiam vt dicit andre. de iſer, in p° rubr. pheu. in .§. cum vero corradus in princ. Ego ſcripſi. in .c. i. in qb. ca. pheu. ami. circa .3. colu. ibi ſimile dicunt. & cęt. Et ꝑ hoc dico ꝙ melius eſſet primogenito accipere pheudũ vt hęres ſi fecit inuentarium. vt per eundẽ andre. de iſer. in titu. de alie. pheu. pat. circa princ. Maxime qa qualitercũqȝ concedat pheudũ, filius nõ poteſt ipſum pheudum habere preter ius, & nomẽ heredis vt dictũ eſt, licet ſecus ſit in alijs agnatis, niſi pheudũ eſſet hereditariũ. qa tũc, et agnati debent, & hæredes admitti .d. titu, an agnat⁹, & ibi magiſtraliter in princ. ꝑ eundẽ andre. de iſer. Et ad hæc verba magiſtralia de pheudo hæreditario, & ex pacto, & ꝓuidentia reperi textũ notabilẽ in .l. ius ſepulchri. .C. de reli. & ſum. fu. Ad ſecundũ aũt an intelligatur contraueniſſe cõditioni pheudũ vendẽdo, & dici videt ꝙ cũ cõditio ipſa, vt ex verbis, & mẽte teſtatoris appareat, fuerit appoſita in fauore filiarum, & filius vẽdendo pheudum plenius, & citius ꝓuiderit vtilitati, & fauori, et circa ipſam ſpecialitatem quia erant ætatis nubilis. Ergo potuit ꝓ hac dotis cauſa vẽdi, maxime cum conſenſu eius, cuius fauor tangebatur. ar. .l. ꝙ fauore .C. de legi. Et quia nihil refert ꝙ æquipollentibus fiat .l. 4. C. de inſtr. & ſub .9. fac. facit, in ar. autem. multo magis, immo potius eſt cõmẽdandus hic filius ſic faciendo, & præſto dotes dando ſororibus ex venditione pheudi, q̃ dilatando ſolutiones ꝑ annuos, & tenues reditus, ſicut. in ſimili dicimus. l. quidem .ff. de con. inſtr.

¶ Ad aliud dubium, quia frater tertiogenitus venit duabus vijs, dico ꝙ neutra venire poteſt. Nam prima cum ipſe dicat, ꝙ ſit pheudum antiquum, & in ſui præiuditium alienari nõ potuiſſet, dico ꝙ ipſe nõ eſt principalis agnatus, ſed ꝓximior eo. aliter eſſe poteſt agnatus, poteſt enim primogenitus procreare filios, quorum eſſet prima cauſa ſucceſſionis ad pheudum, & ipſe filius ſit qui dicitur agnatus proximus vt .ff. de ſuis, & leg. l. filius. Item quia dato ꝙ iſte tertiogenitus eſſet proximior, attamẽ talis alienatio ſecundum omnium ſententiam valet in vita alienantis, & hoc voluit glo, in. c. i. de ſucc. pheu. in glo. ſuper verbo alienauerit, in ver, & ideo donec vixerit. Sed proſequendo glo. p. poſtea dicit quod ſtatim reuocatur hodie ſecũdum andre. de iſer. Alibi dixit ꝙ valet in vita. in titu. ꝑ quos fiat inueſtitura .§. ſed, & res, circa prenci. in ver. hæc venditio. Et dixit etiam in .d. c. i. §. hoc quoqȝ in ver. circa ſecundum, Et in ver. ſi ergo viuens iure francorũ. Sed ante huius dubij terminationem diſceptandum foret an hic filius potuiſſet de hoc pheudo diſponere, & venditionem facere. pro vt fecit. & facit dubitationem .c. volentes. Et licet in ſuperioribus aperuiſſem eius intellectum, tamen quia non plene aperui intellectum eius antiquorem, & moderniorem, placet hic & antiquum referre, & nouũ, vt ad eligendum clarior fiat, & facilior intellectus. Primus ergo intellectus .c. volentes, ſecundum quem longo tempore fuit iudicatum erat, ꝙ .d. capitulum remittit alienationibus pheudorum regium conſenſum, vt amplius admodũ in alienationibus ipſis nõ exigatur, ſed ipſa lege ſubaudiatur ſemper adeſſe, ꝓ inde ac ſi interueniſſet. Nã olim in omni alienatione pheudi requirebatur conſenſus domini, vt in titu. de alie. pheu. §. ſi vero clientulus ante fi. & in titu quę fuit prima cauſa be. am. ad fi. Quia ſi olim ante .c. volentes pheudatarius alienaſſet ſine conſenſu principis non valuiſſet alienatio vt pręall. iuribus, §. deniqȝ, & .l. imperialem de ꝓh. pheu. alie. per fre. hodie nõ ꝑ dictũ capitulum volẽtes. Introducitur talis principis conſenſus generaliter ab ipſa lege mortua, s. ex. c. volentes, quod vult ſemp adeſſe conſenſum principis, vel non eſſe neceſſarium requiri, vnde per reſpectum ad principem ſemper valet alienatio nullo alio expreſſo eius requiſito cõſenſu. Et hoc innuit rex fredericus ibi dum vult pheudatarium poſſe ſimpliciter alienare, nec aliquid dicit cum conſenſu, vnde illum remittere videtur dando libere, pure, & abſolute licentiã alienandi, & hoc dicunt tantum introducere dictum .c. Atqȝ ideo dicũt vbi eſſent agnati ad pheudum ſucceſſuri, tunc etiam eorũ conſenſũ requiri vt valeat alienatio, & pheudum ſit antiquum. vt probat in c. p°. de alie. pheu. pa. & quib. mo. pheu. am .§. præterea. Dixi antiquum, quia ſecundum eos nouum non habet agnatos. vt no. in .d. .c. i. de alie. pheu. pat. & quib. mod. pheu. ami. §. rurſus, & .§. præterea, et dixit bal. in. c. i. §. i. de ſucc. pheu. Et ſic. c. volentes diſpenſat ſolum circa regium cõſenſum, vt .s. vbicũqȝ in alienatiõe pheudi ſufficeret ſolus conſenſus regius, ibi valeat alienatio

per dictum .c. vt eſſet in pheudo nouo, vel antiquo, quod nõ haberet angnatos, vel conſentiat, vł forte nõ appareret forma vt proſequor infra. in ver. vbi ergo pheu. Aliter ſi nõ conſentiant, nõ valeret ſecundum eos alienatio. per dictum .c. volentes, vt eſt caſus in c. i. de alie. pheu. pat. in princ. & de ſucc. pheu. §. hoc quoq;, & l. imperialem. Nam princeps interducendo conſenſum ſuum in alienatione pheudi, non intelligit alijs .i. agnatis ſucceſſuris ad phendum. iuxta formam conceſſionis præiudicare, ar. in l. nec auus. C. de emã. li. l. pª. §. merito, & .§. ſiquis .ff. ne quid in loco pub. Et hoc eſt quod terminat bal. quare pheudum alienari poterat, in §. porro in .q. anſi ſtatutum admittat alienationem pheudorum & cęt. De hoc videtur tex in .d. c. i. de alie. pheu. pat. hoc ſentit expreſſe andre. de iſer. ſi eius verba recte ponderentur de inue. de re alie .§. quid ergo. vel vt continuem ſupra ſi quo alio caſu ſufficit alienationi cõſenſus regius. Et cum hic intellectus antiquorũ ſit cõformis iuri firmabant non eſſe mutãdũ. ar. C. de appel. præcipimus, & de inoffic. teſta. l. ſi qñ. pſertim cum diu ita fuerit obſeruatum .ar. ex l. memini. & quod. no .C. ſolu. matri. l. dos a patre profecta de illa conſuetudine. Et ſecundum hunc intellectum trahendo nos ad caſum foret vtiq; expeditum non eſſe locum capitulo volentes nec ſufficere alienationi, cum hoc ſit pheudum antiquum, & ſuperſint agnati non conſentientes, immo repugnantes, vnde ſolus principis cõſenſus non ſufficit. d. c. i. de alie. pheu. pat. cum præall. Ergo. c. volentes nihil facit. d. c. i. de ſucc. pheu. in fi. princ. Et ſi dicis phedum ẽe hæreditariũ, & filius patris teſtamentum accepiſſe, hoc certe nihil ad .c. volentes, ſed conſiderabitur ius cõmune. Et ſecudũ hunc vetuſtiorẽ intellectum iudicatũ fuit in qſtione. Ciminnæ, & alijs multis, & ita etiam iudicatũ fuiſſet in cauſa vicarii quo tẽpore veni deſtudio, niſi. Dñs Infans Ioannes, qui nũc eſt rex nauarræ ad ſe trahens cauſam aliter iudicaſſet. Et hic ſecundum. alium moderniorem intellectũ, quem in præcedentibus cõſilijs, & queſtionibus ſum tãdem ſecutus. Verum & hoc hodie iure vtimur omnes. Eſt ergo hic ſecundus intellectus. c. volentes q vbi eſt pheudum conceſſum pro te, & hæredibus imperpetuũ nõ addita forma de legitimo corpe deſcendentibus, q etiã in præiudiciũ agnatorum p dictũ .c. volentes conceſſa ſit alienatio. Item ſi ẽ facta conceſſio in forma cõmuni pro te, & hæredibus de legitimo corpore, Verũ eſt q in extraneum non poſſit fieri alienatio, qa ſeruanda eſt forma, qa contractus ex conuentionibus legem accipiſit, neq; hoc caſu prouidet c. volentes, niſi quatenꝰ poſſit pheudatarius inter filios pro uoto diſponere, non ſequẽdo ordinẽ pmogeniturę, nõ aũt in extraneos diſponere obſtante forma. Quin immo ſi fieret aliẽatio in aliquem filiorũ, & tũc ſi viuitur iure frãcorũ nõ poterit fieri quãtuncunq; ſit ille de legitimo corpore, qa pp formam iuris frãcorum, intelligitur ordine ſuo, & ſeruata prerogatiua ætatis, & ſexus ſcilicet primo ad primogenitũ, & ſecũda io ad tertiogenitum, vbi aũt non ſit addita forma de iure frãcorũ pater pheudatarius gratificare poterit cui voluerit filiorum, quia ſatisfacit pacto inueſtiturę, cui ſemper ſatiſfaciendum eſt, ex quo eſt de legitimo corpore, Ad hoc adduco tex. optimum in .l. filius .§. cum pater. ff. de leg. i. Forma ergo data attendẽda eſt, qa illa ſeruari debet. vt in .c. i. ad fi. de duo. fratr. de no. le. inue. & ad propoſitum noſtrum andre. de iſer. in conſt. vt de ſucceſſi. vbi ergo pheudum eſſet informe, quia non appareret forma, vel datum ſibi, & hęredibus, teneret alienatio ſecundum hunc intellectum, Aliter ſi eſſet addito de legitimo corpore, non valeret niſi, vt dixi, eſſet facta alicui ex proximiori gradu, qui eſſet de legitimo corpore, quia poteſt alicui eorum gratificare, quod facere non poſſet addita forma iuris francorum Hæc pleniſſime dicta ſunt in ſuperioribus, vbi proſecutus ſum hunc intellectum, & teneo vt veriſſimum. Puto tamen hæc vera in alienatione, & diſpoſitione expreſſa. Vbi aũt teſtatarius decederet abinteſtato putarem ſub dubio fore excluſis alijs pmogẽitum ſuccedere, in dubio in hoc regno. qa hoc caſu viuitur iure francorum, quadam conſuetudine regni, & ad hęc faciunt capi, ſi aliquem, quod fuit regis iacobi, & pragmatica conſtitutionem regis frederici tertij, quæ capitulum ſi aliquem declarat, licet & hic dici poſſet q, & qñ moritur abinteſtato habeat locum. c. volentes, in hoc ſcilicet vt cũ peruenire debeat pheudũ ad vnum ſecundum ipſum capit, & per conſequens ad pmogenitum tanquam digniorem. Et quia dicit integrum, & ſic pro indiuiſo, tñ fructus æqualiter diuidentur inter omnes, Sed prærogatiuam nominis, & poſſeſſionis, & titulum primogenitus conſequetur. cõmoditas aũt ſit communis. Et hoc forſitan verum inter deſcedentes, vt ſic loquar in illis .d. c. In tranſuerſali aũt linea ſerua pragmaticam, & ca. ante dictum. Quia in ſuperioribus hæc plene dicta ſunt, amplius circa hæc me non extendo. ¶ Præpoſito, itaq; ſecundum caſum ſuũ quod alienatio non valeret, q qñ contingere poteſt ſatis mõ dictum ẽ Itẽ in hoc differt filiꝰ ab alijs agnatis, quia filius ſtatim reuocat, agnati poſt mortem alienantis. vt probatur. in titu. ſi de pheu. con. fu. c. titius & not. andre. de iſer. in titu. de aliena. pheu. pat. in ver. numqd ergo. Quod autem dicitur q qui alienat ſine conſenſu domini perdit ipſum pheudum, & deſcendentes eius, vt not. in .c. ſi vaſſallus culpam ſi de pheu. contro, fu. & in .c. i. ſi vaſſallus pheu. priue, cui. de. Quia videtur dominum contempnere alienando ſine eius conſenſu, vt examinatur etiam in glo. in. c. i. de ſucc. pheu. Et ſic ſtatim aperit̃ pheudũ fratri, vt ibidem dicit, & ſcribit andre. de iſer. Tamen ipſe alibi dicit reſpondẽdo quod hoc in regno ſicilię corrigitur per conſtitutionem regis Rogerij: quia ipſe idem reuocat. Qui alienauit, non autem perdet pheudum, & reuocat iure proprio per ſententiam, & iudicium aduocãdo ſic. ff. de iure fi. l. titius de pigno. .l. lex vectigalis in fi. vnde dicitur reuocare iure proprio .i. ſpeciali, quia ſpecialiter, hoc eſt introductum, ſcilicet quod poſſit venire ipſemet contra factum ſuũ proprium. Quia argu. eſt contra .ff. de adopt. l. poſt mortem. hoc ſcripſit in titu. de vaſſ. qui cõtra conſt. loth. pheu. alie. in .3. col. ibi ſed quod dicitur perdit & cęt. et de proh. pheu. alie. per fre. §. nos autem. ibi dum dicit in regno ſiciliæ. Vbi autem pater alienauit pheudũ, & moritur primogenitus, an ſecundogenitus qui non conſenſit reuocet, habes de hoc per andre.

de iſer. in titu de ſucc. pheu. §. hoc quoq;, ver. ſi ergo viuēs iure frācoꝝ, Et ideo ſis cautus cū emeris pheudū ab aliq° tenente plures filios, & nota ꝙ vbi aliqs fratrum alienat pheudum dño directo inuito videtur dñm cōtempnere, & inde erit ꝙ pheudo ꝓuabatur, & alter frater ſuccedebat. Secūdum andre. de iſer. in p° rubri. pheu. in .§. ſi vero corrad⁹. Et ibi tradit an mulier ſuccedat in pheu. matris, & ēt ibi an in bonis maternis maſculi pręferanť foeminis in ſucceſſione, & an mulier ſuccedat in pheudo materno, in ver. item diciť hic ¶ De alienatione pheu. dictū eſt ſatis, quando locū habet. De reuocatione aūt pheudi ex capite ꝓhibitæ alienatiōis vide tex. & ibi ꝑ ādre. de iſer quib. mo. pheu. ami. §. turſus, in princ. & in ij. col. in ver. libellario, ibi hodie nō ſic eſt, vbi dicit, quod ſi ꝓhibita eſt alienatio, ſtatim reuocať pheudū nō expectata morte alienātis. Sed ad veritatem huius, eſt attēdenda ꝓhibitio alienationis, vnde ꝓcedat a lege, vel ab homine .i. pacto, vt eleganter declarať ꝑ ādre. de iſer. in præallē. titu. quib. mo. pheu. am. .§. idē ſi fuerint. in ver. dic ꝙ quādo lex ꝓhibet. vide glo. quę dicit valere in vita alienantis. in .c. de alie. pheu. pat. vide ad hoc omnino andre. de iſer. in titu. ꝑ quos fiat. inue. & ꝑ quos reci. in .§. ſed & res, circa ꝓnc. ij. col. in ver. & hæc venditio. Item alibi dixit idem andre. quod ſi vendit ſine cōſenſu dñi, ꝓximus agnatus ſtatim reuocat, & allegat. c. titius ſi de pheu. con. fu. hoc. dicit in titu. quę ſit p°. cauſa, be. a. §. ſi nō, nō in dñm in fi. illius col. materiā tractat in dicto. c. titius. Sed an ante quā tradat pheudū reuocet, vide eundē titulū de vas. q con. conſt. loth. in princ. vide ad hoc glo. ſecundā in .l. impialem de ꝓhi. pheu. alie. ꝑ fre. vide in .c. p°. §. fi. in titu. de bñfic. ꝑ glo. & andre de iſer. vide eundē in titu. de .l. cor. circa fi. ꝓnc. in .c. inter patres. Bar. terminat in ſimili. in .q. emphit. Si vendit rē irreqſito dño, & poſtea redimat. an careat re, & determinat qđ ſic in .l. ſuus ꝑ herede. §. itē labeo in .fi. ff. de ſucc. ꝑ terminatione videť mihi caſus in .l. rogo. ver. nec pro ſit. ff. de fideicō. li. Optime facit .l. euicta .§. fi. in ver. & quā actionē, & .l. habere licet ad fi. ff. de inſt. videť ēt tex. in titu. quid iuris ſi poſt aliena. pheu. &cęt. c. i. in vſib⁹ pheu. Spē. vero tenet oppoſitū in titu. loca. §. nunc aliqua, ver. 96. idē tenet ſi vendit, ſed nō traddit vt eo. §. ver. ꝓcedēti ſup° 95.

¶ Bonū hic cēſeo omnino tractare qđ iam diu ſenſerim ſuper alienatione, & reuocatione, pheudorum de quibus etiam ſcribo in conſilio. 8. quod incipit reperamus, & inueni ſcripta mea in hec verba. Circa alienatiōem pheudi cōclude, aut ſit agnato, & tunc ſi ſit remotiori ſua capitul. titius. ſi de pheu. con. fu. et nō attendas ad ea, quę ibi ſcribit andre. de iſer. de cōſenſu principis. Quia hodie per. ca. volentes. s. ꝓxime, & late axaminatum ſemꝑ intelligiť ſubeſſe cōſenſus principis, qa nō reqriť hodie. Et ideo idē ſi eēt conſenſus, ſiue non eſſet, qa remittiť per .c. volentes. Verū requiritur quo ad alia, vt ſup°. & ibi ſcripſi ad textum ſuum in glo. meis. Si aūt ſit ꝓximiori agnato tunc eſt refutatio, & valet. ſi aūt ſit extraneo, & tunc eſt dubium an fieri poſſit per .c. volentes, & ſi facta eſt conceſſio tibi, & hęredib⁹ imperpetuum nullo alio addito tempore valet omnino, ſi aūt eſt in forma communi, tibi, & hæredibus de tuo corpore legitime deſcendentibus, vel addatur iure francoꝝ. Tunc ſentit andre. de iſer. quod ſtatim reuocetur a proximiorib⁹ non expectata morte alienantis, ſi fiet ſine cōſenſu dñi. Sed ſi cum cōſenſu domini demum mortuo alienante. Sed filius, etiam cum conſenſu principis facta alienatione, reuocat etiam viuo alienante, reddit tñ ꝓciū. Ita cōcludit in titu. de ſucc. pheu. c. i. §. hoc quoq; in fi. ver. item reuocabit dñs. Sed ne decipiaris: illud ꝓcedebat, nō attento .c. volentes, vel ante .c. volētes, Nam hodie in omni alienatione nō requiritur, quia ē per dictum .c. remiſſus, vel ſubeſſe ſemꝑ intelligitur, vt dictum eſt, ergo ſemꝑ alienatio ipſa tendit in vita alienantis. Sed fuerunt doctores eximij, q in hac cauſa pheudi de grutta perchata exiſtentis in confinibus nothi, & ſyracuſaꝝ, conceſſerunt ꝓximiori reuocationem in vita alienantis, in hoc caſu dicentes quod .c. volentes nec diſponit nec remittit conſenſum principis, quando forma non patitur fieri alienationem extraneo. Quod hoc pheudum de grutta perchata fuit conceſſum tibi, & hæredibus de tuo corpore legitime deſcendentibus, vel iure francoꝝ, Et vidi conſilia circa hoc hinc inde cōtraria. ¶ Dubitatio ſtaret hoc pręſuppoſito, qđ ſi reuocat ſtatim an precium reſtituať. Et dicebant illi plus, c. volentes etiam non habere locum ſi dicatur tibi, & hęredibus imperpetuum, quia intelligebāt de hæredibus ſanguinis, Et ſic æqperabāt hanc formam illi, vt ſimilem de tuo corpore legitime deſcendentibus. Quod nō eſt verum, & admodum falluntur, per ea quæ ſupra dicta ſunt ad .c. volentes. Verumtā dicentes ſtatim reuocari alienationem ab agnato quando ſit alienatio in extraneum, pro vt videtur ſentire dñs Ioannes de anſalono in quodā conſilio ſuo. & dñs bernardus de platamonio, cum dño petro de ſardella nō videntur bñ ſentire. Quia .c. volentes duo dicit. Primo quidem remittit conſenſum regium Secundo concedit alienationem, Vnde quo ad conſenſum regium, ille ſemper, & in omni caſu remittiť, ſeu ſub intelligitur, & per inde ſemper habeť, ac ſi interueniſſet, & ſic habet locum alienatio in vita alienātis, ꝑ inde ac ſi interueniſſet conſenſus regius in alienatione ipſa. Sed vbi olim interueniebat cōſenſus regius valebat in vita alienantis, vt expreſſe tenet andre. de iſer. in præallē. §. hoc quoq;. Ergo & hodie licet nō interueniat expreſſe per .c. volentes. Quo aūt ad permiſſionem alienationis, dico ꝙ ſi ſit legitime, & in caſu permiſſo, quia .s. venditur pheudū extraneo, quando eſt conceſſum tibi, & hęredibus ſimpliciter. Quia idem eſſe, in ſuperioribus tenui, certe valet poſt mortem alienantis irreuocabiliter. Si autem fuit in caſu prohibito, quod quando ſit ampliſſime in ſuperioribus membratim expoſui, tunc ꝑꝑ ſubintellectum, vł verius, remiſſum conſenſum regium per dictum .c. volentes, valebit in vita, & reuocabitur poſt mortē. Hoc ergo praticat .c. volentes vt faciat hodie valere omnē alienationem in vita alienantis omnino, ac etiam poſt mortem, ſi forma alienationis non repugnat, vel fore reuocabilem poſt mortem alienantis, vbi forma repugnat. Ita nunc ſentio contra conſilia, & ſententiam prædictorum. Et præſentum valebit alienatio in vita alienantis in pheudo nouo, vbi ꝑꝑ non habitam

licentiam principis in alienationem, princeps ipſe ſtatim reuocabit, qa ipſe ſolus contemnebaẽ, nõ agnati, cum pheudũ nouũ nõ habeat agnatos. vt voluit glo. in.ſc. p°. §. quoq͂, & idẽ bal. ibi de ſua. pheu. Quod tamen ipſum qualiter intelligẽdũ ſit infra in maiorib⁹ cõſilijs ſingulariter oſtẽdã, Et ideo ſi remittit, vel ſubintelligit cõſenſum, ꝑnceps in õni alienatione in conſeq̃ntiam remittit & ius, quod habeat, & ſic in vita alienantis omnino valeret. In pheudo paterno, vel antiq° pheudũ reuertitur ad agnatos, & hoc dixit ibi bal. ¶ Attende tñ hic ꝓ deo, vt nihil, quod ſentio, ommittã. Quod hodie nec agnatus reuocat in vita alienãtis, qa ꝑ cõſti, primã de reuo. pheu. l°. 3. cõſti. regni conceditẽ reuocatio ſuæ alienationis in caſu nõ ꝑmiſſo ipſi alienãti, vt ibi. vnde videẽ corrigi in hoc dictũ. c. titi⁹, ꝙ cõcedit reuocationẽ ꝓximiori agnato. Nec mirũ cum cõſtitutio ſit ius nouiſſimũ poſt vſ⁹ pheudoꝝ. Et ideo dixit alibi notabiliter andre. de iſer. ꝙ in regno iſto nõ ꝑditur pheudũ ꝑ alienationẽ, qa ipſe idẽ, q alienat, reuocat, Ita ſcribit, & ſe etiam alio remittit in titu. de ꝓhi, pheu. alie. ꝑ fre. §, illud quoq͂ precipimus, circa mediũ tertię col. in ver. in regno ſicilię, nõ ꝑdiẽ pheudũ & poſui ad glo. ĩ dicta coſti, p°. Et ſi abhorres correctionẽ dicti .c. titius. Dic ꝙ forte ibi loq̃tur quãdo, aliẽatio ſit extraneo, hic quãdo agnato, ſcilicet in dicta coſti. p°. Et plenius notaui in . d . c . titius Circa hęc vide etiã quę traddit andre. de iſer. an ille q interfecit fratrẽ debeat ſuũ pheu. ami. c. ſi. in additione ſua vbi omnino vide de materia alienationis, & tetigit in c. p° in titu, de eo q contra conſti. lotho. circa ſi, 2. col, in princ. 3. vbi omnino vide ne decipiaris in materia iſta. Nam ibi vſq͂ ad finẽ ponit declarationẽ iſtius cõſtitutionis ꝑmę. ¶ Sed, qd ſi ipſe idem nõ curat reuocare? illud tamẽ ſingulariter nota. quod emptori pheudi cũ cõſenſu dñi nõ currit tempus anni, vt ſentit andre. de iſer. in titu. d̄ proh. pheu. alie. ꝑ fre. § ꝑterea ſi qs inpheudatus in ſi. illius . §. et in .c. ſi minori, ſi de pheu. cont. fu. dic vt ibi. Reſtat nõ inptinenter mõ q̃rendũ, quę fuerit forma huius pheudi, Diceret imprompttu aliquis, formam ex contractib⁹ apparere, quia in vno dicitur, quod donauit ſibi, & heredib⁹, in alio vero ꝙ vendidit ſibi &. hęredib⁹ & ſucceſſoribus, ſed de contractib⁹ nõ eſt curandũ, Contrahentes enim formam pheudis neq̃unt imponere, cum hoc ſoli dño ptineat, & competat. vt eſt caſus in titu. de legi cor. l. inter pares. §. ꝑfecto. & hoc expreſſe voluit andre. de iſer. in titu. qui ſibi, & ſuis hęredibus .c. l. in ij. col. ver. hoc eẽt verũ ſi cõſtaret, & cęt. Sed certe in dubio nõ apparente aliqua forma, ꝑſumenda eſt forma, vt dictũ eſt pluries, ſcilicet ſolita, & cõmunis . ar. ex. l. ꝙ ſi nolit . §. aſſidua . ff. de edil. edi. Quę tamen forma qualis ſit cõmuniter in regno, alibi dictũ eſt, ꝙ conceditur ꝓ te, & heredibus de legitimo corpore deſcendentibus: vt ſcripſit andre. de iſer. in titu. de alie. pheu. pat. c . l . circa ſi. Idem ſcripſit in . c . naturales ſi de pheu. cont. fu. ibi ſed qd ſi concedatur pheudũ & cęt. Alibi ſcripſit, quod eſt quãdo cõceditur tibi, & liberis, vel heredibus tuis, & hoc in titu. de ꝓhi. pheu. alien. per fre. . §. pręterea ducatus circa ſi. 4. col. ver. ſed ſi dicatur pheudum cõceſſum & cęt. hęc oĩa plenius dicta ſunt Alibi dixit formã intelligi debere iuris communis. ꝑ.

. l, ſi pactum ad. ſi. ff. de ꝓba. vt notabiliter ꝓſeq̃tur, & terminat, Et ibi ad eũ ſcripſi in titu. in qb. ca. pheu. ami, §. huius aũt in ver. ſimile dicũt. & cęt. circa . 3. col. ſicut ꝑſumimus in pheudo ꝑſcripto, vt notanter dicit bal. in . l. liberti, libertęque . C. de oper. liber. ¶ Forma aũt iuris cõmunis eſt, vt ſemper hęredib⁹ ꝑſcriptum videaẽ ꝑ dictã . l. ſi pactũ, & de duo. fratri. . c. i. ẽt ſi nõ dicatur, vt dixit andre. de iſer. in dicto. §. huius aũt, in pręalli. ver. ſimile dicũt. Verum tñ hoc verbũ hęrdib⁹ multipliciter intelligiẽ ſecũdũ diuerſitatẽ iurium. Nam regulariter iure cõmuni intelligitur de quocunq͂ ſcripto hęrede, ẽt extraneo, niſi materia ſubiecta repugnet, vt in pheudis quę nõ poterãt niſi ad hęredes ſanguinis trãſire, & olim ad filios tãtum, vt traddit bar. in . l. gallus . §. ẽt . ff. de liber. & poſt. & . ff. ad trebel . l. ex facto . §. ſi. & bal. ſcripſit in titu. de eo, q ſibi, & hęredib⁹ ſuis in ſi. ꝑnci. Et ideo iure pheudoꝝ par erat, facere cõceſſionẽ in pheu. ꝓ ſe, & hęredibus tantũ, & facere ꝓ ſe, & hęredibus de ſuo corpore legitime deſcẽdentibus, Ex quo verbũ hęredib⁹ ſimpliciter ꝓlatum, ꝓ filijs, & hęredib⁹ ſãguinis intelligebaẽ ꝑ iura ꝑdicta & facit . l. inter pares . §. ꝑfecto. De iure vero cõſtitutionũ regni ſicilię, intelligebaẽ vſq͂ ad certum gradũ vno modo, vt ꝓbatur in coſti. vt de ſucceſſionib⁹ in titu. de ſucce. nob. in pheu. De iure vero pragmaticaꝝ, intelligiẽ ẽt. de collateralibus vſq͂ ad ſeptimũ gradũ, ſcilicet vſq͂ ad trinepotem, vt determinat Rex Iacobus in capitulo ſi aliquẽ, & idem illud declarans, dicit conſtitutionẽ regis frederici tertij, quæ incipit conſtitutionẽ Eſt & nouiſſimam ius . c. volentes, quod naturam pheudoꝝ facit alienabilẽ, & ſic eſſe tranſmiſſibilem ad extraneos. Ideo verbũ hęredes poſt conditum dictũ capitulũ, vel a tempore conditi dicti . c. volentes capiet, vt erit capax ẽt heredum exſtraneoꝝ. ꝓꝑea, enim olim nõ intelligebaẽ niſi de hærede ſanguinis, qa nõ ad alios trãſire poterat. Ergo hodie cum in diſtincte ſimpliciter conceſſũ, poſſit ad exſtraneos tranſire ꝑ . d. c. verbum heres intelligereẽ, ſecundum ꝙ regulariter intelligebatur iure cõmuni, ſcilicet pro omni hęrede ſcripto, vel ſucceſſore particulariter pheudi, qui quantum ad pheudũ dici poteſt hæres Et ſic habebit locũ in alienatione huius pheudi . c. volentes, & valebit alienatio etiam in exſtraneũ Ex quo nõ apparẽte forma, forma hodie ꝑſumiẽ ſecũdum ius comune, vt dictũ eſt, ꝓ ſe, & heredib⁹ imꝑpetuũ Et in hoc falliẽ Dñs Gualterius de paternione in quodã ſuo conſilio, q licet hanc formã hodie ꝑſumi conſentiat tamen dicit, ꝑꝑ naturam pheudi, intelligi de hæredibus ſanguinis, ꝑ prima iura ad hec allegata, nõ aduertens ad intellectum, & nouitatem inductã vt modo dixi, p. c. volẽtes ¶ Concludo ergo ex ꝑmiſſis ꝙ dictum pheudum, exquo nõ apparet aliqua forma, eſt hęreditarium, & transmiſſibile, ꝑ cõſeq̃ns ẽt ad exſtraneos, & in hoc ꝑncipaliter loq̃tur . c. volẽtes. Præſumitur enim iure cõmuni ꝓ heredib⁹ acq̃ſitum & requirit in ſuccedẽte titulum hęreditatis vt not. bar. in . l. vt iuris iurandi . §. ſi liberi. ff. de oper. libe. & in dicta . l. liberti, libertæq͂ Eſt enim pheudi hæreditarij libera diſpoſitio teſtatoris, ex quo ꝑncipaliter atenditur ꝑſona q̃rentis . l. vnũ ex famil . §. ſi rẽ . ff. de lega . ij°. Sed ibi loq̃tur qñ legat rem hæredis vt ſuã, quæ non

eſt ꝓhibita alienari. At alienatio pheudi eſt ꝓhibita, qñ eſt ex pacto, & ꝓuidentia niſi ſit ſimpliciter hęreditarium, qa poteſt alienari p̄ .c. volentes, & tunc nõ dicit̃ hęredis, ex quo potuit in vita alienare defunct⁹. Et ad hãc differentiã, & diſtinctionẽ facit quod ſingulariter notat, & ſcribit andre. de iſer. in .§. hoc quoq; circa finẽ .4. col. ibi immo illa directa .C. de rei. vẽd. .l. cum a matre, & no. in titu. an agnatus, & de alie. pheu. pat. c. i. vnde ſine dubitatiõe ſentiendũ diſpoſitionẽ pheudi valuiſſe in caſu ꝓpoſitę q̃ſtionis. Et intelligo hoc caſu oportere ſucceſſorẽ eẽ hęredẽ, qñ diſpoſitio eſt ex vltima voluntate. Vbi aũt diſpoſitio eẽt iter viuos, tũc ſufficit quod ſit particularis ſucceſſor ad pheudũ, qa .c. volentes loquur tam in diſpoſitione inter viuos, quã vltimę voluntatis, tunc oportet ꝙ veniat vt ſcriptus hęres, & ſufficit etiã in filio ꝙ ſit hęres etiã iure certo, vt ſic ſolũ titulũ hereditariũ habet ſecundũ .l. ex facto la grãdi de hęr. inſt. & .l. quoties. C. eo. Hoc voluit bar. in dicto .§. ſi liberi. & bal. in titu. de ſucc. pheu. c. i. ¶ Et in filio dico qđ licet nõ inſtitueretur, tñ ſufficeret ꝙ ſemp ſit hęres ſanguinis, & ſit hęres ipſa diſpoſitiõe legis, qa filius ipſo iure eſt hęres in pheudo, & p̄ ſe nõ ſtat quin ſit hęres, Et p̄ hæc vide infra in notabilib⁹ pheudoꝝ .§. redeamus. vſq; ad finẽ illius col. & quę ſcribo circa .c. p̄mum an agnatus. in eiſdẽ notabi. in .§. circa .c. & cęt. & p̄ hęc facit ꝙ dicit bal. in .l. hac edic .C. de ſecundis nup. Licet aliq voluerint quod debeat eẽ vtilis, vł ſaltẽ p̄ quota inſtitutus nõ particularis hęres, ſecundũ .l. quoties .C. de hær. inſt. & ita intelligũt .§. ſi rem. & .l. cum a matre cõiuncta .l. ſi legatarius in princ .ff. de leg. iij°. Nam ꝓpea ingnoranti dicũt acq̃ri legatũ, qa nõ affert legatum incomodũ .l. cũ patre . §. ſurdo .ff. de lega. ij°. Sed nõ video cur tã ſtricte ſit intelligendũ, maxime in fauorẽ filioꝝ. Bene tñ ſentio ꝙ ſi particulariter inſtituatur acceptãdo patris teſtamentũ nõ poterit pati (.i. grauari,) vltra particularẽ inſtitutionẽ, in cõmodum, quin ſua iura recuperet, & tãquã hęres admitti debeat ad pheudi petitionẽ, cũ ex tali inſtitutione nõ teneat̃ ex teſtamento, niſi quatenus teſtator eũ fecerit locupletiorẽ .ar. d. l. ſi legatarius in princ. de leg. iij°. & de leg. ij°. l. impri. in princ. ad hoc allego tex. notabilem in .l. ſi abeo .C. de nego. ge. & facit .l. p°. §. ſciendũ de leg. iij° cũ ſimilib⁹. Quod itaq; ſit pheudũ hæreditariũ filio particulariter inſtituto ad pheudũ nõ nocet, cũ nõ ſit vniuerſaliter inſtitutus, immo potius excluſus ꝓp particularem inſtitutionẽ ab vltima inſtitutione, & ſic poterit pheudũ petere, & ſufficit ꝙ veniat vt hæres ex particulari inſtitutiõe, vel ſaltẽ vt hæres iuris in pheudo. Ita ſentio in hac materiã, quæ nõ eſt p̄ alios ſic declarata, vt ſcripſi ad bar. in p̄all'.§. ſi liberi, quæ omnino vide. Vbi aũt eſſet vtiliter inſtitutus videt̃ ꝓiudicium facere filio in pheudo, quod, & verũ eſſet, niſi feciſſet inuentariũ, ſecũdũ not. p̄ andre. de iſer. in dicto titu. an agnatus. ¶ Itẽ ſecũdo limita ſecundum ea, quæ multũ notabiliter tradit bar. in .l. fi. .§. in cõputatiõe. C. de iure. delibe. in illa .q. qñ defunctus vẽdiderit fundũ filij ſui, quẽ hæredẽ inſtituit, & is adijt cũ bñficio inuentarij, an recuperet fundũ. De hac materia ſcribo latius infra in notabilib⁹ in materia pheudoꝝ in ver. ſeu .§. circa. c. pm. in titu. an agnat⁹, & ibi ꝓſequor multa noua, diſputatiõe tñ poti⁹ attẽtata, quã determinatiõe. Sed ad p̄miſſa vide no. p̄ bal. in .l. q ſe pr̃is .C. vnde lib. & .l. fi. de iure deli. & in titu. an agnat⁹. c. p°. Reſtat nũc dubiũ pendẽs, ꝙ ſicco pede ptrãſiui, pleni⁹ examinare. ¶ Nã i teſtamẽto pr̃ iſtituit filiũ in hoc pheudo ſub lege, quod fructus pheudi ꝑueniat ad eius vxorẽ detinendi, donec filias maritauerit, & ſi cõtrauenirer pœnã impoſuit, & eo caſu alium ex filijs ad pheudũ ſubſtituit, & ſic vendẽdo facit vt nõ ꝑueniret fructus ad matrẽ, tñ mater, & filiæ ſorores eius cõſenſerũt venditioni vt expeditius dotẽ haberẽt. Reſultat nũc dubiũ formaliter ſic. An cõſentiente eo, cui debet onus impleri, & in cuius fauorẽ onus ſit adiectũ, & in pœnã dato ſubſtituto, ſi cõtraueniat̃ veniat ſubſtitutus. Hic enim fuit cõditio implenda matri ꝓp filias .i. in fauorẽ filiaꝝ, vt in defectu datus ſubſtitut⁹ frater an cõſenſus matris, & filiæ excludat ſubſtitutũ, & ſupra determinaui ſicce, vt modo dixi, quod ſic. Et certe ſi nõ eẽt datus ſubſtitutus vel matri, vel filię, fuiſſent eo caſu ſubſtitutæ res, minus, aut nihil dubij haberet, Clarũ enim eẽt, quod cõſenſu eoꝝ, in q̃ꝝ fauorẽ alienatio ꝓhibetur, eã firmaret. de. leg. p°. l. ſi fundũ p̄ fideius, in p̄nc. & .l. nihil. §. p°. & .C. de fideius .l. quoties, & de leg. ij° .l. cũ pater .§. libertis. facit .l. ij. §. ſi vſufructum. cũ .§. ſequenti .ff. de religi, & ſump. fune: & ſcripſi infra in cõſilio .14. quod incipit in cauſa fiſcali. circa vltimã .col. & in additionib⁹. Sed hic dactio alterius ſubſtituti facit dubiũ, qa videt̃ inuitatus ẽe cõſentientib⁹ alijs p̄ dictũ .§. libertis. & eo titu. l. pto. §. fi. Sed nihilomin⁹, & hoc caſu puto idẽ, quod ſ3. cõſenſus eoꝝ, quoꝝ fauorẽ cõcernit pœnalis ſubſtitutio faciat nõ eẽ locũ ſubſtitutioni, vel pœnę. ¶ Quod plurib⁹ medijs induco. Primo, quia quoties is, in cui⁹ fauorẽ pœna q̃renda, vel cõmittẽda tertio addicit̃ renũtiat diſpoſitiõi pœnali, tũc eidẽ tertio ex tali cõuentione nũquã illa pœna acq̃ritur, Nec pœnali diſpoſitiõi loc⁹ ẽ caſ⁹ ẽ .ff. de ſuis. expor. l. iij. c. ſi man. Ita .f. alie .l. fi. ibi nõ mutata venditoris voluntate, & no. in. c. de ſer. expor. l. ij in. fi. ſecundũ vnã lecturã. Attendit̃ enim cui⁹ gr̃a pœna apponitur, ſeu diſpoſitio. vt dicit glo. 4. c. ſi man. ita ven. At hic pœnalis ſubſtitutio, & ademptio legati, vt .l. p̄ma. .C. de his q̃. pœn. nõ appoſita ẽ in fauorẽ filiæ maritãdæ p̄ matrẽ vt in teſtamento habet̃. Ergo eis cõſentiẽtib⁹ pœnę q̃rendæ tertio loc⁹ nõ erit, p̄ iura iã dicta. Ad id facit quod in ſimili nõ. bar. & poſt eum do. ang. ff. de ver. ob. l. qui romæ .§. flauius, & bar. in d. l. ſi qs hac lege .ff. de ſeru. expor. Nã ſi dono tibi, & ſi alienes q̃ratur eccleſiæ ſi cõſentio ex inde tunc alienationi nihil q̃ritur eccleſię ꝓp voluntatẽ meã, in cuius fauorẽ fuit pœna appoſita p̄ iura p̄all'. Ita impoſito ſi filia cõſentit cuius fauore diſpoſitio facta ẽ, pœnæ locus nõ eſt, qa nec cõueniſſe dicit̃ ſcđo in diſpoſitione inrata, nam nec cõtraueniẽdo incidit̃ in pœnã, nec deus alterat̃ .C. de iur. iurã .l ij. & habet̃ i .c. fi. de for. cõp. l°. vi° & tñ ſi pars remittat, & cõſenſiat me cõtrauẽire, nõ ſit pœnali diſpoſitioni locus .l. fi. ff. q ſatis da. co. & clericus extr. de teſt. cog. c. fi. Tertio ad idem adduci poteſt qđ in ſimili dicit bar. ꝙ in pœnis q̃rẽdis tertio ante quam quæratur poſſunt partes progare, concordare, & remittere in .l. p°. §. & poſt. ꝑeris .ff. de

no. oper. nũ. Et ſic cõcludiť quod pp hoc filius ſubſtitutus hac via, qa ſit cõtrauentum venire non poteſt, nec ex hoc ſuá intentionẽ fundare de iure pp p̃dicta. Poſſet hic incidẽter reperi, an ſaltẽ hic filius inſtitutus, vt ſupra, fundare poſſit intentionem, ex alienatione pheudi ꝓhibiti. Et ſic alienãte p̃mo, ſit loc⁹ ſecũdo, vł ipſe ſecũdus vocetť, vt habetť in .c. p° ſi vas. pheu. p̃n. .c. de fi. ſed clarum hac via nequaq̃ venire poſſit. Primo qa nõ vocaretť viuente fratre alienãte vt ẽ tex. in .c. titius, ſi de pheu. con. fu. & no. in .c. i. §. i. vbi glo. & tex. de ſucc. pheu. & ibi bal. qa agnatus ẽ, Maxime hodie in regno iſto, vbi p .c. volẽtes nõ ẽ ꝓhibita alienatio in tali pheu. & cõſenſus p̃ncipis ſupadeſſe intelligiť, vt ſup⁹ dixi p .c. volentes, Et ſic ẽt ſi fuiſſet ꝓhibita, viuẽte tñ alienãte, nõ aperiť cuiquã pheu. aſtante cõſenſu p̃ncipis ſemp in q̃libet alienatione, vt not. de alie. pheu. c. ſi vero cliens, & de ſucc. pheu. c. i. §. i. ſit enim alienatio ꝑmittente lege, & ſic ſaltem valet in vita, de .le. ij°. peto .§. prediũ. Preterea dato qd nõ eẽt alienatio permiſſa, tñ reuocatio non competit vlteriori agnato, ſed ſibi ipſi alienanti vt dicit cõſtitutio regni p̃ma, in titu. de reuo. pheu. Nõ ẽ ergo ſeq̃nti apta via dñ p̃cedenti conceditť .l. peto. §. fratre de leg. ij°. hęc plenius dicta ſunt ſup⁹. Sufficiãt hæc ad illud cõſiliũ plurimis de nouo additis ꝓ radicatius explicãda materia. Et fuit cõſiliũ factũ notario dionyſio đ nieli đ notho, q emerat dictum pheudum de grutta perchata.

Conſilium Septimum

HIc aduerte quia vtiliſſimum eſt ſcire ad intellectũ formę ſub qua ſit pheudi facta cõceſſio. Nã ſi pheudũ ẽ hæreditariũ, Si ꝓ te, & hęredib⁹ imppetuũ, vt vidi in qbuſdam p̃uilegijs, & ſpecialiter in pheudis antiq̃tus cõceſſis, vbi cõmuniter eſt hęc forma larga, ꝓcul dubio poteſt tale pheudũ alienari p .c. volentes ſcd̃m nouũ, & verũ intellectũ, quẽ ẽt dat idẽ rex fredericus tertius auctor illius cp̃li ꝓut declarat in quodã ſuo p̃uilegio graſſuliati, & ſcd̃m hunc intellectũ iudicauit & bñ, illuſtris dñs infans ioannes vicerex tũc in iſto regno ꝓ rege ferdinãdo, q infans Ioannes nũc ẽ rex nauarrę, & iudicauit in cauſa vicari, quæ ſententia licet apparuiſſet tũc iniuſta, tñ poſtea cõpto dicto p̃uilegio omnib⁹ apparuit, & apparet iuſta, & in ſupiorib⁹ ſup hoc ſatis dictũ ẽ, & ſpecialiter cõſilio ꝓximo p̃cedenti. ℭ Verumtñ ſi in tali p̃uilegio cẽt appoſita clauſula, vel p̃ncipis ꝓuidentia: ſcilicet qđ nihilominus viuatur iure francorũ, & maior natu, & maſculus fœminę, & cæt. De hac p̃mogenitura vide plura ꝑ ol. in conſi. 84. Et de hac forma cũ verbis præcedentib⁹ ſatis dubitabat .d. vbertinus de marinis archiep̃s panhormitanus, qa videbať includere cõtrarietatẽ, quod ius francorũ ꝓhibet alienatiõem, forma ꝓ hęredib⁹, & ſucceſſorib⁹ cõcedit, tñ ipſe dicebat vide in arg. no. p. bar. in .l. titia. in princ. ff. de leg. ij°. Nõ inueni .l. hãc. Sed facit quod habeť in .l. titia. ff. de ver. obli. Eo tempe nõ fecerã hoc cõſiliũ, qa oſtẽdiſſem. ſicut alia mea, quæ ap ꝓbare cõſueuerat. Eſt qdẽ pluſculum dubitationis quomodo ſit accipienda hæc forma, & nõ eſt dubiũ, qđ forma, & pactum appoſitũ in pheudis eſt ꝓ lege ſuandũ, vt ꝓbať in .c. p°. de duob. frat. de no. be. in. ad. fi. Ex quo, videtur ꝙ pp hãc clauſulam alterať talis pheudi hæreditarij natura, vt ſic illi p̃mo videbať ſimpliciter pheudũ hereditariũ mõ ſit ex pacto, & ꝓuidentia, vt voluit notabiliter andre. de iſer. que. f. p̃ma. ca. be. a. c. i. §. p̃terea ſi vaſſallus. in ver. ſed qa poniť in themate in .ſi. 7. co. & clarius in .c. oẽs filij ſi de pheu. fu. cont. in ver. item ſi vaſſallus ibi. Nam vbi viuiť iure francorũ nõ poſſet pater dare ſcd̃o genito, & facit ẽt ꝙ idẽ voluit, & ẽt bal. in .l. impialem .§. p̃terea ducatus. Et ſic ex quo pheudũ ẽ effectũ ex pacto, & ꝓuidentia pp illa verba, ſui natura eſt inalienabile pp .d. c. i. & dictũ .§. hoc quoq;. Quia qñ pheudũ eſt ex pacto, & ꝓuidentia ſuccedẽtes in pheudum nõ heñt illud a defuncto .ſed ab ipſo concedente vt no. in glo. i. in .c. i. an agnatus. Et ſic illud nõ poteſt venire in petitionẽ hæreditatis: vel erit in particulari petitio hæreditatis, q̃ ſoli filio cõpetit ratione pheudi tantum, quia aliter nõ poteſt eſſe capax pheudi, niſi ſit hæres, quod qualiter intelligať dicã in notabilib⁹ pheudorũ in verbo redeamus, & in verbo circa caplm̃ p̃mũ & cęt. Et voluit andre. de iſer. in titu. de inueſt. de re. alie. in .§. fi. in ver. nõ tñ. Idem not. in .c. p°. impator loth. Idẽ de ꝓhi. pheu. alie. ꝑ fre. §. p̃terea. Quia mortuo pheudatario pheudũ nõ deuoluiť iure ſucceſſionis, ſed potius vi contractus, & forma cõceſſionis pheudi, vt idẽ andre. ſcripſit, qua olim pheu. alie. po. in .c. p°. in ver. itẽ ſi teſtamentũ relinq̃tur & cęt. Neſcio quomõ in filijs hęc procedere poſſint, qa nõ poſſunt habere pheudũ p̃ter ius, & nomẽ hæredis, niſi intelligas vt ſubtiliter elaboraui infra in notabilib⁹ pheudorũ in .c. agnat⁹, & vide in ver. nec his obſtat, & ver. ſeq̃nti nec rurſum obſtat. Hæc enim pheuda pp talẽ clauſulã cenſenť reſtitutiõi ſubiecta, vt no. in dicto .§. præterea ſi vaſſallus, in ver. ſi cõſtitutio. Idem dicit in titu. de eo q ſibi, & ſuis hęredibus. c. p° circa. p. col. Idem ẽt in titu. ſi vaſſal. pheu. pric. c. p° circa p̃nc. 3. col. Idẽ in .c. p°. de alie. pheu. pa. poſt p̃nc. Vnde licet pheudũ hæreditarium ſimpliciter antiquũ poſſit alienari, qa ẽt de re hæredis poteſt teſtator vt de re ſua diſponere .l. vnũ ex famil. .§. ſi rẽ de lega. ij°. & .C. de rei, vend. l. cũ a matre, & quod voluit andre. de iſer. in p̃alł. §. hoc quoq;, & in titu. an agnatus, Et ſcripſi pleniſſime infra in notabilib⁹ pheudorũ circa intellectũ dicti tituli an agnatus ver. circa caplm̃ p^m. in titulo an agnatus Tamẽ vbi ẽ pactũ, & ꝓuidentia impoſſibilis eſt alienatio in extraneũ. vel in aliũ, quã p̃mogenitũ in forma prędicta vbi apponiť clauſula iure francorũ. Ad hæc andre. de iſer. in titu. de gra. ſucc. in pheu. §. his vero in princ. idẽ dicit in titu. in qb. ca. pheu. a mi. §. huius aũt generis in ver. ſimile dicũt. Sed vbi dicit de liberis, vñ alia additio, mã inalia in margine, obtinebit in filio. Et ſic. nota ꝙ .c. an agnatus tantum loquitur in filijs, nõ in liberis, ideſt alijs deſcendentibus, qa aliter eſſet cõtra formã cõceſſionis, ex q° nõ ſuccediť vt hęres, vt dictũ ẽ, nimo in filio, ſed hoc verũ in alijs agnatis. p .c. i. an agnatus. vel hoc ẽt in filio, qui fecerit inuentariũ, qa tũc iure ꝓprio venit, nõ. ſicut quando ẽt eſt cõceſſũ tibi, & hæredib⁹ de tuo corpore legitime deſcendentibus

me deſcendentibus, qa nõ poteſt alienari in extraneũ obſtante forma, vt voluit andre. de iſer. in conſti. vt de ſucceſſionib⁹. Et ſic licet in pheudo ſimpliciter hereditario fuerint opiniões pp diuerſum intellectũ capituli volentes, qa hodie dubitatiões oẽs ſopitę ſunt, cũ poſſit alienari, tamẽ in pheudo expacto, & puidẽtia pncipis, nulla eſt hęſitatio, qa omnino ſeruãda ẽ forma. Nam alibi dicit tex. formã pollicitatiõi datã ſeruandã eſſe .ff. de polli. l. ſeptitia ad .fi. Forma enim cõceſſionis, & inueſtiturę mutat omnis pheudi naturam, vt in .c. p° de duo. frat. a. ca. inue. ❡ Eſt nanq pacti puidentia vbicunq dat ex pncipis puidẽtia certa, & determinata forma in cõceſſionib⁹ & illa forma vt lex pheudi ſuari debet. Qđ pbatur ẽt in p°. Rubri. pheu. in .§. ſi aũt vnus ex fribus, ibi niſi hoc nominatim dictũ ſit, & in titu. de ſucc pheu. ad fi. ibi niſi hoc dictũ ſit, & in .§. ſequẽti hoc aũt .§. ſi aũt, ibi niſi ſpecialr dictũ ſit in titu. ſi duo. fra. ſucc. in bñ. Per iura hęc oĩa docemur formã, & pcepta ſuare. Et p conſeq̃ns in pcedenti forma, quę fuit tibi, & heredibus, ita q viuat iure francoꝝ, licet hodie p hoc cpſum volentes, verbũ hæredes large capiat, p quocunq herede ẽt extrãeo, & ẽt particulari ſucceſſiõe, et inter viuos, vt ibi pbatur. Nam ſucceſſor particularis dicit ſuccedere in illa re, vt pbat tex. in .l. inde .§. p°. verſus finem .ff. de itin. actuq priua. Tamen qa ſubdit, ita q viuat iure francoꝝ cõceſſio pheudi reſtringit, & redit ad pmam naturam ſui, quod ſcilicet intelligat de heredib⁹ ſanguinis, qa in illis obtinet, atq cõſiderat ius francoꝝ. Nec obſtat verbũ ppetuũ, qđ dictũ ſit, & hæredibus imperpetuũ nã p verbũ impetuũ. nõ alterat natura verbi heredib⁹. p ea, quę ſcribit ſubtiliter, & ſingulariter bal. in .l. etiã .ff. ſolu. mat. et notaui in tepetuũculo meo in verbo ppetuũ, maxime vbi expreſſe eſſet declaratũ: qđ maior filius minorib⁹ fribus, & maſculus fœminis pferat, ſicut cõmuniter apponitur quo ipſo expſſim declat: q de filijs loqtur, & ſic ceſſat alienatio in extraneos ſcilicet q° nõne. filius in filium ab ipſo pheudatario, niſi ſit pmogenitus, pp clauſulã iure francoꝝ Et quanuis ius francoꝝ inſtitutũ erat reſpectu deſcendentium. tñ hodie ẽt obtinet in collateralibus p .c. ſi aliquẽ regis iacobi, vt ibi notaui. ❡ Verumtñ differt hac forma tibi, & heredib⁹, ita q viuat iure francoꝝ, ab illa forma tibi, & hæredibus de tuo corpore legitime deſcendentib⁹, ita q viuat iure francoꝝ. Nã ex pma forma ſuccedunt collaterales in defectu deſcendentiũ, qa verba ſunt generalia, & qa ius francoꝝ eſt appoſitũ ad vtranq ſucceſſionẽ, tã deſcẽdentiũ, quã collateraliũ p dictũ .c. ſi aliquẽ, & vide in cõſilio .xi. Et qđ ſi dicat tibi, & hæredib⁹, & ſucceſſoribus, ita q viuatur iure francoꝝ? vide infra. Adde quod hæc forma tibi, & heredibus, ita q viuatur iure francoꝝ, videt q ſit forma mixta, qa partim ſapit ex forma tibi, & heredib⁹, & partim ex forma iure francoꝝ, vt dicit bal. in ſimili in .l. p°. de ac. emp. Quia tibi, & hæredib⁹ nõ poteſt habere citra ius, & nomen heredis. andre. de iſer. in titu. an agnatus. tex. in .l. familiar. de reli, & ſumpt. fun. & in .l. p°. C. eo titu. vide andre. de iſer. in .c. i. de ſucc. pheu. Sed ex ſecunda forma, ex quo forma eſt limitata, & reſtricta ad deſcendẽtes tantũ, & ad illos eſt relata forma iuris francoꝝ, ſi deficit linea deſcendens, nõ eſt locus tranſuerſali, ſed ſuccedet loco directi dñi fiſcus, ad quẽ deuoluit. Quod eſt de mente bernardi de medico, q dicitur ſaccuraſa. Sed hoc nõ ſequor in gloſis meis, in dicto .c. ſi aliquẽ, Verumtñ ad pdicta facit tex. & glo. in .l. cũ qs .ff. de ver. obli. in glo. p°. Alij aũt voluẽt quod quãdo cõcedit i pma forma, licet alienare in extraneã pſonã, pp larga, & generalia verba. Tamẽ dicũt q illa verba addita ſcilicet iure francoꝝ, licet nõ ligẽt pmum cõceſſionariũ, ſi nõ fuerit alienatũ pheudũ, & puenerit ad filios, filij habeãt formã ſuare, & ſic ligant eos ad formã ſuandã. Alij dicũt q facta ẽt alienatiõe in extraneũ, q pmus facere, De hoc infra vide plenius, in ver. circa tamẽ .q. pncipalẽ, Ligant tñ ipſum extraneũ vt habeat, & habere incipiat ipſe iure francoꝝ. ❡ Extranea, & ſine ſapore eſt iſta ſententia, quę forſitã ſubſtineri poſſet in pheudo nouo, ſecundũ illoꝝ opiniõnẽ, q nulla forma attendit. Sed in veteri ẽt ſuũ heredem haberẽt reſtringere, vt viuat iure francoꝝ. Nec enim clauſula ita q viuat iure frãcoꝝ appoſita ẽ fauore regis, vt alienatũ pheudũ reuertat ad dñum, & vident illa verba limitare cõceſſionẽ factã, ſub verbis generalib⁹, ſcilicet tibi, & heredib⁹ tuis, vt vbi hęc verba ſic plata ſimpliciter cõprehendebãt oẽm heredem, & exſtraneum ẽt At ſi ſubijcitur clauſula, ita q viuatur iure francoꝝ intelligant, vt dixi, de heredib⁹ ſanguinis, Et licet pus ius frãcoꝝ obnnuiſſet, & inſtitutũ fuiſſet in deſcendentib⁹ tantum, tñ hodie ẽt obtinebat in trãſuerſalib⁹, vt eſt tex. in .c. ſi aliquẽ, & .c. cõſtitutionem, vnde nõ reuertit ad regẽ hodie, licet nõ ſit aliqs de deſcẽdentib⁹, ſi mõ ſit de tranuerſalib⁹, vſq ad trinepotẽ, & ſic vſq ad ſextũ gradũ p dictũ .c. ſi aliquẽ. Quod puto verũ qñ ſimpliciter facta ẽ cõceſſio, ſcilicet tibi, & heredib⁹, ita q viuat iure francoꝝ, Secus ſi dicat tibi, & hæredib⁹ de tuo corpore legitime deſcẽdentib⁹. Quia tũc credo nõ fore locũ trãſuerſalib⁹, qa eſt limitata ad ſuccedendũ certa pſona, ſcilicet deſcendens tñ. Et ſic ſubdit ius francoꝝ reſpectu orationis pambulæ, quã habet determinare ſcilicet deſcendentiũ. Memini aliter me ſentire, in glo. in .c. ſi aliquem. Sed poterat hęc opinio ſubſtineri ante .c. ſi aliquem Et aduerte qđ licet nõ ſit q ſuccedere debeat de deſcendẽtib⁹ reſpectu vltimi morientis, ſufficit tñ ſi ẽ deſcendens reſpectu cõmunis patris, cui⁹ fuit alias & p pri⁹ pheudũ, vt in cõſti. regni ſi quãdo .§. patre aũt in titu. de poena. foriu. & in titu. vt pater. foriudicati .§. qui incipit mortuo vero. Et ita iudicauim⁹ in pheudo ſalæ. ❡ Habes ergo quod cõceſſio quę fit alicui. tibi, hæredibus, & ſucceſſorib⁹ impetuũ, ita q viuat iure francoꝝ cõprehẽdit oẽm hæredẽ ſanguinis, ſcilicet tam ex linea deſcendẽti, quã tranſuerſali, vſq ad trinepotẽ, vt dixi, Ex quo generaliter dicit, hæredibus, & ſucceſſorib⁹ impetuũ, nõ tñ itelligem⁹ qđ ẽt extraneũ cõprehẽdat, q certe tñ eſſet ſi nõ fuiſſet additũ cõceſſiõi, ita q viuat iure francoꝝ. Quia illa verba limitant, & declarant generalitatẽ verboꝝ pcedentiũ, vt ſcilicet ſingulariter, & ſpecifice intelligat vbicũq locũ habet illud ius francoꝝ, aliogn fruſtra appoſita fuiſſent, & nihil operarentur cõtra. l. ſi quando de leg. p°. & .C. de inoffic. teſta. Maxime cũ qualificatiõe, ſunt poſita, & deſignato quodã miniſterio, Ita quod & oẽ. in fa-

uorem concedentis, vt ſit quādoq; ad pncipem reuer-ſurum Sed illud iu s nō obtinebit niſi in deſcēdētib⁹, & tranſuerſalib⁹ vſq; ad certū gradū. Ergo trāſire po-terit vſq; ad illū gradū talis cōceſſio. Pr⁹ aūt āte quā editū fuiſſet dictū .c. ſi aliquē, cū verba illa iure fran-coꝝ nō cōprehendebāt niſi deſcēdentē, vt dicit andre. de iſer. in cōſti. vt de ſucceſſionib⁹. Et ibi ego notaui ad marginē, qa pmogenitura nō cōſiderabaṫ in fratre, & ſic nō cōſiderabaṫ in linea trāſuerſali, certū erat tūc ꝙ ceſſantib⁹, ſeu deficiētib⁹ ipſis deſcēdētib⁹ licet af-fuiſſent trāſuerſales, tū pheudū aperiebaṫ fiſco. Idem dixi ſupra, ſi cōceſſio dicit tibi, & hæredib⁹ deſcēdē-tibus de tuo corpore, ita ꝙ viuatur iure francoꝝ, qa nō cōprehēderet trāſuerſales eius, cui pmo cōceſſerat, ſed ſolū deſcendētes illius, in quoꝝ defectu aperiṫ fiſco. Et hoc qa ē certa forma, & ſtricta, et limitata ad deſcen-dētes tantū. Et quod ſeqtur, iure francoꝝ refert ad il-los deſcēdētes de qbus premiſerat vt dixi mō ſupra.

¶ Secundū intellectū ēt ſaccuraſe, q dicit deuolui ad fiſcū quoties ſunt limitatę pſonę, q̄ deficiūt, ſed quā-do ſunt ſimpliciter illa verba, hæredib⁹, & ſucceſſo-rib⁹ imppetuū, ſunt poſita ad ampliandū, & debēt ali-qd ſignificare, & vltra quā ſi ſolūmodo dictū fuiſſet, tantū de hæredib⁹ nō adqciendo, & ſucceſſorib⁹ imp-petuū, & cōphedēt oēm poſſibilē, heredē q illeſa forma poſſit itelligi, ſcilicet ſtāte iure frācoꝝ &cęt. Et ſic cō-phēdet et trāſuerſales vſq; ad dictū gradū. Ad hoc fa-cit quod no. bal. ſecundū Iac. de. ra. in .l. ēt. ff. ſo-luto matri. ¶ Attamē cū hodie p .c. volentes verbum hæredib⁹ ēt ſimpliciter poſitū poſſit intelligi de extra neo, & cōprehendat ēt ipſum extraneū. Quia etiā ad eū ē tranſmiſſibile pheudū p dictū .c. volentes, vt in pcedenti cōſilio pleniſſime dixi. Ergo in caſu pcedē-ti, quādo dictū ē tibi, & heredib⁹, & ſucceſſorib⁹ imppe-tuū, multo fortius poterit cōprehendere trāuerſalem, q eſt heres ſanguinis, & hoc poſt .c. ſi aliquē. Nec ob-ſtat ius francoꝝ vt dixi ſupra, qa hoc ius habet ēt locū hodie in tranſuerſalib⁹ p dictū .c. ſi aliquē. Sed ante .c. volentes erat intellectū verbū heres de ſolis liberis, & maſculis, ſcdm pmordialem naturā pheudoꝝ. Atq; ideo recte cōcludit bal. ſecundū illa tempora in dicta .l. ēt cōtra ſententiā iac. de ra. & cy. Verumtū hodie tū pp .c. volentes, & ſecundo pp .c. ſi aliqm, ēt dicē-do heredē ſimpliciter, quantūcunq; addatur, ita ꝙ ui-uat iure francoꝝ. Idē erit, ac ſi dixiſſet, & ſucceſſorib⁹ imppetuū vt ſup⁹ vtrobiq; trāſeat ad trāſuerſales. Vbi aūt nō eſſet adiūtū ius francoꝝ tranſiret illa verba, ſim pliciter heredū ēt ad extraneos Et nota bñ quod alias vehementiſſime in his dubitaui. Aduerte qa in confir-mationib⁹ regꝝ aliū reſeruantur capitula regis iacobi, q fuit auctor dicti .c. ſi aliqm, vnde poſſet intelligi de illo capitolo, & p cōſeqns cōfirmareṫ ſucceſſio tranſ-uerſalium. Itē qa dictū .c. ſi aliquem ipſo iure videtur ineſſe cōceſſionib⁹ tā antiquoꝝ, quā nouoꝝ pheudoꝝ, ſi bñ conſideraṫ, ēt verba iure francoꝝ ſunt poſita vt excludāt extraneū tātum, nō aūt tranſuerſalē. ¶ Non obſtat ſi ſit huic formæ verbū, ēt ſucceſſorib⁹, ꝙ vi-deṫ cōphendere extraneū. Quia licet ſignificatione ſua extraneū cōmphendere potuiſſet, & idē etiā, here-dib⁹, verbū, hodie ſimpliciter platū, vt dixi p .c. vo-lentes, tamen verba iure francoꝝ in vtroq; excludunt ipſum extraneū, & reſtringūt vim generaliū verboꝝ. Faciūt tū cōprehēdi oēm heredē, q poteſt intelligi ſub forma iuris frācoꝝ. Et p hęc excludiṫ, quod ſtāte ſuc-ceſſione trāſuerſaliū excludiṫ omnino fiſcus. De linea aſcendēti nō eſt hic tractandū, qa illa linea nō eſt co-gnita iure pheudoꝝ, vt tex. aperit in .c. p°. in princ. & ibi poſui rationem de natura ſucceſſionis pheu. & tex. innuit, vbi notaui in cōſti. vt de ſucceſſionib⁹ .§. p°. ibi excluſo cōmuni patre licet aſcendēs ex linea tranſ-uerſali, ſic vt pbatur in dicto .c. ſi aliquē, & ibi ſcripſi in gloſis meis. Et quod pdicta conceſſio licet ſit facta verbis amplis, & generalib⁹, v℥. tibi, & heredib⁹, & ſucceſſorib⁹ imppetuū, reſtringaṫ, & intelligaṫ in ſtric-ta forma, & ſit ex pacto, & pudentia. Adducebā verba andre. de iſer. in ſimili, ꝙ adiunctū immutat naturam verbi. Ita ſcribit vbi allegat iura ad hoc in titu. qualiter olim pheudū poterat alienari .§. donari poſt princ. ℥. col. idem dixit in eo .§. circa finē .ſ. colu. in pnc. 6. ibi quid ergo ſi cōdendo teſtamentū. Et idem ſcripſit, in qb⁹ .ca. pheu ami. in vlt⁹. col. in additione ſua vſq; ad finem Idē poſuit in titu. de gra. ſucc. pheu. c. i. in pnc. Ita in ſimili determinat bar. in .l. qbus diebus .§. termilius. in ver. qd ſi teſtator dicat lego tibi centū ea cōditione & cęt. ff de cōd. & de. Vide p eundē andreā in titu. de vas. decrep. æta. c° .i. circa finem . ℥. col. Facit optime tex. in .l. habitatio .§. fed ſi ſit .ff. de vſu, & hab. Vbi licet ppoſuerit relictū vſufructū qa tū ſub-iecit ſtatū habitādi cauſa, ſola habitatio relicta cēſetur, & videṫ nō vſufruct⁹. licet ſimpliciter apncipio vſufru ct⁹ fuiſſet legat⁹, qa verba ſequētia limitāt, & tollūt, ſeu minuūt de virtute pcedentiū. Hoc enim operaṫ virtus ſequētiū. l. ſi ſeruus plur. §. ſi. ff. de leg. p°. Facit ad hoc optime tex. in .l. ſi ſtipulatus, ibi pp inferiora verba & cęt. ff. de vſu. & ibi glo. Quia adiectio debet aliqd operari, nō aūt vt fruſtra intelligatur appoſita, ar. l. ſi quando .ff. de leg: p°. in princ. Et an vltra reſtringāt pcedentia, vide cōſi. ol. 8. & ibi allegat noṫ. de verb. ſigni. l. ſi tibi fundū. Et ꝙ limitetur pcedēs diſpoſitio p illa verba iure francoꝝ allegatur in dicto conſilio ad iſtū tamē ppoſitū .l. nā qd .§. vlt°. ff. de pe. le. & ibi glo. no. pcedētia reſtringi pſequentia, & allegat cōcor. ¶ Et p hęc allegata dixi, & terminaui pulchrā. q. qñ dicitur in teſtamēto, legauit iure inſtitutionis, ꝙ ſit in-ſtitutio, nō aūt legatū, licet qdam antiquus doctor al-legādo tenuit cōtra, pp naturā verbi lego, quod ē obli-quū, & p cōſequens repugnat naturę directi. Et qa hoc reqritur p ſpeciali ſolenitate: & forma, vt titulo inſti-tutionis, & nō legati relinquaṫ. Sed certe videṫ ꝙ ſa-tis relinqt titulo inſtitutionis, ſi ſubijcitur inſtitutionis iure. Pro hoc occurrit mihi caſus, vt ibi notaui. in .l. ſi habitatio .§. ſi ſic. ver. ſi. ff. de vſu, & ha. p vt ſup⁹ deduxi, p hoc facit glo, in conſtitu. damna clande-ſtina, vbi aūt pater relinqt peculium filio, nec dicit iure inſtitutionis, Valet tū etiā ſi relinqretur filio aliqd iu-re falcidię, & ita ſcribit bar. ſecundū Iacobū de arena. in .l. titij, fili. ff. de pecu. legato. itē glo. in .§. aliud quoq; capitulū in auten. Vt cū de ap. cog. requirit ꝙ relinquat iure inſtitutionis, Licet ergo pcedat verbū, legauit, tū abuſio nominis nō vitiat ſubſtantiā rei, vel cōtractus .l. inſulā .ff. de præſcr. verb. maxime qñ cō ſtat de intentione. Quia tunc licet recedere a propria ſignificatione

ſignificatione verboꝝ, & im ꝓpriate verba ſecundum doctrinã bar. in .l. nõ dubium .C. de legi. & ꝑ .l. nõ aliter de leg. 3°. cũ ſimili. Hic enim cõſtat de mente, qa ſubdidit iure inſtitutionis ad hoc .l. imp. ff. de leg. 3°. Preſertim quando ſit ꝑſonæ, quę debet de neceſſitate inſtitui, vt actus potius valeat, quã pereat .l. quoties, qa ſi alia ꝑſona eẽt tũc obtineat, ꝙ bal. dicit ꝑ glo. in .l. titia .§. lucius titius, ſuꝑ verbo non ſic in ver. vl' 3. aſe. ff. de leg. ij° ꝑ quã dixit, quod erit legatarius. Verũ ꝑ illa verba iure inſtitutionis capiet ꝓpria auctoritate legatũ, qa tũc nõ ſignificaret aliud: ſcilicet id ꝙ dicit iure inſtitutionis, & quod mens potius debeat attendi, quã verba, & nõ oporteat ius ciuile calũniari, nec verba captari. Sed ad mentẽ verba referri. tex. eſt nota. in .l. pe. ff. ad exib, ad ꝙ bñ facit dicta .l. inſulã, & .l. ꝑmittendo in ꝑñc. ff. de iure doci. Et ad ꝓpoſitũ ꝑncipale .l. vnũ ex familia .§. ſi obmiſſa .ff. de leg. ij°. & quod not. cy. in .l. ꝑcij de rei vend. Nec debet nocere error nominatiõis: vt eſt bona glo. C. de dona. an. nup. l. ſi cũ ante, & de reg. iur. l. ſi librarius. Ad hoc facit optime tex. in .l. i°. & i°. colu. C. de rei vxo. ac ibi Et dos ſiue aduẽtitia ſit, ſiue ꝓfectitia, &cęt. Et ꝑ hoc ẽt eſt quod not. bal. in .l. fi. ad fi. C. de codi. q dicit ꝙ ſi teſtator dixit ſe velle facere codicillũ, & in eodem inſtituit directo corã ſeptẽ teſtibus, & adiecit clauſulã vt valeret iure codicilloꝝ, aut iure cuiuſlibet vo. licet hæreditas nõ deẽ in codicillis .l. ij°: C. de codi. Tñ valebit vt teſtamentũ, ex quo error eſt nominatiõis, qui nõ debet nocere vt dictũ ẽ, & vt verba operentur aliqd. .l. ſi qñ de leg. p°. de vſur. ſi ſtipulatus pro hoc. ẽ raynaldus extra, de teſta, & qđ ſcribis bal. in .l. fi. C. fami. her. Nã licet verbũ, lego, de ſui natura non importet heredis inſtitutionem .l. verbis legis .ff. de verb. ſigni. Tamẽ ſi adijcit̃ vniuerſitati bonoꝝ im ꝓpriat̃, & contra ſui naturã importat heredis inſtitutione, vt actus valeat in pleniori, & potentiori eẽ. Quãuis bar. in .l. illa inſtituto. ff. de here. inſti. aliter. ſentiat de ſapiente, q habet teſtamentum clauſulare, vt non poſſit addicere inſtitutionẽ. Baldus tamẽ, in .l. capiatonas dicit ꝙ poteſt ſapiens addere omne id, ꝙ poſſit comprehẽdi ſub verbis expreſis. Nã qlibet neſcit dicere heredem inſtituo, vnde ſufficit ſi id dicit, quod cõprehẽdi poſſit, ꝙ voluit hæredẽ facere, Ad hoc optime facit quod not. glo. in .l. quoties, C. fami. her. Et ita teneo in libro cõſilioꝝ in p°. volu. cõſi. 2. ſ. ꝙ incipit circa cõtractũ in ver. ad vltimã dubitationẽ. Sed hęc quæſtio differt a ꝑma, qa in ꝑma nõ ẽ euidens repugnãtia, Nã verbũ hæres, cũ clauſula iure francoꝝ, cõueniunt ꝓut hęres cõprehẽdit ſucceſſorẽ ſanguinis At hic, lego, & ius inſtitutiõis directo, & euidẽter repugnãt, & cõtrariant̃. Circa tamẽ quæſtionẽ ꝑncipalem in illa forma tibi, & heredibus, & ſucceſſoribus, ita ꝙ viuatur iure frãcoꝝ. Inuenio me ẽt amplius conſideraſſe, ꝙ ſcilicet eẽt duplex cõceſſiõis modus, & erit, vt ita dicam, ꝑcipiũ in grãmatica. Vt in quantũ dicit tibi, & heredib⁹, & ſucceſſorib⁹ ſit in larga forma cõceſſio; & ex hoc tibi, cuicũq;, & extraneo velis relinqre Quãdo cares filijs tũc ceſſat diſpoſitio iuris frãcoꝝ, & obtinet̃ ꝑcedentia verba. Nec ille extraneus habebit ſuare formã iuris frãcoꝝ, qa forma non obtinet in extraneis. Vel dicit ꝙ optineat ex pacto expreſſo. Sed certe pactũ iure francoꝝ, nõ dicit̃ de extrãeis, ſed ſimpliciter, & ſimpliciter de filijs dicitur, qñ ſ. ſupeſſent filij ipſius pheudatarij. Sed hoc mõ fieret ꝑiudiciũ dño directo, & eius ꝓuidẽtiæ, qa voluit, & ita cõcedet̃ ſub forma iuris frãcoꝝ. Et ſi illa nõ cadit in ꝑmo cõceſſionario, qa caret filijs, ſaltẽ habeat locũ in ſecundo, & omni alio ſucceſſori, licet ſit extraneus. Quia ille ſuccedit in rem, & ius illius ꝑmi, & qa ille nõ poſſit aliter alienare, quã eo mõ, quo ipſe tenet, aliter ꝑderet̃ pheudũ ꝑ .c. inter pares. .§. ꝑfecto in titu. de leg. cor. in vſi. pheu. Et hoc magis placet vt ꝓuidentia ꝑncipis omni caſu ſalua ſit, & obſeruet̃. In quantũ vero ſubdit, ita quod viuatur iure francoꝝ, intelligat̃ eo caſu, quo habeat filios, vel ſpẽ habiturus ſit filios ſi nõ habet de ꝑſenti, & velit illis filijs relinqre. Quia extraneis tũc nõ poſſet, vt ſit inter eos filios ſeruandũ ius frãcoꝝ, vt ſic ꝑueniat ad ꝑmogenitũ, vt ſic reddant̃ ſingula ſingulis, & in ſuis caſib⁹, qa ius francoꝝ nõ conuenit extraneis. Et ſic ceſſat qñ diſponit̃ in illos. Sed ipſi extranei ſi habebunt, vel habent filios, hoc ius obſeruabit̃, vt mõ dixi, Sed optinet in filijs, & ſic in his pheudatarijs, q hñt filios, & illos bal. ſtringit ad formã hãc ſuandã. Itẽ ius alterius forma, ſcilicet pro te, heredibus, & ſucceſſorib⁹ cõuenit extraneis vbi nõ habet filios, Et maxime in tali ꝑuilegio: vt vidi nuꝑ, ſit appoſitũ, quod poſſit vendi, & alienari &cęt. vt verba hęc aliqd operent̃. Sed poſſent opari vt hęc valeãt in vita alienantis, non poſt, in preiuditiũ agnatoꝝ, qa intelligit̃ cõcedere ꝑnceps iuribus alterius ſemꝑ ſaluis. Sed certe cũ ſit vnica forma ſic limitata, ꝑ illa verba, ita ꝙ viuat̃ &cęt. quæ verba veniunt ad limitationẽ, & declarationẽ verboꝝ ꝑcedentiũ, & reſtringunt generalitatẽ ꝑcedẽtiũ verboꝝ Et ſic ſit vnicũ ſubiectũ ſua qualitate informatum, & limitatũ, intelligent̃ dicta verba vniformiter, & ſecundum naturã limitantiũ verboꝝ quæ ad hoc ſunt ſubſecuta immediate. Et ſic tota forma ꝑ filijs, & ita præcedẽtia verba hæredib⁹, & ſucceſſorib⁹ ꝑ filijs intelligent̃. Et adduci poſſũt nota. ꝑ bal. in .l. fi. ad fi. C. de viuc. ꝓ dona. Alioqn ſi, vt dictũ eſt, poſſit ex hoc in extraneũ diſponere, ſecundũ hunc intellectũ, & cõſiderationem meã nouã, cur nõ, & in ſecundogenitũ? Et ſi dicis ꝓꝑ formã, qa adijcit̃ iure francoꝝ, ergo ſi hęc forma potens eſt excludere ſecũdogenitũ, multo fortius ꝓius extraneũ. Et ideo nõ haberet hic cõſideratio rationẽ, niſi ꝑ filijs tota tantum intelligatur. Sed certe excludit ſecundogenitũ, qa locus eſt ꝑmogenito ex forma, quę habet locũ qñ habet filios, ſcilicet nõ excludit extraneũ qñ caret filijs Quia vt ſupra poſui, prima forma larga optinet qñ nõ haberet filios. Secũda ſcilicet reſtricta ad ius francoꝝ optineat. qñ habeſt filios, Vnde ꝑma tanquã larga comꝓhendit ẽt extraneũ. Secũda de ſui natura nõ cõprehẽdet niſi ꝑmogenitũ. Et ideo vna forma nõ operat̃ effectũ ſuũ in alia ſecũda, & eo contra & ſic non valet argumentum præcedens contra hunc intellectũ nouũ, Sed fortior ratio eſt ſequens, & alia ſeqñs, Sed illa nõ ẽ omnino ſpernenda opinio, vt apret̃ caſibus ſuis, & dixit ſit forma, maxime ſi eẽt appoſitũ, ꝙ poſſit alienare & cęt. vt plenius ꝓuidere videat̃ ꝑnceps omni caſui. Et ſic enitetur repugnãtia. cõceſſiõe, ſi vnicã iudicaremus. Nã vbi cõceſſionarius morit̃ nõ habẽs. vel relinqns filios, Et ſic in cũ nõ ca-

dat vt viuatur iure francoꝝ quod eſſet de pheudo dicendũ. Certe nõ poſſet tũc ceſſare illa forma iure francoꝝ, vt poſſit pp publica verba generalia. Alienare ẽt in extraneũ. Quod ſi nõ faciat, & moriat abinteſtato, vnq̃ nõ ſit locus fiſco, ſed tranſeat ad eius trãſuerſales, vſq; ad ſextũ gradũ, ſcilicet ad trinepotẽ. p .c. ſi aliquẽ ſępius allegatũ, Et ẽ rationabilis. & placet mihi magis modo hęc conſideratio. Nec eadẽ res debet diuerſo iure cẽſeri, ſed vno modo intelligi. Pro vt dicimus in ſimili, qñ aliqd reſpicit duo terminabilia debet ęqualiter vtrũq; terminare .l. iã hoc iure. ff. de vul. & pupil. & .C.e.l. quãuis. facit .l. ſi legerimus. §.i. & q ibi not. bar. ff. de lega. 3°. Et qa nõ ęque pncipaliter ſunt introducta verba vt duas formas faciant, ſcilicet vnã limitatã ſub iure francoꝝ, pſertim habita cõſideratiõe qa verbũ hęres ante .c. volentes p filijs in materia pheudoꝝ intelligebatur. Nõ ẽ ergo nouũ: vt ẽt nũc redeat ad pſtinã ſuã ſignificationẽ pp verba, q̃ pp hęc ſubdita ſunt iure frãcoꝝ. Res enim de facili redit ad ſuã pmordialẽ naturã, vt. §. nempe. vt boetius. Repetũt ꝓprios quęq; recurſ᷒, redituq; ſuo ſingula gaudent. Sed p hęc tacite corrigeret .c. volentes. Et tñ qd pncipi, & qd cõceſſionario imputet qa potuerũt apertius legẽ imponere, & cõtra eũ, q declarare potuit interpetrandũ ẽẽt p .l. veteribus. ff. de pac. licet illa in cõtractib᷒ loquat. Quicquid tñ ſit ſeruã, q inſupioribus tenui, qa rectius, & iuſtius ẽ illud iudicio meo ſequi. Vltimo vnũ dicendũ ẽ, quod repio me aliter notaſſe, q vbi nõ appareat forma cõceſſionis. ſi tũ ẽ caſtrũ in dubio, ad pmogenitũ venit, Quia intelligitur cõceſſum in ſtricta forma: ſcilicet iure francoꝝ, & ad hoc allegabã auctoritatẽ andre. de iſer. in titu. de ph. pheu. alie. p fre. circa .3. volu. 4. col. in. § pterea ducatus. Nec ẽt valeret diſpoſitio pr̃is aliter facta, ex quo ita cõſuetudine ẽ ſemp obſeruatũ. p .c. i. de ſucc. pheu. Et licet .c. volẽtes det licentiã diſponẽdi, nõ intelligit q fieri poſſit cõtra formã vel apparentẽ, vel cõſuetudine pſumptã. Quod tamẽ cõtra formã nõ poſſit diſponi determinat idẽ andre. de iſer. in cõſti. vt de ſucceſſ. l°. 3°. cõſtitutionũ. Dictũ eſt hoc notabile ſi eẽt verũ. Queſiui. & pquiſiui andre. de iſer. in pfato. § pterea ducatus, & de hoc ibi nihil inueni. Pro certo ã ſibi debui inueniſſe, qa dictũ habet, & obſeruantiã, & rationẽ, & hoc iure vtimur in hoc reg. Et hęc circa pmiſſa ſufficiant. Sed videt pbari in .c. volẽtes, put ibi ſcripſi ad finẽ.

Conſilium octauum

Repetamus pro deo: principaliter antequã ad alia diuertamus hunc articulũ cõcludẽdo, An pheuda poſſint alienari: & ad extraneos transferri, nec tedeat nos repetire lectionis. Quia in hoc magna immo ingens verſat vtilitas, & diu, atq; diu tritinata ãtiquoꝝ dubitatio, Et ab initio exordiẽs rẽ pducam dãte deo ad extrema. ¶ Et hic pncipio cõſiderandũ ẽ ius cõmune pheudoꝝ, quod ẽ vſus, & cõſuetudines pheudales. Quia etiã dicit liber pheudoꝝ. & aliter x᷒ coll. appellat. Secundũ q ius exploratũ ẽ, q nũq̃ ad extraneos tranſeũt. Siue inter viuos alienãdo, vt eſt tex. in .c. p°. de alie. pheu. pat. Siue in vltima voluntate vt pbat in .c. p°. in princ. de ſucc. pheu. Quinimmo cõtrafaciẽs puniebat, vt dicit tex. quę ſit p° ca. be. a. § deniq;, & ſucceſſor reuocabat. dicto. c. p° de alie. pheu. pater. Et materia ẽ in .c. titius, ſi de phe. cõtr. fue. Et habes cõcluſiue, q illo iure diſpõebat, Et inde ẽ quod dicit, quod pheuda de ſui natura nõ ſunt alienabilia, & bal. ſcripſit in pludijs ſuis. Supuenerũt poſtea aliq̃ regales pragmaticę. Sed prius deſcendem᷒ ad iura pxima cõſtitutionũ impialiũ, & illud ius dilatauit ſucceſſiões pheudoꝝ, ẽt nouorũ ad lineã trãſuerſalẽ certo mõ. Quia nouorũ in frẽs, & filios, fr̃em reſpectu ãtiquoꝝ, vt pbatur in cõſtit. vt de ſucceſſ. in princ, & § .i. & ſequenti in titu. de ſucc. nob. in pheu. libro .3°. Tertio loco rex iacob᷒ edidit capitulũ ſi aliq̃m, & collateraliũ ſucceſſionẽ nõ exiſtentib᷒ deſcendentib᷒ ampliauit vſq; ad trinepotem, Et ſic vſq; ad ſextum gradum, admittendo etiam in ſucceſſione pheudi noui filios, nepotes, pronepotes, & trinepotes fratrum vt plenius in eo habet. ¶ Quod qdẽ. c. ſi aliq̃m ſupueniẽs Rex fredericus eius frater declarauit in .c. cõſtitutionẽ, ſcilicet pmum quod intelligat de ſucceſſione abinteſtato. Itẽ quod collaterales ipſi ſuccedãt, & in pheudis nouis, & ãtiqs, & ſeruari debeat inter eos in effectu ius frãcoꝝ qa cõſeruat ſexus, & ętatis progatiuã. Quę vero ad ſpeciẽ tex. dictaꝝ pragmaticarum formaliter ſpectant. ſcripſi circa eas in gloſis infra.

¶ Succeſiue, & q̃rto loco inclytus rex fredericus tertius iunior filius regis petri cõdidit illud bñdictũ capitulũ volẽtes, quo voluit, corrigẽdo cõſtitutiões diui augusti impatoris frederici patri ſui quę alienationẽ pheudoꝝ phibebãt, q qlibet pheudatari᷒ potuiſſet pignorare, vẽdere, donare pmutare, & in vltimis voluntatib᷒ relinq̃re, ſiue legare, & quomodolibet alienationis titulo trãsferre, in vnã eandemq; pſonã ęq dignã &cęt. Quod qdẽ .c. fuit antea intellectũ ſine piudicio prorſus agnatoꝝ. Poſt deinde idem Rex fredericus p ſua q̃dam pꝛiuilegia, quę in actis magnę curię ſunt regiſtrata declarauit, & demõſtrauit intentionem ſuam. Quod voluerit in dicto .c. volẽtes poſſe fieri alienationẽ ẽt in piudiciũ expectantiũ agnatorum Et ſic valeret p dictũ .c. alienatio. ẽt in eoꝝ piudiciũ. Et cũ alienatio pheudorũ antea fuiſſet cõtra naturam pheudoꝝ, ex quo erat omnino phibita. vt dictũ eſt, p omnia pma iura, Hodie poſſe alienari effectũ eſt de natura pheudoꝝ, qa ſunt hodie alienabilia, niſi expſſe pacto, vel lege aliter puideatur ab initio cõceſſionis. Quia forma, & pacta ab initio inita ſunt pncipaliter attendenda, eſt dictũ pleniſſime ſupra: Sufficit vnum tex. allegare .c. i. in titu. de. du. fr. & de be. inue. & .c. i. de duo. fra. a ca. inue. cũ ſimil. Quinimmo q eſt amplius, videret, q q̃cunq; fuerit forma in pheudis antiqs cõceſſis ante .c. volentes pheuda ipſa ſunt facta natura alienabilia p dictũ .c. Nã illud capitulũ fauorabile, & gratioſum ẽ. Et ideo interpetrandũ latiſſime in fauorẽ pheudatarioꝝ, Vt ipſe idẽ Rex fredericus ſtatuit in .c. cũ deuotos noſtros, Et confert cum iure cõmuni. in .l. fi. ff. de cõſti. princ. Cũ itaq; cõcedat generaliter licentiam alienandi, & diſponẽdi de pheudis ſine diſtinctione. Ergo generaliter, ſimpliciter, & indiſtincte intelligendũ arg. l. pretio. ff. de publi. & .l. i. §.

bili. & .l.i.§. generaliter. ff. de.l. cum multis ad hoc ſimilibus. Nec obſtat φ ſit correptiua diſpoſitio, & p conſeqns reſtringenda. Quia hoc verum in alijs caſibus, ſed nõ in caſibus correptionis, qa hoc agit corrigere, vnde circa caſum correptũ, ex quo fauorabile ius eſt, debet ſimpliciter, & generaliter, et indiſtincte intelligi. ℂ Atq ideo dicendũ φ ſi pheudũ eſſet abſq aliquo pacto cõceſſum ſimpliciter, & informiter. Tñ pheudum ex natura noua rei eſt alienabile. p dictũ .c. volentes. Quia, vt dixi, dictũ .c. fecit hoc eſſe naturale in pheudis, vt de cętero ſint alienabilia ſui natura .i. apta ad alienandũ, & vt poſſint alienari. Non tñ ppea φ ſẽp poſſit alienari, qa minime vbi forma repugnat, & tũc potius phibetur alienatio pacto expſſo, vl pp datã formã, q̃ ex natura rei. Idẽ dico ſi eſſet cõceſſum tibi, & hęredib9 ſimpliciter, q̃ forma de iure ciuili, pſumit ẽt ſi nõ dicat hęredibus. p .l. ſi pactũ in fi. ff. de pba. Nã verbũ hęredis aptũ natũ eſt generaliter quoſcũq cõprehendere l. ſciendũ .l. hęredis, cũ ſimul. ff. de verb. ſigni. Niſi natura rei, cui addicitur, repugnet. l. antiqtas de vſufr. vt voluit bar. in .l. gallus .§. etiã. Vnde cũ olim q° ad extraneos repugnaſſet natura pheudi, qa continebat tantũ deſcendentes, & hęredes ſanguinis, & nõ extraneos vt in .c. p° de alie. pheu. Hodie cũ trãſire poſſit pheudũ ad quoſcunq ẽt extraneos, largato iure, & natura pheudi, qa effectũ eſt tranſibile ad extraneos. Verbũ hęredis hodie etiã cõprehendit extraneos, ſicut ẽ de iure cõmuni p dicta iura. ℂ Et ſic paulatim verbũ heredis incipit allargari, pmo apphendit fratrẽ, licet in eo natura nõ repugnaret, niſi reſpectu lineę, qa erat trãſuerſalis p cõſtitu. vt de ſucceſſ. ſecundo p .c. ſi aliqm, & .c. cõſtitutionẽ, verbũ hęredis elargatum eſt, & cõprehendit oẽm tranſuerſalẽ vſq ad ſeptimũ gradum, & in illis nõ repugnat natura, ex quo lege introductũ eſt, vt ad illos tranſeat. ℂ Vltimo pleniſſime elargatũ eſt hodie p.c. volentes, vt oẽs etiã extraneos includat ſui natura. Et ſic reducta eſt natura pheudoꝝ hodie quo ad intelligentiã verb. hęredis, & quo ad alienationẽ, vt ſit trãſibile ad quoſcũq, vt cętera bona burgenſatica, & paganica .i. ſicut cętera bona paganica. Et ſic reducta ad naturã regularem. & cõmunẽ aliarũ rerũ quarecũq, & hoc p dictũ .c. volẽtes. Ex quo voluit pheudi ſucceſſionem, & alienationẽ fieri poſſe in quoſcũq, qa amor pheudi natura extraneos nõ reſpuit, ſicut olim, & de ſucceſſor loqtur. Ita vniuerſali ſicut particulari, & inter viuos etiã dicit ſucceſſor. vt dicit de fiſco. in .l. ij°. ad finẽ .ff. de fun. do, & in mã .l. emptorẽ. C. locati. qd ſingularis ſucceſſor nõ tenet ſtare colono, Dicitur ſucceſſor in quẽ fit diſpoſitio inter viuos, & reperi andre. de iſer. cõfirmãtẽ hoc. Qui dicit φ q habet p contractũ, ſucceſſor in re eſt, & allegat iura in titu. p quos fiat inue .c. p°. in pnc .5. col. Verentũ qñ eſt adiecta forma, & cõſtat, & apparet de illa, nõ eſt dubitãdũ, Quia forma oĩno, & in pmis ſeruãda eſt. p dictũ .c. de duo. fra. de be, inue, & aca. tũc ẽt .c. p°. qa .c. volẽtes nihil diſponit cõtra certã, & determinatã formã, vt pleniſſime in ſupioribus eſt dictũ. ℂ Sed qñ nõ cõſtat de cõceſſione, & p cõſequens nec de aliqua forma, & tunc ſi pheudũ eſt pſcriptũ, & informe, ſtamus naturalibus pheudi, q̃ ineſſe pſumũtur. vt .l. pacta cõiuncta .ff. de contro emp. Item quia in pheudis pręſuptio ſtat pro naturalibus ipſius pheudi, niſi de accidẽtalibus cõſtet vt in titu. qd ſit inue .§. fi. Cum erg pheuda pſcripta ſint informia vt tradit. bal. C. de ope. libe. l. liberti, libertęq. ver. q̃ro de eo, q pſcribit, & ad hoc allegat .l.i. C. de ſer. & aqua. Vbi eſt caſus qd ſeruiture pſcripta cũ ea veniũt, q̃ ſunt naturalia ſeruituti. Idem tenet in titu. de pheu. da. in iij° lib. 9. c. fi. Ergo ſunt ſubiecta diſpoſitioni capituli volẽtes, vt libere poſſint alienari, qa nulla forma repugnat, cũ nulla pbetur, nec aliqua pſumatur. Et ſi pſumit, illa eſt ſcdm ius cõmune, pro ſe, & hęredibus, φ verbũ hęredibus, vt ſatis dictũ eſt, ẽt extraneũ cõprehẽdit. Et idẽ ſi apparet eẽ cõceſſum, de forma nõ apparet, qa pſumitur, vt mõ dixi, ℂ Sũt tñ q dicunt, inter quos vidi dñm Gualterũ de paternione, ſcribentẽ φ ſi appareret fuiſſe cõceſſũ: ſed de forma nõ cõſtaret, qd d iure nulla forma pſumeretur vnde dicit tũc ſtare ſimpliciter naturalib9 .C. de iure empt. l. fi, i pnc, vbi ſi fuerint appoſita pacta, & ſic accidentalia illa ſeruant. Vbi aũt pacta nõ ſint accidẽtalia q̃ nõ poſſunt aliter apparere niſi vel ſint appoſita, vel pbent, quia nõ preſumũtur, cũ ſint accidẽtalia & ſtatur naturalib9, vt ibi ſimiliter ad hoc allegat caſũ in dicto .c. p°. §. fi. qd ſit inue. ℂ Sed certe mihi videtur tũt, vt dixi, pſumendũ eẽ hęreditariũ. ſ. pro te, & hęredib9 tuis cõceſſũ. Ita notãter ſcribit andre. de iſer. in titu. in qb. ca. pheu. ami. circa .4. col. ibi ſi ergo nõ pbatur qualiter fuit cõceſſum, & cęt. Et p .c. volẽtes, vt ſatis dictũ eſt, eſt extenſa materia pheudoꝝ, vt cõphendat oẽm pſonã, oẽmq hęredẽ ẽt extraneũ ſi modo ſit ęquedigna pſona. Sicut quãdo antiquitus cõcedebatur pheudum nõ ſecundũ naturã pheudi, vt dicitur in titu. de pheu. nõ haben. ppriam naturam pheudi. Vide bal. de proh. pheu. alie. p fre. in princ. quãdo cõceditur pro te, & qbuſcũq ſucceſſoribus tuis Quia poteris illo iure ẽt relinquere, & legare, qa verba ſunt apta cõprehendere nõ ſolũ tria genera hęredum, Sed ẽt legatarios ſecũdũ eum ibi. Et ideo cum p .c. volẽtes pheuda indiſtincte ſint facta alienabilia in extraneas pſonas, & ſic ſit noua natura introducta in pheudis, Merito p cõueniens hęredis nomen, conueniet hodie natura pheudali p dictũ .c. Erg hodie qd liber pheudũ ab eo tpe capituli volẽtes, pſumitur hęditariũ. Et hoc oẽs cõmuniter tenẽt hodie. Et videtur mihi fuiſſe ſententiã andre. de iſer. in titu. de ſucc. nob. in pheu. in preall. cõſt. vt de ſucceſſionib9 circa pnc. 4. colu. in ver. pdicta vero forma puilegiorũ vbi videtur dicere φ nõ pſumitur pheudũ fuiſſe cõceſſum pro te, & hęredibus de tuo corpore legitime deſcẽdentibus, quãtumcũq in alijs conſuetũ ſi apponi, niſi hoc probet volens qd pheudum intelligatur hęreditariũ ſimpliciter. Verũtñ eo tpe nomẽ hęredis in pheudis nõ cõprehẽdebat extraneos. Hoc enim ẽ ex noua natura in pheudis ex introductione dicti .c. volẽtes, quã obrem ſuo tpe an. de iſer. licet ignorauit, Nã credo φ nõ dũ fuerat cõſtitutũ, Fatent tñ ille qd ſi eẽt vnica forma cõceſſiõis ſolita, ita φ aſſidue apponeret vt fieret q̃ſi natura. ſcdm .l. φ ſi nolit. §. q aſſidua .ff. d edili. edic. Q d tũc cõſtito qd fuit eo tpe, & loco facta conceſſio, illa forma pſumeret. vt extr. d cõſt. c. cũ .m. ferrarieñ. Et dicit an. d iſer. i varijs formis d ponere. ſed

nõ de tẽpe hoꝝ pheudorũ, nec de loco. Quia de illo
alio regñ loqtur. cũ valde variemus in formis, & que-
ſtionib⁹, Vñ dicũt poſito ꝙ cõſtaret conceſſum, qa tñ
nõ cõſtat qñ, nec quę forma tũc ſeruabaẽ, nec qđ erat
illa forma ita ſolita, vt fuerit quaſi ad naturã deducta,
nec de loco, ſcilicet in hoc regno. In hac varietate ſtã
dum eſt iuri in dicta .l. ſi pactũ .ff. de ꝓba, & qd ſit in
ue .c. ſi. & dicta .l. ſi. de iure emph. Quia pheudũ eſt
alienabile p dictũ .c. volentes. Nã ipſum capitulũ oĩa
pheuda facit aliẽabilia, vt patet in eo, & dictũ eſt ſup
Vñ ab illo c°. ſola illa pheuda eximũtur in qbus poſt
illud .c. daẽ forma reſtringẽs, Quia de re pheudũ ãte
dictũ capitulũ ſub quacũq; forma cõceſſũ fuerit, ẽ alie
nabile, & diſpoſitioni ipſi⁹ capituli ſubiectũ, Quia pñ-
cipaliter de pheudis antiqs loquiẽ, & in ꝑiudiciũ expſ-
ſũ agnatoꝝ, vt ſe ipſe rex, Frederic⁹ in illis ꝑuilegijs de-
clarauit. Et ſic videreẽ, ꝙ q° ad illa ãtiq̃ pheuda añ cõ-
ditũ .c. vo'ẽtes nõ attẽdebaẽ aliq̃ forma. Ego tñ ſupra
aliter intelligebã, vt & illa ſint alienabilia, ideſt ad alie
nandũ apta. Nõ tñ qđ poſſint cõtra formã, ſiq̃ in eis
ſit appoſita alienari. Illi tñ ita indiſtincte intelligebãt,
vt pheuda añ .c. volentes nõ ſint alienabilia, & in ꝑiu
diciũ agnatoꝝ, nõ attenta forma, q̃ volũt attẽdi i pheu
dis cõceſſis poſt .c. volẽtes, quaſi ſibi ꝓuiderint đ for-
ma poſt. dictũ .c. ne eis .c. ipſũ preiudicaret. Tñ ſecu-
rius puto, & rationabili⁹ qđ ſup tenui, vt oĩa pheuda
ipſũ capitulũ cõprehẽdat vniformite, vt poſſit ſcilicet
alienari forma nõ repugnãte, & nõ poſſint vbi forma
repugnat. Itẽ ꝙ vbicunq; non appareat expſſa forma,
ꝑſumaẽ illa, q̃ eſt de iuẽ cõmuni. ſcilicet p ſe, & here
dibus, ẽt ſi nõ ſit dictũ đ heredib⁹, Et ſic ſemp eo caſu
ꝑſumaẽ hereditariũ, & p cõſeqñs alienabile, & ſubie-
ctũ ſemp diſpoſitioni dicti capituli volẽtes. Et hęc ſup
alienatiõe pheudoꝝ, & intellectu ipſius capituli: cũ ſu
perioribus ẽt plenius examinatis, volo vt ſufficiant.
Tranſeamus nunc ad alia conſilia.

Conſilium Nonum

PAter pheudum conceſſum cuidam
in forma, p ſe & heredibus ſuis, emit ab
illo p ſe, & heredib⁹, & ſucceſſorib⁹, Reli
quit illud filio ſuo ꝑmogenito. Primoge-
nitus habẽs pheudũ facit teſtamẽtũ, & re
liqt vxori, qa nõ habuit filios. ¶ Cõſult⁹ an frater ſecũ
dogenit⁹, vł filius ei⁹ excludat mřem. Reſpõdi qđ nõ
Quia forma erat talis, ꝙ loc⁹ erat c° volẽtes. Et ſic po
tuit extraneo relinq̃re, & ꝑterif i eo ẽt filios ſi habuiſſet.
Facit obſtaculũ qa illa mulier erat neptis, & ſic nõ erat
ęq̃digna pſona, niſi habilitata a principe fuiſſet. Ve-
nit ad fiſcũ qa alienauit in non æquedignam. Cogita.

Conſilium Decimum

MIles pheudi ramichi acquiſiti ſibi ti-
tulo donationis factę a matre, cui adiu-
dicatum fuerit ꝓcerto debito p curiam,
Mortua eius vxore exqua habebat filiam
maritatã cũ ſimone de randiſi, cõiũxit ſe
carnaliter cũ quadã ſoluta, q̃ tenuit, & tenet in domo,
vt pote cõcubinã, & ex ea filium, & filias ꝓcreauit. Et
qa eã maritali affectiõe tẽuit, tractauit, & tractat a lõgo
tpe, & pp filios, ẽt & tñ maxime pp purgãdũ vitiũ cõ
cubinat⁹, qđ illi ſe immiſcẽdo cõtraxit. Licet enim iu
re cõmuni ciuili cõcubinat⁹ ſit licit⁹, qa a lege nomen
accipit, vt l. ij ad finẽ .ff. de cõcubi. & p totũ titu. Iu-
re tñ diuino, & canonico oĩs cõcubitus, ꝑter vxorium,
eſt ꝓhibit⁹. Et hoc fuit cognitum a cõpilatoribus libri
pheudoꝝ in titu. de filijs. na. in matre ad mor. cõtrat.
c. i. in ꝑnc. ibi q nolẽs exiſtere in peccato ſpõſauit eã,
& cęt. Et hic quoq; cogitat deſpõſando eã, & ducẽdo
in vxorẽ deſiſtere a peccato. Quęſiuit a me an iſte fi-
lius ſuus nominatus a legibus naturalis, vt in auten.
qb. mo. na. ef. ſui. & .C. de na. li. l. i. poſſit aſpirare
ad huius pheudi ſui ſucceſſionẽ, Et ſi nõ poſſit, quis ſit
habilior, & dignior mod⁹, & forma a iure vt ſucccdeẽ
& habilitari poſſit ad id. Et hoc fuit ſuũ ſpeciali⁹, & ꝑn
cipale dubiũ. Quđ ꝑmo expediam, & breuiter dico ꝙ
filius naturalis, q vt exꝑdictis colligiẽ, fuit ex ſoluto,
& ſoluta, & retenta in domo vnica & affectione ſingu
lari, ſiue ſit ſolus, ſiue cũ alijs filijs, ẽt ſi poſtea fiat idem
legitim⁹ incapax ẽ ad ſucceſſionẽ pheudi, iſte ẽ tex. in
c. naturales. in titu. ſi de pheu. con. fu. Et nedũ natu-
ralis, ſed nec ẽt adoptiuus filius, q a lege, & p legẽ ſit,
in pheudũ ſuccedit vt eo titu. c. adoptiuus fili⁹. Hoc
tñ pp nobiliſſimam, & ſingularẽ naturã pheudorũ, tũ
ẽt potiſſimũ ne deẽ occaſio pheudatarijs fraudem ma
chinandi cõtra dominos, qbus in defectu liberorũ le-
gitimorũ deuolucrenẽ, & aperirenẽ pheuda. licet aũt
dixerim naturalẽ, ẽt ſi poſtea legitimeẽ, nõ ꝓpterea ad
mitti ad pheudi ſucceſſionẽ, ¶ Tñ hoc gloſator ibi, &
doctores: q ſequũtur ſubaudiũt ẽe verũ, qñ principis
legitimatio foret ſimplex, & nuda, & ſolummõ ageret
legitimationẽ .i. purgationẽ naturalitatis ex cõcubina-
tu. Sec⁹ aũt ſi fieret ita legitim⁹, vt ẽt ad pheuda ſuc-
cederet, & nominatim hoc ꝑnceps ageret ex certa ſciẽ
tia, Tũc enim bene ſuccederet, vt ibi p glo. & docto-
res, ẽt ſecũdũ bal. vt ſuccedat cũ vero legitimo Nec
poteſt negari qn ꝑnceps hoc poſſit q̃uis ẽt eẽt ſpuri⁹,
plene not. dicto .c. naturales in princ. & .l. gallus .ff.
de liber. & poſt. p modernos Tñ dicit bal. qđ ꝑnceps
q hoc facit, videẽ vnũ pecus, nec haberet prę oculis iu
ſtitiam publicę honeſtatis. Nec rurſus cõſideraret, ꝙ
p ſolas nuptias conſeruatur elegans genus humanũ,
vt in auten de nup. in princ. Vbi tex. dicit ꝙ nũptiæ
immortalitates ꝑſtant humano generi. concor .l. i. ff.
ſolut. motr. Ita ſcribit bal. in titu. de pheu. cõtro .c.
filij nati, circa finẽ. ¶ Propter hoc itaq;, & ẽt quia ꝑn-
ceps vt plurimũ abeſt a regno, & nõ ſine diſpẽdio, &
labore ꝓſequeretur qs huiuſmodi legitimationẽ. Suc-
ceſſiue cõſiderandum habui, num p diſponſationem,
& cõtractionẽ in matrimoniũ cũ hac cõcubina habili-
taretur hic naturalis, & foret legitimus, ẽt q° ad pheudũ
ſucceſſionem, Quia qđ legitimetur, & purgetur ma-
cula per ſubſequens matrimonium, non habet dubi-
tationem per .c. tanta extr. qui filij ſint le. & .C. de
natu. lib. .l. cum quis, & .l. nuper. Dominus andre
de iſer. hoc diſputat in dicto .c. naturales, & tandem
diffinit quod per ipſum matrimoniũ habiliteretẽ na-
turalis ad oĩa, ẽt ad pheudi ſucceſſionẽ, cum hæc le-
gitimatio ſit fortior, atq; efficatior legitimatione ſim-

pllci ꝑncipis tanq̄ ſpiritualis, & fota iure diuino. Et ita
ēt terminat i titu. de filijs. natur. de ma. ad mor. contr.
c. i. circa. fi. Nec obſtaret dictū .c. i. qa ille vſus tanq̄
irratiōabilis obſeruabit vbi ē talis vſus, & vbi ita, & ſcb
illo pacto cōtrahit matrimoniū. Vñ ex his cōſulo qd
ſpōſet eā. verūtñ caueat q̄liter ē ſuāda certa ſolēnitas
in tali matrim° quo intēdit ad pheudi ſucceſſionē, vt ē
tex. in l. ſancim⁹ in titu. de matri. cōtrah. l°. 3°. cōſti
tu. regni. Debet enim publice, & in faciem eccleſię de
ſpōſari vt ibi cōiuncta glo. Quę ſolēnitas ē vtilis, quo
ad oēs hoēs regni, vt ibi tex. & glo. Tñ ꝑcipue obti/
nere debet, in militibus, & nobilib⁹ vt ibi dicit tex. li/
cet antiq de alia ſolēnitate credāt, vt innuit ādre. de iſ.
in dicto .c. naturales. vbi ēt dicit excuſari poſſe a tali
ſolēnitate. ſcilicet neceſſitate, vl' infirmitate inſtātis, vl'
loci, ſi ibi nō reperiret eccleſia, ar. ex. l. fi. C. de teſta
Eo tñ caſu infirmitatis cū domi apud lectū fieri opor/
teret, ſaltē publice fiat & cū ꝓmiſſione dotis ꝑambula
per inſtrumēta dotalia ad cōfirmationē vt .l. cū qs. C.
de natu. libe. Quæ neſcio ſi ē ſublata p .c. tāta, forſitā
c. tanta ſecūdū antiq̄ legē limitabit, & intelligetur vt
neceſſaria ſint inſtrumēta dotalia. Cogitabis. ❡ Super
hoc ipſo dubio an filius legitimat⁹ p ſubſequēs matri
moniū p dictum .c. tanta, ēt quo ad pheudi ſucceſſio
nem, ad hoc vt ſuccedat patri, & in bonis paternis ſit
neceſſe qd interuenerint inſtrumēta dotalia, Vidi, & le
gi qddam cōſilium egregij viri dñi Adę ꝓſequētis, &
dicētis videri q̄ ſic. per .l. cū qs. C. de natu. lib. Ang.
in quodā ſuo conſilio 29. in ordine, qd incipit titius
exiſtentis dicit q̄ matrimoniū cū ea, q̄ prius cognouit
& filios ꝓcreauit, licet teneat, & filios legitimet quo ad
oia, ꝑter q̄ ad ſucceſſionē pſ s, ſi inſtrumēta dotalia nō
fuerint cōfecta .l. inſtrumēta matrimonialia, Vt expo
nit ſaly. in .d. l. cū qs. Nā dicit dñs Ang. licet in ter/
ris eccleſię talia inſtrumēta dotalia, ſeu matrimonia/
lia quo ad ſucceſſionē de iure canonico nō ꝛregrant vt
i dicto .c. tāta. Tñ i alijs locis, q̄ nō ſub ſūt iuriſdictiōi ec
cleſię talia, vt filij añ nati poſſint ſuccedere regrunt. Cū
in terris impij, & nō eccleſię qñ ius cāonicū cōtradicit
iuri ciuili ius ciuile ſuari debet, vt no. Ioan. añ. in .c.
poſſeſſor de re. iuris l°. 6. niſi in hoc verteret piculum
Et qd hoc ſit verū dicit ang. nam deciſio ſpiritualiū, &
coꝝ ſubſtātię, & deſcēdentes ſpecialiter ab his ptinent
ad eccleſiā vbiqꝫ, nō aūt ad tēporale forū, qd talis iuri/
ſditionis nō eſt capax, ēt incidēter. vt in .c. lator. q ſi
ſint le. & de or. cog. c. tuā. Deciſio aūt more tēporaliū
& in tēporalib⁹ ptinet ad cęſarē. Sūt enim iuriſditiones
eccleſię, & ceſaris diſtinctæ, nec p ipſis tēporalib⁹ adi/
tur eccleſia niſi i qbuſdā caſib⁹. no. in. c. licet ex ſubſep
to. & in .c. notuit. & in .c. p venerabilē, q ſi ſint leg.
Sed habere poteſtatē ſuccedēdi, vl' nō ſuccedēdi: hoc
totū pēdet ab impiali ſtatuto ff. de ver. ſig. l. obueniſ
vñ ois hęreditas ad nos ptinet iuſ veteri .l. nouo, iure
veteri, vt ex. l. xij. tab. vl' ex teſtamēto, qd iure factū ē
vt .ff. de pe. hf. l. i. Vñ dicūt qdā qd iuitaſ illegitimos
ad ſucceſſionē legitimoꝝ non ptinet ad papā, ſed ad
ſolū ceſarē, licet ſecus ſit cum legitimatio ſit p matri/
moninum, vt in .c. lator q ſi ſint le. in glo. iure vero
naturalis. v. Sed ſecundum quoſdam in tātum ſpectat
& cęt. Patet igiſ q̄ nullus ad hęreditatē inuitaſ, niſi q̄n
tū lex eū inuitat, ſiue ex teſtamēto, ſiue ab inteſtato ſuc

cedere velit. Cui igiſ denegeſ legis ſuffragiū, denegaſ
ſuccedēdi poteſtas, q̄ ſolo iure ciuili introducta ē qbus
daſ ēt a iure ꝑtorio, vt patet in titu. de bo. poſſe. Cum
ergo ſtatutū iuris ciuilis expſſe diſponat natos ex cō/
cubina, vl' alia muliere, cū qua hō habebat cōuerſatio
nem actu carnali, nō legitimari, niſi interueniat iſtru/
mēta dotalia p ſubſeqns matrimoniū, Ergo inſtrumē/
ta ipſa ob talia ſūt ad hæc neceſſaria. Predicta ſunt ve/
ra. Dñs ang. in dicto ſuo cōſilio ſubdit tñ, q̄ dicta q̄/
ſtio videſ ſibi dubia, & plures ſūt in cōtrariū cōſulētes
& inhærētes opinioni. Ioan. ant. poſitę in .c. lator, &
in .c. poſſeſſor, q ꝑmiſſis videſ cōtradicere, vt .ſ. quo
ad ſucceſſionē nō ꝛregraſ inſtrumetna matrimonialia,
hoc idē contra .d. ang. tenet. & bar. & ſaly. in autē. ma
xim⁹. C. ꝓnup. vbi dicit q̄ cōtādirē q̄ſiue tali iſtrumēto
filij nō efficiāſ legitimi vt dicit ibi glo. fi. ē qd mōſtruo
ſum, ex quo tale matrimoniū tenet d iure canōico, vt
d. c. tāta, & mſimoniū eſt qd ſpirituale. Nec ius cāo/
nicū hāc ſolēnitatē regrit, Nā matrimoniū ſolo affectu
pficiſ, ſine ſcriptura. Nec poteſt impator hāc ſolēnita
tem ſcriptuſ addere, qa i ſpiritualib⁹ nō poteſt ſe intro/
mittere, Et qd de⁹ p cōſenſū cōiunxit, nō poteſt hō ſe
peraſ. vt no. in l. cōſenſu .C. de repu. Nec dicat qs q̄
filij quo ad ordines legitimanſ, & nō quo ad ſucceſſio
nes, q differunſ d iure ciuili. Q̄ tñ hęc rſpōſio nihil va
let, qa de iure ciuili ideo nō erāt legitimi, qa matrimo
niū nō tenebat. Putabat impator tūc hoc poſſe ſtatu/
ere, Sed demēte ſua gñali fuit ſi quo tpe appareret eū
nō poſſe id ſtatueſ, q̄ ſuū ſtatutū nō deberet obſuari
Et p inde ēet, ac ſi hoc ipē nō feciſſet, vt dicim⁹ in vſu
riſabeo pmiſſis. vt in auten. ad hęc. C. de vſu. Vñ cum
ſtatueſ nō potuiſſet, q̄ matrimōiū nō valeret ſine ſcri/
ptura. Seqtur q̄ habeſ p nō ſtatuto, & q̄ matrimoniū
tenet, & oēs filij efficiunt legitimi. Quia ipatoris pro
poſitū eſt oino ſeq dei iudiciū .C. de imp .l. ſi libertas
Et hoc ꝓbo d iure ciuili nouiſſimo i auten, vt li. ma. &
aui .§. hic coll. 8. Et trāſumptiue. C. de nā. li. auten ſi
qs haberis, vbi dicit. qd ex verbis dubijs p latis ſup
matrim°, ꝓbaſ matrimoniū, & filij legitimāſ Ergo hęc
erit ſentētia ꝓbaſ p teſtes, q̄ fuerit i faciē eclię deſpo/
ſatū hęc ſūt verba dñi bal. d ſali, in. d. auten, maxim⁹
& dicta auten, ſi qs añr. Itē mſimōia debēt ēe libera, nā
olī fili⁹, aut filia familias ſine cōſenſu pſs non poterat
mſimoniū cōtraheſ de iure ciuili, vt. l. nec filiū. C. de
nup. Et tñ iuſ cāonico ſuadente, libertate mſimōnij ē
introductū. q̄ ſine huiuſmodi conſenſu poſſit contrahi.
extr. d ſpon. c. tuę. xxvi. q. ij. c. ſufficiat. Ad qd. l. ītia
d ver. ob & ibi no. Sed p talē ſcripturā poſſit mſimo/
niū ipediri, ſi i loco nō ēet q hāc ſcripturā faceret. Seq
tur, q̄ talis tanq̄ impediēs libertatē mſimonij, non ſit
neceſſaria, & ſit ſublata p dictū .c. tāta Sicut eſt ēt ſu/
blatus conſēſ⁹ pſs, q regrebaſ in matrim° filij d iure
ciuili. Ad ꝑdicta facit q̄ ius cāonicū facit p mſimoniū
eos legitimos, Et ſicut hoc poteſt ita & poteſt eos face
re legitimos ſucceſſores. Cū poſſe ſuccedeſ veniat in
cōſeqntiā legitimationis, ideſt legitimi mſimonij ſe/
cūdū ap̄ lz. q dixit ſi fili⁹ g° hæres, ſed matrimonium
facit filiū legitimū. Ergo habilē ad ſuccedēdum. Nec
debet min⁹ poſſe matrimoniū in ſuccedēdi poteſtate
operari, q̄ poteſt iperator p ſuum ſolenne reſcriptum
vt not. Ioa. an. in dicto .c. lator Sed imperator legi/

timãdo inuitat illos ad ſucceſſioñe. Ergo, & matrimonium eos quoq; inuitat, p locũ a pari, vt maiori potẽtia. Preterea licet p .c. naturales, legitimari p reſcriptum nõ ſuccedãt in pheudis, niſi expſſe hoc dicatᷓ: & pmittatᷓ in reſcripto, an tñ legitimatus p matrimoniũ ſuccedat ipſo iure in pheudo. vt dictũ ẽ p no. p Ioan.an. & .d. Anto. de butr. in dicto .c. lator. Et hoc tenet bal. in pheudo cõceſſo alicui, & filijs ſuis, ꝙ legitimatus p matrimoniũ ſuccedit in tali pheudo. Et hoc ſeqtur vt ibi dicit Ia. de bel. & no. ber. extr. de ele. c. innotuit, Et ſic cõcludit ꝙ p ſuſeq̃ns matrimonium ſine inſtrumẽto matrimoniali, ex q° matrimoniũ poteſt p teſtes pbari, legitimet filios ãte natos, q° ad ſucceſſionẽ omnium bonoꝝ, ẽt pheudaliũ. Et dato ꝙ iſtrumẽta dotalia, ſeu matrimonialia regrantᷓ, tñ talis ſolennitas, ex lõgi tẽporis lapſu, pſumitᷓ ad hibita .l. ſciendũ de ver. ob. ff. & p bal. in .l. ſi filius .C. de pet. her. faci. ff. de acqui. here. l. q in aliã .§. ſed & ſi nõ ad hibuerit, et ibi p bar. p do.. ang. in .l. iij. C. de ac. po. & bal. de an. va. qui, cõ. ẽ. dicit ꝙ p ſententia, & pceſſu ꝙ oia videãtur ſolẽniter acta. elapſo biennio a tpe ſententię. Fortius in matrimonio, ꝙ ẽ fauorabilius vt pſumatur pceſſiſſe p validitate matrimonij, vide de materia iſta qđ notabiliter ſcribit bal .C. de priui. do. l. i. q̃ trãſtuli ad repertoriũ in ver. matrimoniũ, & in ver. matrimoniũ qđ ẽ ad fi. ❡ Reſtat dubitatio, tum ſi filia maritata ſit huic legitimãdo abſtaculo. Et breuiter ſentio ꝙ non, tum qa mulier, et exiſtentib⁹ maſculis non admittitᷓ ad pheudũ. Tũ ẽt ſecũdo qa maritata, q̃ nõ ſuccedit in pheudis, vt i cõſti. vt đ ſucceſſiõib⁹, in ti. de ſucce. in phe. Tũ tertio et fortius qa poterit in teſtamẽto paterno exheredari digna ex cauſa expſſa adulterij p eã tã in domo viri, q̃ pris, a qua cum ganeo aufugit. Vnde ex hoc pri grauamẽ, & inhoneſtam iniuriã ingeſſit, & maluit iniurioſam ducere vitã cũ ganeis, quã caſte, & matrimonialiter viuere. vt coll. in auten. vt cũ de appe. cog. .§. cauſas aũt. et p tex. in .l. ſi filiã tuã. C. de in officio. teſtã. facit .l. iiij°. §. ſi emãcipatus, argu. a fortius .ff. de cõtab. De alijs agnatis nõ ẽ curandũ, qa remotiores ſunt, Et filius ſic effectus legitimus oẽs excludit, nam glo. in .c. tãta. dicit ꝙ heres p ſubſequẽs matrimoniũ, legitimatᷓ quo ad oia. ita dicit in .c. innotuit glo. cõiuncta extr. de elec. vbi ſcribẽs dñs aut. de butr. not. illã gloſam dicẽs. Nota glo. ꝙ appellatione legitime natis, ẽt in materia ſtricta, cõprehẽditur legitimatus p ſubſeq̃ns matrimoniũ. Quod bñ notat ſi ſtatutũ diceret, qđ natus legitime admittatᷓ ad ſucceſſionẽ. Extenditᷓ ad iſtũ, vide, dicit ipſe, qđ dixi q fi. ſi ſint le. p venerabilẽ. Tu vide q̃ ſcribit co. titu. c. tanta. Quia legitimatio ſacra, & ſpiritualis, q̃ fit p ſubſeq̃ns matrimoniũ oẽm maculã, & turpitudinẽ purgat tã pcedentẽ, q̃ ſubſeq̃ntẽ, & facit legitimũ quo ad omnia, ſecundum glo. vt dictũ ẽ, in c. tãta. Nõ oſtat huic filio legitimo filij filię .i. nepotes ex filia huius pheudatarij. Quia illi ſunt remotiores agnati, cũ filioꝝ ſit pma cauſa ſuccedendi. Nepotes aũt gradu ſecũdo ad quod .l. gall⁹. .§. in omnib⁹ .ff. de libe. & poſtu. Vbi exiſtente filio, pr nõ tenetᷓ inſtituere nepotes, ex eo, et ita ſupra ſenſi tacite. Et filia adultera ẽ nõinatim, & ẽt qa maritata excluditᷓ, Et ſic excludatᷓ expſſe, & ẽt maritata, & dotata excluditᷓ ad ſucceſſionẽ pheudoꝝ, ẽt p cõſtitutionem. ſeu .c. Regis iacobi ſi aliq̃m, Apud leontinum ſaluo & cęt.

Conſilium Vndecimum

AD primum dubium præſuppoſitis his, q̃ pponuntᷓ p veris reſpõdẽs viſis priuilegijs regis frederici, & teſtamẽto q°ndã dñi raynaldi criſpi. Dico qđ ẽ attẽdenda pmo, & cõſiderãda forma cõceſſionis. Nã in dictis puilegijs rex fredericus cõfirmat venditionẽ p ſe, & heredib⁹, & ſucceſſorib⁹ ſuis imppetũ, poſtea ſubdit ita ꝙ viuatᷓ iure frãcoꝝ. Et licet in factis q̃ſtiõib⁹ fuiſſent factę multę cõſiderationes circa formã pdictã tã a me, quã ab alijs iuris pitis vt ſuperiora ſcripta manifeſtiſſime declarãt. Tñ in cauſa pheudi ſalę. Vbi ego fui inter deciſores, fuit cõcluſũ talẽ cõceſſionẽ intelligi in ſtricta forma, & poti⁹ ex pacto & puidẽtia ſpecialiter in filijs Nã quãuis illa verba pma, ibi et heredib⁹, & ſucceſſorib⁹ in ppetuũ faciãt largã formã ſpecialiter hoh̃ie ſecundũ verũ intellectũ .c. volẽtes, & pp verba ſucceſſorib⁹, & in ppetuũ, & alibi notãt doctores. Attñ reſtringuntᷓ, & limitantᷓ p verba inferiora. vʒ. ita ꝙ viuutᷓ iure frãcoꝝ. Q m̃ ex forma & q̃litate verboꝝ taxatᷓ, & limitatᷓ cõceſſio ſecũdũ ãdre. de iſer. in titu. de gra. ſucc. in pheu . §. his vero ibi. niſi diferatur, circa princ. Et eſt ratio, qa adiunctum mutat naturã verbi, ſecũdũ ꝙ ſolet dicere ipſe plæſiq in materia pheudoꝝ. p .l. ſi vno. ff. locati, & immutatur ppria verbi ſignificatio, ff. p ſocio. Sed ſi adijciatᷓ qua olim pheu. po. a. §. donare circa iij. col, & in pnc. vi. Idẽ ſcribit in ti. in qb. ca. phe. am. in vi. col. in additiõe, Et patet qa vltima derogãt porib⁹, qñ qd agitur depẽdet ex volũtate vnius. Et ideo ni mirũ ſi illa verba immutãt naturã pcedẽtiũ verboꝝ vt idem in ſim. ſcripſit in ti. de vas. decre. c. verſus fi. iij col. adduco tex. ad hoc in .l. habitatio. §. ſed ſic .ff. de vſu. & ha. facit .l. ſi ſtipulat⁹. ff. de vſu. & ibi glo. qa adiectio debet aliqd operari .l. ſi qñ de le. p°. in pnc. Et qa ſeq̃ntia declarãt & limitãt pcedentia .l. ſeruus ad fi. de. le. p° cũ ſimili. Hæc ſufficiãt q° ad formę diffinitionẽ. ❡ Secũdo dico ꝙ ẽ intrandũ ad aliud dubiũ. An ſtãte hoc pheudo p nouo in pſona dñi raymũdi, qa fuit pmus acq̃ſito, potuit ipſe vt voluit diſponere, ita ꝙ forma nõ afficiat, nec obliget, vt apphendat eũ. Et quanq̃ ãdre. de iſer. fuerit in cõtrarijs opiniõib⁹, tñ vbi ſolenniter, & mature diſputat, & tradit, & examinat materiam tenet qđ ſic, ſʒ. poſſit diſponere vt vult. in ti. de alie. pheu. pat. c. i. & in cõſt. cõſtitutionẽ de reuo. phe. in pnc. Et credo ꝙ ſereniſſim⁹ dñs nr Rex alfonſus hanc opinionẽ declarabit p vera .s. vt nouũ acq̃ſitorẽ aliqua forma nõ anſtrigat, Quę & verior, & ęqor videtᷓ ❡ Ego tñ multo poſt dũ hũc articulũ pleni⁹ examinarẽ aliter determino, vt apparebit in ſeq̃nti cõſilio facto p magnifico dño guaſtone de mõrę caterio Sed ſi verũ ẽ ꝙ mõ dixi, attẽdi oportebit nõ minus teſtamentũ ei⁹, & diſpoſitionẽ, quam puilegij formã, & tenorẽ. Inuenio autem, ꝙ in teſtamento ſuo conſiderauit formam priuilegij. Nam ſpecialiter iacobum primogenitum filium ſuum inſtituit in pheudo prædicto, licet tres alios filios haberet, Eique ſubſtituit filios ſuos maſculos. qbus dificientibus ſine filijs maſculis, ſuccede

ter el alter ſecundogenitus ſuus Ioan Vincentius, & ei⁹ filij maſculi &cęt. Nota, ꝙ cōſiderauit ſexum maſculinū, item filios ex ꝓmogenito, & ſic voluit viuere iure frācoꝝ. Itaq; cū inſtituiſſet filiū, & ex filio filios maſculos, & ꝓtulit nepotes ex filio ꝓmogenito, filiis ſuis ꝓprijs, tā ſecūdogenito, q̄ alijs filijs, ſuis, & hoc ēt ſit ex diſpoſitione iuris francoꝝ. Multo fortius voluit filios ex ꝓmogenito excludere, nepotes ex aliis filijs, ipſius ꝓmogeniti: Item qa ius frācoꝝ habet locū ēt in linea trāſuerſali, ſcilicet ꝙ ꝓximior ſuccedat, alijs exclusis, & plurib⁹ eodē gradu exiſtentib⁹ maior, & maſculus ꝓferatꝰ, vt hic elegāter tradit dñs andre. de iſer. in titu. de gra. ſucc. in pheu. §. his vero, & ꝓbatꝰ in .c. ſi aliquē & in .c. cōſtitutionē ibi ordo ſuccedēdi. Nā ꝓximior ſuccedit qa ita ē iure cōmuni, vt tradiꝰ in dicto .§. his vero. Et qa mortuus fuit iacob⁹ abinteſtato, & euatum fuit ius francoꝝ, qa ſucceſſit petrus ꝓmogenitus, Vnd mortuo ꝓmo petro, & ſupſtite fratre, & nepotib⁹ alterius fratris licet ante fr̄em ſupſtitem nati. Cū hic frater ꝓmogenit⁹ ſit d̄ vocatis ſpecialiter ad ſucceſſionem pheudi ab auo raymundo, Qui deficiēte iacobo filio ꝓmogenito voluit ad eius filios maſculos ꝑuenire. Et hic ſit thomaſius criſpus de filijs maſculis ulius. Ergo ille ſolus tanq̄ ſpecialiter vocatus veniet ad ſucceſſionē pheudi tanq̄ vocatus, tanq̄ ꝓximior, tam auo, q̄ patri, q̄ fratri quā iure francoꝝ. Nepotes enim videntur tacite, vocati deficientib⁹ filijs filij ꝓmogeniti. Vnde cū hic nō deficiant oēs. Sed vnus ſuperſit ille thomaſius, q ſupeſt ceteros excludet, nō ſolū nepotes, filios ex anteriori fratre, ſed etiā filios aui ſui. Stat enim pro eo, & teſtamentū, & forma iuris frācoꝝ, & ꝓximioritas, Vnde ex his cōcludo ꝙ excluſis nepotib⁹ ex fratre henrico ſuccedit in pheudo ſolus thomaſius, qui ſolus ſupeſt ex vocatis, Nec ſimul cum filijs alterius fratris ſuccedet ſtante forma iuris francoꝝ, quę vocat ꝓximiores. Licet iure cōmuni ſecus, ſecundū ea: quę tradit andre. de iſer. in .d. titu. de gra. ſucc. in pheu. Nec ſoli nepotes ſuccedent, excluſo eoꝝ patruo, obſtāte gradu inferiore, ad quod facit ꝙ ſcribit idē ādre. in titu. de ph. pheu. alie. ꝑ fre .§. ꝓterea ducatus circa .v. col. ibi itē pater acq̄rebat ꝓ omnibus. ¶ Nec obſtat ꝙ repetant locū patris, & ſic ſint ꝓferendi, ex perſona patris patruo poſtea nato. Quia illud verum quoties ſucceſſio fuiſſet acquiſita, & deuoluta ſemel patris eoꝝ ſicut in ſimil dicit andre. de iſer. de filia. in titu. de eo q ſibi, & hęred. ſuis circa princ. ij. col. Item obſtante forma teſtamenti, & diſpoſitiōe ꝓmi acq̄ſitoris pheudi. Qui voluit poſt filiū ſuum filios ſuccedere, & admitti, & dixit filios filij primogenitū, nō aūt filios filioꝝ filij. Ergo illi nō admittunꝰ, niſi in defectu filioꝝ filij vt dictū ē, ar ad hęc in .l. quid ſi nepotes .ff. de te. tu. At illi nepotes ex mente, & verbis teſtatoris admittūꝰ deficientibus filijs filij. Sed hic nō deficit, qa ſupereſt vnus .vz. thomaſius. Ergo ille admittitur ſolus, ita videtur mihi, circa primū dubium ſentiendum. Et ſic dñs petrus primogenitus poſſidens nūc pheudū volēs ſe et iuri, & teſtamēto aui ſui cōfirmare: neceſſe habet pheudū fratri ſuo thomaſio tantū relinq̄re ſi ſine filijs deceſſerit. ¶ Secundum principale dubiū fuit de hoſpitio meſſanę relicto a dicto quondā dño Raymūdo actore filio ſuo iacobo primogenito computando ipſum in portione ſua, & quod ſit ſemꝑ filij primogeniti. dicti primi. Et decedente dicto ꝓmogenito iacobi, ſit alioꝝ filioꝝ maſculoꝝ dicti iacobi & cęt. Iſta ſunt verba teſtamenti. Nunc dubitatur, qa mortuus ē iacobus primogenitus abinteſtato, q ſucceſſerat in dictum hoſpitiū relictus, & ſupſtitibus filiis, & ſucceſſit in hoſpitium petrus filius ſuus primogenitus. Dubitatur nunc moriente dicto petro ſine filiis, qa nō habet, neq; habere ſperat, ad quē ꝑtineat dictum hoſpitium. An ad nepotes ſuos ex henrico fratre pręmortuo, an ad thomaſium fratrem ſuum ſuperſtitem, an ad vtrunq; & quo modo. Et licet prima facie videatur cōſiderata natura iuris francoꝝ in hoc hoſpitio, licet bonis paganico, & burgenſatico, qa raymundo voluit ad iacobū tanq̄ ſuum ꝓmogenitū ꝑtinere, & deinde eo mortuo ad eius filium primogenitū. Attū hoc ꝓmogenito nepote ex filio ſuo ꝓmogenito decedēte, nō cōſiderauit ſucceſſionē in ſtricta forma francoꝝ. Sed voluit tūc, ꝙ hoſpitiū eēt alioꝝ filioꝝ dicti iacobi filij ſui, nec diſtinxit, nec ſepauit ꝓmogenitū ab alijs. Sed cōfuſe, & indiſtincte, & generaliter voluit ad alios filios ꝑtinere, Quā ꝓp ſeq̄ndo formaliter diſpoſitionē teſtatoris, q̄ maxime inter liberos, vt lex ſeruāda ē, vt in .§ diſponat, dicem⁹. Recte ad iacobū hoſpitiū ꝑueniſſe. Et de iacobo ad petrū filiū ꝓmogenitū, q° demū moriēte erit filioꝝ maſculoꝝ dicti iacobi, ūde ipſi oēs admitterenꝰ ſi eēt viui. Quia nō magis vnus, q̄ alter vocatus. Sed pariter oēs. Et ius ſtrictę ſucceſſiōis ſcdm formā iuris frācoꝝ nō ſub intelligiꝰ, qa ē forma ſingularis, & ſpecifica, et nō ꝓſumpta, niſi vbi expſſim nominata ē, ar. ex cōſti. vt de ſucc. c. p°. circa. fi. Et qa tā iure cōmuni romano, q̄ lōgobardo ꝙ ē ius cōmune in reg. vt habeꝰ ꝑ cōſtitutionē puritatē, oēs pariter ſuccedūꝰ. Merito ſeq̄tur ꝙ ſtabim⁹, in dubio, regulari diſpoſitiōi teſtatoris cōformi cū iure cōmuni, vt pariter admittanꝰ ſi oēs ſupeſſent. Et ſpecialiter qa hoc hoſpitiū fuit iacobi eoꝝ patri datū, & cōputatū in ſuā portionē, & ſic in ſuā legitimā, quę ē eius portio, in qua nullū potuit pater filio onus, grauamē, vl̄ legē imponere .l. qm̄ in ꝑoribus .C. de inoffic. teſtā. Vnde remanet liberū, & paternū .i. iacobi q° decedēte abinte. ſucced. debent hi, q abinteſt. iuꝰ legitimo admittūꝰ. Sed iure cōi pariter filij, cū filijs alterius filij, admittunꝰ, & in tantā portionē, quantā eoꝝ parens, ſi viueret, foret conſecuturus quāticūq; ſint eorū filij. vt in auten. de hęre. abinte .§. p°. coll. ix. q̄ ſucceſſio ab antigorib⁹ in ſtirpē vocaꝰ. vt ibi. Ergo in hoc hoſpitio ſuccedet tam ipſe thomaſius filius iacobi ꝓ vna medietate integra, quā filij hērici pręmortui ꝓ alia mediatate quāticūq; ſint. Quia veniūt, & rep̄ſentāt vnā ſtirpē .i. locū pr̄is eorū, q nō niſi vnicā partem ſi viueret reportaſſet. Et hoc ex capite iuris cōmunis cōſiderata ſucceſſione abinteſtato paterna .i. iacobi eorū pr̄is. Itē & poteſt idē dici ex capite teſtamēti quondā raymūdi, vt ꝓdixi, q voluit ad filios maſculos iacobi ꝑtinere, filij aūt filij cū rep̄ſentēt pſonam pr̄is, tā ex linea deſcendēte, vt dixi, quā ex trāſuerſali. vt in .c. aūt de hęre. abinte §. ſin aūt defūncto fr̄es fuerint. Erg ipſi ēt ex teſtamēto ſuccedēt, & i portiōe, quā eorū pater, vel frater cōſecut⁹ fuiſſet, admittenꝰ. vt dicto .§. ſin aūt. Quinimmo & circūſcriptis his capitib⁹ tā ex linea deſcendenti, q̄ ex forma teſtamenti. Attū ſi hic

tam magni, excellentis, & precipui viri in materia ꝑſertim pheudorū dñi andre. de iſer. Cū alias in ſimili dubitatione eſſemus nos iudices magnæ regiæ curiæ: terminationē huius dubij ſubterfugientes alij viæ, quæ tū nobis apparuit, inheſimus, & ita ꝑtrāſiuimus hunc ſcopulū, haud quāq̄ declarantes, quę fuerit potior, vł acceptanda ſentētia. ¶ Verumtū mō in hoc dubio, an ſcilicet forma, & tenor cōceſſionis habeat limitare nouum pheudatariū. an nō ſit attendenda, vel obſeruāda omnino aliq̄ forma in ꝑſona ṗmi acqſitoris. Quia & in hoc ſtat ꝑmaxime axis huiꝰ q̄ſtionis, licet ꝑūctum ſit ſatis dificile, & noſtris maioribꝰ ſemꝑ obſcurum, Quinimmo eius terminatio ſit magni effectus, vbi tantus vir andre. de iſer. variaſſe. & ſibi cōtradixiſſe putat, & magna cura, vt dixi, nō fuerit auſa eligere opinionē. Ita mihi ꝑ mō forti animo dicere videt, qđ ſit faciēda vis, atq; differentia, inter formā, & formam. Nā certe ver dictū ē, ꝙ q bñ diſtiguit ꝓximꝰ ē veritati ſiqdē ſic veritas inuenit, vt facit alibi iuris cōſultꝰ in .l. falſus .§. i. ff. de fur. Nā ſi forma reſpicit ꝑſonā, vł eſt reſpectu, & intuitu ꝑſonarū appoſita. vt qa concedit pheudū tibi, & filijs, vł liberis vł heredibꝰ tuis, ētꝰd tuo corꝑe legitime deſcendētibꝰ, & nō vltra, nō ēt adiūto ꝙ viuat iure frācorū. Quia hęc eſt alia forma, tūc q̄litercūq; fiat cōceſſio pheudi his ꝑſōis. In tali pheudo nouo hæc forma ꝑſonalis nō attendit. Sed tantum ꝙ principaliter agit, ſcilicet ipſa ꝑſona acqrentis, cuius ṗncipaliter reſpectu ē facta cōceſſio. Nā ṗncipale ꝓpoſitū debet attēdi, cuius gr̄a ſit celebratus cōtractus, vel actus, vt ꝓbat in .l. ſi qs nec cauſam, & .l. rogaſti. in ſi. princ. ꝑ bar. ff. ſi cer. petat, licet redundet in alterius voluntatē. vt ibi dicit. Nec is ꝓpterea reſtringat, vel cogat reſeruare, vel relinq̄re his ꝑſonis, Et ita loqtur andre. de iſer. ſi recte circūſpiciat in dicto titu. de alie. pheu. pat. & vbicūq; hoc tenet. Et inde ē, ꝙ ipſe dixit, q. poteſt aliēare ſine cōſenſu filiorū in titu. de inue. de re. al. fac. in .v. col Exqꝰ nō attendit alia ꝑſona, q̄ ṗncipalis, cui ṗmo ſit conceſſio, & dñs ṗncipaliter eligit patrē, & ſeruitium eius, & ē magis ſibi gratū, q̄ filiorū, vt idē dixit in titu. epūm, vel ab. ſuꝑ illis verbis tex. & ad dñm reuertit ver. ſi nō ꝓꝑ culpā, vbi allegat ad hac .l. inter artifices .ff. de ſolu. Et ideo notās ꝑſonā dixit idem ādre. de iſer. in titu. de alie. pheu. pat. ꝙ qñ nō nominātur liberi, videt dari liberis cōtemplatiōe pr̄is. Et ſeqtur. quod aūt mea contēplatiōe dat, mihi videt dari, nō alij, & allegat. ff. de coll. bonorum .l. dedit, & de vul. & pupi. ſub. l. Sed plures. §. arrogato. quaſi velit dicere, & ſentire, ꝙ nulla ꝑſona in tali cōceſſione cōſiderat, niſi pr̄is, & fauore pr̄is ſit mētio de alijs. Et ideo ꝙ fauore, & cōtemplatione ṗncipaliter ipſiꝰ pr̄is introductū ē, Nulla iuris ratio vult, vt in eius odium conuertamus .l. nulla .ff. de legi. Immo inqt impator nolle id ad eius læſionē inuentū videri vt .l. ꝙ fauore. .C. eo, quę lex habet ſpecialiter locū in fauorē inducto a lege, vel a ṗncipe, ſecundum accur. ibi. Et hinc eſt ꝙ licet ꝓuiſio, & cōceſſio ſit facta vniformiter, & copulatiue. & cōiunctim tibi, & filijs Tamē ſecundū cōmunem interpretationē, quā ibiq; ſeqtur idē ādre. de iſer. intelligit dari ordine ſucceſſiuo, patri ſcilicet dū viuit, id ē in vita ſua, filijs aūt poſt eius obitū, ſic no. in ſimili ſcđum eū in .l. gallus .§. i. in glo. Et hoc ibi tenet tū circa .s. quā .8. col. ibi item circa hoc, & in titu. de inue. de re. a. fac. circa ṗncipium .4. col. Et ita determinat bar. in .l. ſi nō ſortem .§. libertus. ff. de con. in. in .xii. co. & in .l. vt iuriſiurādi .§. ſi liberi .ff. de op. liber. Et fuit dictū cy. & ſeqnuum poſtea in .l. liberti. .C. de oper. liber. in ver. ex hoc no. & idē ādre. de iſer. in titu. epūm, vel abb. §. qn ēt ſecundū ſecundā lecturā, & expſſius in .c. pº. in princ. in titu. de ſucc. pheu. ibi moderni ſubtilius. & cæt. Quod tū ipſum limitat idē ādre. de iſer. vt ꝑueniat ad filios, vel agnatos. Demum mortuo pr̄e qñ pheudū eſſet paternū, qa nō q̄ſiuit, is cui quęſiuit ſucceſſit. Ad id qđ qs q̄rit in ſua poteſtate facere qđ velit. Et ſic demum habebit filius, vel agnatus ꝓximior, ſi nō fuerit alienatū ; ſi in eodē ſtatu res maneat. allegat ad hoc .ff. de ſolu. cum qs. Alienatio enim ei nō debet interdici, ex quo quęſiuit ipſe. Alioqn inductum eſt pro ſe, & in eius fauore, vt dictū eſt, in ſuā leſionem torq̄remus contradicta iura, ſi adiectio filiorū, cauſa ſui amplioris fauoris facta reſtringeret eū. Ideoq; nī mirū ſi hoc caſu, qa eſt forma reſpiciens ꝑſonā, illa nō attendat, neq; reſtringat ipſū ṗmum acqſitorem, ne quod ſuo fauore factū eſt, ſibi ꝓiudicet, alienādi poteſtatem ſibi reſtringendo. Inde eſt ꝙ licet teſtator rem legatam iuſſit ſimpliciter non alienari. Attū nihilominus talis alienatio valebit, quia eſt nudū ꝓceptū, & diſpoſitio facta in fauorem legatarii, cui legatarius ipſe potuit renūtiare. ff. de lega. pº .l. filius famil. §. diui, & de lega. iqº. l. pr. §. nil. Et ſcripſit bar. in ſuo conſilio qđ incipit qdam religt, in princ. v. col. Rurſus nec hoc eſt remotū a regulari iuſtitia iuris romani communis. Quotidie enim fiūt cōtractus in burgenſaticis, vbi aliqđ q̄rimus, & ponitur in cōtractu ꝓ ſe, & filiis, & heredibꝰ, qđ etiā intelligit, & ſi nō dicat. ꝑ .l. ſi pactū .ff. de prob. Et tū filii, & heredes, & ſucceſſores habent. ita demū ſi nō ſit a patre contrahente, & ab iſo primo acqſitore alienatū, vel aliter diſpoſitum. Quia id qđ ego acqro poſſum vendere, & alienare ſicut placet qa nī rō naturale & cet. ff. de acq. re. do. l. qua ratione §. hoc quoq;. Nec ē alienatio interdicēda ingenuis hominibꝰ rerū ſuarū. ff. ſi quis apa. .l. ij. Quia poſt quā res eſt effecta ſemel ſua, libera ei cōcedit adminiſtratio ar. l. in re. C. mandati. Et ſic nī mirū ſi etiā in pheudo nouo, quādo eſt forma ꝑſonalis, illa nō habeat reſtringere liberā diſponēdi adminiſtrationē in ꝑſona acqrentis. Quinimmo cūm hoc ſpecialiter ꝓhibeat in pheudo paterno. dictū capitulū ṗmum de alie. pheu. pat. ſine cōſenſu agnatorꝝ, in nouo videt cōceſſiſſe .l. cū ꝑtor. ff. de iudi. & .l. maritus. ff. de ꝓcur. Et ſic in pheudo nouo reſpectu ꝑſonarū, ſeruabimus ius cōmune romanū. Et ita in omnibꝰ, & ꝑ oīa loqtur, & bñ andre. de iſer. vbi diſputās terminat q̄ſtionē in dicto titu. de alie. pheu. pat. Scilicet qñ cōceſſio eſt ſimpliciter ꝑſonalis, & reſpicit ipſā ꝑſonam. Quia nec ipſe dñs cōcedens, nec ipſe cōceſſionarius tūc id agit, reſtringere ipſum acqſitorem cū principe ſic cōtrahentem, cū nō fuit reſpectus ad ſecūdas ꝑſonas, ſed ad ṗmam, & ad ſecūdam, eius cōteplatione, & fauore, vt dictū eſt. Nec poteſt ꝓprie dici hęc forma formalis, ſed diſpoſitio, & gratia ꝓuidens his ꝑſonis. Sed vera formalis eſt, quę mō ſubitur, qa reſpicit modum, & formam rei conceſſę, & ſolennitatem

actus inducit

actus inducit in mō viuendi. Et illa eſt propria forma, cū dicit vt viuāt iure francoꝝ .i. ſecundū formā iuris francoꝝ. Hęc certe ē, & aperiri debet forma. Et ideo nimirū ſi habet effectū formæ, & ideo vt forma formalis nō poſſit admitti. ¶ Vbi aūt, & ſecūdo loco tenor, & forma regię cōceſſionis eſſet, circa modū, & q̄litatē, et ſolennitatē viuendi, & vitā ſuccedendi, et viuendi metā in tali pheudo, Tūc qdcūq; ſit illud pheudū, vt pote, qn̄ p̄nceps ſtatuit, & informat, et qualificat ſpecialiter pheudū, vt viuat iure francoꝝ, Et hanc vitā introducit, & ſtatuit, certe hęc ꝓprie forma ē. Et ideo penitus, & omnino attēdenda, et obſuāda, et in nihilo p̄tereunda. Et eſt vera iſta ſententia, nemo enim ius plublicū remittere poteſt huiuſmodi cautiōibus, nec mutare formā antiqtus cōſtitutā. Quia a forma recedi nō debet dicit. tex. in .l. ſi quis ꝑ eo. ff. man. Et idem ſcribit ꝑ alia iura andre. de iſer. in titu. de proh. pheu. alie. ꝑ loth. c. qn̄s intri. in princ. ij. col. ver. alij dicūt. Alibi dicit tex. ſciat ſe formā, ac ſtatū antiquoꝝ ædificioꝝ cuſtodire debere in .l. qui luminibus .ff. de ſer. vr. prędi. Et dn̄s angelus dixit nō eſſe recedendū a forma in auten. hęc ampli⁹. C. de fideico. circa p̄nc. ꝑ .l. cū hi .§. p̄tor. ff. de. tranſac. Et de obſuando formam, & ordinē, et ſolennitatē legis, vide in p° volumine cōſilioꝝ cōſil. 151. circa ij. col. & habes bar. in .l. ius publicū .ff. de pac. Et ſic cū dat modū viuēdi, ergo introducit hāc ſolennitatē et formā viuendi. Et ideo nec partes huic formę poſſent ad inuicem renūtiare, vt tradidit in ſimili bar. in .l. de his. ff. de tran. in ver. q̄ro nunqd expſſe. Et dicit, ē ibi ratio, cum qa ē forma, tū qa ius p̄ncipis tangit, & ſic ius publicū. Et ita loqtur, & hoc caſu ad litterā andre. de iſer. in dicto .c. oēs filij, ſi de pheu. contr. fu. Et ſic apparet manifeſte ꝙ nō ſit ſibi, vt putabat, cōtra ius, ſed potius diuerſus, ſecundū diuerſas formas. Et ē huius differentię ratio iuditio meo, qa hęc eſt forma, ſcilicet vt viuatur iure francoꝝ, & tanq̄ influēs, et inſpirās vitā, & eſſe, et modū, et ſolennitatē viuendi in ipſum pheudū. Dādo ſibi ſpecialē formā, & ſolennitatē viuendi, totā cōceſſionē apphendit, & informat, ac afficit tā ipſum p̄mum, q̄ poſteros ſuos. Preſertim cū hęc forma nō poſſit dici p̄ncipaliter introducta eius cōtemplatione, vel fauore, ſicut dictū eſt in alia p̄cedenti forma, Sed potius contra, et fauore p̄ncipis, et in illius odiū, & reſtrictionem vt ſit quādoq; pheudū ad ipſum principē reuerſurum Nā ſecundū ꝙ bar. not. in glo. in .l. libēs. ff. de ſena. Priuilegiū cōceſſum liberis, nō extendit vltra ꝓnepotes, & ſic reuertaret ad p̄ncipem. Et inde eſt quod dixit alibi idē andre. ꝙ hodie nouę inpheudationes fiunt in regno iure francoꝝ, in qb⁹ ſoli p̄mogeniti admittūtur & alij p̄feruntur. Ita ſcriptū relige in titu. de ꝓh. pheu. alie. ꝑ fre. in .§. p̄terea ducatus circa finē .iiij. col. in ver. Sed ſi dicat pheu. conceſſum titio, & cęt. Et hoc vertit in odiū, & reſtrinctionem pheudatarij, vt neq̄at libere in alios diſponere. Et ſi careat p̄mogenitis, vel capientib⁹ eius locū, aperiatur dn̄o, vel deuoluatur ad dn̄m deficientib⁹ pſonis vocatis in conceſſione. Atq; ideo nemini debet nec mirū, nec durū videri, ſi alias dixit andre. de iſer. talē formā attēdi, ēt in nouo pheudo. Quia hæc forma pheudū apphendit, & pheudū informat. Alia aūt nō dicit ꝓpria forma, vt dixi, nec reſpectu formæ fit, ſed facit diſpoſitionem, & facit extenſiōem ad pſonas reſpectu p̄mę pſonę, & fauore illius. Vnde ſecunda pſona regulariter ex diſpoſitione ꝑ volūtate primi q̄rentis Neſcio me melius, neq; amplius declarare. Forma erg° illa quę rem reſpicit, quæ rem totā afficit, vbicunq; debet attendi, & obſeruari, nec poteſt p̄teriri. Maxime qa cōtractus ex cōuentiōe legem accipiūt .l. i. §. ſi cōuenerit .ff. de po. Maxime qn̄ cōtrahitur cū ipſo p̄ncipe, q p̄ncipis cōtractus habet vim legis .l. ceſar. ff. de publi. & .C. de do. inter. virū, & vxo. l. i. & .l. cū multā, & de quad. preſcrip. l. bn̄. a zenone. Et voluit bal. in p̄ambulis, ſeu preludijs pheudoꝝ, circa p̄mā dictionē pheudoꝝ, ibi verbo circa ꝙ q̄ro de tali. q. & cęt. Et ideo alibi dixit andre. de iſer. ꝙ ſemꝑ ſuātur pacta appoſita in donatiōe pheudi, qa cōtractus ex cōuentione legē accipiūt. Ita ſcribit in titu. de nā. ſucc. pheu. c. i. circa finē .5. col. ibi alij vero nō hn̄ in littera & cęt. Audio ꝙ ioan. andr. in additionib⁹ ſpe. titu de p̄ſcrip. dixit ꝙ poteſt fieri per pactū ne teneat vaſſallus petere inueſtiturā infra annū & diē. Itē ꝙ poſſit alienare dn̄o irreqſito, tāta ē vis pacti. Quia hęc ſunt naturalia cōtractus, contra q̄ poteſt paciſci, vt dixi ſupra in quodā cōſilio plene, & ad hoc allegaui .l. pacta cōuecta. ff. de cōtrahen. emp. & facit .l. paciſci de pact. Nō tn̄ ſic cōtra ſubſtātialia. l. cū p̄cario. ff. de preca. & ꝓbatur in dicta .l. pacta. Atq; ideo eleganter, & ſubtiliter dixit bal. ad ꝓpoſitum ꝙ pheudū nouū poteſt in cōceſſione officij precariū, & hic ꝑ pactū, vel nouā formā hic inducentē. Ita ſcribit in titu. de alie. pheu. pat. c. i. circa finē .i. col. Quanuis ipſe ī p̄ambulis ſuis circa tertiā dictionē pheudoꝝ videat innuere cōtra. Itē dixit idem bal. alibi, ꝙ per pactū, licet ꝙ ſine pacto nō liceret, & ꝙ pactū trahit pheudum extra naturales terminos pheudi, ad terminos pacti. in p°. Rubric. pheudoꝝ. in .§. qa ad ti. 4. col. deinde dicit & cę. Dic vbi ibi pſeqtur, quod nota quo mō alterari poteſt ꝑ pactū, & nouā formā: pheudū nouū, Et inde eſt quod idē bal. in p̄ludijs ſuis dixit, quod ad tenorē inueſtiturę ſemꝑ ē recurrendū, & illud in p̄mis attendendū eſt hēs glo. magiſtralē in .c. obertus. in p̄nc. in titu. in qb. ca. pheu. ami. Et alibi ſcripſit ꝙ tenor inueſtituræ derogat omni pheudoꝝ naturę. in .c. i. de duo. frat. aca. inue. Et hoc eſt iure cōmuni regulare in ōnibus cōuentiōib⁹, & nouis formis, vt cōtract⁹ ex his nouiter informet, & nouā naturā cōcipiant .l. iuris gentium .§. qnimmo, & quod ibi. no. & .l. legitimā .ff. de pac. Maxime quę in cōtinenti fiūt ꝑ lecta. ver. diocbā .ff. ſi cer. pe. & ꝙ. no. in .l. petens. C. de pac. Atq; ideo dixit notāter bal. alibi quod executio veteris pheudi, nō eſt nouū. Secus ſi eſſet addita noua forma, qa licet fuerit vetus efficitur ex nouæ formæ adiectione nouū, & ad hoc allegat .ff. de iuſt. & iur. l. ius ciuile. & quod. no. in .c. hi qui. auctem. extr. de p̄ben. l°. 6. ita ſcribit. in titu. de proh. pheu. alie. ꝑ fre. §. inſup. ver. quero ſi vaſſallus habens pheudum: circa finem .4. col. in princ. 5. Caue tn̄ quomodo ibi loqtur, ꝑ ea, quæ idem dixit in titu. de vaſ. decre. c. i. circa p̄nc. & in ver. hic aūt nō poteſt. Quod hic nō pſequor, ne ſimul materias plures inculcem. ¶ Ad illud ergo ꝙ pacta in omni contractu p̄ncipaliter attendat iure etiā cōmuni bn̄ facit.

.l. pª. cum. l. ſecu. C. de iure emph. & preall. l. pacta cõuencta .ff. de cõtrahe. emp. Et ideo dicitur ꝙ pactum vincit legem .i. ꝑꝑ pactũ deuiamus a diſpoſitione naturalium inductoꝝ a lege. vt ꝓbatur in dicta. l. p. & ſequenti de iure emphi, & dicta.l.pacta Et inde ꝙ leges ante eaꝝ deciſiones nos inſtruunt, & cautos faciunt, vt inter cõtrahentes ſint pacta aliqua celebrata. Quia primo debet inſpici qd actũ ſit, vt in ꝑmis pacta cõuenta ſeruentur. Ad qđ facit .l. fi. ff. qui ſine. li. ad libe. prouo. ad idẽ .l. i. §. fi. C. de rei. vxo. ac. cum infinitis cõcor. Et inde eſt ꝙ pheudũ poteſt concedi, ꝙ ſine iuramẽto fidelitatis habeať, vt eſt tex. in. c. alli in fi. in ti. ꝑ quos fit inueſt. Et ſcripſi infra circa notabilia pheudoꝝ in ꝑnc. prime col. & eſt cautũ in. c. i. §. i. ad. fi. quę. fu. pª. ca. be. a. praeſertim qñ forma ſeu pactum introduciť a ꝑncipe in cõceſſione pheudali in re ſua. Nam pheuda ſunt, & ꝓcedũt a publico vt no. andre. de iſer. in pręambulis pheudorũ verſus finem 4. q. Et ꝑ conſequẽs ſunt ꝑncipis, & ideo poteſt pheudis quã vult legem imponere, ſicut poteſt qlibet rei ſuę legẽ imponere, quã vult .ff. de ſolu. l. i. in ꝑnc. & l. in rem. C. man, facit .l. ob res quoq; .§. i. ff. de pac. do. & C. de nox. l. ij, & .l. nemo exterus. C. de iudeis, & bon⁹ tex. in .l. ſtatuas. C. de relig. ad fi. Atq; ideo nemini durũ, ſit aut nouũ. qđ ſic coarctauerit, & qualificauerit cõceſſiones, & q̃lificationes iſtas ꝑnceps Quia potuit vt re ſua ꝑ voto facere, cũ ab initio pheuda introducta ſint, & ꝓceſſerint ex imperiali largitate, qa non erant cognita apud ꝑncipes antiqores, nec iure cõmuni cognitũ nomen, nec ius, neq; natura pheudi, & oĩs poteſtas eius eſt, & dependet a nouis ꝑncipibus. Et ſic bene poteſt ꝑnceps rebus ſuis, maxime pro ſe facientẽ legem imponere iuxta velle. Et hoc habet ſummã ęquitatẽ, & eaten⁹ qſq; modo vtatur, quatenus & tribuere velimus, Nam modũ, & finem in pheudis imponere eius eſt, q beneficium tribuit .ff. de cõmo. l. in cõmodato .§. ſicut. Pheudũ beneficium eſt, qa ſic diffinitur in titu. qui. mo. pheu. a. ꝓpe. fi. & hoc voluit magiſtraliter, & belliſſime glo. ij. in conſt. regni. de ſucc. nob. in pheu. quę eſt ꝑma. Siqdem hoc licet in re ipſa priuati, & ipſo ꝑuato iure communi, vt ſatis dictũ eſt, Ergo multo fortius hoc idẽ cõſentiendũ eſt in ꝑncipe. Nam cõuentiones de rebus ꝓprijs permittuntur a iure .l. traditionib⁹ .C. de pac. cũ nil ſit tam naturale. & cęt. ff. de acq. re. domi. l. qua ratione .§. hoc quoq;. Cum & ex cõuetione detur licentia ingrediendi propria auctoritate .C. de pigno. l. creditores. Tantũ valet cõuentio, vt& valet pactũ, vt is, cui obligatur, rem vendere poſſit inſt. qui. alie, licet. §. . Ex pactis quoq; extra iudicialibus perditur, & acqritur dominium, Vt iſta etiã ꝓſequitur magiſtraliter. andre. de iſer. in titu. de proh. pheu. alie. ꝑ fre. §. pręterea ſi inter duos circa .5. col. ibi cõuẽtiones aũt, Hic ego nõ ſum vt ꝓſequar ſingulares viros pacto & cęt. Sed vt ſolum oſtendã magnam vim in eſſe pactis. Et memini alibi eundẽ andre. de iſer. tenuiſſe ꝙ ſi fiat pactũ cum ꝑncipe, vt pheudatarius nõ alienat, nec det tali, puta, tertio pactum valere. Rationẽ aſſignat, quia rei ſuę potuit legẽ, quã placuit imponere. l. fi. §. fi. C. de iure emp. cũ alijs. cõcor. ſupᵃ. Neq; enim tale pactũ eſt turpe, ſcilicet ne rem meã pręter aut cõtra voluntatem meam alienes. Ita notanter ſcribit. quib. mo. pheu. ami. §. praeterea. circa .3. col. ibi in ver. ex cauſas expreſſas. Atq; ideo rectiſſime dixit bal. in pręludijs ſuis, circa 4. dictionẽ ꝑncipalem ꝙ ad tenorẽ inueſtiturae ſemꝑ eſt recurrendũ. qa vim cõtractus oſtẽdit, & ad haec ibi allegat multa iura. ¶ Vbi aũt daretur pheudũ ſimpliciter intelligeretur ſecũdũ naturam pheudi. ar. ex .l. ijᵃ. §. ſin aũt nihil .C. de iure. & .d. l. pacta. cõuencta. & ff. de vſur. l. ſi ſtipulatus, & ibi ꝑ doctor. florianũ de ſancto. petro. Et voluit andre. de iſer. in titu. de nat. ſucc. pheu. circa finẽ. i. col. ibi q ergo dat. Et nõ poſſit forma data mutari, allegat .d. paulum de caſtr. in ſuo cõſil. vbi examinat materiam & dubiũ an pater poſſit vni ex filijs, cui vult aſſignare pheudum .l. aliud. ff. de ſolu. & .l. lege. ff. de pac. ¶ De hac gº forma ꝓcipua, & ſingulari, vt viuatur iure francoꝝ nihil dicit andre. de iſer. in dicto. c. i. de alie. pheu. pat. ſed ſimpliciter, & dumtaxat de forma cõcernente ſucceſſionẽ ꝑſonaꝝ .i. quę ꝑſonae ſuccederent, & admitti debeant, nõ aũt circa modũ ſuccedẽdi atq; ideo nõ eſt dicẽdũ ꝙ eſt ſibi vſquaq; cõtrarius. ¶ Ex quibus infero nũc, ꝙ cum fuerit a principe rege noſtro alfonſo cõceſſa licentia vendẽdi pro ſe, & hęre. de ſuo. corpore legitime deſcendẽtibus, ita ꝙ viuatur iure frãcoꝝ. Talis forma viuẽdi cũ ſit etiã in pheudis ob fauorem ꝑncipis inducta, nõ potuit ꝓtermitti adeo vt nec eo caſu poſſit ſecundogenito dari exiſtente primogenito. Et ita determinauit. Et recte hoc caſu idem andre. in .c. oẽs filij praeallegato. ¶ Quod qdem ipſũ apparet verũ ẽt, atq; etiã alijs rationibus vltra ꝓdictas Nam in ſumma pheudoꝝ, quae incipit nouũ, non paternum datur. regula. Idẽ iudicari debere in nouo, ꝙ in veteri, niſi in aliquo eoꝝ, quod ſpecialiter, & diuerſum cõſtituať, vt hoc refert, & firmat andre. de iſer. in dicto .c. i. de alie. pheu. pater. circa. finẽ ij col. ibi itẽ in ſumma. Sed cũ in cõceſſione pheudi apponiť forma ꝓdicta, vt viuatur iure francoꝝ. nullibi fit differentia inter pheudũ nouũ & antiquũ. Ergo ſecundũ qđ obſeruatur in vno, obſuandũ eſt in alio. Et ideo ſicut obſeruatur in antiquo, obſeruabitur & in nouo Sed in antiquo certiſſimi iuris eſt qđ non poteſt haec forma ꝓtermitti, immo neceſſario ſuccedit, & ſuccedere debet, ꝑmogenitus tantũ, vt not. idem andre in .c. i. §. hoc quoq; in ſucc. phe. Niſi cõſentiat primogenitus ipſe alienationi, vt ibi dicit. Ergo idẽ obſeruãdũ erit in nouo, & ita, & recte terminauit andre. de iſer. in dicto .c. oẽs filij, in titu, ſi de pheu. cõtro. fu. Qđ talis forma adeo ſeruãda eſt, & attendẽda in ipſo pheudo nouo, vt nec in ſecundogenito ꝓtermiſſo ꝑmogenito pheudũ cõferri poſſit ꝑ praedicta. Et ſic multo minus in neptẽ ex vltima filia, pro vt in caſu nr̃o fecit dicta quondã dña beatrix, qđ minime facere potuit ſecũdũ praedicta. Et ſic apparet ꝙ ſaluum remãſit ius primogenitę. pręſertim qa cũ introduciť hęc forma a principe vt viuatur iure francoꝝ, ſemꝑ intelligitur reſpectu liberoꝝ, & ſanguinis. Quia illa forma nõ apprehendit niſi deſcendẽtes ex ſanguine. Et ſic vbi eſt huiuſmodi forma ſemꝑ l eſt, & includať ꝓcedẽs alia, vt intelligatur cõceſſio facta pro liberis ſcđm ordinem tñ ſexus, & aetatis. Et ideo ni mirum ſi illa forma, vt viuatur iure francoꝝ attendatur, & fortius operetur, qđ

non eſt, vbi ab eſt illa forma, ſed tantum modo appo nitur forma pſonalis ꝓuidens illi p̊mo, & filijs ſuis, vt ſ̊dixi. ¶ Preterea & fortius. Nō ne eſt vera cōcluſio, ꝙ qn̄ cōceditur pheudū tibi, & filio nominatim, intelligitur cōtēplatione vtriuſqꝫ eſſe cōceſſum, q° caſu pater nō poteſt aliter, nec i aliū diſponere? vt ſentit idē andre. de iſer in dicto .c. i. de alie pheu. pat. certe ſic Cū aſit hic tempore, quo fuit habita licētia a principe vendēdi ſpecifice dn̄ę beatrici ꝑ ſe, & hæredib⁹ d̄ ſuo corpore legitime deſcēdentib⁹, ita ꝙ viuatur iure frācoꝝ. Hæc dn̄a beatrix habebat hanc filiā ſuā .d. Ioannam p̊mogenitā vxorē dn̄i guaſtoni, nec ſperabat aliā nec a lia poterat eē illa viuente, q̄ illa ſola. Ergo ad eā ſatis nominatim intelligiẗ facta, & facienda ē relatio, ſicut dicim⁹ inſimili i exhæredatione, q̄ debet fieri nominatim de filio, ideſt expſſo nie pprio. Et tn̄ ſi exheredans filiū, nō niſi vnum haberet, & dicat ſimpliciter exheredo filiū, ſatis videẗ pprio nomine nūcupatus, & valet exheredatio, quātumcūqꝫ exheredatio ſit de odio ſis .l. cū qdam .ff. de liber. & poſtu. Q uāto itaqꝫ magis itelligim⁹ formā vt viuaẗ iure frācoꝝ p̊ncipaliter apprehendiſſe, & factā fuiſſe ꝑ hac p̊mogenita, q̄ ſub ſiſtebat, & nō de vlteriori. vl' alia .ff. de verb. ſigni. bo ne. §. hoc ſermone. Et voluit in ſimili andre. de iſer. in titu. epſim, vel abb. §. qn etiā. ver. itē poſſet poni. ¶ Q uinimmo andre. de iſer. alibi dicit, ꝙ qn̄ pheudū ē datū iuẗ frācoꝝ nō itelligiẗ datū titio, & deſcēdentibus, ſed titio, & p̊mogenitis, Et ideo alij q̄ p̊mogeniti pp formā cōceſſionis. videẗ excluſi. Q uia lex ſolis illis ꝓuidet, quos nominatim enumerat, vt qn̄ dicit p̊mogenitis, tūc agnati, excludūtur, q nō cōprehēduntur in p̊mogenitis. Ita ſcribit in ſępius allegato .c. i. de ſucc. Pheu. §. hoc quoqꝫ circa 3. col. ibi, in ver. itē cōſtituo in caſu mortis & cęt. Q uinimmo bal. etiā in pheudo nouo, expreſſe tenet ēt vbi viuiẗ iure cōmūi lōgobardoꝝ ꝙ pater non poſſit aſſignare pheudū vni filioꝝ tm̄, & excludere cęteros, Immo ad oēs ęqualiter ꝑtinebit Exquo forma erat circa modū viuēdi, vl' iure cōmuni pheudoꝝ, q° oēs pariter ſuccedūt, vt .d. c. i. de ſucc. pheu. Ita terminat in, titu. de proh. pheu. a. ꝑ fre. circa .5. col. in ver. q̄ro vtrū pater poſſit & cęt. Si erḡ nō poteſt vni filioꝝ daẗ, vbi viuiẗ iure cōmuni, ꝙ eſt vt ad oēs pertineat, vt .d. c. p°. Idē multo fortius qn̄. viuiẗ iure ſpeciali frācoꝝ, vt in cōſti. vt de ſucceſſionibus. circa princ. Et ſic videẗ ꝙ bal. videẗ ēt intelligere de .c. i. in pheudo nouo licet alibi andre. de iſer. ꝓ ſuę firmamēto opinionis intellexirit loq tm̄ in pheudo antiq°, ſeu paterno in .d. c. i. de alie pheu. pat. in .5. col. vt & in ſupioribus dixi. ¶ Alibi & reſtringens bal. diſpoſitionē ipi⁹ pheudi noui, ſcripſit, ꝙ nec vaſſallus poteſt pheudū nouū alienari. vt eo titu. de ꝓh. pheu. alie. ꝑ fre. circa. fi. 3. col. in ver. q̄ro numquid poterit vaſſall⁹ & cęt. Sed mirū videẗ ꝙ vtrobiqꝫ dixit bal. cū in præallegato .§. hoc quoqꝫ. tenuit ꝙ pheudū nouū nō habet agnatos, Et tn̄ voluit ſupra ad filios oēs ꝑtinere, nec vni potuiſſe aſſignari. Atqꝫ ideo intelligendum videtur, vt ſemp tenui, ꝙ id, quod diciẗ, ꝙ pheudum nouum non habet agnatos, eſt verū ex linea tranſuerſali ſcd̄m illa iura. Itē ēt ex linea aſcēdēti, qa vtraqꝫ excludiẗ a ſucceſſiōe pheudi noui, vt not. an. d̄ iſer. in titu qb. mo. pheu. ami. circa. x. col. ibi pater dat pheudum & ibi addicit rationē. Et alibi ſcripſit, ꝙ pater nō ſuccedit filio i pheu. nouo, qa pheuda vadūt añ, & nō retro, quando noua ſunt. Ita ſcribit in titu. imperator loth. in .5. col. ver. itē pater non ſuccedit, Deſcēdentes añr agnatos, .i. ex linea deſcendere ꝓuenientes, certe hos bene pheudū nouum habet. & Ita loqtur in dicto ver. q̄ro vtrū. Et hoc ꝓbari mihi videẗ, p°. ꝑ glo. ij. in dicto .§. hoc quoqꝫ in titu. de ſucc. pheu. verſus finē, ibi ſed tantū deſcendētes ab eo, qui illud q̄ſiuit. Et ſectīdo hoc etiā voluiſſe videẗ idē ādre. de iſer. d̄ gra. ſucc. in pheu. §. his vero, & in titu. epſim, vel abb. §. mutus. ſup illis verbis tex. & ad dn̄m reuertiẗ. ¶ Iure tn̄ nouiſſimo pragmaticaꝝ etiam ex trāuerſali linea pheudum ipſum nouū habet agnatos abinteſtato, vt in .c. regis iacobi. ſi aliquem, & .c. cōſtitutionē, q̄ cōſtitutio i troducta fuit ad i interpetrationē dicti .c. ſi aliquē, quæ loqtur ēt in pheudis nouis, vbi ēt ius frācoꝝ obtinebit, & illa eſt regis frederici tertij. Vel intellige ꝙ nouū nō habet agnatos, ſi eſt cōceſſum ſimpliciter ſine aliqua forma. Sed ſi eſt nouū limitatū certa forma, illa debet ſeruari, ꝑ ſupius añ dicta, Aliter ad q̄d forma poneretẗ, & verba debent intelligi vt aliq̄d operētẗ. Vl' dic ꝙ nō habet. agnatos abinteſtato, ſed ꝑ pragmaticas regis iacobi, & regis frederici tertij. Et ſic non iuẗ cauſa pheudoꝝ, qa nō habet agnatos, ſed iure pragmaticaꝝ habet agnatos abinteſtato ¶ Item ēt ſi teſtator habet ſi p̊mittit illā formā debitam obſeruari, ſecundū iuditiū mēū .s. qn̄ eſt iure frācoꝝ. Nā illā formam, & illud ius frācoꝝ ſemp cōſtitutiones ſeruāt, & attēdunt, qn̄ eſt cautū vt illo iure viuaẗ, vt ſingulariter dicit andre. de iſer. in p̄ambulis ſuis ſup vſibus pheudoꝝ in illa q̄ſtione de regno ſiciliæ exempto ab imperio circa finē. Et ſic poteſt intelli ꝙ nō habet agnatos iure cōmuni pheudoꝝ, ſed iure pragmaticarum habet vtiqꝫ agnatos abinteſtato. ¶ Mō non obſtat vt nihil ommittā, q̄d ipſe andre. de iſer. ſentire videẗ in conſti. p°. de reuoc. pheu. l° iij°. conſtitutionū. circa p̊nc. ibi ſi nouū pheudum eſſet. Q uia primo ibi expſſe nō dicit, q̄d erat pheudū nouū iure frācoꝝ cōceſſum. Sed debet intelligi ſimpliciter, tibi & hæredibus, vel tibi, & filijs, nō addito iure francoꝝ. Et ſic forte potius in forma cōmuni, ſibi, & hęredibus de ſuo corpore legitime deſcendentibus, quę eſt forma cōmunis in regno Nec ē aliter, vl' taliter intelligēdum, ꝙ vidiatur ſibi cōtrarius fuiſſet, in eo q̄d dixerat in .c. oēs filij. Maxime ꝙ ſentit, ꝙ potuiſſet inter filios alienari. Ergo nō erat forma iuris frācoꝝ, q̄ recognoſcit p̊mogenitū tantum vt idem dixit in dicto .c. oēs. Vel ſectīdo dicēdū, ſi volumus eū itelligere, q̄d loquaẗ qn̄ cōceſſio fuerit facta ſ̊dicto iure frācoꝝ. Notabim⁹, & vim faciem⁹ in illis verbis ſuis .5. volēte p̊ncipe. Nā licet fuerit facta cōceſſio illo iure frācoꝝ. ſi tn̄ princeps ſic velit. ſcilicet ꝙ poſſit alienari in alium, certe ſup volūtate ſua non erit diſceptādū. Et hoc ipſum expreſſe voluit ipſe alibi in titu. ꝑ quos fiat inueſt .c. i. in finali col. illius p̊ncipij. ver. ſi pater daret, vel alienaret, Vbi notat in pheudo nouo alienationē pheudi in aliū valere ſi dn̄s cōſentit Nec ibi diſtinguit iter formas, ſed ſimpliciter loqtur, & indiſtincte ēt ibi. no. ādre. de Iſer. Sed ſi in ꝓximiorē agnatū nō reqriẗ cōſenſus dn̄i vt ibi tenet. Poſtq̄ enim ſic vult, & ex certa ſciētia vult, Nemo poteſt ei dicere,

cur ita facis, quia omnia poteſt, in eo nanq́ eſt plenitudo poteſtatis, licet quędam ſint, quæ eum facere nõ deceat, vt ſcribit bal. in ꝓludijs ſuis in l° pheudoꝝ dũ aliqua ibi de ꝓncipe tradidit, in ver. aliqua, ſed pauca. Et ideo nõ eſt mirũ ſi, vt ipſe dicit, volẽte ꝓncipe. i. ſic de ſua abſoluta poteſtate, & plenitudine poteſtatis diſponẽte, & diſpẽſante poſſit pheudatarius in alios, q̃ ꝓmogenitũ diſponere. Et vidi ꝓuilegiũ regis lodouici, qui excluſis fœminis, ſeu filiabus ꝓmogeniti, admiſit ſecũdogenitũ in ſucceſſione pheudi ſumari, Quã q̃ſtionem vltimo loco, ex cõmiſſione uiceregia termina ui, ſequẽs diſpoſitionẽ abſolutã ex regia poteſtate ꝓfatis regis lodouici. Hoc enim potius facit ꝓnceps poteſtate ſua, q̃ ꝙ ille hoc facere poſſit iure ſuo. Nec in hoc admodũ offendẽ ꝓimogenitus. Nam cõcedendo tibi, & hæredibus de tuo corpore legitime deſcẽdentibus, hoc fit in fauorẽ cõceſſionarij, vt dictũ eſt, addendo aũt, & ponẽdo clauſulã ita ꝙ viuatur iure francoꝝ. Hoc eſt appoſitũ gratia ſui. i. ipſius ꝓncipis, ita in ſuperioribus dixi. Qui cõſiderauit alqñ hoc mõ pheudũ ad ſe reuerſurũ deficiẽte ſucceſſuro ex iure frãcoꝝ. Vñ huic iure anteq̃ ꝑueniat phuedũ ad ꝓmogenitũ, & ſic ãteq̃ ſit ei ius q̃ſitũ, poteſt pheudũ tale alienari, & trãſferri in aliũ volẽte ꝓncipis, etiã cõceſſionario primo, Sed ꝓncipaliter ꝓncipe, cuius fauore appoſitũ fuit vt viuatur iure frãcoꝝ. Quia ꝓnceps appoſuit clauſulam illam. pro ꝓmogenito, poſt mortẽ patris, Qui poteſt cõcurrere cõſenſu patris reuocare clauſulam illam, & diſſolueẽ totã conceſſionẽ. per ea, q̃ dicit bar. & ibi ſcripſi, in .l. q rome. §. flauius .ff. de verb. ob. Et in proxime ꝓcedentibus cõſilijs memini me latius hęc dixiſſe. Erga partes poſſunt totũ cõtractũ reſoluere ar. ex. l. ſi diuerſa .C. de tranſac, non aũt ſufficeret voluntas vnius. Et ita limiteñ, & ſub audiantur tenẽtes cõtra. Et ad .l. quoties. C. de do quę ſub mõ, & ad. §. flauius intelligas vt ibi ſcripſi ad tex. plenius ad lecturã bar. in dicto .§. flauius. Et videor recordari ꝙ illa obtinet, dum mõ ꝙ non aliter a partibus .i. cõtrahentibus ãte ꝓuideatur Et miror qđ ibi bar. mouet cõtra dictam .l. quoties. ſed non ſoluit, Sed ibi ipſe pro eo reſpondeo Qđ ibi ideo valet qa non reuocauit donator, ſecus ſi reuocaſſet. vt caſu bartholi. Et ſic dicas ꝙ acqrit̃ tertio vt in dicta .l. quoties, niſi interim reuoceẽ vt hic. Sed certe ſi ab initio voluit vt ibi dicit tex. q etiã introduxit actionẽ, neſcio quomodo poſſit reuocari, Vl' cõſentiat lex reuocationi, Maxime qa ſicut olim valebat ſtipulatione, hodie valet ex benignitate iuris ſine ſtipulatione, Et poteſt eẽ ratio, qa contract' ille, & illa ſcriptura ſemp cantat, & habet in ea cõfeſſum donatoris, ſicut dicimus in epl'ã. Vnde peruento ad notitiam tertij cõſentientis acqritur tũc ei irreuocabiliter actio, vt ibi in dicta .l. quoties, Sed bene poteſt ſubandiri, niſi interim donans reuocaret, anteq̃ ꝑueniret ſciẽtia ad illum tertium, Qui anteq̃ acceptet, vel cõſentiat, non ſit ei ius q̃ſitum. Ita ibi ſentio cetera tñ, dic vt ibi ſcripſi, & ſup' dixi, Et attẽtaui idem ꝑ alias ẽt attẽtationes, & cõſiderationes infra in notabilibus pheudoꝝ. Et ſpecialiter in iuſtificatione ſententię pheudi cõbicini, in ver. gnimmo auſus fui in ſede attentare & cęt. Et ad hoc mirabiliter faciunt q̃ ſcripſi in p° volumine, conſilio 178. circa ius conſiſtens in ſpe, an tolli poſſit, Facit ꝙ ſcribo ad hæc infra conſil. xxi. circa ſcđm dubium. Sed qđ poſſit reuocari illa volũtas, licet acquiri debeat tertio, Et argumẽtum optimum, qđ nup occurrit. in l. p°. §. p. ff. de po. quem vide q̃ſo. Sed eſt ar. cõtra. qđ nõ quãdocũq; ꝑ .e. l. i. §. ſi pecunia aptæ. te. vbi re integra liceat nõ poſtea no. hos tex. Quia faciũt mire ad materiam. & nõ video ꝑ doc. allegato. Bar. tñ in l. certi .§. nũmos intelligit .l. quoties. ꝙ ibi ſit ſpeciale in donatione, vel qa res perduraꝛ, dic vt ibi. Et meminit ẽt bar. in .l. publia in ꝓnc. ff. de po. Sed rationes quare liceat mutare volũtatẽ ſcribit bar. in. d. l. i. §. p. Proſequor nunc ꝓpoſitũ. Operetur ergo illud volũtas ipſa, & poteſtas ꝓncipis, ꝙ tñ hic in caſu nro de volũtate ꝓncipis non apparet, immo cõtra. Quia vẽdendi licentiã ſub iure & forma iuris frãcoꝝ limitauit & reſtrinxit, & formã illã introduxit, ſicuti fecerat Rex martinus in conceſſione terrę ꝓdictę quõdã dño aloyſio. Quia licẽtiam ꝑ oia ſuã ad formã illius regię cõceſſionis impartitus extitit, q̃ ꝑ aliã voluntatẽ non apparet aliquaten' immutata. Et ſic ſtãdum ẽ formę datę licentię, qa ꝙ ꝓncipi placuit, legis habet vigorem. Maxime, vt dixi, qa hodie in hoc reg̃ ſic fiunt in pheudationes, & ita nitũtur viceregꝭs in regno facere cõfirmationes pheudoꝝ. Et eſt capitulum, & ordinatio, vt qñ pheudoꝝ nõ apparẽt ꝓuilegia, cõfirmatio fiat iure francorũ. Et potuit ꝓnceps legẽ, quã voluit rei ſuę cõſtituere, vt plenũ dictum ẽ. Quã etiam legẽ acceptauit tam vendens, q̃ emptrix ipſa acceptaſſe videtur, & cõſenſiſſe in cõtractũ vẽditionis, vt ibi innuit. Ex quo etiã apparet ꝙ tam ꝓuilegium cõceſſionis factę dicto dño aloyſio, q̃ licẽtię datę, fuit exhibitum, & traditũ & veriſimiliter recognitũ dictæ dñę beatrid emẽtl, vt ipſamet ĩ ipſo inſtrumẽto publico cõfiteẽ. Præſertim ꝙ ſic .ſ. in dicta forma, vẽdere poſſe a nro ꝓncipe ſpecialiter, & exꝑſſim ſuppllcans impetrauit vẽditor ipſe, & ẽt emptrix. Cũ ad vtriuſq; cautelam hoc ſupplicatum fuiſſe dicaẽ in inſtrumẽto ꝓdicto. Quã ob rem nõ video quomõ a tali forma ab omni parte accepta potuerit deſcedeẽ ipſa dña bebtrix ꝓdicta. ¶ Quinimmo forte ſi cõtrafactum fuiſſet dici poſſet vẽditio nulla, etiã ſi hæc nõ dixerit ꝓnceps ꝑ .l. nõ dubium .C. de legi. Et ꝑ ea, q̃ ꝓdicũẽ ꝙ actus peccat in forma, vel cõtrafaciens, & cõcedẽs alia lege, q̃ ſit cõceſſum, alienãs videẽ ꝑdere pheudum Licet in hoc alię ſententię ponãtur in .l. ſi inter .§. ſi. in titu. de lege. cor. Equi' tñ & rectius puto ꝙ licet facta videaẽ in larga forma vẽditio, nõ tñ eſt expreſſim facta cõtra licẽtię regiæ formam, licet indiſcrete facta ſit. Attñ ſcđm formam dictæ licẽtiæ erit intelligẽda, vt res ipſa potius valeat. q̃ pereat .l. quoties .ff. de re. dubijs. cũ ſimili. Præſertim cũ verba patiaẽ, & cũ de mõ, & forma viuendi ſit ommiſſum, & nihil ſit dictũ, Suppleaẽ ſecũdum ipſam licẽtiam, & ſic valeat venditio relata ſubintellecta iuxta formam datæ licẽtiæ, ne aliter cadat in delictũ, q̃ interpetratio eſt vitãda .l. merito. ff. pro ſocio. ¶ Nec ſupradictis, qñ dixi faciens vim in volũtate ꝓncipis per c. volẽtes. Quia illud verũ, qñ qs vellet diſponere ſecundũ formã: & tenorem cõceſſionis pheudi, vt libere poſſit ꝓncipis licentia nõ expectata. At ibi ſi intelligis ꝙ iure francoꝝ fuerat pheudum conceſſum. Et ꝙ ita loquitur andre, de iſer, ibi valde bene oportuit dici.

Quod volente,

Quod volente,& diſpenſante principe,& ſic ex pleni
tudine poteſtatis in aliũ ſit pheudũ alienatũ Alioqnin
obſtante forma pheudatari⁹ ipſe,lȝ nouus id de ſe fa/
cere nequiſſet, Vbi aũt forma repugnat, nõ loq̃t, nec
diſpenſat.c.volentes.Et ꝑ hęc ẽ reſpõſũ ẽt ad.ȝ.caput
ꝓncipale de.d.c.volẽtes Quia nõ loqtur vbi forma re
pugnat expſſe,atq; iõ neceſſario dixi ibi,hoc caſu.ſ.v/
bi forma repugnat ꝙ volẽte ꝓncipe.q.d.&nõ alr phe/
udi noui fieri poſſit in alios alienatio,nedũ inter filios.
Ac certe tãto ꝓclini⁹ hęc mea noua cõſideratio,&dix/
tinctio inter formas ẽ admittẽda,quãto mag.s.reſtrin/
git pheudi noui ẽt alienationẽ Nã vt egregie ingt bal.
in ꝓludijs ſuis, inter ſingularia pheudoꝝ hoc ꝓcipuũ
ẽ,ꝙ pheudũ alienari nõ poteſt,Potiſſimũ ga verba de
bent quãtũ poteſt ita intelligi,vt nõ fruſtra, & incaſſũ
appoſita videãtur.ſed ſint q̃ maxime opatiua ar.ex.l.ſi
qñ de.le.i.& de inoff.teſt.&.ff.admunicip.l.i.& no.in.l.
ſi qñ.C.de inoff.teſt.Si enim poſſet ẽt in extraneos cõ
ferri tale pheudũ nouũ,Nihil operať licẽtia,nihil clau
ſula cõceſſiõis,cũ pactũ ſufficiẽs nõ ſit mutãdi oĩs phe
di naturã ar.coꝝ,q̃ pleni⁹ in ſupiorib⁹ dicta ſunt Et ad
hoc facit.c.i.de fra.de.no.be.inue in p°.Rubri.pheu/
doꝝ.in.§.ſin aũt vn⁹.&.§.ſed hoc aũt & in titu.de ſucc.
pheu.c.i.ad.fi.& in titu.ſi duo.fra.ſucc.in be.Et ꝓbatur
in titu.de duo.fra.a ca.inue.et de ſucc.pheu.c.i.§.filia
vero Et ꝙ no.andre.de iſer.quę ſit p°.ca.be.a.c.i.§.ꝓte
rea ſi vaſſall⁹.ver.ſȝ ga ponit in themate.Propter hoc
q̃ ga addiť iure frãcoꝝ ſit pheudũ quãuis nouũ,in alie
nabile,& ſic ex forma reduciť ad ꝓmęuã,& ꝓpriã natu
rã pheudoꝝ.Et ẽt ab ea excludať ex natura additę,vel
appoſitę formę,ne vltra formã cõceſſioni poſitã alie/
netur,vel alr diſcedať.Sed ſm ipſã appoſitã formã re
guleť.Et circa ꝓmũ caput hęc dicta ſufficiãt. ¶ Venio
nũc ad ſm caput.atq; ad illud motiuũ circa id,ꝙ for
tius arguebã,Hãc p°genitã excludi ẽt ſi viuať iure frã/
coꝝ ex q° eſt cõiugata,& dotata ꝑ tex.in.§.filię.aũt ſu
peri⁹ allegatũ.Et cert habeo ꝙ ſi dicta dñã Ioãna ꝓ/
mogenita fuiſſet dota de ſubſtãtia patris,& de eius
ſucceſſione,tractarem⁹,ꝙ nõ obſtãte forma.ſcilicet il/
la vt viuať iure frãcoꝝ Tali caſu filia minor in capillo
exiſtẽs p°genitã excluderet,& iſte ẽ rotũdus caſ⁹ in di
cto.§.filię aũt,qd ſecũdũ rectũ intellectũ glo.ibi,&ẽt ã/
dre.de iſer. loquũtur qñ viuiť iure frãcoꝝ vſq; ad.§.ſin
aũt Sed certe nos ĩ pñti q̃ſtione hic nõ tractam⁹ ď ſuc
ceſſione patris,ſed matris,cui⁹ eſt pheudũ,de q° q̃ri/
m⁹. Et quãtũ ad hoc habem⁹ ibi glo.q̃ in his nřis ter/
minis decidit q̃ſtionẽ Scilicet ꝙ ſi pheudũ ẽ maternũ
& cõceſſũ vt viuať iure frãcoꝝ,ſic loq̃ť littera illi⁹.§.lȝ
filia ſit maritata,& dotata de bonis tãtũ pris. Nihilo/
min⁹ illa filia p°genita maritata, & dotata ſola ſucce/
dit,& minorẽ ĩ in capillo exiſtẽtẽ excludit. Quia nõ
ẽ dotata de ſubſtãtia mřis, de cui⁹ ſucceſſione tractať
Et ita refert ibi glo. hãc q̃ſtionẽ terminatã fuiſſe alias
in facti q̃ſtione in magna regia curia a iuris ꝑitis anti/
q̃s,& ẽ ibi gl.plẽa ſuꝑ ver.excludunt. Et eſtrano ꝓm/
pta,nã datio dotis excludit filiã dotatã a ſucceſſiõe pa
rentũ,qñ ẽ dotata ab ea pte,de cuius ſucceſſione agiť.
Quia cã excluſionis ẽ dos ei⁹ partis.i.ab ea parte ꝓue
niẽs,ad q̃ filia petit admitti.Et iõ cũ in.d.§.filię ď pris,
& eius pheudi ſucceſſione tractareť,& filia p°genita,q̃
veniebat,ex q° phedũ erat pris cõceſſũ in forma iuris
frãcoꝝ,vt dixi,excludiť. Dicit tex.ſi eſt dotata de bo/
nis paternis.Quia venit ad pris ſucceſſionẽ,& ad eam
velit admitti,nõ alr,vt dicit.§.filię.At eo caſu,q° ẽ do
tata a pře,&q̃rit p°genita ab ipõ pře dotata admitti ad
ſucceſſionẽ mřis, a qua nõ fuit de eius ſubſtãtia dotata
nihil imped.t gn ad illã ſucceſſionẽ maternã admittať
Et ſic dicit ibi glo.ꝙ admittiť,& excludit oẽs alias ſo/
rores.Quia quo ad matrẽ habeť ꝓ indotata,ex q° tra
ctatur de mřis ſucceſſione,& ab ea nõ fuit de ſua ſub/
ſtãtia dotata.Et ſic dos eſt cã excluſionis habita ab ea
parte parẽtũ,ad quã petit admitti. Et hec idẽ voluit an
dre.de iſer.alibi in ſucceſſione collaterali intelligendũ
eẽ in eadẽ cõſtitutione,vt de ſucceſſionib⁹.in.§.cõiuga
tę,&dotatę,in ꝓnc.Sic ẽt in collatione dotis dicim⁹,ꝙ
filia ex ea parte cõferre teneť,& qua dotata fuit, & qñ
de illius ſucceſſiõe tractať. Vñ ſi dotata fuit a pře tãtũ
nõ ꝓhibebitur integraliter,nihil oĩno cõferẽdo de do
te habita a pře,mři ſuccedere,et ita e cõtra.Et pro hoc
adduco gl.in.l.filiã.C.de colla, in vlti. ſolue. q̃ not.&
eſt tex.in.l.vt liberis. ibi cui⁹ de hereditate agiť & cęt.
Et ita ibi notat dñs me⁹ raphael,fulgoſius.ad qd facit
ẽt.l.illam.in fi.eo titu.vbi hoc tenet expſſe bar. in.ij.q.
Et idẽ terminat alibi andre.de iſer.in cõſtitu.inaligbus
in.8.col.circa.fi.Et ẽ etiã bonus tex.ad hoc in.l.qm no
uella.C.de inoff.teſta.ibi debet dici tex. ſi ex ſubſtãtia
ei⁹ & cęt.Et hoc idẽ inuenio in materia phedoꝝ tenu/
iſſe ex cellentẽ doct.d.bartholomeũ de capua in.l.pe.
de iure do.C. ¶ Modo ad propoſitũ noſtrũ, cũ mihi
aſſeratur ꝙ hęc ꝓmogenita vxor dñi guaſtoni fuerit
de bonis,et ſubſtãtia quõdã d. gabrielis ď fallo patris
ſui dotata.Et nũc nõ de eius pris ſucceſſione,ſed tãtũ
modo matris tractetur,Ergo in hoc pheudo materno
de cuius ſubſtãtia nõ fuit dotata, & eius reſpectu pro
indotata habetur.Ergo ad matris eius ſucceſſionẽ ad/
mittetur,ſm predicta & excludit minores ſorores, cũ
viuatur iure frãcoꝝ. ¶ Sed certe hic nõ poteſt tracta/
ri de ſucceſſione matris,ga mater ſupuixit huic cõſtã/
tię eius filię,quę predeceſſit matri.Et ſic nõ ſumus in
caſu preallegati.§.filię.q loqtur de ſucceſſione patris,
non matris,Et dato ꝙ intelligeretur de ſucceſſione ad
matrem,vt modo dixi,mater erat filia,& filia hęc ſo/
bijt.Vnde remaneret ſolũ dubitatio.an fuerit data in/
dotem huic filię conſtãtię,& ſi fuit data, nõ potuit da
ri.Ex quo bal.tenet,& communiter doct.ꝙ non poteſt
pheudũ dari in dotem alteri, q̃ ei, cui. debetur ad quã
ſpectat pheudũ.ſ.ad ꝓmogenitã. Et ſi potui dari, hoc
eſt,in vita donantis ꝑ.c.nuper.de do.inter vir.& vxo.
¶ Concludo,ꝙ ex hoc apparet ꝙ nihil obſtat primo/
genitę eiuſdes,cum nõ ꝑuenerit.a parte matris,de cu/
ius ſucceſſione tractamus ꝑ ea q̃ late dicta ſunt. Nec
obſtat datio dotis facta a mře,ga dedit ei, ad quã dos
nõ ꝑtinebat.Et quo forma cõceſſionis ꝑtinebat ad ꝓ/
mogenitam.Nec potuit cõcedens hanc formam mu/
tare, in pręiuditium principis, & ſuccedentium iure
francorum. Preterea & illud firmat andre. de iſer. in
.d.§.filię aũt.recitans,&ſequens glo.& dicit ꝙ eſt no/
tandum. Et de hoc etiam alibi meminit .ſ. in conſt.
in aliquibus. in ver. item contrarium dicitur in ſimili
& cęt. vbi vide. Nam plus ſentiunt aliqui, ꝙ etiam
per filium non excluditur filia nupta per patrẽ,a ſuc/
ceſſione mřis. Sed ꝙ ſeqtur ibi alij approbant. melius

mihi. Q đ aũt fuerit de patris & non mřis ſubſtãtia
ꝓbatur, tũ ipſo cõtractu dotis, tũ ẽt qa mř hec remãſit
tutrix filiarũ. Et ſic debito officio tutelari filiã marita/
uit, et ſic nõ intelligiť đ ſuo. ar. ex. l. meſeni⁹. C. de neg.
ge. Nec ẽ pſumẽdũ in dubio, ꝙ đ ſui ſubſtãtia, ſʒ pris,
tũ qa tutrix, & rõe officij maritaſſe videť. Ar. ex. l. p°. C.
de nup. Et ꝙ no. in gl. in. l. copulãdis. C. de nup. Ad ꝙ
optime faciũt notata p bar. in illo cõſil, ꝙ incipit adu/
nãtia gñalis, circa ꝑnc. in 3°. ar. ibi tertio ſic, qñ ille, q
hʒ & cęt. Et in 2.° argumẽto ꝑ parte negatiua, in ver.
ſcđo ſic ſemp cum aliqs, tñ qa ad eã nõ ptinebat on⁹
vt matrẽ, dotãdi filiã, ſed ad ſubſtãtiã pris iure cõmu/
ni. vt ponit gl. in. d. §. filię aũt. & ꝓbať in. l. fi. C. de do.
ꝓm. cõiuncta. l. mř ꝑ filia. C. de iure dot. Et ex his ma
nifeſte ꝓbať ꝙ ad ꝑ°genitã, nõ obſtãte ꝙ fuerit dota/
ta đ ſubſtãtia pris, tñ ptinet hui⁹ pheudi materni ſuc/
ceſſio. Et ſic cõcludiť ꝙ nec ſm caput obſtat ei. ℭ Re/
ſtat vltimo rñdere ad. c. volẽtes ſed certe in ſupiorib⁹,
& p ſupiora eſt rñſum. At hic vnico verbo rñdeo, quia
loqť qñ nõ reluctať forma, vľ obtinet nõ repugnante
forma, qđ in idẽ tẽdit. Et iſta ẽ cõmunis, et noua, & ve
ra interpetratio iuditio meo, & pleniſſime in ſupiorib⁹
memini cõcluſiue. Cũ eni tã in nouis, q̃ i antiqs pheu/
dis, iure cõi pheudoꝝ in eoꝝ alienatiõib⁹ ſemp regulř
cõſenſ⁹ regi⁹ reqrebať, & alř fieri nõ poterat. Et facta
alř aliẽatiõe aliqñ ad ꝑncipẽ, aliqñ ad agnatũ pheudũ
deuolucbať, ſm ea, q̃ notãtur p andre. de iſer. & bal. in
. c. i. & alijs locis đ ſucc. pheu. Hodie ꝑnceps hoc remiſ
ſit p. c. volẽtes. vt pheudatari⁹ nõ habeat talẽ cõſẽſum
neceſſe interpetrari. Princeps eni dat qđ ſuũ ẽ, & quãtũ
in ſe ẽ, & quãtũ de iure poteſt. Nõ aũt in dubio intelli
gẽdũ ẽ, ꝙ cõtra regulas pheudales, & ꝑiuditiũ agnatoꝝ
& cõtra formã oium ꝑuilegioꝝ, tã ſuoꝝ, q̃ ꝑcedẽtium
hoc agat, Et tot iura vno ictu, & impetu deſtruat ar. ad
hęc. l. ſi qñ. C. de inoffi. teſt. Fatuũ eni eẽt ita intellige/
re, ꝑſertim cũ in hoc reg̃ ſit, ꝙ q̃cũqȝ ꝑuilegia cõceſſa
ſub q̃uis forma, intelligãtur iurib⁹ alteri⁹ ſemp ſaluis.
Et ita cõiter ſolent ꝑncipes ponere i ſuis ꝑuilegij. Nec
ſit ꝑncipis reuocare cõceſſa, vt i auten. de refe. pala. cir
ca ꝑnc. Nec hoc dicit dictũ. c. volẽtes tacite, nec expſſe
Nec indubio alř intelligẽdũ. Quia nũq̃ ꝑnceps intel/
ligiť facere ꝑiuditiũ iuri alterius. Nec aliqd cõcedere
in alteri⁹ iniuriã. l. nec auus. C. de eman. libe. l. ij. §. me
rito. ff. ne qđ in loco pub. & gl. no. in. l. fi. ff. de cõſt. ꝑnc.
& in auten. de eq̃ do. §. aliud q°qȝ ver. ꝙ enim abinitio.
coll. vij. Iura ſũt vulgaria, Et doctores freq̃nter vtunť
hoc argumẽto in ſimilib⁹, ꝑ vt facit bar. in. l. i. ff. ſolu.
mat. in vltima. q. & in. l. i. C. de ſuc. ſan. eccl. & l. ij°. C.
de ꝑn. imp. offe. Et inde ẽ ꝙ notabiliter ſcripſit bal. ꝙ ſi
ꝑ formã ſtatuti ẽ pmiſſa ſimplř alienatio, & ſit ſtatutũ
in finib⁹ pmiſſiõis, & nihil diſpõat vlteri⁹ expſſe in ꝑ/
iuditiũ dñi, vel agnatoꝝ, ꝙ pp hoc nec ius agnatoꝝ in
telligiť eẽ leſũ, vel ſublatũ. Immo ex q° nõ ſubſtulit ta
cite, vť ei eis cõſeruaſſe, vel fuiſſe ius illud inlęſe con/
ſuatũ. Ar. ex. l. ꝑc. pim⁹ de apꝗ & l. ſcim⁹. C. de teſta.
Ita traddit in titu. q° olim. pheu. a. po. §. porro. in ꝑalle.
. q. in verbo q̃ro qđ ſi ꝑ formã ſtatuti & cęt. Et ꝑ hęc
ẽt apparet intellect⁹. c. volẽtes, quẽ nõ ampli⁹, qa non
eſt neceſſe, proſequor. Vbi ergo eſt forma ſtrictiſſima
cõceſſionis ꝑ ſe đ ſuo corpore legitime deſcẽdẽtib⁹, &
ẽt ꝙ viuať iuř frãcoꝝ. Poterit eq̃dẽ pheudatari⁹ aliẽare
nõ impetrãdo cõſenſũ ꝑncipis p dictũ. c. volẽtes. Sed
certe hoc nõ poterit in ꝑiuditiũ agnatoꝝ, & cõtra for/
mã cõceſſionis ꝑdictę, Quia id nõ agit ꝑnceps Immo
integrũ ẽ eis ſuũ Ius, qa ꝙ nõ mutať, cur ſtať ꝓhibeť?
vt dicit tex. in dicta. l. ſancim⁹. Et ita apparet ꝙ huic ꝑ/
mogenitę nõ obſtat dictũ. c. volẽtes. Immo neceſſe eſt
ſeruare formã, Et alř facta in cõtrariũ alienatio nõ te/
nebit p ꝑdicta. ℭ Et ex his nõ alř fũdãdo, ſi magis ſim
longus, & fui qdẽ magiſq̃ crediderim, ius p°gẽitę, qa
iſta puto ſufficere Patet ꝙ ei nihil illoꝝ triũ, q̃ ꝑnci/
pio adduxi cõtra ſe obſtat, qn ad hoc maternũ pheu/
dũ debeat iure admitti tãq̃ primogenita, & ſpecialiter
iure frãcoꝝ ad pheudũ ipſũ vocata. Et his ſũ iã cõtẽt⁹.
Humiliter me ſubijciẽs emẽdationi, correctioni, & ſup
plectioni maioꝝ. Apud politiũ cũ penuria libroꝝ xiij.
iunij Inditionis ꝑmę dũ ibi eſſẽ fugiẽs peſtẽ patrię, Et
erã cũ vxore, filijs, & familia tota, q̃ dei gratia euaſit in
columis. Sit ſemper gratia, & laus deo Amen.

Conſilium Tertium Decimum

IN nomine dñi nří ieſu xpi amen. In
hac cauſa agitata inter viros dños magni
ficos. Antoninũ de mõtecapto noie vxo/
ris ſuę, agẽtẽ, & dñm belẽgariũ de incun/
gles ꝑ parte filię cõuẽtũ. Nõ intẽdo ꝑli/
xius ſcribere, tũ qa alias plene ſcripſi cõſulẽdo p°ge/
nitę iã mortuę, tũ et ſcđo qa ad viros tã excellẽtiſſimos
q̃ prudẽtiſſimos me ſcribeř nõ ignoro. Ad eos ipos. ſ.
iudices magnę regię curię, Qui, pace alioꝝ & pluſq̃
alij ſẽtiũt in mã pheudoꝝ, q̃ ẽ eoꝝ ꝓpa ꝓpie. Nulli eni
alij iudices audẽt ꝑť eos đ magnis pheudis cognoſceř
q̃ q̃ternata dnř vt ꝓbať in cõſt. ſtatuim⁹ i titu. de ord.
magi. iuſt. Tũ & tertio qa alios egregios doctoꝛs ple
ne apparet in hac eadẽ cã ſcripſiſſe, nihil credo ſubſtã/
tiale intractatũ, intactũqȝ relinquentes. Ego aũt nihil,
aut parũ, niſi q̃ten⁹ ad ꝓpoſitũ fuerit dicendoꝝ ſcribã
de iã poſitis, & ſcriptis in alio cõſilio, qđ inſerẽdũ hic
oino cẽſeo, vt vtrũqȝ videãt iudicaturi, et ẽ cõſiliũ. ſ. ꝑ/
ximũ ex ordiñ Principio mihi vť fũdatũ ius agẽtis, ꝑ
q° cõſult⁹ ſũ. An veniat recte ad agẽdũ. Nã ꝓſupoſito
ꝙ inficiari neqt, ꝙ cõceſſio fuerit facta, & data licẽtia
alienãdi inſtricta forma vʒ. ꝑ ſe, & hęrdib⁹ đ legitimo
cope deſcẽdẽtib⁹, ita ꝙ viuať iuř frãcoꝝ. Eſt vidẽdum
cũ hęc actrix ſit ſcđogenita, quomõ admitti debeat ad
agẽdũ iſpecta forma, ꝙ viuiť iuř frãcoꝝ & cęt. Q° iuř
venit p°genit⁹, nõ ſcđogenit⁹. Vñ videť qđ mortua ꝑ/
mogẽita ſine filijs, vt ꝓbať in ꝓceſſu qđ nõ exiſtẽte ipa
p°genita loc⁹ ſit fiſco, ꝑ ea, q̃ habẽtur in. §. fi. in cõſt. vt
đ ſucceſſionib⁹ in titu. đ ſucc. no. in pheu. Et plene exa
minat ãdre. đ iſer. i titu. đ na. ſucc. pheu. c. i. circa. 5. col.
ibi cõſtitutio tñ regni ſicilię. ℭ Sed certe hoc nõ obſtã/
te dico, ꝙ hęc actrix lʒ ſit vera ſcđogenita, Attñ mor/
tua p°genita ſine filijs, vt dictũ ẽ, iã deſijt eẽ, & ꝑinde
hř, ac ſi nũq̃ fuiſſet. Maxime qa nũq̃ habuit in vita ter/
rã ipã heracleę đ q̃ agiť. Et ſic ipa ſcđogenita accipit, &
ſubintrat locũ p°genitę. Et hoc expſſe voluit and. đ iſr.
i titu. đ ſuc. pheu. §. hoc q°qȝ circa finẽ ij. col. Nã cũ de/
ferť ſucceſſio p°genitis, ꝙ ẽ qñ iuř frãcoꝝ, ẽ facta cõceſ
ſio itelligiť đ illis, q iueniẽť eodẽ gradu gẽiti p° Nõ eni

ſoli p̄mogenito loc⁹ eſt, qa tūc bene ſuccederet fiſcus deficiēte p° vocata, Sed p ius frācoꝝ deferꝭ p̄mogenitis, & ſic mſū ſuo ordine, et ſic cuiuſcūq̄, q in eodē gradu tpe illo p̄mogenit⁹ inueniaꝭ. Ar. in. l. libert⁹ q in fi. C. de bo. libe. & voluit expſſe andre. de iſer. in titu. de gra. ſucc. in pheu. §. his vero. in ver. & in reḡ ſiciliæ, in illis verbis. qa patru⁹, q inueniret ſe p̄mogenitū & cœt. Et pleni⁹ ſcripſit in titu. de na. ſucc. pheu. c. i. ver. hec ēt vera niſi repugnēt verba cōceſſionis & cœt. circa mediū. 6. col. Vbi vtrobiq̄ tradidit, ꝙ vbi viuiꝭ iure frācoꝝ, ēt ſi ſupeſſet filius p̄mogeniti pferaꝭ, & ſecundogenit⁹ patri viuēti, de cui⁹ ſucceſſione tractaꝭ, vſq̄ adeo ſtat in vi, & potētia p̄mogeniti. Scdogenit⁹ ipſe vt ēt filiū p̄mogēiti p̄mortui excludat. Pro q° tex. optim⁹ in. l. iiī°. §. ſi duo. ver. & p inde. ff. de leg. tut. & l. libert⁹ pro. §. de bo. lib. Et voluit idē andre. de iſer. in titu. d prob. phe. alie. p fre. §. p̄terea ducat⁹ circa. 5. col. ibi itē pꝭ acqrebat pro oib⁹ filijs. Et ē ratio iudicio meo, qa in ſucceſſione patris, vl' mris pximior ē filius, q̄ nepos, Quē ēt poteſt exiſtēte filio p̄terire. l. gall⁹. §. in oib⁹. ver. ſi. ff. de libe. & poſt. Cū erḡ hec ſit q° ad viuētes p̄mogenita, & pximior gradu cęteris, dn̄ę beatricis, de cui⁹ pheudo, & terra tractam⁹. Merito erḡ ipſa q̄ ſe reperit in tpe p̄mogenitā, Quia alię p̄mogenitæ nō ſunt, & de mortuis nō ē tractandū, Ipſa admittiꝭ vi inueſtiture, & p̄uilegij p̄mogenitos vocātis. Quinimmo ꝙ eſt āplius ēt. ſi terra fuiſſet ad q°ndā magnificā dnām ioānā vere p̄mogenitā deuoluta, et effecta ſua, ea demū ſine filijs mortua. Hęc tāq̄ ſoror fuiſſet admittenda ſicut frater fr̄i ſuccedit i pheudo, qd̄ eoꝝ patris fuit, vt pbatur in p° rubri. pheudi. §. vt fr fr̄i. Nec q̄m moueat ꝙ ibi de fratrib⁹, nō ſororib⁹ loquaꝭ, qa hodie idē in ſororib⁹, et filiab⁹ deficiētib⁹ maſculis tā p cōſtitutionē regni, vt in cōſt. in aliqb⁹, & d. cōſt. vt de ſucceſſionib⁹. §. ex collaterali linea, q̄ expſſi⁹ p pragmaticas regni tā regis iacobi, q̄ frederici tertij. in. c. ſi aliquē & c. conſtitutionē & in. c. ſi aliquē in ver. ſi nulla remanēte. ¶ Rurſū nō obſtat. §. cōiugatę aūt, in dicta cōſtitutione, vt de ſucceſſionib⁹, qa ē correcta p. d. ver. ſed ſi nulla. Et qa loqꝭ qn̄ fuiſſet a fr̄e, vl' ſorore, de cuius ſucceſſiōe tractareꝭ, maritata. & dotata. Nec obſtat ꝙ fuerit mꝭ cōuētę in capillo, vt ſic illa ſuccedat. vt. d. §. ex collaterali. Quia certe nō remāſit in capillo, qa p̄mortua mre, & p̄terea viuēte mre ēt maritata, & dotata fuit ¶ Sed certe, vt p̄dixi, hic venit tāq̄ capiens locū p̄mogenitę nulla alia filia ei p̄cedēte ad pheudi, & terrę huius ſucceſſionē mortua mre. Nā p̄m⁹ dicit quē null⁹ p̄cedit vt pbaꝭ in phemio. ff° vet. §. in reliq̄ vero Nā pheuda nō pcipiunꝭ mero hereditario iure, ſed poti⁹ p̄ncipali puidētia ar. ff. de adop. l. ſi arrogator. §. ſed an impuberi, vt no. in. c. p°. in rubric. p° pheu. & bein̄ p̄mbal. ibi. Et licet fuerit maritata, & dotata, ſic videꝭ excludi ab huiuſmodi ſucceſſiōe pheudi Attn̄ qn̄ nulla ſup eſt alia in eodē gradu ſucceſſura, nec aliq̄ ē remanēs in capillo, vt fuit hic. Quia mortua dnā cōſtātia, ipſa debet nō obſtāte, ꝙ ſit maritata, & dotata, ſuccedeꝭ. p dictā pragmaticā ſi aliquē verſ⁹ finē, & ar. p̄all. cōſtitutionis, vt de ſucceſſionibus. §. filię aūt. Vbi maiores filias excludit dotatas filia remanens in capillo. Erḡ ſi nulla ſup eſt filia minor in capillo: qa p̄mortua mre, vl' quia dotata, vt fuit dnā cōſtantia. Erḡ a ſēſu cōtrario maritata, & dotata ſuccedit defectu aliaꝝ nō exiſtētiū pſonaꝝ in eodē gradu. ¶ Preterea et fortt⁹ illud verū qa dotata excludiꝭ a remanēte i capillo, ēt ſi viuiꝭ iure frācoꝝ. Et dotata ſit filia maior vt habeꝭ i. d. §. filię, qn̄ eēt dotata ex bonis, & ſubſtātia ei⁹, de cui⁹ ſucceſſiōe tractaꝭ, vt ibi. At vbi fuiſſet aliūde dotata filia maior, Tn̄ vbi viuiꝭ iure frācoꝝ maior ipſa licet dotata. alſ minores, licet ēt in capillo exiſtētes excluderet, & ipſa admitteret vt ibi. Et ſic cū hic tracteꝭ d ſucceſſiōe pheudi materni, a qua cōſtat ꝙ nō fuit dotata d ſubſtātia ſua hęc actrix, ſed ex bonis paternis. Vt conſtat, ex q° pbaꝭ ꝙ hereditas dn̄i gabrielis fuit valoris triginta milia florenoꝝ, et oēs in vxoris manū puenerūt. Et cōſtat ēt virtute cōtract⁹, & p m̄ltos teſtes i poceſſu, & ſūt veriſimilia, qa in donatione facta a dnā beatrice mre filio dn̄o gabrieli d reddit⁹ aragonū, q erāt viri, cōſtituēda erat & ſoluēda dos. Vt i cōtractu, & ibi notaui, Erḡ ipa licet dotata ad ſucceſſionē vēiet pheudi materni. Et q° dos nō excludit eā, qa nō fuit, vt dictū ē, a ſubſtātia matris dotata. Et ita terminat gl. ibi in dicto. §. filię aūt, q ē terminatio cōſtitutiōis. Et hoc ēt voluit an. de iſer. vbi plene examinat materiā, i titu. d natura ſucc. pheu. c. i. circa vi. col. & vij. ibi in ver. p q̄ cōſtitutionē excludiꝭ ſoror cōiugata, & dotata & cœt. cōcludēs vt. ſup°. ¶ Et ſic videris q̄nto iuris fūdamēto nititꝭ, & q̄ recte venire poteſt ad huiuſmodi pheudi ſucceſſiōē, ſeu petitionē actrix añ dicta. Mō nō obſtat p̄ncipal' fūdamētū cōuēti, qd̄ pars aduerſa pponit, Q d cū fuerit pheudū nouū qa q°ndā dnā beatrix nouiter acqſiuit, & hoc qdē q̄ſq̄ inficiari nō poteſt, vt in alijs ſupioribus allegatioib⁹ pleū cōcluſi, Erḡ q̄ten⁹ poſſit p libito alienari, qa tale pheudū nouū nō hꝫ agnatos, & cœt. Nō alr̄, nec plura diceꝭ: & allegaꝭ poſſē p reſpōſiōe, q̄ ꝙ idictis meis allegationib⁹ p p̄mogenita dixi. Quia ibi dictū, & a me ſolūmō attētatū teneo p vero. Saluo tn̄, & addito vno qd̄ ipſe idē andre. de iſer. iudicio meo mirabiliter dixit alibi, arguēs p°. ꝙ p° acqrēs poſſit pheudū vt pote nouū alienaꝭ, Et remittit ſe ad ſua dcā in titu. de alie. pheu. pat. Poſtea cōcludit ꝙ tale pheudū pꝭ acqrēs ſi poteſt vni filio aſſignaꝭ i p̄iudiciū alteri⁹ agnati. Iſta ſūt v̄ba ſua in titu. d nat. ſucc. pheu. i ver. qd q̄ ſi pꝭ q̄ſiuit circa finē 4. col. Q d p̄iudiciū fieri itelligo dupl'r. Q ā ſolet aſſignaꝭ vellet cōtra formā cōceſſionis Qui. ſ. cōceſſū eēt pheudū iuꝭ frācoꝝ & ipſe p̄termiſſo p°genito, vellet alteri filio aſſignare: qa tc̄ nō poteſt. Itē ſcdo qn̄ eēt cōceſſū ſimpl'r ſibi, & filijs, vl' heredib⁹ ſuis d ſuo corpe legitime dſcēdētib⁹, nō addito ēt, iure frācoꝝ, & vellet p̄termiſſo p° gradu, vl' pximiore in fm̄, vl remotiorē trāsferꝭ pheudū. Quia tc̄ in p̄iudiciū pximioꝝ hoc nō faciet. Poterit tn̄ eo caſu. q° nō ē additū, iuꝭ frācoꝝ pſpiceꝭ cui velit ex liberis ex eodē gradu, hodie p. c. volētes. Sed olim cōtra, qa oēs filij equaliter ſuccedebāt ad pheudū. vt in. c. i. de ſucc. pheu. in p̄nc. & voluit bal. in titu. d ph. phe. alie. p fre. circa p̄nc. i ver. q̄ro verū pꝭ. circa. 5. col. ¶ Ex q° nc̄ inferꝭ ad duo. P° ꝙ andre. de iſer. firmat opinionē ſuā poſitā in. c. oēs filij in titu. ſi d pheu. cō. fu. vbi p̄termitti ſi poteſt a pheudatario nouo forma iuris frācoꝝ. Scdo qd̄ qn̄ cōcediꝭ liberis d legitimo corpore deſcēdētib⁹ itelligitur qd̄ puideat pximiorib⁹ ſuis ſanguinis, nō remotioribus agnatis. Pro hoc ē ꝙ ſingl'r dicit bal. i titu. d ph. pheu. alie. per

fre. in princ. circa .iiȷ. col. ibi q̄ro an inter agnatos, & facit .c. titius. ſi de pheu. con. fu. Et hoc etiam de iure cōmuni. nā talis cōceſſio facta tibi, & heredib⁹, vel liberis tuis de tuo corpore legitime deſcēdentib⁹. Intelligi debet de ꝓximioribꝰ, vnde exiſtentibꝰ filijs nō ꝓuidebit: nec ꝓuideri poterit de pheudo nepotibꝰ, qui ſunt in ſeq̄nti, vel remotiori gradu. Ar. ex .l. tertia .§. ſi duo. ver. ꝓinde .ff. de le. tut. & .l. ſi liberto ptō. §. i. .ff. de bo. lib. Hiȷ enim deſcendētes hodie ēt in infinitū ſuccedūt ordine tñ ſuo. vt glo. not. in dicta conſt. vt de ſucceſſiōibus. Et ita eſt expſſum in pragmatica ꝑallegata ſi aliquē, & in illa, cōſtitutionē, vbi ordo ſuccedēdi attendit .s. vt ꝓximior ſuccedat. Vt ꝓbat etiā in tex. in .c. titius filios in titu. de pheu. d. cō. fu. & voluit bal. in pᵒ rubri. pheu. in .§. et qa, circa ꝑnc. vbi admittit nepotes in ꝺ̄fectu filioꝝ. Et an appellᷓ. filioꝝ, nepotes cōprehendant. Singl̄r tradit bal. in pᵒ. Rubr. pheu. Et qa, circa iiȷᵒ. col. in iiȷᵒ. notab. ibi tertio nota. Nā exiſtēte filio, poteſt nepos ex eo ſine piculo ꝑteriri iure cōmuni .l. gallus .§. in omnibus. ver. ſi .ff. de libe. & poſt. Et voluit ādre. de iſer. vbi ꝓbatur. in titu. de gra. ſucc. in pheu. c. i. & .§. his. maxime ſi ē additū iure frācoꝝ. vt ibi. ℂ Et ex his infero ad aliud, qa ſaltē ꝓcedo in his allegationibꝰ cōiungēs ptinētia ſimul. Scilicet ꝙ licet cōceſſiones ānuę, & tractarum ex ipſis ꝑuilegijs, & ſcripturis appareāt factę ꝓ ſe, & heredibus, & deſcendētibꝰ de legitimo corpore, & ſic videant in largiori forma indulte. Nō tñ ꝓꝑea poteſt primus gradus, & ꝑma cauſa filioꝝ ꝑteriri exiſtente ꝑmo gradu qa ꝑmū excludit ſecundū iure cōmuni. Et ſic debet iſta ſimplex cōceſio exaudiri. Maxime quia in pheudis appellatio heredū, ꝓ filijs intelligēda eſt, ſecundū ea, q̄ tradit bar. in .l. gallus .§. ēt .ff. de libe. & poſt. & ſunt infiniti tex. in lᵒ. pheudoꝝ. Et ſic tantū ē dicere tibi, & heredibꝰ de legitimo corpore deſcēdentibꝰ, q̄ ſi dixiſſet filijs liberis tuis legitime natis. Q uo caſu appellatio filioꝝ, vel ꝓuiſio ꝓ filijs nō extēdit ſe ad nepotes, & quantūcūqꝫ ſit ꝓuiſio fauorabilis. Ar. optimū ex .l. qd. ſi nepotes. ff. de teſt. tu. Q uinimmo alibi notauit glo. bar. qd ꝑuilegiū cōceſſum liberis, nō extendit vltra ꝓnepotes in .l. liberos .ff. de ſena. Multo fortius qñ eſſet in alterius ꝑiudicium. Q uo fit vt ipſa dña beatrix nō poterit ꝑtermiſſo primo gradu. ſuaꝝ filiaꝝ, nepotē ex filia vltimogenitā apphendere, & illā ꝑferendo inſtituere in ꝑiudiciū ꝑmi gradꝰ. Nā cōceſſio intelligēda eſt ordine ſucceſſiuo. Vt ꝑmo filijs, poſt deinde illis deficientibꝰ, nepotibꝰ ꝓuideat. Simili mō qñ eſt facta pñ, & filijs intelligit ꝑmo pñ, & eo mortuo facta ꝓ filijs cōceſſio ꝑ ea, q̄ tradit bar. in .l. ſi nō ſortē .§. libertus de cō. in xiȷ. col. & in .l. vt iuri iurādi .§. liber. ff. de ope. libe. & fuit dictū cy. in .l. liberti .C. de ope. libe. in ver. ex hoc. no. Et ſm hanc cōem interꝑtationē trāſit vbiqꝫ ādre. de iſer. in materia pheudali, in titu. eꝑum, vel abba. §. qn ēt. ſm ſcdam lecturā, & expſſius in .c. pᵒ. in princ. in titu. de ſucc. pheu. ibi moderni ſubtilius. & cęt. Licet ipſa cōceſſio facta ſit vniformiter, & copulatiue. Succeſſiue nō obſtat ꝙ opponit ꝙ citra ius, & nomē heredis huiꝰmodi pheudū haberi neq̄at, maxime ex qᵒ pheudū iſtud eſt hereditariū, & cōceſſum ꝓ ſe, & heredibus & cęt. Vt plene dicit in titu. an agnatꝰ, & colligit ex tex. iuris cñi in .l. i. C. de relig. & ſump. fu. Q uia reſpōdeo ꝙ ſufficit, ꝙ filius ſit heres ēt in re certa, vt ſic ſolū titulum hereditariū habeat, ſm .l. ex facto la grādi .ff. de here. inſti. Et tractat in .l. quoꝝ .C. eo & hoc not. bar. in .d. §. ſi liberi. & bal. in titu. de ſucc. pheu. c. i. & meminit in pᵒ. Rubri. pheudoꝝ in .§. & qa, poſt ꝑnc. ii. colu. ibi, & facit ad hūc .§. Et alibi dixit ādre. de iſer. ꝙ heres in pheudis intelligit filiꝰ, allegat. titu. de alie. pheu. §. & ſi clientulus. Pro qᵒ vide infra in notabilibꝰ pheu. ver. Item nota mirabilia, & q̄ ſcribo eo titu. in ver. vl̄ circa .c. i. in titu. an agnatꝰ. ver. nec ob. qa, & ver. cōd. Et ē ſpecialiter in additiōe ad marginē. Ita ſcribit in titu. de ꝓh. pheu. alie. ꝑ fre. l. imꝑialē circa fi. i. col. Nā in teſtamēto dñę beatricis mr̄is ſuę ē particulariter inſtituta in vncias .x. auri ſimpliciter. Nec eſt ꝓhibita vltra cape, nec iuſſa ſtare cōtenta. Q ꝺ̄ ſufficiat ſm ꝑdicta vt tāq̄ heres mr̄is venit poſſit ad pheudū hereditariū. ℂ Opponit ēt. a cōuenta: ꝙ mr̄ .s. dnā cōſtantia habuit terrā, & caſtrū in dotē, & qd ꝓ dote, pōt ne dū nouū, ſed antiquū pheudū cōſtitui. Et multa circa hoc, q̄ oia euaneſcūt ſimplici ꝛ̄ſpōſione. Neqꝫ enim inuenio hoc eē verū .s. huiꝰmōdi pheudū conſtitutū i dote ꝓ filia. Nā ſi recte, & vndiqꝫ cōſiderēt ꝑdictꝰ cōtractꝰ dotalis, nūq̄ fuit huiuſmodi dos cōſtituta. Q uia nō euenit caſꝰ Nam i cōtractu ipſo dotis cauet, ꝙ ꝑdicta quōdā dña beatrix ex cā dotis dat, & aſſignat ꝓmiſit eidē magcᵒ. dño belingario ſpōſo ꝓ filia ſua poſt mortē eiꝰ ſꝫ. dōatricis, terrā, dñiū, & ꝓprietatē & cęt. ac poſſeſſionē & cęt. Ita ꝙ i vita ipiꝰ dñę beatricis, & durāte ipius vita ſit ipa dña, ꝓ vt ē, ꝺ̄ dicta terra, & vſufructuaria, & reditꝰ, & ꝓuētꝰ ipius & cęt. ſint ipiꝰ dñę, ꝓ vt nūc ſūt. iſta ſūt verba inde extracta. Ex qbꝰ manifeſtiſſime apparet, eā nihil i vita ſua dediſſe in dotē, nec ꝓprietatē, nec vſufructū. Q uia ꝑ verba ſupradicta oia ſibi reſeruauit ꝓ vt dña, & vſufructuaria. Nec ē. q. d. qd ſit dña, & ꝓprietaria, et fructꝰ ēt ꝑcipiat & ſic effectu ſit ēt vſufructuaria. Nihil ē ſi bene verba pōderēt ꝙ voluerit ex nūc trāſferri, neqꝫ aliqd cōſtitui i dotē. Sed ſolūmō ꝓmiſit poſt mortē ſuā dare, & aſſignare cū oī cā, & iuriſditiōe vt ipa teneb nūc. Q uę ꝓmiſſio habet duplex obſtaculū. Primo i̊. oſimētū impoſſibilitatis, qa ipa ꝓmiſit dat poſt mortē ſuā. Impoſſibile ē eni q̄mpiā poſt mortē aliqd facere poſſe, Et ſic īpoſſibiliū, ar. iuris, ē nulla obligatio. Scdo dato ꝙ ſubſtineri poſſit, attñ nō euenit caſꝰ mortis cōſtāte mr̄imonio, vt dos ipa cōſtitui, & firmari potuiſſet. Premortua eni fuit añ filia, q̄ mr̄ moreret. Et ſic añ mortē mr̄ nihil cōſtitui, nihil ꝓſtū dedit in dotē, vt apparet i cōtractu Poſt aūt mortē eiꝰ, iā diſſoluto matrimᵒ ꝑmortuę filię, inuenit caſū, qᵒ nō potuit, nec poteſt dos cōſtitui Q uia diſſoluto matrimᵒ ceſſat cōſtitutio dotis. Dos enim ꝓꝑ mr̄imoniū cōſtituit: vñ ſi ē diſſolutum fruſtra de dote cōſtituēda tractaret Non enim poteſt ꝓ diſſoluto matrimᵒ cōſtitui dos ꝺ̄ nouo. Q ñ deſijt mr̄imonium inuenta eſt deſtinatio dotis. Et ſic dos duplici ratione nequiuit Prima impoſibilitatis, ſecunda rationæ cauſæ ceſſantis, quia deſijt matrimonium, & ſic cauſa, et per cōueniens dotem non potuiſſe tunc cōſtitui. Et ſic apparet, ꝙ nec cōtractꝰ dotis eā adiuuet, nec teſtamenti inſtitutio. Q uia vt remotior agnata vincit ꝓximiore, ꝑſertim ſtāte forma vt viuat iur ſcā

con. Q uo caſu cõcluſi cõtra hanc formã nõ potuiſſe diſponi. In alijs allegationib⁹, q̃ ſunt pximæ ſup°. pleniſſime dixi circa hunc articulũ p primogenita cõſultus, & ideo nõ repet. ¶ Nec pterea eſt verum q̃ poſſit in dotẽ dari p tex. quia olim. ſe. po. a. §. donare aũt. Q d qualiter intelligẽdũ ſit traddit andre. de iſer. in titu. de proh. pheu. alie. p fre. circa princ. in p° col. & ibi p bal. Q uid ſit aũt de iure cõſtitutionũ, habetur in .l. fratrib⁹ in titu. de fra. ob partem pheu. in conſt. regni. Et ibi ẽt quomõ poſſit obtineri certo mõ. Q d tractaẽ nõ expedit pp prædicta, qa dos fuit in ſpe cõſtituendi, nec poſtea conſtitui potuit ceſſante caſu ſuo ¶ Preterea nõ obſtat q̃ ẽt obijcitur in contractu dotis dictę dñę iſabellę fuiſſe generaliter oibus iuribus ſuis renũtiatũ tam pſentibus, q̃ futuris. Q uia pmo talem contractũ nõ vidi, ſed bene extat cõtract⁹, q fecit mẽtionẽ de illo, & refert ſe ad illũ, Et eatenus vult renunciationẽ, & quietationem ſuã locũ habere, Q uatenus eſt ibi & iuxta formã cõtract⁹ pdicti. Certũ aũt eſt qd cõtractui faciẽti mentionẽ de alio cõtractu, nõ creditur, niſi quaten⁹ ille oſtenderet .C. de eden. in aute. ſi qs in aliquo, do. ¶ Item ſecundo. Nõ intro illã materiã an renũtiari poſſit iuri futuro, de qua tradit. C. de pac. l. i. Sed pſuppoſito, dato ſine piuditio tali cõtractu, in quo appareant quietationes, pacta, & remiſſiones. de quibuſcunq; alijs bonis, & iuribus ſibi cõpetẽtibus, & in futurũ cõpetituris, vt cauetur in illo cõtractu faciente mẽtionẽ de tali contractu Adhuc dico q̃ talis quietatio, nec liberatio nõ cõprehedit ius iſtud, nõ petẽdi huiuſmodi pheudũ Ex quo nõ fuit ſpecialiter, nec gñaliter hoc cogitatũ, nec cogitari poterat Ex q° viuebat tam filius maſculus dictę dñę beatricis frater actricis, q̃ etiã primogenita dnã ioanna ad quos pmarie de iure ptinebat, & ptinere potuiſſet ius ad pheudũ ipſum. Vnde iſto reſpectu nõ poteſt intelligi, nec trahi, ad tale ius cõpetens in futurũ, Et eo reſpectu factã talẽ quietationẽ ſecũdũ oium opinionẽ tam mar. ſyll. quã doct. vltramon. ſcdm q̃ refert bar. in l. ſubpretextu, ſpecialiter. C. de tran. p. l. cũ aquiliana, & .l. qcunq; tutoribus .ff. eo, Et voluit expreſſe bar. in ſua diſtinctione in .d. l. ſubpretextu dum dicit ſecus in his q̃ penitus emergũt vt ha. .l. ij. Rubr. ſecũdum vnã lectionẽ iſta ſũt verba ſua ibi Et ſic cũ de hoc iure nec cogitatũ fuiſſe poſſit intelligi, nec generaliter, nec ſpecialiter. Et ſic ſit penitus emergẽs, & inopinatum ius. Hoc qdem ius non veniet, immo nec venire poteſt ſecundum doctores in dictã quietationem, & remiſſionẽ p. d. l. cũ aql. i. & .l. q cũ tutorib⁹, & .l. ſubptextu. Preſertim cũ habeat, & poſſit referri ad alia ſucceſſionis ſuę iura, ad alios &legitimę ſuę Q uinimmo cũ hoc ſit ius nullã habens depẽdentiam, nec cõſequentiã, nec cauſam ad ius cõpetens de pſenti, Et p cõſequẽs nõ debeaẽ re, nec ſpe, pp eos, qui eam pcedebant Et qbus poterat ſpe cõpetere in remiſſionẽ, venire nõ poteſt p ea, q̃ ſingulariter traddit bar. in .l. qui cũ tutoribus .ff. de tran, & .l. ſi vxor .§. diuus .ff. ad .l. iuliam de adul. Et plenius, & elegantius de materia ſup°. alias. in .l. q romę .§. duo fratres .ff. de ver. obl. ¶ Rurſus nõ ne hoc pactũ eẽt de renutiatione, & remiſſione hęreditatis futuræ, q̃ eſt a iure phibitum, ſecundum ea, q̃ notantur in .l. fi. C. de pac. & .l. pactũ q̃ dotali. C. de coll. Et ẽt de iure canonico, niſi ſit iuramẽto firmatũ p .c. ij. extr. d pac. l° vi°. Vñ videndũ eẽt an iuramẽtũ interuenerit in ſpem, ſecũdũ ſingulariter traddita p bar. in dicto .§. duo fratres in qnta .q. Et pterea dato q̃ interuenerit, aũt qa dictum cap. eſt correptiuũ, & duplici ratione odioſum. Q uia excludit pximiorẽ ſanguinẽ a ſua legitima ſucceſſionẽ, & venit correptiue ad ius ciuile, Et ideo fortius reſtringendũ pp tex .l. cũ qdam de libe. & po. & .C. odia & loqtur in patre paciſcente cũ filia, Ergo nõ obtinebit tanq̃ ius odioſum, & correptiuo in pacto facto cũ matre. & filia, ar. ex. l. ſi vero nego. §. de viro .ff. ſolu. matr. Et hoc videẽ ſentiẽ bar. in .l. ſtipulator hoc modo .ff. de ver. obl. Et maxime qa paciſcendo cum patre, q tenẽ eam dotare .l. fi. C. de do. prom, Conſeqtur dotem, q̃ prouenit ex illa, cui renunciat ſucceſſione Aũt paciſcẽdo cũ matre de cuius ſucceſſione, hęreditate, vel bonis nihil extitit cõſecuta, Et ſic nõ eſt par, eademq; ratio in matre, q̃ ẽ in patre Et ideo nimirum ſi non eſt idem ius pſenſum cõtrariũ .l. a titio .ff. de fur. illud ad .l. acq. qd dictũ pactũ. ¶ Q uinimmo q̃ eſt ãplius ſi filia renuntiauit patri ẽt cũ iuramẽto, pp fratres, q ſupueniebãt, quorũ cõteplatione pater videẽ hoc ipſum exigiſſe. vt .d. l. pactũ de coll. q poſtea viuo patre deceſſerũt, nõ nocebit ſcdm bal. renũtiatio vt notãter ſcribit in .q. q̃ in pall. l. pactũ. ar. C. ad vell. l. iubemus Et idẽ ſeqtur ſalyc. vbi tractat diffuſe materiã. C. de pac. l. pactũ qd dotali, licet ſub dubio forte. Nec ſuccedere phibita videẽ abinteſtato filia, niſi extarẽt fratres, vł alij liberi, quorũ cõtẽplatione pater hoc ipſũ puidiſſe videẽ. d. l. paſtũ de coll. Nam his exiſtentibus pater abinteſtato nõ videẽ eã vocare, Sed primęuo ppoſito excluſorio pſiſtere, qd ſecus eſt illis nõ extantib⁹, Q uia verba generalia debẽt intelligi ne videaẽ alienã ſucceſſionẽ poſteritati ſuę antepo nere .C. de inſti, & ſub. ſubus fac. l. gñaliter .§. cum aũt, Et de fide ius .l. cũ acutiſſimi in .fi. ¶ Sed in pdicto cõtractu reladuo ad aliũ, vt pdixi, ſũt verba, q̃ ad inſtãtiã, & petitionẽ dñę beatricis ei⁹ mřis, & dicti dñi gabrieł. ei⁹ ffis pñtiũ et ſtipulãtiũ pſe, &alijs, qb⁹ d iuſ ſpectet, ſpõte quietauit, & liberauit, & abſoluit dictã dñã beatricẽ, & dñm gabrielẽ & cęt. Et ſic apparet cõtẽplatioñ & reſpectu fratris pncipaliter quietanonẽ, & remiſſionẽ cuiuſcũq; iuris, & quacũq; cauſa cõpetituri feciſſe, & ẽt aliorũ, quorũ intererat. Et ſic cũ tam hic dñs gabriel eius frater, cui⁹: pncipaliter reſpectu, & ad cuius inſtãtiam, vt pponitur fuerit facta quietatio, Et hic ſit pmortu⁹ mři, ẽt primogenita filia mortua cui⁹ poterat intereſſe, Erg ceſſãte cauſa remiſſionis, ceſſat ipſa remiſſio adigete .§. q̃uis .ff. de iure. pa. & ſic ea nõ obſtãte admittaẽ filia ad ſucceſſionẽ p ea, q̃ bal. & ſalyc. ſup°. ¶ Sed cũ illa iura pheudi materni eo tũc, nec poſtea videbãẽ ptineẽ ad eã, ſed ad ffm, & ſororẽ pmogenitã, ad qd ei valuiſſet hęc renũtiatio, vł ꝛmiſſio, Cũ ẽt ſiñ ea, ipſi fuiſſẽt, & nõ alij prin⁹ ſucceſſuri, & habituri pcipue pheudũ huiuſmodi Et ſic nõ videẽ qd tali ꝛſpectu fuerit illa ꝛmiſſio facta. Itẽ qa nõ vẽit añ mortẽ ius, qd p mortẽ acqriẽ. ſcdm bal. i .l. q ſe pfis. C. vñ. vi. Ad hoc ẽt facit .l. paulo challimath .§. i. ff. d leg. iij. ¶ Sed preſuppoſito q̃ remiſſio, & renunciatio illo reſpectu fuerit facta. Aũt cũ illi ſint premortui, ceſſat cauſa, Nam renunciatio, vel remiſſio contemplatione pſonę

facta, vltra illam, vel ea extincta, non extenditur immo expirat, & amplius locum nõ habet, p .d. l. iubemus allegatã p bal. ad hoc ſubdit ſaly. Et p hunc modũ renſtringo dictũ .c. quãuis, ꝙ eſt .c. ij. Quod nõ habeat locũ qñ filia ſic dotata veniret ex volũtate pr̃is tacite, vel expreſſe pſumpta, quę nõ habeat cõtra ſe pſumptionẽ aliã ſibi oppoſitã. Quia illa pſumptio cõiuncta pacto, vt pote fortior, excluderẽt oẽm aliã tacitam voluntatẽ. Et ad hoc allegat not. p bar. ff. de no. op. nũ. l. i. §. & poſt in quadã q̃ſtione ibi formata percum in fi. q. Et ſic illis premortuis, quoꝶ cõtemplatione ſit facta remiſſio, ceſſat remiſſio ſecundũ eos, & ſpecialiter bal. in .d. l. pactũ dotale. in. vi^a. q. vbi vult oppo. qđ ẽ nota. dignũ, & ſpecialiter ad nr̃uʒ ppoſitũ. ¶ Nec dicendũ ꝙ in tali renũtiatione, quantumcunq̃ generali pheudalia cõprehẽdant, nec in generali obligatione vt traddit bal. in titu. de proh. pheu. alie. per fre. circa princ. iiij. notabilis, & voluit ſpe. in titu. de pigno. ad fi. Vide bar. in .l. q habebat .ff. de leg. iij°. ¶ Rurſum & vlterius circa hanc partẽ dicũt doctores ꝙ renũtiatio nõ extendit ad ius poſtea q̃ſitũ ſecũdum Dy. in ſuis cõſilijs, & incipit illud cõſiliũ, qdam nomine fronte, & refert bal. in pall. vi^a. q. Nã renunciatio nunq̃ extẽditur, qnimmo q̃ten⁹ de iure poteſt reſtringitur. Adeo ꝙ ſi ſoror fecit generalẽ refutationẽ fratribus de eo, ꝙ ſibi debet, nõ porrigitur, neq̃ extẽdit ad res, quę poſſunt vendicari .l. aurelius .§. meuia. & l. ab aurelio ad .fi. ibi res teſtatoris .ff. de libe. le. ſecũdum eũdẽ bal. vt ſup^a. in xij^a. q. Et ſic verbũ, debetur reſtringitur ad actiones pſonales .l. debita pſonalia, nõ realia. Et idem ẽt ſubdit in ſeq̃nti xiij^a. q. qđ qñ qs remittit oẽ ius, qđ habet, vel habere ſperat, & ſic ius futurũ, ꝙ intelligitur ex cauſa de pſenti, vel pacto, nõ de eo futuro, ꝙ de eo non potuit excogitari. De hoc plene p bar. in .l. q romę .§. duo fratres. & bene facit l. paulo. call. §. i. de leg. iij°. & .d. l. qui cum tutoribus .§. dinus ſup^a allegato. ¶ Sẽtit tñ bal. in .d. l. pactũ. in .i. q. ꝙ poteſt talis iuramẽti abſolutio poſtulari, qua obtẽta idubie ad repudiatã ſucceſſionẽ admitti. ¶ Item qa ex graui lęſione decepta admitterẽt ad abſolutionẽ, quia grauis lęſio æq̃peratur dolo pſuppoſito, ſecũdũ tractata p bar. in .§. arbitroꝶ. ¶ Et ex his inferri poteſt, ꝙ dicendũ ſup cõtractu renunciationis trãſlationis factę a dño antonio, in q° aſſeritur ẽt cauiſſe ſe ratam vxorẽ habiturã. quem cõtractũ nõ habeo neq̃ vnq̃ vidi qbus verbis ſit cõceptus, & qua cauſa, & qũo ſe habeat, de cuius nullitate pncipaliter agitur p dictũ dñm antoniũ in alio pceſſu. Et qa non habeo, ſup hoc nihil ſcribere queo, nec ſcribere decet, ex quo ſup illo pceſſu, & articulo nullitatis cõtract⁹ ipſius, nõ ſum allegatus ſuſpectus. Et ideo poſſum vna cum colligis meis iudicibus magnę regię curię eẽ in terminatione cauſę. ¶ Verũtñ circa hoc an factũ viri noceat vxori tex. eſt in .l. ij^a. .C. de. reb⁹ alie. nõ ali. vide tex .ff. de. iure do. l. dotem vel & .l. mater. Et generaliter an factũ alterius alteri noceat. not in l. ij. §. fratris .ff. ſi qs ali te. pro. Et qd dicendũ qñ vxor ſciuit, & non cõtradixit? Et de multis q̃ſtionibus ad materiã ptinẽtibus vide plene p andre. de iſer. de nat. ſucc. pheu. c. i. viiij, & x.^a col. ver. ſed qd ex facto viri. Iſta ſup hoc nihil. determinãdo tetigiſſe ſufficiat. Verũtamen ſunt teſtes, qui mordent, & deponunt ſpecificam renuntiationẽ factam a dño antonio pp, & ſup terram, & caſtrũ, licet aliq ex dicto deponunt, Aliq qđ interfuerũt verbis, ſed referunt ſe cõtractui. Et ideo ſi contractus nõ dicit, ꝙ ipſi dicunt, ſe ipſos repbãt. Quinimmo pbatur quod pueto ad vxoris notitiã, de renũtiatiõe demoſtrauit ſe male contẽtã, & plorabat, & dicebat, ſe nunq̃ cõſenſuram, nec videt facere potuiſſe in eius piudiciũ, teſtes ſunt quattuor. Nec eſt veriſimile ꝙ pp ius cõpetens ſup terram fuiſſet facta renũtiatio, tñ quia viuebat pmogenita, & cũ filijs credo. tñ qa ſunt multa onera adiecta donationi vntiaꝶ qnquaginta annuatim, & reſeruatus vſufructus in vita donatricis, p vt in donatione apparet q̃ eſt facta ſimpliciter, & ſine aliqua cauſa renuntiationis alicuius iuris. ¶ De retentione vero terrę pp tres mille florinos pro pcio, vel cõplimẽto terrę ſolutos nõ eſt mõ tractãdũ. Ex quo illa retẽtio ſibi cõmiſſa fuerat qñ ſine filijs dña cõſtantia deceſſiſſet, Cũ erğ deceſſit cũ filia, ceſſat ius vel cauſa ſibi pmiſſę retentionis. Nec ppterea dicitur ius pignoris, in terra cõſtitutũ, qa in cauſam pcij cõuerſa ſit eius pecunia. ar. ex .l. q̃uis .C. de pigno. & ibi no. l. licet. C. qui po, impi. ha. An aũt habeat perſonale puilegiũ inter pſonales actiones glo. no. & non firmat in .d. l. licet. Et ſic nõ intro, an terra poterit obligari Et ſic veniat ſub generali obligatione. Quia certe nõ, ſecũdũ bal. in titu. de proh. pheu. alie. p fre. in pmo notabili, vt dixi ſupra ẽt ſi expſſe obligare voluiſſet vt ibi tradit, & firmat ſpecul. in titu. de pigno. q. .f. & bar. in .l. qui habebat de leg. iij°. ¶ Preterea de collatione dotis non eſt diſputandũ, qa illud verũ, qñ veniret ad ſuccedendũ matri, & dos eſſet a matre pfecta, & videtur venire ad ſucceſſionẽ. Sed hic iure pprio venit virtute cõceſſionis, & vt particularis hæres quę nã cogitur cõferre? & maxime, qa nõ de eius ſubſtantia fuit dotata, vt ſupra dictũ eſt. Et eſt p hac ſententia glo. in .l. filiam .C. de coll. in vlt. ſo. & tex. in l. vt liberis eo titu. ibi cuius de hereditate agitur. Facit l. illam in fi. eo titu. & ibi hoc expſſe dixit bar. in ij. q. Et ideo terminat andre. de iſer. in conſt. in aliqbus in 8. col. ibi & oportet ꝙ ſit dotata de bonis & cæt. Idẽ ſcribit in titu. de natu. ſucc. pheu. circa princ. 7. col. ¶ Item de monachatu quõdã dñę cõſtãtię, & de matrimonio allegato dñi belingarij cũ nobili dña andreua nõ tracto, qa nihil video pro actrice fortiter vrgens Et quę hic deficiũt maxime circa cõſiderationẽ meam in pheudo nouo, an ſcilicet, in ea attendẽda ſit forma ſeu tenor cõceſſionis, vel nõ. Et an p voto potuit dña beatrix vt nouiter acqrẽs diſponere. Hic repete, & formaliter ſcribe oĩa, q̃ in illo cõſilio in hac, eadem cauſa feci, pro quõndã dña ioanna pmogenita cũ alijs articulis ibi poſitis, reſpõdendo cõtrarijs. Et qa hæc cum illis iuncta ſufficiũt in dicto meo ad victoriã p actrice ſine alia vlteriore examinatione, hic finẽ ago pſertim qa ſũt alij valde pſpicaces, & egregij doctores, q pleniſſime in hac cauſa p actrice ẽt pſcripſere. Quorum ſcripta ad huc nõ vidi. Nec vł tp̃us meũ ad hęc occupaſſet, vł turbaſſet itellectũ ad ea, q̃ p me liberi animo & nudo ſcriptur⁹ erã Sit laus deo ſemp amẽ. Apud Syracuſas die mercurij xxiij. ſeptembris indictiõis tertię. ¶ Et ita tandem obtentum eſt ſecundum pradi-

cta, ante condemnationem, & ſententiam latam, partes concordauerunt ſe.

Conſilium Decimum Quartum

IN cauſa fiſcali agitata per procuratorẽ reginalis fiſci, contra dñam regalẽ, vt pote tutricẽ, & baleam filię ſuę pheudatarię pheudi murgellę, in qua petitur ipſum pheudum murgellę, tanq̃ apertũ, & deuolutum ſereniſſimæ dñæ reginæ. Mariæ, & eius curiæ. Equidem ego nõ intẽdo magiſtraliter, & extenſe allegare. ſed ꝑ functione, & cõpendioſe quãtũ potero, Licet me poſſem notãter extẽdere, & multa dicere in materia. Sed ĩ materia pheudali ex cauſa nihil extra rẽ dicere cõſueui. Et qa fundamentũ fiſci, vt ſuis capitulis apparet, eſt. Quod ex q° in pheudo ꝓdicto nõ apparet aliqua forma cõceſſionis. Quia illa vtiq; attenderet ꝓſumitur, & ꝓſumi debeat de iure in forma ſtrictiſſima fuiſſe cõceſſum vz. ꝑ ſe, & heredib⁹ de ſuo corpore legitime deſcẽdẽtibus, ita ꝙ viuatur iure francoꝝ. Et qđ talis forma in reg̃, quod viuat iure frãcoꝝ eſt cõmunis forma, quę in dubio, cũ ſit cõmunis, debet pręſumi, & intelli. Et ſic alienans alteri, & in larga forma, & in extraneos peccat taliter, qđ perdit pheudũ, & deuoluit legitime ad curiam. Et ſic cũ quõdam dñs chanchius alienauerit in larga forma, & in extraneã ꝑſonam, & vltra eius vitã, & obijt ſine filijs, perdit ꝑ cõſequẽs pheudũ, & ſic apparet ꝙ eſt apertũ, & deuolutum, ad curiã, & ita curia recte petit hoc pheudũ. ¶ Videamus ꝑmo ſi propoſita a fiſco ſunt vera, nam ſi vera nõ ſunt, & ſic fundamẽtũ eſt falſum, & nullum, nullum poterit ſtare ſup ędifitium .l. q. i. c. ꝑncipatus & .ff. de ori. iur. l. i. Et voluit Inn. in ſimili. in .c. innotuit. extr. de ar. glo. ſuo. in ver. ſtatutũ. Et faciamus de ſuo fundamẽto nſm dubiũ ſic. Et ponamus qñ non apparet aliqđ priuilegiũ, vel ſcriptura, ſubqua forma debet intelligi pheudũ fuiſſe cõceſſũ. ¶ Et hic inuenio ꝙ qñ pheudũ cõceditur ſimpliciter nõ apparente certa forma, ſemp intelligit̃ cõceſſũ ꝑ ipſo pheudatario, & eius hæredibus. vt in .c. duo fratres de duo. frat. aca. inue. Ita notãter tradit andre. de iſer. in titu. in quib. cau. pheu. ami. circa. 4. col. ibi, ſi ergo non ꝓbetur qualiter pheudũ fuit cõceſſũ. & cet. Et idem voluit in titu. de proh. pheu. alie. ꝑ fre .§. ꝑterea ducatus. circa .fi. 4. col. ver. ſed ſi dicatur pheudũ cõceſſum Idem in titu. an agnatus circa ꝑnc. & plenius per eundẽ in qb. mo. pheu. ami. ver. ſimile dicunt. Vbi ſingulariter dicit. qđ licet conſuetudo ẽẽt in reg̃, ꝙ impheudatiões fierent ꝑ ipſis pheudatarijs, & liberis de eoꝝ corpore legitime deſcẽdentib⁹. Tñ hęc forma nũquã ꝓſumitur, niſi probet̃. Nemo enim ꝓſumit hoc, qđ nõ mẽte cogitauit. ff. de ſup. leg. l. ꝙ labeo. Qđ nũ mẽte hoc cogitauit, nõ ſufficit allegare, ſed ꝓbare tenet̃. ar. l. ſi repetendi. C. de con. ob. ca. & .l. q cum tutoribus. ff. de trans. ibi de q° cogitat̃ nõ docet̃. Et inde eſt. qđ glo. notabiliter addicit ad. Rubric. ſiqua. pau. fe. di, Dicit ibi glo. & probetur, q. d. ꝙ ſimpliciter dicere nõ ſufficit. Et ꝙ pro ſe, & hęredibus debeat cõceſſio intelligi. facit etiam ius cõmune .l. ſi pactum ff. de prob. Etiam ſi de hæredibus mentio nõ ſit facta vt ibi, Et in cõtractibus naturalia tãtum debẽt ſubintelligi, nõ accidẽtalia .ff. de contrahe. emp. l. pacta. Cũ itaq; ius in cõceſſione ſimpliciter facta, intelligat ꝙ ſit dumtaxat facta, ꝑ cõceſſionario, & hęredibus, & nõ ſub alia forma. vt in ꝑall. c. duo fratres. cũ ſupra allegatis. Niſi erg̃ ꝓbetur de alia forma cõceſſionis, certe intelligemus ſub illa forma tantũ a iure ꝓſumpta. Et hoc ẽt expreſſe tenuit dñs andre. de iſer. in cõſt. vt de ſucceſſionibus circa ꝑnc. 4. col. in ver. predicta vero forma ꝑuilegioꝝ. Dicẽs ꝙ pheudũ nõ ꝓſumitur fuiſſe cõceſsũ pro te, & hęredibus de tuo corpore legitime deſcẽdentib⁹, quantũcunq; in alijs cõſuetum ſit apponi, niſi hoc ꝓbetur, Volens ꝙ pheudũ in dubio qñ eſt informe, & preſcriptũ intelligat̃ ſemp hereditariũ. Pro q° etiã eſt ꝙ voluit bal. in .l. liberti, liberteq; .C. de oper. libe. & in .c. ſi. de pheu. da. i ſu. l. cõ. Vbi dicit, ꝙ ſi phedũ acqritur ꝓſcriptione qđ eſt informe, vt dixi, i. ſine aliqua forma, Intelligitur mere acqſitum, ſecũdũ ipſam iuris diſpoſitionẽ .ſ. pro ipſo ꝓſcribente, & ſuis heredibus. Pro hoc eſt etiam ꝙ idẽ andre. de iſer. ſcribit in dicto .§. ꝑterea ducat⁹ ver. ſed quomodo ꝓbabitur. Vbi dicit ꝙ qñ forma cõceſſionis nõ apparet, nunq̃ pheudũ intelligitur cõceſsum in ſtricta forma .ſ. iure frãcoꝝ. ſed ſecũdũ ius cõmune, & ſic pro pheudatario, & hæredibus, vt dixi, ꝑ dictam .l. ſi pactũ Et allegãs cõtrariũ .ſ. iure frãcoꝝ, vel aliter in ſtricta forma cõceſsum habet, ꝓbare ꝙ dicit, ibi, q̃ſliter. ¶ Licet hęc dixiſſe ſufficeret, qa nõ multũ ſunt explanãdæ materię pheudoꝝ: Tñ quia totum quaſi fiſci fundamẽtum ẽ ſup hoc, hoc ipſum penitus exterpemus, & dextruamus. Eſt ergo ratio ꝑdictoꝝ, nam in pheudoꝝ ſucceſſione in hoc regno viuimus iure cõmuni longobardoꝝ, ꝙ eſt nobis datũ ꝑ iure cõmuni, vt ꝓbatur. in cõſt. regni. in titu. de ſucc. ab. prãn .l. puritatẽ. Et ideo oẽs hęredes in pheu. ęqualiter ſuccedunt in eodẽ gradu exiſtentes. vt ꝓbat̃. in .c. i. đ ſucc. pheu. in l° pheudoꝝ. in ꝑnc. Niſi ſpecialiter cautum ſit, qđ viuatur iure frãcoꝝ vt dicit tex. in .l. vt de ſucceſſionibus. ad ſi, princ. in titu. de ſucc. nob. in pheu. in cõſt. regni. Et ſic ex his cõcludit̃ ꝙ in dubio pheudum ꝓſumitur hereditariũ cõceſsũ ſub illa forma, tibi & hęredib⁹ tuis ſimpliciter, & ſufficit tꝑus xxx. annoꝝ ad ꝓſcribendũ, & faciẽdum ipſum hæreditariũ, vt idẽ andre. notat. in dicto .§. pręterea ducatus. Ad quod ẽ .c. ſi quis triginta. in titu. ſi de pheu. cõt. fu. & cõſtit. cõſtitutionẽ, & pragmatica regis martini. incipiẽs vulgariter cõtinua. In qbus apparet ꝙ triginta annorum poſſeſſio nõ dũ ꝓſcribit formã ꝑdictã, ſed ipſũ pheudũ. Et ſic remanet ſimpliciter hęreditariũ pheudũ informe, & ꝑ cõſeqns nõ inſtricta, nec ſtrictiſſima vt dicit fiſcus. Et ſic apparet dextructũ eius fundamentũ, & ſic deberet in hac cauſa ſuccumbere. Hoc ẽt quantũ ad hoc deberet ſufficere, ſed nõ patior qđ ſupeſt mihi retinere. ¶ Quid erg̃ ẽ vt impugnẽ oĩa, & nr̃a remaneat cõcluſio pura. Quod idẽ andre. de iſer. quaſi ſibi cõtradicens, alibi dixit, ꝙ forma cõmunis ẽ pro te, & hęredibus de tuo corpore legitime deſcẽdentib⁹ in .c. .i. circa .fi. in titu. de alie. pheu. pat. Et idẽ dixit in titu. ſi de pheu. cõt. fu. c. naturales, ibi ſed qđ ſi concedatur pheudũ. Et alibi, dixit ꝙ forma ꝑuilegiorum

eſt tibi, & liberis, vel hęredibus tuis, in pręallegato .§. preterea ducat⁹ circa fi. 4. col. in ver. ſed dicat pheudũ cõceſſum &cęt. Reſpondeo, eſt verũ ꝙ iure communi pheudorꝫ, & in materia pheudali. Verbũ, hęredibus, olim ꝑ filijs, & hęredibus ſanguinis, nõ etiã extraneis intelligebatᷣ. Et idẽ etiã voluerunt doctores nři iuris ciuilis. vt not. ꝑ bar. & doct. alios in .l. gallus .§. ẽt .ff. de liberis, & poſt. & ẽ tex. in .l. ex facto .§. fi. ff. ad tre. & cy. tradit in .l. liberti .C. de op. libe. & bal. in titu. de eo, q ſibi, & hęredibus ſuis. in fi. princ. Vnde illo iure ꝓſpecto tantũ erat cõceſſionẽ fieri tibi, & hęredibus ſimpliciter in materia pheudali, quantũ dicere tibi, & hęredib⁹ de tuo corpore legitime deſcẽdentib⁹. Quaſi illud ꝓmum tacite includat, ꝙ eſt ſecũdo expꝫſſum, & clarius poſitũ. Et hęc optinebant in cõceſſione expꝫſſa, qa nihil referebat concedere tib, & hęredibus tuis, ſeu tibi, & liberis, vt dixit in .§. ꝓterea ducatus, ſeu tibi, & hęredibus de tuo corpore legitime deſcendẽtibus. Sed vbi nulla apparet forma, & eſſet mere pheudũ informe ꝓſcriptũ vt ẽ in caſu nřo, dubitatur, q̃ ſit ꝓſumẽda forma, vel illa ſolita in ꝓuilegijs, & expꝫſſa, vel alia ſecundũ ius cõmune. Et hęc dixi ſupra, ſcilicet formã intelligi debere iuris communis, vt notabiliter ſeqtur, & terminat idẽ ãdre. de iſer. in titu. qb. cau. pheu. ami. §. hui⁹ aũt in 4. col. Et ita ꝓſumit bal. in pheudo ꝓſcripto. in dicta .l. liberti. C. de ope. libe. Sicut iuris cõmunis ẽ, vt ſimpliciter hęredib⁹ videatᷣ q̃ſitum. ꝑ dictã .l. ſi pactũ .ff. de ꝓba. & .c. i. de duo. fratr. ❡ Quod tñ verbũ hęredibus de cõmuni iure intelligitur vno mõ vt habetᷣ in .c. ſi inter pares .§. ꝓfecto. in titu. de le. cor. De iure aũt conſtitutionis regni antiquorꝫ, alio mõ, vt in cõſti. vt de ſucceſſionibus. De iure nouiſſimo regni intelligitᷣ ẽt ꝓ collateralib⁹, vſqꝫ ad ſeptimũ gradũ. Vt ampliat cõſtitutio regis frederici, q̃ incipit cõſtitutionẽ, q̃ venit ad cõſtitutionis, ſi aliq̃m, declarationẽ editę a rege iacobo. Hęc nõ ſine miniſterio tracto, & recolo in ꝓcedẽtibus ſatis melius fuiſſe explicata. Vltimo iure moderno intellectũ ẽ verbũ hęredib⁹, ꝑ qbuſcũqꝫ indifferẽter. Sicut in materia burgẽſatica, & allodiali accipitᷣ iure cõmuni ciuili ꝑ quouis hęrede, & hoc ex cõſtitutione .c. volentes, Q d ſic eſt hodie ab omnibus intellectũ, & interpetratũ. Et ſecundũ hoc iudicatum, vt quæcũqꝫ cõceſſiones facte ſimpliciter hæredibus, vel nulla apparente forma, exiſtente pheudo preſcripto, & intellecto ſimpliciter hæreditario. Intelligebatᷣ in forma larga, adeo vt verbũ hæredes ſit aptum capere ẽt extraneos heredes ꝓp latitudinem, & interpetrationẽ .c. velẽtes. Hoc hodie oẽs tenẽt, & in ſuperiorib⁹ memini pleniſſime explanaſſe. Et ſic ꝑ dictũ .c. volẽtes tam in conceſſione expꝫſſim facta indiſtincte, & ſimpliciter de hęredibus, quã in pheudo ꝓſcripto, & informi, qd preſumitur, ſecũdũ ꝓdicta, hęreditariũ ſimpliciter. Iſtis duobus caſibus facta indiſtincte, ſunt facta alienabilia, ẽt in extraneas ꝑſonas heredes, Et ſic noua natura introducta ẽ hodie in pheudis nouitate .c. volentes, vt nomen heredis in pheudo etiã extraneos, ſimpliciter tamen ꝑlatum, cõprehẽdat. Et hoc voluit ſentire andre. de iſer. conſt. præall. vt de ſucceſſionibus circa princ. 4. col. ver. ꝓdicta vero forma ꝓuilegiorꝫ. Et tñ andre. de iſer. nõ nouit .c. volentes. Et ideo vel excuſabimus eum, qui loquitur ſecundum alia iura, vel dicemus vt ſupra. ꝙ loquitur in cõceſſionę expreſſa, vt dixi, non in pheudo ꝓſcripto, & informi, qd recipit ꝓſumptionẽ nõ a ſolita forma cõceſſionis expꝫſſæ pheudorꝫ, vt dixi, ſed a iure cõmuni, & iure moderno ꝓallegati .c. volẽtęs. Et vidiſſe memini nõ leuis auctoritatis cõſilia doctorꝫ nřorꝫ. Qui ita excludũt tñ quõdã ꝑegregij viri dñi gualterij de paternione, q̃ ad huc viuentis dñi Adę de aſmundo. Itaqꝫ hæc nõ ego ſolus ſum, q dico, & teneo. Per hęc apparet ſatis cõfundi fũdamẽtũ fiſci, ex quocunqꝫ eius capite, Quia nec eſt aliter alienatũ, nec in alia forma, q̃ ea, q̃ ius cõmune ꝓſumit. Vnde in nihilo peccauit. ❡ Nec obſtat qd obijt ſine liberis, vel filijs alienans, quia potuit in extraneos, ẽt ſi filios habuiſſet, alienare, ſecũdũ ꝓall. c. volentes. Ex quo forma nõ repugnat ꝓſumptę cõceſſioni, Item qa deficiẽtibus filijs ſucceſſio pheudorꝫ ſiue nouorꝫ, ſiue antiquorꝫ, qñ teſtatarius moritur abinteſtato, & ſic nõ eſt aliq᷒ de pheudo diſpoſitio, eſt decreta lineę collaterali vſqꝫ ad trinepotem, iuxta cõſtitutionẽ ſi aliquẽ, & conſtitutionẽ, quas ſupra allegaui Vt huic parti ſeruirent ẽt vbi viuerentur iure frãcorꝫ, vt ibi dicitur. Et ſic nõ eſſet apertũ fiſco, Multo minus, qa iam diſpoſuit in vita. Quod qdem facere potuit ꝑ .c. volẽtes, vt dixi. Tunc enim mortuo abinteſtato, & ſine filijs pheudatario, locus eſt fiſco, qñ deſunt collaterales vſqꝫ ad trinepotem, vt dixi. Vel vbi facta eſt nulla diſpoſitio legitime ꝑ pheudatariũ At hic legitime alienauit aũt formę ꝓſumptę, & .c. volentes, vt ſupra late dictũ eſt. Et ita ẽt d iure pheudorꝫ tenere videtur, vltra predicta, andre. de iſer. & bal. in pheudo ꝓſcripto, & informi .ſ. ꝙ eſt alienabile nedũ inter agnatos, ſed etiam inter extraneos, in 4. q. in .§. hoc quoqꝫ de ſucc. pheu. ❡ Et ita fuit alias iudicatũ poſt multas diſceptationes in cauſa vicarij, ꝑ ſereniſſimum regẽ nũc nauarrę, tũc viceregem in hoc regno ꝓ rege ferdinando eius genitore me ꝓſente. Et inde ꝑ aliam ſentẽtiã inter dños bartholomęũ de iuuenio, & manfridũ de alagona. Quę declaratio .c. volentes ꝑ ſententiã habet vim legis .C. de leg. l. fi. & ꝓbatur .ff. eo .l. de qbus. ❡ Modo nõ obſtat liqua prouiſio allegatur antiquorꝫ viceregum. Primo qa illa nõ oſtenditur, nec apparet. Secundo qa fuit q̃dã, ſi qua fuit, comminatio, vt excitarentur pheudatarij ad cõfirmationẽ ſuorꝫ pheudorꝫ. Et ſic eſſemus in materia titu. cõmi, vel eplãs. Tertio qa nõ potuerũt pheudatarij aliqua ꝓuiſione viceregũ anſtringi vltra ius, Quia vicarius ꝓncipis eſt intra meros iuſtitiæ terminos conſtitutus, Et ideo nõ poteſt facere clauſulam nõ obſtante tali lege, ſecũdũ bal. in .l. reſcripta .C. de prec. imper. off. Nã emptori pheudi non currit tempus anni, vel dici. ita tradit andre. de iſer. in titu. de proh. pheu. alie per fre. l. imperialem .§. ꝓterea ſi quis impheudatus in fi. illius .§. Quarto qa ſi valuit, valuit pro tpe ſuo, expirata eorꝫ iuriſditione, ceſſant eorꝫ diſpoſitiões, ꝓſertim demans a iure. Preterea & Quinto illa ꝓuiſio fuit reſpectu domanij regij, nõ ſe extendit ad camerã, Quia ſeperatæ ſunt iuriſditiones, vt videmus qa alios rectores alioſue iudices habet princeps, & alios auguſta in ſua camera, & regnũ habet ſeperatũ, Et a ſeperatis nõ infertur. l. hæc actio, de calũp. & .l. papę. auxili. de sol. .ff. ❡ Nec eſt de caſibus amittẽdi pheudũ, vt dixi notanter,

notanter, nõ recurrere ꝑ titulo obſtendendo, vel cõfirmando ꝑuilegiũ. Et ideo dixit andre. de iſer. ꝙ in regno ſiciliæ hę poenę ſolent remitti in .c.i.§. ſancim⁹ in titu. quo temp. mil. Nec poteſt, vt dixi, fiſcus niti; ſeu venire ex ꝑuiſione aliunde facta, nõ ab ſe. Quare ridiculũ ẽ illã, ſiqua eſt, ad rẽ iſtã, ꝑuiſionẽ referre, vel allegare. Nec conſtat an tũc poſſeſſores huius pheudi acceſſerint. Ex quo nõ fuerunt moleſtati ꝓſumendum ꝑ eis, ꝙ in nihilo deliq̃runt. ℂ Nouiſſime, vt me expediã, fiſcus ſe ipſum excludit cũ veniat nomine curiæ, & nomine ſereniſſimæ dñę reginæ. Et tñ apparet ꝙ ꝓfata dña regina tã ꝑmam, quã ſcdam alienationẽ nõ dũ factã, ne dũ firmauit ratione dominij, tanq̃ dña directa, & ꝑncipalis. Sed ẽt eius auctoritatẽ interpoſuit, pariter & decretũ. Et ſic pleniſſime, & cũ cauſę cognitiõe alienationẽ cõfirmauit. Nã nihil aliud ẽ interponere decretũ, quã rẽ cõfirmare, & bñ decernere, & cũ cauſę cognitiõe diſpõere. Secundum Inno. Qui ẽt notat qd ſit ꝓſtare decretũ in .c. dudũ extr. de reb⁹ ecc. nõ alie. Sicut enim res minorũ neq̃unt alienari ſine decreto, qa req̃rũt cauſę cognitionẽ in alienatiõe, & cũ decreto firmanť, & valẽt alienatiões minorũ. Ita, & qñ ꝑnceps ſuũ interponit decretum validat actũ. Vnde cũ ipſa ꝓſtando, & interponẽdo decretum cõfirmauit, nũc volẽs infirmare, ſe ipſam reꝓbaret, & vnde deberent iura ſuari, iniuriæ naſcereť .l. meminerũt .C. vnde vi. Ipſa enim auguſta actũ ſuo decreto, & auctoritate ſua cõfirmatũ potius tueri, & defendere teneť debito innatę iuſtitię, q̃ ꝑmittere infringi, & infirmari. Quia decet ꝑncipis bñficiũ ẽe mãſurũ ratio iuris eſt. Nec ẽ ꝓpriũ ꝑncipis reuocare cõceſſa, vt eſt tex. in aute. de refer. pa. in ꝑnc. Et tradit andre. de iſer. in titu. q ſucc. te. in ver. imperator. vel. tex. ꝑmittẽs. Auctoritas aũt ẽ, cũ interponiť dũ agiť ipſum negociũ, vel poſt, vt inde Inno. ꝓſeq̃tur eleganter in dicto .c. dudũ. Hic enim interpoſuit vtrunq;, auctoritatẽ, & decretũ, et ꝑ cõſeq̃ns omne ſuppleuit defectũ, & rẽ cõſtituit ſuo decreto, & auctoritate ꝑfectã. Vñ ꝙ legitime factũ ẽ, ab eodẽ maxime reſcindi nõ decet, vt in ratione iuris habeť. Maxime qa hęc auctoritas, & decretũ nõ poteſt intelligi interpoſitũ, niſi in ꝑiudiciũ auctoritatis, ex quo tãgebať ius eiuſdẽ directi dñij, & ipſa ẽt expꝛẽſſiõe dominij cõfirmauit, & acceptauit. Ergo ſibi ꝑiudicauit, vt pote ei, q cõſentit alienatiõi rei ſuę, qa ille cõſenſus ſibi ꝑiudicat. Secundũ materiã traditam in .l. gaius. ff. de pigno. ac. Et alibi dixit andre. de iſer. ꝙ ꝑnces cõfirmando ĩmpheudationẽ iuri ſuo tantũ ꝑiudicat, nõ alioꝝ. in titu. qua, vaſ. tur. defi, circa. iij. col. in ver. & dictũ ẽ. Et ſic cõſenſus iſte ꝑncipis in alienatione pheudi ſibi fecit, & iuri ſuo ꝑiudiciũ, nõ alij. ℂ De cõſenſu ꝑncipis qd opeťur, vide ꝑ andre. de iſer. in titu. de inue. de re. a. fac. §. qd ergo. in fi, illius col. et ꝑnc. ſeq̃n. Ex confirmatiõe ꝑncipis validantur actus .C. de iure fiſci .l°.x°.§. inſtat. in fi. glo. magnę. Vbi fit differẽtia vtrũ rat ficet in ꝑiudiciũ ſuũ, vel alterius. Quia in ſuũ latiſſime ratificatio accipienda ẽ ſecundũ Inno. extr. de dona. c. cũ dilectus, & .l. bñficiũ .ff. de conſti. prin. & de ver. ſig. l. ꝑnceps bona. Conſenſus aũt qd in alijs actibus operetur habes plene. ꝑ bar. in .l. q do. ff. ſolu. mat. & adde glo. fi. in .l. ſi quãdo .§. fi. ĩ caſu ſuo .C. de inoff. teſt. Alibi dicit glo. ꝙ q alij cõſentit, ſua ꝑdit iura. in .c.i. an agnatus. glo. fi. ad fi. Et de his cõſenſib⁹ quõ ꝑiudicať cõſentiẽti ẽ in ar. l. q°.§. ſi vſufructũ, cũ .§. ſeq. ff. de re. iu. Vide cõſil. 47. ꝙ incipit teſtat. in p°. volu. Et ẽ verũ, qa ꝑuilegia, & bñficia ꝑncipis, q̃tenus tãgunt ius, & ꝑiudiciũ concedentis latiſſime interpetrãť .l. fi. de conſt. princ. Quatenus aũt tãgunt ius tertij, ſecus. ꝑ .l. ij. §. merito. & .§. ſi qs a ꝑncipe .ff. ne qd in loca pub. ita diſtinguit bar. & alij doct. in d. l. fi. & eſt tex. in .c. cũ dilectus. glo. fi. ad fi. ſecundum Inno. extr. de dona. Et ſic cũ hic tractať de iure cõcedẽtis, & ſit mere bñficiũ etiã ſi quod ius haberet regina, cũ vtriq; nullũ habeat latiſſime contra eã ẽet interpetrandũ in fauorẽ cõceſſionarij ꝑ ꝓdicta. Neq; enim poteſt intelligi hanc auctoritatẽ, hocq; ſuũ decretũ interpoſitũ in eã gſę, qa hoc eſt illi gſę additũ, & adiũctũ & copulatũ. Itẽ hoc facit ratiõe dominij ſui. Itẽ alienatiõnẽ cõfirmat, & ꝙ non eſt de ſupſtantia gratiæ iuris ſoluendi, ſed actũ, & alienationẽ validandi. Praeterea nec capi poteſt in ſimpliciẽ confirmationẽ, qa ſcilicet pheuda neq̃ant alienari ſine conſenſu ꝑncipis. Quia hoc eſt hodie remiſſum ꝑ ſepius allegatũ .c. volentes ex quo hodie remittiť cõſenſus ꝑncipis in alienationibus pheudoꝝ, qa ſemp intelligiť adeſſe. Vnde neceſſario cõcludiť nõ poſſe ad aliud adaptari, neq; valere, niſi ad ꝑiudiciũ iuris ſui, ſi qd ſibi cõpeteret. Nã licet ꝑuilegiũ intelligi debeat, vt dictũ eſt, ſine iniuria alterius ẽe cõceſſum. Tñ illud eſt verũ, ſed interpetrari ſi poſſumus aliter, ſecus, vt refert Cy. in .l. aſſiduis. q. ij. .C. q. po. imp. ha. Si ergo vbi aliter intelligi nõ poteſt ẽt in ꝑiudiciũ iuris tertij, ꝑuilegium accipimus. Quãto fortius, qñ nõ poteſt aliter intelligi, q̃ in ꝑeiudiciũ cõcedentis. Cũ in illius ꝑiudicium regulariter latiſſima fiat interpetratio, ꝑ dictũ .c. cum dilectus, & Inno. ibi & in dicta .l. fi. ff. de cõſti. princ. Sup his nũc ſatis. Ex q° ꝑ ꝓmiſſa clariſſime liq̃t, ꝙ multipliciter ſit reginalis fiſcus in hac cauſa, a ſua intentione fruſtratus. Et ſi reginali maieſtati defendendum habet. Ex quo ipſa cõfirmauit, alius nõ debet ꝓſumere ſua auctoritate retractare, cedere habet. ℂ Et ita tamẽ ſecundum praemiſſa fuit ſententia lata abſolutoria.

ℂ Pheudũ nõ ẽ noui iuris ciuilis ſecundum ãdream de iſer. in titu. de nõ. fi. fe. §. fi. circa. primam col. ver. ſed certe. Bar. tñ quaerit an ius pheudi ſit diuiduũ in materia .l. ſtipes nõ. diui. in ꝑnc. x. col in ver. itẽ, poſſes quaerere. Et remittit ſe ad .§. ꝓterea ducat⁹, vbi habes clare.

ℂ De miſſione primi, & ſecundi decreti. in pheu. tradit bal. in aute. ei. qui .C. de bo. au. iu. poſ. Vbi cõſiderat, an ſit qõ debiti an pheudi, ibi vide.

ℂ Reſoluto iure datoris, reſoluitur ius acceptoris all. .l. lex vectigali .ff. de pigno. Et facit ſecundum bar. in .l. is, cui. §. heres .ff. quemad. ſer. amitt.

Prima Notabilia

COlligamus nunc aliqua errantia dicta ad pheudalẽ materiam ꝑtinentia, qa mea alia cõſilia hactenus nõ inuenio. Et in ꝑmis. Nota ꝙ qñ qs ſperat ſuccedere in pheudũ, pheudo alienato duas habet

actiões. ¶ Bal. in .l. i. ad fi. C. qñ plures vna ſunt, cõquerit num qd pheudatarius hebeat publicationem, vel vtilẽ reiuen. io. mo. Dicit ꝙ non habet pheudatarius aliqđ dñium, ſed vſufructũ. Sed dicit ipſe, hoc pẽdet ex cõuentione, vl' inueſtitura. Nã ſi qs eſſet inueſtitus ad habendũ iure ꝓprio, haberet dictũ dominiũ, licet teneret ad fultiũ. Si vero habere debet vtile dñium, haberet vtile dominiũ. Si vero ſimplicit̃ neutrũ hʒ, ſed habet vſufructũ .i. fruitionẽ quandã vtilẽ, & plenã Nõꝙ ab ea exigat̃ vſuffructuario. cau°. nec ꝑdat ꝑ capitis diminutionẽ. Sed de hoc alibi plenius no. & addit qđ no. inno. ext. de reli. do. c. cõſtitutis, & ꝑ ber. de teſti. ſpo. c. olim. ¶ Realẽ cõtra poſſeſſorẽ. Idẽ de ph. pheu. alie. ꝑ fre. circa princ. C. cũ de .l. ſi. §. fin aũt & .l. peto. §. ꝑdium de leg. ij. Et ꝑſonalem cõtra alienantẽ .l. quoties. C. de do. q̃ ſub mõ facit .l. illud .§. fi. de do. ca. mor. & ꝑ andre. de iſer. in ꝑambulis pheudorꝫ in .§. itẽ q̃ritur, q̃ actio detur vaſſallo. in. vi. q. Sed cũ nõ valeat diſpoſitio teſtatoris in pheu. quo ğ iure ſuccedit filius in pheu. querit bal in noi. de ſucc. pheu. in princ. qa ꝙ nõ iure hereditario cõpetit, nõ tranſit ad heredes. tex. eſt notabilis in .l. ſi vero. §. hoc aũt. ff. fa. her. Et in eadẽ. 6. q. circa fi. ubi ſeruitiũ ſcribit ꝙ fultiũ in pheudi cõceſſione nõ ꝑſumit̃ ſi nõ ꝓbet, niſi adijciat̃ fidlitas. Tñ ſemp inẽ, vt idẽ ſcribit in ti. q̃ ſit ꝑma ca. be. a. c. i. §. ſed nec alia. ver. cõſulẽt dñi tñ ẽ dño &cęt. Sed an túc qñ pheudum datur ſine fultio fœmina admittatur, ſcribit bal. ꝙ ſic in prima Rubri. pheudorꝫ Poteſt tñ cõcedi vt ſine iuramẽto fidelitatis habeatur vt tex. ꝑ quos fiat inue. c. nulla in fi. Sed ſi ſimpliciter daretur, vt ſeruiat, quomõ intelligat̃ vide in titu. in qb. ca. pheu. ami. c. i. §. hec aũt gñis l°. ij°. & dicitur in titu. de cõtro. inue. §. ſi qs de maſo cit ca ꝑnc. v. col. ibi ſi enim dediſſet pheu. ſimplr. & cęt. ¶ An ſimplr dãdo pheudũ ꝑſumat̃ ſolitũ fuitiũ. vide glo. plenã. in titu. de ca. quæ cure. circa fi. Licet ibi ãdre. de iſer. nõ ſequatur eã. Quinimmo pheudum intelligitur dare ſm naturã pheudi.: andre. de iſer. in titu, de na. ſucc. pheu. circa fi. i. col. ibi. q ğ dat pheu. ¶ Illud tñ no. q̃d res ꝑſumitur libera, & magis libera quã poſſit. Et ſeruitium, & ſtricta forma nõ preſumitur glo. in .l. altius. C. de ſer. & aqua. bal. in auten. ſic alic. de ſacro ſanct. eccl. & archi. x. q. ĩ. ſicut.

¶ Itẽ ſciendũ ꝙ filius ſimpliciter hereditates, vl' eius heredes nõ reuocãt alienata a def ſicto .l. vnũ ex famili. §. ſi rẽ. de leg. ij. l. cũ a mſe, C. de. rei vẽd, & notãt oẽs i titu. an agnat' glo. ij. in. c. i. in fi. & .l. ij. q ſucc. tñ. ¶ Itẽ ꝙ alienatio in agnatũ ĩt vlteriorẽ valet, & niſi reuocet infra, an nõ firma mãet ſi đ phe. cõtro. fu. c. tia'. ¶ Itẽ ꝙ licet reclamet teneri videtur hæres ad ꝑcium pheudi ſm bal. de ſacro. ſanct. eccl. .l. ii. de ver. obl. l. multum, & de leg. p°. l. apud iulianũ .§. fi. licet ſecꝰ eſſet ſi in extraneũ vt in cõſti. ꝑma de ph. alie. pheu. ¶ Itẽ pheudũ ẽ pheudatarij dũ viuit, ita ſcribit andre. de iſer. in titu. qua olim. pheu. po. al. §. dõare. in .iij. col. ibi at pheudũ nõ ẽ ſuũ. Et hinc ẽ ꝙ dicit bal. circa ij. q. in ꝑludijs pheudorꝫ, qđ vſuffruct' trãſit in pheudatarium, heredesq; ſuos maſculos, & fœminas, ſi de his nominatim dictum ſit. ad hoc vide nota. tex. in .l. ſtipulatio iſta .§. ſi quis iſta. de ver. obl.

¶ Item an pheuda transfeãt in monaſteria. vide inno. in .c. in præſentia. extr. de pro. in glo. minor annis. De rebus aũt in eccleſias alienatis, vide pragmaticam frederici tertij, q̃ incipit. Sic ſumus aliorꝫ.

¶ An poſſit cõprimitti de pheudo, vel fieri prorogatio in aliũ iudicẽ. ſcripſi vbi tradũt doct. pheudatarij in .l. ſi inter pares in titu. de le. cor. & bal ibi. & in .l. i. circa iij. col. C. ſi a nõ cõpe. iu. & poſui in conſil. 173. ver. ꝙ aũt de cauſis pheu.

¶ Si inter vaſſallos ẽ q̃ſtio de poſſeſſione pheudi, vtrũ dñs poſſit iſtã cãʒ delegare Reſpõdit bal. ꝙ ſic ſi vterq; fatetur ꝙ ẽ pheudũ, agitur ciuilis, & nõ ad impoſitionẽ alterius pœnę. Quia dñs naturalẽ hʒ. iuriſditionẽ niſi ꝑ quã poſſit iudicare naturã pheudi, vt not. Inno. in .c. ceterũ extr. de iudicijs Et ſubdit ibi, an poſſit ratiõe pheudi puniri, hęc ſcribit in .l. ſi de ꝓprietate. C. a nõ cõp. iu. & ibidẽ, expellẽte đ caſt° cũ multitudiñ gẽ

¶ Itẽ bal. in eiſdẽ ꝑludijs dixit multa ꝑcipua, & (cuũ naturalia pheudorꝫ & ſpecialiter in .q. 7. circa princ. Quod pheudatari' habet plus iuri fructuario, ex quo nõ ſolũ habet vſumfructũ, Sed ẽt vtile dominium. Et ideo ibi infra in ſecũda additiõe pheudorꝫ addicit, qđ pheudatarius ẽ maior fructuario, q reperiatur. Et hinc ẽ ꝙ in penultima col. ꝑludiorꝫ ſuorꝫ, dicit ꝙ pheudatari' alienãs ſuũ vtile dñiũ trãsfert nõ ꝓpietatẽ, q̃ ẽ dñi.

¶ Item idem in princ. 8. q. refert rationem, quare defectus ſeruitij eſt iuſtior cauſa alijs ꝑdendi pheudum.

¶ Item idem in xiiij. q. circa princ. in .i. Rubri. pheudorꝫ dixit ꝙ ꝓprietari' dñs habet poſſeſſionẽ ciuilem.

¶ Item in ꝑludijs circa .4. ꝑncipalẽ donatiõem pheudorꝫ terminat pheudũ poſſe locari reſpectu reditus. Et in ſuperiorib' ibi dixerat, ꝙ pheudatari' poteſt locare pheudũ, ſed nõ in pheudũ dare. Ita cõcludit ãdre. de iſer. in titu. de ca. cor. §. preterea. circa. ij. col. in ver. pheudatarius ergo.

¶ Item pheudũ datur gr̃a vtriuſq; dicit andre. de iſer. i. c. oẽs, ſi de phe. cõ. fu. ibi hoc poteſt dici circa. 3. col.

¶ Item in cauſis pheudalib', de ſimilibus, ad ſimilia proceditur, & vltimo ad .l. ſcriptã ſm andre. de iſer. in titu. q̃ ſit ꝑma ca. be. a. ver. notãdũ ꝙ in cauſis pheu.

¶ Itẽ q̃liter in pheu. in reğ ſicilię meminit, & remittit idem andre. de iſer. in ꝑma. Rubri. li. pheu. in ver. item qualiter hodie in cauſis pheudorum.

¶ Pheudũ acquiritur altero ex trib' modis. Inueſtitura. Succeſſiõe. Et ꝑſcriptiõe. Inueſtitura acquirit cũ traditur poſſeſſio rei immobilis in pheudo corporaliter. vt in .c. p°. qd ſit inueſtitura in princ. & ibi ſingularit̃ ꝑ ãdre. de iſer. & ſine inueſtitura nemo poteſt pheudũ acquirere, nec fit, nec poteſt fieri niſi in reb' ſoli, & ſolo coherentibus, aut in his, quæ inter immobilia computantur, Veluti cũ de camera, aut de cana. pheu. dat̃. vt in .c. ſciendũ. de pheudi cognitiõe Idẽ ſi dixit, vñ impoſſe illius pheudi, & teneas in pheudũ licet nõ interceſſerit inueſtitura. tñ ꝑ idẽ habet̃, ac ſi interceſſiſſet, de conſue. re. pheu. c. ſciendũ. Aliqñ dicitur ſimplex inueſtitura ſine traditione poſſeſſionis vt colligitur ex tex. c. ſi facta. ſi de pheu. cõt. fu. & ibi notatur ad tex.

¶ Itẽ ſcđo acquirit̃ ſucceſſiõe vt in titu. de ſuc. phe. c. i.

¶ Item tertio acquiritur ꝑſcriptione, vt ſi qs poſſiderit pheudũ ꝑ triginta ãnos, & exhibuit ſuitiũ dño, quãuis nõ cõſtet de inueſtitura, poteſt ſe ꝑſcriptione tueri, vt in. c. ſi qs triginta. ſi de pheu. cont. fu. Et habes multũ

ſubtiliter

ſubtilit & elegāter p bal. ꝗ hac pſcriptiōe in titu. ꝗ phe. da. in iul. con. c. i. §. qdem. Et hoc aduerſus puatū (vt ibi intelligit, & bene andre. de iſer. licet ibi pſcripſerit attēdendo ēt valere cōtra dñm certo mō) q pretēderet ſe illius pheudi pheudatariū, vt in titu. de pſcripitiōe. in conſt. conſuetudinem. §. predicta etiam. quia contra fiſcum eſt. c. an vt. eo. titu. l. ſi.

¶ An aūt poſſit renūtiari pheudo inuito dño. vide andre. de iſer. in titu, q pheu. da. po. in fine & in titu. de ca. qui. cur. ven. in. c. ſimiliter poteſt. in ver. ſed quando datur. pheudum. Et habes per bal. in ſuis præludijs. in. v. q. ibi ſed ſtatum ꝙr dixerim. & cæt.

¶ Itē pheudū nō cōſtituit niſi in re ſoli, vel ſolo cohęrenti, aut in his, q̄ cōputātur inter immobilia ita not. andre. de iſer. in titu. in qb. ca. pheu. ami. §. ſciēdū. Vide eundē in eo titu. c. i. ver. huius aūt gñis. l. ij°. Alibi ſcripſit ꝙ nauis, & res mobilis nō poteſt dari in pheudum in phem. cūſt. in. 4. col. circa mediū, ibi itē nauis. Vide tex. in. l. p. §. exactio. ver. ſimiliq; mō. C. ꝗ rei. vxo. actio Et tex in. l. i. §. ſi qs de naui & cōiunge, cū pcedēti. §. ff. de vi, & vir. Alibi ſcripſit ꝙ quandoq; cōſtituitur in re mobili. in titu. quo. temp. mi. in. 13. col. in. §. ſin aūt dixerit. ibi quomodo in re mobili.

¶ Item poteſt dari pecunia in pheudū, vt de fructib⁹ ſit pheudatari⁹. not andre. de iſr. in titu, q̄ſint rega. 38. col. in ver. itē ſi donat dñs tino. De hoc habes p bal. in. l. i. circa. iij. col. C. de fru. & le. ex pen. vbi dicit ꝙ nō eſt contractus pheudi.

¶ Q ſi vaſſallus delingt, an fili⁹ pdit ēt pheudū vltra no. p an. de iſ. Vide bar. plēiſſime ꝗ inter & rel. l. eū q

¶ Itē in pheudis regrit agnitio ſucceder volēns. no. in. c. i. q°. te. mi. Vide bal. in. l. ſi p⁹ q̄. C. vt leg. no. ca. ꝙ añ inueſtituram nulla realitas acquirit in pheudo. & idē dicit in. l. ſi ea lege. C. de condi. ob cauſam.

¶ Itē audiui bal. tenere. in. l. caſſius. ff. de ſena. ꝙ lʒ infamis ſuccedat in pheudo. Tñ vēit eo puād⁹, & ſuccedit fiſc⁹. Dic p eu in titu. ſurd⁹, & mut⁹. audiui bal. dicē

¶ Itē ſi pheudū conceſſū ē p ſe, & filijs maſculis, & fœminis, qñ ſuccedāt fœminę. viꝺ in titu. epūm, vl' abbatē cō. nō. po. c. i. §. i. & de ſucc. phe. c. i. §. filia uo, & in titu. ꝗ eo, q ſibi, vl' ſ. hr. c. q ſibi. Et iacob, de bel. in ſūma in. d. c. epūm, vl' abb. Sʒ ꝗ iuſ cōſtitutiōis vide. l. in ali.

¶ Itē differūt pheuda ab emphitheoſi, vt bñ (qbus. colligit ex ſcriptis a bar. in. l. vt iuris iurādi. §. ſi liberi. ff. de bonis libe. Andre. de iſer. tradit in pābulis ſuis in v°. q. Dicit tñ bal., in p°. Rubri. pheu. §. & qa. circa iij°. col. qꝺ ius pheudoꝝ ē ius cōſuetudinariū, nō ita rigoroſū, ſicut cōtract⁹ emphitheoticus. Multū tñ hęc iura fraternizant, & aſſimilant. ſm andre. de iſer. in titu. q° te mi. c. i. §. ſin aūt dixerit in 7. col. ver. in fellonia ibi multū ē ſimile. Vide circa hoc cōſiliū meū qꝺ incipit. Nepotes n° xxx. viꝺ bal. l titu. ꝗ pa. cōſt. §. libellarę in ver. & adde ꝙ ſpe. dicit. Ibi dicit differre contra ſpe.

¶ De materia pheudoꝝ ſcripſit bar. in. l. ſi finita. in. §. ſi de vectigalibus. ff. de damp. infec.

¶ Preterea an in pdio pheudali poſſit pheudatari⁹ cōſtituere ſeruitutē and. de iſ. de pheu. ph. alie. p loth. in. l. ſatis bñ. ad ſi. cōſentit ꝙ poteſt. ſed nocet ſibi in vita ſua tm̄. Dicit ſaly. ꝙ ſic ſicut ēphitheota. in. l. & in prouintiali. C. de ſer. & aqua. In recollectis meis ego ſigno ar. contra. de. l. iul. ff. de fundo, & ita. l. ſed & ſi qd. §. ſed nec ſeruitutem. ff. de vſufru. Vbi dicitur ꝙ nec pprietatius poteſt fundo ſeruitutē addicere aliter teneretur ad intereſſe. Et ita loqtur. l. ſi ab herede. ff. ſi vſufru. pe. quā glo. allegat p cōtrario, & nō bñ ſoluit iuditio meo, & tex. in cōtrariū in. l. vſufru. nouū. ff. de vſufru. Et melius eo titu. l. equiſſimū. §. fructuarius. Niſi dicas aliud eē in fructuario, & aliud in pheudatario. Eſt & ad hęc alia ratio. qa pheudatarius poteſt meliorare pheudū, nō deteriorare, ſine volūtate dñi aut agnatoꝝ. Et ita firmat andre. de iſer. vbi omnino vide in titu. de in ue. de re alie. §. ſi. in pnc. vlti. col. ibi ponitur ratio in littera. Immo ē tex. in dicto titu. in. §. qd g̃ ſi pcioꝝ. Nā is poteſt ſuitutē imponere, q poteſt alienare. ſm ādre. de iſer. in titu. de cōtro. pheu. alie. a prę pñi. in. ſi. 4. col. Preterea, & hoc qūo poſſet, qa pheudatarius nō poteſt minuere pheudū vt in cōſt. cōſtitutionem. de re. pheu. l°. ij°. Et hoc expreſſe dānat gl. in titu. de cap. cor. l. i. §. preterea. in princ. glo. i.

¶ Itē qñ cocceditur tibi, & hęredi tuo, nō trāſit niſi ad pmū hęredē, & de tali ſtipulatione habes tex. in. l. ſtipulatio iſta. §. ſi qs ita. de ver. obl. ſed videt hoc nō poſſet fieri p tex. eo. titu. l. cōtinuus. §. dic, vt ibi no. Sec⁹ aūt ſi cōceſſio fieret rei, vel loco. vt ſingulꝫ ſcriptū reliquit bar. in. l. i. circa. ſi. ff. de conſt. princ. Pro quo videtur caſus ſimilis in. l. antiquitas. C. de vſufru.

¶ Pheudū id ſolū ōr regulatū, & transmiſſibile. in q° apparēt inſtrumēta inueſtituræ corporalis, Vbi g̃ eſſet cōceſſū tibi, & hęredib⁹ tuis, nō venirēt ꝺſcēdētes iure pheudi paterni, ſed iure pactionis, ſeu cōceſſiōis, & iuſ noui pheudi de gñatiōe in gñationē. Et ſic nihil operat hęrdis mētio, qa nomē hęredis pp̄ ſūptū: pſupōit trāſmittērē vt in. c. i. an agnatus. Et ſic ꝙ intercidit tranſmitti n ō poteſt. C. de cadu. toll. §. in pmo. Qui igitur nullū pheudū in bonis reliquit, in eo hæredē nō habet ſm bal. in. l. executorē. C. de execu. rei iud. Nota. qa ſubtilis eſt cōſideratio, ſed haber reſpōſionē, ex q° pmum cōtēplatione patris ſit diſpoſitio in hęredes, vel nomine pprio hęres depēdens ex defuncto, ſed qa ſuccedit in pheudo iure pacti, Itē qa licet pheudū non ſit pprie in hęreditate, vel de hęreditate illius. Tñ eſt hęreditariū ratione cōceſſionis, qa facta p hęredib⁹. Et iō niſi eſſent hęredes nō videtur admitti ſm notata p andre. de iſer. magiſtraliter in. c. i. an agnatus. & bal. in. §. hoc quoq; de ſucc. pheu. Sic & dignitas, & millitia nō cōferuntur, qa nō ſunt in hęreditāte, nec tranſeunt in hęredes. l. i. §. nec caſtrēſe. et ibi plene. p bar. ff. de coll. bo. Sed mirū ē ꝙ ēt ſi nō ſit pheudū hęreditariū, ſed ſimpliciter cōceſſū p ſe, & liberis, vel filijs ſuis. Attñ fili⁹ nō poteſt aſpirare, & venire ad pheudū pter ius, & nomen hęredis p titu. an agnat⁹. Et ſentit expſſe bar. in l. vt iuriſiurādi. §. ſi liberi circa princ. de ope. lib. Et ſcripſi plenius ſup°. cōſil. vi°. circa princ, qꝺ incipit viſo caſu Et tñ illud nō habet vt hęres, nec ptinet āplius ad defunctū, ſed recognoſcit a pncipe, qui ſic dedit pñi, ſicut filio. ſm gl. i. in dicto titu. an agnatus. Vñ vōlebā attētare. ꝙ titu. an agna. in pheudo tm̄ hęreditario loquetetur, ſed nō audeo cōtra interpretationem pdictoꝝ, & meā, & ēt qa nulla differētia eēt inter filios, & agnatos Cur g̃ eſt ꝙ in nō hæreditario filius nō admittat, niſi vt hęres in pheudo, ſecus aliter? Dic aut beſtialiter cōſtitutū, aut ſoluat apollo. Vide omnino quæ ſcripſi in

.§. videamus ad aliqua alia eſſet. vt puta in emphith. vt dicit bar. in dicto .§. ſi liberi. circa pnc. & in ſimili dixit glo. in .c. titius ſi de pheu. cõt. fu. & ibi bal. Sed glo.i. glo.ij. in titu. an agnatus miratur etiã de hoc. Et andre. de iſer. ſoluit admirationẽ eo titu. c. i. circa pnc.ij. col. dicẽs quod opatur reuerẽtia paterna, ne a filio afficiat̃ iniuria, ſi repudiata hereditate, & ſic vacet, cõcedatur aditus ad pheudũ ne creditoribus teneatur. Moderni aliter circa hoc ſubtilizãt vt p eundẽ andre. d iſer. eo. c.i. in p°. col. in ver. moderni ſubtilius intuẽtes & cet. Conſulũt tñ vt ſoluatur ab his oĩbus, vt fili⁹ faciat inuentariũ, & remanebit pheudũ ſaluum, et precipuum. Dic vt infra. Vidi poſtea bal. in dicto. c.i. et mouet alias plures rationes in filio, & multũ abũde, & ſubtiliter ſcribit I materia ill⁹. c. ibi vide. Et ego infra circa hec alĩa notabilia. in. §. circa. c.i. I titu. an agnat⁹ & cet.

¶ Item bona pheudalia nõ cõfundũtur vigore cõſuetudinis generalis in regno, que paganica, & burgenſatica confundit, nõ caſtrenſia, vel quaſi, ar. ex. l. cõmuni diuindundo. ff. cõmuni diuidundo. ibi vide. glo. fi. ad fi. que colligit ar. ad pheu. Pro hoc dictũ ſpecu. in titu. de loca. §. nunc aliqua. ver lxxi. et ver. ſe. pro hoc. l. i. §. nec caſtrenſe. ff. de coll. bo. et ibi bar. Quia pheudum equiparatur militijs, & caſtrenſibus. vt ibi eo. ver. item pheuda eqperant̃, & ver. dixi. ſup². pheudalia. & cet. Sʒ dubium faceret, qa oĩa pheudalia ſũt reducta quaſi ad inſtar paganicoꝝ, & burgenſaticoꝝ, ex interpetratione c. volẽtes. Sed certe nõ quo ad oĩa: retinẽt enim pmordialẽ naturã ſuã, vt ſint, & appellẽtur pheuda, Quorũ natura ẽ, vt nõ cõmunicẽtur, ex quo gratijs, et meritis acqrũtur, vt dictũ eſt. Et ſi dat̃ poteſtas pheudatarijs p .c. volẽtes, hoc etiã ẽ ex gr̃a illis cõceſſa, nõ aũt vt cõmunicare, vt burgenſantica cõpellant̃. Quia hoc eẽt in eoꝝ odiũ qd per dictũ .c. cõcedit̃ in eoꝝ fauorẽ, cõtra. l. quod fauore. C. de leg. Reſtat ḡ, vt hic dicitur, ꝙ nõ cõfũdant̃ ẽt hodie. Itẽ qa cõſuetudo bona, q̃ ſũt viri, et vxoris cõfundit. Illa aũt pheudalia potius dicunt̃ pncipis pp directũ dñium. Et vſufruct⁹ trãſit in pheudatariũ ſm bal. circa. 3. q in preludijs pheudoꝝ, et ſcriptum ẽ ſupra in pma col. ad fi. Et p andre. de iſer. in titu. de ph. pheu. alie. per fre. §. pterea ducat⁹ I p° parte dicti. §. circa fi. & hoc iure vtitur magna regia curia.

¶ Item pheuda noua poſſunt donari vt pbatur. in titu. de alie. pheudi. pate. c.i. & ibi p. d. andre. Qd aũt dicitur nouũ pheudũ tradit andre. de iſer. in titu. de vas. decre. eo. in pnc. Nec in eo ſuccedit frater frati, not. idẽ andre. de iſer. in p°. Rubri. pheudoꝝ, in. §. cũ vero corradus. Et alienari poſſũt ſine cõſenſu filij, niſi eſſẽt paterna. ſecũdũ eũdẽ. in titu. de inue. de re. alie. in ver. ſed per illam generalitatem, qui eſt in. 5. col. ibi dicit quod loquitur circa princ. 5. col.

¶ Et bal. inſtruit ꝙ pheudũ nouũ ſit qd quis acqſiuit nõ ex ſucceſſione, vel linea pmogenito & cet. l. i. circa pnc. ff. de re. di. Et itẽ ſi amiſſũ fuiſſet, & idẽ p remiſſionẽ pncipis rediſſet de nouo ad eũdẽ. vt eo. l. tradidit. in xv. q. alleñs. no. ff. de pe. l. peculiũ. in §. ſi cũ. in glo. & ar. ff. de pac. l. ab emptore. Et inde. l. i. in ij. q. dicit filia renũtians bonis paternis, nõ intelligit̃ renũtiare pheudo qd pertedit ex morte fratris, & allegat. c.i. de eo, qui fi. ſi c. ag. et ob. couſuluit in ſuo cõſil. filia renũtiauit. Vbi filia renũtiãs bonis maternis, ſi illa veniant ad fratrẽ, poteſt ſuccedere in illis frati, Quia alio iure venit. p tex. in. l. filius patroni. circa. fi. princ. paul. not. & cet. ff. de bo. li. Ego de materia hac. ſcripſi plenius in p°. volu. conſilioꝝ. conſil. ccxxviij°.

¶ Et qd pheudũ nouũ poſſit vendi abſq; cõſenſu p°geniti Auitũ aũt cũ cõſenſu dñi ſi filius reuocat, etiã ſi nõ ſit heres, etiam in vita patris reddito precio, Et hoc vbi ẽ talis irrationabilis vſus, aliter cõtra. not. idẽ andre. de iſer. in. d. c. titius. ibi hodie vtriq; reuocat in titu ſi de pheu. cõt. fu. Et plenius de nouo pheudo in titu. de alie. pheu. pat. circa. 4. 5. et. 6. col. incipiendo verſus fi. 3. col. Omnino vide argumẽta, qbus vtitur. ſpec. ꝙ pheudũ nouũ poſſit alienari. intelligit̃ in vnũ ex filijs. Licet loquatur principaliter in conceſſione emphitheotica. in titu. loca. §. non aliqua. ver. lxxviij. & vide bal. in auten. & quas ruinas.

¶ Quid ſit pheudũ nouũ habes glo. in cõſt. regni. in .l. i. §. in acquiſitis. in titu. de ſucc. no. in pheu.

¶ De aſcendẽtib⁹ ꝙ nõ ſuccedũt in pheudo nouo. habes ãdre. de iſer. in titu. qb. mo. pheu. ami. i p°. Rubric. quia ſunt due. circa princ. x. col. pro quo vide. c.i. de natu. pheu. & ibi per bal. et andre. de iſer. in p°. col.

¶ Vid deĩm bal. circa pheu. auitũ, quõ ſuccedũt ffs. in. l. qd dicitur. ff. de impe. in rebus. de fact. & in. l. quid dicit̃. la. ij°. habes de impenſis in cuſtodia caſtri. Vide dictũ bartholi. circa pheuda i. l. ſi patroni. ff. ad trebel.

¶ Dixi ſupra ꝙ pheuda nõ veniũt in cõmunionẽ ratione conſuetudinis generalis ſed appellatione bonoꝝ comprehendantur pheuda, vide andre. de iſer. in titu. de ca. qui. cur. ver. c.i. ad fi.

¶ Et in eo titu. dicit ꝙ pheudũ nobilitat poſſeſſorẽ. vt in ver. item ppter dignitatem conditionis, & vt infra in ver. item pheudum confert. et cet.

¶ Item ſcias ꝙ inueſtitura pheudi poteſt fieri p pcuratorẽ, vt pbatur in titu. p quos fiat inueſt. §. ſed vtrũ ipſe. Nõ aũt emphitheotis. Item ꝙ pheudũ morte finitũ debet acceptari per cõſequẽtes infra annũ, & diem. vt ſcribit ſalyc. in recoll. in l.. fi. C. de iure emphi. & eſt tex. in titu. quo. tem. mi. in. c.i. §. ſancimus ut nemo miles. Et ibi dicit ãdre. de iſer. ꝙ in reğ ſicilie he pene ſolent remitti: Et eſt tex. de acceptatione infra annũ. in titu. de ph. pheu. alie. p fre. l. imperialẽ. §. ſi qs. Sʒ ẽptori pheudi nõ currit tempus ãni, & diei, ita not. andre. de iſer. I titu. pdicto. §. pterea ſi qs pheudatari⁹, I fi. illi⁹. §.

¶ Nota qd aliud eſt iueſtitura, aliud ẽ poſſeſſio. ſm andre. d iſer. In titu. qui ſua. tene. in ij. col. ibi aliqs videtur & melius p Dy. extr. de reg. iuris. c. beneficium.

¶ Et an fiat inueſtitura p patrem vide ãdre. de iſer. in dicto titu. quo tem. mi. §. ſancimus vt nemo miles. ibi Sed an tunc mictetur & cet.

¶ In regno vero ſicilie nõ fit inueſtitura pheudi, per verba inueſtio te, ſed fit puilegiũ dationis in pheudũ, & littera executoria de ponendo in poſſeſſionem. Hec not. andre, de iſer. in titu. ſi de pheu. con. fu. c. naturales in. 4. col. ibi. non. quia dicit.

¶ Dicit lodo. ꝙ in iure ſunt rationes ꝙ vaſſallus non poteſt dño inuito pheudũ alienare, vt in. c. que in eccleſiaꝝ de cõſti. & in vſibus pheudoꝝ p totũ. Qd eſt verũ, niſi ille cui ſit aliẽtio velit ſupportare oẽ grauamen dictũ eſt ſingulare in .l. muri leguli de muri le. l° xi° p illũ rex, ẽ mirabile Pro eo facit. l. ij. in princ. ſolu. ma. Sed hoc

na. Sȝ hoc dictū nō ē verū, & cōtra caſū in.c.i. đ duo. fra.de no.bene.inue. vbi nō poteſt ſeruire p ſubſtitutū nec aliū ſubrogare. Et ſi dicis, ibi nō apparere ꝙ voluerit ſupportare onera. Reſpondeo ꝙ ſubrogatus debet eē eq̄ idoneus. vt.l.agente C. đ agen. in reb⁹, l°.xi° Et facit.l.iniurijs.§.ſiqs ex corpore, eo.libro. Ergo debet intelli ꝙ ea, q̄ pmiſit, faciet ſicut pncipalis, alias nō haberet dubium lodo. pontanus.

¶ Et ēt dicit lodo. in ſuis notabilibus. Tu ſcis ꝙ vaſſallus nō poteſt de pheudo, ēt pro anima diſponere, ſeu legare vt in.c.p°.§.donare.qui.pheu.o.po.alie. & c.ſpeialē de ph.pheu.alie.p fre.i ver.pheu. Sed an hoc pcedat ēt de iure canonico (hoc nō dixi in repetitione mea aūt. ſimiliter. C.ad.l.fal. qa tunc neſciebā) dic ꝙ nō. ita determinat hoſt. diſputādo bñ p xv. rationes. et ar. in titu. de immu. ecc. §. inquātū vero, nec illa ꝙ ē ppetuamēte tenēdū, Et iō lodo. in dicta diſputatione, in xv. & xvi puilegio nō bñ repbat bal. in.l. ſi pupillus. § cōceſſa. ff. de don. inter vir. & vxo. vbi p illū tex. tenet ꝙ valet alienatio ad pias cās rei generalr alienari phibitę. ꝙ not. loa. ſiculus, hic ioānes ſicul⁹ neſcio qs ſit, q̄ hęc addicit ad lodo. Sed vana ē hęc diſputatio in hoc regͦ, vbi ſpecialr ē phibitū diſpōeī in eccleſias p reges nr̄os, & ſpecialr regē fredericū ſcḋm, p vt in titu. pragmaticaꝝ videbis. Et ē expſſū ēt in.c. volētes. De q° dic vt ibi ſcripſi in glo. mea ordi. ſup ver. poſtq̄ i eccleſias Verū ſi de fructib⁹ pheudi vellet p anima, vl̄ premuneratione ſuitioꝝ relinquere, an poſſit. habes p andre. de iſer. in titu an. ignatus, ſi bene memini in .c.i. ad fi.

¶ Itē nota. qđ nō licet pheudatario, ſic ēphitheotę vēdere fūdū irreqſito dño Dicit bar.l.i.§. hoc interdictū ff. vti poſſi, & ibi ēt alia de pheodis. & l. fi. C. p iur emphi. vbi plenı⁹. Itē in ēphitheotica de q° plenı⁹ tradi ſup° in alio volumı̄ cōſi. ſpeſt ibi tracto ꝙ ſi aliqs emphitheota vēdit rē irreqſito dño redimēdo eā, poſtea an pdat nihilominꝰ rem. Quid aūt eēt i pheudatario vid gl. q. in.l. impialē i titu. đ phi. pheu. alie. p fre. Et vr̄ ꝙ ſic, p.q°, vide. c.i.§.i. in titu. đ be. fe. p gl. et ibi p ādre. đ iſer. vide eūdē i titu. đ leg. cor. circa finē pnc. c. ſi iter pares, Et hac determinatiōē vr̄ mihi caſ⁹ in.l. rogo. ver. nec pſiq, ff. de fidei. lib. Et recurrēs ad illū tex. inueni apoſtilla dy. mouētis. q. ſi pheudatari⁹ vēdidit pheudū, & poſtea redimat, nūqd amittat pheudū, & dicit videri ꝙ nō. p.l. ſi ſuū. ff. đ po. et.l. iq°. §. itē labeo. ff. de acq. pos. Subdit ſȝ teñ in ɔtrariū. p illā. l. et ſupra eo titu. quidā. et vltra tex. in pal. l. rogo. videtur ēt tex. in titu. qd iuris ſi poſt alienationē pheudi & cęt. c.i. Optime facit. l. cict.i.§. ſi, ver. & q̄ actiōē. et.l. habeſ licet ad fi. ff. đ euic.

¶ An pheu. potuit p aliū ſuiſ. vid dñm meū raphalē l. l. ſi qs. et.l. ad ſimilitudinē. C. đ epi. et cle. & ibi p bal.

¶ Itē pheuda ęqpanſ milıtijs dicit an. đ iſ. in titu. đ natu. pheu. circa. fi. ibi ſecūd⁹ caſ⁹ ē. Pheudū militia dr̄, dicit an. de iſ. in titu. p q°s fiat inueſt. §. pſonā De militijs ſpeſt habes tex. i auten. đ ex. & intr. §. optimū. vbi

¶ Alibi dicit an. đ iſ ꝙ pheudū ſi (oino vide coll. v. ē nomen iuris ciuili, et dr̄ a fide. in titu. de no. fide. for. circa. 3. col. ad fi.

¶ Item qualiter fiat executio ſententiæ in pheudis vide andre de iſer. in titu. de inue. de re alię. facit. §. quid ergo. ibi ſed an iudiciale pignus.

¶ Itē an pheudū ſit vniuerſitas iuris, Et an vna re acqſita cęteręq acqriſcur. Et q° mō trāſeat poſſeſſio, & qūo vēdicaſ, ſi hȝ diuerſos agros, & iuriſdictionē, & cōceſſum cū iurib⁹, & ptinentijs ſuis. Quid importet verbū ptinētijs et cęt. vide andre. de iſer pſeq̄ntem l oc in titu. q. ſi ſit inueſt. circa pnc. c.i. et pleniſſime circa. fi.

¶ Pheudum ɔfert q̄lē nobilitatē, & dignitatē ſm ādre. đ iſ. i titu. p q°s fiat inueſtit. c.i.§. pſonā vid eūdē i titu. q̄ vas. iure. đ ſi. vet. i ſi. q. col. Et pheuda dāſ nobilib⁹. & p hoc ſit paradoxū. ita ſcribit andre. in titu. ſi đ pheu. cō. fu. c. filij nati.

¶ Itē pheudū poteſt dari eo pacto vt nō fiat iuramētū fidelitatis dictū ē ſup° i p°. col. i pnc. ſm an. de iſer. in titu. p quos fiat inueſti. c. fi. ad. fi.

¶ Itē an hodie poſſit de pheudo pmitti vide an. de iſ. in titu. đ. l. cor. l. inter pares i pnc. & vid oino q̄ ibi ſcribit, Et ēt qñ alienat qs pheudū, an id pdit đ cōpromiſſo i pheu. vl̄ de progatione i aliū iudicē meminit bal. in. l. cū cont ad fi. C. de ſen. interlo.

¶ Itē pheudatari⁹ nō poteſt in pheu. arbores fructiferas cędeſ. vide bar. l. in fraudē ad fi. ff. de iu. fi.

¶ De relicto in fructib⁹ pheu. an valeat, Dic ꝙ ſic ſm bal. i ti. de ſuc. pheu. .c. idē tenet in cap°. p°.§. donaſ q̄ſt olim. pheu. po. ali

¶ In pheu. heredi. nō pdeſt cōfectio in ventarij ſecūdū and. đ iſer. in ti. đ ph. phe. ali. p fre. in p̄. circa fi. v° ſed in heredi. de q°. p bal. in .§. donare. v° ſȝ ego. & in ti. đ ph. phe. ali. p fre v°. q̄ro verū pſ Maxime ſi fruct⁹ ſūt ſeperati, qa tūc ſūt pp̄e heredis. l. in ędilib⁹. §. in reb⁹ ff đ do. Et ita terminat bal. in titu. de ſuc. phe. c.i. q. q̄ro. vaſſall⁹ grauat filiū heredē

¶ Itē ſi pheu. ē amiſſū ob felonıā tñ pheu. remanet paternū vt p⁹ nō aūt fit nouū. ita ſcribit and. de ſ. in ti. q. mo. phe. a. circa x. co. ibi itē licet Aduerte qa ſūt duo ti. vid i p°. Arg. vt hic ſi ē cōtra. l. paul⁹ ad fi. ff. de acq. here. al. eſt. §. ſub. l. pupill⁹. vid eūdē in ti. de vas. de cre. c. circa p̄. i. co. ibi itē no. protū Sed ſi qs in veſtiſ vt de pheu. antiq°: an pſumatſ antiquū. vid bal. i plu. pheu. circa. q. deſſionē pheu. i v°. circa hoc dubitaſ. Vidior meminiſſe bar. elegere in l. ꝙ dr̄. ff. de impe. in re. do. fi.

¶ Sed pheu. pp delictū pris, an pdat fili⁹, diſtinguit Dy. an ſit paternū, vl̄ auitū in regula iuris, nō debet aliqs ad tinem.

¶ Itē bar. ſumit ar. ꝙ poſſit vēdi pheu. in vito dño qñ ēptor vult ſubiſ oē onus, ad ꝙ pm⁹ phedatari⁹ vēditor tenebaſ in.l. munilegu. de mun. le. l°, xi°

¶ qñ pp neceſſitatē alienaſ vide bal. in ti. q. mo. phe. a. v°. a. t ſi libellario ibi and. đ iſer. dicit & cęt. Et ſtatim ſubdit ꝙ alien° nō facit pdere phe. niſi ſecuta traditione. Et ibi ꝙ alien° dr̄ q̄tuor modis.

¶ Pheudatari⁹ poteſt in pheudare glo. & bal. in ti. de ca. cor. l. i.§. ꝑterea Et ibi verū pheudatari⁹ habeat vul' dominiū Et vr̄ tex. an poſſit in pheudare. l. i.§. calidis in p̄. in ti. đ ph. phe. ali. p fre. & glo. p°. meminit ex tex. eo ti.§. illud q° q. & and. de iſer ibi dicit hic ſubpheudatari⁹ cui pſtabit ſeruitiū Dicit lodo. pheudatari⁹ poteſt ali ſpheudaſ phe. inuito dño & ē clarū Sed an poſſit pheudatari⁹ pm⁹ renūtiare ius pheu. dño in piudiciū ſcḋi teneas ꝙ nō. l. ſi pe ten. dec. in re. relli. ſed act⁹ ē vnic⁹ in. c. i. v°. fin. aūt diſſentiētes. q. dū phe. a. po. Et addas ad. l. fi. ff. de pac. ꝙ ſic ꝙ no. tu q habes phe. in ptib⁹. lodo.

¶ Itē. no. ꝙ iur. vſuū pheu, ōnia pheu. diuidebanſ, ex ceptis pheu. marchionat⁹, ducat⁹, & comitat⁹, ita ſcribit and. in ti. impator lo. in p̄. q. co.

¶ In pheu. an pſ ſuccedat nato, & patru⁹ ibi vide eūdē in 4. col. & in ti. de na. ſuc. phe. co. i. & ibidē p bal.

¶ No. bar. ꝙ dubiū phe. recipit interpretatione cōſuetudinis in ti. q̄ ſit in ve.§. p̄re. ad fi.

¶ Meminit and, đ iſer. an nō oſtēdēs cōceſſionē phe. pdat illud in ti. de pa. iur. f. l. i. in p̄. in. v. col.

¶ Cur. phedatarij dicūſ milites Et qñ pmittiſ phe. q° mō agiſ Et ꝙ ſiū in ve. nō ē phe. Et pheudatarij qñ dicūtur maiores Et ſeruitium non debetur niſi quando petitur. No. andre. de iſer. de phibitioñ pheu. alienadi

p fre.§.firmiter in pnc.Et pſequitur ibi q poteſt fuire p ſubſtitutũ qñ ipſe ẽ inhabilis.Et ibi q leges illorũ.imperentur ex q° fuerũt facte añ conceſſionẽ regni ſicilie, Nõ ſeruãtur in reg niſi qtenꝰ ſũt rationabiles.& ibi pſeqt mlta bõa,et circa articulũ an poſſit p ſubſtitutũ ſuiri,Et qñ vaſſallꝰ ẽ paup,Et qñ iſirmꝰ et cet. ibi vide.

¶ Dicit lodo.in ſuis ſin.Tu q habes pheuda ſcis beñ, q ſi vaſſallꝰ nõ pſtat dño fidelitatẽ puat pheudo Q đ tñ intellige niſi eẽt pheudũ exiguũ Tũc enim licet vaſſallꝰ nõ pſter fidelitatẽ,nõ tñ puat Cognoſcit pheudũ magnũ,vł paruũ ex qlitate pſõe.Puta qa impator daret vni mag comiti vnũ caſtruculũ Et ita limitat bal. totã materiã pheudi.c.i.§.ẽ & alia,q̃ fuit.p̃.ca.be.a.vſ. pheu.all c.q.vbi dicit eẽ tex ſingularẽ đ capi.extr.ord. co.co.li°.Et iõ allego pncipalr tibi bal.et nõ tex.qa illa Rubric,in paucis locis reperitur.lodo

¶ Itẽ lodo.Dicit q hodie foemina nõ ſuccedit i pheu. Fallit,niſi pheudũ nõ ſit cõceſſũ p ſeruitiis,ſed ad mercedẽ Et in hoc ego cõſului q ſic ſuccedit foemina cũ obligat recipiẽtem ad ſeruitia ſm ſolum in.c.decedẽte qui pheuda,pi.et dicit de hoc eſſe caſũ in.c.ſi an. de ca p.extr.ordi.contra lodo.

¶ Et in.§.ſe pterea ſi inter circa.iij.col.ponit.qñ peit pheudũ,q̃ actione agatur .Et qd ſit pheudum.

¶ Itẽ pheudatarij no ſoluunt collectas. ſm an.de iſer. in titu.q̃ ſint rga.ſup verbo ãgat.circa.ij.col.in ver.ab his in rcogno Sz tex.nouiter incluſit pheudatarios. Et i ſeqnti col.dicit,q pheu.nobilitãt pſonã poſſeſſoris

¶ Et mobilia,q̃ ſũt adiſtructiõẽ phe.cẽſent pheudalia:

¶ Item pheudum transfertur a lege in alium, ſicut p contractum ſecundum andre.de iſer. in titu. de ſtatu. con.li.ec.§.ſi vero domine temporalis.

¶ Item de duobus pheudatarijs verũ vnus poſſit vendere ſua iura alteri pheudatario,vł locare ad longum tempus ſine conſenſu dñi.Et idem in emphitheotã eccleſiae.tradit bal.in l.voluntas.C.de fideius.

¶ Et ibi dicit q pheudatarius poteſt ſubimpheudare ſz nõ alienare p aliã ſpeciẽ cõtractus.Quaſi ſentiat,q ſubipheudare, nõ ſit alienare, ſed videtur intelligere cõpheudatario ſm premiſſa. Et infra expſſe declarat, dũ ſubdit,ibi,& inuerſe.Et ibi vide đ alienatiõe pheudorũ Et ibi põit qd ſignificet verbũ agnatos.qa dicit ſignificare affectionẽ loqñas p.l.lucius.ff.đ here. inſti.

¶ Idẽ bal,ſinglr,& plene tradit đ hoc.Et an marchionatꝰ,& ducatꝰ poſſint adiudicari,et qs cogſcit,& mlta aurea dicit.in l.vnica,C.ſi de poſſe.ni.ap. Et tranſtuli partem in repertorio.in ver. decretũ in additionibus.

¶ Itẽ de diuiſione pheudi vide tex.et ãdre.đ iſ.et bal. in titu.de nouis pheudorũ §.itẽ ſciendum Et idem bal. tradit in preludijs ſuis in l°. pheudorũ.in xiᵃ q. licet ipſe appellet ibi tertiam. ſed ego concluſi no omnes qſtiones ſuas precedentes ibi,& ſic eſt xi.

¶ Itẽ q hodie poſſint ipheudari Et an pheudatariꝰ poſſit i pheudũ dari,& alia pluraq bõa.vi đ p bal.in.ca.in p°.Rub.pheudorũ.ſup ver.marchi.circa xxi,& xxij.q.

¶ Itẽ oẽ caſtrũ ẽ pheudũ q̄ternarũ;ſz nõ ẽ contra, ſm ãdre de iſ.in titu.đ cõtro.pheu.ap.pa. Ibi itẽ caſtrum pheudũ ẽ quaternarũ.in iiij col.Et q caſtrũ ẽ pheudũ. not.glo in conſti.i.ad ſi.de officio iuſtitiariatus.in ver preter queſtione glo,pro eſt,

¶ Et q̃ dicãt pheuda qternaria,& qd differt baro,a pheudatarijs vide andre.de iſer.in titu.de ſta.do.in.q.i

¶ De caſtro,& villa cõſtructa ad emulationẽ alterius vł vt nõ fiat in luminibꝰ iper.q.vi đ bar.in.l.ex hoc iure,

in pnc.q.col.ff.de iuſt.et iur.De hoc ẽt qđ nõ poſſint caſtra noua fieri ad emulationẽ,vł iniuriã alteriꝰ,meminit inno.in.c.piſanꝰ.extr đ reſtu.ſpoli,verſꝰ finẽ.& ẽ gl.not.in.l.ij C.de fun.lim.l°.xi°.q̃ dicit q lz cuiq facere,& habere caſtra,niſi,i limitibꝰ ipij,vł ad emulationẽ alteriꝰ Ibi vide gl.i.In l.opꝰ vbi ẽ tex.not ff.đ oper. pub.&.l.puincias.C.đ odi.pua.Sz i his iuribꝰ,& gloſis,et dictis doctorũ nõ iuẽio niatã turri,qſi ſit minoris cõſiderationis Sz certe vidẽda ſũt iura cõſtitutionũ,q̃ ẽt đ turri ſpecialr loqt.l°.ij°.q ẽ vltimꝰ cõſtitutionũ i titu. đ nouis edificijs p totũ,et ſpecialr i cõſt.ſi.Et q̃ ibi ſcripſi.Et ibi plẽe ſcribit an.de iſ. Et ibi phibẽt ẽt turres fieri in locis tñ đmanij,vt dicit dicta cõſt.vltima,i pnc. Q đ not.val đ an.đ iſ. q ſic nõ icludant loca baronũ, Addo nec puatarũ pſonarũ, cũ dicat đ locis đmanij ptinẽtibꝰ ad pncipẽ pleno iur.At hec mea ẽ in loco dato fgnt,& ſic exiuit pncipis đmaniũ Itẽ ẽ locꝰ ppꝰ,nõ đmanij,vt dicit tex. i d.l.p puincias i ſi.Vbi lz oia facere,niſi ad emulationẽ,vł ſcãdalũ.vt no.i d.l.opꝰ &d.ij.&.l.p puincias pdicta.vbi gl. verbũ proprios.

¶ Itẽ not.ſinglr q pheuda dar licite p patrotinio,idẽ aduocatis p aduocatiõe,ſm an.đ iſ.i ti.đ pheu.guar. vł caſtel.i iij.col i ver.hec.poẽs ibi itẽ nõ ne hoc?Et vidi magnificũ dñm,chãchiũ,rois admiratũ huiꝰ regni cõtuliſſe pheudum egregio viro dño ãtonio de guiſualdo eius aduocato ordinario.

¶ Sed an teneatur aduocatus pheudatarius defendere dñm in iuditio,nec eſſe contra eum.vide p andre.de iſer.in titu.quib.mo.pheu.ami.circa princ.

¶ Ex q° natura pheudi ẽ vt nõ poſſit aliẽari. vt vuluit bal.i pludijs ſuis pheudorũ An q̃ nõ poſſũt aliẽari,poſſũt pſcribi,Et vr tex.q nõ i.l.ſi.§.nemo itaq.C.co.de le.Vi đ an. de iſer.đ ph.ph eualie.p fre.i.§.pterea ducarꝰ,i iij.dicto et ver.uã et mlta,ibi renũciaſſet Et pẽdẽ.in.§.illud q°q circa vij.in ſi.& viij.col.in pnc.Vi đ bar.in l.ſi.C.in q.cau.in tẽre.nõ ẽ.neces.ẽt.ver.itẽ op. q ipator ſeruiuit nobis đ vẽro et cet. Et vi đ gl.in.l.nõ ẽ incognitũ.C.q.nõ ob.lon.tp. pſcrip.Et ibi ſcripſi ad glo.Et bar.in.l.ſi.§.duu.ff.de leg.p°.in xij.q

¶ Itẽ no.q phibita aliẽari,ſi alienãr nũllũ ius nec dominiũ trãsfert,Poſſeſſio tñ trãsfert.vt habes p an. de iſer.in titu.đ ph.pheu.alie.p fre.§.illud q°q in ver.i cõtractibꝰ vetitis q ver,ẽ in viᵃ col.Et dico q poſſidet ciuilr,et nalr,niſi p cã ſpũcriatiõis,vt ſẽtit in Rub.ſi°rũ in.q.donationis facte pape ſiluestro a conſtantino.

¶ Sed an vſucapiãt vide bar.in l.ſi.circa.q.col.ibi itẽ op. q ſeruiuit.C.in q.cau.in tẽre ẽ ne.Et in .d.§.illud q°q habes q ſiñ ciuili ſtipulatiõe nõ pcedit pſcriptio in verbo ſiñ ciuili.Dynꝰ in.l.iij.§.ſi cũ.l.ſe.ff.đ adi.le. ſumit argumẽtũ,q heredes dñi poſſũt excitare cãm fellonie cõtra vaſſallũ,licet dñs tacuit &hoc dicit in.d.§. ſi.Subdit poſtea argumẽtũ cõtrariũ in.l.prima.et.C.de inoff. teſta.l.õnino,&ibi gl.et de reuo.do.l.i.in ſi.&l. his ſolis,&.l.generalr.dy illa ẽ.l.ſi.illiꝰ titu.& ẽ no.glo. ibi ſic ſcribẽtis.Et ſic ſũt arg. q pheudũ nõ ẽ auferẽdũ filio pp felloniã pris,ſed q̄ti & cet.Gl.alibi ſumit arg. q fellõia pris nõ debet in pheudo nocere filio in.l.q.C. đ lib.& eo.li.Et ex reſumit q.in fine illiꝰ legis ſm iacobũ đ are.cõſiderãs an ſit paternũ,aut auitũ, et an hereditariũ.an ex pacto,& prouidentia pncipis,Q uia cõceſſum pro parte,& filius,dic vt ibi. Sed hoc vt hic ex alia parte addidi, vana eſt hec queſtio.Q uando adr ẽ auitum videtur nõ perdi.per tex.in.l.ili.ff.de interdic, ad q facit.l.paulus.§.i,& ſi,ff,de bo,libe,

¶ Vide ēt ad hoc ſupra ver.qñ vaſſall⁹ delqt et cet.& de hac q̄ſtione vide elegāter.bal.in titu.d̄ proh.pheu. alie.p̄ fre.§.inſup circa.iiij°.col.ver.q̄rit glo.numqd.& cet. Sed vana ē hęc diſceptatio iure pheu.p̄ tex. in titu.ſi de pheu.cō.fu.c.ſi vaſſall⁹ culpā. Et ſeq̄r bal. vbi ſup°,& maxime cōſiderata pragmatica regis martini in ſuo loco poſita,q̄ incipit,& qa,Et dic vt ibi ſcripſi.

¶ Alibi dicit ādre.de iſ.φ terti⁹ cōtra quē agiť ad pheudū nō poteſt excipeř cōtra agētē,φ is nō fecerit fidelitatē.Quia hoc competit dño dicer,& ſic contractus non obijcit ius tertij. Ita no. andre.de iſer.in titu. de car. cor circa finem. primę col.

¶ Item ſcripſit bal.in.l. liber.de adop. relatus ibi p.d. meum φ ſi libero patrem ab homagio,vł vaſſalagio nō tñ intelligo filiū ex eo liberare, ſed ex eo naſcituros,Ex eo ſic per.l.ij.C.de libe.& eo lib.

¶ Sed an ſacramētū fidelitatis fieri poſſit dño p̄ procuratorē vide andre.de iſ.in titu. q° tē.mi.c.i.circa.iij. col in ver.ſed an tūc.& habeo.not.in margine,in titu.per. quos fiat inueſtitura.in ver.ſed verum,in princ.

¶ Praeterea.dicit glo.in.l.ſi eiuſq3 rei.§.ſed, & ſiplures .ff.de vſufruc.φ ſingulis hęredibus domini faciendū eſt ſacramentum fidelitatis.

¶ Item ſi alicui cōcediť caſtrū,an videatur cōceſſū oē ius,& poſſeſſio ipſi⁹ caſtri. Vide q̄ ſcripſi ad.fi.in.l.eiā .C.ſolu.matr. ſup tex.Et vide etiā circa materiā notata per.me in auten.ſed,& ſi qs.C.de ſe nup.Et ſcripſi ſupra.in conſilio,quod feci pro archiepō montis regalis,Et bal.in tit.,de ca.quicum.ven.

¶ Itē dicit Dñs Ray.i l ec.put legiť,vide in.l.apud iulianū.ff.d̄ l.i.φ ſi cōcediť alicui corp⁹ ad ēphitheoſim & filijs ſuis, nō poteſt pr renūtiare,in p̄iudiciū filioꝝ. Et audio φ bal.tradit i auten ſi q̄s ruinas,φ poteſt etiam nomen,& ius hęredis filius habere,qa videtur tacite in tali cōceſſione pater feciſſe dōationē filio ibi vide bar.in.l.vt iuriſiuran.§.ſi liberi.ff.de.op.lib.vbi ſimiliter dicit ſecus in pheudo,quia debet.vt hęres venire.

¶ Circa emphitheoſim dicit lodo.in ſuis ſin. emphitheota nō poteſt alienare ſine dñi licētia.l.fi.C.de iure emph.C.potuit locari.ſed pōe,φ ē abiectū pactū inter dñm,& emphitheotā φ poſſit ēt emphitheota vēdere rē emphiticoticā,an intelligiť poſſe ſiň ei⁹ cōſēſu.ſpe. in titu.de loca.§.nūc aliq̄ ver.l.xxxiiij.tenet φ teneať regrere ēt hoc caſu dñm. Intelligiť enim hęc facultas cōceſſa ſm iuris diſpoſitionē allegat.l.ſi qñ.C.d̄ inoff. teſta.Sed hoc dictū nō eſt verū, nā creditor poteſt vēdere rem pignoratā,licet fuerit actū in cōtrariū,ſi non pcedebat terna monitio.caſ⁹ ē in.l.fi. C.d̄ iur.do.impe.Sed qd ſi pactū ſit.pone φ creditor poſſit vendere, an regratur monitio.ſecūdū ſpe.ſic ſed ē falſum caſus eſt in.d.l.ſi cōuenerit.i.Rub.alleg.glo.in.l.creditor.C. de diſtran. pig.Itē habēs ſeruituté nō poteſt illā cedeř in aliū,niſi ſimul cū fundo.vt l.via cōſtitui §.ſi fund⁹ .ff.d̄ ſerui.ru.p̄. Maxime ponit φ dedit ſibi licētiā cōſtituēs φ poſſit in aliū trāſferre. Tūc eni poteſt, abſq3 fūdo cedere vigore pacti.caſ⁹ ē ſin.in.l. p̄ fundū qui pluri ff de ſer.ru.p̄dio.Nō obſtat.l.ſi qñ.qa ibi priuilegiū poterat opari aliud,ſi habilitat quē ad teſtādū,merito nō operať cōtra ius cōe.Secus in caſu nr̄o vbi nil operať. Et miror de Ioāne andrea in additione q° mō reprobet.ſpe.lod.Ego d̄ materia in p° volu.cōſil.ſcripſi cōſil.lxxviij.ver.itē no.φ ſi in cōtractu ſm lodo.ſententia magis placet,vt verba ſint opatiua & aliqd iducāt. ar.l.ſi qñ,& ibi mīta alia ptinētia ad materiā ſcripſi.Et dictū ſpe.refert,et ſeqť.d. floria.in.l.ſi ſtipulat⁹ ſis .ff. d̄ vſu.Et poſui ēt ad tex.C.d̄ iur ēphith.l.ij.in ver. re-

¶ Bar.tñ alibi dixit φ tal' ius trāſit ad filios (pellere. pro eq̄lib⁹ portionib⁹:& nō p̄ portionib⁹ hęreditarijs nec ad eos vt haeredes. Et iō ſi ſe abſtineāt habūt nihilominus illud ius.ad hęc ēt vide q̄ ſcripſit dñs Pātin⁹ credo ſm doc&.āg.in.l.ſi tibi.x.§.ſi pact⁹ ſim.ff.d̄ pac.Vide ſpe.in titu.loca.§.nec aliqua ver.clviij.&ver.lxxviij.

¶ Itē &talis cōceſſio intelligiť ordine ſucceſſiuo,licet in cōceſſionib⁹ dicať cōiūctim,& copulatiue v3. ſibi,& filiis ſuis Nā intelligitur p° ſibi,et poſtea filius.Hęc bar.ſinglr ſcripſit in.l.ſi nō ſortē.§.libert⁹.ff. de cōdi. inde in xij.q.et.l.vt iuriſiuran.§.ſi liberi.ff.d̄ ope.libe.&dic vt ibi ſ? S3 qd ſi dicat cōcedo tibi,et filiis tuis maſculis,& foeminis.certe nec foemina admittiť,niſi deficiētib⁹ maſculis.p̄ tex.in titu.de ſucc.pheu.c,i.§. filia vero. Vide ē titu.qñ pheudū ad filiā ptinet.c.i.Sed de hoc habes cōſtitutionē in aliqb⁹.Bar.dicit vnū mirabile dictū d̄ p̄uilegio ſic cōceſſo in.l.fi.C. de p̄uilegiis ſpo.li. x i Et habes cōſ.bar. qd incipit dñs amatus et cet.pro q° videť caſ⁹ in ſimili in l.antiqtas C.de vſufruc.Et ibi ſinglr not dñs me⁹ raphael differētiā inter hęredē,& ſucceſſorē Illud tñ fuit dictū Cy, in l.liberti C.d̄ op.libe.in ver.ex hoc not. Et idē voluit in ſimili ādre.de iſ.in titu.epūm,vel abb.§. qn etiam ſecundū ſecūdam lecturam,et expreſſius in c.i.in princ.in titu de ſucc.pheu.§.idem ver,moderni ſubtilius & cet.

¶ Itē imunitas cōceſſa tibi,& hęredib⁹ tuis, intelligiť ēt ordine ſucceſſiuo,vt p̄bať p̄ glo.et bar.in l.gall⁹ §. idē recte.de liber.et poſt.S3 qd ſi diſiūctiue dicat tibi vł hęr dib.Dicoφ ē p̄ ind,acſi dixiſſet copulatiue.et caſ⁹ ē ſinglr.ibi in c.i.de eo q ſibi,& hęredib⁹ ſuis,qdē cōmēdādū lodo.Chriſtophor⁹ meus dicit,Ipē allegat l. galus ſci⁹ ff. ſolu.ma. Q d̄ bñ facit ad hoc vt ego puto eē indubitatū,qa qñ dictio,vel poniť inter diuerſas pſonas,honoratas ēt in cōtractib⁹ reſoluiť in cōiūctā. caſ⁹ ē ibi doctores tēnēt in l.cū qdā C. de verb. ſigni. Ad qd facit l.gñaliter C.d̄ inſti,& ſub.lodo,Et vid tex. not.ad hoc in l.i ff.d̄ iure imu Vbi immūitas cōceſſa pſonis,nō trāſit ad hęredes,nec ēt ad liberos ex foemina Hoc aūt vř eē cōtra doctrinā bar. in l.hęc vera ff. de leg.p° Vbi dicit φ dictio et copular,&vnit principaliter,ſed dictio eū acceſſorie et idē dicit in auten.in greſſi.Sed rñde qd qualitas pſonarū hoc iducit,vt ſucceſſiue intelligať,et in tpe,l3 equalr,&pncipalr vocēť Et merita,et affectio,q̄ cadūt pncipalr in pre,nota bñ Itē & verba,qa dicit aliqñ hęredib⁹,φ eē nō poteſt niſi poſt mortē.ſup dict⁹ tñ lodo.in ſuis ſingularib⁹ ſcribit,φ ſi alicui p̄ pncipē cōceſſa ē immunitas ab ōnib⁹ onerib⁹,et pſonalib⁹,& realib⁹, vř ab his onerib⁹ liberari,q̄ poſſūt breuiter,& leuiter expediri caſus eſt vnicus in iure in.l.de curio fortunam.c. de curio l° x°.

¶ De immunitate cōceſſa ex cā neceſſitatis,an trāſeat ad filios,& d̄ aliis p̄uilegiis cōceſſis ratiōe officij,pfeſſiōis vł dignitatis.vide dñm raphaelē in.l.ii.C.d̄ epis. (& cleri.

¶ Item bar.glo.in l.liberos ff.de ſena.qd priuiulegiū conceſſū nō extēditur vltra pronepotes.

¶ Dixi ſupra ver.itē bona pheudalia ſed qd ſi dictum

ſit ſibi, cũ filijs ſuis: qd hæc adiectio ſignificet. vide. l. ſi ita fuerit ſeruit. ff. de manu. §. ſi. incipiente, ſed & ſi ancilla. Pheudalia nõ cõfudit vigoꝛ cõſuetudinis gñalis in reg. Vltra allegata ibi, videtur mihi tex. in. l. i. §. nec caſtrenſe. ff. de colla. bon. Et ibi vide. §. ſe. de acqſitis in dignitate, an cõferãtur, & dicit ꝙ nõ, ꝙ nota ꝑpetuo. Vide circa materiã, quę ſcribo in p° volũ. conſil. cc. iij. Incipiẽte in nomine dñi circa ꝑnc. Et ſcripſi ẽt in rubrica, de bonis acqſitis, cõſtãte matri°. in cõſuetudinibus noſtris ſyracuſanis.

☙ Vide glo. in. l. i. §. cũ patron⁹. ff. de offic. pręfecti. vr. ſup. not. cũ inimicis. Quod ſi vaſſallus faciat amicitiã cum inimicis domini amittit pheudum. vide glo. ſi. in. l. adoptiuum. ff. de in iuſ. uoca.

☙ Itẽ eccleſia non poteſt de pheudo cognoſcere. c. verũ. d foro cõp. et. c. cæterũ, &. c. cũ cõtingat extr. d iud.

☙ Item mare ẽ dñi territorium tantũ, quãtũ poteſt qs reſpicere infra mare. no. in. c. ſtatutũ de elec. in vi°.

☙ Itẽ ſi vaſſallus moritur ſine hęrede bona ſua trãsferuntur ad baronẽ vaſſalli, nõ ad regẽ. ar. l. vſufructo legato. ver. vñ ẽt. ff. de vſufru. facit. ff. de damp. infec. l. hoc ãplius. in fine. et. l. ſi finita. §. ſi. de vectigalibus. eo titu. Et videt̃ ratio qa cõceditur baronia cũ ſuis iurib⁹.

☙ Itẽ ſi hæreditas cõſiſteret in reg. vel alio iure indiuiſibili, filius hęres nõ adimplẽs volũtatẽ defuncti, caderet a debito iure naturę. Dicit dñs floꝛianus notanter in. l. ſi ſeruus ſeruũ. §. ſi ſeruus. ff. ad le. acqui.

☙ Itẽ minor ſuccedẽs ĩ pheu. nõ ſoluit releuiũ. niſi fact⁹ maior. vt. l. tit. d cap. cor. §. ſimilr. ver. poſſidet tñ eccleſia.

☙ De releuio in. l. ſi. et glo. & andre. de iſer. in conſt. in titu. de mon. baronum. l. p°.

☙ Itẽ de illa q̃ſtione, an poſſit pheudũ renũtiari inuito dño, dixi ſup°. & ãdre. de iſer. mouet. in titu. q. pheu. da po. i ſi. vbi vid. De q̃ dicit dy. in. l. is. cũ q°. ff. d aq. plu. arc. et. l. imperator. ff. de. leg. p°. et. l. ꝑtor. §. hoc edictũ. ff. de dãp. infe. & plenius q̃ dy. in pall. l. is. cũ q°. ꝑ bar. Et ibi ẽt tradit qd de emphitheota, & alijs, & titu. de proh. pheu. alie. ꝑ fre. §. callidis, Et ad finẽ illi⁹ q̃ſtionis. vbi ſup° dicit dũ tñ renũtiet tpe cõgruo, & nõ, cũ videtur dñm ĩ ꝑiculo, vt notat & tenet. Ioã. ãdre. in. d. c. q̃ in eccleſiam. ꝑ. l. ſi ſocius. ff. ꝑ ſocio. &. l. ſi ſoluturus. ff. de ſolu. & in dicto. c. vide per Ioan. andre.

☙ Itẽ ad hoc vt pheudatari⁹ ꝑdat pheudũ ꝑꝑ culpam, ẽẽ neceſſe ꝙ cõuincatur, & ꝑ ſententiã dãnet̃, & nõ ipſo iure. Ita no. andre. de iſer quo. temp. mi. l. §. ſi. ver. item not. facit. l. q̃ũ. ff. q. & a qbus. et ſi vero adimatur d poſſeſſione in eo titu. q° temp. mi. Not. ꝙ q̃tumcunq; ꝑdatur aliqd ipſo iur, tñ ꝑꝑ aduocãdã poſſeſſionẽ, neceſſaria eſt ſententia, vbi plenius vide.

☙ Q ſi vaſſallus deliquit, an ꝑꝑ hoc filius eius perdat pheudum. vide pleniſſime per bar. ff. de interdi. & re. l. eum qui. Hęc ſũt de iure communi, qa ꝑ nouas cõſtitutiones regni ſunt renunciata.

☙ Itẽ pro illis verbis magiſtralibus, ꝙ pheudũ ſit hęreditariũ, & ex pacto, et ꝓuidentia. adinueni tex. bene facientem in. l. ius ſepulchri, quę eſt lex penultima. C. de reli. & ſump. fun. Et melior, et magiſtralior tex. eſt in. l. familiaria, cũ. l. ſeq. vnde ſũpta eſt. dicta. l. p°. ff. eo vbi omnino vide, quia facit ad multa.

☙ An aũt pheudo poſſit per aliũ ſuiri. vide dñm meũ Raphaelẽ. in. l. qſqs. C. d epiſco. & cler. & ibi ẽt ꝑ bal. et in c. ſi qs deceſſerit. in titu. ſi d pheu. cõ. ſu. Vbi tradit̃ materia an vaſſall⁹ poſſit ſuire ꝑ ſubſtitutũ. dicit bal. Adde ꝙ officia ſolẽnia, ſicut officiũ capitaneat⁹, ꝓaliũ nõ poteſt explicari, niſi in caſu neceſſitatis vt in auten. de coll. §. ꝓhibemus. et. l. i. §. hui⁹ rei. ff. d off. ci⁹ cui. man. eſt iuris & d iur ciuili. mors, & mẽbri mutilatio ſi poſſũt cõmitti. ſec⁹ d iur can. extr. d rap. ĩ archiepãtu. bal.

☙ Itẽ an vaſſall⁹ cogat̃ alijs ꝓmittere fidelitatẽ, et facere iuramẽtũ ad petionẽ dñi. Vide bar. in. l. ij. ĩ ver. Et ꝓ dicta ſunt ad. q. ff. ſolu. matri et remittit ad not. per. iacob. de arena. in. l. i. C. de noua. Sed an vaſſallus poſſit pręſtare iuramẽtũ fidelitatis dño per ꝓcuratorẽ. ſcripſi in glo. in. c. volẽtes. Et vide in repertorio in ver. procurator, et an poſſit iurare.

☙ Item vide vnum dictũ de pheudi. per dñm meũ raphaelem in. l. pactum. C. de colla.

☙ Itẽ gñaliter an poſſit qs phedis renũtiare, & alia multa vid ꝑ bar. in. l. vt iuriſiurãdi. §. ſi liberi. ff. d ope. libe

☙ In. l. arborib⁹. §. vſufructuarius. ff. de vſufruc. q̃ritur an pheudatarius locare poſſit pheudum. & videtur ꝙ ſic. quia vſumfructum poteſt locare. vt ibi.

☙ E cõtra ꝙ nõ, qa ꝓhibitũ eſt alienari, & alienatio eſt oĩs act⁹, ꝑ quẽ dominiũ trãsfertur. ff. de fũdo. do. l. i. & de ver. bo. l. alienatio. & pheudatarius nõ poteſt trãsferre dominiũ, g̃ nec locar̃, cũ ꝑ locationẽ videat̃ trãsferri dñium. Sʒ qcqd dicat̃ locar̃ nõ poteſt. fruct⁹ aũt pheudi bñ poteſt locar̃, vt ibi dr̃. circa hoc vide andre. de iſer. in titu. de ꝓh. pheu. alie. l. i. in cõſt. regni. & per glo. in. l. ij. et ꝑ bal. in ꝓludijs ſuis circa ſecũdã ꝑncipalẽ dictionẽ pheudi. ibi q̃ſitum enim ſcio & cęt.

☙ Vide vnũ dictũ gloſę ĩ pheudis auitis, & d fellonia in. l. qd dr̃. §. ſed ſi impẽſis. ver. creuiſſe. ff. de iure. do.

☙ An dñs vaſſallum defendere poſſit. dicit bal. in. l. iure perſ. l. i. C. vnde vi. in 7. q.

☙ Itẽ plurib⁹ hęredibus remanentibus, an ſingulis ſit ꝓſtãdũ ſacramẽtũ fidelitatis. not. ãdre. de iſ. in titu. qb. mo. pheu. ami. ſup verbo nuper filio, in. x. col. in ver. ſed ſi pheudum non eſſet diuiſum.

☙ Pater nõ pl⁹ diligit filiũ maiorẽ, q̃ minorẽ, ſed quo ad ſucceſſionẽ ſic: ſcdm ꝙ not. andre. de iſer. in titu. qb. mo. pheu. ami. in ver. q̃liber poteſt dicere. in x. col.

☙ Et in 14. col. in eadẽ parte dicit, ꝙ lʒ pheudatarius negligẽter vtat̃ phedo, & reb⁹ ipſi⁹, nõ ꝑꝑea ꝓuat̃ pheudo, qa nõ eſt de caſib⁹ ꝑdẽdi pheudũ. Et hoc in ver. ꝙ aũt dicit lr̃a, Et in ver. ſeq̃nti, ibi itẽ & habẽs i⁹ dicit ꝙ vbi pheudatari⁹ vteret̃ pheudo tyrãnice ĩducẽs ipſũ in ſuitutẽ, & hoĩes ipſi⁹, poteſt ꝓuari pheudo. Facit ꝙ not. bar. in. l. i. ad. ſi. ff. de his q ſũt ſui vt al. iu. Et ſupra in xv. col. in ea parte. ibi in ver. idẽ erit ſi ob dlictũ. Dicit idem andre. de iſer, ꝙ ſi ꝑꝑ culpã tenentis pheudũ ſiãt guaſta, & alię oppreſſiones in ipſo pheudo, poteſt eodem pheudo priuari, & hęc eſt iuſta cauſa.

☙ Item pheuda ęquiparantur militijs dicit andre. de iſer. in titu. de nat. pheu. circa. ſi. ibi ſecundus caſus eſt & ibi proſequitur qñ permittitur ſubtilitas

☙ Item qs dicat̃ primogenitus, & de verbo ꝓlis, & poſteris vide andre. de iſer. de ſucc. pheu. in. ſi. ꝑnc. Et qd de filijs intelligat̃ habes ꝑ Cy. in. l. ãnalibus. C. de leg. & ꝑ bar. in. l. maritũ. ff. ſolu. matr. & l. liberti, libertęq;. C. d op. libe. facit. l. ex facto. §. ſi. ff. ad trebell. & ibi per bar. & l. gallus. §. etiam, de liber. et poſtu.

Conſilium Decimum Quintum

INtermediemus aliqua: quæ poſtea reperi cõſulens in materia pheudali p barone miloccę, cõtra ſimonẽ de abella de ciuitate ſyracuſarũ, q habebat terras in dicto pheudo, & allegabat nõ teneri reſpõdere baroni. Dixi q̃ p̃ſumptio erat p dño pheudi, & terrę ſunt in territorio, et confinio pheudi q̃ õnia ſunt pheudi ſ̃m ea, quę tradit andre. de iſer. ibi notãter notaui. in titu. de cõtro. inter ma. & foem. de be. c. i. §. i. Et forte cogeret̃ dicer̃ vinculũ ſuę poſſeſſiõis, qa p̃ſũptio p̃dicta laborat cõtra eũ p ipſo dño pheudi ſ̃m limitationẽ Inn. in. c. qa extr. d̃ cõceſſ. p̃. Et p ãdre. de iſer. in titu. de ph. phe. alie. p fre. §. illud quoq̃ p̃cipimus, ibi nõ g̃ coget̃. Itẽ qa ẽ pheudũ q̃ternatũ qd imediatate tenet a rge. Nõ obſtat dictio de capite p̃ſcripto, qa nõ cõtra filiũ, vt tradit ãdre. de iſer. i titu. de inue. de re. alie. facit. c. i. §. qd g̃ circa fi. ij. col. ibi. itẽ qd in pheudo antiq°. Et p eũdẽ in cõſti. cõſuetudinẽ, i titu. d̃ p̃ſcrip. i cõſti. regni. Itẽ qa ſic diminueret̃ ius curię, qa p alienatis, & ſeperatis nõ ſolueret̃ ius militare. Reuocatio fit tanq̃ de re p̃tinẽte ad me iure pheudi, qd teneo a rege. Vñ debet pbare q̃ ſit mẽbrũ, vel de mẽbris, & p̃tinẽtijs pheudi. Itẽ qa nõ potuit alienari. Et qa aliẽatio p̃hibita facit ceſſare p̃ſcriptionẽ. Vt not. i ſimili. in. l. p°. .C. q. nõ ob. lon. tẽp. p̃. ¶ Sed rẽanet mihi dubiũ quo iur̃ petebat pheudatari⁹ has terras, qa rei vẽdicatio nõ videbat̃ poſſe cõpetet̃, qa nõ cõſtabat q̃ habuiſſet vnq̃ poſſeſſionẽ, vł traditionẽ harũ terrarũ. Et ideo nũq̃ fuiſſe aliq̃d dñium acq̃ſitũ, vel vtile, & ſic nullũ ius cõtra poſſidẽtẽ poſſe cõpetere ei. Sʒ poti⁹ ius cõpetebat pheudatario cõtra p̃mittentẽ, & ſic cõtra ipm dñm regẽ p eaq̃ ſcribunt̃ ab ãdre d̃ iſer. in titu. qd ſit inue. c. p°. cõiũcto eo: qd tradit in p̃ambulis pheudorũ i. 6. q. Verũ tñ ſ̃m bal. p̃mptũ eẽt dicere, q̃ ſit trãſlatũ dñium. Nã dicit ipe qd in p̃uilegijs. eo ipſo qd p̃nceps dat, trãſfert dominiũ, nec aliq̃d aliud req̃rit̃, niſi ad facti executionẽ, p clemẽ. auditor, de reſcrip. & . l. bñ a zenone, & de fid̃ inſtr. c. iter dilectos, ita ſingulariter ſcribit in ſuis p̃ludijs pheudorũ circa. 8. q. Quãuis in cõtractibus p̃ncipis ſuandũ ẽ ius cõmune, Nec trãſit dñium, niſi traditiõe vera, vel ficta ciuili, ſ̃m eundẽ bal. Et ita dicit intelligi oẽs leges, & dictã. l. bñ a zenone, traditiõe ſecuta trãſire dñium. Ita ſcribit in titu. de no. for. fi. §. inueſtitura. ver. ſed cõtradico &cęt. ¶ Reperi tñ quoſdã tenere, q̃ ex largitiõe p̃ncipis nõ trãſferat̃ dominiũ qd habet pheudũ iuris. l. deniq̃. ff. ex q. ca. ma. Multo minus poſſeſſio, q̃ habet plurimũ facti. l. i. de acqr. poſſe. no. Et ſic ex largitiõe p̃ncipis neutrũ trãſfert̃, & ad hoc allegat not. in. c. abbate. de re. iu. l°. vi°. & qd not. in. c. ij. d̃ cõſue. Q ñ aũt poſſeſſio habet plurimũ facti, & qñ plurimũ iuris vide bal. in p̃ludijs ſuis in illa. q. quid ſi pheu. circa p̃nci. in. ver. p intellectu. ¶ Sed circa hoc cõſiderabã qd licet ãdre. d̃ iſer. notabiliter, & ſinglr̃ cõcludat in titu. qd ſit inue. circa. iij. col. q̃ niſi id dicat expſſe p̃nceps, vel tradat poſſeſſionẽ rei, vł res ſit in p̃ſeña, ñ acq̃ri dñiũ cõceſſiõe p̃ncipis Et hinc ẽ q̃ ſi cõcedat pheudũ, & pheudi ſũt aliq̃ p̃dia, & pheudi poſſeſſionẽ accipiat. Nõ iſtorũ p̃diorũ, qa forte illorũ poſſeſſio ẽ apud aliũ, qd nõ poterit hic pheudatari⁹ agere cõtra poſſeſſorẽ, qa haberet pbare dñiũ illorũ p̃diorũ q̃ nũq̃ haber̃ potuit ſine traditiõe, ſʒ ager̃ cõtra p̃ncipẽ cõcedẽtẽ, vt dictũ ẽ, actiõe ex ſtipulatiõe. Vt hic diſtincte, & elegãter expedita ſunt p eũ in dictis p̃ãbulis. q. vi. Tñ q̃ ibi dicũt̃ videt̃ mihi optinet̃ ſ̃m illa iura, ſʒ iur̃ cõſtitutionũ regni videt̃ mihi aliud, ſcʒ. qd ſine pbatiõe dñi poſſit a tertio poſſeſſor̃ vẽdicare p̃dia p̃tinẽtia ad pheu. licet nũq̃ poſſeſſa. Nec ad id obſtare q̃ntícũq̃ tpis p̃ſcriptionẽ, vł poſſeſſionẽ. Vt hęc pbãtur in. l. cõſuetuẽdinẽ prauã. §. fi. in titu. de p̃ſcrip. in cõſtitu. regni. cũ glo. magna. Vbi ẽt pbatur mirabile, qd prius contra pheudũ p̃ſcribebat̃ xxx. ãnis Et deinde cẽtũ cõtra fiſcũ. Et in reb⁹ pheudi nulla ſufficit p̃ſcriptio. De q̃ tñ p̃ſcriptione meminit glo. vbi tex. in titu. qua olim po. a. pheu. c. i. §. p̃ſcriptiõe aũt q ẽ §. p. Et tradit abunde in titu. de cap. cor. §. p̃terea. ¶ Verũ ẽt p̃cedenti dubio cõſiderabã qa dominia acq̃rũtur traditionibus .C. de pac. l. traditiõibus. Quę traditio hic nõ interuenit in pſona baronis, q nũq̃ poſſedit. Erg̃ nõ poterat reiuẽdicare, Nec interueniet aliq̃d ſimile poſſeſſiõi, vł traditiõi ſ̃m. not. in .d. l. traditionib⁹. Nec obſtare ſi dicet̃ q̃ curia trãſtulit oĩa iura p̃tinẽtia, &cęt. vt ſolet in regijs p̃uilegijs plerũq̃ apponi, qa mẽbra pheudi, & corporalia nõ ſunt iura. Sʒ qa dicit̃ cũ iurib⁹, & p̃tinẽtijs ſuis, & ſic cũ mẽbris, videnť p̃dia trãſire cũ poſſeſſione tradita ipſi⁹ pheudi. qd ẽ p̃ncipale, & ſtatim ſubdam. Nomẽ tñ p̃tinẽtiarũ exponit Inn. in. c. cũ ad ſedẽ extr. de reſcrip. ſpo. ¶ Sʒ inſtanter qa licet voluit trãferre, nõ trãſtulit, niſi ſecuta traditiõe. Quia vt mõ dixi, nec ipe. p̃nceps ſimpliciter cõcedẽs pheudũ, trãſfert dominiũ ſine traditiõe, Prout diſputat, & terminat idem ãdre. de iſer. in. d. titu. qd ſit inue. Verũ ẽ, Sed traditiõe pheudi: vt p̃ncipalis, tranſeunt oĩa eius mẽbra. ar. optimo. ex. l. iij. §. i. ff. de acq. poſſe. Vñ cũ cõſtet eẽ in poſſeſſiõe pheudi, cõſeq̃nter intelligit̃ fuiſſe in poſſeſſiõe cęterorũ mẽbrorũ pheudi. ſed hęc ſũt ibi, & trãſit in cõſeq̃ntiã ſed dici poſſit, qd licet nõ trãſferat poſſeſſionẽ, trãſfert dominiũ q̃ trãſit cũ vniuerſitate, licet iure nõ trãſferant̃, nec cedãtur .l. iij. ff. p ſocio, qa ſũt inſita oſſib⁹. Et hoc voluit. ãdre. de iſer. in .d. titu. qd ſit inueſti. in .5. col. Et trãſit in conſeq̃ntiã p̃ncipalis, licet p̃ncipalit̃ ſine traditiõe nõ poſſit trãſferri, ad hęc alle. andre. de iſer. ff. de. fun. dot. l. i. de acq. re. do. l. q̃dã, & alia iura in titu. ſi de pheu. cõt. fu. c. in generali alias ẽ .§. ij. videt̃ tradi p gloſatorẽ cõſtitut. regni in p̃hemio, & p̃ambulo ſuo. & . l. modici, & ibi no. ff. de cõtrahẽ. emp. Et mirabiliter facit .l. iij. §. i. ſupra alie. de acq. poſſe. ¶ Quinimmo in reg̃ ſicilię nõ fit inueſtitura p verba inueſtio te, ſʒ fit p̃uilegiũ dactiõis in pheudũ, & littera executoria d̃ponẽdo in poſſeſſionẽ, Hoc idẽ not. ſi d̃ pheu. cõt. fu. c. naturales. in. 4. col. ibi not. qa. dicit. Idẽ eẽt inueſtitura vt voluit in dicto titu. qd. ſit inueſt. in ver. alij dicunt q̃, in p̃nc. ¶ Hæc diſcurri, & detur materia melius q̃rendi, & melius deliberãdi, deliberare aũt nihil dico, qa nõ habeo tẽpus Tẽpus dabit plenius deliberãdi cõſiliũ, vt alibi dicit̃. in. l. i. ff. de exer. ¶ Saltẽ cogeretur p̃nceps ad cedendũ ius baroni, cui p̃miſerat cũ iuribus & cęt. cõtra poſſeſſorem. ar. de. l. ij. l. impatres in princ. & . l. quod debetur in. fi. ff. de pac. Tradit in ſimili ãdre. de iſer. in prę ambulis pheudorũ in ſæpius allegata .q. vi. circa finẽ.

Conſilium Decimum Sextum

Circa conceſſionem pheudi: an ſit reuocabilis p principem. Et videtur quod princeps poſſit ad nutum, et eius libitum reuocare priuilegiũ, vel legẽ.in.c.vnicus de pſcrip.de cõſt.c.i.li.vi°. & in.c.decet, p glo.fi.et doc. d regu.iur. eo.li°. & et in ſpe.de inſtr. eo.§.nunc aũt ppe finẽ.Et in cle.fi.de ſepul.Etiã q eſt fortius ſi ex dicta lege, vel pulegio eſſet ius qſitũ alteri,& hoc eſt ſpeciale in pncipe prout not.bal.ſecũdum inno.c.de mar.in.l.q ſe patris .C. vñ libe.circa .x.col. in ver.& ſcias.Dũ tñ ille terti⁹ ſit ſubdit⁹, ſecus ſi eſſet ius qſitũ non ſubdito.qa tũc nõ poſſet reuocari priuilegiũ in illius piuditiũ.vt ſentit Inn.in.c.nouit d iudic. ſuper ver.theodoſius.& Ioan.andre.in.c.fi.de ſolu.Et ibi not.p bar.ẽt.Hic auctoritate bar.qui hoc expſſe dicit in.l.hoſtes.circa.p.q.ff.de.cap.& poſt.l.re.℄ Sz certe cõſiderandũ eſt q qñ pulegium, vel cõceſſio trãſit in vim cõtract⁹,& cõuentionis,illã vtiq tollere nequit Vt notat idem bal.in dicta.l.qui ſe pfis in xi°.col.vide in titu.de pncipe.in additione.lodo.&ẽt per me.in ver. adde q nõ eſt.circa ij.col.Et qd ſupra dixi,habet locũ qñ eſt cõceſſum pheudũ ex mera gfa, qa tunc poteſt ipſe pnceps reuocare,etiam ſi ex ipſo pulegio eſſet illi ius queſitũ.p tex.in.l.q fundos.C.de oi agro.deſe.Secus g eſſet in pheudo empto. & p Cy.hoc habes in.l. digna vox.&.c.i.extr.de pbationibus,& not.bar.in.l. oẽs populi ad fi.Et bal.in terminis pheupalibus q pnceps,vel dñs nõ poteſt ſine cã pheudũ ſemel conceſſũ auferre vaſſallo,nec ſucceſſori.Ita dicit infra in.c.p°.d nat.pheud.& in.c.i.q pheu.d.pos.& expreſſius in titu. de pheu.ſine culpa.ami.nõ po.Nã in cõceſſione pheudi inter dñm & vaſſallũ eſt cõtractus & obligatio reciproca. vt patet in titu. de for.fide.in princ. & .§.dñs adeo q hinc inde inter vaſſallũ,& dñm oractio nõ directa,& contraria.ſed directa tñ vt no.bal.in.c.i.in fi. qd de proce,an inue.an.fi.Et cõtract⁹ de ſui natura nõ eſt,ex vnius parte reuocabilis vt.l.ſint de ac.& obl.C. Et ſic pnceps pceſe obligat ex ſuo cõtractu,vt hic cõcludit bal.in.d.c.i.de natu.pheu.De hoc tñ pleni⁹ ſcribo.infra ſtatim in titu.de pncipe in ver.itẽ dicit ſaly.& pſequit ibi.Et iõ dixit andre.de iſer.q cõtractus pheudi,vel ipſa impheudatio ſit gratia vtriuſq in.c.oẽs ſi de pheu.contr.fu.in.3.col.ibi hoc poteſt dici.℄ Dicit vero bar.in.d.l.hoſtes non videtur indiſtincte verũ q pnceps pro ſua volũtate reuocat ſuũ pulegiũ ali cõceſſum Immo dz intelligi ſubſiſtẽte cã.ar.c.i. in princ. de nat.pheu.vt & ibi p bal.notatur.q cõceſſor,nec ſucceſſor in reg poteſt reuocare factũ pdeceſſoris ſine culpa p not.in.c.nouit de iudi.p bal.etiã in.d.l.q ſe patris Et p bar.ẽt.ff.de iure.immu.l.hi.q.ad fi.licet ibi loquat de priuilegio cõceſſo a ciuitate,Vide infra aliqd in titu.de pncipe.in ver.adde q nõ eſt.& in ver.ſe circa.ij. col.℄ Sed p ueritate materię diſtinguendũ vſ.Nã aut hęc pulegia ſunt iuriſdictionalia(tũc ſubdinſtingue) aut ſunt in pmiũ,& pro ſeruitij cõceſſa, & nõ reuocãtur p libito,ſed cũ cã ſic Aliter ſi ſimpliciter eſſent iuriſdictionalia,reuocantur p libito. & ibi p bar,& p bal. in.l.q ſe patris.C.vñ libe.Et ſic.I intelligitur.l.iudiuum ſoluitur.ff.de iudic.etiam in iudice ordinario ſecũdũ andre.de iſer.vt infra allegabo.Et ideo officia iuriſditionalia ſunt p libito reuocabilia,quaſi pcario a pncipe teneãtur p.l.ſi quis in pncipio teſti allegatã ibi per bar. Et melius facit.l.ij.§.i.de pcario.ff.& eo titu.l. & habet in princ.Niſi vt dictũ eſt eſſent in premiũ,vel p ſeruitijs cõceſſa. Et multo magis ſi eẽnt empta vt fit hodie regia neceſſitate vrgẽte.Idem putarẽ ſi eſſent conceſſa ad vitam.ſecus ſi ad beneplacitũ. licet de beneplacito dubitatur,qa intelligitur imperpetuũ, & porrigi videt ad vitam,qa cũ nõ continuat tps limitatũ,intelligitur perpetuũ.Et hoc expſſe voluit bar.in.l.iuris peritos in princ.ff.de exe.tu.&.l.de pupillo.§.ſi qs ipſi.iij.q.ff.de no.oper.nu.Et Iacobus.de are.& dñs meus de neapre in.d.l.iuris peritos,Et p eundã bar.in.l.centeſimis.ff. de verb.obli.Maxime ſi referatur beneplacitũ ad dignitatem,quę nunq̃ moritur vt in.c.ſi gratioſe pbatur de reſcriptis.l.vi. Vide ſingulariter p inno.in.c.ex litteris extr.de conſt. vbi aũt fieret cõceſſio, quo ad vellẽ,vel ad noſtrã volũtatẽ, tunc morte finiret p tex.& ea,quę ibi ſcripſi in.l.locatio pcarque.ff.loca. Aut ſunt alia q̃ iuriſditionalia cõceſſa,& reqrit ſemp cã. Hanc diſtinctionem ſingulariter,& recte facit ãdre.de iſer.in cõſt. ea,quæ.in titu.qd nullus præla.in conſti.regni.Et plenius,& magiſtralius ſeqtur in titu.de ea.qui.cure.ven. c.ſimiliter circa princ.vi.col.ibi ſi nõ poteſt reuocare pheudum Pro quo etiam vede ſingulariter per bal. in pręalle.titu. de natu. pheu. c. p°.

Conſilium Decimum Septimum

Ad illam dubitationem. an illuſtriſſimus dñs noſter rex Alfonſus in nouiter reperta piſcaria corallorũ in mari drepani poſſit nouũ vectigal imponere. Dico neminem hactenus inueni noſtroꝝ maioꝝ titubare q poſſit. Licet enim titulũ habeamus expreſſũ nouũ vectigal imponi nõ licere. vt.C.no.vecti. inſti.non.po.Attñ duplicem ſpecialiter recipit titulus ille limitationẽ,vt ſcilicet pmo intelligitur qñ p alios, q̃ p pncipem inſtituetur, q arguitur optime ex .l. non ſolent a ſenſu cõtrario,q in iure fortiſſimũ argumentũ reputatur.l.i.§.huius rei.de off.ei⁹ cui. mã.ẽ iur.eo.titu. &.l. vectigalia.eodem ſenſu ſenſit.ff.de publi. ad hoc ẽt facit.l.fi.in dicto titu.no.vec.&ocr. Vbi & cõſuetudine, & pncipis iuſſione dicit induci poſſe ius vectigal exigendi, & ibi ita not.bar.Et intelligo cõſuetudine cuius nõ extat memoria ſecũdũ.c.ſup.§.i. extr. de verb. ſigni.Et hoc voluit bar. in.l.ſi publicanus .§. de rebus .ff. de publ.Q d ſi cõſuetudine tali poteſt induci,multo fortius pncipis cõſtitutione,& edicto,q eſt ſuper oẽ ius tam ſcriptũ, quã conſuetudinariũ .l. pnceps.ff. de legi.&.l. digna .C.eo,et cõſuetudines tollere poteſt.in multis iuris articulis inuenitur . Specialiter occurrit in auten. nauigia.vbi pbatur .C. de fur.cũ ſimil. Et plene notat in.l.de qbus.ff.de legi. ℄ Limitatur & ſecundo vt noua vectigalia nõ inſtituantur in rebus,vz. quę ex cõſuetudine libertatis factę ſunt exemptę. Nam ex cõſuetudine tollitur ius exigẽdi vectigal. Vt not. bar. & ibi probatur in.l. licitator.§. eaꝝ rerum.ff.de publi.

Res autem nouiter repertę, tanq̃, quę nouo emergunt
noua indigēt p̃ncipis prouiſione. l. & ideo. ff. de legi. &
ar. ex. l. de aetate. §. ex cauſa. ff. de inter. ac. In qua q̃dem
ꝓuiſione princeps animaduertet ꝙ cū plęrunq̃ ſubie-
ctorum ſingula iura conſideret ſui iuris oblitū ire non
debet vt habet in. l. p°. in titu. de iure. cure. obſi. in con-
ſtitu. regni Sicq; nonſi pro ſe vectigal ſtatuet in re no-
uiter emergente, q̃d ipſum ꝓhibitum eſset in antiqua
iā dudum cōſuetudine a. vectigalis onere exempla, vt
dicto. §. earū rerū. Nec ꝓpterea noua, ſiue indebita res
in huiuſmodi ꝓuiſione ſtatuit̃, Res enim oēs naſcunt̃
& prodeunt cū habilitate, & aptitudine vectigalia re-
cipiendi Quippe cū ea vectigalia, q̃ impr̄ſentiarū ap-
parent inducta, & in poſita, Añ q̃dem ipſius oneris
impoſitionē nulla ſibi vectigalia imminebant. Et cum
p̄mū fuerunt impoſita, noua certe vectigalia ſtatuebā
tur, Et tamen nemo dixit principē nō potuiſse, vel in-
debita eſse, ſicq; cū in hac re cū nunc primū appareat
iuris eſſe p̃ncipis, & ſuę ꝓprię poteſtatis nouū pro ſe
vectigal ſtatuere, prout in certis aduenientibus, primū
vectigal rebus impoſuit. Quam ob rē nulla in hoc ſit
iniuria ſi q̃d in certis ꝓdeūtib⁹ primū ſtatutū, Idē hic
ſtatuatur, ꝙ vectigal fiſco debet̃. l. i. §. publicani aūt. ff.
de publ. & l. omniū. C. de vec. et commi. & l. inter pu
blica. §. publica ff. d ver. ſig. ℭ Nec quē moueat ꝙ hoc
ſtatuit in re cōmuni, vel publica, quę cū in nullius ſit
bonis iure naturali, ſtatim fiat accipiētis vt inſt. de re.
diui. circa princ. & ff. eo. l. q̃dā cū ſe. & l. i. §. fi. cū. l. iij.
ff. de acq̃ri re. do. cū ſiml. Q̃ m̄ in rebus ēt iuris publi-
ci, & q̃ ſunt publicę, vel cōmunes, vectigal imponit̃,
& exigitur, & ſpecialiter in piſcatione marina, tex. exp̄-
mit in. l. inter publica, §. publica ff. de ver. ſigi. Parū
enim refert ſiue cōſtituatur in re p̄uata, ſiue publica,
vel cōmuni, cuius fructus redactus ſit ad ꝓprietatem &
cōmodū priuatū, Quia nihil refert ꝙ ex aeq̃pollentib⁹
fiat. C. de inſti. & ſubſti. Sub. con. fa. l. iiij°. & de. l. iulia-
nus ait. cū ſimil. Nā res nouę, nouū remediū nouunq̃
conſilium optant. ar. ex. l. p°. in princ. ff. de ven. inſpi.
ℭ Nec huic ſententię refragatur. l. in rebus. ff. de cōſt.
princ. Nā primo (& hęc ē euidēs veritas) cū prouide-
atur p̃ncipi Eius bonus ſtatus, & ſalus. ſalus, & bene eē
eſt oium. Itē ſecundo q̃a loquitur in caſu. §. earū rerū in
noua cōſtitutione faciēda in rebus antiq̃s, nō aūt in re
bus nouiter apparētibus ꝑ prędicta, Quā ob rem per
praedicta concludo p̃ncipē nil indebite facere ſi nouis
& nouiter aduenientib⁹. iure ꝓprio nouū ſibi vectigal
addiciat Quia ſic in certis rebus, q̃ vectigalia patiun-
tur fuit obſeruatū. vꝫ. cū primū aduenerit vectigal im
poni. & id eſt iure fiſci. Videndus eſſet andre. de iſer. in
titu, q̃ ſunt rega, quē nō vidi, q̃a nō dū habuerā, ibi pi
ſcationū redit⁹. ℭ Q̃d vero poſſit iure ꝓprio p̃nceps
vectigal impōere amodo dubitandū nō ē Sed an pec-
cet imponēdo. Et inueni andre. de iſer. q̃ dicit ꝙ pec-
cat p̃nceps imponendo ipſū nouū vectigal ſine cauſa
in titu. de cap. cor. §. ſimiliter circa. vi. col. in verbo.
Sed p̃nceps peccat auferendo, &c. Ad idē inno. in. c.
innouamus extr. de cenſi. Idē dicit in titu. q̃ ſint rega-
lia. Tā circa. iij. & x. col. ver. hęc vectigalia, & in p̃nc.
9. col. ver. vectigalia noua, & ꝑ totū ēt quere. Quam
in p̃n. 8. col. Et de vectigali vide in reptorio meo in
ver. vectigal. Et licet res publica ſit vbi imponitur, tñ
nō negatur ſm̄ ius cōmune, q̃n fiant, & ſint ſtatim ac-
cipiētis, & occupantis, ꝑ allegata iura. Sed in eis cum
cauſa tñ, vt dictū eſt, poteſt p̃nceps vectigal impone-
re, vt dicto. §. publica. ℭ Et factū fuit a me cōſiliū xij.
nouēbris. ad petitionem dñi Andreę inguardiola regij
tūc theſaurarij.

Secunda Notabilia

REdeamus ad aliq̃ alia notabilia phe-
udorū, q̃ interupi inuentione noua prae-
miſſorum conſiliorum.

ℭ In pheudo hereditario ſuccedunt hę-
redes alienatoris, & venit tale pheudū in
petitione hęreditatis .l. & nō tantū, de pēt. haere. licet
enim debeat̃ hęredi pheudu ex ꝓuidentia cōcedentis.
Et ſic videat̃ ex hoc poſſe alienationē reuocare. Quia
in omni cōceſſione qualicunq; in eſt ꝓuidentia p̃nci-
pis. Sed aliq̃n ſub nomine haeredis, & aliq̃n liberorū.
Tñ ex alio capite nō reuocabit pheudū hęreditarium
hęres etiā ſine cōſenſu. ſuo factā alienationē, ſcilicet
q̃a eſt hęres alienātis. l. cū a mre. C. de rei vend. Filij
tñ licet ſint hęredes, q̃ſi ex pacto, & ꝓuidentia, q̃a non
hęredib⁹, ſed vt liberis dat̃, Tñ faciendo inuētariū re-
uocaret pheudū alienatū ſine eius cōſenſu. Dictū ē ꝑ
andre. de iſer. c. i. an agnatus. Idē ſcribit idē andre. in
titu. de alie pheu. ꝑ pater, circa princ. Pheudum enim
hęreditariū nō poteſt haberi, niſi ſint haeredes qcunq;
ſit agnatus, vel filius, vt cōcludit andre. de iſer. in titu.
an agnatus, & maxime circa p̃nc. Et ē haereditariū q̃d
cōceditur ꝑ ſe, & hęredibus ſuis. Haec verba quomō
intelligantur iure cōmuni vide ſingularē tex. in. l. fa-
miliaria, cū. l. ſequēti. ff. de relig. Et q̃d importet ver-
bū hęredibus vide bal. in titu, de nat. ſucc. pheu. c. i.
& ibi ſcripſi. Iſta enim ē forma communis in reg̃ ſm
andre. de iſer. in. d. titu. ver. ſed q̃d ſi q̃ſiuit ꝑ ſe. & hę-
redib⁹ ſuis, & vide bal. in titu. q̃ tibi, & hęredibus ſuis
circa. iij. col. & d. c. i. de natu. ſucc. pheu. Secus ſi
diceret liberis, q̃a videt̃ dari filijs ex pacto, & ꝓuidētia,
vt. q. quę ſeq̃tur eo loco in ver. q̃d ergo ſi datū ē tibi,
& liberis tuis. Et tñ poteſt habere fili⁹ citra ius, & no-
mē haeredis, ſecus in alijs agnatis, vt in titu. an agna.
c. p°. Et voluit bar. in. l. vt iuris. §. ſi liberi. ff. de op.
libe. & ſcripſi ſuper eo ver. pheudum id ſolum dicit̃,
ℭ In dubio aūt pheudū p̃ſumit̃ hęreditariū. ff. de pac.
l. ſi tibi, §. ſi pactus, & l. hęredi. §. iulianus, & l. idē
§. fi. Tunc enim res hęredi poteſt aliquare. ita dicit
andre. de iſer. in titu. de alie. pheu. pate. exp̄ſſius in
titu. q̃b. ca. pheu. ami. Et alibi dixit, ꝙ pheudum vi-
detur cōceſſum ēt hęredibus, licet nō dicatur. in eo ti-
tu. ver. ſed nūq̃d pheudū poteſt alienari cū conſenſu
dñi. &c. Ad hoc allegat. c. duo frēs. in titu. de duo.
frat. a ca. in. & l. ſi pactū in. fi. ff. de ꝓbat. idem ſcripſit
in. c. an agnatus circa princ. Sed an ex preſſio, & hęre
dibus, aliq̃d operetur, tradit bar. in. l. ſtipulatio iſta. §. ſi
quis. ff. de ver. obli. & cōcludit ꝙ nō in tranſmiſſibili-
bus. ℭ Contrariū videtur notari ab eodem. in titu. q̃b.
ca. pheu. ami. §. huius aūt generis. in ver. hęc nō puta-
mus vera. ibi itaq; nō ſunt extra cōtractū Sed ibi argu
mentatiue loq̃tur. Et eo verſ. in ver. ſimile dicant, di-
cit ꝙ ſi pheudū det rex alicui nō exp̄ſſo ſibi, & liberis
ſuis de ſuo corpore deſcendētibus, ꝙ ſolet in p̄uilegijs

communiter apponi, vt intelligatur dictum quo caſu erit pheudũ ex pacto, & ꝓuidentia. Et habebunt liberi id ẽt ſi patri nõ ſint heredes, vt dictũ eſt pluries, & in titu. an agnat. & cæt. et in ver. hęc nõ putamus vera. Vbi cõcludit, ꝙ ſi nõ ꝓbatur qualiter fuit cõceſſum, ꝓſumemus ſicut ius intelligit, ſcilicet ſibi, & heredib⁹ ſuis .d.c. duo fratres. Et hoc ex iuris interpretatione, nõ aũt trãſmiſſiõe in hæredẽ, ꝙ hoc donator expſſerit, cũ hoc nõ expſſit ab intellectu iuris eſt .d.l. ſi pactũ in fi. & ibi mirabiliter cõcludit, ꝙ filij nũq̃ hñt pheudũ, niſi ſint heredes. ſm modernos ſup. de ſucc. phe. Qñ vero dixit heredibus, vł liberis, nominib⁹ nõ expſſis, dicũtur pheuda hereditaria. ꝑ dictã .l. in tãtum de pet. hęred. & dixit ſup. de inue. de re. alie. §. qd ẽ Ita ſcribit. dñs andre de iſer. in .d. titu. qb. ca. pheu. ami. circa .v. col. incipiẽdo a verbo hęc nõ putamus vera. & cęt. Vide ad ꝓdicta tex. ſingulariter facientẽ in .l. cũ patronus .§. i. ff. de op. libe. Vbi ſi patrono ꝓmiſerit libertus opas ſe daturũ, nec addiderit liberiſq; ei⁹. Cõſtat liberis ita demũ deberi ſi patri heredes extiterint, ſecus ſi ꝑ aliũ heredes extiterũt. Ad hoc ẽt facit tex. in .l. familiaria cũ .l. ſeqnti. ff. de relig. & ſũp. fu.

¶ Circa formã ꝓſumẽdam, licet in cõſilijs, & alijs locis ſcripſerim quod ſenſi. Tñ audi qd vidi ex ſcriptis aliorꝫ. q dicebãt ꝙ qñ cõceſſio nõ habet aliquã formã vel nõ apparet aliqua cõceſſio, ꝙ tale pheudũ aſſumit formã a iure ꝓſumptã, q̃ eſt ꝓ ſe, & heredib⁹. ꝑ .c.i. de duo. frat. aca. inue. Et de hoc plene ꝑ ãdre. de iſer. in titu. qb. ex. ca. pheu. ami. ver. ſimilẽ, & in .§. hoc quoq; de ſucceſſiõe pheudi, & .c.i. de alie. pheu. pa. in ꝑnc. & titu. an agnat. & titu. q ſucc. te. ver. alij dicũt, & .c. duo fra. ꝺ duo fra. a ca. inue. Idẽ ãdr. ꝺ iſ. in .d. titu. qb. ex. ca. & cõſti. vt de ſucceſſionib⁹ de ſucc. co. Et bal. dicit ꝙ eſto ꝙ cõmunis forma in regno eſſet ꝓ pheudatario, & hæredibus ſuis de ſuo corpe legitime deſcendẽtib⁹. Tñ hęc forma nõ ꝓſumeret, niſi expſſe ꝓbaret. Sed ꝓſumitur ꝓcedens forma larga. s. ꝓ ſe, & heredib⁹ a iure cõmuni ꝓſumpta. Sed illo iure id erit tibi, & heredib⁹ ſimpliciter, & dicere tibi, et heredibus de tuo corpore legitime deſcẽdẽtibus. Ex q° in pheudo ẽt iure cõmuni heredis nomẽ ꝓ herede ſanguinis intelligebatur. Dicta ſunt hæc plene ame in gloſſis .c. volẽtes, & in materia in cõſilijs pheudalib⁹, & ſpecialiter cõſilio ſecũdo qd incipit. ſolũ eſt. Et memini ẽt ad finẽ .4. cõſil. Et hoc eſt ꝙ not. bal. in .l. liberti, liberteq; .C. de oper. liber. & .c. fi. de pheu. da. in al. vel. cõ. vbi dicit ꝙ ſi pheudũ eſt ꝓſcriptũ, & ſic eſt in forme, nihilominus preſumitur dicta forma larga. Hęc reuide ſi conferunt cum dictis meis.

¶ Item ſi ꝓmogenitus eſt inhabilis, qa cõmittit felloniã viuo pre, an ſit ſecũdogenito locus, qñ viuitur iure frãcorꝫ? Examinat ander. de iſer. & terminat finaliter, ꝙ eſt locus ſecũdogenito, poti⁹ q̃ fiſco, in titu. q ſit p° ca. be. a. §. ꝓterea. circa .4. col. ibi ſed hic ſimpliciter habes pheudum viuens iure francorum.

¶ Item onus pheudi eſt ꝓ maritanda ſorore dicit andre. de iſer. in titu. de inue. de re. alie. facta. §. qd ergo, in .ij°. col. Et ibi dicit ꝙ redibit pheudũ ad filios. ſi nõ ſunt heredes, qa erat pheudũ ex pacto, & ꝓuidẽtia. Et qñ fili⁹ nõ eſt heres, nõ ꝓiudicat filio nõ heredi factũ pr̃is. ibi .no. Et intelligit in pheudo ſimplici, qa poteſt eſſe hæreditariũ ſimpliciter. Et ex pacto, & ꝓuidentia, Et vtroq; mõ .s. qñ conceditur tibi, & heredibus de tuo corpe legitime deſcẽdentib⁹, & ſic ẽ hereditariũ. Et ſic additur, ita ꝙ viuat iure francorꝫ, q° ad hanc partẽ eſt ex pacto, & ꝓuidẽtia. Et hoc not. ad cõſi. vij°, & eius materiam ſupra, quod incipit. hic aduerte, & aliud numero .vi°, & ſpecialiter. in ver. cõcludo ẽ ex ꝓmiſſis.

¶ Itẽ not. mirabilia, & ſingularia verba andre. de iſer. in dicto, titu. de inue. de re. a. fac. §. qd, ergo ad fi. ver. ſũt enim pheuda hereditaria .l. & nõ tantũ. de pet. here.

¶ Not. ſingulariter quomõ intelligitur verbũ heres, vel hereditariũ pheudum, qa eſt ſingulariſſimũ dictũ, & nõ animaduerſum, & tetigi ſup. in cõſilijs, cõſil. ij, qd incipit in nõie dñi nři. in ver. ſucceſſiue nõ obſtat, circa .vi. col. vbi not. ꝙ heres in pheudo intelligit filius.

¶ Item ille q male vtit pheudo deteriorãdo rẽ pheudalẽ, ꝑdit illã, ſic .C. de ſacr. ſanct. eccl. aũt q res iam dictas. ſm bal. de pa. te. §. publici latrones, verſ⁹ finẽ.

¶ Itẽ religę pheudi iure pheudorꝫ cẽſent. ſm bal. in titu. qd iuris ſit ſi poteſt alie. & cęt. c. i. verſus. fi. & ſic iure inſtitu. cognoſcet.

¶ De fructib⁹ pheudi, Et de clerico tenẽte pheudũ, Et pheudo paterno, Et eccleſiaſtico. vid Inno. in .c. verũ extr. de foro cõpe. Et de alijs notabilib⁹. pheudi vide infra.

Conſilium Decimum Octauum

CIrca pheudum vocatum longarinũ in territorio ſyracuſarꝫ ex quo certamen eſt inter fratres. ſcilicet ꝓmogenitũ, & ſecũdogenitũ, qs eorꝫ habeat potiora iura, vel ad quẽ de iure potius ꝑtinere debeat. Et maxime animaduertendũ ad formã, & tenorẽ inueſtiturę, qa illa regulat, & informat totũ pheudũ. Et inde eſt ꝙ factus titulus de pheudo nõ habẽte ꝓpriã naturã pheudi. Q uia euenit ꝙ pactis, & legibus, & formis appoſitis in cõceſſiõe pheudi, qa illa pacta ſemꝑ obſeruant appoſita in donatiõe pheudi. vt voluit andre. de iſer. in titu. de natu. ſucc. pheu. c.i. circa fi. v. col. ibi alij nõ habẽt in littera. & cęt. Et ad hoc ſpecialiter allegat qa cõtractus ex cõuentiõe legẽ accipiũt .l. p°. §. ſi cõueniat .ff. de po. cũ ſimil. Maxime qñ cõtrahitur cũ ꝓncipe, cuius cõtractus habet vim legis .l. ceſar. de publi. C. de do. inter. vi. & vxo. l.i. et .l. cum multa. Et voluit bal. in ꝓludijs ſuis circa ꝓmã dictionẽ pheudi. ibi circa ꝙ q̃ro de tali q̃ſtione & cæt. Et inde eſt ꝙ idẽ bal. in dictis ꝓludijs dicit ꝙ ad tenorẽ inueſtiturę ſemꝑ ẽ recurrendũ, & in .c.i. de duo. frat. aca. inue. dicit ſingulariter quod tenor inueſtiturę derogat omniũ pheudorꝫ naturę. Et alibi, & elegãtius notat, ꝙ ꝑ pactũ, (licet ꝙ ſine pacto nõ liceret) pactumq; ipſum trahit pheudũ extra naturales terminos ſuos, ad terminos pacti cõuenti. Ita ſcribit in p°. rubri. pheudorꝫ. in .§. & qa circa fi. 4. col. ibi. deinde dicitur. & cæt. Hęc tãtopere ſtruo, qa video ius ꝓmogeniti potius eſſe ex ipſa forma, & pacto appoſito ꝑ ꝓncipẽ ab initio ipſi pheudo. Nã ſiue cõſideremus ꝓncipale ꝓuilegium regis iacobi, ſiue ſuccedẽtis regis frederici, hoc pheudũ ſemꝑ fuit datum in forma ſtricta, ita ꝙ viuatur iure francorꝫ, & ita expreſſim deſcẽdẽtibus cõfirmatũ. Scilicet ꝙ maſculi,

licet ꝙ maſculi,& ꝑmogeniti,et hæredes extiterũt,vt
perſpiſſim in ipſis ꝑuilegijs, & cõfirmationibus conti/
netur Siue cõſideremus vltimũ ꝑuilegiũ cõfirmationis
pheudi ꝑfati in ꝑſonã dñę conſtantię mřis hoꝝ fra/
trũ.Hoc ẽt fuit in eius pſõa,ex q̃ vterꝙ vẽit,qa pheu
dũ ẽ maternũ cõfirmatũ iure frãcoꝝ,ꝑ ſe,& herędib⁹
de ſuo corpe legitime deſcẽdentib⁹. At certũ ẽ ꝙ ius
francoꝝ ſingulare ius eſt,& vocat ſemp maſculum,&
ꝑmogenitum.vt in coſt. vt de ſucceſſionibus circa.ſi.
princ.in titu.de ſucc.nob.in pheu.& hoc eſt indub ta/
tum Et hic Aldomus frater maior ꝓbetur ꝑmogeni/
tus.Ergo tam ex antiqs ꝑuilegijs,& cõfirmationibus
q̃ ex hac nouiſſima,vt primogenitus ex tenore forme
indubitanter debet admitti,excluſo ſecundogenito,&
alio quocũq;. Nam etiã in pheudo nouo,vbi etiã hęc
forma iure francoꝝ.Sentẽtia eſt andre.de iſer,& vera.
et ꝑ ſententiam latã,in cauſa terrę nouę,qđ eſt penitus
obſeruãda,vt nec poſſit ſecundogenito dari ꝑtermiſſo
ꝑmogenito,ad quẽ pertinet iure formę vt idẽ tenet ex/
preſſe in titu.ſi de pheu.fu.con.c.oẽs filij, ꝙ ſupra la/
tiſſime ꝓſequor,in allegationibus,quas feci in illa cau
ſa terrę nouę,ſiue terrę heraclię.pro dño guaſtoni de
mõtecateno ꝑmũ,& ſubinde,pro dño antonio de mõ
te aperto. Neq; enim nouus pheudatarius poteſt pre
termittere hanc formã,ſibi datã iure francoꝝ,quia nõ
poteſt dici ꝑncipaliter adducta, & appoſita eius cõtẽ/
platione,ſeu fauore.Sed e cõtra potius in odiũ eius,&
fauore ꝑncipis,vt ſic pheudũ ſit qñq; ad principẽ re/
uerſurũ. ℂ Sed hodię nouæ impheudationes fiunt in
regno iure frãcoꝝ.In qbus ſoli ꝑmogeniti admittũ/
tur,& alijs præferũtur,ita nociter & ad litteram ſcribit
And.đ iſ.in titu.đproh.pheu.alie.ꝑ fre.§.preterea du
catus.circa.fi.4.col.in ver.ſed ſi dicaſ pheudũ cõceſſũ
titio & cet. Tãto fortⁱ ſi ãtiquũ ẽ:& ſi nouũ pheudũ,
Maxime quia mater, a qua proueniunt dicti filij,ſibi
hoc,iure francoꝝ,confirmari fecit.Et hi ſunt heredes
matris,& ꝑ conſequẽs cũ ſit pheudũ hereditarium,nõ
poteſt facto defũctę matris cõuenire.l.cũ a matre.C.
de rei.vendi.Et in materia pheudali. voluit andre. de
iſer.magiſtraliter,& expreſſim.in titu.an agnatus.cir/
ca princ. Vnde circa ab hac impetrata forma a matre
hæres q̃cũq; ſit eius,nõ poteſt quoquo mõ conuenire in
hoc phe. hereditario.Eſt eñi hoc pheudũ,hereditariũ
qa cõceſſũ ꝑ ſe,& hæredibus,vt ibi inſtruit idẽ andreas
ℂ Nec obſtat donatio materna poſtea,facta ſecundo/
genito,qa cũ ſemel ipſa mater cõtraxerit. cũ pncipe
modo illo ſcilicet,iure francoꝝ,ſtatim fuit ſaltem ſpe
ciale ius acqſitum,ex hoc pacto, & ex ipſa ꝓuidentia
ꝑncipis cõfirmantis ꝑmogenitis. Vnde poteſt ius ſpe.
ſaltem acqſitũ,Et pactũ hoc appoſitũ nõ poteſt aliter
diſponi,in ꝑiudiciũ tam ꝑmogeniti,q̃ curię,ſi primo/
geniti deſinerent, nec cõditiones alię, nec pacta fieri.
ar. optimũ ex.l ꝑfecti.C.de do.q̃.ſub.mõ. Quinimo
mo dicit alibi andre.de iſer.quod qñ pheudũ ſic con/
ceditur.ſ.iure frãcoꝝ,nõ intelligitur datũ illi,& deſcẽ/
dentibus ſuis,ſed illi,& ꝑmogenitis.Et ideo quãtũ ad
hoc alij preter ꝑmogenitos, ſunt excluſi.nec cõtinẽ/
tur ſucceſſione. Quĩ lex ſolis illis ꝓuidit,quos nomi
natim enumerat,vt qñ dicit pͦgenitis,tunc agnati alij
excluduntur.ff.de ver.ſig. l. liberoꝝ.§.i.Ita eleganter,
& ſingulariter ſcribit ãdre.de iſer.in titu.de ſucc.phe.
.§.hoc quoq;.in ver item conſt.ibi. nam pheudum nõ
eſt,nec datum,& cæt. Et ſic ſtantibus his video quod
primogenitus venit.ſuo iure ad hoc pheudũ,excluſo
penitus fratre ſecũdogenito. ℂ Nil diſputo de dona/
tione materna,nec de codicillis, nec teſtamẽto dñi gi
rardi,quia in tali pheudo,vbi certo iure ſuccedituṙ,nõ
valet diſpoſitio aliqua teſtatoris in pheudo tali ꝑ tex.
In.c.i in titu. de ſucc.pheu. Et ſic de talib⁹ diſpoſi tio/
nib⁹ pheudatarioꝝ,nõ ẽ curãdũ.Nõ enim poſſũt cõ/
trahẽtes,vel ipſi pheudatarij formã pheudis, vl̃ cõdi/
tionẽ nouã imponere,cũ ſoli dño hoc ptĩ eat tex.ĩ de
.l.cor.l.inter pares.§.ꝑfect.Et voluit expſſe ãdre.đ iſ.
in titu. de eo ꝙ ſibi,& ſuis here.c.i.in.ij. col. ver. hoc
eſſet verũ ſi cõſtaret,& cæt. Nã modũ.& finẽ in pheu/
dis impõere eius eſt, q bñficiũ tribuit .ff. cõmo.l. in/
comodato .§. ſicut. Pro quo vide.glo. hoc magiſtra/
liter,& bell'iſſime ꝓſequentẽ in cõſti.regni pͦ.in titu.đ
ſucc. nob. in pheu. glo. ij . Hoc ſufficiãt, conſiderata
maxime pſla iudicãtis,qa hęc,& alia,ſubtilius,& co/
pioſi⁹ examinabit.Apud ſyracuſas xiiij octob.ind.ſ.

DE PRINCIPE

QVIA ſupra vidimus ſatis đ pheu/
dis,q̃ ꝑnceps cõcedere ſolet⁹ par eſt vt
mõ tractemus aliqua de principe,& ad
ꝑncipem,regem,impatorem,& reginã
ptinentia. ℂ De principe ergo dic inge/
nere ꝑmũ vt habes in ꝓhemio gloſatoris conſtitutio/
nũ.imperialium. Itẽ princeps eſt quaſi deus celeſtis in
terris, vt diciſ in glo. in .l. iubem⁹ nullã .C. de ſacro
ſanc.eccl. Bal. alibi ſcribit ꝙ ꝑnceps legitime electus
ẽ in terris deus, maxime papa.Sed nõ legitime elect⁹
ẽ diabolus lxxviiij.di.c. ſi qs. Et ideo nõ habet claues
regni celoꝝ,ſed.iferni,Et ibi ꝙ ꝑnceps nõ poteſt au/
ferre rẽ alteri⁹ ſine cauſa. in.l.fi.C.ſent.reſci. nõ poſſ.
ℂ Et ideo ibi dicitur cœleſte oraculũ,Et ibi refert dñs
meus ſm odof.quare dicitur oraculũ. Alibi dicit tex.
diuinũ oraculũ, & ſacros apices. in.l.iubemus.C. de
emã.lib. Alibi dicit ſacrũ auditoriũ. Et bar.meminit in
extrauagan,ad reprimenda,circa princ.ſup verbo to/
tius fidelitatis in.fi. Et dicitur ſereniſſimus in.l.dona/
tiones,quas diuus.C.de do.inter.vir.& vxo.
ℂ Alibi dicit glo.ꝙ princeps dicitur deus terrenus,&
deum ſequitur. in titu.de vſ. in ver.diuinę coniunxi/
mus vltioni in conſt. regni. Et ideo debet eſſe clemẽs
pius,vt deus,& eius debet veſtigia ſequi.
ℂ Et alibi dicitur,manſuetudinis noſtræ reſcriptio.in
.l.meminerint.C.vñ vi.qđ proſeqtur elegãtiſſime. vt
habes.in.lͦ.ſen.de clemen.ad neronẽ.Qui codẽ lͦ.ap
pellat ꝑncipẽ patrẽ patrię,in pͦ de clemen.ſm andre.
de iſer.in titu.đ ph.pheu.alie ꝑ loth.circa ꝑn.et ibi di
cit multa bona.Et patria nõ ẽ niſi hoies agitãtes in ea.
ℂ Alibi appellatur ꝑnceps lex animata in terra,in au/
ten. de cõſul.in.fi.Et abeo oriri,iura leges meminerũt
.C.vnde vi. Et in ſcrineo pectoris ſui eſſe iura conſti/
tuta .C. de teſta.l. omniũ, Quia dicitur pr .i. genito
legum in auten.de inceſt.imp.in princ.
ℂ Item princeps eſt ſũmus magiſtratus. dicit andre.
de iſer.in titu.q̃ ſint regalia.in ver.et ver.poteſtas. Et
idẽ ſcribit dñs meus.in Rubr.de of.pręt.pręto.Quid

(autem ſit magiſtratus tex.inſtrult.In.l. eum qui.ff.de iuris.o.iudi.) & ibi addit ꝙ poſt ꝑncipẽ ſũmus magiſtratus eſt ꝑfectus ꝑtorio,q regibus ꝑperat.vt not. idem.dñs meus eo titu.l.ij. Princeps etiã dicitur optimus.l.vnum ex familia.§.ſi obmiſſa.de leg.ij°.

¶ Dicit optimus,maxim⁹, puidentiſſimus, ſanctiſſimus,vt habes tex. in.l.tiria §.fi.de leg.ij°.& ſm gl. in ver.in ꝑminenti in titu.de decimis in cõſti.regn.Et ꝙ dicat optimus etiã habes tex.in.l.in honoribus .ff. de va.mu.et in prealle.l.vnũ ex familia.§.fi.de leg.ij°.

¶ Alibi dicit eũ tex.ſanctiſſimũ,&,nobiliſſimũ in.l.quo.ff.de na. reſti.Itẽ dicitur iuſtitię vigor in l.prohibitum in.fi.C.de iure fiſci.l°.decimo.

¶ Item Rex,& reſpublica idem ſũt,ſicut imperator & reſpublica romanorum ſm andre. de iſer.in prohemio conſti.in viiii col. Audio ꝙ pe.tenet ꝙ ꝑnceps cauſa iuſta ſuę augendę poteſtatis rei.pu. prępponitur vt in l. reſcripta C.de preci. imper. offi.

¶ Et videtur ꝑnceps,& imperator idẽ eſſe,Sed nõ dicitur imperator,vel ꝑnceps añ coronationẽ.Sed Rex romanorum,ſecũdũ bar.ad fi rubri.primę.ff° ꝑ. Ex quo colligit ꝙ regibus nõ eſt neceſſaria coronatio.Sꝫ certe videtur neceſſaria ꝑp id ꝙ infra ſcribo.in ver.item eſt.Angu.ſm glo infra.Sed in prima rubri. c. miratur dñs meus circa articulũ donationis factæ eccleſiæ ab imperatore cõſtãtino.ad fi.quõ dicatur Rex romanorum Et ita apoſtolicus cũ nullã ibi habeat iuriſditionẽ Nã roma eſt ſub.papa.vt eſt gl.quã notat bar. in l.i.circa princ ff.de off.prefec.vt ibi ṗne nũc donationis cõſtãtini.Sꝫ hoc fuit dictũ ꝑ tpe,quo ſuberat impio vt not. dñs me⁹ i auten, ſꝫ dignitas i ꝑnc.C.de epiſco.& cler.

¶ Dicit glo.ꝙ imperator,poſt deũ,ẽ cõmunis patter omniũ ſubiectorum Ita dicit in coſt. regni.in titu.de ordi.iud l.i.in ver.poſt deũ,Et ꝑ andre. de iſer.in coſti. in aliquibus in veteri apparatu.circa ij.col.

¶ Dicit alibi glo.ꝙ nullius eſt momẽti ꝙ ſit principe vetãte l.iii.in ver.magiſtratus.ff.de.adod.

¶ Princeps poteſt excomunicari,ſi non obedit papę, vel epiſcopo ſecundum Inno.in.c.p°.extr.de off.ord.

¶ Itẽ magis credit papę,q̃ ꝑncipi.ſm andre.d iſer.in ſuis ꝑãbulis pheudorum.§.itẽ q̃nt an hec iura,poſt ꝑnc.

¶ Item ꝑnceps dignitate ꝑuatur ſi non ſequitur bona cõ ilia,notat andre.de iſer.in titu. hic finit lex. in ver. in dubijs precipitur ſpecialiter in iij.col.

¶ Item verba generalia ꝑncipũ,reducũtur ad intellectũ legis andre.de iſer.de pace te §.ſi quis hominẽ in vij°.col.ibi,in verbo ſi enim ius intellexi

¶ Adde ꝙ nõ eſt ꝑpriũ ꝑncipis ſine cã reuocare cõceſſa.vt ſcribit idem andre. in titu. qui ſucc.te.in ver. imperator,vel rex ꝑmittens.& ibi multa bona de ꝑncipe.Quamuis alibi bar.tradit ꝙ princeps poſſit quãdocun ꝑ vellet reuocare ſuũ priuilegiũ.in.l.hoſtes.parũ poſt princ.ff.de cap.& poſt.li.reuer. Quod qualiter intelligatur dixi ſupra proximo conſilio circa cõceſſionẽ cõſil.xvi°.& ſcripſi etiã ad bar.in dicta.l. hoſtes. Et ꝑcedentis dicti quare poſſit princips reuocare conceſſa,rationẽ aſſignat bal.Quia nõ.obligatur ꝑnceps ad hoc,quia nõ eſt eius intentio.in titu.d no.for fi.§.inueſtitura.ver.ſed cõtra dico. ſecus ſi contra habet,vt ibi dicit,proſequere tñ hoc tradit andre.de iſer. in.c.fi.de cap.quic.ar.ven.circa.fi.vi.& vij.col.

¶ Item licitum eſt cuiꝙ ſe dẽfẽdere contra principem volentẽ illum occidere ſpeciali odio contra iuſtitiam Quod proſeqtur andre.de iſer.in titu.de poena.infer. in vi.cur.in conſti vt participatio violentiſſima Tñ pſumptio eſt pro ꝑncipe,qđ qcqđ agat,iuſte agat,quia cor regis in manu.dei eſt,vt in epiſtola inter claras,ſecundũ vltramont.vt refert dñs meus in.l.fi.C.ſi cõtra ius,vel.vtil.pub. Quinimmo dicit Cy.in.l.reſcripta. C.de preci.ꝙ cõtra factũ ꝑncipis,nõ admittitur ꝑbatio in cõtrariũ Nec ab eo appellatur,adeo ꝙ ẽt ſecundũ cõſcientiam poteſt iudicare, Et ſemp præſumitur incorruptibilis.Et an contra talem ꝑſumptionem admittatur probatio,& de materia talis prę ũptionis vide g'o.in decre.xxxii.q.i.c.dixit dñs in euangelio.quę incipit.ſuſpicio hic videtur excipi.& cę.

¶ Glo tñ notabilis dicit ꝙ rex nõ poteſt delinquere, Nec dolus cũ principe fieri,Nec in eo cadit ambitio. in titu.vt magi.iuſt.po.c.op.o.in.l.i.in cõſt. regni. in glo.i.Qđ tñ intellige vt ibi ſecũdũ andre.qui limitat hoc eſſe verũ indubio.poteſt tñ probari contrarium.

¶ Adde ꝙ licet princeps poſſit ſibi legem imponere ꝑ clauſulã derogatoriã.ſcilicet nõ obſtãti tali lege,nõ tñ præiudicat ſucceſſori.Quia nihilominus ſucceſſor poteſt reuocare.Ita mihi probari videtur in.c.ſi gratioſe ibi,niſi ſucceſſor fuerint reuocata.extr.de ſcrip l°.vi. & voluit.Io.ino.in,c.ſed romanus. de coſt.l°.vi°.bal. dicit in preludijs ſuis.l°.pheudorum.circa xij.q.

¶ An ſucceſſor teneatur ſeruare obligationes, & priuilegia ꝑdeceſſoris.vide.glo.in.c.q̃relam extr.ne pręla.vi ſuas.Et not. ꝑ bar.in.l.fi.quę incipit l onorum.ff. re.ra.ha.vide ſupra cõſiliũ ſecundũ.incipit ſolũ eſt.Mihi videtur cõſiderandũ quo iure ſucceſſor veniat,an iure hereditario,an ꝑprio in dignitatẽ.Et an vtiliter ſit geſtum:an non. De prælatis,& de alijs cõmiſſarijs vide gloſellam in.l.tutelam plærunq.ff.de tuto l.& bar. in .l.i.in.i.q.ff.de priua. deli.vbi loqtur de pręlatis, Pro hoc vid bal.l p°.Rubr pheu.da.po.circa xv.& xxi°.q.

¶ Quęrit lodo. An dux mediolani habens ꝑuilegiũ ab imperatore, ꝙ poſſit oĩa,q̃ ipſe ꝑnceps,Etiã de plenitudine,an poſſit tollere ius alterius ſine cã, dato ꝙ ꝑnceps ipſe poſſit Et dũ quęrerem inueni vnũ dictũ notabile bal.in.l qui ſi patris.C. vñ.li. Qui dicit ꝙ licet imperator poſſit priuilegiũ reuocare,vt eſt caſus in.c. vnius de re.ſcri. tñ hoc verũ,niſi pro illo ꝑuilegio pecuniã capiat imperator. Tũc enim videtur venale facere ꝑuilegiũ & ſic ex illo cõtractu imperator ligatur vt in.c.i.de na.pheu.in ver.pheu.& c.i.de ꝑbat.Cy.in .l.digna vox.C.de legi.cum ſimil.Sed contra hoc dictũ habes caſum in terminis in.l.titus puerũ.ff. de obſe.Preterea vbi ſeruus poteſt reuocari in ſeruitute ꝑp inagraditudinem.licet pecuniã ſuſceperit patron⁹ Ibi, ꝑuilegiũ q̃uis gratuitum ei cõtulit,Nota tex.aureum lodo.primo aduerte qũo deuiat lodo. appoſito,ſecũdo quomodo nõ obſtat ille tex.dicto bal. qđ eſt notabile iudicio meo.Quia ibi ex vitio ingratitudinis,ꝙ ẽ maximũ,reuocatur in ſeruitutẽ ſic ex delicto At baldo quitur an poſſit ex ſpõtanea voluntate conceſſum ꝑuilegiũ pro libito ꝑnceps reuocare,vbi diſtinctio notabilis eſt,aut gratioſe,conceſſit,aut ex meritis,& ſeruitio,ſeu precio qs cõſecutus ẽ priuilegiũ quia ꝑmo reuocabile eſt,vt dicit bar.in.l. hoſtes.ff. d cap. & poſt li. reuer. ſecundo

tenet.ſecundo non qa tranſit in contractum:et cauſam
debitá,de q° vid ſup° in ver.ad.ie ꝙ nõ ẽ ꝑpriũ & ple
ni° ſcripſi ſup° cõſil. xvi ꝙ incipit circa conceſſionem
¶ An liceat, & qñ,ad ſtatuas,& imagines ꝑncipũ cõfu
geř tex.magiſtraliter inſtrui.ff.de poenis.l. capitalium
.§.ad ſtatuas.

¶ An ꝑncep s poſſit tollere rem meá, & actiones .cy.
tradit in dicta.l.reſcripta. de precio ceti.in.l.fi.ſi cõtra
ius,vel vt.pu.vide bar.in prohe.ff° ꝶ.in princ.Et hic ẽt
an ſit dñs totius mundi,vide eudem in extrauaganti,
ad reꝑmẽdá.in ver.totius orbis.Facit. ꝙ not. in.l.i.ad
fi.ff.de iuris.omn.iudi.et.l.ii.ff.de rei ven. Et in dictis
verbis totius orbis dicit ꝙ hoc oẽ Imperiũ tẽporale.&
ſpirituale eſt apud papam. ¶ Iura ẽt priuatoꝶ,quę de
iure gentiũ deſcendebant videtur tollere poſſe p.c.in
noſtra.de re.iu. Vide Inno.in.c.q̃ in eccleſiaꝶ de cõſt.
ſed actiones cũ aliq̃ ſiũt de iure gentiũ,vt ꝓſeq̃tur dñs
meus in.l.ex hoc iure.ff.de iuſt.& iure.cõueniẽs eſt illá
tollere nõ poſſe,qa ius naturale immutabile ẽ.Sed hic
recipit limitationẽ,qa immutabile in totum.Sed parti
eius poteſt derogari Item ſecũdo ꝙ immutabile,ꝙ ad
ſe,& in ſe ſed eius effectus poteſt impediri,vt liber hõ
iure efficitur ſeruus iure gentiũ. Tñ illo iure remanet
liber,& eius libertas impeditur, nõ tollitur iure gẽtiũ
Quemadmodũ ille,q ligat manus,nõ tollit eaꝶ pote
ſtatẽ.& officiũ,ſed impedit.Iſta notatur in.l.manumiſ
ſiones,vbi ſcripſi,ff.de iuſt.& iure. in ver.naſcebantur
& habes ẽt glo.in eo titu.in.l.ius ciuile.poſt princ.ſed
actiones cuiuſcũq; cõtractus, q̃ quoꝶ ſunt inuẽtę a iu
re ciuili videtur qd tolleř poſſit indifferẽter.Nõ enim
tollit obligationẽ,ꝙ ẽ ex iure gentiũ, ſed actionem,q̃
induxit ex illis contractibus.

¶ Princeps ẽt poteſt faceř [illegible] cẽ aliquẽ,q ſit null°
l. adoptio nõ iure facta ff.de [illegible]op.Dicit tñ inno.in.c.
prudẽtiã de off.del.qd illud facit ꝑnceps de plenitudi
ne poteſtatis.facit.l.licet.ff. [illegible] l. No.de [illegible] bal.et Ang.
in dicta.l.reſcripta p q[illegible] glo.in decret.
viiii.q.ii.c.nulli° alterius.i[illegible] ver.rata. vbi dicit
ꝙ ſolus ꝑnceps poteſt validare [illegible] ſol°,q̃ in ꝑn.Sed
q̃re an ſit vnus iudex Et p andre.d iſer.in titu.de mil.
vaſ.in fi.Dicit tñ alibi glo.iuris cano.ꝙ ſẽtẽtia,q̃ ẽ nul
la ipſo iure,rata poteſt haberi a ꝑncipe.ita not.in.c.de
petitione,in glo,ſup ver.facta fide,extr.de accu.

¶ Sua tñ ſentẽtia ſilata eſt in furore, ſeu p iracũdiam
ſeuerius,debet eius executio retardari p xxx. dies.tex.
notab.in decre.xi.q.iii.cũ apud & ibi not.glo.quę di
cit caſus differendæ mortis condennati.

¶ Illud aũt vulgare ẽ.ꝙ principis ꝑuilegiũ nũq̃ in
telligitur cõceſſum cũ alterius iniuria.l.nec auus.ff.de
eman.libe.l.ii.§.merito Et l.ſi qs a ꝑncipe ff.ne qd in
& glo.not.in.l.fi.ff.de conſt.ꝑnc.& in auten. de eque.
do.§.aliud q°q.ver.ꝙ enim abinitio,ſup ver. ꝑus le
gio et cęt.coll.vii. Et bar.ſcripſit in.l.ii.in.q.fi.ff.ſolu.
mat.&.l.i.C.de ſacro.ſant.eccl.in vii° col.Et dixit in.l.
ii.de preci.imper.facit iudicio meo.l.iii.ff.de.bo.li.in
ꝑnc.Et notabiliter ad hoc.c.q̃uis extr.de reſcrip.l°.vi°
in fi.et qd notat andre.de iſer.in titu.q ſucc.tene.in vi°
col.in ver. hoc dũmodo & cęt.Alle.archi.extr.de off.
dele.c.ſup eo,& de off.ordin.c.licet. Et videtur eſſe in
hoc regno ius cõmune,ꝑter c.reg iũ factũ in genera
li parlamẽto ſyracuſano.quo cauetur, ꝙ oĩa ꝑuilegia,
õnesq; cõceſſiones,& gratię principis intelligatur in
forma ſoluta,& antiqua ſvz iuribus alterius ſemper ſal
uis.Quod bal.fatetur eſſe verũ,niſi directo in dãnum
alteri° vt pbaꝶ vbi hoc dicit in l.fi. ff.d ſtu.&di. expe,

¶ Et ꝙ intelligatur ſemper exceptũ ius alteri° in cõ
ceſſionibus ſcripſit andre.de iſer.in titu.de pheu.d.tis
in vi.l.con.in c.ſi quis inueſtiuerit poſt princ.Et mul
tum ꝓbari videtur In dicta l.iii°.de bo. li. ſupra alleg.
Et pter hoc videtur corrigi, & limitari l.bñ a zenone
C.de quadri.preſcrip.De q° meminit idem andre. in
titu.quæ ſint rega.ſuper.ver.Et bona cõmittentiũ cri
mina in princ.vii.col.ibi,hoc videmus,& ibi ſcripſi.

¶ Itẽ ſcis quod ſufficit in ꝑncipe dicere ſe cõcedere ex
certa ſcientia,licet nõ dicat nõ obſtãte.ſecundũ glo.in
l.ii.& dñm meũ ibi C.de preci Quia verba ex certa
ſciẽtia habet vim clauſulę,nõ obſtãte Ita ſcribit bar.in
l.nõ ſolũ §.ſunt & aũt ff.de ex.tut.Et plenius per eũdẽ
cũ aliis docto.in l. fi.C.ſi contra ius veluti.publi.& ha
bes per bal.in ſuis ꝓludiis pheudoꝶ in xiii.q.q videtur
ſeq opinionẽ bar.in d.l.fi.Et not.quomõ loq̃t ibi bal,
licet eam reprobet dñs meus in d. l. fi.Et habes alibi,
per bal.egregie,& ſingulariter.tradentẽ in titu.de pace
conſta.in ver.libellarum,& in eo titu.in ver.nõ admit
timus,dicit ꝙ nullus debet audiri cõtra id, ꝙ ꝑnceps
facit ex certa ſcientia. Vide eũdem bal. in l.fi.C.ſen.
reſin.nõ po.Et not.in.c.ad hoc ſum°,de reſcrip. Et de
hac clauſula etiá plenitudiñ poteſtatis habes in.c.in
notuit. de elec.& per bal.ẽt in.l.eos.C.de ap.vbi dicit,
ꝙ ꝑnceps facit ex certa ſcientia,videtur facere ex ple
nitudine poteſtatis.

¶ Dicit bal.in l.fi.C.de ſen.reſin.nõ pos.qñ princeps
narrat totũ factũ ſecũdũ veritatẽ certũ eſt ꝙ princeps
reſcribit ex certa ſciẽtia Ergo nõ ẽ neceſſaria clauſula
nõ obſtante,qa cõſtat de mente ꝑncipis per reſcriptũ
ſuũ Et princeps nulli formę aſtringitur,nec eſt exqui
renda ab eo,cur ita facis, qa ſufficit pro ratione volun
tas,vt.l.prima de conſt.princ.

¶ Et ibi qd operetur illa clauſula,ex certa ſcientia.ſed
qd ſi ex certa ſciẽtia ſcribat cõtra teſtamẽtũ, An poſſit
& vidẽdũ q° iure ſit teſtamẽtũ,qa ſi ex iure ciuili vt te
nere videtur glo.in.l.ex hoc iure ff. de iur. iuran ſen
tiendũ ꝙ ſic,ſed dic,vt ibi,de hoc per doc.& ſpeciali
ter dñm meũ raphaelem.

¶ Dicit tñ inno.in c.paſtoralis in princ.viii.col.extr,
de offic. dele. ꝙ certa ſcientia principi facit expirare
iuriſditionem

¶ Et an iſta certa ſcientia poſſit probari teſtib° tradit
idem bal.in titu.per q°s fiat inueſt. circa princ.ii.col.

¶ Vicarius aũt ꝑncipis nõ poteſt facere clauſulá non
obſtãte tali lege.ſcđm ipſũ bal. l.reſcripta C.de ꝑcib°

¶ Q ſi ꝑnceps cõfirmat ꝑuilegia intelligiť ɔfirmaſ iu
ſta,vt not.in l.l. ff.de his,q ſunt ſui,vel alie.iur.

¶ Et an princeps poſſit tollere defẽſiones vide.floria
nũ in l.i. §.cum arietes .ff.ſi qui,pau,fe,dic vide bar.
in l.cum mulier .ff.ſolu.ma.

¶ Item ꝙ princeps factum ignoret,& voluntarie ſer
uet leges,& non tollit iura naturalia,tetigit. andre,de
iſer.in titu,de conſue.rec.pheu.circa princ.

¶ Itẽ ſol° ꝑnceps reſtituit famá,& legitimat,& cõtra ius
naturę diſpẽſat.ſecũdũ inno.in.c.cũ.p.tabellario.de
fide inſtr,&,c,cũ te,in gl,infamia,extr,de re, iur.

¶ Et de legitematione eſt videndũ.c. venerabilem,& ibi per cæteros docto.canoniſtas.extr.q fi.ſint.legi. Vide bar.in.l.nõ ambigitur.ff.de le. Quia reſtitutio ẽ de ſpecialiter reſeruatis pncipi, & iõ nõ venit eũ cõceſſione generali Ita videt ſentire glo.inſti.qb.mo. ius. pa. po,ſol.§.ſi ex indulgẽtia.& ẽ.glo.ibi illius.§. Vide aliq̃ dicta bar.in.l.i.C.de ſum.tri.& l.gall⁹.cum.ver.ſe ſuis ff.de libe.& poſt.& l.i.§.ſi qs vlt ff.de con.

¶ Alibi dixit andre.de iſer.q̃ papa legitimat ad eccleſiaſticas dignitates,princeps ad ſeculares,& forũ eius & cęt.ita ſcribit in titu.ſi de pheu.fu.con. c. naturales Idem dicit bar.in auten.ex complexu.circa fi. C. de ince. nup.

¶ Et an poſſit ſpurium legitimare, & verificari cõditio,forma cõceſſionis tibi,& heredib⁹ tuis de tuo corpore legitime deſcẽdentibus,Et de poteſtate ordinaria & abſoluta,vide quoddã cõſiliorũ meorũ ſup⁹ quod incipit miles pheudi.quod ẽ decimũ in numero.&cõſil. 176. Et dicit Inno.q̃ vtens poteſtate abſoluta ſine cã peccat mortaliter.in.c.innouam⁹ extr.de cenſ.Et voluit andre.de iſer.in phem.coſt.regni.in pnc.4. col. ibi ſum,extr.eſt.Et de his,& q̃ pnceps ſiñ cã nõ diſpẽſat,& de poteſtate ordinaria, & abſoluta dicit ãdre de iſer.in prohemio conſti. imperialium,et preſe.tim.in ver. ideo dicimus

¶ De bonis pncipibus,& ad qd debent intendere vide tex.& ibi per andre.de iſer.in titu.de ph.pheu. alie per loth.l.imperialis circa pnc. Et alibi tractat an poſſit auferre cõceſſa Et an ſoli pncipi ſit credendũ Et de hoc tñ tradit apertius in ,c.i.§.ſcimus.in titu.q°.tem. mi.et in titu.de cõtro.pheu.apre.pa.tibi,in c.i. in vlti. col.& in titu.q̃ ſit.pma.ca.be.a. §. ſed nec alia in vlti. col. Et an ſit ſubditus legi,& poſſit remittere pœnã ſine cã. Et de multis aliis pertinẽtib⁹ ad pncipem.vide per andre.de iſer.in.c.ſimiliter poteſt reuocare,& ẽ in vii. col. vſq; ad fi.

¶ Preterea an et qñ poſſit ſ'mittet pnceps,et an ſiñ cã, & de aliis pertinẽtibus ſcripſit ẽt alibi andre.de iſer.in titu.quę ſint reg.ſuper illis verbis & bona cõmi,cri.

¶ Itẽ an pnceps poſſit reuocari a pplo romano,aquo habuit imperiũ.vide dñm meũ,cũ docto.in l.nõ ambigitur ff.de leg.& in l.ij.ff.de ori.iur.in multis §. poteſt colligi pro,& cõtra de ori.iur.Primo qa dicitur q̃ datũ ẽ ius pprũ pncipi,ḡ dicit bal.ibi, popul⁹ amiſit Poſtea in ſequnbus verſiculis ponit, quod eiecerũt reges,et cõſtituerũt alios magiſtratus, Et ſic ſpeterũt & reuocarũt ad ſe poteſtatẽ,q̃ nõ fuiſſet,nec ius ſuper eo ſe fundaſſe,niſi iure licito potuiſſet.Sed hęc vana ẽ q̃ſtio pter pſonas pncipũ, & fidelitatẽ eis hodie datẽ, ¶ tamen ego crederẽ q̃ ſubſiſtẽte cã,vt fuit tũc populo romano eiiciẽte reges,& pprios magiſtratos,& maxime ob durã dominationem,& defectũ adminiſtratę iuſtitię,poſſet idẽ populus facere, Si tñ ei adeſſet poteſtas, & volũtas faciẽdi, hęc enim duo ad cuiuslibet act⁹ perfectionẽ requirunt. teſte boetio, & ipſa ratione dictãte. Et de hoc,& de poteſtate populi, vide latius per bal.in titu,ſi de inue.pheu.inter domi.& vas.li.ſ. o.c.i.& ſpecialiter circa ij.& vlti. col.

¶ Item vbi eſt princeps eſt totum ius,ſecundũ andre. de iſer. in titu. quo,tem.mi §.ſancimus

¶ Item princeps nõ poteſt tollere rmediũ appellationis ſine cauſa Nec ſuper hoc,q̃ non appelletur in cauſis legẽ cõdere, Nec ſtatuere q̃ copia defenſionis denegetur.Ita ſcribit in prohemio ſuo in cõſt.imperialibus in ver.ideo apparet,& titu.q̃ ſint regal. in fi. eorũ quæ ſcribit ſuper verbis tex.Et bona.cõ.cri.,ma.in ver. nec ẽt poſſet ſtatuere,cũ ver.ſuq. Et vide ẽt q̃ ſcripſit, & ibi ẽt addidi in phemio pallegato.in 4.col.in pnc. ibi,quinetiã extr.& coet.Et hoc etiam voluit bar.de iure fi.l° x°.l.facultas vbi etiam de ſtatuto

¶ Et de poteſtate data principi apopulo meminit gloſator conſt.in titu.de offi.ma.ca.l.i.§.i.glo.ij.Et ſupra allegaui bal. vbi traddit.vbi glo.dixit q̃ concedens iuriſditionem aſe non abdicat

¶ Princeps,vel alius dñs terram,vel caſtrũ generaliter eximit aſua iuriſditione,vel epiſcopũ vnã eccleſiã, an intelligatur exemptũ a iure reuerẽtiali Archeps tauenne cõſuluit oldr.in cõſil.ſuis & ẽ caſus de hoc neſcio ſi magiſter tuus dixit.in §.libertus. vbi glo.plena. tex.eſt ſingul.qd nõ.in l.ſi.C.de bonis libe. tene mẽti ſecũdum lodo.Et eſt vtile ad conceſſionẽ camerę,quã ille pnceps noſter Alfonſus conceſſit conſorti ſuę reginę noſtræ marie,eximẽdo penitus de ſua iuriſditione vt in priuilegio latius continetur.

¶ Item an princeps poſſit res publicas,& loca publica donare vide dñm meũ ſecũdũ bal.in l. ſacra. circa princ ff.de redi.

¶ Item ſolũ principi ſit homagiũ:ſecdm andre.de iſer in titu.de noua fide.for.in penult.col.& ibi de tempore tranſlationis imperii,in vltima col.

¶ Item de poteſtate pncipis,Et quod princeps eſt defenſor eccleſię,per eundem vide in titu.de pa.te.circa princ.Et vnde eſt eius poteſtas,dixi ſupra in ver. poteſtas,& qualiter intelligatur omnis poteſtas adeo eſt vide tex.ſingularem in c. iudæi vii q.i.

¶ Item alibi dicit tex.o[illegible]nes principẽ ſit ſuſcipiendi belli auct[illegible]ſilium, Et ibi etiam q̃ non eſt poteſtas niſi [illegible]i.c.quid culpatur.

¶ Item dicit glo.q̃ [illegible]pi etiam ab epiſcopis iuratur fidelitas xxij.q.viii.c.nullus

¶ Item pnceps dicitur profene plen⁹:Ideo aliqd non videri imperfectũ ſanxiſſe in l.i.C.de his q.vt indi

¶ Item tũnc eſt princeps qñ bñ agit,& an credatur ſibi q̃ iuſte bellũ moueat, & quo mõ dicatur habere iura,& facere toto iure teſte Et qñ eſt bãnitus,vel excommunicatus,Et qñ ipſe eſt in vna opinione,& cõſilium ſuũ in alia cõtraria,q̃ pualet.vide de his õnibus tractãtem andreã de iſer.in titu.hic finit lex.in c.p° in pnc. circa iij.et iiij.col.Et ad dictum vltimum eius opinionis preualeat,allegaui archi.in c.fidei extr.de hære.& glo. in mi. di. c.in iſtis

¶ An princeps poſſit legẽ ſtatuere contra clericos delinquẽtes vide q̃ arguit bal.in titu.de pace.te.§.ſi deneus in vſibus pheudorum

¶ Alibi dicitur q̃ impoſſibile reputatur q̃ vnius voluntate cõſiſtit,vel q̃ ſoli pncipi reſeruatur,vel q̃ ſine licentia pncipis nõ poteſt expediri Eſt ita difficile,qd impoſſibile reputatur p l.a prę.iulia §.fi°de leg.p° Et voluit bal.in titu.hic finitur lex.in pnc.ſuper ver.interim Et habes per Dy.in regula iuris ſemel deo dicatũ l°.vi° & meminit bar.in.l.cõtinuus.§. cum qs de ver. ob Adde q̃ etiã reputatur difficile, q̃ debet expediri per plures

per plures voces concordes alleg. glo. in .l.ij.§. poſt originē.de ori.iur.& glo. in.l. barbarius de offic.pręt.

¶ Item mandatū ꝓncipis lex eſt.ſecundū ādre.de iſer. in titu. quę ſit p°. ca. be.a.§.praeterea in princ.vij.col. ibi Immo nec deus.

¶ Item de contemptore mandati ꝓncipis vide glo.in ꝓhem.cōſti.regni.in ver.imortalitate,& ibi ſcripſi.ad quod vide cōſil. ccvi. quod incipit ꝓceſſū in p°.volu.

¶ Item rex.vł imperator nō cognoſcunt in cauſis eoꝝ ſed committunt, vide andre. de iſer. in titu. de prohi. pheu.alie. ꝑ fre.§. pręterea ſi inter duos in xi. col. ad fi. Poſſunt tñ cognoſcere ſi volunt. pro quo vide bar. in.l. eſt receptum .ff.de iure.o. iudi. Et andre. de iſer. in princ. x. col. vbi ſupra tractat ꝙ ſi rex ſicilię nō faciat iuſtitiam ad quem recurratur. Quod de alijs vide per bal. in titu. de inue. in ma. fac. c.i. col. iij. ver. de propia autem cauſa.

¶ Item dicit alibi bar.ꝙ populus romanus poſſet ꝓncipis poteſtatem reuocare,in .l. nō ambigitur in ꝓnc. .ff. de leg. in p°.q. bal. allegaui ſup°. in cōtrarium in. c.i. in titu.ſi de inueſti. pheu. inter. dom. & vaſ.lis.o. in vltim. col. & dicit vt ſupra in pręcedente.col. ver. item an princeps,& in dicta .l. nō ambigitur. Tradit etiam bar. de.creatione, & ſucceſſione Imperatoris.

¶ Item an morte principis, eius delegato. expiret vide bar. in .l. more maioꝝ .ff. de iuris .o. in. & in ſua repetitione. in .§. ſi plures de leg.ff. de exer. vide tex. & quae ibi notaui .ff. lo.l.iiij.

¶ Dicit lodo. in ſuis ſin.ꝙ vacante imperio iuriſditio terraꝝ imperij competit papę, vt .c. licet. ex ſuſcepto. de for. comp. ſed quid in delegato ſedis apoſtolicae? an idem poſſit idem? Videtur ꝙ ſic.Quia legati ſunt de gremio papę. vt in .c. ſub militibus.i.q. vi.& eius vice funguntur. ſed in contr. eſt verū dictū ſpe.in titu. de lega.§. nunc oſtendendum ver. xxix. Rotio qa nō debet ponere manū auctoritate generalis cōmiſſionis, in his, quę ſpeciali praerogatiua papae competunt, vt in .c. ꝙ tranſlationē de off. lega. ſed hoc eſt papę cōceſſum ſpecialiter in ſignum pręheminentię ſingularis ergo,&cęt. Quid e contra. an vacante ſede papali ſuccedat imperator in temporalibus? vł in ſpiritualib⁹ Dic quod nō caſus eſt ſing. in .c.qualiter de iudi.lodo.

¶ Itē ſi ſunt duo dñi vnius ciuitatis,vel caſtri,& vnus deliquid, an alter eū puniat? vide bar. in.l.fi.ff. de re. iudi. quod nota.pro viceregijs regni,& alij dñis in communi. Item dicit andre. d iſer,ꝙ princeps habet multa ſpecialia, in titu. de conſue. recti pheu.

¶ Item ꝓnceps dicitur legis pater. in ante. de inceſt. nup. §. fi. coll. ij.

¶ Itē eſt argumentū ſecundū glo. & bar.in.l.bñ a zenone ꝙ reſcripta ꝓncipis nō habent vim ante coronationē. de hoc vide dñum meū de ne,in.l. ſed & reprobari .ff.de excu.tu.qd cōmuniter apponit i lectu. bar.

¶ Bar. ad fi. in Rubri. primę cōſtitu.ff°ꝝ.querit quādo dicatur imperator,& dicit ꝙ ante coronationē non eſt imperator,ſed rex romanoꝝ. per tex. in .c. venerabilem extr. de elec. & .l. bene a zenone in fi. quā ego ad hoc allego. Sed poſt coronationē dicitur impator, ſeu ꝓnceps,& ſubdit notabile verbū,ꝙ ꝓnceps,& imperator idem ſunt, Et de nomine impatoris. & olim, & hodie quomodo intelligebatur vide in eadē Rubri. ꝑ dñum meū.Saluſti⁹ in ꝓhemio iugurthini belli inqd ſed dux,atq; imperator. & vitęmortaliū animus eſt.

¶ An aūt poſſit impatorem papa deponere. vide .xv. .q.v.c. alius,& in ipſa p° conſti.tradit. bar.an imperator ſit dñs reꝝ particularium perſonarum. Et ibi dicit an poſſit rem meam ali donare.

¶ Item falſa grammatica viciat reſcriptum ꝓncipis. ſm bar. in .l. plautius ad fi. de aur. & argen. lega.

¶ Princeps in caſu poteſt deponere, & remouere papam. ſecundū Alber. ſicut e cōtra: in .l. iij .C. de off. ꝑfec. ꝓto, & hoc refert ibi dñs meus.Sed videtur tota poteſtas hodie in apoſtolico ꝑ ea, quę ſcribit. bar. in extraua. ad reprimenda in ver. totius orbis.

¶ Item princeps cum pio animo debet rebus prouidere, ar. ex .l. ſiquis,vel ſiqua .C. ad ſe.q. ter.

¶ Item ꝓnceps cōcurrit cū omni magiſtratu ſicut papa, & eſt fons omniū dignitatū, qa ab eo ꝓfluunt, vt a fonte riui.& a ſole radij. Et poteſt appellare ad eū ꝑ ſaltū ſm bal. i titu.qs di.dux.mar.& cęt.c.i.circa ꝓnc.

¶ Item queſtio eſt bal. an ꝓnceps detrahat falcidiā,& iure cōmuni certū,ꝙ ſic, Quia deus,princeps, & eccleſia vtūtur iure cōmuni in caſibus in iure expreſſis. Sed de honeſtate nō debet detrahere, qa donare conſueuit. Nā ꝓprie ꝓprium ꝓncipis,q debet eē liberalis, & gratioſus.Ita ſcribit. in.l.& in legatis ad.fi.C.ad leg. falc.& ad hoc allegat.ff. ad tre.l. ſiqs rogatus .§. vlti.

¶ Item ſcribit bal. in .l.i.§. cū aūt .C. de cadu. tolle. quod impator debet ēe clemēs,&ſe impialiter habere, & magnifice,& glorioſe,et ab eo ōnis auaritia remota

¶ Item domus ꝓncipis dicitur diuina,ſicut,&ipſe ꝓnceps. ita notat dñs meus Raphael. vbi probatur . C. de ſacro. ſanc. accl. l. ad inſtructiones.

¶ Qñ princeps mandat ꝓuilegiatū torqueri,vt vtitur poteſtate abſoluta,vel mādat quod iniuſtū, vide ādre. de iſer.in cōſti. eſt exequata in titu, de, au, teſti. in ei.

¶ Item princeps peccat in faciendo nouū vectigal ſine cā.ſm ādre. de iſer. in titu. de ca. cor.§.ſimlr circa vi.col.Dixi ſup° cōſil.17. ꝙ icipit ad illā dubitationē.

¶ Item papa,& ꝓnceps poſſunt deſtruere terrā,& ędificia ꝑꝑ delictum, ſecundum andre. de iſer.in titu.de ca. cor.§. ſimiliter in princ. 4 . col.

¶ Item an ꝓncipe ſiciliae recuſante iuſtitiam recurratur ad papā.Olim aūt imperiū pręualebt apoſto.quod hodie vſurpatum.vt.c. ſolute. de ma. & ole..Et ſcripſit dñs meus in ꝓhemio in rubri. E an vacante impio appellatur ad papam, & quomodo plus habet rex in regno, q̄ imperator imperio, vide. andre. de iſer.iſta tractantē, in titu. de proh. pheu. alie. ꝑ fre.§.praeterea inter duos circa ꝓnc. x.col.ibi qd ſi rex ſicilię.Et ꝓſequtur ibi multa ſingularia q° ad regē vbi ē additio noua.

¶ Item princeps eſt iudex iudicū, & nō cognoſcit in cauſa ꝓpria. Et qñ rex ſicilię negligeret reddere iuſtitiam ad quem recurrere debet,&quomodo nō appellatur a principe, & a rege ſiciliae, & qñ vacat imperiū vide andre. de iſer. in titu. de proh. pheu. alie. ꝑ fre. .§. Praeterea ſi inter. & cęt. circa .x. & .xi. col.

¶ Item celebrari debent duo dies principis natiuitatis, & ortus imperij. vt eſt tex. in .l. omnes dies. ver. noſtris etiam diebus . C . de ferijs.

¶ Princeps noſter Alfonſus, quē deus nobis vſq; ad ſeniū cōſeruet, Nat⁹ extitit die xvij°.decēbris quē apud

vrbem Panhormi me extente dei, & ſui gratia iudice magnę regię curię celebrauit ãno. M. cccc. xxiiij. inditionis xij. ¶ Diem mortis celebrari apud gentiles legimus de ęnea, & anchiſa, q ludos celebrauit vt in .v. ęnę. Idem vidimus in ſanctis, quorꝫ feſta celebramus in diebus mortis eorꝫ, quaſi tũc naſcãtur ad gloriam. dicit glo, antepe.ff. de an. le.& inſti. de inge.in glo.p.& noui. ſup. in ver.mor. In ver. quęro.

¶ Item appellantur pncipes, optimi. maximiqꝫ. in l. cũ tabulis.§.quoniã.ff. de his,qui, vt indiq.leg. aufer.

¶ De reuerentia q̃ exibetur eis vide. quę not.dñs ãto. de butri. ſcdm hoſti. in.c. & ſi epus. extr. de iure.iuran.

¶ De pœna machinationis cõtra principem meminit idem dominus de butri. in .c. petitio extr.eo.

¶ Item princeps non poteſt facere quin tempus currat dicit bar. in.l.fi.C.qui.ca.in te.re.non. eſt. ne.

¶ Dicit ſaly. in.l.ij.C.de his, q ac.nõ pos.co.fe quod contractus eius, qui poteſt legem condere,habet vim legis.allegat. C. de do. inter. vir.& vxo.l. donatisnes & de public.ff.l.caſar. Et hoc idem ſcribit bal.in.l.ciuitas, & ibi declarat quomodo intelligitur quod habet vim legis .ff.ſi cer. pet. circa princ. ¶ Et an ſit talis contractus de iure ciuili,vel gentium dicit bar.in.l. ex hoc iure .ff. de iuſti, & iure. in ver. ob. dicitur. Et ſcripſi vbi dicit vnum verbum bar. in.l. digna vox,ff. de legibus. vbi.quærit ſi imperator fecit pactum cum aliqua ciuitate an teneatur ad obſeruantiã illius pacti. Et arguit hinc, inde,& concludit ꝙ ſic, Ego dixi ibi ꝙ verum eſt ipſo iure teneri, Sed in efficace obſeruationem eſſe,Quia actiones etiam ſunt ex iure ciuili:quas poteſt denegare.vt .l.ij.§. omnium. deo. iure. Et quia nõ habet coram quo cogatur pactũ ſeruare,verum tñ cum nemo ſolutum eſſe legibus principem inficietur Et contractus, pactaqꝫ ex legibus fomenta recipiant, conueniẽs erit, ſucceſſione ordinis etiam cõtractuum obligatione principem eſſe ſolutũ. Nam leges diſponentes de contractibus principem non obligant cum ipſis legibus ſit ſolutus,Ergo cõſiderato effectu finali, dicimus etiam principem ex contractibus nõ teneri. Cogitabis. Et cõferenti. cõ dño meo, hoc etiam mihi confirmauit. Tantum ipſe excipiens contractus iuris gentium,dicens dubitari poſſe de ſolemnitate iuris ciuilis attributa cõtractibus ipſis iuris gentiũ. an ſaltẽ illa ſit imperator ſulutus,& dici poſſe,quod ſic.Quia actiões ſunt iuris ciuilis.vt in.l.ij.circa.ij.col.de or.iur.

¶ Item qñ princeps transfert iuriſditionẽ, nõ tantam trãsfert,quin maiorẽ retineat in ſe.c.dudũ ꝺ pb.l°.vi°.

¶ Item pnceps poteſt conſtituere baroniam,vt vult,& facere de in habili,& indigno habilem,& dignum, & recedere a forma ſtatuta a iure,ſi ex certa ſcientia agat Et dignitates facere ꝓ velle,Et diuidit,& vnit vt vult. Et eſt fons princeps omnium dignitatum, & iuriſditionũ,ſicut papa vt ſcribit bal. in titu. qs dicatur dux. mar. & cat. circa princ. Et ſecundum ꝙ ſcribit andre. de iſer. in.c fi. circa .iij. col. ad fi.& in pnc. ſe. in titu. de ca, q. cur. ven. Et aliqua alia,vbi ꝓſequitur de pncipe,& de curia capuana,in vi. col. & ſeqnti. Vbi tradit cauſas,ex qbus poteſt reuocare cõceſſa Et maxime ſi ſit obrẽptum ob importunitatẽ, q̃ dedit cã curię capuanę.Ibi vide per totum,quando remittit pœnam in vij. col. Et ibi dicit quomodo princeps eſt ſubditus legi quantum ad vim directiuam.

¶ Item qualis debeat eſſe bonus princeps,& multa de pncipe. tex. & andre. de iſer.ibi in titu.de proh.pheu. alie. per loth. l.i. in princ.

¶ Item princeps dicitur debitor iuſtitię ſcdm andre. de iſer. in titu.de proh.pheu.alie. ꝑ loth.l.fi.circa.iij.col.

¶ Item contra principem poteſt defendi libertas ſecundum bal. in titu. de pace. iur. fit .l.i. ver.i. in fi.

¶ Adde ꝙ in cõtemptu mandati principis magis punitur nobilis,quam plebeus.ſecundum bal. in.l.i.ver. ſi quis temerario. in titu. de pace. iur. fit. ſup ver.furtum in princ. De contemptore,& inobediente mandati principis quo modo puniatur vide glo. diſputantẽ, & meliorem in mundo,in prohemio conſti.circa pnc. in ver. mortalitate perſcripſit . Et in dicto .§. iniuria circa princ. dicit ꝙ condemnatio facta per officialem principis intelligitur, facta per principem media perſona officialis ipſius.

¶ Item in .§. iudices eo titu. dicit ꝙ creatio officialiũ pertinet ad principem & probatur in titu. q̃ ſint rega.

¶ Item alibi dicit bal. ꝙ princeps facit ſicut deus, ſequens ſolam veritatem,& obmittit iudiciarium ordinem.Et quod quælibet gratia principis.eſt priuilegiũ, & ex priuilegio ſuo tranſit dominium non ex ſuo cõtractu. pro vt ſcribit in titu.de no. for.fide.c.i.§. inueſtitura. Et de hoc ſcripſit ſupra in conſil.xv.quod incipit intermediemus: Habes glo. no.& andre.de iſer. ſequentem quod qñ cauſa agitur coram principe,non curatur de ordine iudiciario,nec attenditur ordo iudiciarius,ſine iudicij ſtrepitus, vel alia iuris ſolẽnitas.in cõſti.cordi.glo.iij.in princ.in titu.de reſti. mal. l°. ij°.

¶ Item de vicario principis,& quę poſſit facere,& quę tranſeunt in eum vide quæ tradit andre. de iſer. circa illam .q. An vicarius principis poſſit conſentire alienationi in titu. de proh. pheu. alie per fre. circa princ. Et multa etiam de principe in.§. præterea ducatus eo titu. An poſſit alienare demania, & homines demanij. & diminuere ſeruitia pheudalia. Et in vlti. col. illius .§. dicit an ſufficiat aliquid facere ex certa ſcientia contra leges, & concludit ꝙ ſic vt ſupra plene dictum eſt.

¶ Et eo titu.§ præterea ſi inter. dicit ꝙ qñ. rex ſiciliæ eſſet negligens, vel nolens iuſtitiam facere, an ſit recurſus ad papam. circa.x.col. & ſupra memini ſcripſiſſe. Et in titu. quæ ſint rega. circa princ. vi.col.dicit quod non debet taceri principi ꝙ facit in præiudiciũ publicum Et quod princeps eſt pater communis, Et quod non faceret ſi ſciret contra ius facere Vt ibi, Et ibi ſubdit ꝙ princeps eſt lex animata.

¶ Et in ſequenti col. dicit ꝙ princeps non poteſt donare communia publico vſui deputata,quia vias publicas non habet vt ſuas Et ꝙ princeps videtur omnia rite, & cum cauſa agere, qui ne dum res ,ſed perſonas habilitat, quia cor ſuum in manu dei eſt Et ſicut deus nil ſine cauſa agit. ita vt princeps , qui ſequitur eum. Et ſic debet ſemper cum cauſa facere.Et ita dicit intelligi iura de poteſtate principis loquentia. Aliter non poteſt vtens poteſtate abſoluta quia peccat apud deũ. Nec dicitur poſſe quod cum peccato facit.

¶ Item noua vectigalia nõ poteſt imponere ſine cauſa, ſed habet decimã,& alia iura pro miniſtranda iuſtitia,

& cuſtodiendo ſubditos ab incurſu latronum, aliter teneretur ad reſtiturionem recepti, ſecundũ ipſum andre. in titu. quę ſint rega. in .x. col. verſus. fi. Et ibi etiã diſputat an in papa requiratur cauſa, & in .xij. & xiij. col. dicit ꝙ princeps debet fieri facere monetam legitimã. aliter tenetur ſicut de rapina. Et ibi dicit de archimiſtis, & eorum auro.

❡ Item dicit andre. de iſer. ꝙ princeps de ꝑ ſe poteſt excedere pœnã ordinariã qñ videtur expedire cõmuni bono. in titu. quę ſint rega, circa finẽ vi. col, ſup verbis, cõmictentiũ inceſtas nuptias. ſcis tñ, pœna quantũcũꝗ ordinaria, ſi pncipe eſt arbitraria, & extra ordinaria. Scripſi ſup°. in verbo pœna. ver. itẽ ꝙ oĩs pœna.

❡ Et eo titu. ſup ver. Angaree. circa pnc. tradit. an pnceps teneatur ad mercedes, vel ad loherium animalium, vel nauium, quas capit pro ſe.

❡ Et eo titu. in verbis. ad felicem, noſtri, dicit ꝙ rex habet numen diuinũ. Et eſt in terris ſicut deus in cœlo & ſeqtur dominiũ, Et inde ſuũ reſcriptũ dicitur cœleſte oraculum, quia Impium ex deo eſt, Et ſup ver. in mẽte. ibi poteſtas cõſtituendo & cęt. in princ. dicit, ꝙ poteſtas creandi iudices, eſt de regalibus, Et ideo pnceps eſt iudex iudicũ, & ſummus magiſtratus, qa alij ab eo dependẽt. Et ſeqtur ꝙ princeps, & papa delegãt quę ſunt meri imperij pro voluntate, nõ iudex ordinarius, niſi ex cauſa. Et infra in ver, ſeqntibus ad iuſtitiã ex, dicit ꝙ pnceps, & plati ſunt debitores iuſtitię vſq; adeo. Vt Rex antiochus tertius ad ſuas ciuitates ſcripſit, ſi quid præter leges faciundum iubetur per litteras nec ſibi obtemperarent, vt eius rei ignoto. ꝑut ſcribit plutarchus theronenſis in apopthematibus ad traianum cęſarem diſcipulum ſuum.

❡ Item ꝙ veritas colitur a prinncipe, & ſic debet veritati inſiſtere, non ſolennitatibus iuris Ita videtur innuere tex. in .l.i.C. de edilic. lib. tol. Ibi nos enim, qui veritatẽ colimus De hoc ſcripſi, ſup° eo ver. Item alibi ſcripſit bal. vide infra. ve. Itẽ dicit bal. in princ. ij. col. Atq; ideo dixit alibi bar. ꝙ princeps poteſt vti plenitudine poteſtatis vt finẽ litibus Impõat inſpecta veritate potiꝰ q̃ rigoroſitate i.l. emiliꝰ. ff. d mi. ver. fi.

❡ Itẽ pñmitur princeps ex cauſa facere qcqd agit. Et Aliqua circa pncipẽ, & eius poteſtatem circa remiſſionem pœnarꝫ, & alia, vide andre. de iſer. in titu. quæ ſint rega. ſuper verbis bona con. cri. ma. vſq; ad fi. Et eo titu. circa. ij. col. dicit ꝙ pnceps eſt pater inſpiciẽdo cõmoda ſubditorꝫ. Et in princ. xi. col. dicit ꝙ pnceps tenetur ad iuſtitiã faciendã qa ideo fit rex vt faciat iudiciũ, & iuſtitiã ij. regnũ .x. Et eſt lex animata, & iuſtitię vigor, ita ſcribit ibi, & creat officialẽ ad iuſtitiam.

❡ Itẽ in finali rubric. illius libri. ſcilicet in titu. de ſta cõtra .l. eccle. in .§. item nulla, poſt princ. dicit andr. de iſer. an pnceps remittat quando eſt ex iniuria eccleſię, vel priuatæ perſonæ. Et eo titu. §. gazaros circa iij. col. dicit de bonis pricipibus, q remittũt ꝓprias iniurias, ibi gloſat. l. i. C. ſi quis impera. mal. Et eo titu. .§. nauigia dicit ꝙ pnceps tenetur reſtituere ſubditis, ꝙ eis eſt a latronibus ablatũ. Et in auten. habita. dicit andre. de iſer. circa iij. col, qñ peccant principes, quomodo eos deſtituit, & premit deus Et debent inducere homines ad ſtudium ꝑꝑ bonum publicum.

❡ Item qñ principi porrigitur petitio, vel, ali in poteſtate exiſtenti, vt eſt rector ciuitatis beniuentane, vel archiepiſcopo, ꝙ illud, quod vult deliberare. & decernere debet ſubſcribere in pede libelli precatorij ſecundum berna. de cap. ꝑ tex. in .l. nõ diſtinguemus. §. cũ qdam .ff. de ar. ſicut dicitur ibi feciſſe impator anto.

❡ Item not. bar. ꝙ poteſt ex iuſtã cauſa imperator, vel ciuitas ſeruum alienum manumittere in .l. barbarius. .ff. de offic. prætо.

❡ Item de donis principis ipſe cognoſcit, vel ſua magna curia ſicut de pheudis, vt not. andre. de iſer. in titu. qua vas. iura de fi. circa. fi, ij. col. Et idem not. de leg. cor. circa princ. Et inde eſt ꝙ d . priuilegio ipſe cognoſcit & non valet. ſuper eo alterius ſententia vt in .c. p°, cum veniſſent de iudi. bal. examinat in .l. q ciuilia .C. de ap. in p°. oppo. & .c. tranſcripſi ſup°, in repertorio in verbo priuilegia in additione.

❡ Item an pnceps poſſit donare, vel aliter cõcedere caſtrũ imperij. tradit bal. in ꝑludijs ſuis in l°. pheudorꝫ in xij. q. Et ſtati ſubdit ibi aliq̃ notãda d pncipe. & papa.

❡ Item imperator quo modo eſt papa, in temporalibꝰ, & tenetur facere vt ſeruentur ſtatuta, & conſuetadines locorum Et an poſſit deponi, Et alia. vide. per bal. in .c.i. in ver. marchio in . 17. q. & ſequenti.

❡ Item an princeps Dicatur æternus, & ſempiternus, & ſit orandus, vide per bar. in .l. primicerium .C. de ſtabicen. l° xi.

❡ Item dicit Bal. ꝙ princeps debet ſe facilem, & fauorabilem prebere, & facit vt deus, quia deus eſt veritas, & bene facit cõmittere cauſam ſola facti veritate inſpecta, etiam ſi iudiciarius ordo ommittatur Hęc & alia ſcribit in .§. inueſtitura in titu. de no. fo. fi. circa ver. ſed contradico Vbi facit differetiã. An princeps contrahat, & debet ſeruari ius commune, Aut gratiã, & priuilegium concedit, tunc non, Nec propterea eſt obligatus ad gratiam, quia hoc non agit, Ibi vide, & tenementi quia ſeruiunt in tempore.

❡ Item alibi dicit tex. principes benegniſſime ſcripſerunt in .l. iure .ff. de iure patro.

❡ Item diuinum oraculum, & ſacri apices principi aſcribuntur in .l. iubemus de. c. lib.

❡ Item recte ſubijcimus princibus, & eis tributum ſoluimus xi. q. i. C. magnum.

DE REGE

NVnc de Rege in ſpecie aliqua dicamus. & de poteſtate regia, & eius iure. Et differentia inter regem, & imperatorẽ, Et de his nominibus, & alijs vtilib9 s mag'i recurre ad gloſatorem conſti... regni in prohemio ſuo.

❡ Item rex romanorum dicitur imperator, ..dicit andr. de iſer. in titu. de leg. cor. in princ.

❡ Item de multis regibus, & de rege aragonum. vide andre. de iſer. in dicto prohemio conſti. regni. dr. ca. prohe. in . § . in prologo, & ibi de bono, & malo rege, vide eundem in .l°. p°. in titu°. vt magiſter. iuſti. poſſ. eua. & cæt. circa princ.

❡ Item a regis ſententia non appellatur vt ſcribit andre. de iſer. in titu. de ſacrile. in fi.

¶ Et q̃s habeat maiorem poteſtatem Rex, an impator. vide andre. d̃ iſer. in titu. de no.fid. for˜. in fi.col. Et meminit in titu.de proh. pheu.alie.p fre.§.ſi inter. circa .x.col. in p̃nc. Et ibi an ſi rex nõ faciat iuſtitiam negligentia, vel ſerio deuoluatur ad papam, q̃ dedit.

¶ Et dicit φ filius regis etiã viuente rege dicitur rex. Et ibi dicit φ dicitur in principe romano, locũ habet in quolibet principe, & rege, qui eſt monarcha in regno ſuo. Et ibi quod pręſumitur regẽ omnia bñ agere. Et ideo ab eius ſentẽtia nõ appellatur, quia cor regis in manu dei. Et circa xi. col. dicit φ qñ eſt q̃ſtio inter regẽ, & ſubditos, φ ipſe dat iudices.

¶ Item romanoꝝ rex dicitur etiã poſt coronationẽ, & coronę imperatoꝝ Inſulę dicunt. Et regnum regis romanoꝝ eſt italicũ, & alamanicũ ſcripſit andre. de iſer. in titu. quę ſint rega. circa.p.col. Et in ij.col. dicit φ tãtũ habẽt liberi reges in reg°, quãtũ impator in impio. Et ꝓſeqtur φ iſta regalia ptinentia pſonaliter ad regẽ, poteſt rex concedere. Et generaliter etiamt tranſeunt.

¶ Et de poteſtate regis ſola creãdi magiſtratus, & cõcedendi leges proſequitur in iij˜. ſequenti. col.

¶ Quãdo rex cognoſcit vt dux, vel comes debet appellari ad eũ q̃ ſuperior in illo ducatu, vl' comitatu. ſecundũ bar. in.l.ſi qñ.C. d̃ ap. Et idẽ dicit d̃ epõ, q̃ habet iuriſditionẽ a rege, vt appellat ad regẽ, nõ ad papam.

¶ Et in titu. quę ſint rega. circa.xij. col. ſup ver.monete tradit, de rege aragonũ, & qñ populus eũ elegit, & q̃d tranſtulit in eũ, & quomodo tyrãnizantẽ, & male ſe regente poteſt reuocare. Et eo titu. in ver. poteſtas cõſti. circa fi. dicit regẽ romanoꝝ dici ante coronationẽ, poſt impatorem. Et dediſſe comitib⁹, & ciuitatibus italię ius creandi magiſtratus. Et eo titu. dicit in verbis, & bona.q.cri.ma. circa finẽ. v.col. & ſeq̃nti. an reges habeãt crimẽ lęſę maieſtatis, & ibi ꝓſequit multa de rege, & Imperatoribus. Alibi dicit φ imperium ſeqtur deus, & ipſum deũ de imperio, ſeu coelo cõſt tulit, & poſt deum eſt imperator in terris ſecundum veg.

¶ Ibi ẽt de deo, φ ẽ rex regũ, & dñs dominãtiũ ab ipſo ſunt regna, & ab ipſo dat &cęt. ita ſcribit circa.ij.col. in auten. habita. q̃ eſt poſita.C. ne filius pro patre. Et ibi etiã φ rex eſt in corpore humão animus noſter. Et φ q̃liber eſt rex ſui ipſius. Et φ debẽt reges in virtuoſis actibus ſeq deũ, maxime in humanitate, & clemẽtie, p quã dei ſeruatur imitatio. Voluit enim fieri hõ, & humanus ſic, ibi vide circa ij. & iij. col. in p̃nc. dicit quomodo placatur deus ¶ Et q̃d eſt ira dei, & q̃d operatur peccatũ p̃ncipũ, q̃a cõtra eos inſurgit deus & cę.

¶ Item de donis regum quis cognoſcit, vide andre. de iſer. in titu. qua. vas. vir. de fi. circa fi. ij. col. & in titu. de le. cor. circa. princ.

¶ Itẽ nõ dicitur Rex, qui deuiat a tramite iuſtitię, ſecundum andre. de iſer. in prohe. ſuo in conſt. regni. in .4. col. ibi in verbo. reſcripta quæ auferunt. Idem in.l.i. in princ. vt.m. iuſtitię & cæt. et in titu. de pe. inſe. in vir. cur.l. vt participa. & in titu. quę ſint rega. in illis ver. tex. & bona. con. cri, ma. circa. fi. i. col. Quia proprium regis eſt iuſtitiam facere, & pacem indicere, quia ad hoc iſtruitur rex. vt not. idẽ andre, in titu. de pace. fe. circa princ.

¶ Itẽ ſuire, & honorai reges d̃bem⁹. viij˜.d.c.q° iure.

¶ Itẽ rex eſt vltim⁹ ſucceſſor, ſi nõ habet alios. (ad fi.

Quod nõ eſt in alio barone, vel. comite. not. andre. de iſer. in titu. qua vas. iur. de fi.c. p°. in princ.

¶ Item quęlibet prouintia habet ſuum regem. Et quilibet rex habet fiſcũ dicit andre. de iſer. in titu. de ca. cor. §. ſimiliter. in princ.

¶ Item a ſentẽtia regis nõ appellatur, ſed ſupplicatur Et factum regis nõ poteſt dici nullũ, etiã ſi ſit, vt ſcribit andre. de iſer. in titu. q̃ ſint rega. in .4.col. in ver. multum debent ſtudere reges. Et in ea.col. dicitur de tyrãnizãtib⁹, & vide eũ in autẽ. habita verſ⁹.fi. & col.p.

¶ Adde φ licet princeps dicat nõ obſtãtibus q̃buscũq; puiſionibus factis, ita vult fieri. Quod p hęc nõ tollit ea, quæ facta ſunt legitime, nec reuocare intelligit iuſte prouiſa. Facit etiã φ ibi not.l.fi.C. ſen. reſin. nõ po. ſecundũ bal. Verũtñ bar. dicit φ optima eſt clauſula derogatoria in ſtatutis, vel reſcriptis, qñ ponitur nõ obſtantibus omnibus legibus, ſtatutis, vel cõſuetudinibus, q̃ in contrariũ loq̃rentur. De quibus etiam neceſſe ſpecialiter mentionẽ facere, quibus intelligitur eſſe derogatũ perinde, ac ſi ſpecialiter, & nominatim eẽnt numeratę. Quã clauſulã dicit vidiſſe multoties. Nam tantũ operantur iſta verba, quantũ ſi de omnib⁹ ſtatutis, & cõſuetudinibus ſigillatim, & diſtincte mẽtio facta eſſet. Habes enim omnia p numeratis, ſpecificatis, & in omnibus intelligitur derogatũ. Subdit, ſed aduerte quia cõcedo: φ omnibus cõtrariantibus in genere p illã clauſulã derogatũ intelligitur. Sed nõ alijs cõtrariantibus in ſpecie in caſu directe oppoſito ſigillatim demõſtro. Vt dicã infra in vltima.glo. addẽda. Alij dicut contra, quod omnibus anteriorib⁹ dicitur, vel intelligitur derogatũ, licet non poſterioribus, Vt ibi videbis, & tetigi ſupra.l. ꝓximi. Vnde ſi teſtator in teſtamẽto primo appoſuit clauſulã derogatoriã, ſeq̃ntis. & in ſeq̃nti teſtamento dixit. Non obſtante aliquo alio teſtamẽto p me factum, etiã ſi de eo deberet fieri mẽtio ſpecialis. Nã perinde eſt, ac ſi nominatim, expreſſe in teſtamento ſecundo, Bal. ſeq̃nti expoſuiſſet tenorẽ p̃mi. Caſus ẽ hic, & hic vidi multoties de facto. Et ẽ hęc opinio inter doctores in l.ſiq̃s in p̃nc. de leg. iij°. Ita ſcribit notẽter in l. oẽs circa p̃nc.C. de reſcrip. trigita ãno. Et vid q̃ ſcripſi i ſptorio i ver. cõſuetudir es

¶ Itẽ de p̃ncipe ante, & poſt coronationẽ, vide bar. in cõſti. ad reprimẽda impens. Et adde not. in.c. venerabilis extr. de elec. Et mortuo p̃ncipe videtur iuriſdictio deuolui ad populũ, nõ aũt ad ſucceſſorẽ. Et poteſt duci ratio, quia dignitas vacans, eſt ſicut hęreditas iacẽs, nõ fungit vice ei⁹. qui ſucceſſurus ẽ, ſed hęreditas fungit loco defuncti. vt.ff. de neg. geſtis.l.nã. & ſeruus.§.i. & .ff. de fideiu.l. mortuo. ſic dignitas, & magiſtratus vacãs fungitur vice populi. p quo vide bal. ſi de inue. inter.do. & vas.lis.ori.c.p°. facit in ar.l. vbi ab ſunt.ff. de tuto. & cura.da. ab his. & ibi no.bar. & no. ſaly. in.l. mandatũ.C.mãda. in viij. op. p not. in .c. ne aliquid. extr. de hęre.l°.vi°. Vbi ſpeciali fauore fidei, & licet ſede vacãte, caplm ſuccedat. Nõ tñ poteſt caplm cõferre ſpectãtia ad mortuũ p.c.i. extr. ne ſede (vacã.l° vi°.

¶ Itẽ qñ fellonia cõmiſſa eſt dño, & tacuit, & mortuus eſt, hęredes dñi non poſſunt excitare felloniã. glo. in ver. omnimõ, in ver. nõ licebat. C de inoff. teſta. Et ſimilis glo. quã docto, Sequuntur, in.l. fi.C. de reuo. do. & ſaly. in dicta .l. omnimodo.

¶ Item eadem eſt poteſtas principis, & eius cui committit, extr. de offi. dele. ſane.

¶ Ex largitione tñ nõ videt trãsferri dominiũ, ꝙ habet plurimũ iuris .l. deniꝗ .ff. ex qui, ca. ma. Et multo minus poſſeſſio, quę habet plurimum facti, vt not. in .l.i.ff. de acqui. poſſ. Et ſic neutrum transfertur, vt not. in.c.abbate. de re. iu. l°. vi°. facit ꝙ not. in .c.ij°. de conſue. vide andre. de iſer. in titu. qd ſit inueſti.

¶ Item an ꝑnceps poſſit diſpenſare ſup periurio vide Cy. in .l.fi.C. ſi cõtra ius, vel utn publicam. in iiij°.q.& ibi allegat ꝓ, & cõtra. pro fal.l. nõ dubiũ ad fi.C. de leg. & in auten. ꝙ eis .C. de nup. Facit .l. ſi qs inglinos .§. fi.ff. de leg. p°. ꝓ quo vide bar. in.l.i.C. ſi aduer. ven. alia iura allat cy. ibi. Alibi ſcripſit inno. ꝙ iudex relaxat iuramẽta illicita in .c.debitores in princ. extr. de iure. iura. Quod ibi intelligebam non tam officij auctoritate, ꝗ poteſtate legis, qa lex habet vim apoſtolici, ſecundũ glo. ſingula. in .l. adigere.§.quãuis.ff. d iure.pa. Vel forte ibi loquitur de iudice eccleſiaſtico,q habet huiuſmodi poteſtatem. Glo. tñ tradit, ꝙ iuramentũ illicitum non tenet in .l. ſi quis ſub.con. .ff. de cond.iuſti. Et bar. dicit in.l. preallegata, nõ dubiũ,ꝙ iuramentũ nõ validat cõtractũ ipſo iure nullũ.

¶ Itẽ,an rex ex certa ſcientia poſſit alienare demania & alia huiuſmodi, vide ꝑ andre. de iſer. de iure cur.ob in.l.diguũ. Et ibi ẽt ſe alio remittit, vbi d materijs trad.

¶ Item mandata ꝑncipis an, & qñ debeant conſtare in ſcriptis. Habes vbi ſcripſi ad glo.in.l.i.C.de mã.ꝑnc. Et ꝙ gratię ꝑncipum debent conſtare, ꝓ priuilegiũ, & ſcripturas, facit cõſtitutio digni. ſup° allegata, & cõſtitu.ſi dubitatio, de ꝓba. ꝑ inſtru, & q̃ ibi not. Et ne dũ ſcriptura exigitur, & ꝑuilegiũ, ſed forma ſolita, & ſolenni fabricatũ, fm ea,ꝗ tradit andre. de iſer. in titu. de proh. pheu. alie. per loth.c.qm inter. vbi plene tradit.

¶ An princeps poſſit res publicas, & loca publica donare, vide per dñum meum. in .l. ſacra.ff. de rerũ di.

¶ Item de indignatione ꝑncipis meminit tex. in .l.ij. .§. hoc amplius ad.fi.ff. de his, qui. no. infa. vbi etiã probatur ꝙ non vocatur infamia ſi dat ſucceſſorem in officio, ſi hæc præter indignationem facit.

¶ Querit bal.in.l.nec cauſas.C. d appre. q̃ fuit q̃ſtio antiqua, antiqtus diſputata: Vtrũ valeat ſententia imperatoris parte nõ citata. Et dicit ꝙ illa littera videtur probare ꝙ ſic, quia valet lata non cauſa cognita, ſicut valet eius priuilegium, vt not. in .l. his, qui publicę, cauſę ab eſt .ff. quibus. exca. maio. Vbi glo. dicit ꝙ ſi iuſta cauſa eſt, valet factũ ꝑncipis etiã ſine citatione. Nõ obſtat .c. paſtoralis de re. iud. in clemen. quia ibi imperator proceſſit contra nõ ſubditum ſibi ꝑncipaliter, ſed eccleſię romanę. Et ibi not.ꝙ quatuor ſunt ad ꝑncipem facienda, qñ remittitur ad ꝑncipem terminãda. Alibi tradit an in reſcripto principis ſit neceſſaria citatio, & dicit ꝙ non. in .l.ij.C. de tempo. ap.

De Regina: Et Rege

DE Regina parũ dicam: poſtea rurſus proſequar de rege. Et eſt ſciendum ꝙ dicitur ꝑſſima in .l. donationes, quas diuus, q̃ eſt la p°.C.de dõ. inter vir, & vxo.

¶ Item regina non habet dignitatem proprio iure. Ex quo infertur notabile dictum cy. in .l. ſi qs ad ſi. q te. fa. po. Et alibi dicit, ꝙ ſi nubat inferiori pdit dignitatem, & nomen reginę. in .l. cum te. C. de nup.

¶ Si Rex conceſſit pheudum, nunqd ſucceſſor teneatur obſeruare, tenet bal. ꝙ ſic in . c. i . in p°. Rubri. pheudi, tu ver. marchio ſub. xviij. q.

¶ Item rex tenetur emendare omnes violentias, & latrocinia occulta in regno, quia tenetur ad cuſtodiã. Et ideo habet reditum regni, ſecundum thomam, prout ſcribit andre. de iſer. in conſt. dãna clandeſtina.

¶ Itẽ an rex. vel imperator puniet iniuriam factã Imperio, vel reipu. ſicut papa iniuriã eccleſię tradit andr. de iſer. in titu. de proh. pheu. alie. ꝓ frẽ. §. ꝑterea ſi inter, & incipit ad.fi.xij col. ibi, & in xiij. pſequitur ꝙ rex nõ poteſt facere legẽ vt iudicet in cauſa ſua. Itẽ q̃rit bar.in.l.i.ff. de offic. ei°, cui.man.eſt.iuris. An imperator poſſit delegare cauſam meti imperij, & dicit ꝙ ſic in ij°.q. Et in . q . ſequenti, quęrit quid de legato principis?

¶ Item alibi dicit de ſe imperator Diuinas noſtri numinis aures.in.l.fi. in princ.C. de acqui. po.

¶ Itẽ cũ impator auguſti nomẽ accipiat, tanꝗ pſenti, & corporali deo fidelis eſt ei pſtãda deuodo, & impẽdendus peruigil famulatus & cæ. Pro vt proſequitur bal. in titu. de pace tene. circa princ. ij. col. vbi allegat vegetium in ſecundo de milita. diſcpli. Et ibi ꝙ imperator habet imperium a deo.

¶ Item an Rex poſſit filium ſuum regem ſubſtituere dixit archi. ꝙ ſic quo ad nomen, ſed non quo ad regimen vide ij.q.i.c. oderit. Ita ſcribit bal. in ſuis preludij, pheu. in xiij°.q. ſub p°. dictione pheudo. Et ſubdit ibi ꝙ non preſumitur imperator concedere nõ concedenda, & ideo diſtinguit, & dicit vt ibi.

¶ Item principibus, & poteſtatibus fidem, & reuerẽtiam ſeruari oportet, quam, qui non exhibuerit apud deum miſericordiam inuenirí nõ poterit fm hierony. vt habetur in decre. xxiij . q . iiij . c . regum . §. ipſis.

¶ Item imperator aſtringitur canonibus concernentibus animam .lxxxxvi. di .c. duo, & .c. ſi imperator. In temporalibus vero vide glo. notabilem in .c. quoniam .x.di. quę dicit ꝙ ab imperatore non appellatur ad papam puto hoc verum, niſi per viam, peccati cõtra iuſtitiam denegatam adiretur papa contra imperatorem, vt in .c. nouit extr. de iud.

¶ Item imperator obligatur iuri naturali. Vnde obligatur ex contractu cum ſubdito, vt in . c . i. de proba. Nec poteſt princeps tollere ea, quę, ſunt iuris naturalis iuſti. de leg. ar. tu. in ſi. Item dicit hoſtie. de papa maxime reſpectu iuris diuini, vt ſi papa iure recto obligatur ex iuramento, nec poteſt ſe abſolui facere, cum alium ſine cauſa a iuramento illius abſoluere non poſſet, vt no. glo. in . c . quanto de iure. Iuran. & inno. in.c. cum inter de proba. Et dixi pleuius in alio volumine. circa tractatum repertoriunculi mei in ver. canonis, Cicero in oratione pro mi lone, quę incipit. Et ſi vereor iudices, ſcripſit. Nimis multa audire coguntur, neꝗ aliter facere poſſunt hi, quibus commiſſa eſt tota reſpu.

¶ ITEM baronia conſtituitur deſtinatione principis. ſi ex certa ſcientia dat vnum caſtrum, vel

pheudū in baroniam ſecundū andre. de iſer. in titu. de ca. q. cur. vel c. ſi. circa ſi. iij. col. ver. qd. ſi rex. donat.
¶ Item pnceps habet bona generis. Nam qdam ſunt patrimonialia, quę ad eū ptinent vt ad puatam pſonā, vt habetur in .l. apud iulianū .§. ſi. ad ſi. ff. de leg. p°. Quędā vero vt ad pncipem vt ibi. Et ſic qdam habet vt cęſar nomine puato, qdam vt imparor nomine dignitatis imperij. Vt pbatur in .l. bene a zenone. C. de qua pſcrip. l. ij. §. hoc quoq; interdictum. ff. ne quid in loco publico. Vide ad hoc andre. de iſer. in cōſti. digni. in titu. de iure ſuo. cur. ob. l°. iij° in princ. Vide bal. in .l. cōperit. C. de preſcrip. tri. anno. vide eundē bal. magiſtraliter colligentē: & bō ptinentia ad fiſcū in Rubri. C. de iure fiſci, & c. tranſcripſi, in tractatu de fiſco. ver. bal. in rubri. & cæt. Eoꝝ, q ptinent ad eum tanq̄ impatorē, qdam ſunt fiſcalia, aliqua nō fiſcalia Fiſcalia ſunt, q ad pncipis camerā ſpectēt. l. ſed, & celſus in pnc. ff. ꝓ emp. Et tenet bar. ſup rubri. C. de iure fiſci. l. x. fiſcus enim nihil aliud ē q̄ camera imperij, vel principis. Secundū glo. & bar. ibi, q dicit ꝙ eſt qdam burſa. Et bal. in titu. de pa. iur. fu. §. allodiū, tenet ꝙ fiſcus eſt ſaccus, q imburſat oia etiā male acqſita. ff. de calū. l. in hæredē. ff. de inoffic. teſt. l. papinianus. §. meminiſſe. Bal. quærit alibi vtrū fiſcus, & reſpu. differant, & ibi quare dicitur fiſcus .i. a ſacco, & refert butri. dicentē, ꝙ fiſcus, & reſpu. romanoꝝ, ante impium tranſlatū, erat vnū, ſed poſt, nō ē vnū, & idē. Vt p bal. in .l. i. C. de pœna. iud. q male iud. Et licet fiſcus ꝓprie nō ſit niſi papę, & imperij. l. i. C. de bo. va. l°. x°. & .ff. de muri .l. ſimile. Tn̄ rex ſiciliæ enim ſit. Monarcha in regno ſuo. habet fiſcū, vt tenet andre. de iſer. in pnc. cōſti. pleriſq; locis. Cum et multi populi fiſcū habeant de cōſuetudine ſm bal.
¶ Alia vero bona, q nō ad burſam, & ſaccū cameræ ptinent. vt ſunt Iuriſditiōes pheuda, & honores, dicūtur ptinere nō ad fiſcū, ſed vel ad rempublicā vtilē regni. ff. ne qd. in lo. publ. l. ij. §. hoc interdictū, & .d. l. ſed & celſus, in pnc. Et tenet hic bar. vt ſupra. Vel ad ipſum vt pncipē de qbus habes in titu. quæ ſint rega.
¶ Hæc aūt fiſcalia cōcedi neqūt. niſi ꝓprio motu, vł cū clauſula nō obſtāte, nō aūt facta ad poſtulationē vt eſt tex. no. in .l. i. & ij. C. de pe. bo. ſubla. l°. x°. vt tex. & glo. Et ſecūda iuſſio obtinet, vim cōmiſſionis pmo motū pncipis, ſm bal. vt refert dn̄s meus. in .l. nec dānoſa .C. de præci. imp. of. Et bar. voluit in .l. i. ibi expſſe, ꝙ res ad fiſcū ptinētes, nec impetrari poſſunt, nec valet facta cōceſſio ſiue ſint incorporata, ſiue nō. Immo punitur impetrās etiā notarij, & oēs, q huic cōceſſioni opam, & opē prębuerint. In dubio nō intelligitur facta cōceſſio ꝓprio motu, niſi expmatur, vt pbatur in .c. ꝓprio motu. extr. de præben. l°. vi°. et hic tenet. bar. iij°. q. Et ideo debet a iudice repelli. l. reſcripta, & infra no. bal. C. de pci. imp. of. & .l. ſi. etiā per bal. C. ſi contra ius veluti publica. Talia enim reſcripta ad poſtulationē partis cōceſſa, ꝙ in dubio pſumitur, viderent ſubretitia, & p importunitatē obtenta vt pbatur. in .d. l. p°. & ibi per bar. & not. in .l. iij. in pnc. ff. de muri. ſimiliter & cum ipſoꝝ bonoꝝ ſit denegata petio ipſoꝝ reſcriptū. Impetratū intelligitur, & pſumitur ſubretitiū, vt pbatur ēt in .l. i. & ij. ſi nupt. ex reſcrip. pe. & .l. iubemus nullā, de ſac. ſanc. Ea enim q per imbrobitatē obtinentur dicūtur fieri inuito cōceſſore, nō enim videtur cōſentire, q p importunitatē cōſentit. tex. & glo. no. in .c. audacter .viij. q. i. De hoc ꝓprio motu principis vide aliqd p bal. in .l. ſi. C. ſen. reſ. nō poſſe.
¶ In nō fiſcalibus valet conceſſio, ēt nō proprio motu. facta, vt in pheudalibus iuriſditionib⁹, officijs, pbendis .l. i. & .ij. .C. de omni agro. de ſe. l°. x°. Et in .c. i. de his, qui pheu. dare poſſunt, & in toto titu. de pben. & eſt ratio ſecundum bal. quia iſta dari conſueuerunt cū vacant.
¶ Item pncipem decet, q nouū regnū, ſiue regimen adeptus eſt, vitā pmo inſtituere. Ac ſibi principatū ſimilē reddere poteſtea ſubiectis ſuis morib⁹ adapture, Nā neq; cadentis eſt erigere, neq; ignorantis docere, neq; dominari qdem recte poteſt, cui nihil dominat. Quis igitur principi dominatur? Lex, quæ omnium mortaliū, & eoꝝ, quę morte carent, regina eſt, vt dicit. pindarus. Nō q in libris, aut lignis qbuſdā forraſſe inſcribitur. Sed ratio, q ſibi in animo exiſtit, quę cohabitat ſemp ſecū quæ eū ſeruat, ac nunq̄ eius animum duce puatū reliqt. Horū eni rattoꝝ numerū, & bonoꝝ q dij humano generi dono dedūt, neq; fruct⁹ nec vſus eſt, vllus ſine lege, & iuſtitia pncipis. Iuſtitia legis perfectio eſt, lex principis opus. Princeps quoq; ſimulachrū dei, q cuncta decorat, ipſe ſeſe deo ſimilē virtute cōſtituit, & imaginē ſuauiſſimā, etiā deo acceptiſſimā accepit. Nā vt ſolem in cœlis pulcherrimū ſui ſimulachrū, & lunā deus firmauit. Sic in ciuitatibus imitatio qdam illius, & sblendor eſt pnceps. Qui quaſi deo ſimilis iuſtitię augumentū: hoc eſt, pro cōſilio dei mētem habet nō ſceptrū, nō fulgur, nō tridentē, vt fingūt ſe ſe aliq. & ſubſcribūt. Egre enim fert deus illos qui corruſcatiōes, & fulgura, et radios imitari volunt. Eos vero, ꝙ eius bonitatē amant, q ſe illi virtute, ac pietate ſimiles fieri conantur. alacer deus erigit, & cū illis partitur prudentiā, iuſtitiā. virtutē, & amorē erga patriā, & ſuos. Quibus nec ignis ē magis diuinus, nec lux, nec ſolis curſus, nec aſtroꝝ ortus, nec occaſus, nec, ęternū aliqd. aut immortale. Nō enim longitudine vite deus beatus eſt, ſed virtute dominādi. Hęc p ſe. qdem perſpicua ſunt, & illuſtria, ſed et habēt auctorē plutarchū humanaꝝ rerū peritiſſimū in libellulo ſuo vbi, hæc, & plura alia ſunt. Et paulus iuris cōſultus ſcriptū reliqt. Dicit enim impatorē, & tāte maieſtatis, eas ſeruare leges, qbus ipſe ſolutus eſſe videtur in .l. impfecto de leg. iij°. Idem plutarchus refert in apochthematibus ſuis trāſmiſſis ad traianum impatorem circumdixiſſe. Q d neminē dicēt imperare q ſubditis nō eēt melior.
¶ Dicit Ang. in pnc. ſuę lect. ſup autēticaꝝ li°. in Rubri. p°. in glo. ibi ſed tāq̄ deus dicit. Ex hoc ſumit, ꝙ cū pnceps in tēporalibus ſit vicarius chriſti, ꝙ qcquid p ipſū factū ſit plenā habet roboris firmitatē, ſicut per ipſum deū. Et hoc facit ꝙ dōatio facta p cōſtantinum ecclię teneat, ſicut eni de⁹ potuiſſet donaſ, ita & pnceps, q tāq̄ de⁹ facit, de hoc l. phemio. ff°. ꝶ. dicatis vt ibi.
¶ Itē ſumitur etiā ex hoc, quod qcquid fit p vicarium pncipis, vł epiſcopi, attribuitur ipſi pncipi, vł epiſcopo .C. de ap. l. pcipimus, & .l. vicarij. Et p hoc extr. de offi. vic. c. i. ſup glo. in ver. rationabili ſaluaſ ang. facit optime tex. in .l. i. §. omnia enim merito. C. de ve. iure. em. g.
¶ Itē pnceps habet dominiū generale in rebus, & iu-

tib⁹ omniū ſubiectoꝝ, vt in cōſti. ab officialib⁹ in pͥnc. in titu. vt fideles nři inde. nō vexe. Q đ qualiter intelligaꝶ dicꝶ ibi ꝑ glo. vide tex. et q̄ ibi notanꝶ in cōſti. ſi dubitatio i titu. đ ꝓbac. ꝑ inſtrumēta. l°. iiȷ°. cōſtit.

¶ Auguſtinus dicit de ciuitate dei . l°. v°. c. xxiiiȷ. Neqꝫ enim nos chriſtiáos quoſdā impatores ideo felices dicimus, qa vel diutius imparunt, vel imperantes filios morte placidi reliquerūt, vl' hoſtes reipublicę domuerūt, vel inimicos ciues aduerſus ſe in ſurgentes, oppimerūt. Sed ſi iuſte imperarunt, & ſuam poteſtatem ad dei cultum maxime dilatandū faciūt, & deū timēt. Item ſi cui immunitas ꝑ pͥncipem eſt conceſſa ab omnibus ꝑſonalibus, & realibus, nō videtur ab aliȷs omnibus liberatus, qui poteſt leuiter, & breuiter expediri. Caſus eſt vnicus in. l. decurio for. in Rubri. C. de decu. l°. x°. ſecundū doc. lodo. in ſuis no. Immunitas tñ ꝑſonę cōceſſa nō tranſmittitur ad hęredes, ſecus ſi generi, vel poſteris, & tunc ad filios, ex maſculis. tex. no. in . l . i . §. i . ff. de iure. immu.

¶ An aūt pͥnceps poſſit reuocare pheudū, vl' pͥuilegiū conceſſum, quo modo, & qñ, vide bal. vbi tradit de materia pheudi multa notanda in . l. q ſe patris . C. vñ lib. circa . x. col. ver. & ſcias ꝙ licet & cæt. Ego plene ſcripſi ſupra circa conſil. xv.

¶ Sed qd ſi pͥnceps refert ſe ad aliā ſuā cōceſſionē, quę nō appareat, an iſta relatiua illius fidem faciant? Videretur ꝙ nō. ar. autēti. ſi qs in aliquo doc. C. de edē. Contrarium determinatur ꝑ glo. & doct. in . l. admonendi. ff. de iure iura. Non obſtat dicta auten. ſi qs in aliquo, qa fabricator inſtrumēti de quo loqtur autētica nō habet poteſtatē aliquē obligādi niſi quatenus conſenſus interueniat contrahentiū, vt in principe, ſeu in exēpto q habet poteſtatē cōcedēdi, legē cōdēdi, qa q̄ſi ſaltē de nouo cōcedat, & diſpōat, ex q° de aliq° alio nō apparet, vt in ſimili not. in . l. lucius . §. qſqs de leg. iȷ°. & . C. de fal. cā. ad ie. l. i. & . C. de dona. l. ſi donatio, vbi glo. & hic fuſe originalis iaco. de are. in . d. l. ſi donationē. Et idē voluit apoſtolicus in cleme. i. de ꝓba, & infra in glo. Io. an. & loqtur ibi in litteris papalibus narratiuis, qbus dixit dandā eſſe plenariā fidē Vide ad hoc not. ꝑ bar. in . l. cōficiūtur . §. codicilli. in iȷ°. q . ff. de iure co. & ibi notaui ad bar. Adde not. ꝑ bal. & dñum meū in . l. i. C. de epiſco. & cleri. & per Cy. in . l. ſed. C. de con. & cō. ſtip. & ꝑ bar. ēt in. d. l. admonendi. & . d. meū ibi, & ꝑ bar. in . l. eū. qui . §. iulianus. ff. de con. pec. ¶ Et ꝑ hoc ēt Reſpōdetur. ad. l. ſancimus . C. de diuer. reſcrip. Quia tā hoc, q̄ illud poteſt dici autenticū, & originale, qa ab eqꝫ, & eadē poteſtate vtrunqꝫ dependet. Nō aūt dicitur ex hoc licet id, ad quod refertur nō appareat. Sed obſtaret illa lex ex alio capite, ſm illā lecturā ꝙ originalia, nō extra ſunt ad fidē facienda ꝓducenda. Non enim facio dubium qn illa littera regia relatiua diſponat, licet de alio actu mētionetur. ſed qa nō illa, ſed eius exemplū ꝓduceretur, vt habui in facto conſulere in conſil. xx. iȷ. Quo caſu illi ex hoc fides nō dareꝶ ꝑ . d. l. ſancimus.

¶ Itē obſtaret ſecūdo qa illa debet habere pͥncipis ſubſcriptionē, vt expꝛſſe dicitur ibi, & in. l. ſacri affatus eo titu. Et inde eſt ꝙ dicit glo. in . l. ꝓbatorias . C. de diuer. offi. l°. xiȷ°. quod qñ vel vbi exigitur ſubſcriptio principis, reſcripta principis non poſſunt exemplari vt probent, vt fidem faciant, cum in exemplis non cōtinuatur ſubſcriptio. Et qa debet eſſe, & apparere in reſcriptu dat. cācellariȷ, q̄ eſt ſolita, & neceſſaria in huiuſmodi cōceſſionibus regiis. Et ſic nō debet a forma recedi, ſi id cōſueuit pͥnceps faceꝛ. Aliter ſecus, ſm ea, quę plene tradit andre. de iſer. q ad hęc allegat multa iura in. c. qm̄ inter in titu. de proh. pheu. alie. ꝑ loth. Vbi etiā dicit debere cōſtare vere eſſe ſigillata ſigillo pͥncipis. Et ſubdit ꝙ vnū de ſubſtātialib⁹ ommiſſum viciat, quia de talibus ſubſtātialibus non fit mutatio, vel pretentio . C. de teſta. l. vnus, & de integ. reſti. l. diuus. cætera dic vt ibi per eum.

¶ Itē ad pͥncipē ꝑtineꝶ declaraꝶ dubia bñficiȷ, & gꝛę ſuę tex. ē in. l. veratius ad fi. ff. đ re. iur. Et glo. not. in. l. ſi qs intētione. ff. de iud. Et dixi in reptorio in ver. pͥuilegio.

¶ Glo. no. ꝙ benignitas præfertur rigori. in. l. barbarius. in ver. humanius, ſed potius ibi nominare poſſemus id, ꝙ humanius eſt dicere.

¶ Mirabilis tex. ꝙ liber ſit honoratis viris adit⁹ ad pͥncipē in. l. fi. C. de offi. diuer. iudi. Et reperi ibi glo. interlienalē, q̄ expōit ꝑ doctorib⁹, vl' forte ſunt nobiles viri

¶ Itē ange. in. l. iȷ. C. de quad. ꝑſcrip. in princ. dicit eſſe caſum ibi cōtra illos, q dicūt ꝙ impator nō poteſt rē meā ꝑ pͥuilegiū alteri cōcedere, & auferre mihi dominiū, & intelligitur etiā ſine cā, & ita cōcludit dū tñ habeat clauſulam derogatoriam nō obſtāte . l. Bal. aliqd dicit in . l. fi. C. ſen. reſin. non. pot. & ibi an princeps poſſit tollere rem meam ſine cauſa.

¶ Idē bal. quærit in . l. p°. verſus . fi. in ver. mō facio quēdā volatū. Vtrū iuſto coram cęſare Rex Robertus amiſerit pheuda, q̄ ab impatore tenebat, cū fuerit dānatus ꝑ imperatorem de crimine lęſę maieſtatis. Ita ꝙ nullas ciuitates, & terras, quas dictus rex rubertus tenebat in pheu. ab impatore poſſit rex romanoꝝ modern⁹ alteri cōferre ſuppoſito, ꝙ dicta pheuda eēnt cōceſſa regię dignitati. Et iſta ē materia. c. paſtoralis đ re iud. in clemē. quā multū ſubtiliter, & elegāter ꝓſeqtur ſuo intellectu ꝓfundiſſimo, ibi vide. Et dicit ibi ꝙ vbi impator ibi oīs iuriſditio. C. đ teſt. l. omniū T. oīa enim claudit ſub pectoꝛ ſuo. l. depꝛcatio. ff. ad leg. rhod. đ iact.

¶ Itē ꝙ nō ſic orbē papę impator donauit, qn ibi poſſit exercere voluntariā iuriſditionē in oēs, & ēt cōtentioſam in hoſtem ſuum. Et ꝙ maieſtas eſt ipſe imperator . l. quiſqꝫ . C. ad . l. iuliam maie.

¶ Itē licet nō haberet aliquā iuriſditionē in vrbe, tñ ibi retinet honorē impialē, qa ibi coronatur. Vñ q facit cōtra coronā geminū facinus cōmittit, vnū cōtra coronantē, aliud cōtra coronatū. Quinimmo cōtra ſenatū vrbis, & cōtra rēpu. totā romāoꝝ vt. ff. đ ca. l. hoſtes

¶ Itē in ſupioribus ſatis dictū eſt de clemētia, māſuetudine, & humanitate pͥncipis. Nō memini đ eius indignatione aliquid tetigiſſe, quia nec indignari debet, quia hoc eſt contrariū clemētię, & manſuetudini ſuę. Sed aliqñ videmus ipſum apponere in fine, in litteris ipſam ſuā indignationē. Quā ob rem quæro qd importet, & habes bar. in extraua. qm̄ nup ad fi. in ver. indignationē noſtrā, vbi bar. gloſat, iſtius modi verbi nullū effectū reperiat, niſi ꝙ verum, & quatenus verbū ſonat, quia indignat⁹ nō pꝛbebit ſe gratioſum, & in hoc reſidet. Ego reperi glo. quę aliter exponit, in corp. in aūt. de man. prin. in . §. Sed neqꝫ coll. iȷ. Nam indi

gnatio eſt, quia ſeuerius princeps vindicabit, quo caſu habes tex. ſing. ꝙ ſententię huius executio debet xxx. diebus retardari xi.q.ij.c. cū apud theſſalonicam et ibi bona glo. qbus caſibus retardet mors dānati. Et allegat tex, iuſti. de his, q ſunt ſui, vel ali.iur, inſi. Alibi etiā de indignatione ſua dicit, in auten. ne lux contra na. in fi. Et inueni ange. In ſua repetitione in .l. ſi vacantia .C, de bo. va. l°.x°. ſup illis verbis nō euitāt indignationē dicentē extra ordinē puniri ex quo poena certa ſtatuta non eſt .ff. de pen.l. hodie. Et dicitur extra. ordinē ideſt arbitrio iudicis .l.i.§. poena aūt, & ibi glo.ff.de li. agno. Et dixi plene in reptorio in ver. iudex. Alibi dicit tex. indignationē dn̄i nō euitabit, in titu. quę ſit. p°. ca be.a.§. ſed qui delator dn̄i &cęt. licet ibi non exponatur. Alibi dicitur cōpetens indignatio iudicis in.l.fi.§.i.C. de ap. ſecus tn̄ forſan videretur ſi dixiſſet irā noſtrā, vt vtimur tex. in conſt. regni. in titu. de animalibus in paſcuis aff.§. huiuſmodi an. circa fi. iij.li. pp id. quod dicitur, ira regis nuntius mortis. Cęſar aūt in illa ſua oratiōe quā fęcit in ſenatu ſup condēnatione cōiugatoꝝ, quę incipit oēs hōies, ingt ꝑdictos magno impio nec ſtridere, nec odiſſe, ſed minime iraſci decet, q̄ iracūdia dicitur apud alios, ea imperio, ideſt, in imperāte ſupbia, atq̧ crudelitas appellatur, & eſt teterrimū, & deteſtandiſſimū vitiū in oīb⁹ hōib⁹ ꝑſertim in ꝑncipe, qa nō habet interris terrorē. ℭ Tranſgreſſor aūt regij mandati, qualiter puniatur plene proſequitur gloſator conſti. regni in prohemio in ver. mortalitate preſcripſit. Et memini ſup°. in titu. de principe in ver. item de contentore.

ℭ De actib⁹ & geſtis ab irato. an ſint punibilia, ſeu valida vide cōmentū .d. lodo. In.l. qcqd.ff. de re. iur. qđ poſui in viij°. titu. de qbusdam errantibus. not. In ver. dicit idem lodo. volo commentare circa fi. illius titu.

Conſilium Decimum Nonum

IN quodam priuilegio: quōdam comitis henrinci rubei, & vt puto caſtri, & terrę militelli, erant verba ſequentia ſuper qbus habui nobili guilielmo ruffo cōſulere v3. Proximiores dicti comitis, q a ſtirpe legitima quōdā dn̄i henrinci rubei ꝑaui dicti comitis deſcendāt, ſuccedere poſſint, & valeāt in dicta terra, & caſtro militelli in defectu heredū legitime deſcēdentiū ab eodē comite. ℭ Et hic cōſidero, ꝙ.c. ſi aliquem, ꝙ eſt regis iacobi loqtur qn̄ moritur pheudatari⁹ nullis liberis relictis, ſed frate, vel eoꝝ liberis vſq̧ ad trinepotē. Cōſidero ꝑmum qa nominauit fratrē, & non ſororē, quę nō vocatur ſtante maſculo fratre, vel liberis fratris maſculini, vel conſobrini, qa dicit vſq̧ ad trinepotē. Ruſum cōſidero, ꝙ in ſucceſſione hac trāſuerſaliū cōſideratur ipſo iure .s. pragmaticę, ius francoꝝ. Subinde cōſidero qđ eſt cōſtitutio regis iacobi, & ſpecialiter ꝓuiſum in ꝑuilegio vt habeat locū. Succeſſiue cōſidero ꝙ quo ad ꝓximiores moritur abinteſtato, qa nullis nō expedit teſtari. Cōſidero ꝙ ineſt ipſo iure forma francoꝝ in caſtris vt alibi vidi auctoritatē andre. de iſer. qua nūc nō memini. Preterea cōſidero, qa dicit ꝓximiores ſuccedāt, qđ ſi ſunt plures vno gradu, & maſculi, an ambo ſuccedāt, certe nō ſed maior natu, vel minor maſculus. Nouiſſime cōſidero, ꝙ maritata nō ſuccedit iure cōſti. quas vide. Sed illud verū qn̄ eſt alia nō maritata, eiuſdē gradus. Sed ſi ſola maritata, vel plures maritatę ꝓximiores, primonata ꝑferatur. Ergo ſi eſt vna maritata in ꝓximiori gradu, & ali⁹ maſculus in gradu inferiori, nō puto ſuccedere. Sed conſti. vt de ſucceſſionibus innuit cōtra in .§. cōiugatę, & habet rationē, ꝙ ſoror maritata habet ius ſuū vt glo. exprimit in dicto .§. Vnde ſuccedunt maſculi quātūcunq̧ vlteriores ſint. Sed cōſtitutio, ſi aliquē, dū dicit vt inter duos eodē gradu, vult vt foemina excludatur a maiori, vel ab mari, ſi ſunt eodē gradu, nō aūt vt excludatur foemina ab mari inferioris gradus. Sed certe illud ibi nō dicit, ꝙ nō excludatur tunc foemina ab mari inferioris gradus. Nec quod non excludatur, Sed hoc venit ex natura iuris francoꝝ, vt inferior maſculus excludat foeminā proximiorē, & ſpecialiter maritatā ꝑ .d.§. coniugatę, quę habere videtur ius ſuum ſcilicet dotē. ℭ Item adhuc cōſidero, qa in ꝑuilegio dicitur ꝓximiores dicti comitis, q veniūt a ſtirpe &cęt. ℭ Saly. tangit de nomine ſtirpis, & quos cōprehēdat in.l, ſi qs in ſuo .C. de in off. teſt. In recollectis meis ſub eo. Itē qa nomē heredis ibi, ita ꝙ comes, & heredes ꝑdicti, cōprehēdit oēs ſuperiores, q ſūt heredes ſanguinis, vł heredes, & ſucceſſores ſucceſſuri i terrā, & caſtrū. ℭ Item qa ſubdit quod ſint incolę. Itē ꝙ teneāt in capite de nr̄a curia. Quę oīa nemo dixerit optinere tātum in liberis, & nō in ꝓximioribus. ℭ Itē qa ſequit ꝙ ſub militari ſeruitio teneāt heredes, & comes, Ergo nō ꝓximiores, nemo hoc dicit. ℭ Nō obſtat ſi dicat ꝙ nominat minoribus fratribus, & co hæredibus ſuis maior natu ꝑferatur. Quia illud in caſu ſuo, & gratia exempli poſitū eſt. Sed ꝙ poſt ſequitur de alijs, dic & generaliter, & indiſtinte. ſcilicet ac maſculus foeminis ꝑferatur. Et ſic vult indiſtincte maſculū foeminę preferri, & ſpecialiter maritatę. ℭ Sed replicabit de maſculo, q ſit eiuſdē gradus, vel in eodē gradu. Quęro ergo ſi eſt ſoror maritata defuncti pheudatarij, & nepos ex fratre iure francoꝝ, quis ſuccedet, ſoror maritata ꝓximior, an nepos maſculus, ex maſculo in inferiore gradu? Eſt credo bal. qui tangit infra allegabo ſic ergo clauſula. ita ꝙ viuatur iure francoꝝ cū ꝓpoſuerit de duob⁹. s. filijs, & in eoꝝ defectu de alijs ꝓximioribus. Iſta clauſula poſterior cōprehendit vtrunq̧ licet loquatur de alio caſu, ar. ex.l.i.C. de diuer. re. Et ſpecialiter qa nō eſt maior ratio in vno caſu, q̄ in alio Immo fortior in ꝓximioribus q̄ filijs. Reſtringi enim magis ꝓximiores, q̄ filij debuiſſent. ℭ Itē eſt dubium, qa ſi dubitatur de ſorore, qa mulier, & maritata, quid de filio ſororis, qui eſt heres defuncti. Item ē ꝓximior in gradu & maſculus, licet veniat ex foemina, An ille ꝑferatur maſculo venienti ex deſcendenti ex maſculo. Et eſſet prima facie dicendū, ꝙ ſic, qa in hoc maſculo deſcendenti ex maſculo obſtet gradus inferior, vnde ꝺ maſculo, ad maſculū certatur, qa ambo ſunt maſculi. Eſt vnū, pro vno, & aliud pro alio. Nā in vno eſt gradus ꝓximior, licet veniat ex foemina, in alio eſt gradus inferior, ſed tn̄ venit ex maſculo. Quid ergo ꝓualebit gradus, vel origo? nā vterq̧ maſculus eſt, ſed origo diuerſa. Et ordo ꝙ gradus vincit originem. di

gniorem Ius

gniorem. Ius francoꝝ eſt ꝙ tollit iſta dubia. qa pſona maſculi anttenditur. Cōſiderandū reſtat, hic nepos ex cui⁹ pſona veniat an pris ſui, & ſic ſuccederet in capita, & nō ſtirpē, & ſic nō cōſideraꝛ pſona ei⁹, a q° deſcendit ſm bal. in auten. ceſſante. C. de le. here. Et vide p bal. in .l. quoties. C. de ſuis, & leg. hęre. Et ſic eſt valde remotus, & ibi vide p eum de ſucceſſione ad pheudū, Vbi dicit, ꝙ tenore cōtractus non obſtante filia venit ab inteſta, eſt potius q̄ filius alterius filię p̄mortuæ. Sed hic eſt filius matris. ſcilicet conſobrini comitis in vlteriore gradu. Et ſic etiam conſiderata perſona patris ſi viueret non obtineret. Si aliquod ius excluderet fœminā, excluderetur forte veniens fœmina. Sed certe nō omnino excluditur, ſed qñ eſt maſculus aliter, ipſa ſuccedit, vt eſt dictū, Sed nō poteſt venire ex pſona matris quia viuit. Ergo filius eſt excluſus, tñ eius mater admittitur. ℭ Stirps aūt videtur eſſe principium ſucceſſionis, ſicut dicimus ꝙ ſuccedūt in ſtirpē .i. pro vno ſtipite, & fundamento. Sed ſi in ſtirpē intelligitur de genere maſculino, fœmina excluderetur. Hæc collegi cū dificultate, ex his, q̄ tunc ſcripſi p memoria mea potius q̄ i modū allegationū.

Conſilium Viceſimum

PEr conſtitutionem: monomachiam: in noſtris conſtitutionibus regni habes primo ꝙ corrigitur duellum in omnibus caſibus, exceptis paucis, qui ſunt duo effectu. furtiuę.s, mortis, & criminis læſæ maieſtatis, ꝙ fit p̄ncipaliter cōtra p̄ncipis ſecuritatem, quod dicitur crimen per duellionis, vt in factū dicitur ante memoratæ cōſtitutionis cōiuncta glo. ſua. cōcor. cū alia conſtit. in titu. de cap. vir. l. in q̄ſtionib⁹ in p̄nc. Secundo habes, ꝙ in illis duobus caſibus nō incipitur a pugna, nec ꝓceditur ad pugnam, ſi ſup eſt accuſatio, vel probatio per accuſationem. Quæ ſi eſt electa, & non probauit auctor, reus abſoluitur omnino ſine metu inquiſitionis, vel pugnę. Neq; enim poteſt a modo prouocare ad pugnā poſtea, q̄ ius accuſandi, & probandi per teſtes elegit. Quęret ergo princeps ab initio an poſſet delictum probare, ſi dicit ꝙ non, tunc inquiſitionem fieri faciat ſubtilem, & ſi per ingſitionem, probetur plene tunc dabit licentiam accuſandi pugnā offerendi reo. Si nō ꝓbeť plene, ſed ſemiplene, nil fiet p̄iuditij reo, vt poſſit ꝓcedi cōtra eū ad pugnā. Quinimmo ac ſi inquiſitio nūq̄ facta fuiſſet facultas, dabitur actori ꝓbandi iudicia, vt poſſit ad pugnā cōueniri contra reū. Et ſic videtis ꝙ loquitur de accuſatore cōtra reum Illa conſtitutio volarū ad pugnam ab accuſatore, & in caſu p duellionis, vnde non videtur loqui, ſalua pace aduocatorū magnifici comitis ioannis, in caſu dñi guaſtonis, cū dō ferrando de viginti milijs. Vbi e cōtra ipſe don ferrandus factus reus criminis, vocat ſuum accuſatorē, ſeu diffamatorem ad bellū. Et licet aliter fieri potuiſſet vt habetur in titu. de pa. te. §. ſi quis hominem. Nota tñ ꝙ cōſtitutio corrigit ōmnes caſus, & illos duos, quos p̄miſi, reſeruat. Ideo illi ſeruandi ſunt in forma cōſtitutionis, vt dixi modo. Et nihilominus andre. de iſer. dicit. illam cōſtitutionē eſſe correctā, Et ſic nec in illis duobus caſibus obtinuerit ſiue ergo loquatur cōſtitutio in duobus caſibus quia loquiť de reo vocato ad bellū, & nō e cōtra Siue quia correcta eſt cōſtitutio hęc cōtraria obſeruantia ſecundum .d. andre. de iſer. Non poteſt trahi quoquo modo ad caſum p̄ſentem magnifici dñi guaſtoni cum dicto don ferrando filio comitis ioannis de viginti milijs. ℭ Recurrendū itaq; habemus ad pragmaticā regis frederici inter ceteras virtutū &cęt, et ſeq̄ntem, Præterea ante q̄ veniā ad pragmaticā illā proſeq̄ndo iura anteriora ſciendū, qm̄ facinus eſt manifeſtū, nō habet locū pugna, vel ſi eſt clara ꝓbatio, vt hic innuit conſtitutio, & eſt exp̄ſſum iure antiquiore, vbi notāt doctores, & bal. ſm Iac. de bel. in dicto .§. ſi qs hominem, Quid cū ſic fit hoc, vel ſe offert probare accuſator .s. don guaſtonus, qui hāc poteſt, & debet viā eligere, qua electa ceſſat pugna, vt modo dixi, pſeq̄ndo intellectū dictæ cōſtitutionis monomachiā, Et licet pugna fiebat, & cōſiſtebat in electione actoris, Et fallęetur tantūmodo in reo maieſtatis, quia cogebať cauſatiue ſi nolebat puniri, quod euenıſſet, ſi pugnam euitaſſet ſicut glo. notat ſup ver. duellū in dicto .§. ſi quis hominē, Tñ nō obtineret in caſu p̄ſenti, tū quia illa iura ſunt correcta, tū quia hoc petens reus, facit ne puniatur, quod hoc nō timet. s. puniri. Et ſi dicis ꝙ fungitur vice actoris Et tūc quia cōſtat .s. de delicto, hoc eſt de dicto infami dicti dñi guaſtoni, qa ipſe cōfitetur, & firmat, q̄ dixit Et etiā coram p̄ncipe modo affirmauit dixiſſe, Nō debet ad pugnā ꝓcedi, ſecundum p̄dicta oia iura. Ipſe enim don ferrandus dicit ꝙ dñs guaſton⁹ illud dixiſſe. ſi dixit, hoc dicit dixiſſe verū, & vellet dictū ſubſtinere contra alium, quā contra illū, vt pote p hoc, ꝙ ſibi impinxit reprobatū hominē, & indignū pſona ſua ad pugnam ſecū. Nō enim poteſt dō ferrandus accuſare aliter, q̄ ſit cauſa, & materia accuſandi. Accuſat, & indignatur .s. quia hęc dixit. At ille fatetur, & firmat dixiſſe, hoc cui dubium ē ad iniuriam cedere, & infamiam ponere. Vnde ſecūdū ſeq̄ntē pragmaticā poſt illā. Inter cunctas, q̄ nō ab re ſequitur illa, Arbitrio principis. In hac tali iniuria punietur, vt ibi exp̄ſſe dicitur ſi tñ falſum dixerit. Aliter nō. ſecundū materiā .l. ſi nō cōuicinij. Nō enim vt limpidius loquar. dñs guaſtonus accuſat dō ferrandū criminis lęſę maieſtatis, Vt ſic etiā reo, ſecundū antiquiora iura, competat ꝓuocatio ad bellū, & cauſatiue, vt ſup*. notaui. ſed dūtaxat dicit, & affirmat hoc dixiſſe, & fit reus, ex hoc, vel ab hoc, ille fit actor, qñ nō poteſt aliter cōtingere niſi accuſando illū de infamia .s. quia ſic dicendo infamat eū falſo. Et ſic veniet puniendus arbitrio p̄ncipis ſi falſum aſſeruiſſe ꝓbať. Vbi .i. his terminis ſtantibus nullo caſu video, nec aliq° iure locū fore pugnę, quod palā non auſus ſum dicere. Nō vtiq; accuſat ꝓditionis, ſed ꝙ fecit proditionē, dicit ex hoc, & ſic appellat eum proditorem Quo caſu, hęc appellatio, nō eſt accuſatio criminis, ſed eſt dictū contumelioſum, & diffamatoriū, pro quo nō cōpetit ꝓuocatio ad pugnā. Nec eſt accuſatio ex parte dicentis, ſed ꝓuocatio cucurbite cōpetebat vt .d. .§. ſi qs hominē. glo. not. At an, & qñ puniatur, ſi qs appellauerit aliq̄m eſſe, vel fuiſſe ꝓditorē, vide in repertorio meo in ver. pro dño. ℭ Veniamus modo ad pragmaticam. Inter cūctas Et hic dico, ꝙ dicta prag-

matica nõ obſtat, nec facit ad rombum. Quia loqtur in accuſatione, ſeu accuſatore criminis leſę maieſtatis. Et eſt etiã cõtra accuſatorẽ pro reo introducta, vt ibi ſcripſi, & ponã in tractatu pragmaticarũ Et vult ꝙ nõ admittatur accuſatio talis, niſi ſpeciali ꝓuiſione, & licentia ꝑncipis, quo caſu datur reo licentia, vti iuribus ibi ſtatutis. Et intelligo qñ accuſator non ꝓbaret plene, vel ſemiplene, et nõ in totũ Tunc demum locus ſit pugnę. Ita ad petitionẽ accuſatoris cõtra reum ſicut e contra. Et in hoc extendatur cõſtitutio monomachiam, ꝑmo qa in caſu accuſationis accuſatore deficiente i ꝓbationib⁹ reus abſoluebaẗ ſine pugnę progreſſiõe, ita qa hoc competebat accuſatori, nõ reo, ſed ꝑ pragmaticam etiã reo. Stantibus tñ indicijs videtur ſingulare, ꝙ nõ torqueatur reus ſed poſſit ꝑ pugnam inditia illa purgare, q̃ pugna loco torturæ ſuccedere videtur. Vt vult etiã bal. ſi recte recolo in dicto. §. ſi qs hominẽ. Inde eſt ꝙ dixit andre. de iſer. ꝙ qui vocat ꝓditorẽ, q nõ eſt, vel eũ, q remiſſus eſt, tenetur iniuriarũ, nõ aliter niſi diceret ꝑ verbũ præteriti temporis, tu fuiſti ꝓditor. Et etiã verũ qa nec tunc tenetur iniuriarũ. ar. ex. l. eum, q nocentẽ. ff. de iniur. Nec poteſt ꝑnceps facere, qn fuerit ꝓditor, qa in facto conſiſtit, Sed mandare poteſt ne illi obijciatur ab aliquo, ꝙ fuerit ꝓditor, Quo etiã ſi dicatur fuiſſe nõ vt iniuriator, Sed vt cõtemptor mandati ꝑncipis, q hoc vetuit, punietur Ita ſingulariter ſcribit & non quidem alliene a propoſito noſtro andre. de iſer. in titu. quæ ſit p°. ca. be. a. §. prętere a verſus. ſi. vi. col. cũ ꝑnc. vij. ſeqntis.

¶ Prędicta ſcripſi regio mandato relatio mihi facta ꝑ dominũ bernardum inſeruen. regiũ theſaurariũ ſecreti, in caſu magnifici don ferrandi de vigintimilijs cũ magnifico dõ guaſtono de monte cateno, q dixerat habere ꝑfatũ dõ ferrandũ, pro reprobato, & rebelli regię maieſtatis Et affirmat hoc etiã corã dño rege noſtro alfonſo. Et quęrebatur An ꝑꝑ hoc eſſet locus pugnę, qa hoc requirebat don ferrandus. Ego aũt reqſitus ab ambabus partibus ad aduocandũ in cauſa, aut cõſulendum, vtrunq̧ denegaui, etiam territus impoſitione magnarũ pœnarũ, & dũ recurrereẗ ꝑ dictũ theſaurariũ ad dñum regem, Rex cõſenſit negationi meę Ita tñ vt in materia ſtudens ſuæ maieſtati cõſulerem ſuper caſu, Et ita feci, & ſcripſi, vt prædicitur, ad regẽ Et placuit ſcripſiſſe ꝑꝑ magnã varietatẽ cõſulentium in materia, Et tandẽ vt ipſe cõſului terminatum eſt.

Tertia Notabilia

AD pheudorũ notabilia redeamus: q̃ dimiſimus ſup°. Et no. ꝙ qs in dubio acquirit pro ſe, & hęredibus. Et quare filia nõ ſuccedat in pheuda. Et quod nepos ex filio ſuccedit excluſis collateralibus, ꝙ dicitur pheudũ paternũ. Et in qbus filius patri non ſuccedit, Et qui filij ſuccedant in pheudum. Et quod pater ſuccedit filio in pheudo antiquo, ſeu paterno, non nouo Et quod, qui dat in pheudum, intelligitur dare ſecundum naturam pheudi. Et quia amor deſcendit, & nõ aſcendit, & ideo pater acqrit pro ſe, & filijs, nõ ſic filius pro pře. Et de cauſis ex hęredatiõis de filio in patrem. Et quod pater eſt agnatus filio, ſicut e contra, Et de pheudo matris vide ꝑ andre. de iſer. tractantem in. c. i. in p° & ij°. col. in titu. de natu. ſucc. pheu. Et in ſeq. col. iij°, tradit qñ pater excluditur a ſucceſſione filij. Et ibi de collateralibus, Et ibi in. 4. col. de pheu. matris.

¶ Alibi dicit andre. de iſer. ꝙ ſi pater donauit, vel vẽdidit pheudũ filio ſucceſſuro, & pręmoritur filius ſine filijs redit, pheudũ ad patrẽ in titu. ꝑ quos fiat inueſt. c. i. in ꝑnc. in ſi. col. illius princ. Quod nota contra dictum, ꝙ dicitur ꝙ pheudum deſcendit. ſed hoc quia prouenit a principe.

¶ Item pheudum eſt donatio ſecundum andre. de iſer. quę ſit p°. ca. be. a. §. porro. circa viij. col. ad ſi.

¶ Item ꝑſcriptio completa contra vaſſalũ, an noceat vendicanti dño, vel ſi completa eſt contra vaſſallum noceat eius filijs. Vide ꝑ andre. de iſer. in titu. de inue. de re. alie. facta. §. quod ergo circa. ſi. ij. col. Et in illa col. traditur de pignore iuditiali in pheudis. Et eſt ratio, quod ꝑſcriptio in pheudis: ſolummodo nocet phendatario viuenti, nõ dño, vel agnatis. Quia illi anteq̃ ſit apertum pheudum, vel ius eis in ꝑheudo acquiſitum nõ poteſt agere impedimento iuris, atq̧ ideo nõ currit eis ꝑſcriptio. Arg. l. i. §. ſi. i ſi. C. d an. ex. Vbi enim ius aufert agendi poteſtatem nõ currit præſcriptio tẽporalis. glo. eſt notabilis, & ibi allegat multa iura in auten. de ſan. epi. §. vero epiſcopi, vel clerici in glo. i. coll. viiij. Et poteſt eſſe alia ratio, quia licet ſtatuta, & cõſuetudines recipiãt interpetratiouẽ ꝓrogatiuã, ꝑſcriptio tñ nũq̃ extendiẗ, nũq̃ ꝓrogaẗ, qa cõſtat ex actibus limitatis, & nõ egrediẗ finẽ & formã ipſorũ actuũ ſm bal. quẽ dñs me⁹ refert, & ſeqtur in. l. nõ dubiũ. C. de legi Facit. l. p°. §. iulian⁹. ff. de iti, actuq̧. pri. Et ꝙ no. Inno. c. late dilecto. de offi. archi. ſm bal. Hinc ẽ ꝙ bar. dixit alibi ꝙ cõſuetudo, & ꝑſcriptio nõ extendit ſe vltra id, ꝙ agitur, in auten. qui rem. C. de ſac. ſan. eccl. circa ſi. penult. q. Et negligẽtia vnius noceat alteri. Et quid eſt præſcriptio odioſa, & ſtricti iuris, vt dictũ eſt Facit ad hoc ꝙ not. Cy, in. l. ij. C. quę ſit lõga cõſuetudo circa ꝓſecutionem iiij. q. dũ ibi infert ad. q. de ꝑſcrip. in ſi. illius. q. Et idẽ tenuit andre. de iſer. in. l. conſuetudinẽ in titu. de ꝑſcrip. verſus. ſi. in cõſti. regni. l. in burgenſaticis aũt eſt cõtra. Et in his vide, quo ad filios, bar. in. l. ſtipulatio iſta. §. ſi quis ita in ver. circa. l. iſtam formo & cæt. ff. de ver. obl.

¶ Item contractus pheudi poteſt dici de iure ciuili, ſicut cõtractus emphitheoticus andre. de iſer. in titu. de ca. qui. cure. ven. c, ſi. circa princ. iij. col. & voluit in ſuis præambulis pheudorum in. v, q.

¶ Item qñ dixit de hæredibus ſi ꝓbaretur ꝙ intellexit de filijs admitteretur ęqualiter cũ patre viuente, & poſt etiã ſi patris hęres nõ ſit, Ita ſingulariter arguit andr. de iſer. in. c. i, de alie. Pheu. pate. in prine. v. col. ibi. item videtur. Et ſuis hęredibus intelligitur de maſculis deſcendentibus, ita ſcribit idẽ andre. de eo, qui. ſi. Facit arg. pheu. pate. c. i. in princ. Quantũ poſſit voluntas cõcedentis. Et ꝙ pheudatarius nõ poſſit dare in pheu. & qñ concederetur ꝙ poſſit alijs dare, intelligitur in dubio ſcilicet in pheudum, tradit ãdre. de iſer. in titu. de pheu. non ha. pro. na. c. i. circa ſi. col.

¶ Et quid de pheudatarijs in regno ſicilię, q nõ poſſunt qcq̃ de pheudo ſuo tangere, vel alienare venio coturi ad ſi.

titi. ad fi. quomodo ipſo datur intelligi, ꝙ andre. de iſer. non nouit .c. Volentes, nec fuit in illo tempore.

¶ Filius ſuccedendo patri in pheudo, nõ acq̃rit pheudum, ſed acquiſitum capit. Quę vero multũ no. bal. in .c.i. in fi. in titu. de pheu. cogni.

¶ Item nota. ꝙ in iuramento, teſtis in cauſa pheudali debet fieri expſſa mentio, ꝙ iurauit ad ſancta dei euãgelia corporaliter tactis ſcripturis. Et allegat Inno. ꝙ ita debet eſſe in quolibet iuramento, ita ſcribit bal. in titu. q̃e ſit inue. c.i. in ver. tactis ſacro ſanctis ſcripturis

¶ Itẽ An alienata parte pheudi, ꝑdatur ꝑ parte alienata in totũ bal. tradit, & variauit in diuerſis locis. Primo in .c.i. §. hoc quoq̃, in .v. col. circa. ij. concluſionẽ in titu. de ſucc. pheu. Et meminit in .c.i. de alie pheu. circa ij. col. ibi, q̃ro vtrum ꝑ pactũ. Et eſt tex. vbi ẽt traditur. ꝑ bal. in .c. de vas. qui. contra conſt. loth. pheu. alie. Et ibi melius iudicio meo loq̃tur, vbi diſtinguit, & tradit etiã. vbi glo. in. §. callidis in titu. de ꝓh. pheu. alie. ꝑ frc. Et habes ꝑ eũdem. in titu. qua olim pheu. po. a. §. ſi vero circa ꝑnc. Ego ſcripſi in volumine cõſilioꝝ. Conſilio .153. ꝙ incipit in cauſa terraꝝ. circa verbũ. illum tertium an hęc differentia, & cæt.

¶ Dicit lodo. ſi cõcedit epiſcopus caſtrũ đ deo, & oĩa, quę ibi habet, ꝙ non ꝓpterea veniunt ſpiritualia. ſm inno. in .c. ex litteris de iure. patr. Et ſubdit ꝙ ſi vendo fundũ, in quo eſt ędificata cappella. Et ꝑ cõſeq̃ns habeo ius patronatus in venditiõe trãſit illud ius. glo. eſt in .l. in modicis. C. de contrahen. emp. & in .l. q̃dã de acq. rerũ da. can. plene in dicto .c. ex litteris, Q đ eſt verũ, niſi ad cappellam iretur ꝑ viam publicam, & ſingulariter in .l. ſi mercedem. §. i. & incipit ſi cum fundum .ff. de accipi. emp. per illũ tex. ſingularẽ. facit ꝙ idem not. in .l. confidimus de priui. cre. in princ.

Conſilium viceſimum Primum

VIdi proceſſum petitiõis pheudi ſolarini in territorio ſyracuſaꝝ vertentem inter dominum fulcũ de contarenis agẽtem, & eius aduerſariũ conuentũ, & bene erit priuſq̃ ad appoſitã partẽ veniam⁹ ꝑ fundamento actoris pauca ꝑferre, Hoc eſt, eius intẽtionẽ prius fundare, ꝑ quę etiã adponunt ex aduerſo. Vbi ꝑncipio dico. ꝙ hic dñs actor venit ad ſucceſſionem pheudi tanq̃ patruus, guilielmi cõtareni eius ꝓnepotis ex linea tranſuerſali, & de ſucceſſione patrui in pheudo paterno meminit bal. in titu. an agnatus .c.i. circa fi. ij. col. Probatur enim et conſtat, quod hic dñs fulcus fuit frater vtrinq̃ cõiunctus quondã aloyſii cõtareni, qui primo habuit hoc pheudũ in dotẽ a quõdam pyrrello de mohac qui q̃dem aloyſius fuit pr̃ dñi laurentij ad quẽ pheudũ hoc ſucceſſiue ꝑuenit, eoq̃ mortuo ad eius filium ꝑfatum guilelmũ, & ſic dñs laurentius fuit huic actoris nepos ex eius fratre, & conſequenter filius ipſius laurentij ꝓnepos. Qui cũ obijſſet in pupillari ætate, & ſic abinteſtato. Quæritur nũc an hic patruus ſuus debeat, & poſſit ad hui⁹modi pheudi ſucceſſionẽ admitti tanq̃ proximior eidem ꝓnepoti ſuo abinteſtato. Et nõ ſtando in verbis videtur ꝙ ſic. ex diſpoſitione .c. ſi aliquẽ cõditi ꝑ regẽ iacobũ. Qui volens extendere vltra cõſtitutiones alioꝝ ꝑncipum, pheudoꝝ ſucceſſiones, ſtatuit ibi, ꝙ tranſuerſales vſq̃ ad certos gradus ſuccedant deficientibus agnatis ex linea deſcendente. Nec debemus cõſiderare iura vſuum pheudoꝝ in titu. de gra. ſucc. in pheu. Nec dicta per andre. de iſer. ibi, Nec cõſtitutiones imperiales huius regni, Nec aliqua alia iura quęcunq̃, q̃ aut nullo mõ aut ſtricto modo cognoſcebãt lineam tranſuerſalem. Quia illa oĩa iura ceſſant, ꝑ ſupuenientẽ nouitatem dicti .c. ſi aliquem, vt in eo ꝓbatur, & dicitur expreſſe ad fi. vbi dicitur, & ſcribitur, qualibet cõtraria conſuetudine, & cõſtitutione ceſſant. Nec cõſiderare ſit nouum, vel antiquum pheudũ, q̃a vtrobiq̃ obtinet dicta pragmatica ſi aliquem. ibi. & hic ita, tam ſuꝑ pheudis antiq̃s & cæt. Et idẽ declaratur ꝑ pragmaticã regis frederici tertij, quæ incipit cõſtitutionem. Quę venit ad cõfirmationẽ, & declarationẽ dicti .c. ſi aliquẽ. Et ꝑ hoc apparet ꝙ imꝑtinenter, & ridiculoſe. opponitur in exceptionibus cõuenti dictis de antiquatis iuribus Plane videndũ reſtat an hic actor conꝑhendatur in diſpoſitione memorati .c. ſi aliquem, quod videtur loqui de aliq̃bus tranſuerſalibus, loquẽdo, & faciendo mentionẽ de fratribus. & eoꝝ liberis, vſq̃ ad trinepotem. Et ſic videtur ꝑma facie loqui de ſucceſſione deſcendentiũ tranſuerſaliũ ad ſuos maiores, & anteceſſores. At hic ſumus in contrario caſu, quia petitur ſuccedi a patruo ꝓnepoti ſuo Sed certe ex eo ipſo .c. ſi aliquem apparet, ꝙ eodẽ ordine vocantur maiores tranſuerſales ad ſucceſſionem minoꝝ. Quod aparte cõcluditur ibi ad ſucceſſionem pheudi ꝑſonis & cęt. Ex quo enim ſupradixerat de tranſuerſalibus minoribus ſuccedentibus ad patruos, & ſic ad maiorẽ natu. Ibi in verbo, ad ſucceſſionẽ dicit et extendit ad omnes alios eiuſdẽ gradus tranſuerſales, & ſic de maioribus. Ibi, vel de maioꝝ ſucceſſiõe ad minoꝝ phe. loq̃tur, dũ dicit omnibus ꝑſonis, q̃a ſupra nõ dixit de omnib⁹, ſed tantũ deſcendentib⁹ tranſuerſalibus. Et q̃a dicit ſimili gradu, ſi loq̃retur de iſdem, de q̃bus ſupradixerat, nõ diceret ſimili gradu, ſed eodẽ. Itẽ fatue replicaret idem, ꝙ ante dixerat, ſed dixit ſimili, cũ eodẽ pręcedenti. Et ſuadet hęc ratio paritatis vt Ibi, ſic idem gradus. ſic & eadẽ ſucceſſio, & eadẽ iuris diſpoſitio, vt æqualitas de ſurſum infra, & de infra ſuperius obſeruetur Attẽdit enim ibi rex Iacobus gradũ cõſaguinitatis. nõ ꝑſonarum grates, Et hoc verũ eſſe euidentius demõſtratur, in pręallegata pragmatica cõſtitutionẽ, quę, vt dixi, venit ad declarationẽ .c. ſi aliquem. vbi indiſtincte dicit collaterales ſuccedere nõ facta differentia, neq̃ vi maiorũ, vel minorũ ſi nõ ſunt in eodẽ, vel pari gradu, vſq̃ ad ſextũ gradũ, incipiendo a patentibus eoꝝ ſm dictũ .c. ſi aliquẽ. Maxime q̃a ſicut nepos ſuccedit patruo, ita e cõtrario patruus nepoti, ſecundũ andre. de iſer. q allegat ibi bonas rationes, in cõſtitutione, vt de ſucceſſionibus. §. filij aũt fratrũ in princ. vlti. col. Ex his nũc apparet ꝙ hic actor, vt patruus, & licet patru⁹ admitti debet ad ſucceſſionẽ pheudi ſui ꝓnepotis, tãq̃ ꝓximior, deficiente linea deſcendente vt declarat d.c. cõſtitutionẽ ad fi. Nec cõſideratur vnde veniat pheudum ſed ad quẽ ꝑuenit, Quia illius vltimi decedentis cõditio ſpectatur, vt ꝓbatur in .d.c. ſi aliquẽ, vbi ſuccedunt collaterales habito reſpectu ad vltimum decedentem, Quia ex imitatione ꝑſonæ, mutatur, & iuris

diſpoſitio Nam res recipit conditionem a perſona.C. de impo.lucr.l.i.§.i.l°.x°.ad quod bene facit.l.paulus. .ff. de acqui. hær. Et voluit in ſimili andre.de iſer.pater pheudoꝝ in titu. in qb. ca. pheu.ami. ver. ſed illa loqtur in cõditione pſonę. &cęt.Et per hæc eſt reſpõſum ad id, quod cõuentus adducebat, de pſonis alijs ad quas puenerat pheudũ.Illæ enim pſonę cũ ſuis iuribus finierunt,& expirauere.Saturnus perijt,perierũt & ſua iura, ſub ioue nunc mũdus,iura iouis ſequere, vt cantat ouidius. ¶ Nõ reſtat conſiderandũ, niſi qui ſupſunt ei,qui nũc decedit,qa illius decedẽtis,& alioꝝ ei ſuccedentiũ dumtaxat cauſa tractatur. Maxime vbi habemus Ius apertum in hoc caſu, vbi admittit ſucceſſionẽ tranſuerſaliũ in defectu lineæ deſcendentis in .d.c. ſi aliquẽ, &.c. cõſtitutionẽ,Et ſic ceſſat illũ magiſtrale dictũ.quod pheudũ nouũ nõ habet agnatos,licet qualiter hoc intelligatur ſingulariter ſcripſi in cõſilio terræ heracliæ, numero xij. incipit, in quæſtione terræ hæracliæ,in verbo ſed mirũ videtur in x°.col.in fi. Quod irritũ pmanens quaſi omniũ doctoꝝ huius regni,ex quo ibi attentat plura, quæ indiſcuſſa relinquere maiores. Redeamus ad ꝓpoſitũ, qa & ſi poſſet eſſe verũ ſuo tẽpore,nõ optinet hodie,qa habet agnatos ipſum pheudũ nouũ ſcilicet ipſos collaterales vſq ad ſextũ gradũ p capitula ante dicta,ſi aliquẽ & cõſtitutionẽ,q̃ hoc expreſſe dicunt. Quinimo dici poſſe hoc caſu noſtro,ꝙ hoc pheudũ cõſiderata forma cõceſſionis,etiã prout allegatur in exceptionibus a conuento, poſſit dici mixtum,ſcilicet & maternũ,& paternũ,Maternũ qa datum in dotẽ matri, vel auię huius guilielmi. Et paternũ, quia etiã ipſi fuit datũ, & cõfirmatum Quinimmo in caſu decedentis vxoris ſpecialiter prouiſum ꝙ ſuccederet vir , & eius filij, quod intelligendũ.eſt ordine ſucceſſiuo, vt poſt matrẽ,& patrẽ, ad filios pueniret. Sed parentibus primo, put eſt de natura cõceſſionis quę fit patri,& filijs,qa pmo patri,& poſtea filijs. Secũdum ea, quę notabiliter tradit bar.in.l. ſi nõ ſortẽ.§. libertus . ff . de condi. in xij. col. Et fuit dictũ Cy. in .l. liberti . C . de ope. lib. & bar. iterum ſcripſit in .l. vt iurisiuran.§. ſi liberi. de ope. libe.& p andre. de iſer. hoc dicitur in multis locis,& ego ſępi⁹ poſui In conſilijs.Et ſic poteſt dici paternum, qa ante fuit patris,& id idẽ maternum, & ſubinde fuit eoꝝ filiæ ſcilicet laurẽtij,& ſucceſſiue fuit filij ipſius laurẽtij, .s. guilelmi eius, vt dixi ,in vltimo decedẽtis. Quod conſideratur & reſpectu ſui, vt decedentis,& pheudatarij.& huius patrui ſui ſibi ſuperſtitis, & proximioris ſuccedentis. Nec obſtat ꝙ quidã pyrrellus ſit ex linea matris deſcendentis. Quia proximior, & immediata cauſa ſpectatur dupliciter hoc caſu. Qm̃ primo obijt vxor aloyſii cęſaria,& ſic ex illi⁹ deceſſu venit ad aloyſium, eius virũ, ſecundũ regiam conceſſionẽ,& confirmationem, & ſic proximior eſt cauſa aloyſii in hoc pheudo. Quo demũ mortuo,ſucceſſit ei in pheudo, & alijs rebus filius laurentius,qui eſt deſcendẽs ex patre ad pheudũ ſuccedens. Quia ab eo immediate recepit patre ipſo defuncto, Et ſucceſſiue de laurẽtio ei⁹ filio venit ad guilielmũ filiũ laurentij, & ſic cã patris, ſcilicet aloyſii eſt ꝓximior, quã ſit matris, q̃ pręobijt viro. ſic itaq maior debet haberi reſpectus in cauſam ꝓximam,& ſic ad ipſum aloyſium patrẽ ex cuius qdẽ perſona attinet actor huic nepoti. Item ſecundo quia proximior eſt in gradu, q̃ ille pyrrellus .Et tertio quia nõ competit huic conuento de iure tertij excipere, qa hoc nõ competit ſibi,ſed illi pyrrello pquirere ſicut in ſimili dicit andre. de iſer. contra quẽ agitur ad pheudũ, nõ poteſt excipere contra agentẽ, ꝙ is non fecerit fidelitatẽ. Quia hoc ius competit dño,& ſic ali incũbit hoc dicere. Vnde conuentus nõ poteſt obijcere in phuedis ius tertij. ita ſcribit in titu. de ca. cor. in fi.i. col. Modo nõ obſtat forma cõfirmationis, quæ videt eſſe facta, p dictis iugalib⁹ Aloyſio, & Cęſarea,et eoꝝ hęredibus, de eoꝝ corpo. legitime diſcendẽtibus, ita ꝙ viuatur iure francoꝝ Profecto hoc eſt pulchrum, & difficile cõtrarium.Nam videntur limitate pſonę ſuccеſſurę, & ſic ſolũmodo deſcendentes. Vnde illis deficientibus iuxta formam ſtatuti videtur etiã deuolui ad fiſcũ Maxime qa dicitur iure francoꝝ, quod ſolũmodo locũ habet inter deſcendentes,vt ſcribit andre, de iſer. in ꝓalle gata cõſti. vt de ſucceſſionibus. Et ſic verũ dicere conuentus videtur, quod .d.c. ſi aliquẽ nõ loqtur vbi eſt ſtricta forma. ¶ Sed certe cõtrarium eſt verum.Nã ſingulariter,& bñgniſſime dicta duo capitula,ſi aliquẽ.& conſtitutionẽ ſunt introducta.Tã primo vt viuitur iure francoꝝ.q̃ ſecũdo vbi cõceſſio deſcendentes cõcernebat. Primũ probat dictũ .c. ſi aliquẽ. ibi, In eodẽ regno francoꝝ iure viuentes. Et idẽ in.c. cõſtitutionem dudum dicit. ibi,Et inter eos ordo ſuccedendi.& cęt. Et ſic ſi illa capitula habẽt locũ vbi viuitur iure francoꝝ, Et Ius francoꝝ habet locũ tantũ in linea deſcendenti,Ergo in caſu loqtur,q° erat ſtricta forma iure francoꝝ,& reſpectu deſcendentiũ. Nonne cõſtitutio ſi aliquẽ loqtur qñ ceſſat linea deſcendẽs, Ibi nullo hęrede legitimo p lineã deſcendentẽ.Quaſi ſignificare velit ꝙ ſi eſſet linea deſcendens,illa vt potior ꝓualeret, & ex ea ſuccederetur. Ergo conceſſio de deſcendentib⁹, qa ſic prouidet trãſuerſalibus ceſſante linea deſcendẽte,vt in dicto.c.cõſtitutionẽ ad fi. Ergo loqtur eo caſu,quo ꝓuilegiũ dictabat đ deſcendentib⁹ ſed certe in deſcendentibus nõ videtur neceſſaria conceſſio expreſſa,qa p alia iura pheudoꝝ veniũt ipſo iure deſcẽdentes in infinitũ Et in ipſis deſcẽdentib⁹ tantum locum habebat,quo caſu dificientibus ſcilicet deſcendentibus, eo tunc locus erat fiſco. Quod tñ nouitate,ac benignitate,& fauore dicti.c.ſi aliquẽ,hodie, Quia immo vult rex iacobus, ꝙ nõ obſtante ꝙ deficiat linea deſcendens,& puenire p cõſequens debuiſſet ad ꝓncipem: Attñ vult ꝙ locus ſit hoc caſu tranſuerſalibus, vſq ad certũ gradũ,priuſq̃ veniat ad fiſcũ Et hoc etiam declarando cõfirmauit in maiorẽ gratiã, & fauorem baronum,& pheudatarioꝝ. frater eius rex fredericus tertius in .d.c. cõſtitutionẽ. Et ſic videtis ꝙ licet olim fuiſſet verum,quod ſtante illa forma ſibi,& hæredibus de ſuo corpore legitime deſcendẽtibus,ita quod viuatur iure francoꝝ, deficiente linea deſcendẽte, vel ipſis deſcendentibus nõ exiſtentibus, pheudũ reuerſurũ fuiſſe ad ꝓncipem Tñ noua diſpoſitione,& gratioſiſſima dictoꝝ ꝓncipum. in .d.c. ſi aliquẽ, &.c. cõſtitutionẽ ceſſante illa deſcendente linea admittunt tranſuerſales. Sed poſſet dici hoc veꝝ in conceſſione ſimplici,nõ aũt qñ eſt ſpecialiter expreſſum de deſcẽdentibus. Quia tunc ſunt in modum conditionis, &

limitationis

limitationis appoſitę,& videatur limitatę perſone,vltra quas nõ licet tranſgredi Secus qñ ſimpliciter,quia tunc licet ipõ iure veniant deſcendẽtes, nõ tñ veniunt in modum limitationis, & pacti, ſed ipſo iure Et ideo contrario iure poteſt tranſitus ad alios,& ſic ad tranſuerſales fieri,vt in .d.c. ſi aliquem ſed benignius eſt vt indiſtincte intelligatur quocunq͂ modo admittantur ipſi deſcendentes vſq͂ ad certum gradũ excluſo fiſco, qui ſtatim ceſſante linea deſcendẽte ante dicta capitula admittebatur. Et ſic apparet ꝙ illa duo .c. vere, & proprie loquũtur in forma, qñ viuitur iure francoꝝ. Item & ſecundo,qñ erat conceſſio facta deſcẽdentib⁹, vel ſucceſſio conceſſa lineæ deſcendenti, vt ex tenore aperto vtriuſq͂ .c. comprobatur,vt modo dixi. Et per cõſequens talis forma nõ obſtat. Et ſic habes ꝙ ꝑ illa duo .c. ꝙ etiam hoc reſpectu tranſuerſalium locũ habet ius francoꝝ. ¶ Quinimmo alias attentaui dicere, ꝙ forma illaꝝ conſtitutionũ videatur in eſſe ipſo iure ipſis conſtitutionibus,& ꝑuilegiis tam nouis, quã veteribus, vt ceſſante linea deſcendenti, ſemper ſit locus tranſuerſali , vſq͂ ad gradum dictæ conſtitutionis ſi aliquem,per verba illa ibi, & hoc ita, & cęt. Pręſertim quia in omnibus quaſi ꝑuilegiis inuenio reſeruatũ ſaluis conſtitutionib⁹ regis iacobi &cęt. Quod nõ aliud omnino ſignificare vellet, q̃ in defectam deſcendentium tranſuerſalem ipſam lineam locũ habere. Quia id conſtitutiones ſuę introduxerũt. Et ita iudicauimus in cauſa caſtri ſalæ, vbi tunc fui adiunctus in deciſiõe cum iudicibus magnæ regiæ curiæ apud agrigentum in ſimili quæſtione. ¶ Nam & ſi per .c. volentes, etiã in extraneam perſonam fuit prouiſum pheudatariis,& baronibus vt transferre,& alienare poſſent. Quanto ęquius,& benignius prouiſutu fuit,etiam tranſuerſales cognoſcere abinteſtato. Magna profecto fuit benignitas hoꝝ principum in larganda,& extendenda cõceſſione pheudoꝝ, quod eoꝝ grata clementia, & magna baronum tam fidelitas, q̃ ſeruitioꝝ cumulatio efficere potuit. ¶ Non obſtat ꝙ in allegatione preponitur,quia ſatis reſponſum eſt in capitulis ipſius actoris, & bene ad quẽ effectum ſint illa verba priuilegiis appoſita, Quod ſint incolę, & ꝙ de cętero habitent, & morentur in regno. Vbi etiam notantur verba quæ ſunt futuri temporis, et vz. de cętero . i . poſtq̃ pheudum habent. At hic non dum habet,et tñ ſatis oſtendit,ꝙ huius animi ſit, et ante victoriã cauſę,ſe ad hoc dedicauit. Nec pro hoc ius ꝑditur experiundi. Sed obſtat poſtq̃ habitum,& acquiſitum ſit pheudum ,ſi non ſit incola, quod hic non cadit. Etiam probatur quod et alienigenæ alii,non ꝓpter ius ſum perdiderunt. Immo ad regnũ venientes, admiſſi ſunt, et cõſecuti eoꝝ iura, et ſucceſſiones. ¶ Vltimo ꝙ de ꝑſcriptione annali dictũ eſt, nõ obſtat, quia ille annus ꝑmo currit a die ſcientię,et ſic eſt annus vtilis. Itẽ et illud verũ,niſi iuſta cauſa excuſetur. Eſt aũt ipſa cauſa iuſta obſeruãtia.vt dicit tex. quo. temp. mil,c.i. et ibi dicit. glo. de hoc vtili anno Vnde hic neq͂ ſcientia ꝓbatur,nec ꝙ a tempore ſcientiæ cucurrerit annus. ¶ Itẽ et de abſentia cõſtat. punitur enim incuria, vel negligentia non petẽtis, vt ꝓbaꝛ in titu. de proh. phe. alie. ꝑ fre. §. ꝑterea ſiqs. impheudatus Ignorãti aũt, et abſenti negligentia non poteſt aliqua imputari, et ſic excuſatur. vt .d. c.i. quo. tem. mil. Pręterea, et vltimo hæc pœna, in hoc regno attenditur, et remitti ſolet ſ͂m andre. de iſer. in eo titu. quo tem. mil. c. ſancim⁹ vt nemo miles ¶ Nõ obſtat ꝙ ſereniſſima dña regina credẽs pheudũ vocare,& ad ſe ꝑtinere cõceſſit, qa conceſſit iuribus alterius ſemꝑ ſaluis. Nõ enim ꝑnceps tã iuſtiſſima, vt eſt nr̃a regina, ꝑſumenda eſt,vt cũ iniuria alterius, et cũ ꝑiudicio iuris alterius conceſſionẽ feciſſet, cũ de ſuo, nõ de alieno facere crediſſet Maxime qa hoc eſt de iure,vt ꝓbatur extr. de reſcrip. c. quãuis. l°. vi°, et not. andre. de iſer. in titu. qui. ſucc. tene. in ver. et hoc dũ modo Et faciunt illa vulgaria iura, ꝙ ꝑncipis reſcriptũ intelligitur eſſe cõceſſum ſine alterius intereſſe, vel iuris alterius ꝑiuditio .l.ii.§. merito et .§. ſi qs a prin. cũ ſeq. .ff. ne qd. in loco publ. Ad materiã vide q̃ ſcripſi in ſi. in glo. meis in .d.c. ſi aliquẽ in glo. ſup verbo. cõcedẽdis, et q̃ ſcripſi ſupra in conſil. vii°. quod incipit Hic aduerte, Apud ſyracuſas. xx° nouembris. ¶ Et tandẽ ꝑ iudices ſacræ reginalis conſcientiæ corrigentes ſententiam principalem,ſecundum pręcedens conſilium determinatum eſt, Et dictus .d. fulcus tenet pheudũ.

Conſilium Viceſimum Secundum

PRIMVM Dubium in illa quæſtione pheudali ꝓpoſitũ fuit. An pheudum cõceſſum tibi, et hęredib⁹, ita quod viuatur iure francoꝝ, ſit pheudũ hęreditariũ ꝓꝑ, hæredibus, verbũ, Et ſic valeat alienatio eius facta. An ſit ex pacto, & ꝓuidentia ꝓꝑ verba, ita ꝙ viuatur iure francorum. Sed dato ꝙ ſit ex pacto, et ꝓuidentia, An filii naſcituri, qui nõ erant nati, nec cõcepti tempore alienationis poſſint reuocare. Ad ꝑmum dico ꝙ forma ꝑdicta nõ facit pheudũ mere hęreditariũ, neq͂ ſimpliciter hęreditariũ ꝓꝑ adiectionem, iure francoꝝ. Nec mere, et ſimpliciter dicendũ pheudũ ex pacto, & ꝓuidentia Ex quo eſt conceſſum heredibus At cũ hęc forma cõponatur ex duab⁹ clauſulis, eſt q̃dam mixta, q̃ partim ſapit naturam pheudi hæreditarii, partim pheudi ex pacto, et prouidentia, et eſt ſicut participiũ in grãmatica Sicut alibi in ſimilib⁹ dixit multũ apte bar. in .l.i.ff. de ac. ep. Atq͂ ideo debet ſapere naturã vtriuſq͂, nõ aũt ſimpliciter, et abſolute naturã alterius tantũ , In quantũ enim ꝓponitur tibi, & hęredib⁹ eſt certo modo hęreditariũ ſcilicet qa nõ poteſt haberi a quouis agnato, qualiſcunq͂ ſit, niſi ſit hæres. Et ſic non poteſt haberi pręter ius, & nomen hæredis. ad hoc eſt. nota. andre. de iſer. magiſtrale in . c.i. an agnatus, Mentionem hæredis facit, vt videatur acquiſitum pro hęredibus, i. pro his, qui futuri ſint hęredes, Et inde dicitur hæreditarium tex. eſt not. qui nõ ſolet per alios in materia allegat. in .l. familiaria .ff. relig. Et notabiliter tex. C . eo . l . p°. vbi probatur melius q̃ alibi. Quod ſi eſſet ſimpliciter hęreditarium, tranſiret etiam in extraneos , nullo enim modo ad eos . qui non eſſent hæredes. In quantum aũt addicitur iure francoꝝ, reſtringitur illa latitudo, et poteſtas ſignificationis verbi hęredis. Nam cũ primo, Et abſolute poſito cõprehendere potuiſſet ex generalitate ſui etiã extraneos hęredes, vt mõ dixi ꝑ tex. in .d.l.p. Attñ ꝓꝑ hęc ſequentia verba .ſ. iure francoꝝ

reſtringatur ad quoſdam hæredes qui ſcilicet ſub nomine, et iure frácoꝝ cõprehendi poſſunt, et ſic ad hæredes ſanguinis, & eos q̃ ſunt, vel futuri ſunt ꝑmogeniti, adeo ꝙ viuente ipſo ꝑmogenito, ne poſſit in ſecundogenitũ quantſicunq; hæredẽ ſanguinis, & in eodẽ gradũ exiſtentẽ diſponi, ꝑ ea, q̃ tradit ádre. de iſer. in .c.i.§ hoc quoq; de ſucc. pheu. q̃a efficitur naturæ pheudi ex pacto, & ꝓuidentia, vbi impoſſibilis eſt in extraneũ, vł aliũ quemq̃ ꝑmogenitũ alienatio, ſcḋm nota. ꝑ andre. de iſer. in titu. de gra. ſucc. in pheu. §. his vero. in pº. & idẽ ſcripſit in titu. qui. ca. pheu. ami. §. huius aũt generis. ver. ſimile dicunt, & apertius in .c. omnes in titu. ſi de pheu. con. fu. Fitq; hęreditarium mixtũ, & ex pacto, & ꝓuidentia mixtũ participans de vtroq;, nõ ſimpliciter. Et ideo ni mirum ſi ſapit, & accipit poteſtatẽ, & naturã vtriuſq; mõ ꝑdicto. Et plenꝰ examinaui in ſede i iuſtificatiõe ſentẽtię pheudi cõuicini, de q̃bꝰ ꝑtem ponã infra ꝓſequẽdo q̃rta notabilia pheudoꝝ in verbo Itẽ in determinatiõe pheudi cõbicini &cęt.

¶ Ad ſcḋm dubiũ vno me verbo expediã, ꝙ naſcituris ꝓfuerit, licet nõ tũc natis. Ad hoc ꝑ maxime moueor, ex illis verbis, Et ſuis hęredibꝰ imꝑpetuũ. Nota verbũ imꝑpetuũ, ꝙ ſignificat ſucceſſum tẽporis infiniti, et ꝑ cõſequẽs reſpicit, & cõprehẽdit et futuros & naſcituros. Et ꝑ .c. ſi aliquẽ etiã tranſuerſales, ex quo nõ ẽ limitata forma ſed ad ſolũmodo deſcendentes, ꝑ ea, q̃ ſcribã in dicto .c. ſi aliquẽ, in gloſis meis, & ſupꝰ cõſil. vij. & cõſil. ꝓximo ꝑcedenti. Et deinde q̃a eſt bñficiũ, & gr̃a ꝓncipis, q̃ latiſſime, & pleniſſime contra ſe in fauorẽ cõceſſionarij, & dẽſcẽdentiũ ab illo iterpetrãda ẽ, ꝑ .l. ſi. & ꝙ ibi not. ff. de cõſt. ꝓnc. Rurſum q̃a nõ eſt maior ratio in natis, q̃ naſcituris, q̃a cũ ſucceſſiue expectantes ſicut, & omnes reſpiceret cõceſſio, ſed ſũt cõſecuturi in morte. Sufficit ergo ꝙ tempore, quo ius eis debet acq̃ri ſupſtites ſint. Tempus anterius vacat, nõ conſideratur ꝙ illud pertinet ad pheudatariũ viuẽte.

¶ Quid vltra eſt poſtremo auctoritas andre. de iſer. q̃ poſt diſputationẽ ita terminat in .c.i.§. hoc quoq;. de ſucc. pheu. Et cõcludit bar. in .l. q̃ dicitur la ſecõda, ad fi. de verb. obl. & in .l. item ꝑtor .ff. de. ſuis, et leg. et per tex. in .l. paulus .§. paulus. ff. de bo. li. & Rubr. ad tex. in .l.i.§. ſi quis proximior. ff. vnde cog. cum ſimil. Et habes ꝑ bal. in .l. ſi inꝑſona. C. de fidei com.

Quarta Notabilia

REdeamus ad notabilia pheudoꝝ. Et ſcribit lodo. Nota mirabilẽ caſũ: ꝙ ſi cõcedo caſtrũ cũ toto territorio, q̃a in ea cõceſſiõe nõ venit locus ſterilis, nec vſus fluuiũ caſꝰ ẽ ſingl̃is in .l.i. đ maci. & colo.

¶ Et qñ venditur caſtrũ cum ſuis iuribꝰ, & ꝑtinentijs q̃ veniãt vid̃ Inno. in .c. cũ ad ſedẽ đ reſcrip. ſpo. & .c. ex litteris extr. de iure pa. Et bal. plene poſuit in .c.i đ ca. qui. cur. vẽ. De diſtrictu vide glo. in .l. relegato, de inter. & reli. Et ꝓ materia vide not. in .c. ſępe contigit. glo. ciuiles. ver. ego aũt. de reſcrip. ſpo. Vide etiam andre. de iſer. q̃ allegat Inno. in .d.c. cũ ad ſedem. in titu. q̃d ſit inue. c. circa .v. col. & in titu. de pa. te. c.i. .§. ſi q̃s aliquẽ, & hoc ſcripſit Inno. in .d.c. cũ ad ſedẽ.

¶ Item not. tex. in .l. iijº. ff. de inter. & reli. & q̃ bal. dicit ꝑ illũ tex. in titu. de ꝓh. pheu. alie. ꝑ fre. §. inſup.

¶ Itẽ verbũ hæres in materia pheu. qº modo intelligatur vide bal. in .c.i. de nat. ſucc. pheu. circa iij. col.

¶ Itẽ videtur ꝙ ea, quę ſunt demanij, & fiſcalia ſi cõcedãtur debet cõſtare ꝑ ꝓuilegiũ, & ex certa ſciẽtia cõfirmari, vt dicit cõſtitutio dignũ in titu. đ iure. cure. ob. Et ibi an rex aliẽare poſſit demania, et qñ, et quomõ.

¶ Itẽ ſi cõceſſum eſt caſtrũ, et is alienat, et ꝑmꝰ pheudatarꝰ cõmittit felloniã an reuocet alienatio. Habuimus videre in caſtro caronię alienato ꝑ comitẽ antoniũ de centegles, q̃a ſic ꝑcipiebat dñs rex. Et cy. ad litteram tãgit in .l. omne verbũ, ad fi. C. eo. dele. & tex. videtur diſtinguere in titu. de alie. pheu. §. et ſi clientulus ad ꝙ facit .c.i.§.i. ad fi. qua. olim pheu. a. po. et ſcripſi in dicto .§. et ſi clientulus. ad tex.

¶ Sed an capta poſſeſſione caſtri ſufficiat ꝓ toto territorio, & iuribus ſuis. bar. tradit in .l. iij. circa princ. in iijº. q. ff. de interdi, & re.

¶ Circa .c.i. in titu. an agnatus, eſt ſciendũ quod varia opinio & intellectus eſt illius .c. ꝙ nõ loquatur in pheudo hæreditario ſimpliciter, ſed ꝙ ſit ex pacto, & prouidẽtia, Vt puta qñ cõceſſum eſt pheudum pro ſe, & filijs, vel liberis, eſſet aũt hæreditarium ſi conceſſio fuiſſet pro ſe. & hęredibus Secundum andre. de iſer. circa princ. in dicto titu. Et licet faciat intẽtionem de alio intellectu, ſcilicet ꝙ loquatur de hereditario in iijº. col. in ver. alij voluerunt dicere tñ illũ reprobat. Et in pheudo ex pacto, & prouidentia etiam bar. intellexit. in .l. vt iuris iura. §. ſi liberi. ff. de oper. libe. circa ꝓnc. Et ita ego intellexi ſupra in conſil. viº. ꝙ incipit viſo caſu, circa ꝓnc. & poſui etiam ſupra in ver. pheudum id ſolum. Et fuit etiam opinio glo. ſupra.

¶ Et ꝓ plena intelligẽtia eoꝝ, q̃ ſcribit ádre. de iſer. c.i. an agnatꝰ, duo iura videntur mihi notãda Primũ qñ dicitur cõcedo tibi ſimpliciter pheudũ, vł tibi, & hęredibus tuis, ꝙ idẽ eſt ſcḋm eũ, vt ibi ſcribit, & ego hoc pleniſſime poſui. in titu. in qui. ca. pheu. ami, in iij. col. in ver. ſimile dicitur ad ádre. de iſer. ¶ Sed an adiectio đ hęredibꝰ aliq̃d operetur, ingrit bar. in .l. ſtipulatio iſta .§. ſi q̃s. đ ver. ob. & infra pleniſſime in ver. itẽ aduerte.

¶ Et hoc ꝑmũ cõſiderandũ ius iſtoꝝ vſuũ pheudoꝝ, q̃a verbũ hęredibꝰ ſcḋm iſta iura cõprehendit liberos, & maſculos ex linea maſculina deſcẽdentes, vt in .c.i.§. & ſi clientulus in titu. de alie. pheu. & facit tex. de eo. q̃ ſibi, & hęred. ſuis .c.i. Doctores iuris ciuilis tradũt in .l. gallus. §. et. de libe. & poſt. et. ff. ad trebel. l. ex facto in fi. Et ſic illo iure ſcḋm ádre. de iſer. ꝑ inde erat dicere tibi tantũ, ſicut, et ſi diceret tibi, et hęredibꝰ, et idẽ tibi, et hęredibꝰ. ꝙ ſi adiceret de tuo corpore legitime deſcẽdentibꝰ, ſcḋm eundũ ádre. Quod id, vt dix. ſignificat verbũ hęredibꝰ in materia pheudali illo iure Nã hęc verba, de legitimo corpore deſcendẽtibꝰ, ſcḋm ádre. de iſer. in cõſti. vt de ſucceſſionibꝰ, ponuntur ad excluſionẽ naturaliũ, & adoptiuoꝝ, nõ aũt vt excludãtur extranei, q̃ non poterant ſubintelligi, Quia hęres intelligitur de hærede ſanguinis. vt ſunt filij, licet adoptiui, & naturales nõ ſuccedant ad pheudũ. vt in .c. naturales. ſi de pheu. conſtr. fu. & .c. adoptiuus eo titu.

¶ Et huiuſmodi pheudũ dicitur hæreditariũ, q̃a ſit cõceſſio ſub nõie hęredis, ad quod nemo aſpirare poteſt ꝑter ius, & nomẽ hæredis tam filius, quã alius agnatus

Quia in hoc nemo differt ab altero .i. nec filius ab agnato, nec agnatus a filio. Et in tali pheudo nõ loquitur .d,c.i. an agnatus vt dixit ibi in pñc. andre. de iſer. in ver. ſi dixit titio, & hæredib⁹, & cęt. Nec in hoc differt filius ab alio agnato, quinimmo videref ꝙ nõ apparẽte aliqua forma pſumatur pheudũ hęreditariũ .s. cõceſſum p ſe, & hæredibus, qa cuicũqꝫ cõceſſum repiatur, intelligit ille reſpexiſſe ſibi, & hęredib⁹ ſuis vt .l. ſi pactũ .ff. de pba. qui intelligũtur, vt mõ dixi, de ſanguine. Sed verbũ hoc hæres aliter olim, aliter hodie ſumeretur. Quia olim p filijs deſcendẽtibus maſculis. hodie aliter, vt ſtatim dicã. Vbi aũt cõcederetur ſpecialiter tibi, & liberis, vl' filijs tuis, tũc nõ dicitur pheudũ hæreditariũ ſimpliciter, ſed ex pacto, & puidentia. Et in huiusmodi pheudo differt filius ab alijs agnatis, qa filius nõ venit ad pheudũ, niſi vt hæres, alij agnati ſic iure proprio, etiam repudiata hęreditate vt in .d.c.i.

℄ Quę aũt ſit ratio in filio, ego dubitaui. ſupra, eo in pallegato ver. pheudũ id ſolũ & cęter. et glo in .d.c.i. Sed andre. de iſer conatur rationẽ dare in .d.c.i. circa princ .ij. col. & in ea col. ver. ſed quantũ ad hoc & placet ratio Et eſt ſimile in .l. cũ patronus .§.i.ff. de ope. libe. Vbi ſi libertus promittit operas ſimpliciter patrono ſe daturũ, nec adiecit, liberiſqꝫ ita demum liberis debentur, ſi patrono hęredes extiterint, ni ergo miror de dicto .c. an agnatus, ſi idẽ ſit in filio. ℄ Hodie aũt cũ per .c. volentes ſit alterata, & mutata natura pheudi, qa eſt alienabile, et ſit alienabile, & p cõſequens p .d.c. tranſibile ad extraneos, vt habetur in .d.c. volẽtes Verbũ hæredes neceſſario comprehendit omnẽ hęredem, ſm ius cõmune, poſt .c. volentes, & ſic in dubiũ extraneũ inſtitutũ Et ſic in dubio pſumem⁹ hodie pheudũ hęreditarium (qñ nõ apparet forma .s. ꝙ ſit pro ſe, & hæredibus tantum conceſſum) p omni hęrede pheudatarij. licet extraneo, ſicut olim pręſumebamus hęreditarium pro herede ſanguinis.

℄ Sed qa dictũ eſt ſup', ꝙ in filio oportet etiã ſi nõ ſit pheudũ hæreditariũ, ꝙ veniat tanq̃ hęres vt .d.c.i. an agnat⁹. Quęrit bar. an ſufficiat ꝙ ſit fili⁹ hic inſtitut⁹ p re certa in .d.c. ſi liberi. circa pñc. ij. col. Et licet aliu' in exordiatur, tñ conſti. eſt ꝙ ſic. Nam in quocunqꝫ, q venire debet vt hęres, ſufficit ſi ex minima parte ſit hęres, vel ex teſtamento: vel abinteſtato, ad hoc allego .l. notabilem in .l. vel quę .ff. de relig. facic. i. ij. ad ſi. ff. quod cum eo.

℄ Sed moueo dubiũ ꝙ ſi pater penitus nõ inſtituat filiũ, nõ faciens eũ hęredẽ eo ſtudio, vt nõ ſuccedat ad pheudũ. Hoc nõ tãgit ibi bar. nec inueni hactenus aliquẽ tetigiſſe doctorũ, bñ tangit bar. ibi ſupra, qd ſi pater filiũ exhęredet, verſus. ſi. Et certe hoc nõ fuit neceſſe tractare in filio, quẽ habuit inſtituere, Quia eo caſu nõ tenet teſtamentum, qa eſt nullũ pteritione filij. Et ſic cauſa teſtati redditur ad cauſam inteſtati, & veniret omnes filij ęqualiter abinteſtato, ad ſucceſſionem paternã vel ipſe ſi ſolus eſt. Et ſic non nocet filio malitia patris prętereuntis eum. Nec prodeſt patri, ſi inſtituat in re certa, vt infra pſequitur bar. Quinimmo eo caſu habebit pheudum filius, licet hæreditariũ ſine aliquo onere. p .l. quoties. C. de here. inſt, ℄ Nec obſtat ꝙ pheudi hæreditarij videatur libera teſtatoris diſpoſitio p .l. vnum ex familia .§. ſi nõ de leg. ij°. & .C. de rei vendi, .l. cũ a matre. Quia illę leges loquntur in hærede vtili. vel pro quota inſtituo, nõ in hærede particulari, p .d.l. quoties coniuncta .l. ſi legatarius in princ. de leg. iij°. Nam ppea ignoranti acquiritur legatum, qa nõ poteſt afferre incomodũ de leg. ij°. Cũ pater. §. ſurdo. Et ideo hæres filius in re certa quantũcunqꝫ acceptet patris teſtamentum in illa re pati non poteſt incomodum quin ſua iura recuperet, & ſit ſaluũ omne ius ſuũ Cũ nõ teneatur ex teſtamẽto niſi quaten⁹ teſtator eũ locuplectiorẽ feciſſet dicta .l. ſi legatarius in pñc. & de leg. ij° im pater. in princ. cũ ſimili. Quia ad onera teſtamenti ſolũmodo vtiles hæres, vel p quota inſtitutus tenetur .d.l. quot. et ſic ſibi nõ nocet eſſe hæreditariũ pheudum, licet nõ ſit inſtitutus vtilis, quia ſufficit ſi in re certa inſtituatur, Et tñ nullum onus debet ſentire, nec ſua iura perdere ſecundum prædicta. Circa hoc vide ꝙ ſcribit bal. ſecundum iaco. de bel. cuius opinio placet in .d.c.i. an agnatus. circa princ. ſiij. col. & ſi. iij. licet bal. ibi non intelligat illud .c. in pacto, & prouidentia, ſed in hæreditario pheudo, tũc nõ eſſet ſpecialitas in filio. Dic vt ibi per eum, & forte non male ſecundum andre. de iſer. Aliter qa in pheudo tantum ex pacto, & prouidentia intelligitur, & eſt difficilis pacto facta, vt appareat differentia inter filios, & agnatos. Sed ſi poſſet aſſignari ratio differentiæ, placeret magis. quod ibi tenet bal. & maxime ſequendo opinionem iaco. de bel. Et ſi nõ facit teſtamentum, eſt tñ hęres ſanguinis abinteſtato. Oportet ergo ꝙ filium vel inſtituat ſaltem in re certa, vel exhæredat legitime. Et ſic vel vt hæres veniat, vel non admittatur vt exhæredatus ad pheudum hæreditarium, Vel ſi moritur abinteſtato pater, erit etiã hęres abinteſtato ſanguinis. ℄ Sed dubium faceret ſi eſſet hic filius emancipatus, quem licite potuiſſet iure. ff°ꝶ. præterire, & ſic nõ poſſet vt hæres aliquo modo venire. Quia cõcluſio eſt, Dato ꝙ nullo modo filius deberet ad pheudum admitti, niſi ſit hęres, & veniret vt hæres, Vt hęc & alia ſingulariter ſcripſi ſupra, in principio hui⁹ tractatus incipiendo, & proſequendo, vbi ſunt notanda, & probator in .d.c.i. an agnatus.

℄ Et ſic dicere potes ꝙ filius ſemper dici poteſt hæres .s. ſanguinis, quia dixi, eſt hæres ſecundum bal. in ſi. princ. in titu. de eo, qui ſibi, & hære. ſu. Vel dic ꝙ ipſo iure, ipſa lege ſit hæres in pheudis, & ſic venit vt hæres, vt ſcripſi latius ſupra in ver. ſuis, & pręſertim in ver. item nota mirabilia ad illius ver. Et nota bene quia nunq̃ audiſti, ꝙ eo caſu, quo pheudum eſt hæreditarium, quia conceditur tibi, & hæredibus, vt dicit princeps, ꝙ filij tui ſint hæredes, tunc ex ipſa conceſſione principis, & ſic ipſa lege, ex tunc ſit hæres. Vnde amplius non curamus an inſtituatur filius hæres, vel non. quia ad id ſemper eſt hæres, & venit vt hæres cõſtitutus abinteſtato, ab ipſa origine conceſſionis. Et ſic non poteſt aliter venire, q̃ ſibi fuerit conceſſum, & ſic non eſt tractandum, vel curandum inſtituat pater, vel nõ, quo ad huiuſmodi pheudũ Et hoc vult belliſſime andre. de iſer. de inue. de re. al. f. circa ſi. v. col. ver. ſunt enim pheuda quædam hæreditaria. & cęt. Facit quia hæres in pheudo intelligitur filius, vt ſcripſi ſupra conſil. xiij. quod incipit In nomine domini in ver. nec obſtat in .q°. col. & in conſil. vi°. incipit viſo

caſu. in ver.cõcludo ergo expremiſſis viiij.col.circa fi.
¶ Poſſet etiam & illud attentari in caſu .c.i. an agnat⁹,
in pheudo ex pacto,& ꝓuidentia,ꝙ cũ verba conceſ-
ſionis nõ faciant filium hæredẽ, nec talẽ, vt venire,&
admitti debeat tanq̃ hæres, ſed illud ſit inductũ cauſa
honoris,& reuerentiæ paternæ, vt ibi dixit andre. de
iſer. ne defunctus afficiatur iniuria hęreditate repudia
ta,ꝙ ex hoc qa in hoc grauatur,ne aſtringatur ad ali-
qua onera, nec ſit neceſſariũ ſibi bñficium inuentarij.
Primo q° ad illi⁹modi pheudũ cõſequendũ, ad quod
te ipſa venit iure,& lege ꝑncipis,nõ patris bñficio, Et
ſic pater nõ poteſt aliquod grauamen in ꝑncipe,nec p
cõſequẽs illud obligare in ꝓiudiciũ filioꝝ, ad qđ ꝑnci-
pis ꝓuidẽtia pſe mortuo ꝑtinebat Et ſic nõ poteſt dici,
nec cenſeri de hærede defuncti,cũ ſibi filius capiat p̃-
cipuũ,& liberum iure ſuo licet venire habeat vt hęres
patris teſtamẽto reuerentia patris,&honore,nõ aũt ꝙ
ob hoc ſcilicet qa vt hæres veniat, teneatur vt qlibet
hęres,nec.vt de pheudo hęreditario, cũ ius defuncti,
q eo vſufructuarius cenſebatur,morte ius extinctũ,ex-
piratumq; ſit. Nec poteſt dici in hæreditate, nec ve-
nire in petitione hęreditatis,ꝙ nõ eſt defuncti,nec ad
eũ ꝑtinet amplius,nec eſt de bonis eius. Et ſi adit hæ-
reditatẽ patris,hoc coactus a lege faciens, non debet
teneri ex ſua ordinatione,vt videatur patris factũ ap-
ꝓbare, ſicut qũ ſua ſpõte adit. vt ſup° plenius ſcripſi
¶ Et hinc eſt quod ſenſit Cy.& doct.cũ eo,in repren-
ſione glo. in .l. item videndum .ff.de pet. hær. Quia
pheudũ ex pacto, & ꝓuidentia nõ trãſit in hæreditate
defuncti,nec in bonis eius, nec trãſit iure hęreditario
p tex.in.c.i. in princ. in titu. de ſucc.pheudi.Sed iure
ſuccesſorio pheudo. ſecundũ bal. in .d.c.i. circa ꝑnc.
.ij. col.Vel ſm me iure inueſtiturę ex ipſo pacto,& ꝑ-
uilegio, & ꝓuidentia principis. Vnde cũ nihil habeat
cõmune cũ illius hæreditate,& ſit ꝓ ſe,& illud venire
vt hęres in filio ſit alia cauſa,& reſpectu introductũ,q̃
vt pheudũ illud afficiat, Nihil actinet ad huiuſmodi
pheudũ ſi faciat,vel nõ faciat inuentariũ,qa nõ p hoc
dicit̃ ap ꝓbare factũ defuncti,cũ iniunctus,& aſtrictus
a lege dicti .c.i.ſed ꝓderit q° ad alia bona hęreditatis.
¶ Vel dicere etiã poſſemus,ꝙ ex eo,qa venit vt hęres
ſit in hæreditate,nõ tñ de hęreditate,vel bonis ſpectã-
tibus ad hæreditatẽ. Cũ illud filius iure diuiſo cõſeq-
tur.s.vt dictũ iure,vel ſucceſſione pheudi ſm bal. Vel
vt ego ex inueſtitura ꝑuilegij,et pacto,et ꝓuidẽtia ꝑn-
cipis Repugnat enim pheudũ cũ diſpoſitione teſtato
ris vt ꝓbat̃ in.d.c.i.in ꝑnc.de ſucc. pheu.Et voluit ibi
bal. vt mõ dixi, Vno tñ caſu.poſſet cõtingere,ꝙ eſſet
in hæreditate, & veniret in petione hæreditatis .s. in
pheudo hodie ſimpliciter hęreditario. ſcilicet cõceſſo
tibi,& hęredibus tuis.Quia id eſt trãſibile ad hęredes
quoſcũq; diſpoſitione teſtatoris,& hoc cõtingeret ho-
die.p.c. volentes,Nã pheudũ eſt pheudatarij dũ viuit
.s.quod iure ſuo ꝑtinet,poſtea ad filios mortuo patre
ſm andre. de iſer. in titu. quo.o. po. pheu. alie.§.do-
nare. in iij.col.ibi. at pheudũ nõ eſt ſuũ. Et hinc eſt ꝙ
dicit bal. circa iij.q. in ꝑludijs pheudoꝝ,ꝙ vſuffruct⁹
tranſit in pheudatarium, & hęredes maſculos, & fœ-
minas,ſi de eis nominatum ſit. Et ſcripſi ſupra .co: in
princ. ver. item pheudũ eſt pheudatarij & cęt. Et hoc
venit ex diſpoſitione domini quia ſic concedit.

¶ Vide ergo,quo modo pheudũ ex pacto,& ꝓuiden
tia ꝑncipis q̃ ſit liberũ, nec veniat in petione hęredita
tis,nec ſit đ hęreditate,nec incurrat ꝑiculũ creditoris.
¶ Et hęreditariũ ſit dixit vnũ, qa ꝑnceps voluit ẽt ad
hęredes trãſire,& in eo ſit inuẽtariũ neceſſariũ. Aliud
ꝙ ſit q̃ſi ꝓpiũ cõceſſionarij, cũ illud poſſit trãsferre ꝓ
libito ſm.c. volentes,vt mõ dixi,in pheudo ſimplici-
ter,& pure hæreditario,qa cõceſſum ꝓ ſe,& hęredib⁹
nulla expſſa mẽtiõe habita đ filijs,Quia hodie,vt ꝑdi
xi,i locis mltis,vt ſup°, verbũ hęres ſimpliciter ꝓlatũ
¶ Adde tñ ꝑdictis ꝙ occurrit mihi ſin- (oẽm icludit.
gularis tex.Q đ ẽt ſi fili⁹ nõ ſit hęres quoq° mõ,vł qa
obtineat,poſſit habere pheudũ,& ſuccedere in pheudũ
hęreditariũ. Arg. ex.l.vł q̃,vbi ẽ vnic⁹ tex. in materia
cũ.l. pcedenti illã.ff. de relig.& ſũp.fu. Verũ illud iure
cõmuni,& in ſepulchris ſpeciale. ſed iure pheudi rega
liter ſm ea,q̃ dicta ſunt,& habet̃ i dicto.c.i.an agnatus
¶ Bal. ẽt iure cõmuni vult ꝙ habeat eſſe hęres in q°ta
.s. qũ eſt expſſũ in cõceſſione de hęredib⁹ in.l. liberti
.C.de oper.libe.Et titu.de eo,q ſibi,& ſuis hęre.tenet.
Q đ ſi ad ſucceſſionẽ vocat hęredẽ.reqrit̃ hęreditarius
titul⁹,& poteſt intelligi ẽt i quota.Quia in certa re in-
ſtitut⁹ ꝓ ſupplimentũ venit, & reducit̃ in quotã, licet
& in minimã ptẽ.Quis etiã dicat̃ inſtitut⁹ tex. in.l.ij.
ad ſi.ff.quod cũ eo.licet glo. ibi đ legitima intelligat.
¶ Q đ aũt pheudũ nõ tranſeat ad hęredẽ iure teſtato-
ris vel teſtamẽti ſui,ſatis dictũ eſt, Quia pheudũ alio
iure potius ꝑtinet ad deſcendẽtes,q̃ iure teſtamẽti.ſm
ꝙ ꝓbatur in pręall. §.i. de ſucce. pheu. & ibi per bal.
¶ Sed etiã cõſiderabã in omni alia re quomodo quis
poſſit de rebus ſuis diſponere poſt mortẽ in id ſcilicet.
tempus,quo deſinunt eſſe ſuę,nec p conſequens poſ-
ſit in id tempus, diſponere,quo nõ ſunt ſuę,Nec va-
lere deberet per conſequens diſpoſitio vt eſt tex. in .l.
iulianus ſcribit .ff.de iure. do. & ibi bar.Et quod idem
not. C. de do. an. nup. l. quod ſponſæ, Quando ali-
quid cõferri in tempus inlicitũ. Et vt ẽ ad hoc elegãs
arg. in .l. ſi ego .§.i.ff. de iure. do. Nota bene iſtum
tex. qa eſt in ſpeciali fauore dotis Preſertim qa patia
ſunt aliqd fieri tempore prohibito,vł fieri permiſſo, &
conferre in tempus prohibitum. vt dicit bar. in . l . ſi
res .ff. de iure do.Et facit etiam tex.in ſimili in .l.titio
cũ morietur .ff. de vſufru. Et hoc ſcribit bar. in . l . ſi
pręſes .C. de ap. dicens. Diſpoſitio de re, quæ cõfer-
tur in tempus, quo res nõ erit diſponentis non valet.
ad hoc allegat.l.ſtichus ſeruus meus .ff. de ma. te.Et
hoc ſenſit. glo. ij°. in princ. in .l. iſta inſtitutio .ff. de
hære. inſti. vbi refert ꝙ eſt permiſſum ſcilicet iure
ſingulari, ſicut in dote. in .d.l. ſi res .§.i.Et inde eſt ꝙ
dicit Ioan. an. in .c.i. quamuis ext. de ſepul. l°. vi°.
in glo. ſepulturã. Quod ideo filius familias ibi, po-
teſt ſibi ſine licentia patris ſtatuere, & eligere ſepultu-
ram. Quod hoc confert in tempus, quo deſinit eſſe
in.poteſtate patris , quia hoc eſt poſt mortem , quia
morte filij familias ſoluit̃ patria poteſtas,reſpectu de-
ficiẽtis ſubiecti. Pari ergo ratiõe poſſet diſpõere in vl-
tima voltũtate,& iudicare ꝓ anima poſt mortẽ ſine aſ-
ſenſu pris. Q đ tñ ibi denegat̃ & in.l.q in poteſtate.ff.
de teſta. & in .l. tam is .§.i. de do. ca. mor. vbi licet
tantũ in donatiõe cã mortis. ¶ Itẽ in caſtrẽſibus,vł q̃ſi
vt in dicto .§. quãuis occurrit reſpõſio, ꝙ deſponẽdo

de rebus eſt aliud impedimentũ. Quia in illis habet pater ius vſufructũ, ſed certe & ille morte finitur Vñ reſtat dicere qa nõ habet adminiſtrationẽ rerum, etiã earũ, quę patri nõ acquruntur. vt ꝓbatur in .l.fi.§. filijs añt .C. de bo quęlib. & probatur in .l. pª.C. qui te.ta. po. Quia in illis ſtat vt filius familias, qui incapax eſt huius diſpoſitionis vt inſti. qui non.p. fa.te. in princ. & .§. pręter hoc Et ſic reſtat ꝙ ſit ſpeciale reſpectu ſui corporis in ſepulturã, vt ibi ſed hoc nõ tã iure ꝓprio, q̃ ſpeciali, & benigna diſpoſitiõe iuris ciuilis permiſſum, cõceſſumq́ videtur q̃ p rationem eiuſdẽ .§.i. vel qa diſpoſitio in tempore, quo poteſt licet conferat in tẽpus, quo deſinant eſſe ſuę. Et hoc pmittitur ratione iuris de praeſenti. not.in .l.i.C. de fidei com. licet ego in repetitione illius .l. tenui contra. vbi vide in princ. iiij. volum. Sed ibi in futurum competiturum eſt ius, & effecturum illud futurum tempus. At hic nunq̃ qa mors omnia ſoluit, & nunq̃ reſurgit quod eſt ſemel morte extinctum .l. cum res, §. are. ff. de ſo.

¶ Sed in pheudis, vt nõ tranſeant, Nec ſint in hereditate morientis, Nec de eius bonis ſatis abunde ſupra oſtenſum eſt. Cũ cõſtent pheudatarios vſufrutuarios eſſe dũ viuunt. Et ideo nihil ad eorũ bona, & hæreditatẽ pheuda ptinere, nec ſubijci pheuda ipſa eorũ iudicijs .c.i. de ſucc. pheu. ſi ſit mentio heredis, nõ ſit, vt ſit bonũ defuncti. ſed vt deſignetur perſona, modus, & qualitas, ad quã, & p quẽ modũ tranſeat qualitatẽ, aut hæreditatis aſſumitur, & nomen hæredis ex pſona, & bonis defuncti. Et vult dicere differentiã inter pheuda & alia bona, nã pheudalia regulantur ſm tenorẽ inueſtiturę, put pnceps cõceſſit abinitio. Et ſi nominauit hæredẽ, & quo modo in cõceſſione, id ita obſeruandũ eſt tũ ratione pſonæ, tũ modi. Sed qualitatẽ, & nomen veri heredis reſpectu defuncti capit heres ex pſona defuncti & bonis eius. Nõ ſit in pheudis, vbi attenditur pſona pncipis cõcedẽtis, & forma cõceſſionis vt dictũ ẽ, not. bñ Vnde nõ video peti poſſe petitionẽ heredis vt glo. ſcripſit, niſi i caſu, vt dixi. p.c hodie, ſcilicet volẽtes. Hęc nota, qa nõ ſine miniſterio, & labore tractaui

¶ Et exquo filius semp, & omni caſu habeat acceptare pheudũ, & venire vt heres, nihil refert ſi ſit pheudum hæreditariũ, ſiue ex pacto, & puidentia quo adeũ. Niſi ſit hereditariũ ſimplex, quod facit pheudũ eſſe ꝓpriũ ipſius cõceſſionarij. Quia tunc p .c. volentes diſponeret vt d re ꝓpria, & tranſiret i hereditatẽ defũcti pheudatarij, vt cętera bõa, & tũc diceref d hereditate, vt dictũ ẽ, & cõpeteret ſm glo. hoc caſu petitio hereditatis.

¶ Poſtq̃ ſcrip ſi hęc volui videre bal. in .d.c.i. an agnatus, qui mirabilia & cat et egregie, & ſubtiliter valde ſcribit, & tãgit multa eorũ, q̃ ſupra tractaui Et pſertim An pheudu ſit in bonis hæreditarijs, Et hoc tradit circa finẽ.ij.col. in ver. pheudũ ẽ ergo, & cõcludit ꝙ ſic.

¶ Et ex hoc induco ꝙ poſtq̃ pheudũ eſt in hereditate, ꝙ obtinebit in eo bñficiũ.l fi.C. d edic. di ad.col. Q d ipſũ expſſius tenuit idẽ bal. in titu. de ſucc. pheu. c.i. & ibi notaui. Et ãdr. d iſer. i.c.i ſi d phe. cõ. fu. i pnc. & fi.

¶ Et idem audio ꝙ licet ibi Iac. de bel. & Ioan. and. in additionibus ſpe. in titu. de teſta. circa .fi. vbi etiã voluit, ꝙ contradicentibus agnatis ſi filia eſt hæres ſcripta teſtamento in pheudis primo loco ponatur in poſſeſſionem bonorum ex edicto diui viſo teſtamẽto, & cęt. Exquo illa .l. fi, hebet locum in bonis, in quibus teſtator habebat detentionem.

¶ In cõtra aũt ꝙ pheuda nõ veniãt in hereditatis petitione voluit Dy. & Cy. & inclinat certo modo bar. in .l. idem videndũ .§. item videamus .ff. de peti. hær. licet ibi glo. teneat ꝙ ſic, Mouentur illi doctores Exquo nõ valet diſpoſitio teſtatoris, in pheudo p.c.i. de ſucc. pheu. in princ. ¶ Sed bene poſſet reſponderi, & concordari opinio, ꝙ aut pheudum eſt paternũ antiquũ ex pacto, & prouidentia, non ſub nomine hæreditario conceſſum, ſed in forma tibi, & liberis, & filijs tuis. Et tunc non veniat in petitione hereditatis Et ita intelligantur prædicti doctores. Aut eſt conceſſum tibi, & heredibus tuis, & veniat. Ita tenet andre. de iſer. in titu. an agnatus c.i. circa. princ. & in .c.i. de alie. pheu. pat. & .c.i.§. hoc quoq́ in titu. de ſucc. pheu. Et audio ꝙ idẽ voluit Odof. in.d.§. nũc vedeamꝰ faciẽs dictam differentiam. Et idẽ bar. in .d.§. ſi liber. in .l. iuriſiur. de oper. libe. & ſcripſit in.l. ſi patroni. ff. ad treb. Et cũ eo tranſit ibi .d. Raf. de co. licet dicat ꝙ tranſit in fideicõmiſſo facto extraneo & Odof. & do. Dionyſius de peru. in dicto .§. itẽ videamus, Et hoc iure vſi fuimus in regno. maxime cõſiderata nouitate .c. volentes, pp quod cõceditur in regno poteſtas diſponẽrendi in pheudis, Et ſic ceſſat ratio .c.i. de ſucc.

¶ Sed idem bal. in eo .c.i. an agnatus circa fi. iiij. col. ver. ſed nunqd pheudũ venit in petitione hereditatis, videtur aliter ſentire, Quod licet veniet in petitione hereditatis nõ tñ dicit ipſe, quod pheudũ ſit libere corpus hereditariũ tñ ẽ quoddã ius annexũ, ꝙ in hereditate reperitur, & remittit ad glo. l. itẽ vi, §. fi. Tñ circa p. col. eo. c. dixit ꝙ ideo poteſt aliqñ vnũ repudiari, & alterũ acceptari, qa veniunt iure diuerſo, & allegat .ff. de bo. po. l. ſed. cũ patrono. Et facit hoc ad id. ꝙ tenui, ꝙ nihil babet pheudum cum hæreditate commune. Et ꝙ ſupra dixi videtur mihi pulchrũ, & ſubtile, ꝙ pheudũ ſit, quid diuerſum ab hæreditate, Maxime quia eo titu. bal. cõcludit ꝙ pheudũ nõ afficitur debitis defuncti verſus fi. Et in eo tradit ſi præteritus eſt filius, & alia pleraq́ ſubtilia, Dic vt ibi per eum Et ad prædicta facit dictum domini andre. de iſer. ver. item not. & cæt. in conſt eo. Et ibi dicit ꝙ in pheudo nouo filius ſuccedit, & non agnati.

¶ Item nota ꝙ in ſucceſſione pheudorum vnus non habet cauſam ab altero, ſed a primo concedente. Ita notanter ſcripſit andre. de iſer. in .c.i. circa iiij. col. de inue. de re, alie. fac. quod facit ad materiã ſupra modo tractatam circa.c.i. an agna. vbi eſt glo. i. ad fi. Et inde eſt ꝙ ſupra dixi, ſecundum bal. ꝙ poteſt vnum acceptari ſine altero, hæreditas ſine pheudo, & econtra .s. in alijs agnatis, quam filio.

¶ Item iure cõmuni pheudũ videtur dic. hæreditariũ altero de duobus modis Vno quia conſtitutum, & acquiſitum pro ſe, hæredibuſq́ ſuis, Et hoc ꝓbat in argu. ad ſepulchram .l. familiaria. ad fi, de relig. ff. Aut & ſecundo quia iure ordinario ſit acquiſitum, & hoc ſubſequenter probat. l. vel quæ patri, quæ ſequitur poſt dictum .l. familiaria ¶ Sed in dicta .l. vel quæ notabiliter quod quando oratio comprehendit hæredes quod ſufficit qualeſcunq́ fuerint ſine differentia vȝ. an extranei ſucceſſores, an ſanguinis. Item quod

ſufficit ſi abinteſtato, vel ex teſtamento ſint heredes, etiã ſi ex minima parte. Q đ eſt ſingulariter notandũ vt qñ quid reperitur vt ab herede ſufficit ſi ex minima parte hæres reperiatur, & maxime in eius fauorem vt ibi, & allegaui ad hoc ſupra. in .l. ij. ad fi. ff. ꝙ cũ eo ¶ In liberis aũt ibi ſecus cõſtituitur qa ſiue ſint, ſiue nolint eſſe heredes, ſiue ſint emancipati, ſiue ſint etiã exhæredati, ſi modo ſpecialiter non excludam ſemper admittuntur. Et hoc eſt ſpecialiter reſpectu rei, & perſonę rei. qnia vt ſepelliatur ad quod gratia humanitatis inclinatur Ibi iuris conſultus vt ibi dicitur, & pſonæ, quia liberi & ſic de ſanguine

¶ Et ideo nimerũ ſi eſt ibi ſpeciale, & ſecus ſit in pheudis p not. & ſupra dicta circa .c. i. an agna. ¶ Et eſt ibi vnum ſingulare in libertis, Et quanuis ſepulchrum familiare ſit quod p ſe, familiaqꝫ conſtituitur, & in numero familiæ ſit libertus, vt dicit ibi glo. Ac etiam teſtator expreſſerit, id monumentũ ſibi, libertiſqꝫ ſuis feciſſe, Tamen nõ tranſit ius ſepulchri ad eos, niſi ſint inſtituti heredes tex. eſt valde ſingul. in .d.l. vel quæ pater. ver. ſeu. §. liberti vero. ¶ Adde predictis quod libertus operas patrono ꝑmiſerit ſe daturũ, nec adiecerit liberiſqꝫ eius Cõſtat liberis ita demũ deberi ſi pſi heredes extiterint. ſec⁹ ſi ꝑ aliũ heredes extiterint tex. eſt ſingul. in .l. cũ patronus. §. i. de oper. liber. Ni ergo mirum ſi & libertus ad ſepulchrum etiã familiare nõ admittatur, tam etiã ſi pro familia ſit cõſtitutum niſi hæredes extiterint ipſius patroni, etiam ſufficeret iuditio meo, ſm p̃dicta, & ſi ex minima pte fuerit heres.

¶ Filij autẽ liberi & in familiaribus: & in hæreditarijs ſemp, & omnino admittuntur, etiam ſi nõ ſint hæredes, & exhæredati, & hoc pietatis gratia in ſepulchris, ſecus eſſet in alijs ſecundum prædicta.

¶ Item aduerte ꝙ licet cõceſſio facta alicui ſimpliciter perinde ſit, ac ſi etiã heredibus facta fuiſſet, vt in multis locis tenet andre. de iſer. & ſpecialiter in p̃allegato titu. an agnatus. c. i. circa princ. Attũ ſi ſit promiſſio, aut renunciatio, & ꝑmittat ꝙ nõ veniat contra renunciationẽ de ſe tantũ, nõ intelliguntur, neqꝫ comphenduntur filij ſeu heredes, q nouo iure veniũt poſt mortem patris, vel iure ꝓpio ſecundũ bal. in .l. qui ſe patris circa viij. col. in ver. item q̃ritur ſi ius ꝑdit pheudũ. & cæt. Et videtur eſſe ratio, qa eſt pactũ, vel refutatio, vel renuntiatio ꝑſonalis. vt. l. iure. gen. §. pactoꝝ & .l. idem .§. i. ff. de pac. & eo titu. l. ſi tibi .§. pactum conuentũ & ibi ꝑ bar. & eo titu. l. niſi ad fi. & plenius in .l. q in futurũ. §. i. ff. de pac. Cui⁹ natura eſt vt vel in morte expiret, vel nõ egrediatur ꝑſonam, vt ibi notatur. Et ꝑ idem poſſumus dicere de pheudo paterno ex pacto, & prouidentia, ꝙ liberi habent etiam ſi nõ ſint heredes. ſecundũ andre de iſer. in titu. in quib. ca. pheu. ami. §. huius aũt generis, in ver. ſimilem dicunt ſed hęc eſt opinio eius in titu. an agnatus, quę nõ intelligit in hoc pheudo paterno, & tñ nõ poteſt venire ad pheudũ pꝛæter nomẽ heredis. ¶ Cõſidera melius, ac rectius in hac materia, quod regula eſt æqualis tam in ꝑmiſſore, q̃ in ſtipulatore, vt vtrūqꝫ ꝑmiſſum, & ſtipulatũ intelligatur pro ſe, & hæredibus, & ſucceſſoribus. Nec refert ſiue dicat tibi, vel mihi, ſiue ſimpliciter, qa vtrobiqꝫ tam ex ꝑſona promittentis, quã eius, cui promittitur intelligitur pro ſe, & ſucceſſoribus. Vt eſt notabilis ad hoc tex. in. l. ſtipulatio iſta. §. ſicut aũt qa ad hoc eſt facta. ff. de ver. ob. Et bene faciunt .l. ſi neceſſaria .§. de vendẽdo .ff. de ping. ac & .l. tale pactũ in princ. ff. de pac. & .l. ſi tibi .§. pactũ cõuentum Sed vis facienda eſt, an id, quod ꝑmittitur, aut ſtipulatur ſit tranſibile ad hæredes ſui natura, vel nõ. Et hoc eſt, quod voluit tex. in dicto .§. ſicut. Ibi cæterũ ſi alij Vt puta qa ſit vſufructuarius, qa nõ tranſit ad alium, q̃ ſtipulatorẽ, & hoc plenius declaratur, & ꝓbaẽ ea. l. §. ſi qs ita. Additio ergo mihi, vl' ſibi nõ facit ſtipulationẽ, vel ꝑmiſſionem ꝑ̃ſonalem, qa ſic nũquam ad ſucceſſorẽ tranſiret, ſed in dubio realem, & verbũ ſibi, & mihi eſt gratia denumeratiõis appoſitum, vt videatur cũ quo qs contrahat. l. iure gentiũ. §. pactoꝝ. ff. de pac. Nam ꝑ prædicta iura idem eſt dicere ꝑmitis vti frui licere, vl' mihi vti frui licere, nõ ẽ ꝑpa ꝑſonalis, qa poteſt ad ſucceſſores nihilominus tranſire. Sed vis facienda eſt in eo, ꝙ ꝑmittitur an ſit tranſibile ad ſucceſſorẽ, qa ſi nõ tranſibile non tranſiet, vt eſt vſufructus, alias rationaliter ſic. Et ideo dixit bal. in. d. l. qui ſe pris, quod non comprehenduntur hæredes, qui nouo iure veniunt, & ſi nõ tranſmiſſione ex ꝑſona defuncti Item addidit ꝙ de ſe tantum, Verbũ enim, tantũ, eſt vt excludat ſucceſſores, ſed nõ dicere de ſe Nam vt ſit ꝑſonalis diſpoſitio oportet vt dicat in ꝑſona ꝓpria, ſub nomine ꝓprio, vt .d. §. pactoꝝ. Vel ſi ſub appellatione de ſe, vel qa dicant mihi, vel ſibi, nõ ſufficit, niſi addat, ſibi tantũ, Vel ſit res, quę ſui natura nõ poſſit ad ſucceſſores tranſire. Et ſic vides quod quo ad ꝑſonalẽ obligationẽ vt ſit ꝑſonalis, nihil refert ſi dicat ſibi, vel mihi, vel nõ aliqd dicat, ſed ſimpliciter. Vt hęc ꝓbantur ꝑ iura p̃allegata, in .§. ſicut, & .§. ſiqs ita, & .d. .l. iure gentiũ .§. pactoꝝ ſecundũ ordinationem ſupra factã a me. Sed refert an dicat ſub nomine ꝓprio, vel ſub dictione taxatiua, vel res in ſtipulationem deducta, non ſit tranſibile ad ſucceſſores, ſatis dictnm eſt.

¶ Et an impſonalitas vitiet ſtipulationem tã ex parte rei, q̃ ſtipũlatoris meminit bar. in .l. ſtipulatio iſta. §. ſi quis ita. circa princ. ff. de ver. ob. De materia pactoꝝ ꝑſonalium, & realium vide in p° volumine meoꝝ conſil. 189. incipit in cõtractu. Et quod pactum mere ꝑſonale nõ tranſit ad heredes vide tex. & ibi ꝑ domi. frau. in .l. ſi tibi .§. ſi quis pac. Et qñ paciſcitur pater, fraterue. quæ tantum tranſit ad filios, & ibi infert ad pheu. c. i. §. ſi pactus ſim. Et an appoſitio nominis faciat pactum perſonale, vide eundem dominum frau. in eo titu .l. quin futurum .§. ſi ex altera.

¶ Sed poſtq̃ in ſimplici cõceſſione etiã de hæredibus intelligatur. An expreſſio hæredũ nil operetur, vel qd operabitur vide bar. tradentẽ in .l. ſtipulatio iſta .§. ſi qs ita .ff. de ver. ob. Et not. eo titu. ꝑ eundem .l. qd. dicitur Et tex. aperit ꝙ mentio hæredis operatur in nõ tranſuerſalibus. Nec obſtat ꝙ natura rei repugnet trãſitũ ad heredes, qa eſt nouus, & alter fructus in ꝑſona hæredis, vt hic ſingulariter inſtruit tex. in .d. l. ſtipulatio iſta. §. ſed ſi qs vti frui licere ſibi, & cæt. Sed in trãſmiſſibilibus cõcludit bar. con. pe. in .d. §. ſi qs ita, ꝙ ſuper vacuo ponitur nomẽ hæredis ꝑ tex. not. in .l. eũ q ita .§. i. eo titu. Aliqñ tñ operatur mentio hæredis ꝑ ea, q̃ ſcribit bar. in. l. pͥma. circa princ. ij. col. ff. de cõſt. pru. Vide q̃ ibi ſcripſi ad bar. Et qñ dixit filio, & here-

dibus ſuis, vide .l. ſi qs titio.ff. de vſufru. acre. Et qñ dicit tibi, hęrediq; tuo in ſingulari. Et qñ priuilegium cõceſum a ꝑncipe nõ trãſit ad hæredes. Et qñ cõcedit̃ rei, territorio, vel loco, vel ciuitati, de omnibus his habes in .d.l.i. per bar. & in aliquibus non placet mihi, vt infra ſcripſi, ſecundum iura pheudorum.

❡ Item aperitur mentio heredis compromiſſo, quod morte finitur, niſi ſit facta mentio hęredis, vel cęterorũ vt inquit tex. in .l. diem proferre .§.i.ff. de ar. An aũt oratio in dixtincte loquens comprehẽdat hæredes tetigi in p° volu.conſil.meorũ. cõſil.145.incipit exiguo

❡ Item in Determinatione pheudi cõbicini cuius ſententiã ꝓtulimus. pro ꝓmogenito dño Antonio ioãne de barreſio annotaui in iuſtificatione ſententię q̃dam, quę hic ſcribere volui pro memoria. ❡ Primo circa illud An princeps poſſit mutare formã conceſſionis, poſtq̃ ſemel vna forma cõceſſit. Et videbatur dicendũ ꝙ nõ, ex quo ſemel acqſitum ius alicui, nõ poteſt illi ꝓiudicare, nec ius illud ei tollere ſine eius cõſenſu.ſeu voluntate ꝑ ratiõe .l.fi.C. de pac. & .l. ſtichum.§.fi. de noua. & .l.cũ hęrmes.C. locati.Et hinc eſt ꝙ ãdre. de iſer. in .l. honoré. in princ. in titu. de matri. co.Et bar.dicit ad litteram: ꝙ in pheudis iam datis nõ poteſt ꝓnceps nonũ grauamen imponere pheudatarijs, ſi in cõceſſione nõ fuerit appoſitum abinitio, nihil ad hoc allegat Et dictũ puto verũ,pro quo facit .l. cum dos. ver. ſi vero poſt .ff. de pac. do. & .l. ꝑfecta.C.de dona. quę ſub. mõ. Et maxime ſi de pheudo cõceſſo in larga forma, velit reducere ad ſtrictam. Vt quotidie fit in cõfirmationibus pheudorũ,qa adijciunt ſemp clauſulã iure francorũ, Sed illud faciunt vbi non apparet forma. Et audio ꝙ ita inſtitutum fuit a viceregibus.

❡ Et quanq̃ huiuſmodi cõfirmationes regalium, ſeu viceregũ, reſtrictę ſint ad formam iuris francorũ ꝑ eos qui cõfirmationes impetrant Attñ qa nõ apparet quo quo modo anterioribus, ſiue predeceſſoribus, vel qua forma fuerint cõceſſa, ꝓſumendũ, maxime in antiqs pheudis, forma cõmunis, quæ ꝓſumitur ꝓ te, & hęredibus ſimpliciter ſecundum andre. de iſer. in titu. in qb. ca. pheu. ami. ver. ſi ergo nõ ꝓbatur.& cęt. Et idẽ tenet. in conſt. vt de ſucceſſionibus. Nec hi, qui acceperunt cõfirmationẽ in ſtricta forma potuerũt obeſſe, vel ꝓiudiciũ facere ſucceſſoribus ad phuedũ, q nõ interfuerunt, nec cõſenſerũt huiuſmodi cõfirmation.b⁹, qui ſolũ veniunt ex capite primę cõceſſionis q̃ qdem cõceſſio cũ ſit informis, qa nõ apparet forma, ꝓſumẽda eſt vt ſupra in forma communi. Quia forma iure francorũ nunq̃ ꝓſumitur, niſi ꝓbetur expreſſim. vt .d. conſti. vt de ſucceſſion. in fi. princ. Quod tñ fallere videret̃, vbi repugnat natura, vel vſus, ſeu cõſuetudo rei, in comitatibus, vel caſtris. vt in.§.preterea ducatus & ſcribo in glo.ad.c.volentes Quod aũt nõ ꝓiudicet alijs eſt ratio, qa res inter alios acta, alijs nõ præiudicat. Et facit .l.fi.C.de pac.qa res mea ſine me alienari, vel pactum accipere nõ poteſt. Et habes ſpecialiter in pheudo hoc determinatũ de pheudo guardiæ in fi.licet ius francorũ apponatur in cõfirmationibus hodie in illis pheudis, quorũ pheudatarij ꝓuilegia nõ oſtendunt. quaſi ſit ꝓſumptũ cõtra eos, ꝙ priuilegia aſcondunt, & ſuffocant, vt eis largius concedatur, & in illis ſit cõceſſio.in ſtricta forma. Atq; ideo nõ exibunt, vel potius habere ſe negant. Quæ tñ præſumptiõ poteſt eſſe fallax, & vere dicta ꝓuilegia nõ apparere ꝙ poteſt multipliciter eueniſſe. ❡ Atq; ideo ego hoc neq; laudo, neq; reprobo. Ex quo nõ apparente forma, multipliciter fiebat interpretatio ſed quomodo debet intelligi, & in qua forma, & diuerſimode ſup hoc ſcripſit andre. de iſer. Non eſt incoueniens vt princeps tali pheudo informi certam, & indubitatam formã introducat in cõfirmatione, vt illi ſtandum, Et ad eũ potius ꝑtineat d forma ꝓuidere, q eſt ꝓnceps, & direct⁹ dñs Quia pheuda ſunt ex publico, & largitate principis, & eius munificẽtia cõſtituta, vt amplius nõ refricetur in dubiũ de forma Nec obſtat ꝙ quaſi facere videtur in formã, & fauorẽ ſui, addẽdo iure frãcorũ. Quia imo & eẽ poteſt cã agnatorũ, q forte ſm ꝓſũptã formã potuiſſent excludi, & reſtrigit poteſtatẽ pheudatarij malignãdi.

❡ Conſentiente aũt pheudatario ſi certa foret forma An poſſit ꝓnceps facere, & an agnati ꝓtendere poſſint aliqd ꝓiudiciũ? Cogitaui ꝙ ſi cõſentiẽte pheudatario a ꝓma forma recedatur cõſtituente principe, ꝙ poſſit fieri, ꝑ tex, in .d.l, cũ dos .ff. de pac. do. & .l.ſi diuerſa.C. de tranſ. Et eſt tex. in .l. tempore .C. de pac.inter. emp. & ven. Et nedũ expreſſe vt in dictis iuribus. ſed etiam tacite ex certa ſcientia recipiendo, & acceptando priuilegiũ in illa forma noua cõfirmatũ, vel cõceſſum.ſm ea, quę tradit bar. in .l. quo enim .§. rem. .ff. rem ratam haberi. Ad quod optime facit tex.not. in .l. ſi filius famil. abſente.ff.ad maced. Et tex.& glo. in .l.publia.ff.depoſ. Et de hoc ibi ꝑ bar.& doct.meũ. Facit clẽ.p° extr.de ꝓcura, & alia iura, q̃ ad hoc allegat tã glo. in.d.l.ſi fili⁹ familias, q̃ dñs matthe⁹ de ma.quẽ trãſportaui ad lecturã bar.in.d.l.quo enim Niſi fuiſſet impetrata cõfirmatio ꝑ aliũ, puta, virũ vel ꝓcuratorẽ, & fuiſſet mulier pheudataria, i qua ꝓſumit ignorãtia.

❡ Nec obſtat forſan ſi dicatur, ꝙ nõ potuit ꝓncipaliter pheudatarius agnatis ꝓiudicare. Quia hoc ridiculum eſt dicere qñ de forma larga fuit tranſitũ, ad ſtrictam iure francorũ. Nã agnatis potius fuiſſet ius acquiſitum ꝑ nouã formã.ſ.iure francorũ, ex qua venire potuiſſent agnati, qa ſic ſanguis vocatur ad pheudũ, q̃ ꝑ primã formã antiquã, ex qua poſſunt ꝓteriri, & ad extraneos pheudũ transferri attento .c. volentes.Sed obſtaret ſecũdogenitis, q ſi in ꝓma cõceſſione fuiſſent vocati, qa facta fuiſſet ꝑ ſe, & ſuos filios de ſuo corpe legitime deſcendentes, nõ addito ꝙ viuant iure francorũ. Tũc licuiſſet ꝓmogenitũ ꝓterire, & filiũ ſecũdogenitũ intromittere, ꝙ nõ eſſet ſi fieret cõfirmatio ſecundũ ius frãcorũ. Et eſt verum ſed in ꝓdicto caſu loqmur qñ forma erat larga pro te, & hęredibus tantum

❡ Nec obſtant iura ꝓallegata ꝙ iuri tertij nõ poſſit ſine eius cõſenſu, ſeu voluntate ꝓiudicari ꝑ .l. fi. C. de pac. Quia verũ qñ eſſet illi tertio ius aliquod realiter acqſitum Sed hic ex larga forma nullũ ius eſt acqſitum, immo remotũ ab eis, Ex quo poteſt in extraneos diſponi, & nõ magis ipſi, q̃ extreanei ius ꝓtenderent, q ęqualiter vtroſq; forma larga cõprendit. ❡ Sed durиſſimũ mihi videtur data quacunq; forma, ꝙ ſi habet liberos, poſſit omnino illos impune ꝓterire, & ſine cauſa, & ad extraneos tranſitum facere. Vnde cur nõ intelligat̃ forma larga, vt diſponere poſſit in extraneos ſanguine deficiente, nõ video Niſi ſecundum formã,

& cauſam.c.volenteſtin caſu licito,& honeſto neceſ-
ſitate cogente,vel vrgente aliqua ꝓbabili,& neceſſaria
cā in qua eſt fundatum .d.c volentes nō aliter.Cogita
¶ Et dato quod ius aliquod ꝑtenderet pendente tñ cō-
ditione,vel dic incerta,vt eſt in caſu mortis,quia poſt
mortē ſpē habēt,q̄ mors facta conditionē.vt glo.not.
in.l. ſi cum heres,qñ dies leg.ce. p .l.i.ff.de con.& d
moſte. & poſſunt ptes nouo cōſenſu reuocare. Q uia
nō poteſt dici ius aliquod irreuocabiliter acqſitū . Sed
ſola ſpes delata,ex quo pheudatarius potuiſſet abinte-
ſtato mori. vel ſanguinē ſuum non perire, ſed inſti-
tuere. Et ita intelligo bar. bñ dicere. in.l. qui romæ.§.
flauius hermes. Et ꝙ ibi ſcripſi .ff. de ver. ob.
¶ Nec obſtare .l. quoties .ff. de do. quæ ſub mō. qa
eodē modo intelligo qñ ꝑdurauerit voluntas cōtrahē-
tium vt ibi ſcripſi Et ad hoc notabā ibi tex. iuxta do-
nationis voluntatē ꝓſupponentē nō mutatam .Et ſic
quo ad principale nō poteſt dici nouum grauamē im-
poſitum ſi cōſentit tacite,vel expreſſe,qa ſcienti,& vo
lenti nō fit iniuria.Et dictum andre. de iſer. obtinet in
pheudatario repugnante,nec curat aliquid de aliꝭ ſe-
quentibus agnatis,quaſi in hoc ꝑncipaliter ꝑſone cō-
trahentes ſolūmodo attendatur De hoc auſu meo vi-
de me ſupra ſcripſiſſe circa xij. conſil. quod incipit in
queſtione terrę heracleę.§. modo nō obſtat. vt nihil
omimittā vbi de hoc omnino vide. Et faciunt ad hoc
quę ſcripſi in p° volum. conſilioꝝ meoꝝ conſil. 178.
¶ Q uinimmo auſus fui in ſede attētare ꝙ, etiā ſi cō-
ceſſio facta fuiſſet ab initio tibi,& liberis tuis.ita ꝙ vi-
uatur iure francoꝝ. Q uod ſi forſitan extantibus me-
ritis ipſius pheudatarij patris, princeps vel concederē
illi ſupplicanti,& petenti reduci in formā largam.ſ. p
ſe,& heredib⁹ imperpetuū ſimpliciter nihil alio addito
Q uod vtiqꝫ fieri poſſet nō attento ꝑuilegio, ſeu præ-
iudicio agnatoꝝ expectantiū ſuccedere ad pheudū per
rationē ꝑdictam.Ex quo ius nō eſt illis realiter,nec ir-
reuocabiliter acqſitum,ſed tantū ſpe,quę mutato ſta-
tu rei, voluntate contraria contrahentiū, tolli poteſt,
& alienari per ea, quæ dicta ſunt,& notata ꝑ bar. in .d.
.§. flauius. Q uinimmo illa ſpes nō dicitur probabilis
adeo ꝙ in legitimatione ſpurij nō ſit neceſſaria citatio
ſecundū bal. in .l. fi.C. de legi. Et ego tranſtuli in re-
pertorio meo in ver. ſpurius verſus.fi. incipi. bal.ponit
& cet. ibi ſunt aurea verba. Maxime qa cōtemplatio-
ne patris videtur princeps filijs,ſeu eius liberis ꝓſpexiſ-
ſe Nam ſicuti potuerunt abinitio in illa prima forma
cōtrahere, ſic et illā cōtrario ſenſu tollere , & aliud in-
troducere cū eadē ſit poteſtas cōtrahendi,& diſtrahē-
di. ar. l. nil. tam naturale .ff. de reg. iur.Et qa eius eſt
nolle, q poteſt velle. ſm rationem iuris. ad ꝙ .d.l. ſi
diuerſa .C de trans. Quia vltra pacta ſeruantur,& va
lent .l. pacta. no.C. de pac. ad quod etiā .d.l. cū dos.
.C. de pac. do.& .l. tempore de pac. inter emp. & vē.
& ꝙ no. in .l. ꝑfecta .C. de do. quæ ſub mō. Et inde
eſt ꝙ regulariter tex. dicit poſterius pactū poteſt reuo
care primum contractum in.l.ſi vnum .§. pactus.ver.
idem dicemus, cum ver. ſe. ad fi. ff.de pac.
¶ Nec obſtat eo titu. l . quorum, vt modo dixi. Sed
magis obſtaret .c.i. in titu. de ali. pheu. pat. ſed infra
reſpondebo. Vnde cū veniens primogenitus mortuo
patre,inueniet ꝑuilegium illud reuocatū in forma,ſm

quam poterat admitti nō videtur poſſe admitti virtute
illius cōceſſionis,& formę,iam tam ꝑ ꝑncipem,quam
per patrem conſentientem reuocare, & irritare per ſe-
cundam formam conſenſu vtriuſqꝫ introductam Nec
dicere ꝙ venit beneficio principis, quod fuit ante ac-
quiſitionem ſublatum,& in aliam formam tranſlatum
& reuocatū. Vñ nō poteſt venire ex conceſſione reuo-
cata,nec ex bñficio ꝑncipis reuocato.Ergo quo modo
veniet?certe nullo iure,ſeu modo,maxime qa cum eo
nullus actus, nullumqꝫ negotiū actū, geſtumqꝫ eſt. Et
ſic nullū ius,nec actio,vel obligatio acqſita. ar. ex l.ſi
me, & titiū.ff. ſi cer. pe. In illa ratione ijſdem nullus
eoꝝ ſimili argumēto vtitur iurecōſultus in.l.ſi.in area
.ff.de condi. in deb.qa oportet aliquod negotiū geſtū
eſſe cū eo,cui obligatum,vel cui acqratur obligatio,l.
cōſenſu,&.l.ſe.&.l. q̄cunqꝫ.ff. de ac.& ob. Et aliqñ ius
acqritur eſt qa res in eodem ſtatu ꝑdurat ꝑut in ellexi
in ꝑallegata.l.quoties. Niſi velis forſan dicere ꝙ ꝑn-
ceps,& pater pheudatarius nō potuere a forma ſemel
data recedere,quod videtur contra regulares diſpoſi-
tiones iuris,vt cōtrahentes nō poſſint a ſuis cōtractib⁹
reſilere cōtra.d.l.cū dos,&.l tpe,&.l.Siue ps,&.l.pacta
nouiſſima,& rationes ſup⁹ dictas, Q uia nō eſt maior
poteſtas in cōtrahēdo,q̄ diſtrahēdo inter eaſdē ꝑſonas
¶ Solum videtur obſtare,qa nō poſſet tolli ius q̄ſitum
filijs,vt ꝓbatur in.c.i.de alie. pheu. pat. Sed ibi loqui
videtur in pheudatario tantum,nō aūt de ꝑncipe hoc
agēte ex certa ſciētia voluntate, & cōſenſu pheudata-
rij.Nec ꝑ hoc poteſt dici ius q̄ſitum filijs,ſed ſpes tan-
tum erat acqrendi ſtante integra re in ſuo ſtatu. Q uæ
hic mutata eſt,& nullum negotium geſtū eſt,vt dixi,
cum filijs nec ꝑncipe cōtemplatione filioꝝ. Sic & le-
gitima quæ debet̃ filijs in morte conſiderantur. Nec
ꝓpa pater pro libito adminiſtrare,& contrahere pro-
hibetur in vita ſecundum ea,quę tradit andre.de iſer.
in .c.i. de alie. pheu,pat. Et ad hoc etiam faciunt quę
ſcripſi circa .l.ex facto.§.ex facto ad trabel.id tranſtuli
ad.xi.locū,ſeu tractatū.3.volū §.bñ ē in cōmēto nono
¶ Si hoc eſſet verum multi filioꝝ eſſent excluſi in alie-
nationibus pheudoꝝ ꝑmiſſu principis factis. Q uaſi
videatur ꝑnceps diſponere pheudatario,vt nō obſtāte
forma conceſſionis poſſit diſponere.Q uod forte ve-
rū eſſet. ſi id ageret dicendo nō obſtante,vel faciendo
aliam cōceſſionē .i. in alia forma cōcedendo. Secus ſi
ſtāte forma,& conceſſione ꝑma cōcederet ſimpliciter
alienatio, quę repugnaret formæ conceſſionis,qa va-
lebit in vita, nō poſt mortem in præiudiciū expectan-
tium ꝑ . d .c.i. de alie. pheu. pat. ita pro nunc ſentio.
¶ Q uod etiam cōfirmari videtur. per ea q̄ notantur.
in.l. adoptio cū .l. ſe.ff. de adop. Q uia etiā in his, q̄
ſtant in ſpem acqrendi, nō poteſt fieri ꝑiuditium, niſi
illis citatis vt in adoptione cōcludit ibi tex. in .l. nam.
Ita Dynus & doct. et ſpecialiter bal. ibi vt recitat .d.
meus raphael vbi dicit vnū verbum ꝑncipem poſſe, ſi
hoc expedite velit facere. Et ibi vide q̄ ſcripſi quo mō
ea,quę ſtant in ſpe poſſint a ꝑncipe tolli ante ſpei euen-
tum. Et ſecus etiā in vtili dominio. Vide qa ſingula-
riter ibi ſcripſi ad recoll. doctoris mei. Et ibi etiā po-
ſui cōſilium cuiuſdā doctoris dñi Nicolai pauli Et ea
q̄ maxime cōferūt ad cōſiderationē hui⁹ q̄ſtiōis ꝑ me
hic attētatę.Et vid ōnino bal.in.l.fi.C.res.inter.al. ac.

¶ Sed de

¶ Sed ꝺ materia legitimationis,& ſi opus ē citatione, & an valeat in ꝑiudiciū agnatoꝝ ſcribo In cōſil. 178. ꝙ incipit ſup caſibus Et quantū ad ꝓcedens attentatū motiuū meū, vidi in alia materia conſiliū doctoris ꝙ fortius hoc concludebat,& dicebat filios ſuccedere ad pheudū ſi nō fuiſſet a patre alienatū. ff. de ſolu. l. cū qs.& aſſignabat rationē. Vt ille q ſuis meritis,& laboribus pheudum acqſiuit hoc pluſculū iuris habeat, q̄ ſucceſſores, in re, ab eo acqſita, qa nil tam naturale.l. qua ratione.§. hoc quoq; .ff. de acq. re. do. Et ad hoc etiā allegat nota. p bar. in .l. ſi a ſocero .§.fi.C. de iure do. Et eo modo ſi debet venire ad ꝑmogenitū,potero cū conſenſu ꝑncipis ꝓuidere,ꝙ nō vadat ad ꝑmogenitū ipſum alteri alienando. Qui ꝑncipis cōſenſus in hoc eſt datus pheudatarijs per.c.volentes,quod ꝑmittit baronibus eoꝝ alienationes comitatū, & baroniæ:& pheudoꝝ. Et clarū ꝙ comitatus cōceduntur in ſtricta forma,& in hoc regno ſiciliæ in eis viuitur iure francoꝝ Ex qbus cōcludit ꝙ pheudū nouū, etiam in ſtricta forma,ē alienabile in ꝑiudiciū agnatoꝝ, qa nō habet agnatos. vt glo,& doct. in.d.§.hoc q° ꝙ hęc ille

¶ Ego in multis locis,& in cōſilijs meis,& ſcriptis in .c. volentes, his cōtradico. Et .c. volentes limitatur, & regulatur nō repugnāte forma, & aliter intelligitur quod dicit pheudū nouū non habet agnatos.ſed ei in hoc cōſentio, ꝙ volente ꝑncipe poſſit a forma recedi prima,& permittit elienatio ex certa ſcientia in præiudicium etiā primogeniti. Non repeto vbi iſta tractaui qa ſupra ſunt valde manifeſta, maxime in conſil. xij.

¶ Nec hijs obſtat ꝙ dicatur pheudū hæreditariū, qa dicit ꝑ ſe,& hęredibus impꝑpetuū, & ſic poſſit diſponi etiā ſi eſſet res hæredis,cum poſſit de re hæredis vt de ſua teſtator diſponere ꝑ .l. vnum ex familia .§.ſi rem. de leg. ij°. & .C. de rei ven.l. cū a matre. Quia verū eſt in pheudo ſimpliciter hæreditario. ſed vbi eſt additū iure francoꝝ. nō eſt ſimpliciter hæreditariū, Sed ex pacto,& ꝓuidentia vbi impoſibilis eſt in extraneū, vel aliū,quā ꝑmogenitū alienatio, vt ꝑ andre. de iſer. in titu. de gra. ſucc. in pheu. §. his vero. in princ. Et idē ſcripſit in titu. in qui. ca. pheu. ami. §. huius generis. ver. ſimile dicunt. Nec obſtat verbū imperpetuū, qa intelligitur quo ad tempus nō quo ad naturalitatem, vel qualitatē hæredū .q.d. qa hoc verbum nō immutat, vel alterat qualitatem hæredum de quibus intelligi debet,& ita ſcribit bal. in .l. etiam ſol. ma. ff.

¶ Sed in hac ſpecifica forma tibi, & hęredibus impꝑpetuum ita ꝙ viuatur iure francoꝝ. licet ſupra aliqua meminerim,& ſpecialiter in conſil. vij° quod incipit hic aduerte, Hic ſingulariter puto,ꝙ cū dici poſſit & hæreditariū,et etiā ex pacto,& ꝓuidentia,qa vtriuſq; naturā, & mixturā habet, Vt pote mixtū debet ſapere naturā vtriuſq;. Quꝺ ſcilicet etiā alij agnati nō poſſint hoc conſeq ꝓter ius,& nomē hæredis. Nec rurſus teſtator alijs, quā ſuis ꝑmogenitis relinquere, Nota qa eſt naturalis cōſideratio. Et titu. an agnatus habet locū in alia forma,qn̄ ſimpliciter ex pacto,et ꝓuidentia tibi,et filijs,vl' liberis tuis ſit cōſenſum,ꝙ fuit de mēte andre. de iſer. in titu. an agnatus .c.i. circa ꝑnc. licet etiā in hæreditario habere locū ꝑſūpſit . De quo ſup° pleniſſime dictū eſt ad ver. circa .c. an agnatus.&cęt.

¶ Nec mirū ſi in ꝓdicta forma verbum hęres reſtringitur ad ſanguinē. Nā res de facili redit ad primordialem naturā ſuam. Nā omni iure ante.c.volentes verbū hæres in ſubiecto pheudali pro filijs, & hæredibus ſanguinis,et etiā maſculis intelligebat,etiā iure ciuili, vt ſcribit bar.in.l.gall°.§.et ꝺ libe.& poſt Vū ꝑ hoc fit ꝛductio ad naturalia pheudoꝝ.Nec obſtat,vt mō dixi ſm bal.verbū impꝑpetuū, ꝙ multos ī oppoſitū ꝑcipi¶ Nec rurſum obſtat,ꝙ pheudi hęreditarij li(tauit. bera ſit diſpoſitio.Quia ꝑmo verū in ſimplici hæreditario,& hoc hodie tantū ꝑ.c.volētes,& ꝑ tex.ſingu. q vult, ꝙ ꝑꝑ hoc,qa eſt ſimpliciter hęreditariū trāſire poſſet ad hęredes extraneos.in.l.pe.C. de relig. Et id ē ſol ū ꝙ venit in hereditate,& debet inuentariari vt bonū,& de bonis defuncti,& venit in hæreditatis petitione.Satis de hoc ſupra dixi in.§.circa.c.i. in titu.an agnatus,&cæt. Secus in mixto ex pacto,& ꝓuidentia, cū illud nō habeat a defuncto vt glo.i. not. in .c.i. in dicto titu. an agnatus,& andre. de iſer. in.c.i.de alie. pheu. pat. circa princ.Itemq; illud verū in rebus non ꝓhibitis a lege alienari,ſecus ergo in ꝓhibitis,vt ſunt pheuda. Et ad hoc eſt,ꝙ ſingulariſſime ſcribit ādre.de iſer. vt no,an prohibito alienationis veniat alege, an pacto,in.§.hoc quoq; in fi.4.col.& ꝑnc.v. in ver. immo illa directa. ¶ Et ſic habes qd dicendū, & qualiter debeat iudicari hęc forma, concedo tibi,& hęredibus tuis impꝑpetuū ita ꝙ viuatur iure francoꝝ qa eſt hereditariū ex pacto,et ꝓuidentia,et ſic mixtū, & nō ſimpliciter hęreditarium,nec ſimpliciter ex pacto,& prouidentia,Sed compoſitum ex vtroq;.Et ideo ſapit naturam vtriuſq;, vt dictum eſt. Et erit vt participiū in grammatica, Vt alibi in ſimili cōſtituit bar.obligationem rem tradi in venditione in .l.i. ff. de ac. emp. Atq; ideo vt hęreditarium,& in quantum eſt hæreditarium,oportet veniāt vt hęredes. In quantū vero ex pacto,& ꝓuidētia nō erit in extraneos alienabile, nec in alios ſanguinis hæredes. ſed veniet ſuo iure ad ꝑmogenitos ſm ꝓdicta. ¶ Ius tū pheudi dupliciter pſonale cēſent in pſona pheudatarij,qa vſufructuari° cēſent in pheudo dū viuit. ſm bal.in titu.qua.ol. pheu. po.alie.§.dōare,et ī ꝑludijs ſuis pheudoꝝ. Vſufructuarius aūt morte finitur,& expirat vt in.§.finitur.inſtit. de vſufru. Et tale ius morte extinctū expirat, nec trāſiret ad hæredes,niſi hoc ꝑnceps voluiſſet. Et ideo ſoluto iure datoris,ſoluitur et acceptoris .l. lex vectigalis.ff. de pig. Tū fortius,& ſecūdo ſi pſonaliter pheudatarius de ſe tantū ꝓmiſit, nō de hæredibus ſuis Vū pactū pſonale extinguitur cū perſona, & ſic nō tranſit ad hęredē .l. idem .§.i.ff. de pac. & .l. ſi tibi x. §.pactum conuentū eo titu. Et not. ſingul. bar. in .l. ſi deceſſerit.ff. qui ſatis da. Ad hoc .c. p. qui ſucc. tene.& quod multū bū dicit bar. in .l.fi.§.in amputatione de iure deli. in illa .q. qū pater alie. rem filij,quē inſtituit hæredę,an filius poſſit retrahere, & vendicare rē alienatā a patre. Et eſt ad hoc no. expreſſa, & indubitata terminatio bal. in titu. pheudalibus, in .l. qui ſe pfis. .C. vnde li. circa v. col. in ver. tū vero conſidera, Ibi plene,& magiſtraliter diſtinguit. In ver. aut renūtiat. et ꝓmittit ꝙ nō venit contra renunciationē. Et tunc ſi ꝓmittit de ſe tantū,non impedientur filij, qui ex nouo iure agunt poſt mortem patris,dū tū ſint heredes patris, ſm naturā pheudoꝝ, ad hoc alleg.l. cū pater .§.

hæreditatem de leg. ij° & de leg. iij°. paul. §. i. ita formaliter ſcribit ibi. Alibi idẽ ſcripſit ꝙ renunciatio facta cũ vno, etiã in iuditio, nõ ꝓdeſt alteri. & intelligitur in renunciatione iuris, vel ꝑuilegij q̃ſiti vt no. ber. extr. de excep. c. cũ inter poſſeſſorẽ in fi. glo. magnę. Et ꝓbatur. C. ad velle. l. iubemus qa res inter ali. &cęt. Secũdo qa poteſt facere ſe in habilẽ cũ omnib⁹. Ita ſcribit ꝓſequẽs materiã in Rubr. c. res inter ali. acta. Hęc ſumpta ſunt ex his, quæ pro verificatione illius ſententię, quam pronunciaui illo die mercurij . x . martij . viij. ind. apud panhormum.

¶ Et ad ꝑdicta modo facit qa etiã Immunitas data pſonæ, nõ tranſit ad hęredes, ſecus ſi generi, vel poſteris, qa tunc ex liberis ex fœminis etiam nõ tranſit tex. nonus in .l. p°. ff. de iure immu. ¶ Sed videtur ꝙ pater nõ poſſit pro filijs ſtipulare, quaſi ſtipulatio reuertat̃ in eundẽ patrem, qñ filij ſunt in poteſtate vt aperte probatur in .l. quę dicitur la ij°. ff. de ver. ob. Et ſic omnes iſtæ cõceſſiones in pheudo pro filijs videntur inutiles, niſi nõ obligatio, ſed executio obligationis ꝙ cõfertur ꝑ tex. in .l. cũ qui ita .§. qui ſibi, aut filio .ff. eo. ¶ Vnde cum hanc materiã intelligas, ſecundum ea, quæ, & ſubtiliter tradit bar. in .d. l. ꝙ dicitur. Vbi omnino vide. Vbi circa fi. dicit. ꝙ pater etiam ꝓ liberis non natis poteſt ſtipulare De quo tradit andre. de iſer. An ius illis acquiratur in pheudis in .c. i . §. hoc quoq; de ſucc. pheu. vbi cõcludit idem, ꝙ bar. quod ſic. ꝓ quo vide eundẽ bar. in. l. ſi titius. ff. de ſuis, & leg. & plene ꝑ bal. in pheu. in .l. ſi in pſonã. de fide. com. Sed bar. ſcribit ſup. l. itẽ ꝑtor. ff. de ſuis, & leg. ſed ptiũ ad. l. ꝑalleg. ſi titius & . l. i. §. ſi qs ꝓximior .ff. vñ cog.

¶ Soror dotata videtur etiã excludi a ſucceſſione fraterna vt expreſſe dicit̃ in cõſtitutione, vt de ſucceſſionibus .§. cõiugate, Sed ibi loqtur de pheudalibus, vt patet ex rubr. vel .§. ille corrigitur ꝑ cõſtitu. ſiue .c. ſi aliquẽ Et nihilominus cõtra eſſet intelligendũ, qa eẽt dotata de bonis fratris, vt dicit ibi glo. Vel loqtur etia quo ad pheudalia qñ fuit dotata, & cõiugata, et ſic habuit dotẽ de paragio a fratre, vl' a pr̃e. Et ſi nõ haberet in ſubſidiũ, nõ obſtãtibus alijs bonis, fieret executio ꝓ debito dotis in pheudo ſm ãdre. de iſer. in titu. ď ſucc. fi. co. & bar. in apparatu añ. l. i. circa iij. col. ibi reſpõdetur tũc condẽnato fratre, & alleg. ad hoc. l. cõmodis de reg. iur. & . l. ſtipẽdia .C. de exe. re iu. Et habebit loco pignoris donec ſatisfiat. Et ď inde impetrabit a ꝑncipe dominiũ pignoris, vl' adiudicari cũ cõſenſu regio ꝑ ſm decretũ. Et maritus a iudicatiõe facta lucrabitur fructus vt infra Vbi vide omnino, Quia cõcludit̃ ꝙ tenẽtur etiã pheudalia ꝓ dote implẽda, ẽt ſi trãſirẽt ad tertiũ poſſeſſorẽ, qñ eſt onus pheudi de dote implẽda, ꝓ quo etiã vide eundẽ andre, de iſer. in titu. de inue. de re alie. facta. c. i. §. qd ergo fi. ꝑcio. ver. ſed. ã iudiciale

¶ Itẽ fructus pheudi, et pheudũ, et pars pheudi obligari poſſunt ꝓ dote, Hoc ꝑcipium habet dos ꝑ conſt. fratribus in titu. de fra. obli. partẽ pheu. pro. do. ſor. l°. iij°. cõſtitu. regni. Et vidi ꝑdicta in caſu vxoris meę, & ibi andre. de iſer. in titu. de proh. pheu. alie. ꝑ fre. circa fi. ij. col. declarat, & diſputat An requiratur cõſenſus principis in tali obligatione, Quæ deſceptatio hodie vacat ꝑ .c. volentes Stat ergo ꝙ poſſit obligari ſimpliciter pheudũ pro dote, et multo fortius fructus ꝙ eſt minus. Secundũ ibi tradita ꝑ ãdre. de iſer. Quia cui cõceditur quod eſt maius, et ꝙ eſt minus vt in rubri. iuris in vi°. Cui licet ꝙ eſt plus, licet vtiq; ꝙ eſt minus, ¶ Veruntñ qa mater, & filius ſe mihi ꝓ dote obligauerũt, nec fuit cautum in ſolidum, ergo ꝓ parte tenentur, etiam ſi promiſerũt ambo dotem, Et ſic ſimpliciter vnus actus promittendi fuit, & vna expreſſio ſummę copulatiuę quilibet tenetur viridem ſecundũ. fi. diſtin. bar. ff. de duo. reis. ꝑ .l. reos .§. cum tabulis . ff. eo. Veruntñ mater quaſi totam partem ſuam ſoluit, hæres primi filij tenetur pro ſua medietate.

¶ Si non petatur inueſtitura pheudi, quæ eſt quedam cõfirmatio, Et fidelitatem iuret infra annũ, & menſem, & alterũ diẽ ꝑditur pheudũ, vt in titu. quo temp. mil. in princ. & de ca. cor. in princ. & de proh. pheu. alie. ꝑ fre. §. pręterea. qa videtur dñum cõtempnere. Quãuis andre. de iſer. in dicto. titu. quo temp. dicat ꝙ cõſueuerũt iſtę pœnę remitti in regno ſicilię. Quod forſitan verũ ſi ſponte poſt veniat, & nõ multo poſt, ante ꝑuentionem curię, ſicut dicitur in ſimili .c. potuit extr. loca. Tamen quicqd ſi, ad dñm non redit ꝓpea ex tali contemptu, ſed ad agnatos, vel filium, ſi extat, qa eſt ꝓximus agnatus vt expreſſe not. ãdre. de iſer. in titu. q̃ ſit p°. ca. be. a. §. ſi vero in dñum, ſiue in aliũ filius excludatur ſicut pater delinquens a pheudo, nõ agnati maxime poſt mortem deliquentis vt no. andr. de iſer. in titu. ſi vaſ. pheu. pri. c. i.

¶ Item arg. iuris, vel cõſuetudinis pheudoꝝ, nõ valent, niſi in materia pheudoꝝ, & nõ ad decidẽdos caſus iure ciuili deciſos, Sed argumenta iuris ciuilis ſic, ad decidendos caſus pheudoꝝ, vbi ceſſant cõſuetudines pheudorum, Quia omnes conſuetudines pheudoꝝ ſunt locales, præter leges imperatorum. Sẽd ipſe decidit poſt contrariũ qa debent generaliter ſeruari. Ita ſcribit bal. in titu. de pheu. co. §. i. circa vlt. col. ꝑnc. illi⁹.

¶ Item qñ pignorat̃ caſtrum, qñ creditor poſſit eo vti. tradit bal. in titu. de pheu. da. in ui. l. con, c. i. verſ. fi.

¶ Item vide Ioan. and. in additionibus ſpe. in titu. de ꝑſcrip. ꝙ poteſt fieri pactum ne teneatur vaſſ. petere inueſtiturã infra annũ, & diẽ. ¶ Item ꝙ poſſit alienare dño irreqſito, qa ſunt naturalia contractus, contra quę poteſt paciſci .l. pacta cõuenta .ff. de con. emp. & .l. paciſci de pac Non ſic contra ſubſtantialia .l. cũ ꝑcario .ff. de preca. & .d. l. pacta. Et hinc eſt qđ dicit bal. ꝙ pheudũ nouũ poteſt in conceſſione effici paternũ in titu. de alie. pheu. pat. c. i. circa. fi. i. col. licet in ꝑambulis ſuis circa .iij. dictionẽ pheudoꝝ videatur innuere contra. Et dixit alibi bal. ꝙ ꝑ pactũ licet, quod ſine pacto, non licet. Et quod pactũ trahit pheudũ ad terminos pacti in p°. Rubri. pheu. in .§. et quia ad fi. iiij. col. Ibi deinde dicitur: Dic vt ibi ꝓſequitur. Quod no. quomodo alterari poteſt per pactũ, & nouam formã pheudum nouum, ad ea, quæ dixi ſupra an forma aſtringat nouum pheudatarium

¶ Qui tñ dat pheudũ ſimpliciter intelligitur dare ſecundũ naturã pheudi, ita dicit andre. de iſer. in titu. de na. ſucc. pheu. circa. fi. i. col ibi. qui ergo dat. Iſta memini me plenius tractaſſe ſupra. in conſil. xij. incipit in quæſtione. in vij. col. ibi audio ꝙ Ioan. and.

¶ Audio ꝙ bal. not. ꝙ etiam ex hęredatus admittitur ad pheudum. Et eſt tex. iudicio meo in ar. in . l . vel

quę pater

que pater filius. ver. exheredatis .ff. de relig.& ſump. fu. Alias credo ſupra notaui, ꝙ filius etiam in pheudo poteſt exheredari, quære ſupra.

¶De differentia inter pheudū,& ius emphitheoticū, vel cēſuale,& q̄ iura ſeruātur in vno,& q̄ in alijs ſcripſi abūde in p°. volumi. conſilioꝝ.cōſil.xxx. Et ibi aliqua de pheudo,& etiā qñ nō apparet forma, q̄ ſit p̄ſumēda, licet ſup˚ .lati⁹ dictū ſit. Et ibi in dicto cōſil. dico cui aſſimilet pheudatari⁹,& alia ptinētia ad pheudū

¶ Nota ꝙ pheudū eſt ſpecies bñficij. Item eius ꝓprietas eſt apud dñum, & directū dominiū tranſit in accipiētem, & eius hæredes ſiue fuerit datū ad certū ſeruitiū, ſiue in genere, Et ꝙ nomē vſufructus ponit̄ ꝓ vtili dominio quod qdam dicūt, niſi eſſet vtile dominium. Sed iſti neſciūt qd dicūt. Hęc ſunt verba notanda bal. in titu. in qui.ca pheu. ami verſ. finē. in.§. huius aūt Sed hoc magiſtraliter,& longe melius proſequit̄ gloſator in conſti. ſi dubitatio. in titu. de probac. per infraſcrip. glo. ſuper verbo prima facie .l.iij. Huc vſq; ſunt omnia ſupradicta correcta,& reuiſa.

¶ Bal. dicit ꝙ pheudū nō eſt cōſumatū, & ꝑfectum, niſi interueniat traditio corporalis, & plenaria, nō ſignificatiua tantū . Quia traditio nō cōſtituit pheudū niſi in ſolo recipiēte, & nō in eius hęredibus vt in .c.i. qd ſit inue. coll.x. Et ideo q iure deriuatiuo volūt ſuccedere in pheudo, cuſtodiant inſtrumēta inueſtituraꝝ corporaliū. Quia iſtud eſt pheudū regulatū,& tranſmiſſibile Porro tñ conceſſū eſt titio,& poſteris ſuis, ſi venirent deſcendentes iure petitionis, nō iure pheudi paterni, ſed noui, renouandi de generatione, in generationē. Si aūt datū eſſet titio,& hęredibus, nihil operaretur hęredis mentio. Quia nomen hęredis ꝓpriē ſumptū p̄ſupponit tranſmittentes. vt in .c.i.an filius, vel agnatus. coll. x. Et ſic quod intercidit, tranſmitti nō poteſt vt .C. de cad. tol.§.p°. & .§. ꝓ ſeruo q ſupra. Nullū pheudū in bonis habet hęredē. not. habet. ar. ff. de iul. ſub. lex corn. in ratione ſui. Et nota ꝙ in iſta noua inueſtitura reqrunt̄ ptes curię vl' breue teſtamentū, niſi fieret a clerico, vl' niſi pheudi dñs haberet pares, vt i.c. clericoꝝ ſi inue. inter. domi. & vaſſ. lis. or.

¶ Illud tñ eſt bñ notabile, ꝙ p̄ſumitur inueſtitura corporalis ſolenniter ꝑceſſiſſe, ſi ꝑ annū continuū dño ſciente, & nō cōtradicente vaſſallus pheudū tenuerit eo titu.c.ſi. ꝙ eſt notabile ad materiam .l.minus inſtructus .C. de acq. poſſ. Nā qñ p̄cedit titulus, ſequens patientia habetur. ſi labatur annus, ſi poſſeſſio p̄cedit,& ſeqtur titulus ſtatim ꝑ traditione habet̄. Vt .l. q̄dam mulier .ff. de rei. ven. Ita in.l. executorē .C. de execu. re. iu. Et memini me poſuiſſe horum partem ſupra in princ. notabilium. (coll.x.

¶ Tertio modo acqri pręſcriptione pheudū. p.c. ſi qs ꝑ .xxx. Memini me in ſuperioribus notabilibus ſcripſiſſe. Et qa p̄ſcribitur informiter, pheudū præſcriptum merito dicetur informe,& præſcribitur vel illo modo acqritur ꝑ ipſo pręſcribente: & eius hęredibus, Nam de iure eſt vt ſtemus naturalibus, vbi accidentalia nō apparent ꝑ pactū.l. pacta cōuenta.ff. de contr. emp. & .l.ij.C. de iure. emp. Et in pheudo ꝓbatur in titu. qd ſit inue.c.i.§.fi. Idem in ſeruitutib⁹ vt veniāt naturalia, vbi de accidentalibus nō apparet, vt .l.i. C. de ſer. & aqua. Et ſic in pheudo ſimpliciter conceſſo, naturale eius eſt, pro ſe,& hęredibus ſuis. vt in.c.i. de duo. frā. aca. inue. Et hoc expreſſe tenet andre. de iſer. in titu. qb. ca. pheu. ami. ver. ſimiliter. Et ibi plene ſcripſi ad eū,& in titu. an agna. & titu. qui ſucc. ten. ver. alij dicunt,& titu. de ſucc. pheu.§. aliud q°ꝙ, & titu. de ca. qui. cur. ven. & .c. duo. frat. aca. inue. ad fi. & idem tenet in titu. de alie. pheu. pat. circa princ. vbi dicit. Quod licet cōmunis forma in pheudo ſit ꝑ cōceſſionario,& liberis de ſuo corpore. legiti. deſcēd. & ſic eſſet pheudū ex pacto, & ꝓuidentia p̄ncipis. tñ hęc forma pręſcripta non p̄ſumitur, niſi expreſſe ꝓbetur, cū potuerit dici ſub alia forma naturali , et legali. et a lege p̄ſumpta vz. tibi,& hæredibus. tuis, vt in.d.c. duo fratres. Idem dicit in cōſtitu. vt de ſucceſſionib⁹ Ibi dicit ꝙ licet in regno ſicilię, ſit forma cōceſſionis pheudoꝝ ꝑ cōceſſionario,& eius hęrede de ſuo corpo. legiti. deſcen. Talis forma nō p̄ſumitur, niſi ꝓbetur cōcludes, quod forma, niſi aliter ꝓbetur, p̄ſumitur larga. vz. ꝓ ſe, & eius hæredibus vt .d.c. duo fratres, & .d.c. i.§.fi. quid ſit inue. & .l. fi. in priuc. de iure emp. facit. l . i .in fi. de conſti. prin. Vbi in gratijs ſit larga interpretatio. Et ſic concluditur ꝙ in caſu dubij forma p̄ſumitur larga. vz. ꝓ ſe,& eius hæredibus. ita cōcludebat in quodā cōſilio dñs adam. ¶ Sed nō aduertit, quod iura, quę allegat, quę loquūtur de hęredibus, intelligitur verbū hæredib⁹ pro hæredibus ſanguinis,& illis, qui ſunt legitime ex corpore conceſſionarij, vt in multis capitulis in l°. pheudoꝝ. Et ſcribo plenius ſup .c. volentes, & in conſ. vi°. in hoc volumine, & alijs etiā cōſilijs meis Vt ſic ſm ius vſuū pheudoꝝ perinde ſit dicere ꝓ ſe. & hæredibus, ac ſi dixiſſet hęredibus de ſuo corp. legiti. deſcend. Sed hoc verbū, hæredibus, eſt extēſum ad quoſcunq; interpretatione .c. volentes, vt in .d.c. ſcribo,& plene in .d. cōſil. vi. Et ſic accipiatur iure cōmuni ꝓ vt intelligit̄ in paganicis, cū etiā,& ſm noſtros doctores in pheudis, hoc idē intelligebat̄, vt ꝓ hærede ſanguinis intelligeretur,& acciperetur, vt tradit bar. in .l. gallus .§. etiam.

¶ Item ſubdit idē dñs Adam eo cōſil. ꝙ ſi pheudum eſt hæreditariū, debet eſſe hęres vt habeat pheudum, qa forma p̄ſumpta eſt ſeruanda .l.i.§. ſi conuenerit de de po. & alle. bar. qui hoc decidit in .l. ſi tibi.§. p̄ſens. .ff. de pac. & in .l. vt iuriſiur.§. liberi.ff. de ope. libe. Et .l. ſi mihi,& tibi.ff. de ver. obl. & ꝑ bal. in auten. ſi quas ruinas de ſacro. ſan. eccl. & not. in.l. etiā.ff. ſolu. ma. Et ideo qa nomē hæredis ē, ꝙ poteſt in quēcunq; extraneū alienari, cū teſtator poſſet rem ꝓpriam hęredis alienare vt in .§. non ſolum inſti. de leg. & .l. ſi ab eo .C. de fide. cōm. Nec ipſe hæres, cuius eſt res alienata poteſt venire cōtra factū defuncti reuocando rem alienatā, vt .l. cum amatre. C. de rei veud. Et hoc eſt illud pheudum ꝙ venit in petitione hæreditatis. ſi tempore mortis reperiatur in hæreditate. ff. de petit. hęre.l. item videndū .§. fi. in glo. & ꝑ bar. in .d.l. iuris iuran . § . liberi. Si vero non eſt in hęreditate hoc pheudū tempe mortis teſtatoris, quia prius alienauit tale pheudū, non venit in petitione hęreditatis. Cum id pheudū ipſi hæredi nō ſit acqſitum, ad quē ſpectant tantūmodo bona hæreditaria,& nō bona ꝑ defunctū ante alienata, dicta . l . cum a matre. Adam.

¶Ego vero de hoc pheudo hęreditario in pleriſq; lo-

cis, s. in notabilibus ſcripſi, et conſilijs, et ſpecialiter in iſtis notabilibus, quę incipiunt redeamus in p° col. et conſilio xxij. huius voluminis.

¶ Item dicit dñs Adam cõfirmando ꝙ tale pheudum hæreditariũ ſit alienabile, ꝙ hoc tenet bal. in titu. de ſucc. pheu. §. hoc quoq. in .4.q. Et idẽ andre. de iſer. in titu: de alie. pheu. pat. in pñc. Vbi dicit ꝙ ſi pater accepit pheudũ ꝓ ſe, et heredibus eius de ſuo corpore legit. deſcende. Nihilominus ſi pater alienat tale pheudũ, valet alienatio in piuditium filij. ſicut ſi alienaſſet rem ꝓpiam hæredis, Quia filius heres nõ poſſet alienationẽ reuocare, ſicut ſi alienaſſet rem ꝓpriam hæredis .d.l. cũ a matre. et .l. quę a patre de reſti. miſ li, et .d.§.i. nõ ſolũ. et .l. vnũ ex familia. §. ſi rẽ de leg. ij°. Multo fortius repellere, ſi reuocare vellet alienationẽ. pheudi in forma larga, ꝓ ſe, et hẹredibus tantũ, in qua nõ ſint nominati filij expreſſe, nec filius, et hæres poteſt venire cõtra factũ defuncti .l. poſt mortem .ff. de adopti, et .d.l. cũ a matre. Pro hoc ꝙ ibi notat bal. vbi dicit ꝙ ſi pater alienat rem filij, filius, qui eſt heres patris, nõ poteſt venire iure ꝓpio, et reuocare alienationẽ, ſi eſt hæres ſolus in ſolidum Q.m̃ ex cõtractu patris deſcendit in filiũ obligatio actiue, et paſſiue .d.l. cũ a matre. et .l. cũ dotẽ .§. tranſgrediamur. ſolu. ma. Si ergo filius reperitur obligatus ex cõtractu paterno, ſiue alia diſpoſitione, nõ poteſt venire cõtra id, ad quod eſt obligatus. Nã pater erat obligatus ſtare cõtra ui .l. ſicut .C. de ac. et ob. Ergo et filius hæres, q tenetur obſeruare, et adimplere diſpoſita p patrẽ inter viuos, vel in morte .d.l. poſt mortem. Adam.

¶ Ergo de hoc trado in examinatiõe dicti. c. an agnat⁹, et de hac q̃ſtione de patre alienante rem filij memini tradere ſingulariter bar. in .l. fi. §. in computatione in ver. item quarto quid ſi defunctus. C. de iure. deli.

¶ Sed ab his liberari videtur faciendo inuentarium ſecundum andre. de iſer. in .d.c.i. an agnatus, et vide bar. in .d.§. in cõputatione. ſed certe nõ ut, In nobilibus. Andre. de iſer. tenet ꝙ in Pheudo hẹreditario nõ prodeſt inuentarium. in titu. de proh. pheu. alie per fre. in princ. circa finem ver. ſed in hæreditario.

¶ Proſequitur idẽ adam, prẹter quicqd ſit de iure cõmuni pheudorũ, in hoc regno eſt claru, ꝙ pheuda hẹreditaria ſunt alienabilia, vt de eis poſſit teſtator in teſtamẽto, vel inter viuos ꝓ libito voluntatis diſponere p.c, volẽtes, ꝙ pmittit alienationẽ pheudorũ, etia in comitatuum, in qbus cõmuniter viuitur iure francorũ, & ſunt in ſtricta forma. Et hoc cõtra iura pheudalia ꝓhibentia alienationẽ pheudorũ. Quod .c. ita fuit interpretatũ, et declaratũ in q̃ſtione vicari. Vbi pheudũ erat cõceſſum ꝓ ſe, et hæredibus, et ſic in larga forma. Et p ſententiam viceregis infantis Ioannis terminatũ. Quæ facit ius .l. fi. C. de leg. vbi ſi pñceps examinat aliquã cauſam, habet vim legis. Et qa inde fuerunt latæ cõſimiles ſententię, ꝓ hoc qa ſi alius qs iudex inferior tuliſſet ſententiam, et tranſiuiſſent decem ãni licet cõtra ius, et eſſet iniqua, et ex ea nõ cauſaret cõſuetudo, tanq̃ ex ſententia. Induceretur tñ cõſuetudo, ex actu, ex quo inducitur tacitus cõſenſus populi Ita dicit bal. in .l. de qbus. ff. de legi. Fortius in dicta ſententia dñi infantis vbi ſunt elapſi xxxij. anni tempore ſententiæ pdictę. Et tñ nõ fuit iudicatum contra ius. vbi confirmata p plures alias ſententias, q̃ in hoc regno fecerunt ius. Ex qbus ipſe concludit ꝙ pheudum fuit in larga forma pro ſe, et hẹredibus: et potuit alienari in præiuditium ſucceſſorum. Adam.

¶ Quantũ vero ad inductã cõſuetudinem p populũ poſt, dubito. Quod forte lex loqtur in populo libero, q et hoc facere poſſet expreſſe, ergo et tacite, vt .d.l. de qbus. Secus ergo in hoc regno, vbi qlibet populus eſt pñcipi ſubiectus, et nõ valet conſuetudo niſi a pñcipe cõfirmetur. De his tñ plenius diſputaui in p°. volumine cõſiliorũ meorũ. tã cõſil. 150. qd incipit Dubiũ quã cõſil. 155. Et licet poſſet ſubſteneri. Ibi vid õnino

Conſilium Viceſimum Tertium

ALIQVIS Magiſtratus: vel notarius facit fidem de littera regia ꝙ eſt cũ ſigillo rubeo pendente, p quam dicitur, quem fuiſſe in poſſeſſione cuiuſdã pheudi. Extitit apud me dubitatum cũ in vim pñuilegij, et conceſſionis pheudi, hęc littera regia exhibeatur. Et in ea dicat pñceps ꝙ tali tale pheudũ duxerit concedendum, et ſic refert ſe ad conceſſionẽ ante factã, An oporteat in pmiſſis, illam cõceſſionem oſtendere, ſicut in ſimili dicemus in auten. ſiqs in aliq° documento. C. de ede. Et nolo hic longius immorari, qa hoc nõ obſtat, ex quo poteſtas eſt in principe tam hic, quã in littera, quam alibi cõcedendi, & diſponendi ſm ea, quę tradũt glo. et docto. cũ ea. in .l. admonendi. ff. de iureiura. Et in pari vult apoſtolicus in clem. p°. de pba. ibi glo. Ioan. andre. vbi loqtur in litteris popularibus narratiuis. Ad hoc faciunt notata p bar. in .l. cõficiuntur .§. codicilli in ij°. q. ff. de iure co. Nec obſtat dicta. auten. ſiqs in aliquo documento, quia fabricator inſtrumẽti nõ habet poteſtatẽ aliquã obligãdi, niſi cõceſſus interueniat contrahentiũ, vt ibi Secus in pñcipe q habet poteſtatẽ concedendi, & diſponendi ꝓ libito vbicunq. Et ideo ſi aliud nõ apparet, ſufficit p hoc, in quo illud refert, vt vtrobiq eadẽ eſt auctoritas, et poteſtas, Et iſta eſt doctorũ ſolutio, q̃ fuit originaliter iacobi de are. in .l. ſi donatio. C. de donac. Et p hoc etiã reſpondetur ad .l. ſummus. C. de diuer. reſcri. Quia tam hoc, q̃ illud poteſt dici autenticũ, et originale. ſcilicet ita ſcriptũ referens ſuum ſcriptũ, ad ꝙ referetur, et ſic nõ eſt exemplũ.

¶ Sed obſtat illa lex in alio capite ſm illam lecturam ꝙ originalia nõ extra ſunt ꝓducenda ad fidem faciendã non enim facio dubiũ qn illa littera regia, quę ſi ad aliã refert, diſponat, licet de actu pterito mentionetur, ſed qa non illa, ſed eius exemplũ ꝓducitur, quo caſu exemplo fides non datur p illã .l. concordat .l. ij°. et quod ibi notatur .ff. de fide. inſtr.

¶ Item obſtat et ſecundo qa illa debet ſubſcriptionẽ pñcipis eius manu ſcriptã continere, vt ibi expreſſe dicitur, & ꝓbatur etiã eo titu. .l. ſacri affectus. Inde eſt ꝙ dicit notabiliter. glo. in .l. ꝓbatorias. C. de diuer. reſcri. l°. xij°. quod reſcripta pñcipis nõ poſſent exemplari, cũ pñcipis debeant ſubſcriptione firmari, vt fidẽ faciant, cũ in huiuſmodi exemplis nõ continuatur ſubſcriptio, & hoc iure vtimur. Quia videns et tempore regis martini ſubſcriptiones, & etiã diuinæ memoriæ regis ferdinandi, et idem in ſuo genero illuſtriſſimo

alto illuſtriſſimo ꝑncipe noſtro rege alfonſo, hæc duo faciebant dubiā fidem copiatę litterę regiæ in illo inſtrumento. Tertium ꝙ nec aduerſa pars refugiebat. Quia nō apparet data in fine, cancellarij, q̄ eſt ſolita, & neceſſaria, in huiuſmodi cōceſſionibus, qa a forma nō eſt recedendum ſi id conſueuit facere princeps, ſecundum andre. de iſer, qui ad hoc allegat bona iura in titu. de proh, pheu. alie. per loth. c. quoniam inter in princi. ij. col. ibi. alij dicunt ꝙ ſi conſueuit, Vbi omnino vide Item ꝙ conſtare debet litteram eſſe vere ſigillatam principis ſigillo, quod tñ per illud inſtrumentum nō conſtabat. Cum vnum de ſubſtantialibus ommiſſum viciet, qa de talibus ſolenitatibus nō fit .C. de teſta.l. ſi vnus. & .ff. de in te. re.l.diuus. De his, alijs ue huiuſmodi tradit pleniſſime. ādre. de iſer. in dicto. c. qm̄ inter. Et per cōſequens videtur, ꝙ defectu hoꝝ ſubſtantialium nō debet dari fides litteris, etiā originalibus, ſi in his defeciſſent. p ꝑdicta. ❡Sed dubitationē faceret anſi i inſtrumēto fieret fides de his omnibus viſis, & cōtentis in littera, an ſufficeret. Item aliud qa virtute talis litterę regię effectum pater petēs in pheudo, inductus fuit in poſſeſſione. Et deinde ad tempora pheudū vendidit, Num ꝑ hoc videatur indubitata talis littera, facit ꝙ ſic .l.ij.C. de acqui. poſſ. qa ꝑſumitur, ꝙ omnia ſolennia continebat, qa aliter nō ſufficeret ad effectum deduci Hęc ſunt, q̄ in illa cauſa examinaui, & vide de materia iſta quæ ſcripſi ſupra de principe in ver. ſed quid ſi princeps refert ie.

Conſilium Viceſimum Quartum

QVÆSITVM fuit nuper a mea quodam barone regni huius anno præterito. ſi receperit ſacramentū, et homagium manibus, & ore comendatū a ſuis burgenſibus, et vaſſallis mortuo patre ſine licentia regis, regia tñ fidelitate, ſuꝑioritate mandato, et ꝓuiſione in omnibus, & ꝑ omnia ſemꝑ ſalua. Num qd ꝑꝑ hoc nō habendo licentiam a ꝑncipe fuerit, et ſit in aliqua poena. Et hic ꝑma fronte viſum fuit mihi, ꝙ comites, et barones regni ꝑ cōſequendo iuramentū fidelitatis, & homagij a ſuis vaſſallis, nō tenentur adire ꝑncipem, et huiuſmodi licentiam optinere. Immo videbatur iure ſuo, & aperto iure cōſtitutionū regni hoc fieri poſſe, vt colligitur ex cōſtitutione. dñi a vaſſallis ſuis in titu. de aſſe. do. a vas. l°. iij°. Vbi etiā dicitur qd, et quod importat ꝑſtatio huius ſacramenti fidelitatis. Sufficit ꝙ reſeruata fuerit, et ſalua ꝑſona, fidelitas, et mandatū et ordinatio regia, et ſuoꝝ hæredū. Vt in fine dicitur illius cōſtitutionis, ꝙ tñ ſupra aſſeritur fuiſſe obſeruatum. Et licet nō dicatur ibi de iuramento, ſed de aſſecuratione tñ glo. dicit ibi, ꝙ hoc iuramentum aſſecurationis alibi vocatur iuramētum fidelitatis, et homagij. Et ad hoc eſt tex. hoc bene probans in .l.ij. titu. de proba. in li°. ij°. conſtitu. Et in dicta cōſti. dñi a vas. ꝓſequitur glo. in quo differt iuramentum fidelitatis, quod præſtatur regi, & ꝙ dño inferiori. Quia primū dicitur ligium, & fit manibus iunctis cū manibus regijs genibus flexis. et ore, et oſculo cōmendatum, vt quotidie fieri videmus. Pro vt latius proſeqtur andre. de iſer. in vſi. pheu. in titu. de no. fi. for. §. inueſtitura. Et tam glo. q̄ ādre de iſer. ibi innuit ꝙ ſcḋm quoſdā nō decet hoc dños inferiores ſed qa eſt ita cōſuetum, & in alijs iuramentis maxime enim pacē, vel treguā obſeruandā, hęc cōſuetudo excuſaret, et culpa caret. Facit .l. pignus, & ibi no.C. de pigno. ac. Cū ergo dñi iure ſuo hoc ſacramentū fidelitatis a vaſſallis poſtulāt, et recipiūt iure, et lege cōſtitutionis ꝑmittente, videt̄ licite, & impune feciſſe. Et ſic poena nō meret̄ar, ex .l. in concubinatu .ff. de cōcubi. ❡Cū hęc abſoluiſſem ꝓcedens vltra in eo lib. conſti. mox ante oculos occurrit in ꝓximo loco alia cōſtitutio .s. comite, vel barone viā vniuerſę carnis ingreſſo. et cęt. in Rubri. ꝙ null. re. ſacr. & cęt. Quę ꝑfecto ipſo aſpectu valde turbauit ſpiritū meū, tā circa ſui deciſionē, q̄ vel maxime circa ſtupēdę pœnę impoſitionem. Præſertim ꝑ re debita ipſi baroni, alias atq; cōceſſa, vt mō deduxi. Idq; ipſum notauit, et aduertit glo. ibi ſi. & ādre. de iſer. in ſuo cōmento, ſcilicet ad admirabilē exceſſum atq; irrationabile pœnę ꝑdictę Et licet dicat ibi tex. ꝑ vt moris eſt, et credam tunc moris fuiſſe, tñ hęc ſunt in illo tempe Verūtñ hodie ab annis, quorū memoriā non puto extare in aduerſum hoc in deſuetudinē abijtq;, perijtq; hęc cum ſua pœna ꝓuiſio Atq; ideo alibi dixit imperator nō vtendo perempta eſt, in auten. qui. mo. eff. s. §. ſi. coll. vij. Et eſt tex. in .l. ſi ſeruus ſeruū. §. huius .ff. ad leg. aq. dū dicit ad litterā huius legis. Secundū qdem caput in deſuetudinē abijt. facit ad hoc etiā vi°. coll. de iudi. in ꝑnc. Et tex, et glo. Inſti. in phem. in .§. qbus. ❡Hoc tñ ꝑncipaliter eueniſſe arbitror, et tam ꝑꝑ immoderatā, et exceſſiua pœnam ſui, quā ꝑꝑ ſubſequentia, et accumulata, et ingētia ſeruitia ab ipſis baronibus, et comitibus regni regalibus noſtris impenſa. Et certe meis diebus eſt penitus inauditū, ꝙ tot lōgiſſimis tēporibus in magna curia, & cōſilio regio, cū diuerſis officijs, & ſpecialiter vt aduocatus fiſcalis, & tandē vt iudex ipſius magnæ regiæ curiæ vſq; verſatus ſum. Et tñ nunq̄ audiui, nec vidi i cauſis hāc cōſtitutionē allegari, ꝑncipē velle nec obſuari. Nec qdē puto eā noſtris tēporibus ſopitā iam totq; obliteratā tēporibus, ac ſuo pōdere labefactā reſurgere in paupiem ſuoꝝ Præſertim creſcētib⁹ magis in dies eoꝝ meritis, & ſeruitijs memorandis erga diui ꝑncipis noſtri ꝑſonā. Qui ſua iura tam ſplendidiſſime, tanq; liberaliſſime quotidie ꝑfundit in ſuos pro ſua regia, & prope diuina natura. Andre. tñ de iſer. in .d. conſti, in ſuo, cōmento aliqua tangit nō ſpernēda, q̄ poſſunt ad excuſationē adaptari Præſertim i ſui ꝑncipio, ibi videtur enim ꝙ in ſuo Et in ver. vbi vero anteceſſorib⁹ & cęt. Amplius nō ꝓſequor, ſed recurrēdū cenſeo ad ꝑncipem vt ſimplicitati parcat, & ignoſcat ❡Verūtñ ad ſecundi dubij terminationē vbi mortuo barone pře filius nō ꝑſtitit ſacramentum, & homagiū ꝑncipi, tamē ſoluit curię ius releuij. Nunqd nō obſeruando ꝑdicta fuerit in aliqua pœna. & hic dico ꝙ in vſibus pheudoꝝ reperio plurima iura dubiū hoc decidētia, & allegabo omnia q̄ ad materiā faciūt. Primo enim inuenio tex. in .c.l. in ꝑnc. q ſentit ꝙ vaſſallus, & ſucceſſor pheudi. poſt mortē pris, vel alteri⁹, cui ſuccedit in pheudo, debet petere inueſtiturā īfra ānū, & mēſem, & ſi vltra tardauerit ſine iuxta cā dānat̄, dicit ādr. d iſer. ſcilicet ad pheudi amiſſionē. ꝑ vt etiā alibi tex. co li°. c. i. §. p°, cū. in ꝑnc, & in titu. in qb. ca. ph. e. ami.

Vbi aſſit extẽdit, ꝙ nedum inueſtituram, ſed fidelitatẽ pręſtare,& iurare debet. Idem pene formaliter dicit in titu. de cap. cor.c.i. circa princ. licet vtrobiꝗ dicatur ꝙ ita antiquitus fuit conſuetudo, ſed non mediate id ipſum etiam terminat imperator fredericus in titu. de proh. pheu. al'e.§. præterea ſi qs impheudatus, Licet ibi aliqualiter tempus diminuatur ſicut in dicto titu. de cap.cor. quia deſignatur tempus anni,& diei, alibi eſt tem pus anni,& menſis ſit concor. per glo. Quod illud de menſe obtinet in militibus, At illud de die in certis baronibus,vel pheudatarꝫs, vel illud de menſe corrigitur per .l. in imperatoris fredericus. ℂ Quod autem omnes filꝫ ſuccederent in pheudo, vel ſaltem is, ad quem ſolum pertinet pheudum, iurare debeant fidelitatem patre mortuo.Expreſſum etiam eſt,& determinatum in .c. omnes filꝫ in titu. ſ. de pheu. cõn. fu. per quæ iura,manifeſte apparet, ꝙ ſi in dictum tẽpus non fuerit petita inueſtitura,quæ vicem habet regiæ cõfirmationis,& de fidelitate iuratum,beneficium amittit,vt. d . c .p°. autem cau. & .d.§.pręterea ſi quis impheudatus,Vbi ſunt ad finem hęc verba. Tranſacto hoc ſpacio pheudum ammittat,& ad dominum redeat Et intelligitur de eo pheudo ꝙ teneaẽ ad fidelitatem, vt dicit tex' in .d.c.i. de cap. cor. Nam poteſt pacto, & conceſſione remitti, vt de eo ſacramentum fidelitatis fieri nõ debeat vt probaẽ, in titu. in quib. ca.pheu. ami.§. eſt & alia ingratitudo. Et clarius in titu. p quos fit. inue.c.ſi.quod incipit,nulla,ad ſi.in dubio tñ ſemp debet intelligi,vt debeat pro eo fidelitas pſtari, vt no. in .d.c.i. de cap. cor. & probatur in .d.c.ſi. Vbi etiãm dicitur ꝙ denegatur inueſtitura ei,qui fidelitatem pręſtare recuſat, cum a fidelitate, vel fide,pheudum nomen aſſumpſit Vnde licet teneatur ad petendum inueſtituram,vt d.c.i. quo tem. mi. in princ. intelligas, & pręſtare fidelitatem .i. iuramentum fidelitatis, & homagꝫ per dicta iura. Vnde concluditur quod videtur pp hæc fiſcum ius habere, non petita inueſtitura,nec facta fidelitate infra annũ, & diem a morte patris Veruntñ an redeat ad curiã diſtinguitur.ſic habeat agnatos,vel non. ſit pheudum nouum vel antiquum,& an ſit commiſſa culpa in dominum,& cæt. pro vt tetigit .d. andre. de iſer. in .d. titu. quo. tem. mi. in . c.i. Et habetur in titu. ſi vaſ. pheu. p. &cæt. ℂ Sed an p ſolutionem releuꝫ videatur pnceps renuntiaſſe huic iuri ſuo. Videtur ꝙ non. Quia ſunt ſeperata negotia, & non infertur de vno,ad aliud inſeperatis.l.ſi. de calup, & .l. pap. exul.ff. de mino. Niſi princeps hoc agat ex certa ſcientia, vt in ſimili qñ poſt tempus recipit ſeruitium a vaſſallo renunciaſſe videtur. vt glo. not. in dicto .c. quo tem. mi. in glo. in ver. dannetur. ad ſi. ℂ Scias tñ ꝙ minor fidelitatem facere non cogetur, niſi poſtꝗ peruenerit in maiorem ætatem. Vt in titu.ſi de pheu. con. fu.c. ſi minor,& probatur in .d.§. pręterea ſi quis. ℂ Dicit tñ vnum notabile verbum andre. de iſer. ꝙ in hoc regno conſueuerunt remitti iſtæ pœnæ,ne dum militibus,ſed etiã alꝫs,dum modo nõ ex contemptu non petierit infra pręnominatum tempus,maxime ſi ex ignorantia iuris, vel quia alias nõ obſeruatum. ℂ Rex munificus non debet anguſtiare vaſſallos,nec de pauperare.eos pter anguſtiam temporis .C. de edi. de. ad. tol.l.ſi. Nam qui ex tempore ſe defendit,dicitur ꝙ defendit ſe ex circumuentione, vt in auten. de his, qui. ing. ad ap. §. volumus. Ita ſcribit in.d.c.ſancimus circa pnc.in titu.quo.tem. mi. ℂ An autem excuſentur filꝫ,ꝗ in paternis priuilegꝫs caueatur qualiter prędeceſſores ipſius magnifici pyrrhuchꝫ, de iure hoc ſacramẽtum,& homagium præſtiterunt regię maieſtati, pro ſe, & hęredibus, et ſucceſſoribus ſuis imperpetuum. Breuiter ſentio ꝙ non, Nam cum iuramentum ſit vinculum perſonale vt in . c. veritatis extr. de iureiura. & per conſequens non obliget, nec aſtringat, vel periuriũ inducat niſi in ipſa perſona iurante, nõ eſſet cautum principi quod vnus pro altero iuret , nec fieri poteſt. Omnes enim iurare oportet vt dictum eſt per . c . omnes filꝫ cum omnes vniuſ perſonam repræſentẽt, vt not. in.d.c.omnes filꝫ ſi de pheu. con. fu. Maxime ꝙ dubium eſt, an ipſe pheudatarius,per procuratorem ſuum,qui ſe ipſum in mente repręſentat,poſſit hoc iuramentum pręſtare. Et concludit ꝙ ſi dominus velit ſacramentum principalis, & nõ procuratoris,bene exigere dominus a principali. Quia ne dum procuratoris,& defuncti,immo etiam,& ſacramentũ hęredis longe diſtat aſacramento principalis defuncti .C. de iure iura. l. generaliter, pro quo eſt.ff. de ſolu.l. inter artifices, Atꝗ ideo datum eſt tempus anni, & dilatio illa ad veniendum, et pręſtandum huiuſmodi ſacramentum infra annum, & diem. Vt ita tractantur per eundem andre. de iſer. in titu. quo. temp. mi. ſuper illis verbis. vel capitales inimicitias Sed poſſet inſtari ꝙ iſta concludunt ꝙ,nõ præſtabitur per procuratorem domino inuito, de quo in .c.periculoſo . §. verum extr.de ſtat. relig. li° vi°. Sed hic principe acceptante pro principali,& hęredibus ſuis, ſed certe illud dictum ad cautelam,& in vita patris, vt etiam ipſi filꝫ aſtricti videntur. quicquid ſit, ſi hic pyrrhuchius hac ratione motus,quia credidit illud ſufficere iuramentum pro ſucceſſoribus non curauit,non videtur dolo,vel aliqua culpa verſari, præſertim adiuncta forſitan ignorantia conſtitutionũ,vel cõductus conſuetudine in contrarium,vt modo dixi,excuſabilis eſt apud iuſtum , & liberalem principem ℂ Sed hoc per.capitula noua huius regni nõ eſt opus hac inueſtitura de nouo,Nec iſta confirmatione regia Nec ꝙ debeat oſtendere inſtrumẽtum, ſeu priuilegiũ in pheudis, quę non habent caſtrum, vel terram. Ibi vide. ℂ Item et ſi ibi ſit remiſſio omnium delictorum anteriori tempore cõmiſſorum vſꝗ ad ordinationem dictorum, Et idem nunc per nouiſſima capitula certo modo. Sed ex quo conſtitutio clara eſt. niſi & ſolum remedium reſtat ſupplicatorum adire pncipem, et fateri peccaſſe, et veniam ab eo petere.

Finis Conſiliorum: et tractatuum: qui in illis ſunt Domini guilielmi De perno.

DOMINI GVILIELMI DE PERNO: VIRI PATRITII SYRACVSANI .V.I. VERISSIMI IMTERPRETIS: SVPER CAPITVLO SI ALIQVEM INTERPRETATIO

Capitulum ſi Aliquem Regis Iacobi

SI ALIQVEM A NOSTRA CVRIA PHEVDA TENENTEM IN CApite: vel etiam ſubpheudatarium: nullo hærede legitimo p lineam deſcendentem: ſed fratre: ſeu eius liberis ſupſtitibus mori cõtingat: ſi pheudũ ipſum ab aliquo ex parentibus ſibi. & fratri cõmunibus: vel nõ cõmunibus puenerat ad defunctũ: id frater: aut ex liberis ſuis: vſq; ad trinepotẽ: ille: qui tẽpore mortis ſupererit defuncto: proximior: in pheudo ſuccedat. Habiturus illud cum onere ſeruitii conſueti ad ſucceſſionem pheudi: omnibus perſonis pheudatario: aut ſubpheudatario defuncto ſimili gradu coniunctis eodem ordine admittẽdis. In ſucceſſione vero præmiſſa inter pheudatarios: & ſubpheudatarios in eodẽ regno francoꝝ iure viuentes ſexus: & primogenituræ prærogatiua ſeruetur: Vt inter duos pheudatario: & ſubpheudatario defuncto coniunctos: fœminã maſculus: & iuniorem maior natu præcedat: ſiue ſint maſculi: ſiue fœminæ concurrentes. Niſi forte de duabus concurrentibus eſſet primogenita maritata: & iunior remanſerit in capillo. Tuuc enim iunior: quæ remanſerit in capillo primogenitæ maritatæ in ſucceſſione huiuſmodi præferatur. Sed ſi nulla remanente in capillo: duæ: vel plures fuerint maritatæ: maiori natu ius primogenituræ ſeruet᷑: vt alterã in dicta ſucceſſiõe pcedat. Et hoc ita tã ſup pheudis antiquis: & veterib⁹: quã pheudis p nos: & hæredes nr̃os pſonis aliquib⁹ cõcedendis: ſicut pſcribit᷑ de cætero pcipimus obſeruari qlibet cõtraria cõſuetudine: vel cõſtitutione ceſſante.

¶ IN CAPITE. Quomodo dicatur pheudum teneri in capite exprimit andre. de iſer. in titu. de cõtro. inu. c.i.§. ſi quis de mãſo ver. ſi. Ibi, nec obſtat ſi habẽs pheudũ, & cęt. ¶ Subpheudatarium. Sed iſte ſecundo impheudatus cui teneatur ſeruire, dño priori, vel impheudanti. qrit andre. de iſer. In titu. de contr. inu. in v.c. in ver. verũ aũt ſecuudus impheudatus .§. .i. ¶ Mori contingat. nõ declarat teſtatus, vel abinteſtato, ſed loquens indiſtincte, indiſtincte videtur intelligi, Et idẽ eſſet in vtroq; caſu. Sed cõſtitutio cõſtitutionem, quæ eſt regis frederici declarans iſtã, videtur loqui qñ abinteſtato tantum, quod & verum eſt, vt in dicta conſt. coſtitutionẽ exprimitur. Quia ſi ex teſtamẽto, & ſic diſpoſuit. Eſt videndũ an potuit ſm. c. volentes? qa ſi forma nõ repugnat, poterit alienari, & loqtur abinteſtato. Quia tempe huius capituli, nõ erat cognitũ .c. volentes. Et ſic p cõſequens, nec ſucceſſio ex teſtamẽto, qa nõ potuiſſet teſtari, vt in titu. de ſucceſ. pheu. i. c. Ita cõferendo cõcluſimus dñs Archiepiſcopus vbertinus, & ego Guilielmus. ¶ Deſcendẽtes, forte deſcendens. Et ita alibi inueni. Et hic deſcendẽs eſt ex parentib⁹ cõmunibus vt ſupra. ¶ Trinepotem, Et ſic vſq; ad ſextũ gradũ incipiendo a parentib⁹. glo. aliter ſcripſit. quob puilegium conceſſum ſub appellatione liberoꝝ, nõ extenditur vltra pnepotem. l. liberos. ff. de ſena. ¶ Perſonis. Videtur hic loq de ſucceſſione maioꝝ tranſuerſalium, ad minores. Id eſt. ſicut nepotes patruis, ita patrui ſuccedant nepotibus, Et ſic eodem ordine .s. pari Et moueor, qa hoc primo benignius eſt Secundo, vt addat caſib⁹ pcedentibus e cõtra. Tertio. qa dicit omnibus pſonis. Quarto qa dicit ſimili gradu, ergo cũ illo eodem pcedenti. Quinto qa ratio eſt, vbi idẽ gradus, et qualitas ſeruetur inter eos. ¶ Et quod dicit eodẽ ordine, Expone ſcilicet. de ſurſum deorſum, & deorſum ſurſum, eſt idẽ in ordine, Et maxime quia ſicut nepos ſuccedit patruo, ita æque patru⁹ nepoti Et ęquũ ẽ vt ſuccedat. ſm ãdre. de iſer. q allegat bonas ratiões, & hoc in cõſti. vt ſucceſſiõib⁹ in .§. filij aũt frat. in penul. & vltim. col. ibi nñgd ſicut filius fratris, Vbi etiam dicit, q in pheudis ſuccedant aſcendẽtes, & collaterales quantũcunq; remoti. Licet alibi andre. de iſer. dicat q plus iuris habet nepos in ſucceſſione patrui, quã e contra. in .c. ſi qs miles in titu. imperator. loth. ęn. pa. in ſi. primæ col. ibi ad hoc .c. reſpond. et cæt. vel nepos. Vel potes expeditius exponere hunc tex. Eodẽ ordine. Scilicet vt pximior defũcto ſuccedat. Occurrit ẽt, & terti⁹ intellect⁹, q mihi nouiter occurrit legẽdo tex. hũc loq qñ plures, ſicut de his pſonis ppoſitis, ſcilicet fratre, & liberis, q ſũt defũcto coniũcti pari gradu, & determinari, q hij pariter admictunt᷑ niſi inter viuẽtes iure frãcoꝝ. Et hoc ſm aliq°s Sed ſm hoc regni cp lum corrigit᷑ p cõſti. conſtitu. Et ideo dixit ſimili gradu. vt ibi ſcripſi. Quia in dubio reducunt᷑ ad ius frãcoꝝ ¶ Pheudatarijs alias inueni q

tex. erat, pheudatario, et bene et recte, vt coniſigatur cum ſuo ſubſtantiuo defuncto. Et loquitur hic de his tranſuerſalibus maioribus natu ſuccedētibus minori vt ſupra tenui. in glo. ſuper verbo, perſonis, Et habes per andre. de iſer. in titu. qui ſibi, & haere. ſuis . c . i. Quia in ſuperioribus loqtur, de minoribus ſuccedētibus ſuperiori. Et ſi pheudatarijs, ſimpliciter reſtringetur ad eos tantū, qui ſunt pheudatarij, vel ſubpheudatarij vt ſuccederēt fratri, nepoti, vł pnepoti. Et tñ hic rex iacobus hoc nō attēdit, ſed gradū cōſaguinitatis, q ſit, & poteſt eſſe ſicut infra. Et ideo dixit ſimili gradu. Sed differt de inferi⁹ ad ſupius, vñ in ſingulari ponēdum eſt, et apropiatur, & attribuatur ſubſtantiuo ſuo defuncto. Et ita fecit ſup⁹ in princ. ibi vel etiam ſubpheudatariū, & ita infra debet dici in ſigulari. ¶ Subpheudatarios. Iſtud eſt quanuis cōmune, nam de iure cōmuni primogenitura nō cōſideratur niſi in patre, & nō in fratre, et habes per andre. de iſer. in conſti. vt de ſucceſſionibus. ſup verbo in his quę communis &cęt. et licet eſſet tunc primogenitus. & cęt. Et tñ hic etiam cum ſuccedirur fratri, conſideratur primogenitura. ¶ Francoꝝ iure viuentes. Intelligebam viuentes iure francorum .i. quia debent ſeruare ius francoꝝ, & viuere. Quod innuit etiam conſtitutio conſtitutionem, quę venit ad hanc declarādam, & ibi ſcripſi. Dominus gualterius de paternione intelligebat dum conferebamus, ꝙ ita erit forma adiecta priuilegio, ꝙ deberēt viuere iure francoꝝ. Et ſic viuentes intelligitur ex forma, & pacto appoſito in priuilegio, ꝙ tunc mihi non placebat, & expreſſe dannari dicebam per . d . conſti. conſtitutionem, quæ hoc capitulum declarat. Sed ibi eſt ve ꝝ, qñ nō apparet forma, quia ſic vult vt viuat. Sic modo puto ꝙ participium viuentes accidentiam facti ſignificet. ¶ In capillo .i. in domo, & familia patris. Hoc verbum exponit andre. de iſer. vbi eſt hoc verbum, in capillo expoſitum in titu. quæ. fu. p⁹. cabe. ar. in . §. ruſus ſi domini, & iſto loquendi modo vtuntur conſtitutiones imperiales, occurrit in titu. de ſucc. nob. in pheu. in .§. ex tollerabili, & in .§. filiæ. aũt. Hoc enim vide in reptoriunculo meo. in ver. fœmina. g. ¶ Præcedat, ſiue prefertur, quod ita demum accipe verū ſi eſt maritata de bonis illius, d cui⁹ pheudi ſucceſſione tractatur, vel de bonis communis patris quia ſufficit per conſti. i. in. §. filiæ aũt. in titu. de ſucc. nob. in pheu. Vbi ſufficit ad excluſionem primogenitæ dotatæ ꝙ ſit dotata a patre, & ſuccedat, quæ remāſerit in capillo. Et hoc expreſſe vult. glo. in . §. coniugatę in conſti. p⁹. in titu. de ſucc. nob. in pheu. et idem dico ſi a fratre. Et intelligo verum quo ad pheudum. quod a patre communi prouenit, ſecus in alijs bonis hæreditarijs fratris. quia in illis omnes ſorores indiſtincte equaliter ſuccederent iure communi tamē Quia dos ab ea parte non eſt profecta de cuius hæreditate agitur, qa iura excludētia dotatam ſunt. &cęt. Pheuda, & iura ſingularia principis, quę ſunt, pro vt diſponit. ſeruanda, & ſuccedat q̄ remanſerit in capillo quæ non habeat maritum. Sed ſupra, quod dixit, habeat locum in patre pheudatario, vt pheudum eius ptineat ad iuniorem in capillo, & nō ad primogenitam maritatam a ſe, ideſt. ab ipſo patre Secus forſitan eſſet in caſu huius capituli in ſucceſſione collateralı, vbi nō cadit, nec eſt vicinitas dotandi maxime patre dotante Et pręſertim qa ex dotatione paterna, facta eſt mentio, et ſucceſſio, et portio alioꝝ liberoꝝ. Ac vbi pater non dotaſſet, nec ex eius ſubſtantia dotata fuiſſet, quo ad eū dicitur pro nō dotata, Et p conſequens æquum eſt vt ipſa filia maior bene ſuccedat quantūcunqꝫ dotata, ex quo aliunde dotē habuit, q̄ ab ipſo patre Filius q ſucceſſit in pheudo patris nō amplius illi ſorori dotatæ tenetur. Et moriens ſine liberis nō illi maritatæ, licet p̄mogenitæ, ſed ſorori in capillo moritur pcēſſe. & indiſtincte p hoc capitulū, &. §. filię aũt in conſt. in titu. de ſucc. nob. in pheu. Vbi nō eſſent niſi ſorores, nec haberet locum illa diſtintio, ſi eſt dotata ex bonis eius, de cuius pheudi ſucceſſione tractatur, qa illa diſtinctio, vt modo dixi, obtinet in patre, nō in fratre, ad quem nō ptinet viuente patre dotare ſororem, & quę iam dotata eſt ex ſubſtantia patris, Vnde indiſtincte primogenita dotata a patre, ſuccedit iunior in capillo Et ſi ſint plures in capillo, ſuccedit maior inter viuentes iure francorum. Alioquin pariter omnes ſorores in capillo exiſtentes ſuccederent, ad ſucceſſionē pheudi, ſecundum meum tricium intellectum. Et iſte eſt tex. in conſti. p⁹. §. filię aũt, de ſucc. nob. in pheu. Et de materia trad. plene conſil. xij°. ꝙ incipit in quæſtione terrę heraclęę, circa princ. iij. col. in ver. ſecūdo dicebam. & ver. venio nunc. in xiiij. col. circa mediū & per ea quæ ſcripſi in .l. filiam .C. de coll. Et ad ſpeciem expreſſius ad glo. magnā in fi. in .l. p. C. de iure do. Et voluit andre. de iſer. iñ conſti. vt de ſucceſſionibus prope finem eoꝝ, quæ ibi ſcribit in .§. coniugatæ Et prędicta intellige maritata, & dotata. ſecundum andre. de iſer. in titu. de na. ſucc. pheu. circa fin. §. eo Et intelligitur dotata ſi pater ei dotauit dotem, & aſſignauit in teſtamento. ſecundum bar. in . l . cum plures .§. cum tutor .ff. de admini. tut. Quod not. quia excludere poteris multas, infra. ſed bar. in ſe remittit alio. Sed hic ſufficere videtur quod remanſerit in capillo, & realiter nō ſit maritata. ¶ MARITATÆ cōtra hunc tex. ſemel dixit dominus meus de tau. pp conſti. vt de ſucceſſionibus, quæ fecit eum errare, credens ꝙ maritatæ nullo modo ſuccederent Nam iure conſtitutionum maritatę, & dotatę, etiam fratribus nō ſuccedebant vt in conſti. p⁹. in .§. coniugatæ de ſucc. nob. in pheu. Et vide etiā. e. l. §. filię aũt. Vbi aliquādo, & alio caſu, pręter hoc. c. ſuccedit maritata. ¶ PRÆcedat. Poteſt, & debet intelligi quod ibi non ſuperſint niſi hę fœminæ. Sed quid ſi eſt aliquid de linea maſculina, & inferior gradu. an is maſculus præferatur? Videtur ꝙ ſic. vt in . c . i . de gra. ſucc. in pheu. Niſi aliud ſit ex pacto. ¶ CONCEdendi. Nota ergo formam huius conſtitutionis in eſſe ipſo iure priuilegijs, & conceſſionibus futuris, vt intelligamus ſecundum hoc capitulum, vt qñ deficit linea deſcendens ſit locus tranſuerſali. Audio ꝙ ſaccuraſa tenet, q fuit dñs benardus de medico, ꝙ non habet locum vbi limitatę ſunt certę perſonę, vt quia dicat ꝙ viuatur iure frācorum; Sed certe & hoc ius conſideratur in tranſuerſalibus, vt hic dicitur. Immo quia dixit tantum deſcendentibus, tunc non obtinebit in tranſuerſalibus Quia extra illas pſonas nō ſuccedit, licet hic trāſuerſales admittat. Cuius dictum non puto ſuum verum

niſi limitatio ſit talis, ꝙ excludat alios, ita ꝙ conſtet de mēte aperte cōcedētis. In dubio aūt locus erit huic cōſtitutioni. qa ꝓuidet vbi deficit linea deſcendes. Vt ius ſui, et expreſſius apparet in titu. conſti. conſtitutionē. Et ſic eo caſu, quo locū habeat in ꝓuilegium in deſcendētibus. Et tū hic pro vt debet, benigne ex gſa ipſius ꝓncipis, etiam vbi viuitur iure francoꝝ. Vt dixit ſupra, in eodē regno viuentes iure francoꝝ, & cæt. Et tū tunc erant limitatę pſonę ſucceſſurę ex mēte iuris frācoꝝ. Multo magis ꝓuidet hic ꝙ extēdatur ad trāſuerſales. Et habeo q̄ſtionē in facto in caſtro ſalæ Neſcio ad huc ꝙ terminabimus, qa ſum adiunctus in deciſione cauſæ iudicibus magnæ curiæ. Maxime qa in ꝓuilegijs ſunt reſuata capitula regis iacobi Nō obſtat dictū ſaccuraſæ, ꝙ veꝝ de mero, & ꝑmeuo iure, etiam cōſiderat, ꝙ ius francoꝝ in deſcēdentibus, immo optinebat, vt ſcripſi ſupra in ver. ſubpheudatario. Attū hodie in tranſuerſalibus cōſideratur tale ius francoꝝ, et extenditur ſucceſſio vt hic, et in .C. cōſtitutionem, quantūcunq; ſit dictum. in ꝓuilegio. Deſcendentibus etiā iure francoꝝ. Et ſic ſint limitatę pſonę. Quaſitā hic ex diſpoſitione, & extenſione huius capituli ſi aliquē. quod credo ſaccuraſam ignoraſſe. Quod etiam poti⁹ clemētia, & liberalitas ꝓncipis introduxit, vt beniuolēntiam, bñficium, & fauorē baronū quā diſtincto iure. Ad quod optime facit pragmatica frederici tertij, quæ incipit cū deuotos. ver, ſi. in addicientes, Et ſi interpretatione ꝓuilegioꝝ, gratiaꝝ, & cōceſſionū dubitationes huiuſmodi emerſerint, interpretatio fiet in fauorem, & cōmoditatem coꝝ, quoꝝ intuitu ꝓuilegia ꝑdicta oīa ꝓceſſerunt De hoc tū vide quid ſentio ſup⁹ in illo cōſilio ꝙ incipit, hic aduerte, quod eſt vij. Vide aliud numero xxi°. quod incipit vidi ꝓceſſum, & ſm hoc optinui in quæſtione in pheudo ſolarino, vt infra ſcripſi. Et intellectum huius capituli vide quod ſcripſi ſupra in cōſil. xix. incipit In quodā ꝓuilegio, & conſil. xxi. quod incipit vidi proceſſum. Et ita tamen iudicauimus in cauſa ſalæ ℂ Et dum dicit CONcedendis Innuit, & optinuit, etiam in pheudis nouis, quod expreſſe declarat conſtitutio conſtitutionem.

DOMINI GVILIELMI DE PERNO: VIRI PATRITII SYRACVSANI: V.I. VERISSIMI INTERPRETIS: SVPER CAPITVLO VOLENTES.

INTERPRETATIO

Capitulum Volentes Regis Frederici Tertii

VOLENTES IGITVR COMITES: BARONES: ET NOBILES Comitatus: baronias: pheudaq; tenentes: a curia noſtra comitatibus: baroniis: & pheudis ipſis longius ſolito poſſe gaudere: & coꝝ emergētibus: ꝓ tempe: neceſſitatibus: abſq; noſtroꝝ læſione iuriū ſubuenire: Intuitu ſeruitioꝝ: q̄ dñis regibus ſiciliæ ꝑdeceſſorib⁹ nr̄is: & nobis deuotione nō modica cōtullerunt: & cōferre poterūt in futurū. cōſtitutiōes diui Auguſti impatoris frederici ꝓaui nr̄i ꝑdicti: ꝑ quas pheudoꝝ alienatiōes ſunt inhibitæ corrigētes. Statuim⁹ ꝙ comes: baro. nobilis: ſubpheudatari⁹: q̄libet pheuda tenētes a noſtra curia: ſeu quandā partē pheudi: abſq; ꝑmiſſione: ſeu licētia celſitudinis nr̄æ pheudū ſuū integrū: ſeu quotā partē ꝑdictā poſſit Pignorare: Vēdere: Donare: Permutare. Et in vltimis volūtatib⁹ relinquere: ſeu legare: Et quomodolibet alio alienatiōis titulo transferre: Et in vnam tantum eādēq; perſonam digniorem: vel æquedignam: ſeu nobilem: ſicut venditor: ſeu alienator idenq; extiterit. Præter quam in eccleſiā: & eccleſiaſticas perſonas: Dum modo de pecunia venditionis ipſius integra: decima fiſco noſtro ſoluatur. Ita tamen quod tempore venditionis pheudorum huiuſmodi: maieſtati noſtræ liceat pro precio venditionis ipſius conuento inter contrahentes eoſdem: dictum pheudum emere. Ita ꝙ intra menſem vnum: a die: quo ad noſtram notitiam peruenerit numerando: pheudum prædictum: vel quotam partem pro dicto precio elegerimus emere. vendenti præfato precium pheudi venditi: illico exoluatur: de dicta tamen decima precii ſupradicti. Et ſi forte infra menſem non elegerimus emere: & precium ſoluere: vt prædicitur: venditio valeat: & ſit firma: nunquam per noſtram curiam in poſterum infringenda. Si vero pheudum in permutationem deuenerit: & pecunia interuenerit in permutatione prædicta.

quod de pecūnia ipſa ln recognitione noſtri dominii in pheudo vendito: ſeu forſitan ꝑmutato: decimam habeat fiſcus. Et noſtra maieſtas ab emptore prædicto recipiat fidelitatis: & homagii: tanꝙ a barone: ſeu pheudatario: ſolitum iuramentū. Sed ſi alio: ꝙ emptionis titulo pheudū prædictum alienari contingerit: vt ꝑdicitur pſona: in qua facta fuerit alienatio: infra ānum vnū numerandum a tempore alienationis ipſius noſtram adeat maieſtatem: et manibus noſtris fidelitatis: & homagii: pro pheudo prædicto: præſtet ſolitum iuramentum In his tñ: et quibuſcunq; alienationibus rerum pheudalium: et quotæ pheudorum: ſeruitiis: et integris iuribus noſtræ curiæ ſemper ſaluis. et pheudo ipſo indiuiſo: et integro perdurante.

¶ VOLENTES. Hoc .c. eſt regis frederici tertii, in ſuo libro tertio de integratione pheudoꝝ, et incipit volentes. Quia certe in eo bene demoſtrauit ſuā gratiam, et bonā voluntatem, quā quotidie in ſuis literis patefacit. Et videtur habere locū tam in pheudis nouis, ꝙ antiqs. Et ꝑſertim in antiqs, qa corrigit conſtitutiones, ꝙ de antiqs loquūtur, qa indiſtincte, & generaliter loqtur. Et qa olim indiſtincte, tam in antiqs quā nouis, ſemp ꝑncipis conſenſus requirebatur. Et ex quo de illo cōſenſu hic nil dicitur. Sed ꝑmittit libere alienari Intelligūt omnes p .c. iſtud eſſe remiſſum ꝙ de cōſenſu ꝑncipis fuerat primitus cōſtitutū, & ſic intelligatur ſubēe ſemp. per hoc .c. vel verius eſſe remiſſum. ¶ Verūtñ pheudū antiquum olim non poterat alienari in ꝑiuditium agnatoꝝ, etiā habita licentia, ſeu cōceſſione ꝑncipis. Sed pheudū nouū ſic, p ea, ꝙ habentur in titu. de alie. pheu. pate. et ibi p ādre. de iſer. in .c. p°. Et licet videat alienatio ꝑmiſſa, p hoc .c. Attñ ſm ſaccurafā q fuit dūs bernardus de medico, hoc nō habet locū, qñ pheudū eſt ex pacto, & ꝓuidentia principis. Quia tūc videtur cōceſſum, ꝙ tantūmodo illud habeant deſcendētes ab illo pheudatario, cui ſic ꝑmo loco fuit cōceſſum pheudum. Et puto veriſſimum qa pactum vincit hanc legem. Alioqn nulla forma, neq; aliquis tenor inueſtituræ eſſet attendendus, & fruſtra apponerentur conditiones, & pacta in conceſſionibus pheudoꝝ, ſi poſſet auctoritate huius .c. indiſtincte alienari. Quod eſſet contra omnem naturalem, & ciuilē rationem, et dicta omnium ſcribentium. Quia in ꝑmis notant formam, et tenorem inueſtituræ, & formā priuilegiorum, Atq; ideo intelligunt, ꝙ procedit liberalitas huius conſtitutionis, qñ forma non repugnat.

¶ DICITVR aūt pheudū ex pacto, et principis ꝓuidentia, qñ eſt cōceſſum p ſe, & hæredibus ſuis, ſm aliquos, ad quod allegant bal. in titu. de fil. na. ex ma. ad morga. contra. Et p andre. de iſer. in titu. de ſucc. pheu. in. §. hoc quoq;. licet ibi etiam ponat ꝙ dicatur hæreditariū, ſed de his dixit plenius in .c. i. an agnatus, & in titu. de ꝓh. pheu. alie. p fre. in. §. ꝑterea ducatus

¶ PHEVDVM aūt antiquum olim non poterat alienari, vt in dicto titu. de proh. pheu. alie. p fre. in ꝑnc. & in conſti. cōſtitutionem, cū ſequēti titu. de reuocatiōe pheu. in conſti. regni in l°. iii°. et de illa hic facit mentionem, quā corrigit capitulū. ¶ Quid aūt operabatur cōſenſus dñi late ꝓſequitur andre. de iſer. in titu. qui. ſucc. de in prin. iii. col. in ver. ibi expreſſis apparet. Et videtur ꝙ gratia huius .c. fuit conceſſa, & introducta p baronibus tunc viuentibus. per tex. ibi pheudaq; tenentes a noſtra curia. ac etiam p tex. ibi Intuitu ſeruitioꝝ quę dñis regibus ſiciliæ, & nobis. &c. Et in ver. ſtatuimus. Ibi quibus pheuda tenentes a noſtra curia. Sed dñs meus de tau. & credo verū in ꝑnc. ſentit ꝙ p .c. volētes nō cōceditur aliud niſi ꝙ poſſit pignorare, vendere, donare, ꝑmutare. et in vltimis voluntatibus delinquere, ſeu legare ſine licentia ꝑncipis, quod erat ꝓhibitum p conſtitutiones imperiales. vt in conſti. p°. de iure rega. Ergo in illis caſibus in qbus nō poterant alienare, cum licentia, & ꝑmiſſione principis, in pręiuditiū filioꝝ, & agnatoꝝ non poterat p capitulum iſtud. ¶ Sed certe hic nihil dicit de hoc, circa cōſenſum, ſed libere, & indiſtincte ꝑmittit. Verūtñ nō puto indiſtincte vbi forma, et tenor cōceſſionis contradiceret, et repugnaret, vt dicitur in pheudis nouis, & antiqs. Et quod ſenſerim in eis, dico pleniſſime in cōſiliis. & notis meis. ¶ Et ideo hic aliqua ponā, ꝙ tūc ſcolaſtica quantum vidiſſem hic a ꝑncipio capituli occurrent, vt et antiqua, et noua mea motiua ſciantur. Et hic ita dicebā, quod cū hoc .c. corrigat illas cōſtitutiones, ꝙ reqrunt licentiā, et ꝑmiſſionē ꝑncipis in alienatione, Et ſic cōcedere videatur, qđ ꝑter ei⁹ cōſenſum, alienatio fieri poſſit Nō aūt ꝙ alienatio valeat in ꝑiuditiū agnatoꝝ Nā de hoc nihil dicitur in ꝑdictis cōſtitutionibus Et ideo nō poteſt dici corrigi. ¶ Sed in cauſa dñi ioānis valintini, cū dño gilberto talamanca, in q̄ſtione vicari, cōſiliū viceregium determinauit oppoſitum, ꝙ hoc .c. intelligatur ꝓuidere in duob⁹ vʒ. Quod nō reqratur cōſenſus ꝑncipis, Et quod ꝑiudicet agnatis. Quod vltimum tunc putaui falſiſſimū. Priuilegiū enim ꝑncipis ſine iniuria iuris alterius ſemp debet intelligi. l. ii. ff. neqd in loco publ. & eſt ar. optimum in auten. de equa. do. in. §. aliud quoq; circa fi. §. Et ibi glo. coll. vii. Ad hoc etiam glo. in fi. in .l. fi. ff. de conſti. princi. ar. ex. §. fi. & in glo. in auten. de nō alienan. aut ꝑmutare eccl. coll. ii. At princeps enim remouet illud, quod ab eo exigebatur, ſcilicet cōſenſum ſuum, & aparet in conſti. correctis. Verumtñ cū .c. corrigat cōſtitutiones, quę in pheudis antiqs loquūtur, Ergo in pheudis antiqs obtinebit, & multo fortius in nouis, qa et in illis reqrebatur cōſenſus ꝑncipis, vt dictū eſt, Et noua qualitercūq; cōcedatur, et ſub quacunq; forma poſſunt alienari, et in prę iuditiū agnatoꝝ, vt ꝓbari videtur in .c. i. de alie. pheu. pat. ſm andre. de iſer. ibi, Sed in antiqs debet attendi forma, et cōceſſionis, et pacti adiecti, quod ſi nō repugnat, nō obſtat. Seruandū eſt .c. quantū ad pheudum nouum, qđ omnino nō debeat attēdi forma Erat

opinio antiquorũ. quam ego reprobaui, et reprobo, vt in præcedentibus meis cõſilijs pleniſſime ſum proſecutus, et ideo non curo hic fruſtra repetere.

¶ COMITATVS. licet hic de hoc exordiatur, attñ infra ponit de pheudis ſimpliciter, qa comitatus habent, tanq̃ datus ſemp iure francorum, etiam ſm vſus pheudorũ Et ideo pueniet ad deſcendentẽ, & primogenitũ, qa ex pacto, et puidentia cõceſſũ, adqd .§. pterea ducatus, & ideo ceſſat hoc cpſum. Sed ſi expſſim concederet in larga forma, forte optineret iuxta ſi. c.

¶ LONGIVS. hæc verba cadũt in antiquo, Sed qa etiã in nouo reqrebantur cõcẽſus pncipis, vt quia erat conceſſum iure francorũ. vt per andre. de iſer. in preall. conſti. de re. pheu. obtinebit & in nouo.

¶ NECESSITATIBVS. Nota hic rationẽ, et exceptionem Ideo enim concedit alienationem, vt pheudatarius poſſit ſuis neceſſitatibus ſubuenire, tunc enim nõ videtur dñum contẽnere vendendo, vel contrahendo, & ſic magis fauenti ex neceſſitate, q̃ ex voluntate. vt eſt dictũ a bar. in .l. pignori in p°. col. ff. fam: he. Et ex pcedenti dicto reſultare videtur effectũ effectus, ꝙ empto licite legis .s. auten. emit. ergo nõ debet poſt poſſe puari ab agnatis. Quia ſic eſſet emptori, vl'aliter cõtrahens cũ pheudatario legis auctoritate deceptus, quod ẽẽ nõ debet, cõtra .l. meminerint .C. vnde vi. Itẽ qa haberet regreſſum de euictiõe cõtra alienantẽ, vl'eius heredẽ et ſic fruſtatoria foret gſa, et pmiſſio alienationis, hoc .c. conceſſe. Et hoc quo ad rationem. Sed poteſt facile reſponderi, ꝙ verum eſt quod concedit alienationẽ, Sed in caſu, vbi forma nõ repugnat, vt dictũ eſt in alia glo. ¶ PONIT et ſecundo exceptionem alienationis pheudi, ſine læſione iurium legalium. Exceptio tantũ preiudicat curiæ. et ſic contra alios videtur concedere. ar. l. cũ ptor de in dic. Si enim voluiſſet etiam fieri alienatio ſine præiudicio etiã agnatorũ, facile fuiſſet ei, hic exprimere, ſicut de iure ſuo dixit. ar. ax. l. p°. §. fin aũt .C. de ea. collẽ. Exceptio enim in vno, firmam facit remanere regulam in alijs. per .§. vt aũt. in auten. de nõ alie. et .l. in his no. ff. de legi. Aduerte qa hoc fuit, ex argumentis, q̃ alias feci diſputando, Et ſic hic ponã & alia, q̃ in diuerſis diſputationib⁹ allegaui, nõ tñ ꝙ vera putẽ. Vñ ad hanc exceptionẽ reſponderi poteſt, ſic, Exceptio nõ eſt poſita vt aliorũ piuditiũ includat. Abſit enim, quod pnceps in dubio aliqd concedere intelligatur cũ iactura, iniuria, et piuditio aliorũ. ad hæc ſunt vulgaria iura d multa Sed poſita eſt reſpectu ſui ipſius, nõ vt aliqd aliud includat, Scilicet enim ſimpliciter alienationem cõceſſiſſe Cum cõceſſio plene interpretatur in piuditiũ concedentis, & ſuorũ iuriũ ſm notata in .l. ſi. ff. de conſti. prin. Facile fuiſſet intelligere, ꝙ etiã hoc concedebat cũ remiſſione iurium ſuorũ, et ideo vt hoc excludat, ſua iura reſeruat. ¶ Verumtñ e contra, ꝙ poſſit fieri alienatio in piuditium agnatorũ fortiter argui videt ex verbis huius .c. ibi, ET IN VLTIMIS volũtatib⁹ relinq̃re, ſeu legare. Si enim teſtari poteſt d pheudo, ergo etiam valebit diſpoſitio poſt mortẽ teſtantis, ꝙ non poteſt contingere ſine preiudicio agnatorũ. Carebunt ergo agnati pheudo. Vel fruſtra concederet poſſe teſtari. Nõ video reſponſum, niſi dicat, Quod hoc ſit verum, qñ forma non repugnat, Secundum vnam ſententiam, quam firmiter teneo, Vel intelligatur quo ad conſenſum pncipis valere, et tunc illius cõſenſus dicit poſſe teſtari, qa nõ reqret in teſtãdo cõſenſũ pncipis Sed hec nõ eẽt cõceſſio effectiua, & ſolũmodo ſuiret nobis de ſola remiſſiõe conſenſus pncipis, Vñ oportebat ꝙ dicat vt in ſequẽtib⁹ aperiã, & plenius in ſup° dictis cõſilijs, Circa pheuda dictũ eſt

¶ Sed ꝙ pnceps etiã in piuditiũ omniũ hec cõſtituere potuiſſet, nulli dura, & prenimis ſeuera debet videri iſta puiſio. Nã cũ pheuda ſint omnia directo iure ipſius pucipis, et a ſua liberalitate, et cõceſſione dependãt tanq̃ iure ppria, poteſt legem, et ordinationẽ, quã vult imponere. Quia qlibet eſt in re ppria moderator: & arbiter .l. in re mandata mandati. Ad hoc ſingulariter faciũt, q̃ glo. magiſtraliter ſcripſit in titu. de ſucc. nob. in pheu. & glo. ŋ. vbi dixit, ꝙ in pheudis modum, ſinemq; præſcribere eius eſt, qui bñficium tribuit .l. in cõmodato .§. ſicut .ff. cõmodati pheudũ aũt bñficiũ eſſe dicit tex. qui, ca. pheu. ami. Aliaq; ratio ponitur in .§. antiqſſimo, in pncipio libri vſuum pheudorũ, p hac quoq; ſententia facit .d. l. ſi. de conſt. pnc. Quia bñficium principis, q̃ latiſſime interpetrandũ eſt Nec obſtat qa debet intelligi ſine iniuria, vel piuditio alterius, qa qui vtitur iure ſuo nemini facit iniuria. Neq; enim dicitur fieri iniuria, ſi tibi nolo dare rẽ meã, Vel dem ſub conditione, vel modo, & male iniuriam vocant finem liberalitatis. ¶ Itẽ qa indiſtincte, et generaliter loqtur hoc .c. cõcedens alienationem poſſe fieri

¶ Et ſubdit NVNQVAM. per curiam noſtram infringi. Ergo nõ debet reuocatio audiri

¶ Item qa, vt dictũ eſt, datio pheudi pcedit ex munificentia principis, & ſeruitijs ſubditorũ, Et ſic p hoc .c. pnceps voluit magis deligere eos, qbus pheudũ cõceſſit, quã eorũ filios, quorũ aut nulla ſunt, aut no erũt, & ſic reſpectu viuẽtium pheudatariorũ eſt introductũ, vt voluit egregie dñs meus de tan. et reſpectu pſentium ad filios peruenire Cum illorũ reſpectu pncipis .l. ad principem relato nulla erant merita, vel ſeruitia, Et ſit in eorũ patrũ pncipaliter conceſſa fauore. Et id debet attendi, quod pncipaliter agitur vt dicit bar. in ſimili in .l. certi conditio .§. p°. ff. ſi cer. per. et bal. in .l. ſi. C. de fidei cõ. Nam a pncipio nulla erat conceſſio in pheudis vt not. glo. in dicta cõſti. vt de ſucceſſiõibus, & pſequitur tex. in princ. libri. pheudorũ in .§. & qa vidimus Et ideo ni mirum ſi res de facili reddit ad priſtinum ſtatũ, Ad ſuã pmordialẽ naturã. reperit q° qꝫ pprius recurſus, reditũq; ſuo ſingula gaudent. Facit in iure noſtro .l. ſi vnus .§. pactus .ff. de pac. & .l. ſi teſtamen. ff. de teſtam. Facit quia dando hanc patribus poteſtatem alienandi, filij neceſſitatem quandã habent pſtandi patribus maiorem obedientiã, & dilectionem. Nec eſt pſumendũ quod velint filios ſine cauſa pheudorũ ſucceſſione alienando priuare Et potius ſuccurri neceſſitatibus patruum, q pheuda meruerũt, quã filiorũ ſucceſſioni. Cõtemplatione qdem patruum voluit ad filios puenire Prima ergo cauſa eſt patrũ, ſiue velint plus ſolito gaudere, & ſic libera voluntate frui, ſiue neceſſitatibus ſuis ſuccurſum ire. Et ſic ſiue velint, ſiue neceſſitentur, mos ei gerendus eſt, auctoritate præſentis capituli. Sic & patribus neciſſitate poteſtatẽ antigua iura permiſerunt. Quia nõ niſi iuſtiſſima inter-

niente cauſa ſunt filij nociturí. C. de pa. po. l. fi. Et ideo ni mirum ſi fiet alienatio in pręiudiciũ agnatorũ p hoc capitulũ. Sunt ex argumentis, q̃ allegaui in facto diſputando defendens hãc partẽ, q̃ veriſſima videtur mihi recte, ac ſane intellecta, qñ ab initio ipſo fit nouo pheudatario pheudi ipſa conceſſio ſic enim loqtur oĩa pcedentia argumenta, ꝙ in ipſa cõceſſione poteſt quę velit princeps pacta, conditiones, & leges apponere, Et ipſe pheudatarius quatenus tangit ius filiorũ, vel fit mentio de filijs nõ aſtringitur, ſed poteſt libere nõ obſtante conceſſione facta ſibi & filijs ſuis, alienare. Illa enim forma nõ aprehendit, nec limitat patrem. ſecus aũt vbi eſſet adiecta forma, vt viuatur iure frãcorũ. illa enim et nouum, et veterem pheudatarium apprehendit, et ſtringit, et obligat Vt ipſe hoc primus inueni p rationes, quas ampliſſime proſequor in conſilijs ante ſcriptis. ❡ Vbi aũt eſſet ſimpliciter facta mẽtio agnatorũ, filiorũ, vel heredũ ſuorũ, & ſi addatur de ſuo corpore legitime deſcendentiũ, Hęc forma, vt dixi, nec ſtringit, nec obligat ipſum primũ, & nouũ pheudatariũ ita nouiter inueſtitũ, quin poſſit etiã in extraneum diſponere iuxta gratiã, & conceſſionem pſentis. c. Sed vbi hic pmus hoc non fecit, & tranſiuit pheudum ad filios, & in eorũ pſonis effectũ eſt antiquũ, & peternũ, nõ poſſunt hij filij a forma recedere, a qua pater non receſſit, & potuiſſet vtiq; recedere ſi voluiſſet, qa forma nõ repugnaſſet, p ea, q̃ plenius ſupra modo dixi, quę tñ in filijs ipſa repugnat, Nec obſtat hoc. c. quia non loqtur in datione pheudorũ. i. quod hoc habeat locum cũ dantur pheuda, qa tunc verũ eſt, vt modo dictum eſt, in pſona noui pheudatarij, ſed loqtur poſt cõceſſionem pheudorũ, vt poſſint illa a qbuſcũq; pheudatarijs alienari; Quod intelligendũ eſt vbi forma non repugnat. Et inter formas etiã eſt facienda vis maxima, Quod hic amplius nõ extendo, quia plenius in conſilijs dictum eſt. Et infra forſan aliquid collocabo

❡ ÆQVEDIGNAM. Hoc videt tractũ ex. l. ſi inter. ver. i pheu. tñ. i titu. d leg. cor. d q° ꝗ intelligẽtia vide bal. in. l. ij. C. ſi de mo. poſſe. & ibi d materia phe.

❡ PRÆTERQVAM IN ECCLE. Vide bar. in. l. filius. §. diuus in. ij. & iij. q. de leg. p°.

❡ FISCO NOSTRO. Scilicet a vẽditore, ergo ſi donat nil ſoluit, de alijs cõtractibus nil innouat, ſed ſupra dixi alienatore Et cõfirmat infra clarius ibi, ſi vero pheu. in per.

❡ NOTITIAM. Id eſt ꝙ nũciabit vẽditor, qui fiſco decimam ſoluere tenetur Nec praefigitur ad hoc ſibi tempus aliquod.

❡ DECIMA PRETII. Si dñs vendit, aliter ſi vẽditio fit p curiã, qa ſit neceſſaria pro debito. Credo hoc nõ obtinere, ne fiat piudiciũ creditori. Curia tñ vẽdit iure ðbitoris. ar. l. ſi pdiũ, & l. ſi ob. cã in fi. C. d eui.

❡ PER NOSTRAM CVRIAM. Nota hic p noſtram curiã Ergo p alios, puta agnatos poſſet infringi. Vel p curiam vult nõ infringi. Sed ſi p alios Vt ſunt agnati, eſt dubium pp formã pheudi, an repugnet alienationi, an non. poſſet etiam intelligi ad hoc vitandũ, quod dicitur p noſtrã curiam, id eſt. ſi omnis iuſtia fiat in curia, & q̃libet a nobis fit, ꝙ denegabitur curiæ volenti infringere, id eſt, iuditiũ, & ſic non audietur. Sed prima verior.

❡ SOLITVM IVRAMENTVM. Quod debet pſtare infra annũ, diem, vel menſem, iuxta vſus pheudorũ, poſt petitã inueſtiturã. Sed an tale iuramentum pſtari poſſet p pcuratorẽ arguit ãdre. de iſer. in. c. i. in titu. qui. temp. mi. circa iij. col. ver. ſed an. tunc.

❡ INDIVISO. pro quo vide. §. pterea iu. l. imperialem in titu. de proh. pheu. alie. p fre. Nã pheuda recipiebant diuiſionem vt ibi exceptis quibuſdam vt infra. not. Et hoc etiã ſcripſit dominus meus raphael fulgoſius in. l. ſiue. §. tam diu. in iij°. carta. ff. de cõdic. fur. Et inde quodam dictum domini flor. in. l. ſi ſeruus ſeruum. §. ſi ſeruus. ff. ad leg. aquil.

❡ INTEGRO & cæt. Ibi in finalibus verbis capituli. Et ex hoc datur intelligi ſm interpretationẽ aliquorũ ꝙ pheudũ debet puenire ad vnũ, & ita ſupradixerat & in vnã eandenq; pſonam. Ergo ad pmogenitũ, tanq̃ ad digniorẽ, qa maior ar. l. ſi quę ſunt cauſiones. ff. fami. hær. & l. fi. ff. de fi. inſtru. Sicq; in hoc regno, licet cõmuni iure, viuat iure longobardo, vt in conſti. puritatẽ. Tñ in pheudis eſt ius medium, vt hic patet. ❡ Et ex verbis iſtis in fine huius. c. deprehendimus quod locũ habet etiã abinteſtato, Et ita audiui ab illis antiqs iudicibus magnę curię, ꝙ ita iudicauerunt, & interpretati hoc. c. vt eſt dictũ in princ. huius glo. Et intellige ꝙ ita venit demũ ad pmogenitũ, ſi morit pheudatari⁹ abinteſtato. Si aũt aliter diſpoſuiſſet, poſſet etiã in extraneã pſonam, dũ modo ſit æquedigna, vt dicit littera, quod ſemp intelligi poſſe, nõ repugnãte forma. ❡ Quid aũt ſit ius medium ſuccedendi in pheudis p hoc. c. ita declaro Nam nõ mere viuimus iure longobardo, qa ſuccederent æqualiter omnes, & omniũ ęque eſſet pheudũ, & ad hoc alleg. c. i. in titu. de ſucc. pheu. in princ. Non etiã iure francorũ, quia illud eſt ius ſingulare, & non obtinet niſi vbi ſit forma cõceſſionis. ad quod eſt conſtitutio vt de ſucceſſionib⁹ in fi. pnc. in conſti. regni, & ſic omni caſu ad primogeniti tantũ ptineret, Item qñ cõceditur hoc a principe quod viuatur iure francorũ, ligat etiam nouũ pheudatariũ. Sed qñ ſucceditur abinteſtato, eſt pręſumptio iuris francorũ reſpectu defuncti, & iſta ſunt in conſilijs declarata. ❡ Sed eſt inter hęc duo iura, medium ius, quod introducitur ex hoc. c. ſcilicet vt pheudũ integrũ, & indiuiſum remaneat, et ſic apud vnũ, et certis reſpondeat de fructibus æqualiter, omnibus puidendo, vel filiabus dabit. i. ſororib⁹ ſuis, quatenus eſt dos de paragio, ſeu. vitã, & militiam fratribus minoribus natu, Sed hoc eſt verũ, vbi viuitur iure francorũ, aliter æquales ſunt cũ pmogenito, licet dignitas pmogeniturę ſeruiret in poſſidendo, & diſtribuendo iura, & redditus, Secundũ iura coſtitutionũ pheudum remanebit indiuiſum, et integrũ, et in poteſtate vnius, et ſm interpretationẽ antiquorũ, pmogeniti, tanq̃ dignioris, Et ita habet cõſuetudo generalis in regno, vt pmogenitus ipſe abinteſtato ſolus ſuccedat ad pheudum.

❡ Quod aũt ſtatuitur ꝙ alienatio fiat in ęquedignam vel digniorem pſonam, Hoc eſt ne deterior fiat pncipis conditio ſed qd ſi princeps concedat alicui ſuũ ius directum, id eſt, ipſum ſuũ directum dominiũ, q procul dubio nõ eſt ęquedignus, an poſſit? Videtur ꝙ ſic, qa princeps de inhabili facit habilem. arg. ff. de re iud. l. quidã cõſulebant ad quod not. p ang. C. decrimi. ſacre. l. ij.

ſacre. l. ij. Et idem voluit alibi andre. de iſer. in titu. de cont. inter pa.c.i. circa fi.ij. col. in ver. in regno ſicillę nõ habent locũ & cęt. Sed huic diffinitioni videtur obſtare primũ hic tex. quia æqualitas eſt ſeruanda inter dñum, et vaſſallum, et de puncta obſtare videtur vehemẽter .c. ſi inter. in titu. de leg. cor. Vbi nec dñs poteſt transferre directũ dominiũ inferiori, niſi de cõſenſu vaſſallorum. et Cy. plene q̃ſtionem examinat .C. de noua .l. p°. ❡ Item circa hoc .c. ſingulariter eſt notandũ, Quod licet in talibus pheudorum alienationibus nõ vedeatur neceſſaria cõfirmatio p̃ncipis. vel cõſenſus eius Tñ eius cõfirmatio, quo ad aliud videtur neceſſaria, vt p̃nceps videatur habilitare pſonam, in quã fit alienatio, Vt cenſeatur ęquedigna, vt etiam accipiat iuramentũ fidelitatis ab emptore p vt exigitur in hoc .c. & vt appareat q̃ notitiam habuit de venditione, & alienatiõe pheudi, & noluiſſet emere, p decima p̃te p̃ecij & cęt. et vt habeat ius decimę Ex his eſt neceſſaria ſciẽtia venditionis. Quod not. qđ aliq incauti de his nõ curãt. Diſcutiam⁹ modo aliqua ad materiã pheudalẽ p̃tinẽtia, vt vid' ad hoc .c. bñ dotatũ, Et in tex. ibi

❡ PRÆTER QVAM IN ECCLESIAS

Facio dubitationẽ quid in monaſterijs! Nã appellatiõe eccleſiarum monaſteria non continentur . c. grand. de ſup. nega, prælа. li°. vi° in glo. monaſteriorum. Et videtur idem pp eandẽ rationẽ. Ad quod facit quod idẽ fredericus tertius ſtatuit contra eccleſias in illa pragmatica· ſic ſumus, quam poſuit in .ij°. li°.

❡ Item q̃ritur qñ pheudũ venditur, an venditor pheudi teneatur ad ſeruitiũ tractat ãdre. de iſer. in titu. q̃ ſit p̃ma.ca.be.a.§. ſed nec eſt alia ver. vtrũ aũt vaſſallus.

❡ Sed an emptor teneatur ad releuium, & quis tenetur, & ibi plene circa releuium. Et vide per eundẽ andre. in titu. per quos ſit inue .§. ſed & res ver. ſed tunc queritur , ſupradictis vſq ad finem.

❡ Item notat idẽ andre. ſm hoſti. quod illud dicitur pheudũ antiquũ, quod fuit alias datũ. Et ſumitur antiquitas ſi ſemel datum fuit p p̃decеſſorem, vt not. in p° Rubri. li°. pheudorum. Sed durũ videtur dicere cõtra.c. & in .c. parte. ver. hoc ius & cęt. Tractat qñ rectores eccleſiarum poſſunt dare in pheudũ. Et ibi pbat, quod triginta ãnis acquiratur vaſſallus, notat hoc bar. in .l. litibus .C. de agri. & con. li°. xi°.

❡ De pheudo ex pacto, et prouidentia tradit. et de pheudo hęreditario in titu. qui ſucc. te. circa fi. et in fi. et in titu. an agnatus .c. i.

❡ Quę aũt dicãtur pheuda plana, & de tabula, dic ſm ãdre. de iſer. in p°. rubri. li. pheu. ibi cõſti. regni ſicilię.

❡ Et an cõfirmans videtur donare, p andre. de iſer. in titu. q ſucc. te. in. v. col. Alij dicũt nõ irrationabiliter

❡ Item iura vaſſallagij præſcribuntur triginta ãnis no. andre. de iſer. in p°. Rubri. pheudorum. in .ij. col. Vide Cy. in . l . competit de præſcrip. an qui ſentit contra.

❡ Licet pheudũ olim non poterat alienari, poterat in dotem dari, eo modo, quo ille habeat, nec req̃rebatur cõſenſus ex parte viri in donatione pp nuptias Ita ſingulariter ſcribit andre. de iſer. in titu. q ſucc. te. in 4. col. in ver. ex premiſſis apparet. Et in ij°. col. dicit qđ ſi dñs pheudis cõſentit alienationi pheudi ſimpliciter, videtur renuntiare iuri vaſſaliagij, & ſeruitij, ſi nõ dicit ſaluo iure ſeruitij, & vaſſallagij. Quod facit ad id quod dixi ſupra in glo. ſup verbo neceſſitatibus.

❡ Itẽ aliqũ pheudatarius æquperatur emphitheotę, vt in titu. de contro. inue. xi°. coll. in ver. Ibi. nõ ſoluit quæſtionem. Sed andre. de iſer. dixit etiam aliquid in titu. quo. tem. mi.

❡ Poſtremo vt omnẽ materiã huius .c. vtiliter cõcludamus, & qd tandẽ teneo ſit in aperto Dico q̃ generaliter teneo hoc .c. Volentes locũ habere ſiue ſit pheudũ antiquũ, ſiue nouũ indifferenter in vtroq, & loqui tantũ in diſpoſitione expreſſa tam inter viuos , quã in vltima voluntate. Vt poſſit regualariter q̃libet pheudatarius vti, & diſponere de pheudo vt vult, aperte ſe ipſum declarando. ❡ Hoc capitulũ fallit dupliciter, primo niſi obſtet forma conceſſionis pheudi, vt q̃a ſit cõceſſum illi, et hæredib⁹, et ſucceſſoribus, vel filijs de legitimo corpore, q̃a nõ poteſt in extraneam pſonam diſponere, q̃a recederet a puidentia p̃ncipis, & forma ſuę cõceſſionis. Nã tunc ſi alienaret in extraneũ fieret duplex error, ſeu iniuria Primo cõcedenti, q̃a contra eius formam, et ſuã cõceſſionem alienaſſet, et ideo nõ exiſtentibus filijs fiſcus reuocaret, ſm tñ antiqua iura, et cõmunia pheudorum. Secũdo ipſis filijs, ſi extent. et tunc hoc credo p̃ferri fiſco, ſi extant, & reuocant. Sed dubiũ eſt an in vita alienantis, vel demum poſt eius mortẽ Et in cõſilijs meis plene dictũ eſt. Sed tunc bñ poſſe diſponere , inter liberos, vt vult, & ſic diuidere p quotas tñ vel vni filiorum dare, alteri nõ, ex quo hoc patitur forme cõceſſionis pheudi. ❡ Secũdo fallit: Niſi etiã eſſet additũ in cõceſſione. ita q̃ viuatur iure francorum, q̃a tunc ad primogenitum õnino debet puenire, etiam ſi eſſet pheudũ nouũ, vt eſt a me plene dictum, & probatum in meis conſilijs. Ita quod concludendo habes, q̃ ſemp habet locum diſpoſitio huius capituli Volentes, niſi forma conceſſione data repugnet.

❡ Vbi aũt eſſet conceſſum pheudũ tibi, & hęredibus imppetuũ, vl' tibi, & ſucceſſorib⁹ tuis poſſet relinquere cui velit, et filiũ p̃terire, et extraneo puidere, et qđcunq onus addere, et grauare ſucceſſorem, vel hæredem extraneũ, ſicut in burgẽſaticis poſſet Et etiã in re hęredis, vt .l. cũ a matre ,C. de rei. ven. Sed cũ nomẽ hæredis in materia pheudali, p filijs intelligatur, & ſic p hęrede ſanguinis. Ergo idẽ erit dicere hoc caſu, ſicut in p̃cedenti, ac ſi dixiſſet de tuo corpore legitime deſcendẽtibus, vt p bar. in .l. gallus .§. etiã .ff. de libe. & poſt. Vnde putabam. q̃ verbũ imppetuum operetur differentiã, et intelligi faciat, et porrigi ad extraneos. Et ſic hoc caſu haberet locũ hoc .c. Secus ſi ſimpliciter dixiſſet tibi, & hæredibus, ſimpliciter, quaſi verbũ hæredibus p filijs in pheudis intelligendum eſſet. Sed verbũ imppetuum nõ alterat naturã verbi hęredis, ſed tantummodo tempus ſignificat, vt ſingulariter ſcribit bal. in .l. etiam .ff. ſolu. matr. Sed certe etiã ſi nõ diceretur imppetuum, ſed ſimpliciter tibi, & hæredibus hoc verbũ extraneos etiã conplecteretur Et hoc praticat diſpoſitio huius .c. nõ tam ſimpliciter ex ſe , quã ex viſione cæterorum p̃uilegiorum, eiuſdem regis frederici vbi hoc demoſtrat, & declarat, vt verbũ hoc etiam extraneos cõprehendat, p ut manifeſto apparuit in priuilegijs graſuliati. Et etiã innuit ex hoc .c. dũ ſimpliciter dicitur pheudatariũ quemlibet poſſe de pheudis diſponere, & ea quoquo alienationis titulo transferre,

quod eſſe verum palam eſt, vbi forma priuilegiorum & conceſſionis pheudi nō repugnet. Sed vbi dicit tibi et heredibus, ſi extraneū facit ſucceſſorem, vel hæredē in pheudo forma nō repugnat, Quia poteſt verbum heredibus ex ſui lata ſignificatione etiā heredē extraneū cōprehendere Et ſic hoc pſtet nobis hoc capitulū vt licet in pheudis verbū heres pro filijs, & ſanguinis heredibus intelligatur, hoc ex liberalitate, et benigna diſpoſitione huius .c. quod vult quemlibet pheudatariū poſſe de pheudo diſponere (et hoc ſit) non repugnante forma. Et hoc caſu accipiendo in generali ſua ſignificatione verbū hæres formę non repugnat, ſi in exſtraneū diſponeret. Ergo auctoritate huius . c . poterit diſponere. Et iſta eſt hodie omniū firma opinio, & ſecundū eam ſepius iudicatum, et ita recte in cauſa vicari apparet fuiſſe determinatū. Et ſic videtis q̄ qū eſt cōceſſum ex pacto, et p̄ncipis ꝓuidentia, vel adiectum eſt, q̄ viuat iure francoꝝ, cū ſit expreſſa, certa, et clara forma, ab illa non eſt recedendum, et diſpoſitio pheudatarij in contrariū nō valebit Si eatenus valebit, quatenus poſſet cū forma tranſire, prędicto enim caſu ſuccedens agnatus, qui eſt vocatus ad pheudū in ipſa conceſſione pheudi, ex forma data habet conſeruare pheudū iure ꝓprio ex dato, et ꝓuidentia p̄ncipis, quę non poteſt pretermitti, Et ſic non recipit ſimpliciter beneficio teſtatoris. Et ideo ad pheudum venit recta via illo deficiente, Et illud accipit cum beneficio inuētarij. habes hoc ſm̄ tradida. per dn̄um ādre. de iſer. in titu. an agnatus .c.p°. Et hęc ōnia clarius ꝓſequor in cōſilijs meis, Sed ad intelligentiā huius .c. ſufficiāt.

DOMINI GVILIELMI DE PERNO, V.I. VERISSIMI INTERPRETIS, SVPER ALIQVIBVS PRAGMATICIS, ET PRIVILEGIIS INTERPRETATIO.

Pragmatica Regis Martini.

CONSILIARII: FAMILIARES ET FIDELES NOSTRI: NVPER aſſertione querela culucii de tropea de leontino familiaris: fidelis noſtri ꝑcipit noſtra maieſtas Quod cū nobilis bartholomæa de alagona: vel alius nomine ſui: ſup quodā tenimēto domoꝝ ſito in eadē terra leontini in quarterio caſtelli noui qd̄ poſſidetur ad p̄ſens p culuciū ipſum: Seu p viā conceſſiōis. ſeu alienationis ſibi factæ dudū p ſereniſſimū dn̄um regē aragonū genitorē nr̄um precarū. dū in hoc regno ſicillæ reſideret: & noſtrā maieſtatē: ꝓut in priuilegiis p dictū dn̄um genitorē noſtrū: & nos: de his eidē culucio factis clare liquet: contra eundē culuciū intēdat cauſare: ſeu facere q̄ſtionem: voſq; ad petitionē nobilis p̄fate coram vobis: in veſtro iuditio dictū culucium citare feciſtis. Propter quod volentes ſup his vobis: & vnicuiq; veſtrū id: quod eſt intētionis: noſtriq; ꝓpoſiti patere Fidelitatis veſtræ: veſtrūq; cuiuslibet diſtricte mandamus quatenus ſup his: cæteriſq; ſimilib9. & reb9: boniſq; a rebelliū noſtroꝝ manibus: & ꝑdictoꝝ p eūdem dn̄um genitorē noſtrū: ſiue nos inde ablatis Noſtriſq; fidelib9: & p̄cipue dicto culucio: vel p viam cōceſſionis: vel alienationis: ſeu quocūq; modo cōceſſis: Et p̄cipue dicto tenimēto domoꝝ ad petitionē dictæ nobilis bartholomeæ: vel alterius nomine ſuo velitis cōtra fideles noſtros: & p̄cipue dictū culutiū: Quib9: vt præmittit̄: eadem bona fuerint cōceſſa: q̄ſtionem cauſare: ſiue dimandam ſup eiſdē bonis audiendā præſtare nolitis: Vel lites huiuſmodi tales admittere Cū ſic ſcienter: & expreſſe mādamus: & volumus. Data leontini xv. octobris primæ Inditionis Anno dn̄i .M.cccc.vii. Rex Martinus: ſupſcriptio. locūtenenti & iudicib9 magnæ noſtræ curiæ: conſiliariis: familiaribus: & fidelibus noſtris. Regiſtrata in cancella. Penes protonotariū. Præſentata cataniæ viceſimo octobris primæ inditionis.

SIMILIBVS. Propter hoc iſta littera eſt habita pro, & pragamatica generali p .l.fi. C. de leg. Et ita ꝓnuntiatū fuit in conſilio viceregio, et cōcluſum a iudicibus magnæ curiæ me tunc preſente. Quod ita ſemp fuit habita p lege, et eſt in viridi obſeruantia, et ſemper ſecundum hanc fuit iudicatum

MANIBVS. Quę ſint tn̄ rebelliū nō aūt apparet, ea detenta, vel poſſeſſa, vt puta pignorata, vel depoſitata, Quia pp hoc nō debet iuri alterius pręiudicari per ea, quę ſtatuta fuere in parlamento generali apud ſyracuſas, Sed in conſilio viceregū eo tempore, quo, eram aduocatus audiui a iudicibus magnę curię, quod indiſtincte adiu eſt intellecta, Et qualitercunq; hæc bona reperiantur in poſſe rebellium, licet vere ſint alterius, ſi tn̄ ea data ſint, vel alienata a principe noſtro Martino, vel Martino patre, q̄ veris dominis, Nō ſit

ius petendi. Licet ego ſatis dubitauerim & intelligebā hic. AMANIBVS. i. poteſtate, et poteſtate. i. dominio et ſic tñ loqui in rebus, quarū dominiū eſſet rebelliū. Iudices ipſi dicebāt ꝗ intellecta extitit, & iudicata generaliter, et indiſtincte, Et ſufficere tria extrema impleri. ¶ Primum. ꝗ fuerit conceſſio facta, et appareat priuilegium, & ſcriptura principis, aliter nō impediretur litis ingreſſus, licet poſſit aliter conceſſio probari. ¶ Secundū ꝗ fuerit in poſſe rebellis qualitercunq; etiam ſola detentatione facti ¶ Et denię tertiū ꝗ ſit conceſſa fidelibus, & hęc de cōceſſis a rege martino. Alia eſt de conceſſis a rege martino. Alia eſt de conceſſis a quibuſcunq; alijs regibus, et qualitercunq;, & multū late. Et illa eſt quę incipit Martinus ſatis cōſtat eſſe notorium. Et illā primā dicebant iudices non eſſe in viridi obſeruantia, quia multū exorbitabat a iure & inducebat praeiudiciū iuris alieni. Sed ſequens, quae etiā incipit. ſatis conſtat, eſt nō tam generalis, nec in tantū deuians a iure, et illa iccirco obſeruatur. ¶ Dicebā tūc cōtra hanc interpretationē, ꝗ pnceps nō poteſt plus transferre, ꝗ̄ habeat. Sed ius, quod habet in rebelles, & eoꝝ bona, eſt pp delictū rebellionis. Bona, ꝗ̄ nō ſunt rebelliū, nō debent fiſco, Ergo nullū ius cōcedit rex in alienis, & ꝗ̄ ſunt fideliū, licet ſint in poſſe rebelliū. Et etiā ſi eſſent rebelliū p tempe, & eent ſubiecta reſtitutioni ſubſtitutione, vel alio modo, vt p tēpore, quo debent eſſe rebelliū, ſint fiſci, p alio tempore ſint ſubſtitutoꝝ p. l. ſtatius. §. cornelio. ff. de iure fiſci. Iudices aſſerebant dubitare ſup his. Sed tñ iudicatū fuiſſet contrariū, ꝗ hęc littera generaliter, & indiſtincte intelligatur, qualitercūq; reperiantur in poſſe rebelliū, vt dictū eſt, irreuocabiliter ſint conceſſionario pncipis Praeſertim qa hodie ſi aliter acciperetur, infinitae cōceſſiones hōꝝ regaliū reuocarent. Aduerte tñ ꝗ haec pragmatica. & illa, ſatis conſtat, ꝗ̄ fuerunt adductę a rege martino, ſunt ſpecialiter ad hoc, vt impediatur litis ingreſſus. Sed quo ad merita cauſę, ſi ſunt cōceſſiones factę ab alijs regib' de bonis rebelliū, puto admitti qſtionē. Sed poterit petentibus apponi, ꝗ ſi ſint filij omnino nō ſuccedāt. Si vero alij agnati, nec etiā illi infra tertiū gradū a quarto gradu. ſic vt videtur tex. in. c. ſi vaſſallus culpā. in titu. ſi de phen. cont. fu. vbi vide omnino bal. Et ideo illa dubitatio, ꝗ̄ fit in. c. vaſſalli ſi vas. pheu. priue. pheu. datario delinquēte ad quē ptineat ad agnatos, vel dñum. Intelligant eo caſu, quo ad agnatos veniat, ſi ſunt in quarto gradu, nō in pximiori. vel ſtrictiori gradu. Nec obſtat pragmatica ſi aliquē. qa loqtur qñ pheudatari' moritur fidelis, & abinteſtato ſine liberis, non aūt rebellis. Et ꝗ hodie omnes agnati excludant a ſucceſſiōe rebellis in crimine lęſę maieſtatis, Et ꝗ non ſit neceſſaria ſententia et cęt. Vide infra, conſtitutionem eiuſdem regis martini, ꝗ̄ incipit Et qa inter alia, quae ſequitur. Quae qdē remouet omnia dubia, ꝗ̄ in his alibi fuerint a doctoribus mota. Et ſpecialiter. dico, ꝗ dicitur in. l. ſi. in glo. ſi. ſi bñ memini de reuocan. do. Atq; ideo non inepte, ſtatim, poſt hanc, illam ſubijcio. ¶ Nota hic, qa nouiter venit littera ſereniſſimi pncipis noſtri Regis alfonſi p nobili ioanne de alagona, cōtra franciſcū ſaluagiū Quę vult, ꝗ hęc littera regis martini, tranſeat, q° ad bona, ꝗ̄ fuerint rebellium, nō aūt fidelium, licet fuiſſent vel eſſent repta in poſſe rebelliū Et eſt littera iuſtiſſima, & pncipis ſanctiſſimi. Et ſic reducimur ad id, qd dicebā in ſupioribus eſſe verū de iure. Littera tñ hęc ponit in contentione.

PRAGMATICA REGIS MARTINI

Et quia inter alia dubia in dicta cauſa facta: fuerit dubitatum An agnati: vel alii conſanguinei alicuius vaſſalli noſtri in crimine laeſae maieſtatis admitti debeāt ad ſucceſſionē bonoꝝ pheudaliū dicti vaſſalli pditoris. Ne ſup ipſo dubio alia in futurū oriat dubitatio ad aeternā rei memoriam cū plena: & ſolenni deliberatione dictoꝝ noſtroꝝ aſſeſſoꝝ: & omniū ſinguloꝝ iudicū praedictoꝝ. Tenore praeſentiū declaramus omnes agnatos: & cognatos vtriuſq; ſexus excluſos fore: & excludimus ab omni ſucceſſione quorumcunq; rebelliū: & proditoꝝ regiae maieſtatis pſentiū: & futuroꝝ: Siue fuerit pheudū Antiquū: Auitū: aut Nouū: aut alterius cuiuſcunq; conditionis: ſeu naturae. Et quod in notoriis rebellibus facti permanentis ſententiā nō ſit neceſſaria. Immo ipſo facto: & ſine aliqua ſentētia bona ei' poſſit occupari: & ad manus noſtras reduci. Et p nos aliis cōcedi: et tanq̄ de rebus noſtris: et fiſci noſtri diſponi et ordinari Cum etiā et ſic hactenus fuerit aſſuetū fieri in toto dicto regno ſiciliae. Quam declaramus pro lege: & eam mandamus in toto dicto regno inuiolabiliter obſeruari.

¶ Et ſic ſunt correcta iura libri pheudorum in titu. ſi vaſſ. pheu. priuc. c. i. & . c. vaſſ. culpam. ſi de pheu. cont. fu. quatenus loquantur de culpa in dñum commiſſa in crimine laſae maieſtatis. Et tar. glo. tam. in l. fi. C. de re. do. ꝗ̄ in. l. omnino. C. de inoffi. teſta. Et dicta bar. in. l. iii°. ff. de interdictis.
¶ ET QVIA. ET haec eſt etiā regis martini. Et hęc pars extracta extitit a ſententia lata contra dominam antoniam vxorem magiſtri nicolai carta. lata anno domini, M. cccLxxxxv. quinte inditionis.
¶ LAESAE MAIESTATIS. An in hoc crimine, et hereſeos bona applicentur, et acquirantur fiſco ipſo iure, vel ſit neceſſaria ſentētia iure ciuili. Tradit bar. in. l. impf. ff. de iure. fi. Habes p ādre. de iſer. in titu. de vas. decre. eo. circa fi. L. col. vide bal. in. l. ꝗ ſe pſis. C. vñ. li. in ij°. car. i ver. & colligē ar. ſm odof.

¶ PHEVDALIVM. Et quia mentionem de agnatis, adde ꝙ de pheudo paterno, & ãtiquo intelligatur. Sed hic fruſtra de hoc q̃ritur, qa infra declarat hoc optinere in quocunq; pheudo, ſiue antiquo, ſiue nouo ſed ſi hic nõ fuiſſet additum: bñ fuiſſet interpretatum de paterno, ſicut in ſimili arguit bal. in .c. ſi vaſſa. culpam. ſi de pheu. cont. fu. Sed an excludatur ſubſtitutus. vide .l. ſtatius .§. fi. ff. de iure fi.
¶ COGNATOS. hic eſt contradictũ .d. ãdre. de iſer. in cõſti. vt de ſucceſſionib9 circa pnc. ſup ver. vl ab alijs, & de vaſ. de cre. c. i. ver. ſed hęc q̃ſtio, & bñ vl de infra remiſſa. vide .q. an viro cõmittente felloniam apiat pheudũ dotale p eundẽ ãdre. de iſer. in titu. d ca. cor. c. i. ad fi. vide tex. in titu. ſi vas. pheu. priue. c. i.
¶ EXCLVSOS FORE. cõtra dictũ ãdre. de iſer. in titu. de his, q pheu. da. po. in ij°. pte. in ver. ſed. alij idẽ.
¶ SEV NATVRÆ. Vtrum aũt agnati, & cognati, erant excluſi p felloniã, vel crimẽ læſæ maieſtatis cõmiſſum p dñum pheudi? Vide andre. de iſer. in titu. de his, q pheu. da. po. in ij°. carta. in ver. ſed alij idẽ dicũt & ibi ſũt remiſſa. vide bar. in .l. i. ff. d interd. et.
¶ INNOTORIIS. Sed qd de iure, an notorijs rebellibus auferat fiſcus bona, ſine ſentẽtia? Vide andre. de iſer. in titu. q° tem. mi. §. ſancimus circa pnc.
¶ NECESSARIA. vide bar. ff. de iure fi. l. impf. Vbi tenet ꝙ ſit neceſſaria ſententia. licet nõ loqtur in notorijs rebellibus, ſed in reis criminis lęſę maieſtatis Item ibi in bonis burgenſaticis, hic in bonis pheudalibus, vt ſupra in princ. declarauit. in quibus dominus habet directũ, & pheudatarius vtile. Quod ius eſt quaſi temere et de facili perditur, et cõſolidat directo pp felloniam. Et ideo non eſt neceſſaria ſententia. Fm ea, quæ ſingulariter tradit andre. de iſer. in titu. quo tem. mi. circa .i. col. in ver. ſed ſi hoc veram eſſet.

PRAGMATICA REGIS MARTINI

CONTINVA a la noſtra audientia puinne q̃relosa demoſtratione: che molti noſtri ſubditi ſiciliani ſonno vexati in li giudicii p lite: & q̃ſtione ãtique Dili quali alcuni nõ ſiponno bẽ defendere: che perdero loro priuilegii: documẽti: & ſcripture: et etiã teſtimonii in li turbini del guerre: et mortalitate paſſate. Alcuni remanendo orphani: ſeu pupilli. & altri li quali hanno titulo: et cauſa di altro: nõ ſanno le ppie: et valide defenſiõe: et cuſſi per vetuſtate di tẽpo: poi di molti affanni: lite: et diſpeſe: et che ſonno lacerati in li giuditii per ignorãtia di defenſione: pdino le q̃ſtione: ſup quo volendo cum benigna puiſione dare termino debito ale q̃ſtione di noſtri ſubditi Et eſſendo potiſſime certa la nr̃a excellẽtia che in anzi lo noſtro felici aducto in lo regno p̃dicto fu per ſpatio di anni xv. cõtinui: et piu tranqllo: et quieto ſtato in ſicilia: in lo qual ciaſchiaduno potti vſare ſua raxone: et cõſequitare ſuo dritto: Et puro in li caſtelli: et vndi forſi la potẽtia di potire occupare repugnaua la executiõe potiano pteſtare: et far li altri atti ordinati dala raxone. Prouidimo: & p la p̃ſente cõſtitutione ordinamo cũ cõſiglo: et cõſenſu di li reuerendi prælati: et notabil conti: et baroni: et xvi. dele vniuerſitate del regno prædito: che omni pſcriptiõe ſia finita p ſpatio di anni xxx. Itaq; omni raxone omni actiõe de qualunq; cauſa ſia tãto beni pheudali: quanto burgẽſatici: Di li quali: et p li quali di xxx. anni za nulla ſia ſtata liti legitime cõteſtata: ne fatta pteſtatione ſecundo e di raxone: etiã ſi ſia actione pſonale: et ancora ypotecaria p lo edicto dela p̃ſente cõſtitutione in tutto ſummota. Et nulla dele cauſe p̃dicte di xxx. anni vltra ſia audita in alcun giuditio. Le altre tamen p̃ſcriptione di .x. anni: in xx. anni: reſtino in lo firmamẽto ſecundo la diſpoſicion dela raxon cõmune. Et q̃ſta p̃ſente conſtitutione: volemo che habia loco Et ſic deo propitio imperpetuum in lo regno noſtro di ſicilia.

¶ Hęc pragmatica tracta eſt ex cõſtitutione Conſuetud nem in titu. de præſcrip. li° iij°. conſti. & videtur fundari in præſumptiõe benefi. per tantum tempus per not. ſimiliter per bar. in .l. fi. ad finem. C. vnde vi.
¶ CONTINVA. et hanc cõſtitutionem a rege noſtro martino editam eſſe conſtat, ſuper p̃ſcriptiõe triginta annorũ. Et dotabimus eam de his, q̃ pertinent ad materiã p̃ſcriptionis. Et primo notandum quod p pſcriptionẽ tollitur tantũ obligatio ciuilis, remanente naturali. Ita ſcriptũ reliqt bar. pm gui. de cuneo in .l. cum quis in vij. col. ad fi. C. de iuris, & fac. igno. bal. etiã ibi tractat in viij. col. in ver. quantũ exemplũ de naturali ſola. An aũt in corporalia. p̃ſcribantur. vide bar. noſtrum in longa .ff. de mor. infe. Et ibi dicit. ꝙ vbi qs habet rẽ cũ p̃uilegio, ꝙ nõ poſſit p̃ſcribi. Not. etiam ꝙ p̃ſcriptio. & etiam cõſuetudo non extendit ſe vltra id, quod agitur. Ita not. bar. in auten. qui rem. .C. de ſacro ſan. eccl. Et inde eſt ꝙ dicit bal. vnũ, qd putat nota. dignũ in .l. nõ dubiũ .C. de legibus, vt refert ibi dñs meus Quod licet ſtatuta, & cõſuetudines recipiant interpretationem p̃rogatiuam, p̃ſcriptio tñ nõ extenditur, nunq̃ progatur. Quia conſtat ex actibus limitatis, vbi non poteſt forma extendi per .l. p. §. iulianus .ff. itin. actuq; pri. Facit ꝙ not. Inno. in .c.

dilecto extr. de offic. archi. Vbi præſcriptio inducit iuriſditiones in actibus, in quibus ſtatuta eſt pſcriptio. Vide dictum Cy. in .l. ijª. in 4.q.C. quę ſit lõga. con. Et ꝙ in corporalia non pręſcribantur, vt modo dixi, eſt quia non poſſidetur, vt not. in .l. ſeruitutes, per tex. glo. et doct. ff. de ſerui. Quod eſt verum per ſe, ſed rationem rei corporalis, cui adijcitur præſcribi poſſint. Vt ibi no. Et bene facit .l. ſi ædes. §. fi. in fi. .ff. de ſerui. vr. prędi. Et aliqua circa pręſcriptionem, vide per bar. in.l.pª.§.fi. cum .l.ijª.ff. de aqua plu. ar. et in .d.l. ſeruitutes. el grandi, et ibi plene per .d. flore. ¶ An aũt præſcriptio impendiat litis ingreſſum. oppoſita ab initio ſolent meminiſſe doctores, et bar. in .l. fratris. C. de tran. et bar. et ang. in .l. emptor. .C. de præſcript. longi. temp. et ibi etiam per Iaco. de bu. in .l.i. et in .l. fi. ff. pro ſuo Et concludit ꝙ ſic. Et an iudicatio per errorem inducat pręſcriptionem, etiã in malafide poſſeſore. Vide bar. in .l. electio. ff. de noxa, ac. Et an erroneus titulus det cauſam præſcribendi, et alia circa præſcriptiones vide Inno. in .c. ſi diligenti glo. Ieſtus extra. de preſcrip. ¶ Item ſecundum andre. de iſer. in preſcriptione ſufficit allegare titulum, in pręambulis li. pheu. in ijª.q. ibi, item ſolum temporis ſpacium, et in ver. ſequenti, ꝙ incipit, qñ vero confitetur an, et qñ iure obedientiæ faciendæ poſſit præſcribi. ¶ Item pręſcriptio dicitur iniqua, et eſt iuſta. Secundum Inno. in.c.paſtoralis circa fi. extr. de offic. dele. ¶ De pręſcriptione contra regem, ſeu curiam, et fiſcum. Et de prę ſcriptione eccleſię cõtra. fiſcum, et laici contra eccleſiam per andre. de iſer. habes in prohemio conſti. in xi. col. in ver ſed quanto tempore poſſet regi, et cęt. Vide Cy. diſtinguentem in .l. pª.C. de quadrie. præſcrip. ¶ An aũt ad interrumpendam pręſcriptionem requiratur litis conteſtatio, vel ſufficiat ſola citatio, aut libelli oblatio ſine litis conteſtatiõe vide bar. in.l.accuſaturus.ff. de adul. Oblatio tñ libelli offerri poteſt ſolummodo ad effectũ impediendi pręſcrptionem, et non procedere in cauſa vt voluit ſaly. in .l. ij. viiij. col. in princ. C. qui ac. nõ po. Nam oblatio ſupplicationis principi facta facit interumptionem pręſcriptionis, ſicut litis conteſtatio, vt habetur in titu. qñ li. prin. ob. con. fi. per oppoſitionem aũt exceptionis nõ tñ fit interrumptio pſcriptionis ſecundum Inno. in .c. cum dilectus in glo. vl latenus extr. de or. cogni. Illud tñ ſcias, ꝙ vbi ius aufert agendi poteſtatem temporalis pręſcriptio nõ currit no. glo. vbi ad hęc allegat plura iura in auten. de ſanctis epi. §. ſi vero epiſcopi, vel cler. in glo. pª.coll. viiij. Et eſt tex. in .l. pª. ad fi. C. de an. ex. ¶ An vero oſtilitas, et bellum impediat curſum præſcrptionis eſt Inno. in.c. extranſmiſſa ad fi. extr. de præſcrip. Et dic tempore peſtilentię, ſiſmatis, et belli vide bar. in .l. naturaliter. ff. de vſucapi. Ibi, quæro an iſta vſucapio & cæt. ¶ An requiratur ſcientia eius, contra quẽ pręſcribitur, et aliquid circa pręſcriptionem vide bar. in præall. l. ſeruitutes, .ff. de ſerui. vide .l. fi. & .l. malefide .C. de pręſcrip. longi. temp. ¶ De præſcriptione libertatis, et de hac, pręſcriptione triginta annorum. vide bar. in .l. ſeruitute .ff. q̃ ad modum ſer. Itẽ de hac pręſcriptione xxx. annorum, ꝙ non tollatur, etiam ſi dicat lex, nulla pręſcriptione obſtante, eſt glo. & bal. ibi in titu. de ca. cor. .§. præterea, etiam ſi ſit malefidei vt in auten. malefidei in fi. C. de præſcrip. tri. an. Et tenet glo. in .l. pomp. §. cum quis, & .§.fi. .ff. de acqui. poſſ. & ibi bar. Eſt etiam glo. in .c. peruenit extr, de cen. tenet glo. in .l. ius emp. C. de fun. pa, liº. xiº Tenet Ang. in .l. pª. C. de an. ex. et tex. et glo. in .c. ſi quis per triginta annos ſi de pheu. fu. con. Etiam ſi malafide accipiatur a domino ſeruitium vaſſalli. Secundum omnes, et andre. de iſer. et in. §. i. qui ex. ca. pi. a. Licet iure canonico ſecus per .c. ſi diligenti extr. de præſcrip. Licet bal. dicat ſpeciale in pheu. vt etiam malafide preſcribatur pp ſeruitia quæ recipit dominus a vaſſallo. Tñ non negat. ꝙ etiam ſine ſeruitio pręſcribatur etiam malafide. ¶ Circa hãc tñ pragmaticam fuit nouiter inter nos iudices magnę curiæ deliberatum, & diſceptatum An haberet locum ſtante male fide. Et dum ego fortiter tenerem ꝙ non, et in aduerſum eſſent omnes Collegæ firmantes ſe ex iure communi ꝙ firmare videtur hęc conſtitutio, et tñ trutinata, et examinata diſceptatione in conſilio domini viceregis ſecundum meam opinionem declarauerunt, et pronuntiauerunt hanc pragmaticam non obtinere ſtante malafide. Et ita fuit nobis mandatum vt id in deciſſionibus cauſarum ſeruaremus. Ad hoc ipſe mouebar ex preambulo conſtitutionis illis verbis chi perdero loro priuilegio, documenti. ſcripture, et teſtimonij. et altri li quali hanno titulo, et cauſa di altro Et ibi, per ignorantia di defenſione perdino li quęſtionæ Quod loqui videtur in præſcriptionibus bonefida, et in habentibus, vel qui habuerunt iuſtum titulum, et conſequens ſe confert cum iure canonico. in ijº. c. de reg. iur. liº viº. & per.c.fi. de reſcrip. Et ideo caute dicere tacuit infra ꝙ confirmetur ius ciuile, licet hic videatur ſe conferre cum iure ciuili niſi quantum innouat de tempore ypothecariæ actionis, quæ iure communi xxxx. annis contra debitorem durabat .l. cum notiſſime .C. de pre. tri. an. Tñ non eſt in eo ꝙ ius ciuile vult malefi. poſſeſſorem præſcribere. Ita mihi viſum fuit, & eſt ſecure ſentiendum, maxime quia hæc pragmatica edita fuit conſilio prælatorum, qui non conſenſiſſent de malefide poſſeſſore in præiudicium animæ principis, & ſui. Quia ſic induceret, et foueret peccatum per .c. pall. vlti. de pręſcrip. Maxime etiam quia leges ciuiles, quæ de hac pręſcriptione cum malafide loquuntur. ſunt correcte per ius canonicum, vt meminit bar. in .l. priuilegia. C. de ſacro ſan. eccl. & no. addi in .d.c. ijº. de reg. iur. liº. viº. ¶ Dicebam tñ tunc vnum, ꝙ nunc eſſet verum inter ortodoxos, vbi de prędiuditio animatum agitur, ſecus ſi eſſent iudei, vel alię gentes hæreticę ſectę. Quia inter eos etiam cum malefide præſcriberetur ſpatio trium annorum, ſecundum ius ipſum ciuile, ſecundum quod viuere debent. ar. ex. l. iudei. C. de iudeis. Et ſcripſi ad bal. de hoc in titu. de pa. iur. fir. §. item ſacramenta, quia tales perſonæ non continebantur in diſpoſitione huius pragmaticæ, quatenus in ea

.s. agitur bona fide. ¶ Sed ſi hęc generaliter loqtur, et tñ intelligitur de bonefide poſſeſſore. Ergo comprehendit etiam iudeos, quia hęc diſpoſitio eſt principis, ſub cuius iuriſditione continentur iudei, Et ſic effectum etiam, quo ad iudeos, erit correctum ius ciuile. ratione iuris canonici, Sed per hanc pragmaticam ſicut in ſimili concludit bal. in .§. item ſacramenta, in ver. ſed hic cõtra, vt ibi notaui. ¶ Niſi velis, & inepte diuerſimode intelligere, vt quatenus loquitur de chriſtianis intelligatur cum bona fide, quatenus aſit de iudeis ꝙ ſit ſimplciter ſtatim, ſiue cũ bona fide, ſiue mala iuxta ius ciuile. Sed ſecurius eſt, & rectius, vt æqualiter vtrunq; comprehendat ſub bona fide. Et ſic tenebit iudeos Et videtur mihi hanc conſtitutionem tacite inducere pręſcriptionem bonafide, in eo, qui tanto tempore poſſidet quiete, ſine alicuius contraditione. Ex quo pręſupponit titulũ ad fuiſſe .s. priuilegiũ, ſcripturas, teſtimonium, vel teſtes, & non poſſe offendere poſt tantũ tempus. Vnde vult ꝙ ſi tanto tẽpore poſſiderunt, nõ compellantur, vel grauentur oſtendere ſe ſi oſtendiſſet tanto tempore titulo poſſediſſe. Quia titulus cum poſſeſione arguit bonam fidem ſecundũ Inno. in .c. cum veniſſet extr. de integ. reſti. in 4. col. Et hic præſuponit titulum præceſſiſſe, atq; ita præſumitur tenuiſſe tanto tempore bona fide. Et ita videtur loq de eo, qui per xxx. ãnos bona fide poſſedit, Quia pręſumitur ex pręſumptinoe titulorum. Non tñ nego quin poſſit probare contrariũ .s. de malafide, quo caſu ceſſabit iſta præſcriptio. Et ſic effectiue reducimus ad ius canonicum in .c. ij°. extr. de reg. iur. ¶ An aũt currat præſcriptio ei, cui competunt plura remedia, ſi interim vno agit, & de eo, qui non poteſt agere Dic vt per doc. Cy. & rapha. in .l. contra maiores. C. de inoffi. teſta. An pręſcriptio contra principalem currat contra hæredem? vide bar. in .l. ſtipulatio .§. ſi quis forte .ff. de ver, obl. ¶ Item circa pſcriptionẽ vide aliqua per cy. In .l. ij C. de preci. & ibi per bal. & doctorem meum, q etiam tractat an tempore dilationis per pncipem currat præſcriptio. ¶ TRENTA. Dicit glo. ꝙ tutus. exceptione triginta annoꝝ ſi ſoluat repetere poteſt in .l. ſi. ff. rem ratã habere. in glo. ſi. Et ſubdit TANTO BENI PHEVDALI. Quęro an contra curiam .i. directum dominium vide andre. de iſer. in titu. Si de pheu. cont. fu. c. ſi qs per tri. vide glo. in .c. ſi. in titu. de pheu. dato. in Sed contra curiam eſt tempus .c. an. ſecundum conſti. in conſtitutionem quadragenariam. in titu. de pręſcrip. vide bal. c. i. §. quidam de pheu. da. in vi. ¶ IN TVTTO SVMMOTA. audiui iudices magnæ curiæ dubitare Num hæc præſcriptio currat etiã contra pupillos, et quaſi magis inclinabant quod ſic, pro eis facit ꝙ hic circa principium ponitur de pupillis, ſuper his vide bar. circa ſi. in .l. ſi. C. in qui. ca. in integ. re. non eſt neceſ. et .l. etiam. et .l. ij. ff. de mi. et bal. in .d. l. ſi. qui videtur concludere pro opiniõe iudicum. Vbi allegat .c. conſtituns de in integr. re. ¶ Quod non puto verum. Contra illos enim ipſo iure non currit præſcriptio vt .l. ſicut. ver. ſed pupillari .C. de preſcrip. tri. an. Et certum eſt ius municipiale a iure communi recipere limitationem, et interpretationem declaratiuam ar. ex, l. nam, et poſteriores .ff. de legi. et glo. not. in auten. de teſt. §. ſi enim ſcriptum. ſuper ver. aſſummantur Et cum iſta conſtitutio ſit correctiue, ſtricta venit interpretanda .l. ꝙ vero .C. de legi. et .c. odia de reg. iur. li°. vi°. Et de his præſcriptionibus contra priuilegiatas perſonas habes in .c. i. extr. de in inte. reſti.

¶ Sed occurrit dubitare an præſcriptiones, quæ non currunt minoribus, non currant etiam in eccleſia. Et dominus meus dicit currere in auten. qui rem huiuſmodi .C. de ſacro. ſan. eccl. et remittit ſe ad .l. finalem. in qui. ca. in integ. reſti. non eſt. ne. Poſt hæc vidi quandam notam meã poſtremo poſitam in hæc verba. An hæc pragmatica comprehendant pupillos .i. hęc præſcriptio triginta annorum præiudicet ipſis et videretur quod ſic. Quia illos in exordio nominat ergo in deciſione comprehendit. Sed certe illa nominatio ſit ibi in ſuum fauorem, Et ſi comprehenderetur in deciſione retorqueretur in eius odium .C. l. nulla. de legi. et .l. ꝙ fauore .C. eo. ¶ Item ad hoc ꝙ pręiudicet facit dictum bal. in .l. ſi. C. in qui. ca. in integrum reſti. Non eſt neceſſe, quia ſtatuendo inducta præſcriptio, ad hoc vt, videtur aliquid inducere, Vltra ius commune, currit contra omnes, ſi indiſtincte loqtur Puto, et iam . s . in principio ſemper putaui contrarium, ex quo vidi hanc pragmaticã, vt ſupra ſcriptum eſt, quia intelligo currere ſecundum ius cõmune. Non obſtat dictum bal. quia intelligitur qñ præſcriptio de nouo inducitur, Non qñ ſtatutum ſtatuit id, quod eſt de iure communi, quia illud intelligitur ſecundum ipſum ius commune. Nec conuenit ꝙ ſtatutis dandus eſt intellectus, vt aliquid importet vltra ius commune, vt notaui in prima facie conſuetudinum ſyracuſaꝝ. Quia hic addit de pheudis, et ypotecariæ. Quo aũt ad præſcriptionem triginta annorum nil innouat, et ſic ypotecaria ceſſabit etiam contra pupillos.

¶ Non obſtat ꝙ facta eſt inuentio pupillorum, quia, vt ſupra dixi, ſit in eorum fauorem. Sed certe, hoc ad præſcriptionem triginta annorum videtur in aliq° innouare, quia requiritur aona fides, quæ non eſt ex iure communi. Sed certe hic non dicit pragmatica, Sed hoc dicitur ex interpretatione prudentum ad euitandum peccatum.

PRAGMATICA REGIS MARTINI

ITEM ꝙ omnia et ſingula priuilegia cuiuſcũq; gratiæ:et cõceſſionis ſint fiant in debita:et antiqua forma. Et ſi forte aliq̃ clauſulæ cõtra formã iuris fuerint poſite ſub quacũq;forma priuilegiis factis: aut ponerent̃ de cetero priuilegiis faciendis: Intelligant̃: in eis: iuribus alterius ſemper ſaluis:et quod habeatur pro nullis. Et iudices non teneantur ſecundum eas iudicare: ſed ſecundum iuridicam: et dictam debitam antiquam formam præſentata ſyracuſis xiii. iulii. iii. Inditionis placet regiæ maieſtari.

¶ Hoc fuit̃ vnũ ex capitulis p̃ſentatis regię maieſtati in generali parlamento ſyracuſano regi martino, qui ipſum acceptat vt ſtat, vt patet in reſponſione. ¶ SEMPER SALVIS. Facit notabiliter ad hoc extr. de reſcrip.c. quanuis li°. vi°. & ꝙ not.ãdre. de iſer. in titu. q ſucc. te. in vi. col.& ver. et hoc dummodo &cęt. Et etiã qa p̃ncipis reſcriptũ debet intelligi ſine intereſſe tertij.ſine pręiudicio,& iniuria alterius vt dicit glo, ad fi. ff. de conſti. princ. & p .l.ij.§. merito, & .§. ſi qs a principe, cum ſimi.ff. ne qd in loco publ. Et.l. nec auus .C. de eman. libe. alle. archi.extr. de offi. dele. ſuper eo, & de offi. ord. licet. Et facit ad queſtionẽ de p° creditore,cui poſt pactum danno petendo,factũ eſt pactũ de petẽdo. Quã not.gui.in ſpe. de pactis.ver. ſed ecce. Verbi gratia obligaui tibi bona mea, feciſti mihi pactum de nõ petendo, certe hic caſus ſecundus erit potior p̃mo. Et ex quo intelligitur iuribus alterius ſemp ſaluis,videtur corrigi,& limitari .l. bene a zenone. Et andre. de iſer. bene meminit in titu. q̃ ſint regalia. Et ꝙ intelligatur in conceſſionibus alterius ius exceptum, ſcripſit etiam idem andre. de iſer. de pheu. da. in vi. c. ſi qs inueſtiuerit poſt p̃nc. Sed hic hoc pluſculum operatur hæc reſponſio principis, ꝙ ita ſemper debet intelligi quantumcunq; verba principis aliud inducerent. ¶ Et vidi huius noſtri religioſiſſimi principis regis alfonſi capitulum,& memoriale factum viceregibus ſuis, ꝙ non obſtantibus quibuſcũq; verbis,& formis litterarũ, nunq̃ intelligatur diſponere cõtra iuſtitiam,& iura cõmunia ¶ Præterea idem princeps noſter Alfonſus fecit aliquas ordinationes nouiter in hoc regno,in quibus reperio me nihil ſcripſiſſe,niſi dũtaxat in vnã tantũ. Illã ergo mõ ſubijciã,& erit finis circa pragmaticas, Sed p̃mittam vnã aliam,q̃ eſt pertinens ad nos iudices magnæ curiæ,vt ſemper ante oculos habeam.licet nil in ea ſcrpſiſſem, Et deinde ponam illam, quam dixi.

PRAGMATICA REGIS ALFONSI

QVIA circa receptionẽ:& examinationẽ teſtiũ ꝓducendoꝝ ſup cauſis in nr̃a magna regia curia ventilandis neceſſariũ ꝓuidendũ fore cenſemus ne ab aliis quã ꝓbis: & expertis: et ad talia ſufficientib⁹ recipiantur. Ea de cauſa ſtatuimus: & ordinamus: ꝙ teſtes ꝓducendi ſuper qbuſcunq; q̃ſtionib⁹: ſeu cauſis ciuilib⁹ ab vntiis centũ vltra Nec minus in criminalib⁹ vbi venit imponẽda pœna capitis:deportatiõis. aut membri debilitatiõis in locis q b⁹ nr̃a magna curia p̃eſt: examinent̃: & recipiant̃ diligẽter:Et p vnũ ex dictis magnæ curiæ iudicibus. Verba aũt ſubſtãtialia teſtiũ prædictoꝝ in vulgari ſermone ãnotentur ꝓ vt ipſi teſtes deponẽt. Ac etiã vnius cui⁹cunq; teſtis diſpoſitio per extenſum deſcribatur quantum cum aliis ſit conſimilis: & minime dicatur talis dixit: vt talis dixit: vt talis prout hactenus conſueuit ¶ Rex Alfonſus.

¶ Poſt hãc ſequunt̃,in eo volumine,qđ cõtinet pragmaticas õnes,duę circa hãc materiã notabiles, et mẽti tenẽdę,pp quotidianã obſeruantiã. In quaꝝ vna ſtatuit vt in alijs cauſis,nõ ita grauibus p cõmiſſarios teſtes, & ſemp p extẽſum recipiãtur ſine interuentu iudicis magnę curię,& hic etiã vbi reſidet magna curia. Vbi aũt eſſent extra locũ magnę curię recipiẽdi teſtes. vult ꝙ in cauſis arduis in p̃cedẽti capitulo contentis, recipiant̃ p cõmiſſariũ interueniẽte iudice loci.In alijs cauſis ſolus commiſſarius ſit. In alia aũt ordinatur ꝙ poſtq̃ ẽ p extẽſum recepta cuiuslibet teſtis diſpoſitio, & ſcripta p ipſos iudices, vel cõmiſſarios ipſi teſti legatur ſua diſpoſitio,& poſſit addi, vel corrigi incõtinẽti illo p̃ſente. & inde ſcribat in fine teſtis lecta ratificauit. Et in quantũ loqtur de iudicib⁹,illud intelligere videt̃, qñ cã eſſet ardua ,.& criminalis , & capitalis,& teſtes eſſent in locis, vbi eſt magna curia vt dicitur in .c. ſi vero predicta. in ver. ſi aũt contingerit. ¶ CONSVEVIT. Bal. ff. de iure deli. in .l.fi.§.i. & in .§. ꝙ incipit in refutatorijs .C. de ap, & .l. incipit ampliorẽ:vbi not.& doctrinalis tex. ẽ circa illud no. ꝙ breuitas cõmendat̃,ſed obſcuritas vituperat̃. Dicit ꝙ hoc facit ad q̃ſtionẽ notarius ſcripſit extẽſe dictũ primi teſtis Deinde ſcribit dicta alioꝝ teſtium ſub hac forma. Idẽ teſtificatus eſt ſcius,q̃ritur an valeat ſcriptura. Et arguit ꝙ nõ,qa notarius debet ſcribere p cõtinentiam litteraꝝ vt ſupra de teſti. auten. hoc inter liberos Item quia iſta ſunt verba notarij non teſtium. Item teſtis non poſſunt redargui, cum poſſet intelligi duobus modis hęc ſcriptura, ſcilicet quo ad mentem tantũ, & quo ad verba. In contra eſt conſuetudo, & Ioan. andre. extr. de verb. ſig. nihil obſtat. in nouella dicit bal. Ego puto dicit bal. ꝙ debeat mandari notario ꝙ extendat ſcripturã ſuam ſaltem in cauſis

grauibus,& magni ponderis, Si tñ hoc fieri nõ poteſt qua notarius, puta, eſt mortuus. Puta talia verba intelligi de cõſonãtia verbo℞, qa mentẽ teſtiũ notarius nõ poteſt ſcribere,ſed ſolũ id, qd̃ audit expreſſe. Bal. de hoc etiã ſcripſit in cométo d̃ pace cõſtantię,in ver. idem ſacra. ad ſi. operis Et poſui in repertorio in verbo regis,in ver. bonum tamen eſt. Et bar. etiam tenet hoc fieri non debere quaſi ſit vnus idem præmeditatus ſermo,q ſuſpicionem inducit. in .l.iiij.§.ideoq in ſi. ff. de teſti.

PRAGMATICA REGIS ALFONSI

ITEM VVLT: quia pp allegationẽ guidatico℞ ratione dictæ ſuæ regiæ impriſæ:ſeu armatæ: q̃ tanto tẽpore durauit:& ad huc durat:Multi priuati omnib° bonis ſuis : ſeu maiori parte nõ valentes iuſtitiã cõſeq obſtante guidatico quaſi cõpellunẽ mendicare: Quod declaretur ;ꝙ volentibus petere omnia bona ſua : aut medietatem eorundem: Non obſtet exceptio guidatici. Immo in continenti vult ipſa maieſtas ꝙ fiat iuſtitia ſine vlteriori conſultatione:etiam ſi ſint pheuda: caſtra:aut comitatus.Fenollenda ſecretarius.

℄ Extractum eſt hoc .c. ex originalibus inſtructionibus,& capitulis regijs exiſtẽtibus inpoſſe magnifici,& potentis dñi viceregis. date in ciuitate gaetę die viij°. februarij iij. ind De mãdato dicti dñi p me Ioannẽ de aprea regiũ ſecretariũ Et hoc dicit in ſumma. Petenti tãtũ,q̃ntũ, habet in bonis,vel ſaltẽ medietatẽ illo℞ nõ obſtat exceptio guidatici,hoc dicit, Licet confuſiſſime poſita ſit hęc ꝓuiſio ſed ita vt dicit intellecta,& obſeruate ẽ. Vñ ſi habeo in bonis meis cẽtũ poſſũ exceptione guidatici petere qnquaginta,i.bona tantũ valentia.
℄PRIVATI: Intellige ſane. qa nõ poterãt cõſequi quod habent,& ſic quaſi priuari dicuntur,dum agere. proſequi qnia ius ſuum prohibentur ex guidatico, & ita fuit interpretatum in magna curia.
℄SVIS. ideſt ſibi qualitercunq debitis,& ita intellige etiam infra bona ſua •
℄MENDICARE. Hęc ratio refertur ad candẽ quod .s.poſſet aliqbus cõtingere. Nõ tñ ꝙ ſit finalis, vel nõ eſt cauſa principaliter mouẽs,qa ſtatim determinat certo mõ.Et ille eſt attentendus,maxime qa infra ſubdit de caſtris, & comitatu Vel dici ꝙ ideo poſuit. quaſi cõpelluntur,quaſi,qa nõ vere, ſed quia nõ habent ẽm cõditionẽ ſtatus ſui, videntur quaſi mẽdicare .i. paupere viuere, & recte dicitur, ꝙ paupere degit vitam,q non habet quod ſuę conditioni,& dignitati par eſt. Et licet ratio,q̃ mouet ꝑncipem ſit particularis,quo ad quaſi mẽdicare, valentes tñ ꝓuiſio generaliter eſt. Et ꝓuidet omnibus indixtincte q petũt tãtum, quantum tenent .i. ſufficit ſi petant tantum, qd̃ valeat medietatem bonorum quæ tenet ipſe petens. Et potuit vti illo verbo , mendicare, per modum loquendi hyperbotice, atq ideo poſuiſſet quaſi.
℄ Lodouicus in ſuis ſingularibus quęrit, qd ſi titius habuit ſaluum conductũ ab imperatore quod a nullis creditoribus ſuis hinc ad quinquẽnium poſſit moleſtari. An intelligatur quod non poſſit conueniri a creditoribus ſuis ratione delicti? Dic quod non,iſtud eſt verbum ſingulare gui. de cu. in .l. ſed ſi ex parte .§. quanquam . ff . quod cum eo, & .l. ſi rerum . ff. de re. iud. Probat per eadem iura optime probantia.
℄OMNIA BONA SVA. Id eſt tantũ,quãtum velent omnia bona ſua,quę tenet. Et ita addit,de medietate Verbi gratia ſi habet in bonis centũ, & petitiu ſit tanti valoris,vel ſaltẽ medietatis ſcilicet vntias qnquaginta ꝓcedet petitio. Et ſic ſiue petat centũ ſiue qnquaginta. Ita interpretatũ, & obſeruatũ eſt in magna curia ſed certe clarius,& expeditius poſuiſſet,ꝙ petenti centũ quantũ vʒ. habet in bonis, vl' ſaltẽ medietatẽ valoris bono℞,q̃ tenet,& poſſidet,nõ obſtet exceptio hic,ꝑ vt poſui ꝑ ſummario Potuiſſet tñ intelligi ꝙ petenti omnia bona ſua, qa nil habeat, niſi tantũ,q̃ petit,& ſic petit,omnia bona ſua,vel medietatem illo℞ bono℞,& nõ omnia, vel medietatẽ reſpectu eius, qd̃ habet, itaq hęc ꝓuiſio multos haberet intellectus de ꝑ ſe An ſi fuiſſet interpretatio ſupradicta,ꝙ petitio bono℞,refertur ad bona q̃ poſſidet q petit,vt ſi petit tantũ quantũ habet,vel petit medietatẽ eius, quoq habet. nõ poſſit apponi excepto guidatici. poſſet fieri dubitatio,an reſpectu bono℞ q̃ tenet hic in regno,an vbicũq habeat,Et videẽ intelligi vltimo vbicũq i fauorẽ. guidatici.Licet fauorabilior ſit cã pñtis ꝓuiſionis,q̃ reducit rẽ ad debitũ iuſtitię, ad quã ꝑnceps õnino teneẽ

PRIVILEGIVM TERRE AVGVSTE

ITEM la dicta vniuerſitate di auguſta peti: Da che al ſignor Re haue piaciuto atalche la ſua terra di auguſta ſi habiti ni fazi ꝑſto ſpachare lo priuilegio che lagenti chi venino ad habitare in la ſua terra di auguſta infra lo tẽpo: che ipſo li haue dato che ſi digiano pagare: che di illa vndi partino: nõ pozano eſſere cõſtricti li ſoi beni:& li ſoi plegii:che ipſi hauiſſiro: fina alo tẽpo ordinato: che voi li darrite Et che li priuilegii ſiano facti di za ad octo iorni. ℄ Placet regiæ maieſtati quod veniente de nouo ad habitandũ in dicta terra ſint aſſicurati : & affidati: ꝙ nõ poſſint cogi:& conueniri:ad petitionẽ cui° piam:de criminib° q buſcũq. Præter crimina cõmit

tentes læſæ maieſtatis: ꝓdictores: hæretici: ſodomitæ: fractores itinerũ: ſeu viarũ: fabricatores falſæ monetæ:& homicidii: ℭ In ciuilib⁹ vero placet regiæ maieſtati: ꝙ cõcedat moratoria ipſis venientib⁹ ad habitandũ in dicta terra: Et his: qui venerũt ad habitandũ poſtq̃ dñs noſter Rex habuit poſſeſſionẽ ipſius terræ octo annoꝝ: itaq; ãno quolibet debitor ille ſoluat octauã partem debitoꝝ ſuoꝝ ſuis creditorib⁹: numerãdo a die: quo acceſſerit ad habitandũ in dicta terra Et ſi in aliquo ãno defecerit in dicta ſolutione dictæ octauæ partis: nõ gandeant: nec fruantur priuilegio moratoriæ ꝓmiſſæ. interim ſeruando ſolutiões ꝓdictas: debitor ille ſit affidatus: ꝙ nõ poſſit cogi: nec cõpelli. Nec fideiuſſores ſui: quocũq; accedãt: et in bonis ipſoꝝ debitoꝝ ꝑ totum regnũ nulla poſſit fieri executio vbicũq; perſiſtant: nec expignorari durante octennio prædicto. ℭ Excluſis tamen inde quibuſcunq; debitoribus mercatorum cathalanorum: ianuenſium: ventoꝝ: & alioꝝ exteroꝝ. Qui debitores mercatoꝝ prædictorum nullatenus aſſicurarentur in terra prædicta.

ℭ AD HABITANDVM. Quomodo intelligitur habitare, & pro quanto tempore. vide .l.i.§. habitare aũt, & ibi per bar. ff. de his qui de ſe, vel. & .l. habitatio .§. verum .ff. vſu, & habi.

ℭ DE CRIMINIBVS. Nota de criminibus qa reſpectu rerum, ſic & ꝙ dicit cuiuspiam .s. priuatę perſone ſecus ſi delinquiſſet in officio, & requireretur nomine curiæ per inquiſitionem.

ℭ QVIBVSCVNQVE. Intelligo intra, infra territoriũ cõmiſſis, ꝙ ꝓuilegio eſt cõceſſum loco. & reſpectu loci iuxta tractata ꝑ bar. in .l. fi. C. de conſti. ꝓnc. Et nota qa reſpõſio ꝓncipis eſt latior capitulo, & petitione Immo ſi cõmittitur crimẽ alibi ab habitantibus remittantur ad auguſtã, qa habent ꝓuilegiũ cataniæ, ſi intra cõmittitur crimẽ habẽt iudicem auguſtæ, & de his nõ loqtur hoc capitulũ. Sed de his tantũ forenſibus, q cõmiſſerunt debita alibi, & veniunt auguſtam, & ſe ibi ſaluant occaſione habitationis.

ℭ MORATORIA. An renuntiãtibus huic ꝓuilegio denegatur hoc bñficium. Videtur ꝙ nõ, quia iuri futuro renuntiari negr .l.i.C. de pac. Et tradit bar. ff. de cur. bo. dan. l.i. Itẽ qa hoc publicã vtilitatẽ eſt ꝓncipaliter inductũ, nõ in priuatũ fauorẽ venientium Et ideo nõ poteſt iuri publico renuntiari ſicut dicim⁹ in clerico .ff. de pac. l. ius pu. et .c. ſi diligẽte. extr. de foro. compe. et .l.iiȷ.ff. de teſta. Et ita vidi factam interpretationẽ, & declarationẽ ꝑ conſiliũ regiũ in fauorem huius ꝓuilegij, etiã ſi ſpecifice fuerit renuntiatum Sed cũ hęc ſit q̃dam moratoria, nõ videt cõcedi poſſe, niſi ꝓſtitita fide iuſſione, quã etiã ꝑ ꝓuilegiũ ꝓncps remittere negd, vt glo, ſingul. not. in .l. vniuerſa .C. de preci. imp. offe. Audio ꝙ Cy. in .l. quo. tri. eo titu. tractat, & refert ꝙ poſſit, tñ ſi cõſtat ꝙ in fraudẽ qs ſe fecit ciuẽ auguſtę. nõ opitulabitur ſibi Deceptis enim nõ, decipientib⁹ ſubueniẽdũ eſt. Et ita vidi terminari in magna curia cõtra q̃ndã mattheũ đ birõti. Qui cogitata fraud đũ habitaret nothi, ibi cõtrahẽs bñ triginta mulos ad credentiã emit, đ inde ſe habitatorẽ auguſtę fecit, & volebat ꝓuilegio ſe tueri, nõ potuit. Maxime qa nothi cõtraxerat. ar. l. heres abſes. §. i. ff. đ iudi.

ℭ Hoc .c. pręcedens terrę auguſtę, & cęterarum terraꝝ ſicilię per nouiſſima capitula regis noſtri Alfonſi ſunt penitus ſublata dato tñ ipſis guidaticis ſibi aliter prouidendi termino quadrimeſtri.

PRIVILEGIVM CIVITATIS AGRIGENTI

PLACET regiæ maieſtati ꝙ ciuitatis agrigẽti poſſit dare venientib⁹ de nouo ad habitandũ in ipſam ciuitatẽ dilationẽ annoꝝ decẽ: ad ſoluendũ eoꝝ debita: Ita ꝙ ſoluãt creditoribus in quolibet anno decimã partem dictorum debitorum. Et ſi ceſſauerint a dicta ſolutione: quod cadãt a tali grã: vel dilatione. Et hoc ſub incurſu regiæ indignatiõis: & iræ: pœnaq; vntiaꝝ .cc. monetæ regni ꝓcepit obſeruari: Et tollit poteſtatẽ agẽdi cõtrariũ

ℭ Hæc ſunt verba reſponſiua illuſtriſſimi ꝓncipis regis noſtri alfonſi ad capitulũ vniuerſitatis ciuitatis agrigẽti. ℭ Hoc aũt priuilegiũ habet multiplices rationabiles interpretatiões qbus vtimur Prima eſt ꝙ debet poſt cõceſſionẽ ꝓuilegij infra mẽſem habitare cũ familia ſua in ciuitate. Secũda ꝙ nõ ꝓdeſt ſibi ꝓuilegiũ ſi cõtraxit ante ꝑ mẽſem, & poſtea cœpit ꝓuilegiũ. Tertia ſi res habet apparẽtes. i. exiſtentes, et ꝓciũ, hoc eſt, ꝙ res nõ ſit penes debitorem aliter poſſit fieri executio in rem debitã apparentem. Quarta ꝙ ceſſat ꝓuilegiũ, ſi ante quã cœpit ꝓuilegiũ fuerit executione ꝓuentus, vel ſententia, & poſſit cõnumerari Quinta licet illa ſit expreſſa in ꝓuilegio, ꝙ ſoluat decimã partẽ debiti aliter cadit a ꝓuilegio. ℭ An aũt huic ꝓuilegio poſſit expſſe, & ſpecialiter renuntiari Sentio id, qđ ſup⁹ ſcripſi circa ꝓuilegiũ terrę auguſtę, & ita cõcluſimus in magna curia in factũ q̃ſtione, qa hoc modo poſſit anihilari ꝓuilegiũ, qđ nõ licet, qa eſt in fauorẽ publicũ introductũ Item qa renuntiaret iuri, quod nõ dicit habere nec competebat, & ſic nõ valeat ꝑ not. in .l. p^a. C. de pac. Reſultaret dubiũ, ꝙ ſi ſpecialiter renũtiaret poſtq̃ acquiſiuit. & habuit huiuſmodi priuilegium. Cogita. Et puto idem, Ex quo ius publicum eſt per .l. ius publicum. ff. de pac. Facit .l. iiȷ. ff. de teſta.

FINIS

ℭ Omnium operũ pheudaliũ dñi Guilielmi de pno.

EXCELLENTISSIMI .V.I. DOCTORIS DOMINI BERNARDI. DE MEDICO, COGNOMENTO SACCVRAFA, SVPER CAPITVLO VOLENTES INTERPRETATIO.

QVIA In regno ſiciliæ tã p .c. volentes editũ p ſereniſſimũ quõdam regẽ fredericũ glorioſæ momoriæ, q̃ p diuerſas conceſſionũ formas de pheudis factas, quã etiã p ſub ſtitutiones inde p barones factas, ſeu diſpoſitas ſæpius dubitatur, q ſuccedant in eis, & qñ curię aperiuntur. Ideo hoc cõpendiũ in his tradidi. Nihilominus annectendo qñ, & qbus perſonis pheudum habens ipſum poteſt inter viuos, vt in vltima voluntate.

¶ De ſucceſſione defunctorum aſcendentiũ: vel deſcendentium.

¶ In primis itaq; ſciendũ eſt q; qñq; pheudũ cõceditur alicui, & ſuis hęredib⁹ de legitimo corpore deſcẽdentibus. Aliqñ ſibi, & filÿs ſuis, vel liberis eius imppetuum. Et omni enim caſu pximiores gradu ex linea deſcẽdenti ſuccedũt abinteſtato ſexus, & p̃mogeniturę ꝓrogatiua ſeruata ſalua declaratiõe filiorum, & nepotum in ſimul concurrentium De qua infra diceretur.

¶ De ſucceſſione ex teſtamento in prima forma conceſſionis.

¶ Item cũ cõceditur phaudũ ſibi, & ſuis hæredibus, & ſucceſſoribus, tũc etiã filios habẽs p .c. volentes poteſt etiã extraneo heredi æquęidoneo relinq̃re pheudum omnib⁹ filÿs excluſis. Salua tñ diſpoſitiõe iuris communis, q̃ nõ tollitur p.c. p̃dictũ. vʒ. vt filÿ habeãt triẽtem, vel ſemuſſen de ſubſtãtia pñs, & etiã de extractiõe ipſius pheudi, & ſi filÿ non eſſent inſtituti ſm diſpoſitionẽ iuris cõmunis poſſunt rũpere teſtamentũ pñs, & ab extraneo pheudũ abuocare, cũ ſint iniuſte exheredati, vel p̃teriti, vt patri ſuccedãt abinteſtato. Quia licet princeps conceſſerit baronibus q; poſſint pheuda alienare, Nõ tñ ſic debet, vt tolleret iura cõmunia .l. ſi qñ .ff. de inoffi. teſta. Item ſi poteſt extraneo, multo magis ſecundogenito, vel vltimogenito, omiſſo maſculo primogenito per .c. prædictum.

¶ Itẽ ſi legatur pheudũ extraneo, vel filio etiã iure inſtitutionis ſemp intelligitur ſaluo filÿ debito baronũ ſubſidio trientis, vł ſemuſſis, ſm naturã liberoꝝ. Alias eatenus reuocatur pheudum, cũ alÿs bonis iuxta iura cõmunia. Quia ſi reuõcaſ p falcidiã, multo magis p debito bonoꝝ ſubſidio, in quo nullũ grauamen poteſt filÿs imponi iuxta iura cõmunia. Semp tñ pheudum debet integrum remanere penes vnam p̃ſonam vnde exercitatio datur per eũ, qui maiorem partem obtinet in pheudo, iuxta iura cõmunia. Vt in legato ſeruitutis, de q° detrahitur falcidia .l. ſi is q ad.l.fal.§.q̃dam.

¶ De ſucceſſione abinteſtato in prima forma conceſſionis

¶ Itẽ ſi baro moritur inteſtatus, tũc ſuccedıtur in dicto regno iure francoꝝ, q° p̃mogenitus p̃fertur ſecũdogenito, & maſculus fœminę, Et ſi ſunt duę fœmine ambe in capillo, vel ambę maritatę, p̃mogenita ſuccedit. Sed ſi primogenita eſt maritata, & altera minor in capillo, hęc minor in domo exiſtens ſuccedit. Maritata, quæ viro tradita fuit, licet nunc ſit vidua, & primogenita totaliter excluſa.

¶ Itẽ ſi baro ex p̃mogenito habeat nepotẽ, & aliũ filiũ paternũ nepotis ipſius, barone defuncto ſuccedit nepos in vicẽ patris ſui. Quod ſi fuerit nepos abinteſtato defunctus, fratre eius, vel alio ex deſcendenti linea nõ relictis. ſuccedit in pheudo filius p̃mogenitus, vel eiuſdẽ filÿ filius in vicem ſui pñs. Sed ſi fuerit neptis õnino excludiſ in ſuccedẽdo auo, & ſuccedit p̃mogenitus. Sed ſi baro in ſui vita donauerit pheudũ p̃mogenito libere, vel retento vſufructu, et decedat p̃mogenitus relicta filia, et deinde moritur auus, neptis ſuccedit in pheudo patri ſuo, cui fuerat pheudũ iam q̃ſitũ, & nõ ſuccedit patruus. Itẽ ſi ſint duę neptes ex duobus filÿs .s. p̃mogenito, et ſecũdogenito mortuis, et ambæ maritatę ſint, vel in capillo, filia filÿ p̃mogeniti ſuccedit auo. Sed ſi filia ſecundogeniti eſt in capillo, et filia primogeniti eſt maritata, ſuccedit auo, q̃ eſt in capillo Itẽ ſi ſunt duę fœminę, & ambę maritatę, et ſecũdogenita filium habeat, et viuat ea, ſiue defuncta ſit, barone auo mortuo abinteſtato, filia ſuccedit, non nepos ex filia, quamuis ſit maſculus, et mater defuncta ſit.

¶ De ſucceſſione aſcendẽtium in forma prædicta: s. larga: et deſcendentibus.

¶ Si vero baro nõ habuerit deſcendẽtes, ex ſe, ſed aſcẽdentes, vt ſi p̃mus eſt pater ſecũdi, et ſecũdus tertÿ, et ſic deinceps, Et ſic eſt cõceſſum phendũ de nouo titio, q defũctus ſit abſq; liberis, pater, et alius, et aſcẽdentes qcunq; repelluntur, et acqritur fiſco, etiã ſi collaterales aſcendentiũ ſint qa pheudũ natura eſt, vt deſcendat, exceptis tantũ collateralib⁹ illius, q p̃mo habuit pheudũ. Et ſi tertio ſit pheudũ cõceſſum, q deceſſit relictis duobus filÿs maſculis, p̃mogenitus ſuccedit Deinde ſi p̃mogenit⁹ defecerit nulla relicta, ſeu ſupſtite ꝓle, hic alter moriſ, tũc aſcendit vſq; ad fratrẽ p̃mi baronis. Et ſi repiatur patruus ſuccedit, et illo deficiente, patruus magn⁹. Mater aũt barõis p̃mi, nec alia mulier, q̃ nõ ſit ſoror, vł filia p̃mi barõis, vł neptis, nullo mõ ſuccedit, ſ curię acqrit pheudũ, qa d̃ficiũt legitimi ſucceſſores.

¶ De ſucceſſione collateralium in pheudo patris: vel auunculi.

¶ Nunc ergo ad collaterales venimus. et p̃mo in eius defectu ſoror baronis ei ſuccedit vſq; ad trinepotẽ Tũ incluſiuæ gradus geniture, et ſexus p̃mogenita ſeruata, Et hic ſiue ſit pheudũ antiquũ, ſiue nouũ Itẽ ſi baro deficit ſuperſtite nepote ex fratre, hic ſuccedit Itẽ ſi ſit nepos ex ſorore, hic ſuccedit auũculo, qa agnatus, et maſculus eſſent de collateralibus. Itẽ ſi neptis ex ſorore, ſuccedit defectu maſculoꝝ. Itẽ ſi ex duab⁹ ſororib⁹ maritatis ſint filiæ, licet ex ſecundogenita nepotis ſit maior natu, hæc ſuccedit altera excluſa. Et ſi ſint duo nepotes maſculi maior natu ſuccedit, quamuis minor natu ſit filius antiquioris fratris, quã alter. Itẽ ſi baro notus habet duo fratres, et maior ex eis decedat relicto filio, deinde decedat baro, ſuccedit ei frater, ſi vero maior eſt natu nepote, ſiue minor, ꝓp gradus prærogatiuam.

gatiuam. Q uamuis in ſucceſſione bonoꝝ de iure cõmuni, fili⁹ fratris ſuccedat vna cum patruo altero patruo defuncto. Vnde in pheudo nouo ſuccedunt collaterales equales maiores, nullo modo in antiquo ſuccedũt collaterales, q ſuccedũt ex ſtipite p̄mi baronis, q ſint tñ potiores in gradu collaterali, æquali Vnde ſi defuncto barone in pheudo antiquo, ſupeſt ei patruus, & filius fratris, Succedit ei filius fratris, licet ſit eodem gradu cum p̄mo. Habet enim hic nepos plura iura, & qa ex ſtipite venit, et qa eſt de collateraiibus. Licet patruus, ille ſit p̄ximior p̄mo ſtipiti. Sed ſi filia fratris ſuperſtes vbicunq̄ reperiur maſculus ex p̄mo ſtipite, ille ſuccedit, potius q̃ neptis ex fratre. Item ſi pater habuit tres filios, & tertiogenito dedit pheudũ, vel ei reliquit, Inde p̄mogenitus moritur relicto filio, de inde moriẽ baro tertiogenitus, ſuccedit ei frater ſecũdogenit⁹, licet ſit forte minor ętate, quã fili⁹ fr̄is p̄mogeniti defũcti p̄p gradus p̄rogatiuã & hoc tñ in pheudo nouo, q̃ in ãtiq⁹.

¶ De ſucceſſione ex teſtamento in ſecunda forma ſcilicet ſtricta.

¶ Si vero conceditur pheudũ alicui, & ſuis hęredis ex legitimo corpore deſcendẽtibus, tunc nõ licet baroni mutare formã cõceſſionis, quia .c. regiũ nõ mutat formã conceſſionis ſuccedenti ex collatione. Vnde ſi hic baro filiũ p̄mogenitũ inſtituit in pheudo, & ſecũdogenitũ, & filiã inſtituit in alijs bonis, et ſuccedat p̄mogenitus teſtatus, vl' inteſtatus nõ habẽs liberos, frater, vl' ſoror nõ ſuccedit quãtumcũq̄ hic p̄mogenitus fratrẽ vl' ſororẽ inſtituerit in pheudo, & ſic curię acquiritur.

¶ De ſucceſſione abinteſtato in ſecũda forma

¶ Si baro inteſtatus deceſſerit, & de inde p̄mogenitus ſine liberis, ſecũdogenitus ſuccedit, vel filia, vigore p̄mę collationis. Q uia hic ſecundogenitus, vel filia, nõ fuerũt ſucceſſores fratris in pheudo. Nã ſufficit q̄ pater eos non priuauit expreſſe a pheudi ſucceſſione. Et ſic nõ ita p̄uat ſucceſſionẽ lex vt homo nec tacitũ, nec expſſum. Itẽ in p̄ma forma cõceſſionis filius nõ habẽs liberos, ſi alienat, & deinde ſine p̄le decedat, curia reuocat pheudũ aquocunq̄, niſi de expreſſa principis licentia alia, q̃ data a .c. volentes alienet. Quia, vt dictum eſt, c. prędictum non tollit formam cõceſſionis

¶ Dic tu, q̄ immo tollit, & ita ſeruatur, ſed hic loqtur in pheudo ãtiquo, nõ in p̄mo acq̄ſitore. Vel ſi loqtur in p̄mo acq̄ſitore, p̄cedit ſ̄m opinionem eius, q teuuit q̄ primus acquiſitor non poteſt alienare vltra formã Sed eius opinio non ſeruatur in hoc regno.

¶ Item ſi habet filios, & alienat, valet alienatio ſi proles inueniatur mortuo teſtatore, Et his in quẽ alienatũ eſt, habet illud cũ forma cõceſſionis illa, vt ſibi eſt collatũ, Et tũc filij non poſſunt reuocare, ab emptore, vel donatario, quantũcunq̄ ſint patris heredes teſtamento vel abinteſtato, eo quod nõ poteſt dici heres in pheudo, qa illud nõ inuenit in hæreditate. Nã pater aliẽnãdo in extraneos, p̄uat filios ſucceſſione pheudi ¶ Si vero habẽs filios alienat, & tempore mortis ſuę nõ inueniatur p̄les, acq̄ritur pheudũ curię. Niſi conceſſus p̄ncipis in cõfirmando pheudũ emptori, vl' donatario interueniat. Et ſi nõ interuenit, quantũcunq̄ curia ſeruitium recipiat reuocat auctoritate formę, cõceſſionis

¶ De tertia forma

¶ Si vero cõcedatur baroni, & filijs ſuis vel liberis ei⁹ imp̄petuũ, tũc in ſucceſſiõe deſignatur ordo. Vʒ. vt p̄mo pater habeat in vita ſua. Deinde fili⁹, etiã ſi patris nõ vult eſſe hæres, ita q̄ pater ſi alienat, tenet alienatio in vita ſua. Poſt mortẽ vero filius poteſt vendicare ratione formę, cõceſſionis, & inueſtiturę facta primo baroni in dicta forma. ¶ Itẽ in caſu p̄dicto ſi filius p̄mogenitus ſuccedit, deinde hic decedat etiã inteſtatus relicto filio, hic filius p̄mogeniti ſuccedit, nõ filius ſecũdogeniti p̄mi baronis. Eodẽ mõ de filia eſt iudicandũ, qa p̄nceps videtur intelligere d p̄mogenito, in quẽ poſſeſſio transfertur Deſcendit etiã ad fœminã, & nõ regreditur ad fratrẽ ſecũdogenitũ. Sed ſi ſine p̄le decedetur p̄mogenitus, ſuccedit ſecũdogeuit⁹, q eſt nominatus in cõceſſionis forma, licet nõ ſit hęres fratris nec patris, Et ſi nõ ſupereſt frater ſecũdogenitus, ſed ſoror, ſuccedit ſoror excluſo patruo, exquo ſoror eſt in proximiori gradu. Et hoc p. c. ſi aliquem, & ita fuit in cauſa fluminis de niſi p iudices magnę regię curię.

¶ Vidi priuilegiũ terræ buxemæ, & pheudi barcſini, et ẽ regis frederici cõfirmatũ p regẽ lodouicũ ſub forma interius p̄ſcripta. Tibi cõcedim⁹, & hęredib⁹ tuis teſtamẽtarijs, & legitimis, ẽt de tuo corpore deſcẽdentibus, itaq̄ viuatur iure francoꝝ. ¶ Vnde dubitandũ eſt, an eſſet hæc forma ſtricta, Et ſi eſt forma larga, an baro, & eius heredes, potuerint pheudum vinculare Q uia licet data ſit licentia teſtandi, nõ tñ vinculandi Maxime qa in p̄uilegio datur licẽtia alienandi, & ẽt p̄

FINIS (.c. volẽtes.

CAPITA CONSILIORVM

1	Aggrediamur modo	car. 1. f.
2	Solum eſt videndum	car. 2. f.
3	Principalis dubitatio	car. 2. d.
4	Q uondam ſereniſſimus rex	car. 3. d.
5	Circa diſceptationem	car. 5. d.
6	Viſo caſu, et eius	car. 6. d.
7	Hic aduerte	car. 9. d.
8	Repetamus pro deo	car. 11. d.
9	Pater pheudnm	car. 12. d.
10	Miles pheudi	car. 12. d.
11	Ad primum dubium	car. 13. d.
12	In quæſtione terrę heracleæ	car. 14. d.
13	In nomine dñi noſtri	car. 18. d.
14	In cauſa fiſcali	car. 21. f.
15	Intermediemus aliqua	car. 26. f.
16	Circa conceſſionem	nar. 26. d.
17	Ad illam dubitationem	car. 26. d.
18	Circa pheudum vocatum	car. 27. d.
19	In quodam priuilegio	car. 33. d.
20	Per conſtitutionem	car. 34. f.
21	Vidi proceſſum	car. 35. f.
22	Primum dubinm	car. 36. f.
23	Aliquis magiſtratus	car. 41. d.
24	Q uæſitum fuit nuper	car. 42. f.

¶ Capita tractatuum

Prima notabilia, colligamus nunc	car. 22. f.
Secũda notabilia, Redeam⁹ ad aliq̃ alia	car. 27. f.
Tertia notabilia, Ad pheudoꝝ Notabilia	car. 34. f.

Quarta notabilia, Redeam⁹ ad notabilia car. 36 .d.
De principe. Quia ſupra vidimus ſatis car. 28 .f.
De Rege Nunc de Rege in ſpecie car. 31 .f.
De Regina, et Rege. de Regina parũ dicã car. 32 .f.
Super .c. ſi aliquem car. 43 .f.
Super .c. volentes car. 44 .f.
Super .c. volentes per ſaccuraſam car. 50 .f.
Pragmatica regis martini q̃ icipit cõſillariũ car. 46 .d.
Pragmatica quę incipit Et quia inter car. 47 .d.
Pragmatica, quæ incipit continua car. 47 .d.
Pragmatica regis mar. q̃ incipit Itẽ ꝙ ola car. 49 .f.
Pragmatica regis alfõ. q̃ icipit Quia circa car. 49 .f.
Pragmatica quæ incipit Item vult car. 49 .d.
Priuilegium terræ auguſtæ car. 49 .d.
Piuilegium ciuitatis agrigenti car. 50 .f.

¶ Impreſſum in nobili ciuitate Meſſanę per petruciũ ſpiram Die 27. Maii 1537.

Cum gratia, & priuilegio ne quis imprimat, aut vendat in hoc regno ſiciliæ per decemnium ſub poena amittendi libros, ac ducatorum quinquaginta prout patet in litteris proregijs. Dat. Meſſanę vltimo aprilis. .M. D. XXXVII.